

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Αθλητισμός, σελ. 11
ΚΑΡΙΕΡΑ
 Οικονομική, σελ. 12

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Μας ωφέλησαν τα λάθη που έκαναν οι αντίπαλοί μας

Στα λάθη των αντιπάλων του αποδίδει την αύξηση της δύναμης του ΣΥΡΙΖΑ ο Αλέξης Τσίπρας και καταλογίζει σε ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. ότι πρώτα «υποστήριξαν αναφανδόν το Μνημόνιο που οδηγεί στην καταστροφή και ύστερα οδήγησαν τη χώρα σε νέες εκλογές, ενώ μπορούσαν να σχηματίσουν κυβέρνηση». Στη συνέντευξή του στην «Κ», ο κ. Τσίπρας τονίζει επίσης ότι αν σχηματίσει κυβέρνηση θα καταργήσει με νόμο το Μνημόνιο. **Σελ. 20**

ΤΟΥΡΚΙΑ

Βλέπει αναθέρμανση σχέσεων με την Ε.Ε.

Παρά τις δυσκολίες στο πεδίο του Κυπριακού, νέες εξελίξεις από το ευρωπαϊκό πολιτικό πεδίο έρχονται να καλλιεργήσουν ένα αίσθημα αισιοδοξίας στους διπλωματικούς κύκλους της Άγκυρας σε ό,τι αφορά το μέλλον των σχέσεων Ε.Ε.-Τουρκίας. **Σελ. 6**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ακτινογραφία στους ultrathin

Έρχονται οι «υπερφορτοί» υπολογιστές με μικρό βάρος και πάχος και σε προσιτές τιμές. **Αθλητισμός, σελ. 11**

ΜΟΔΑ

Από τον Vuitton στον Jacobs

Έκθεση βαλίτσας για ένα εικονικό ταξίδι στον κόσμο της διάσημης επωνυμίας. **Τέχνες, σελ. 8**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

EURO 2012

Η ευρωπαϊκή γιορτή σε ευρώ

Οκτώκις χιλιάδες θεατές αναμένονται στην Ουκρανία για να παρακολουθήσουν τους αγώνες. Η UEFA υπολογίζει πως τα συνολικά έσοδα θα προσεγγίσουν το 1,2 δισ. ευρώ.

ΑΕΛ

Πορεία αναλόγως της κλήρωσης

Η ομάδα της Λεμεσού πρέπει να αποφυγεί τις παγίδες του 2ου προκριματικού και τα θηρία του 3ου.

ΑΚΕΛ ή ΔΗΣΥ επιλέγει το ΔΗΚΟ

Νέα δεδομένα για τις προεδρικές εκλογές – Οδεύουν προς ναυάγιο την Τετάρτη και ετοιμάζουν Σχέδια Β

Με **εναλλακτικά** σχέδια για την περαιτέρω πορεία προς τις προεδρικές εκλογές ετοιμάζονται τα τέσσερα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου για τη συνάντηση της Τετάρτης. Οι προοπτικές επιτυχίας είναι ελάχιστες, μιας και το κάθε κόμμα, κυρίως το ΔΗΚΟ και η

ΕΔΕΚ, επιμένει στον δικό του υποψήφιο. Το ΔΗΚΟ δεν εγκαταλείπει την αρχική του στρατηγική για «εκλογές πρώτου γύρου» και ως εκ τούτου αφήνει όλα τα ενδεχόμενα ανοικτά για συνεργασία είτε με ΑΚΕΛ είτε με ΔΗΣΥ. Η ΕΔΕΚ εξετάζει «μίνι συνεργασία» με

Ιωάννα Παναγιώτου:
Τελευταία ευκαιρία του ενδιάμεσου. **Σελ. 6**

ένα ή και με τα δύο μικρότερα κόμματα, ενώ δεν αποκλείει και την αυτόνομη κάθοδο. Στο στρατόπεδο των μεγάλων, ο ΔΗΣΥ διανύει τη δική του πορεία με δεύτερες σκέψεις ως προς το κατά πόσον μια συμμαχία πρώτου γύρου με το ΔΗΚΟ θα ήταν ωφέλιμη

ή όχι, μιας και το κόμμα του Καρογιάν εμφανίζεται διασπασμένο. Από την άλλη, το ΑΚΕΛ πέρασε στο δεύτερο σχέδιο για αυτόνομη κάθοδο, με το ερώτημα να παραμένει εάν θα κατέλθει με κομματικό ή με υποψήφιο της ευρύτερης Κεντροαριστεράς. **Σελ. 4, 5**

Το χθες και το αύριο της κρίσης στην Ελλάδα

- ▶ **Υπαρκτός είναι πλέον ο κίνδυνος εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ**
- ▶ **Μοναδική διέξοδος οι εκλογές να οδηγήσουν σε κυβέρνηση με μεγάλο εύρος δυνάμεων**
- ▶ **Ισχυρό το σενάριο για κυβέρνηση ανοχής, με κορμό το κόμμα που θα έρθει πρώτο**
- ▶ **Πώς καταρρίπτονται στην πράξη οι βαρύγδουπες προεκλογικές εξαγγελίες**
- ▶ **Η στρατηγική της Νέας Δημοκρατίας προς την τελική ευθεία**

Σελ. 16-20

Δραματικό SOS για την ελληνική οικονομία

Κρίσιμη παραμένει η κατάσταση στην Ελλάδα. Η διεθνής κοινότητα παρακολουθεί με ανησυχία τη χώρα και θεωρεί πλέον πολύ πιθανόν αυτή να χρεοκοπήσει άτακτα και να αποχωρήσει από το ευρώ.

Δεν μας θέλουν σε Μνημόνιο οι Βρυξέλλες

Αλλά απαιτούν μέτρα

Υπό το βάρος της «απειλής» πως η είσοδος και τέταρτου κράτους-μέλους στον Μνημονισμό, και μάλιστα με μνημόνιο εξυγίανσης, θα έχει αλυσιδωτές συνέπειες στην Ευρωζώνη, επιθυμία της Κομισιόν είναι να αποφύγει η Κυπριακή Δημοκρατία την υπογραφή Μνημονίου. Εάν υλοποιηθεί η επιθυμία της Κομισιόν, θα τεθεί εκτός συζήτησης και η αύξηση του συντελεστή στον εταιρικό φόρο. Για να μπορέσει κάτι τέτοιο να συμβεί, ωστόσο, θα πρέπει η κυβέρνηση να προωθήσει το πακέτο μέτρων που ετοιμάζεται από το Υπουργείο Οικονομικών, αλλά και τις μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στις συστάσεις της Κομισιόν. Η νέα καθυστέρηση που παρατηρείται θέτει εν αμφιβολία την αξιοποίηση της ευκαιρίας που μας ανοίγουν οι συζητήσεις στις Βρυξέλλες. **Οικονομική, σελ. 4**

Επάρκεια ρεύματος ενόψει καλοκαιριού

Κρίσιμος μήνας ο Ιούλιος

Ο **γεν. διευθυντής** της ΑΗΚ είναι πεπεισμένος ότι με τις κινητές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, τη σταδιακή επαναλειτουργία του Βασιλικού, τον εικονικό σταθμό και την επανασύνδεση με τα Κατεχόμενα, η Κύπρος θα βγάλει το καλοκαίρι χωρίς διακοπές ρεύματος, ακόμη κι αν υπάρξει καύσιμα στα τέλη Ιουλίου. Μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις θα υπάρξουν μικρές διακοπές. Η ΑΗΚ επιμένει στη διατήρηση του 6,96%, παρότι μειώθηκαν τα κόστη της. **Σελ. 10**

Πόλεμος μέσω κυβερνο-όπλων

Διαδικτυακή κατασκοπεία

Ισχυρότατο το υπολογιστών εντόπισε ρωσική εταιρεία, που κάνει λόγο για πρωτοφανή καταστροφική ισχύ του ιού αυτού, η οποία τον καθιστά ικανό να χρησιμοποιηθεί ως «κυβερνο-όπλο» από τη Δύση εναντίον εχθρών όπως το Ιράν. Η Kaspersky, μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες ασφάλειας λογισμικού, υποστηρίζει ότι ο ιός Flame έχει ως στόχο τη διαδικτυακή κατασκοπεία. **Σελ. 2**

Ρίσκο η αδειοδότηση 4 τεμαχίων της ΑΟΖ

Ο πανικός της Τουρκίας και ο κίνδυνος να προκύψει ζήτημα οριοθέτησης

Μιλώντας σε ενεργειακό συνέδριο στην Κρήτη, ο υφυπουργός Ανδρέας Μαυρογιάννης συνέστησε προσοχή στην αδειοδότηση των τεμαχίων της κυπριακής ΑΟΖ κατά τον β' γύρο, τονίζοντας πως τα πράγματα μπορεί να δυσκολέψουν εάν γίνει εξερεύνηση σε περιοχή δυτικά της Κύπρου. Όπως επεσήμα-

νε, εάν δεν είμαστε εξόχως προσεκτικοί, κάποιοι επιτηδείοι μπορεί να θεωρήσουν ότι εκεί υπάρχει μια ανάγκη οριοθέτησης, με αποτέλεσμα η Κύπρος να μην μπορεί να επιτύχει τους στόχους της. Αναφερόταν ουσιαστικά στην αδειοδότηση των τεσσάρων τεμαχίων, τη νομιμότητα των οποίων αμφισβη-

τεί η Τουρκία, απειλώντας με θερμό επεισόδιο. Ταυτόχρονα, κατέγραψε την ανάγκη οριοθέτησης της ΑΟΖ στην ευαίσθητη περιοχή δυτικά της Κύπρου και ανατολικά της Ελλάδας, με εμπλοκή και της Τουρκίας, στη βάση του διεθνούς δικαίου, για να μην υπάρχουν «γκρίζες ζώνες». **Σελ. 11**

Ο τρόμος συνεχίζεται στη Συρία

Πλήθος Σύρων διαδήλωσε την οργή του στην πόλη Yebroud για τη σφαγή 100 αμάχων στη Χούλα, στις 25 Μαΐου. Ο κόσμος, περιλαμβανομένων των Αράβων και των Τούρκων, είναι εξοργισμένος. Οι φωνές που κρουγάζουν ότι «κάτι πρέπει να γίνει» είναι πιο δυνατές. **Αλλά τι; Σελ. 23**

ΔΕΑ: Επέστρεψαν λειψάνα χωρίς εξέταση DNA

Η Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων έκανε το 2011 εκταφή στα Κατεχόμενα, εντόπισε κατόπιν υπόδειξης τάφο ενός ζευγους Ελληνοκυπρίων που εκτελέστηκαν το 1974, ανέσυρε τα λειψάνα και τα επέστρεψε στους οικείους χωρίς να κάνει οποιαδήποτε ταυτοποίηση. Μάλιστα, η γρήγορη εκείνη αποστολή της ΔΕΑ υπήρξε και προσοδοφόρα, καθώς εισέπραξε μερικές χιλιάδες ευρώ ως «εισφορά». Την ώρα που συγγενείς καταγγέλλουν τη ΔΕΑ για καθυστερήσεις ετών, η αμαρτωλή Επιτροπή συνεχίζει ανεξέλεγκτα την αδιαφανή δράση της. **Σελ. 2, 9**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ελπίζουμε να ξέρουν τι κάνουν

Για άλλη μια φορά, η απόσταση μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και Προεδρικού τείνει να διευρυνεται, αφήνοντας την οικονομία σε φάση αναμονής, αβεβαιότητας και αστάθειας. Όπως έγινε ξεκάθαρο την εβδομάδα που διέρρευσε, όχι μόνο το Προεδρικό έθεσε βέτο σε αρκετά από τα μέτρα που εκπόνησε το Υπουργείο Οικονομικών, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει εκ νέου η αντίδραση της κυβέρνησης στις ανάγκες του τόπου, αλλά κυβέρνηση και κυβερνών κόμμα δεν δίστασαν να αφήσουν εκτεθειμένο και τον υπουργό Βάσο Σιαρλή. Έτσι, ενώ όντως το άμεσο πρόβλημα είναι οι τράπεζες, δεν μπορεί από την άλλη να δικαιολογηθεί ο εφσυχασμός που δείχνει η κυβέρνηση στην προσπάθεια να αποφύγει τα «δύσκολα» μέτρα. Πλέον ελπίζουμε μόνο να ξέρουν τι κάνουν εκεί στον λόφο του Προεδρικού.

Η **MTN** ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Απο το ΟΝΕΙΡΟ στην ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

Απο το ΟΝΕΙΡΟ στην ΙΣΤΟΡΙΑ Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

Σελ. 24

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

«Αγνοούμενος» Πρόεδρος

Στη συνέντευξη Τύπου την Παρασκευή στο Προεδρικό ακούσαμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αναφέρεται και στο ζήτημα των αγνοουμένων και να λέει κατά λέξη: «Η κυβέρνηση και εγώ προσωπικά συνεκίασε αδιάλειπτα να προσφέρουμε υλική και ηθική στήριξη σ' αυτούς που ανέλαβαν το σημαντικό καθήκον της υλοποίησης του προγράμματος διερεύνησης της τύχης των αγνοουμένων. Απορρίπτουμε με βδελυγμία τις κατηγορίες που εκτοξεύτηκαν εναντίον του Προέδρου της Δημοκρατίας και της κυβέρνησης για την ατυχή τροπή που πήραν τα πράγματα σχετικά με το πρόγραμμα ταυτοποίησης. Επειδή γνωρίζω από πρώτο χέρι και ζω τον πόνο των συγγενών των αγνοουμένων δεν επιτρέπω σε κανένα να εκμεταλλευτεί αντιπολιτευτικά αυτά τα πολύ λεπτά ζητήματα που αφορούν στο θέμα των αγνοουμένων».

Αρκετά ο γράφων διευκρινίζει ότι αβεβαιοταν τον πόνο της οικογένειας της κ. Έλσα Χριστόφια για τον αγνοούμενο αδελφό της. Όπως ίσως γνωρίζει η κ. Χριστόφια, με τον άλλο αδελφό της συνεργάστηκα στενά για όσο διάστημα ο σχολήθηκε με το ζήτημα ως μέλος της Επιτροπής Συγγενών. Εκείνη η συγκυρία καθόλου δεν αλλάζει την ουσία των πραγμάτων σήμερα. Και η αλήθεια είναι ότι η ανάμειξη του Προέδρου της Δημοκρατίας στο πρόβλημα που η Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων δημιουργήσε, εμπλέκοντας σε ένα παιγνίδι ευθυνών το Ινστιτούτο Γενετικής, όχι μόνο δεν ήταν αποτελεσματική, αλλά συνέβαλε ώστε το πρόγραμμα ταυτοποίησης να αποξενωθεί από το ΙΝΓΚ και να μετακομίσει προς το παρόν στη Βουσία. Τώρα η υπόθεση των αγνοουμένων θα πάρει άλλη πλοκή. Οι καθυστερήσεις θα είναι τόσες και τόσες που η κυβέρνηση, για να μη μείνει εκτεθειμένη διεθνώς που έμπλεξε στις βρομιές της ΔΕΑ, θα αναγκαστεί να βγάλει επιπρόσθετα εκατομμύρια για να δώσει στον Ζιρόντ ώστε να δημιουργήσει Εργαστήριο Γενετικής στο αεροδρόμιο Λευκωσίας. Κι αυτό διότι βγάλασε σκάρο, κ. Πρόεδρε, το Ινστιτούτο Γενετικής της Κύπρου, ένα επιστημονικό ίδρυμα που έβαλε τον τόπο μας στον παγκόσμιο χάρτη της επιστήμης και που πολλοί λένε ότι βρίσκεται στον προθάλαμο ενός Νόμπελ.

Γιατί έγινε όμωσ αυτοί και πώς εσείς, Πρόεδρε, με την περσική και την οξυδερκεία σας πέσατε τόσο έξω; Όπως ξέρετε, αφού παρακολουθείτε τα πράγματα, έχουμε γράψει πολλές εκατοντάδες ρεπορτάζ και άρθρα για το ζήτημα της διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων. Έχουμε καταγγείλει τη ΔΕΑ ως σάμα αναξιόπιστο και αναποτελεσματικό σε

τέτοιο βαθμό που στα οκτώ σχεδόν χρόνια που λειτουργεί ταυτοποίησε 321 από τους 1995 αγνοούμενους, δηλαδή το 16%, ενώ στο Ανθρωπολογικό Εργαστήριο βρίσκονται εδώ και χρόνια λείψανα πέραν των 500 αγνοουμένων. Όλα αυτά τα χρόνια η ΔΕΑ διαχειρίστηκε -με αδιαφάνεια- πέραν των 15 εκατ. δολαρίων που έδωσαν 11 χώρες δωρητές και η Ε.Ε. Έχουμε αποκαλύψει στοιχεία για ενοικιαστές εκκαθαμένων με εξωφρενικά ποσά ενώ στην Ελεγκτική Υπηρεσία βρίσκεται σχετικά φρέσκος με επιρροή ναυτοκρινόμενα κατόπι ατήματος της Γενικής Ελέγκτριας, Άμα το φάξετε λίγο κ. Πρόεδρε θα ανακαλύψετε ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο άρχισε να θέτει στις εκθέσεις του ερωτήματα για τη διαχείριση των χρημάτων από το UNDP και τη ΔΕΑ. Δεκαπέντε εκατομμύρια δεν είναι και λίγα! Έχουμε γράψει για τα έργα και τις ημέρες του τζέης μέλους της ΔΕΑ, Ηλία Γεωργιάδη, και του Τρίτου Μέλους, Κριστόφ Ζιρόντ. Ακόμα και σήμερα αποκαλύπτουμε ότι έχουν κάνει εκκαθαρές και έχουν επιστρέψει λείψανα σε συγγενείς χωρίς τη νεννοιασμένη ταυτοποίηση δία της μεθόδου του DNA και εισπράττοντας εισφορά μερικών κιλιάδων ευρώ. Ωστόσο ουδείς συγκινείται. Ούτε κι εσείς κύριε Πρόεδρε που έχετε συγγενή αγνοούμενο. Και δεν αφήνετε τον εαυτό σας να συγκινηθεί διότι μετά την αποσηπή του για 30 χρόνια (!) Ε/κ μέλους της ΔΕΑ, συνταξοδόμου Ηλία Γεωργιάδη, τον περασμένο Νοέμβριο επειδή πειστήκατε ότι κάτι έπρεκε, δεν είκατε το κουράγιο να αποπέμπετε και τον επίσημο συνταξοδόμο κουμπάρο του κ. Γεωργιάδη, Επίτροπο Προεδρίας, Γιώργο Ιακώβου. Ο κ. Ιακώβου μετά την αποσηπή Ηλία Γεωργιάδη ανέλαβε να βρει μια λύση ώστε να μη φύγει το πρόγραμμα ταυτοποίησης από την Κύπρο αλλά όχι μόνο τα έκανε μαντάρα αλλά κάλυπε και τα βόρβρα ικνη Γεωργιάδη. Κι όταν καταλάβατε ότι η κατάσταση πήγαινε από το κακό στο χειρότερο προσπαθήσατε να παρτέμπετε αλλά δεν μπορούσατε γιατί, πρώτον, δεν ακούτε και, δεύτερον, θεωρείτε ότι άμα εσείς δεν μπορείτε, κανείς άλλος δεν μπορεί... Τι θα γίνει από δω κι εμπρός; Να σας πω τι υποψιάζομαι; Ένα παραταμένο ναυάγιο που θα πλώσει πολιτικά το κλίμα και θα καταστρέψει το πρόγραμμα. Τελικά, αντί να λύσετε το πρόβλημα, το επιδεινώσατε γιατί δώσατε πίστη σε μερικούς καρκελοκέντρους που έχισαν καριέρες μέχρι βαθθός γήρατος πάνω στις πλάτες του κυπριακού λαού και των τραγικών αγνοουμένων μη εξαιρουμένων.

paraschos@kathimerini.com.cy
Σκοιιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Υπερ-ιός ηλεκτρονικών υπολογιστών

Ο «Flame» μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κυβερνο-όπλο από τη Δύση ή το Ισραήλ, κατά εχθρών όπως το Ιράν

Η ρωσική εταιρεία ασφαλείας λογισμικού, όμως, εξέφρασε αυτή τη φορά το βεβαίοντά της ότι αποκλειστικός στόχος του Flame είναι η διαδικτυακή κατασκοπεία, καθώς έχει την ικανότητα να υποκλέπτει δεδομένα από «μολυσμένους» υπολογιστές, που περιλαμβάνουν έγγραφα, φωτογραφίες, εικόνες της οθόνης, ακόμη και να υποκρένει τον υπολογιστή να λειτουργήσει σαν μαγνητόφωνο, καταγράφοντας συνομιλίες ή ήχους, χωρίς τη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη του, προτού στείλει τα δεδομένα αυτά στην άλλη άκρη του κόσμου.

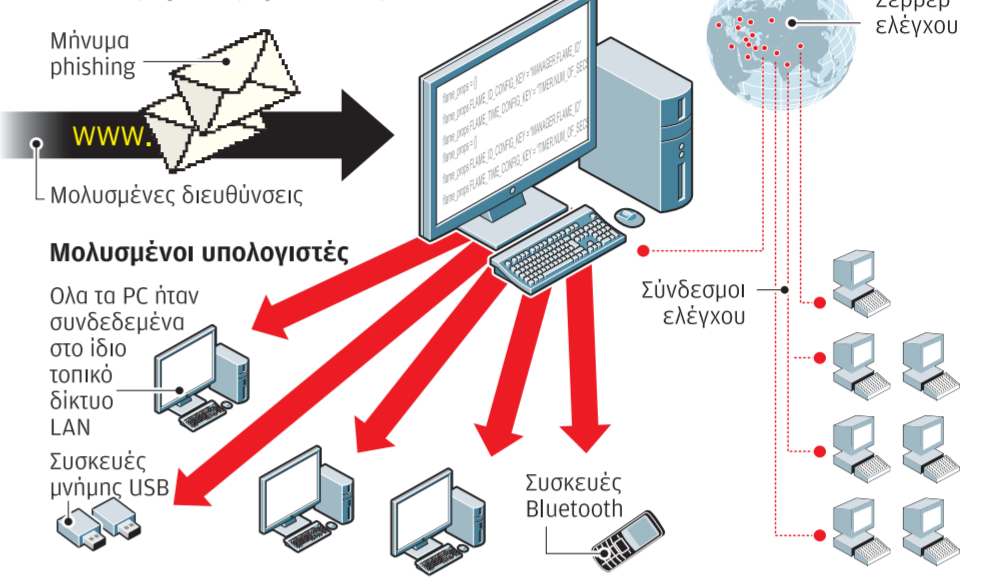
«Ο ίος Flame χρησιμοποιείται σήμερα ενεργά ως κυβερνο-όπλο για την πραγματοποίηση επθήσεων εναντίον δικτύων σε πολλές χώρες. Η περιπλοκότητα και τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του νέου αυτού κακό-

«Flame», το νέο κυβερνο-όπλο

Η εταιρεία Kaspersky Lab, μία από τις μεγαλύτερες σχεδιάστρες «αντιικού» λογισμικού, εντόπισε νέο κακόβουλο λογισμικό (malware), με κωδικό «Worm.Win32.Flame», που είναι το πιο περίπλοκο στο είδος του πρόγραμμα που έχει ανακαλυφθεί μέχρι σήμερα.

Πιθανές αρχικές «μολύνσεις»

Μολυσμένοι υπολογιστές

Όλα τα PC ήταν συνδεδεμένα στο ίδιο τοπικό δίκτυο LAN. Συσκευές μνήμης USB. Συσκευές Bluetooth. Σύνδεσμοι ελέγχου.

ΠΗΓΕΣ: Kaspersky Lab, Reuters

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

βουλου λογισμικού υπερβαίνουν αυτά κάθε άλλος κυβερνο-απειλής που έχουμε εντοπίσει μέχρι στιγμής», αναφέρει η Kaspersky στην ανακοίνωσή της. Αν και η προέλευση του παλαιότερου ίου Stuxnet δεν επιβεβαιώθηκε ποτέ, οι υποψίες όλου του κόσμου έπεσαν πάνω στις ΗΠΑ και το Ισραήλ, που κατηγορούν από κοινού το Ιράν για προσπάθειες κατασκευής ατομικής βόμβας.

Τα νερά θόλωσε περαιτέρω χθες ο Ισραηλινός υπουργός Στρατηγικών Υποθέσεων Μόσε Γιάλόν, που χαρακτήρισε τα «όπλα» σαν το Flame σημαντικό τμήμα του ισραηλινού οπλοστασίου κατά το Ιράν. «Για κάθε έναν που θεωρεί ότι η ιρανική απειλή είναι υπαρκτή και επικίνδυνη, είναι λογικό να υποθέτει ότι λαμβάνουμε κάθε είδους διαφορετικά μέτρα για την ανάσχεση της απειλής αυτής. Το Ισραήλ είναι μια χώρα που ευλογήθηκε με μεγάλες τεχνολογικές ικανότητες, ενώ τα εργαλεία αυτά ανοίγουν πολλές νέες οδούς», είπε ο κ. Γιάλόν, που απέφυγε, ωστόσο, να αποδώσει την «πατρότητα» του Flame στην ισραηλινή υπηρεσία αντικατασκοπείας Μοσάβντ.

Η Kaspersky ανακοίνωσε ότι αφορητή για την έρευνά της στάθηκαν καταγγελίες για άγνωστο ίο, ο οποίος έχει προκαλέσει την καταστροφή δεδομένων σε υπολογιστές σε χώρες της Δυτικής Ασίας. Η εταιρεία ανέφερε ότι η έρευνά της έδειξε ότι ο Flame καθυστερεί να εντοπισθεί από το λογισμικό ασφαλείας, λόγω της μεγάλης περιπλοκότητάς του, γεγονός που επέτρεψε τη μεγάλη του διασπορά σε ευλάτα δίκτυα ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ο επικεφαλής υπηρεσιών ασφαλείας δικτύων της Kaspersky, Αλεξάντερ Κόστσεφ, είπε ότι ο ίος βρίσκεται στη φάση της ενεργού εξάπλωσής του. «Ο χειριστής του ίου τον παρακολουθεί συνέχεια για να εντοπίζει νέα, ενδιαφέροντα «μολυσμένα» δίκτυα, να συλλέγει δεδομένα από αυτά και να στοχεύει σε νέα δίκτυα, προωθώντας τον άγνωστο σ' εμπάς-στόχο του», λέει ο κ. Κόστσεφ.

ΓΑΛΛΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ (AFP)

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πριν στην «Κ» 3.VI.1963

ΠΑΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΓ' : Πόλις του Βατικανού, 3.- Ο Πάπας Ιωάννης ΚΓ' απέθανε σήμερα με την δύση του ηλίου την 18.49 ώρα Γκρήνουιτς, αφού επί τετραήμερο ηγωνιάσε με τον θάνατον. [...] Ο Πάπας Ιωάννης ΚΓ' παρέμεινε επί κεφαλής της Καθολικής Εκκλησίας επί 4 έτη, 7 μήνες και 6 ημέρας. [...] Ο ηλικίας 81 ετών Πάπας αντιμετώπισε τον βροδαίν θάνατον εν προσεχική και ηρεμία πνεύματος, παρά τον σωματικών κάματον. Ουτός δύναιτα να θεωρηθή από τούδε ως ο σημαντικώτερος αρχηγός της Καθολικής Εκκλησίας από της εποχής του Λέοντος ΙΓ' (1878-1903), γνωστού δία την εργαζόλουν του «Περί νέων πραγμάτων». [...] Ενώθς ως ανηγγέλθη ο θάνατος [...] οι κάδονες του Αγίου Πέτρου εκρούθησαν πενήθμος, ενώ πλήθη, υπολογιζόμενα εις 100.000, εγονυπέθησαν και προσορηγήθησαν εις την πλατεία του Αγίου Πέτρου. Το κατά κόμον όνομα του Πάπα ήτο Αντζελο Γκιουζέπε Ρονκάλλι.

[Σημ. «Φ»: Κατά την διάρκεια της Κατοχής, ο μετέπειτα Πάπας Ιωάννης ΚΓ' υπηρετούσε ως αντιπρόσωπος της Αγίας Έθρας στην Ελλάδα, την Βουλγαρία και την Τουρκία. Με την ιδιότητα του αυτή, συναντήθηκε ανεπιθύμως, σε οικία του Φαλέρου, με τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Δαμασκηνό και ανέλαβε πρωτοβουλία για τη διαμεσολάβηση του Βατικανού μεταξύ των εμπόλεμων, ώστε οι μεν Σύμμαχοι να άσουν τον ναυτικό αποκλεισμό της Ελλάδος, οι δε Δυνάμεις του Άξονος να επιτρέψουν τον κατάπλου στην Ελλάδα εμπροκαίων σκαφών με σημαία ουδέτερης χώρας, προκειμένου να εφορτώσουν οίτο για τους Έλληνες που λιμνοκοινούσαν, τον οποίο είχε αγοράσει η Ελλάδα. Η πρωτοβουλία αυτή -αφού προηγήθηκε από κοινού έγγραφη έκκληση του πρωθυπουργού Γεωργίου Σολλάσολου και των αρχηγών των αστικών πολιτικών κομμάτων προς τον Πάπα Πιο ΙΒ' - απέδωσε σπότηρους καρπούς για τον ελληνικό λαό.]

ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΑΜΠΡΑΚΗ: Θεσσαλονίκη, 3.- Μετά πολήμημον κοπιώδη προσπάθειαν, αι αστυνομικαι και δικαστικαι αρχαι επιτηγγάνουν να διαλευκάνουν την υπόθεση του φόνο του βουλευτού της ΕΔΑ Γρηγορίου Λαμπράκη και του τραυματιοαπολοού του τέτρου βουλευτού κ. Τσαρουζά.

ΟΞΥΤΗΣ: Η Κυβέρνησις [Κωνσταντίνου Καραμανλή], διανακοίνωσής της χθεσ την εσέρον, κατήγγειλε τον αρχηγόν της Ε.Κ. [Γεώργιον Παπανδρόου] ότι κατέχετα από το πόθος να δημιουργήση κλίμα ανησυχίας και αναταραχής εις τον τόπον. Ο αρχηγός της Ε.Κ. εις λόγους που εξέφωνησεν εις τον Πύργον και την Αμυαλιάδα εξακατήχησε την Κυβέρνησιν συνένονχον πολιτικών δολοφονιών.

Με άριστα το 10

Γράφει ο **ΣΠΗΝΔΑΦΟΡΟΣ**

1 Στον Στέφανο. Ο εκπρόσωπος της Euroleague στην Κύπρο και πρώτος παίκτης σε κοψίματα στην μπασκετά άργησε να μας δικαιώσει αλλά το έκανε με πανηγυρικό τρόπο ρίχνοντας την Τρίτη «τάπα» στον Shiarli. Ρέιντς υποουροί Οικονομικών έχουν να πουν για τα κοψίματα του Magic Stephanos.

2 Στον Shiarli. Ήταν στην Τράπεζα Κύπρου και νόμισε πως εκεί ο Ηλιάδης ήταν ο ορισμός του «αποφοσιζώ και διατάζω». Μετά πήγε στον Χριστόφια και έμαθε το «αποφοσιζώ και ξεφυτίλω». Δεν ήξερε, δεν ρώταγε ο Ναΐτης;

3 Στους Κινέζους. Δεν εννοώ τους πραγματικούς, οι οποίοι μια χαρά άνθρωποι είναι. Αναφέρονται σε κάποιους στην Ημεγες οι οποίοι νόμισαν πως στα μουλκωτά και πατώντας πάνω σε ένα έργο που από την αρχή δεν είχε προοπτικές, θα πετύχαιναν ανανέωση του συμβολαίου με τη Δημοκρατία για ακόμα τρεις γενιές. Προσοχή, γιατί με την κριση τα Μέσα αγρίεψαν και δεν κωλιώνουν. Μάσσει η κατόικα (κινέζικο) ταμαμά;

4 Στον Χριστόφια. Φταίει ο Μάρκος, φταίει ο Παπακόστας, φταίει οι νεκροί, φταίει όλοι εκτός από τον ίδιο, τον jet set Πρόεδρο. Φταίει και ο Τσαλικίδης και τον θέλει στα δικαστήρια. Όπως το πάει, τον βλέπεις στο ίδιο σκαμνί του jet set την 1η Μαρτίου μαζί με όλη την (πρώην) παρέα του.

5 Στον jet set. Του Προέδρου μας είναι γνωστό πως του άρεσουν τα ποιστικά πράγματα στη ζωή: Mercedes, Lear Jet, ο ΘΟΚ της Χριστίας, οι κεφιτέδες της κυρίας

Δίκαιη Κοινωνία

Αν πίσω πάνω από 3%, θα φύγετε εσείς από την Κύπρο.

Ευτυχίας, το κολοκάσι της Έρσης, το κοντό κουνι στα μαλλιά και άλλα πολλά. Τώρα μας προέκυψε και λάτρης της κηπουρικής, βάζοντας όλους τους δήμους της Κύπρου να ξεχορτίζουν, να φτεφύουν λουλούδια, να στρώνουν γρασίδια. Ποιος πληρώνει; Αυτός που πληρώνει πάντα.

6 Στον ΘΟΚ. Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου μετά από δεκαετίες πήρε τη σημαντικότερη απόφαση στη νεότερη ιστορία του και θα απαρνηθεί την Επίδουρο για «οικονομικούς λόγους». Καμία νύξη βέβαια στο γεγονός πως εδώ και δέκα χρόνια τον σφουρύνουν μετά τις παραστάσεις στο αρχαίο θέατρο. Κάτι σαν το προβλέψιμο δωδεκαρί της Ελλάδας στην Κύπρο για τη Γιουρβίζιον.

7 Στον Ενδιάμεσο. Κάθε πέντε χρόνια, εξάριστα το 2008, ανεβαίνει στις αίθουσες το έργο «Ενδιάμεσο Μάπετ Σούου». Για χρόνια, βετεράνοι της παράστασης είναι ο

Πρόεδρος Χριστόφιας

ΕΙΠΕ

Άμα δείτε μέτρα, να τα σχολιάσετε.

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Άμα αργήσω φάτε.

9 Στον Ζωολογικό Κήπο. Μετά τα λουλούδια, τα γρασίδια και τη φρέσκια άσφαλτο, ο jet set Πρόεδρος θα εγκαταστήσει και τον νέο ζωολογικό κήπο της χώρας. Εκεί σε ένα κλουβί παράμερα έχει φρουρούμενους την Πραξούλλα και τον Σταυράκη. Έχει από τον βασιλιά Ιακώβου τον Α' της Κύπρου, το 1398, να ζήσει το βασιλείο μας τέτοια γκλαμουριά, τα ζώα και τα λουλούδια της αυλής να ζουν καλύτερα από τους κατοίκους.

10 Στον Healthy. Ο Νίκαρς αποφάσισε εσχάτως πως πέρα από τραγουδιότης θα γίνει και φρουτοπαραγωγή. Έτσι, ακολουθώντας τον φίλο του Ιωάννη Λοιάκη και το σύγγραμμά του «Πολιτική κυριαρχία, πώς κερδίζεται, πώς χάνεται» (Εκδόσεις Λιβάνη, 2007), έχει ήδη απλώσει το πλικαμένο του κορμί, όχι στο προσφιλέ ΜΕ-φινιέν, αλλά κάτω από τα δέντρα του κτήματός του και παρακολουθεί την ώρα που σαν ώριμο φρούτο η προεδρία θα πέσει έτοιμη για φάγωμα στο καλάθι της Έλσα που του κάνει παρέα. Άρα, μην τον ψάχνετε για δώλωσις όσον αφορά μνημόνιο, Κυπριακό, τραπέζιο σύστημα, προεδρία Ε.Ε., μέτρα για οικονομία αλλά τέτοια ανούσια θέματα.

28/05/2012 - 24/06/2012

ΑΜΕΣΗ ΝΙΚΗ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΟΠΑΠ

€500

ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΓΙΑ 1 ΧΡΟΝΟ
ΣΕ 40 ΤΥΧΕΡΟΥΣ!

MARKETWAY / PUBLICIS

Ακόμη, **7000** τυχεροί μοιράζονται πάνω από **€100.000**

Συμμετέχουν όλα τα δελτία ΚΙΝΟ αξίας €2 και άνω που κατατίθενται
στα πρακτορεία της ΟΠΑΠ Κύπρου από 28/05/2012 μέχρι και 24/06/2012

Πληροφορίες στα πρακτορεία της ΟΠΑΠ Κύπρου ΛΤΔ και στο www.opag.org.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Σχέδιο Β'» στο ΑΚΕΛ για αυτόνομη κάθοδο

Πιέζει ο χρόνος και λιγοστεύουν οι επιλογές

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Θολό παραμένει στο ΑΚΕΛ το τοπίο για τις προεδρικές, με την ηγεσία του κόμματος να μελετά υπό την πίεση του χρόνου τα δύο από τα τρία σενάρια που έχει ενόψει της, ως προς την κατεύθυνση που θα ακολουθηθεί ενόψει της εκλογικής μάχης του 2013. Οι εξελίξεις στον ενδιάμεσο χώρο φαίνεται να αποκλείουν οριστικά το πρώτο σενάριο που έθεσε στο τραπέζι η ηγεσία του ΑΚΕΛ για συνεργασία με άλλες πολιτικές δυνάμεις, όπως υπαγορεύει η συνεδριακή απόφαση του κόμματος. Η εξέλιξη αυτή, σε συνάρτηση με την απόφαση του Προέδρου Χριστόφια να μη διεκδικήσει επανεκλογή, ενεργοποιεί το δεύτερο σενάριο για τη διερεύνηση του ενδεχόμενου στήριξης μιας εξωκομματικής προσωπικότητας «από τον ευρύτερο προοδευτικό και δημοκρατικό χώρο», όπως είναι το προφίλ που σκιαγράφησε με δημόσιες δηλώσεις ο γ.γ. του ΑΚΕΛ, Άντρος Κυπριανού. Στο πλαίσιο αυτό υπήρξαν βολιδοσκοπήσεις διαφόρων προσωπικοτήτων, αλλά «τα πράγματα είναι δύσκολα», όπως δήλωσε στην «Κ» αξιωματούχος του κόμματος.

Ονόματα στο τραπέζι

Ανάμεσα σε αυτούς που βολιδοσκοπήθηκαν είναι και ο προερχόμενος από τις τάξεις της ΕΔΕΚ υπουργός Άμυνας, Δημήτρης Ηλιάδης, ενώ στο τραπέζι έπεσε και το όνομα του προερχόμενου από το ΔΗΚΟ (υπουργός επί κυβέρνησης Σπύρου Κυπριανού) δικηγόρου Χρήστου Μαυρέλλη, ο οποίος προτάθηκε από το ΔΗΚΟ στα υπόλοιπα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου. Τα δύο αυτά ονόματα, μαζί με άλλα, βρίσκονται στο τραπέζι του προβληματισμού της ηγεσίας του ΑΚΕΛ, σε επίπεδο Γραμματείας και Πολιτικού Γραφείου, προκειμένου να διαμορφωθεί η πρόταση προς την Κεντρική Επιτροπή, η οποία με τη σειρά της θα απευθυνθεί στη βάση του κόμματος. Οι απόψεις της κοινοπραξίας βάσει θα τεθούν εκ νέου στην Κεντρική Επιτροπή, η οποία θα υποβάλει εισήγηση στο έκτακτο συνέδριο για την επιλογή του υποψήφιου.

Ο προβληματισμός που αναπτύσσεται στο ΑΚΕΛ έχει δύο άξονες: Από τη μία, ο υποψήφιος που θα επιλεγεί πρέπει να έχει τις προϋποθέσεις ώστε να τύχει της υποστήριξης άλλων πολιτικών δυνάμεων και οργανωμένων φορέων και να διαθεθεί ερείσματα στην κοινωνία και, από την άλλη, να λειτουργεί συμπαινωτικά μέσα στον ίδιο τον χώρο των υποστηρικτών του κόμματος, και μάλιστα σε περίοδο που βρίσκεται το ΑΚΕΛ να μετρά ζημιές συνεπεία των αρνητικών επιδόσεων της κυβέρνησης. Η ηγεσία του ΑΚΕΛ παρακολουθεί τις εξελίξεις στον ενδιάμεσο χώρο και η κυρίαρχη εκτίμηση είναι ότι, με βάση την παρούσα κατάσταση πραγμάτων, τα τέσσερα κόμματα δύσκολα θα μπορούσαν να καταλήξουν σε συνεργασία. «Εμείς δεν έχουμε άλλο χρόνο να είμαστε στην αναμονή», είναι το μήνυμα στελεχών του ΑΚΕΛ, τα οποία εκτιμούν ότι ενδεχόμενο ναυαγίου της συνεργασίας των τεσσάρων κομμάτων δημιουργεί νέες ισορροπίες στο πολιτικό σκηνικό, όχι όμως και αλλαγή τακτικής για το ΑΚΕΛ. «Παραμένει αναλλοίωτη η θέση μας ότι, για να καταλήξουμε σε συνεργασία με οποιοδήποτε κόμμα, θα

πρέπει να υπάρξει πρώτα συμφωνία σε πολιτικό επίπεδο στα κυρίαρχα θέματα», είναι η απάντηση από πλευράς ηγεσίας του ΑΚΕΛ. «Αυτό είχαμε πει από την αρχή, αυτό συνεχίζουμε να λέμε και τώρα», πρόσθεσε αξιωματούχος του κυβερνώντος κόμματος, παραπέμποντας στις δηλώσεις του Άντρος Κυπριανού.

Υπό αυτά τα δεδομένα, η συνάντηση των ηγετών των τεσσάρων κομμάτων την προσεχή Τετάρτη κρίνεται από το ΑΚΕΛ ως ιδιαίτερα σημαντική, αφού η οποία απόφαση, δηλαδή η κατάληξη σε συμφωνία μεταξύ ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΕΥΡΩΚΟ και Οικολόγων, ή, αντιστρόφως, ενδεχόμενο ναυαγίου της όλης προσπάθειας, δεν αποκλείεται να δημιουργήσει προϋποθέσεις για αναζήτηση συνεργασιών σε διμερές ή τριμερές επίπεδο, τόσο μεταξύ του ΑΚΕΛ και άλλων δυνάμεων, όσο όμως και προς την αντίθετη κατεύθυνση, δηλαδή της ΕΔΕΚ με το ΕΥΡΩΚΟ ή και τους Οικολόγους, ακόμη και του ΔΗΚΟ με τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Σε ό,τι τους αφορά, στο ΑΚΕΛ διατηρούν σοβαρές επιφυλάξεις για τις δυνατότητες συνεργασίας, δεδομένης της απροθυμίας που συναντούν από άλλες πολιτικές δυνάμεις, του αρνητικού κλίματος που έχει διαρρήξει τις σχέσεις της Εζεκία Παπαϊωάννου με κορυφαία στελέχη άλλων κομμάτων, αλλά και των επιφυλάξεων που εκφράζονται από στελέχη του κυβερνώντος κόμματος για την ελκυστικότητα των προτάσεων άλλων κομμάτων. Ειδικότερα για το ΔΗΚΟ, στο ΑΚΕΛ εκτιμούν ότι τυχόν ναυαγίο στη συνεργασία του ενδιάμεσου χώρου ενδεχομένως να κινητοποιήσει δυνάμεις για ένα εσωτερικό ξεκαθάρισμα σε ηγετικό επίπεδο, με τον Μάριο Καρογιάν να δέχεται έντονες πιέσεις από την εσωκομματική αντιπολίτευση, της οποίας στελέχη δεν βλέπουν με αρνητικό μάτι τη στήριξη Νίκου Αναστασιάδη. «Εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να μπουέ σε αυτό το παιχνίδι», δήλωσε στην «Κ» στέλεχος του ΑΚΕΛ.

Η κομματική λύση

Στο τραπέζι του προβληματισμού της ηγεσίας του ΑΚΕΛ υπάρχει και το «Σενάριο Γ'» για διεκδίκηση της προεδρίας με κομματικό υποψήφιο. Η κομματική επιλογή είναι η τελευταία κίνηση, αλλά παραμένει ως λύση σε περίπτωση που κριθεί ότι οποιαδήποτε άλλη λύση δεν θα είναι η καλύτερη. Σε μία τέτοια εξέλιξη, τα ονόματα των Άντρος Κυπριανού και Νίκου Κατσουρίδη θεωρούνται από στελέχη ότι έχουν το προβάδισμα στον υπό διαμόρφωση το ΑΚΕΛ να μετρά ζημιές συνεπεία των αρνητικών επιδόσεων της κυβέρνησης. Η ηγεσία του ΑΚΕΛ παρακολουθεί τις εξελίξεις στον ενδιάμεσο χώρο και η κυρίαρχη εκτίμηση είναι ότι, με βάση την παρούσα κατάσταση πραγμάτων, τα τέσσερα κόμματα δύσκολα θα μπορούσαν να καταλήξουν σε συνεργασία. «Εμείς δεν έχουμε άλλο χρόνο να είμαστε στην αναμονή», είναι το μήνυμα στελεχών του ΑΚΕΛ, τα οποία εκτιμούν ότι ενδεχόμενο ναυαγίου της συνεργασίας των τεσσάρων κομμάτων δημιουργεί νέες ισορροπίες στο πολιτικό σκηνικό, όχι όμως και αλλαγή τακτικής για το ΑΚΕΛ. «Παραμένει αναλλοίωτη η θέση μας ότι, για να καταλήξουμε σε συνεργασία με οποιοδήποτε κόμμα, θα

Η επιμονή του κάθε κόμματος στον δικό του υποψήφιο, δεν αφήνει σχεδόν κανένα περιθώριο αισιοδοξίας για συνεργασία μεταξύ των τεσσάρων κομμάτων.

Πάνε για ναυαγίο την Τετάρτη

Εναλλακτικά σενάρια από τους τέσσερεις – Αδύνατη φαντάζει η επιτυχής κατάληξη

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Με μηδενικές πιθανότητες επιτυχούς κατάληξης αναμένεται να πραγματοποιηθεί την ερχόμενη Τετάρτη η συνάντηση των τεσσάρων κομμάτων για τις προεδρικές εκλογές, μία συνάντηση, η οποία θεωρείται από στελέχη των ίδιων των κομμάτων ως και η «τελευταία ευκαιρία». Την ίδια ώρα ποσοφάλοι για τα κόμματα δημιουργείται και από αντιδράσεις των οπαδών τους λόγω της καθυστέρησης που παρατηρείται, ενώ μεγαλύτερος κίνδυνος, τον οποίο οι ηγεσίες των κομμάτων φαίνεται να αντιλήφθηκαν τις τελευταίες μέρες, είναι η «κρίση αξιοπιστίας τους» που δημιουργείται ένεκα της μη κατάληξης του διαλόγου και των συνεχών αναβολών. Ωστόσο, τα δεδομένα που βρίσκονται στο τραπέζι δεν αφήνουν περιθώρια αισιοδοξίας, για κοινή συμπίεση, με αποτέλεσμα τα κομματικά επιτελεία να ανασύρουν από το συρτάρι τους το Σχέδιο Β' και την ίδια ώρα να έχουν αρχίσει να παίρνει επιρροή ευθυσιών για το ποιος φέρει την ευθύνη στην περίπτωση που οι διαβουλεύσεις του ενδιάμεσου καταρρεύσουν οριστικά την Τετάρτη.

Τα δεδομένα

Η συνάντηση της 30ής Μαΐου των τεσσάρων αρχηγών δημιουργήσε νέα δεδομένα στις διαβουλεύσεις του ενδιάμεσου χώρου. Πιο συγκεκριμένα δύο δεδομένα απομάκρυναν τις πολιτικές δυνάμεις μεταξύ τους.

Πρώτον. Το κύριο ζητούμενο που ήταν η διευκρίνιση για το πλαίσιο ευχέρειας του κοινού υποψήφιου, δεν επιτεύχθηκε με τρόπο απόλυτο ώστε να μην μπορεί να επιδεχτεί διάφορες ερμηνείες, με αποτέλεσμα και πάλι από τη μία το ΔΗΚΟ να υποστηρίζει ότι ο υποψήφιος θα έχει τόσο ευχέρεια όσο χρειάζεται για να διαβουλευτεί και να πετύχει τη στήριξη του από άλλες πολιτικές δυνάμεις και από την άλλη

η ΕΔΕΚ να τονίζει πως η ευχέρεια του υποψήφιου εντάσσεται εντός του πλαισίου της Κοινής Διακήρυξης, χωρίς αυτή να αλλοιώνεται έστω και κατά ένα γιώτα.

Δεύτερον. Κανένα από τα ονόματα των υποψηφίων που κατατέθηκαν δεν βρήκε τη σύμφωνη γνώμη και των τεσσάρων κομμάτων. Πιο συγκεκριμένα με την υποψηφιότητα Χρήστου Μαυρέλλη, η οποία προωθείται από το ΔΗΚΟ, διαφωνούν όλα

Μίνι συνεργασία ή αυτόνομη κάθοδο εξετάζει η ΕΔΕΚ

τα υπόλοιπα κόμματα. Με την υποψηφιότητα Γ. Λιλλήκας, η οποία συγκεντρώνει και την πλειοψηφία των κομμάτων και κατατέθηκε από ΕΔΕΚ και ΕΥΡΩΚΟ διαφωνεί το ΔΗΚΟ, όπως και με την υποψηφιότητα του κ. Ομήρου. Παρόλ'αυτά, στο τραπέζι κατατέθηκαν τα ονόματα των κ.κ. Μάριου Ηλιάδη (από ΕΔΕΚ), Γιαννάκη

ΕΥΡΩΚΟ και Οικολόγοι

Από πλευράς ΕΥΡΩΚΟ εξετάζονται οι επιλογές του κόμματος, οι οποίες φαίνεται να οδηγούν είτε σε στήριξη Γιώργου Λιλλήκας είτε ακόμη και Γιαννάκη Ομήρου. Η επιλογή, επίσης, της υποψηφιότητας Χρήστου Μαυρέλλη θα μπορούσε να εξεταστεί εάν αυτή βρίσκεται στο τραπέζι από πλευράς ΔΗΚΟ, ακόμη και μετά από ένα ενδεχόμενο ναυαγίου του κεντρικού χώρου. Ωστόσο, μεγάλο «πλην» για το ΕΥΡΩΚΟ αποτελεί το ενδεχόμενο να στήριξη την υποψηφιότητα Μαυρέλλη και να βρεθεί σε μία συμμαχία με το ΑΚΕΛ (στην περίπτωση που το κυβερνών κόμμα υιοθετήσει και αυτό

Μάτισα και Ουράνιου Ιωαννίδη (από ΕΥΡΩΚΟ).

Τελευταία ευκαιρία

Βάσει τούτων, η συνάντηση της ερχόμενης Τετάρτης χαρακτηρίζεται από τα ίδια τα στελέχη των κομμάτων που συμμετέχουν στη διαδικασία ως «τελευταία ευκαιρία». Μάλιστα, η αναβολή της συνάντησης της Παρασκευής δεν είναι άσχετη με τον προβληματισμό που αναπτύσσεται εντός των κομμάτων, τα οποία και θεώρησαν ότι μερικές ημέρες αναβολή ενδεχομένως να έδιδε την ευχέρεια παρασκηνιακών διαβουλεύσεων για να αποφευχθεί το ναυάγιο. Η δικαιολογία, μάλιστα, που δόθηκε ότι η αναβολή έγινε λόγω της επίσκεψης του Προέδρου και αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν κρίνεται ως η αιτία της αναβολής της συνάντησης των αρχηγών, αφού οι ηγέτες γνώριζαν εκ των προτέρων την άφιξη της αντιπροσωπείας των Ευρωπαϊκών αξιωματούχων εξ ου και η συνάντηση της περασμένης Παρασκευής τοποθετήθηκε στις 8:30 το πρωί, έτσι ώστε οι αρχηγοί να έχουν τον χρόνο να πραγματοποιήσουν τις επαφές τους με την αντιπροσωπεία

της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, τα πράγματα δεν φαίνεται να βαίνουν καλώς, αφού το ΔΗΚΟ φέρεται να επιμένει στο όνομα του κ. Μαυρέλλη, όνομα όμως που δεν γίνεται αποδεκτό από τα υπόλοιπα κόμματα. Σανίδα σωτηρίας της διαδικασίας ενδεχομένως τελικά να είναι η πρόταση των Οικολόγων για διεξαγωγή Συνεδρίου με εκλεκτούς για επιλογή του κοινού υποψήφιου. Ωστόσο, μέχρι στιγμής δεν φαίνεται αυτή η εισήγηση να κερδίζει έδαφος εντός ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ.

Σχέδιο Β' από ΕΔΕΚ

Το επιτελείο των Σοσιαλιστών επεξεργάζεται ήδη Σχέδιο Β' για το Κίνημα και όπως εκτιμάται από τους ίδιους το ναυάγιο είναι αναμενόμενο, ειδικά μετά και την πρόσφατη προϋπόθεση που έθεσε το ΔΗΚΟ όπως ο υποψήφιος να προέρχεται από το κόμμα του Μάριου Καρογιάν. Μία εξέλιξη που προκάλεσε ιδιαίτερη δυσφορία στην ΕΔΕΚ. Οι Σοσιαλιστές εμφανίζονται με ισχυρή αυτοπεποίθηση, η οποία τους επιτρέπει ακόμη και την επιλογή της αυτόνομης καθόδου με το Γιαννάκη Ομήρου. Ωστόσο, πρώτη επιλογή στο Σχέδιο Β' της ΕΔΕΚ είναι η «μίνι συνεργασία» με το ένα ή και τα δύο μικρότερα κόμματα, δηλαδή με ΕΥΡΩΚΟ ή/και Οικολόγους. Οι Σοσιαλιστές προκρίνουν πλέον ως πρώτη επιλογή το όνομα του ηγέτη τους, Γιαννάκη Ομήρου, χωρίς όμως να κλείνουν οριστικά την πόρτα σε «μία κοινή υποψηφιότητα Πάριου Λιλλήκας» στην περίπτωση «μίνι συνεργασίας». Στην ΕΔΕΚ δεν θεωρούν την εξέλιξη του ΔΗΚΟ από το «παιχνίδι» των συνεργασιών ως «εμπόδιο». Αντιθέτως, εκτιμάται ότι μία τέτοια κίνηση από πλευράς του κόμματος του Μάριου Καρογιάν θα διευκόλυνε τις κινήσεις της ΕΔΕΚ έτσι ώστε το Κίνημα να αποτελέσει την εναλλακτική πρόταση των πολιτών, μιας και σύμφωνα με τις ίδιες εκτιμήσεις, το ΔΗΚΟ δεν θα κινηθεί αυτόνομα αλλά θα επιδιώξει συνεργασία είτε με ΑΚΕΛ είτε με ΔΗΣΥ.

Στόχος του ΔΗΚΟ η συμμαχία με ΑΚΕΛ ή με ΔΗΣΥ

Του ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, Μάριος Καρογιάν, διατηρεί αμυδρές ελπίδες ότι την Τετάρτη ο ενδιάμεσος χώρος ίσως σώσει την παρτίδα την υστέρη, η εκτίμησή του όμως είναι ότι οι άλλες συνιστάμενες του Κέντρου δεν θα στηρίζουν τη ΔΗΚΟική υποψηφιότητα Μαυρέλλη.

Σύμφωνα με στενό συνεργάτη του κ. Καρογιάν, το μεγάλο κεφάλαιο που επένδυσε το ΔΗΚΟ στον ενδιάμεσο χώρο υπονομεύθηκε από μία «διακομματική ομάδα» που προωθούσε από νωρίς την υποψηφιότητα Λιλλήκας, καθώς και από προτάσεις που δεν χαρακτηρίζονταν από σοβαρότητα, και εξήγησε: «Δεν γίνεται να θέλουμε να είμαστε σοβαροί και μην τηρούμε βασικές αρχές πολιτικής δεοντολογίας. Δεν είναι δυνατόν να έρχεται κάποιος στον ενδιάμεσο χώρο και να προτείνει ως υποψήφιος ένα πρώην πρόεδρο του ΔΗΣΥ ή πρώην βουλευτή και υπουργό του ΔΗΣΥ. Από την άλλη δεν γίνεται τη μία μέρα να χαρακτηρίζεις κάποιον καιροσκόπο και να νευρομολογείς και την επόμενη φορά να έ-

«Η προσπάθεια του ενδιάμεσου υπονομεύτηκε από διακομματική ομάδα»

χεσαι και να βάζεις την υποψηφιότητά του στο τραπέζι του ενδιάμεσου. Δεν γίνεται να θέλεις να σε στηρίξει ο ενδιάμεσος χώρος, όπως θέλει ο κ. Λιλλήκας και να βγαίνει να καλεί τους ανθρώπους των κομμάτων μας να βγουν από το μαντρί, χωρίς να φοβούνται διότι δεν υπάρχει βοσκός. Τι, δηλαδή, να μας βρίζει ο κ. Λιλλήκας κι εμείς να τον στηρίζουμε; Να τον βοηθήσουμε να πάρει ένα μεγάλο ποσοστό, να παρουσιαστεί ως ωστόσο την επόμενη και να κάνει και κόμμα;

Σύμφωνα με την ίδια πηγή «η διακομματική ομάδα Λιλλήκας», «σκότωσε» την υποψηφιότητα Μάκη Κεραυνού, επειδή ακριβώς είχε τη δυνατότητα να είναι ευρύτερης αποδοχής και θα ήταν πολύ ισχυρή αν περνούσε από τον ενδιάμεσο. Το ίδιο θα γίνει την Τετάρτη και με την υποψηφιότητα Μαυρέλλη, εκτιμά η ίδια ΔΗΚΟική πη-

γή. Απαντώντας σε σχετικό ερώτημα στις «Κ» ο συνεργάτης του κ. Καρογιάν διατύπωσε την εκτίμησή ότι το ΑΚΕΛ δεν είχε πρόβλημα ούτε με τον κ. Κεραυνό ούτε με τον κ. Μαυρέλλη, είχε πρόβλημα με τις διάφορες συνιστάμενες του ενδιάμεσου χώρου που μείωναν με τις θέσεις τους την αξιοπιστία του χώρου. Εκτιμά, παράλληλα, ότι την Τετάρτη η ΕΔΕΚ θα θέσει επί τάπητος την υποψηφιότητα Ομήρου, αφήνοντας κατά μέρος εκείνη του Λιλλήκας «ως βλάπτουσα την υγεία του κόμματος».

Πεδίο μετά την Τετάρτη

Το ΔΗΚΟ έχει και σχέδιο Β' αλλά και πολλές επιλογές σύμφωνα με την ίδια πηγή, η οποία εξηγεί στην «Κ» το σκεπτικό του προέδρου Καρογιάν ως εξής: «Από την Τετάρτη και πέρα όλα θα είναι ανοικτά. Όλα θα ξεκινήσουν από μηδενική βάση και δεν αποκλείουμε τίποτα. Αν ναυαγήσει ο ενδιάμεσος χώρος, το κάθε κόμμα θα κάνει εκείνο που νομίζει ότι είναι καλύτερο υπό τις περιστάσεις. Για μας θα είναι μία περίοδος περιουλόγητος κατά την οποία θα σταθμιστούν

πράγματα και θα γίνουν επιλογές. Στόχος είναι να υπάρξουν εκλογές πρώτου γύρου!

Σε ερώτηση της «Κ» αν σε τέτοια περίπτωση η υποψηφιότητα Καρογιάν θα είναι στο τραπέζι, η απάντηση ήταν αρνητική: Ο πρόεδρος του κόμματος θα μείνει πιστός μέχρι τέλους στη στρατηγική της δημιουργίας μιας ισχυρής επιλογής. Θα προσπαθήσει να βρει τον τρόπο για ευρύτερες συναυνοίες. Υπάρχουν πολλές επιλογές. Δεν θα βιαστούμε και δεν θα κλείσουμε πόρτες. Αν την Τετάρτη η προσπάθεια του ενδιάμεσου χώρου εκτινέυσει, αντιλαμβάνεστε ότι η ουσιαστική προεκλογική θα αρχίσει ακριβώς το επόμενο λεπτό. Εμείς δεν βγήκαμε εκτός της στρατηγικής που διακηρύξαμε. Δεν είπαμε πράγματα που δεν κάναμε και δεν αποκλίναμε από αυτά που είχαμε συμφωνήσει. Γι' αυτό και έχουμε ακόμη αρκετές επιλογές. Γι' αυτό και δεν πανικοβαλλόμαστε. Δεν βιαζόμαστε. Θέλουμε εκλογές πρώτου γύρου με ένα ισχυρό υποψήφιο εξουσίας, με όλα τα ενδεχόμενα να είναι ανοικτά. Είτε με ΑΚΕΛ είτε με ΔΗΣΥ», κατέληξε το ίδιο στέλεχος.

Πολύ σύντομα η ηγεσία του ΑΚΕΛ θα διαμορφώσει την εισήγηση που θα προταθεί στην κομματική βάση.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η οικονομία βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα του υποψήφιου προέδρου Νίκου Αναστασιάδη στις επαφές που έχει με κορυφαίους αξιωματούχους. Στη φωτογραφία με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Μ. Σουλτς.

Δεν αναμένει κανέναν ο ΔΗΣΥ

Διπλές οι εκτιμήσεις στην Πινδάρου κατά πόσο πλέον ενδεχόμενη συμπόρευση με ΔΗΚΟ θα ήταν θετική εξέλιξη

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Χωρίς να αναμένει ιδιαίτερες εξελίξεις για ενδεχόμενη συμπόρευση με άλλο πολιτικό κόμμα από τον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών, ο ΔΗΣΥ προχωρά τη δική του πορεία προς τη μάχη του Φεβρουαρίου. Τα μάτια των συναγερμικών αξιωματούχων δεν έχουν φύγει από το στρατόπεδο του «ενδιάμεσου» χώρου, ούτε από τις κινήσεις της Ελέκcia Παπαϊωάννου, αλλά η παρακολούθηση γίνεται πλέον χωρίς το ενδιαφέρον που υπήρχε προ 15νθήμερου, μιας και οι ζυμώσεις που γίνονται στην ανώτερη όχθη, κρίνονται, ότι έχουν εσφύγσει από τα όποια «ανεκτά όρια πολιτικής αξιοπρέπειας». Παράλληλα, εκτιμάται ότι το ενδεχόμενο για το «σενάριο - εφιάλτη» (μεγάλη συμμαχία με τη συμμετοχή ΑΚΕΛ), αν και υφίσταται, δεν κρίνεται πλέον ως «σενάριο υψηλού κινδύνου» για την Πινδάρου, αφού θεωρείται ότι έχει εν πολλοίς χαθεί η δυνατότητα που θα μπορούσε να είχε εάν αυτό το σενάριο λάμβανε σάρκα και οστά στο πρόσφατο παρελθόν. Την ίδια ώρα, σε ισχύ βρίσκεται το «πλάνο» της Πινδάρου για τον τρόπο προβολής του υποψηφίου της, έως και το Φθινόπωρο, όπου τότε αναμένεται να γίνει και η παρουσίαση του ολοκληρωμένου προγράμματος διακυβέρνησης.

«Τως και ζημιά»

Στον ΔΗΣΥ μετά και τις τελευταίες εξελίξεις στις διαπραγματεύσεις των τεσσάρων κομμάτων αναπτύσσονται διάφορες προσεγγίσεις, οι οποίες κάποιες μάλιστα θέλουν το Νίκο Αναστασιάδη να μην επιδιώξει καμία επαφή για συ-

Η παράταξη του Συναγερμού «βλέπει» εσωκομματικό παιχνίδι στο κόμμα του Μ. Καρογιάν και θέλει να μείνει μακριά

πόρευση από τον α' γύρο με δυνάμεις του «ενδιάμεσου» αλλά να εφαρμόσει το αρχικό του πλάνο για πρόσκληση των πολιτικών δυνάμεων, πλην του ΑΚΕΛ, για συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων επί ζητημάτων που απασχολούν τον τόπο έτσι ώστε αν υπάρχει κοινό έδαφος να εμβολιάσει το πρόγραμμα και με προσεγγίσεις άλλων κομμάτων. Η προσέγγιση αυτή γίνεται ολόένα και πιο αιθετική εντός της Πινδάρου, κυρίως μετά τις αποτυχημένες ενέργειες των τεσσάρων κομμάτων και τις συνεχείς εναλλαγές, οι οποίες κρίνονται από την συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών ως «εμπαιγμός» του εκλογικού σώματος. Αυτή η τάση όπως και κάποια άλλα περιστατικά που σημειώθηκαν στους κόλπους του ενδιάμεσου, είναι γνωστά στην Πινδάρου, η οποία και θεωρεί πλέον ότι μια συμμαχία πρώτου γύρου ίσως τελικά να μην είναι και η θετικότερη εξέλιξη για τον ίδιο τον υποψήφιο. «Με τον τρόπο και στο βαθμό που έχουν εκτεθεί οι ίδιοι του «ενδιάμεσου» δεν είμαι και απόλυτα βέβαιος εάν στριβούν την υποψηφιότητα Αναστασιάδη από τον α' γύρο θα ήταν θετική εξέλιξη για τον ίδιο τον υποψήφιο», ήταν το σχολίο συναγερμικού στελέχους, το οποίο προσδιόρισε τις αναφορές του στο

ΔΗΚΟ. Για παράδειγμα, όπως είπε, είχαμε την εξέλιξη στο ΔΗΚΟ, όπου εντός του Εκτελεστικού Γραφείου υπήρξε η άποψη για στήριξη της υποψηφιότητας Λιλιούκα, την επομένη άλλα στελέχη του ΔΗΚΟ, με δημόσιες δηλώσεις τους κατακεραύνωσαν την υποψηφιότητα Λιλιούκα και τη χαρακτήρισαν ως «επιλογή ήττας». Αυτό το πράγμα δεν θα θέλαμε ποτέ να το δούμε να συμβαίνει με την υποψηφιότητα Αναστασιάδη. Δηλαδή να μιλάμε τα μέσα στα στέλχη του ΔΗΚΟ για συμμαχία με τον ΔΗΣΥ και την ίδια ώρα άλλα στελέχη του κόμματος του Μάριου Καρογιάν να υποσκαπίζουν την υποψηφιότητα Αναστασιάδη και άλλα στελέχη του ΔΗΚΟ να στριβούν δημοσίως τον κ. Λιλιούκα». Ο μεγαλύτερος οωσός προβληματισμός φαίνεται να προέρχεται από το «εσωκομματικό παιχνίδι εξουσίας στο ΔΗΚΟ. Δεν θα θέλαμε να χρησιμοποιηθεί ο ΔΗΣΥ ή ο υποψήφιος του για το όποιο παιχνίδι υπάρχει εντός του ΔΗΚΟ δεδομένου και του εκλογικού τους συνδυασμού αμέσως μετά τις προεδρικές», κατέληξε το ίδιο στέλεχος.

Από την άλλη όμως το επιτεύξιμο της Πινδάρου δεν θα ήταν ιδιαίτερα χαρακτηρισμένο να έβλεπε το ΔΗΚΟ να υπονοείται με το ΑΚΕΛ, αν και όπως εκτιμάται ο «κίνδυνος» για μια μεγάλη συμμαχία «έχει μειωθεί κατά πολύ ενώ στην περίπτωση διμερούς συμμαχίας ΑΚΕΛ - ΔΗΚΟ εκτιμάται ότι τα προβλήματα θα είναι πολύ περισσότερα απ' όσα θα είναι στην ανάλογη συνεργασία με ΔΗΣΥ, αφού στέλχη του ΔΗΚΟ τάσσονται ξεκάθαρα εναντίον σε μια τέτοια συμμαχία με αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο στις προσδοκίες των πολιτών.

Συνεχίζει ο Νίκος Αναστασιάδης

«Τι θέλετε να σας πω; Ότι την ώρα που όλες οι υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις είναι πνιγμένες στο παρασκήνιο και στις έριδες για τις προεδρικές εκλογές, ο Νίκος Αναστασιάδης προχωρά με επαφές και με συγκεκριμένη ατζέντα για την οικονομία του τόπου, κάτι που έπρεπε να έκανε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Αυτό κάνει ο ηγέτης της αντιπολίτευσης και ο υποψήφιος προέδρος», δήλωσε συνεργάτης του Νίκου Αναστασιάδη όταν κλήθηκε από τον «Κ» να σχολιάσει το πώς προχωρά ο υποψήφιος του ΔΗΣΥ.

«Προ 15νθήμερου αποφασίστηκε μια μικρή αναβολή στις δραστηριότητες του υποψηφίου που είχαν να κάνουν με τη δημόσια παρουσίαση του πλαισίου θέσεων διαφόρων θεμάτων, λόγω του κλίματος που δημιουργήθηκε στους πολίτες από την έντονη δημόσια συζήτηση με επίκεντρο τη Λαϊκή Τράπεζα, ωστόσο η απόφαση μας είναι ότι πρέπει να προχωρήσουμε, όποια και πράγαμε με τη θεματική για ένα νέο μοντέλο διακυβέρνησης την προηγούμενη Πέμπτη», σχολίασε περαιτέρω το ίδιο στέλεχος. Όπως έγραψε ξανά η «Κ» ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ έχει προγραμματισμένες συναντήσεις, εντός της εβδομάδας (στις Βρυξέλλες) με τον πρόεδρο της Κομισιόν, Χοσέ Μανουέλ Μπαρόζο, με τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Ε.Ε., Χέρμαν Βαν Ρο-

Εντός Φθινοπώρου θα είναι έτοιμο το αναλυτικό προεκλογικό πρόγραμμα του Νίκου Αναστασιάδη.

μπέι καθώς και με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Μάρτιν Σουλτς. Οι συναντήσεις αυτές του κ. Αναστασιάδη θα είναι με συγκεκριμένα ατζέντα (και όχι εθιμοτυπικά όπως ήταν οι συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την επίσκεψή των κ.κ. Ρομπέι και Σουλτς στην Κύπρο). Στην ατζέντα περιλαμβάνονται οι κύριες επιδιώξεις της Κυπριακής Δημοκρατίας για να απευεξεγλιθεί από την κρίση. Δηλαδή, πρώτον να επιδιωχθεί η ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών με τρόπον ώστε να αποφευχθεί η ένταξη στον Μπχανισμό.

Δεύτερο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να αποδεχτεί τα ομολόγια της

Κυπριακής Δημοκρατίας και τρίτο και το πλέον σημαντικό να διατηρηθεί το φορολογικό καθεστώς. Επιπλέον, επαφές θα έχει ο κ. Αναστασιάδης και εντός Κύπρου με όλες τις οργανωμένες ομάδες, φορείς και οργανώσεις που έχουν άμεση σχέση με τα της οικονομίας. Ταυτόχρονα, στα επιτεύξιμα της Πινδάρου γίνεται επεξεργασία του πλαισίου-θέσεων του υποψηφίου για ενέργεια και οικονομία, το οποίο αναμένεται να παρουσιαστεί ενόπιον των πολιτών μέσω θεματικών. Το προνοδιαγράμμα της Πινδάρου για την παρουσίαση του τελικού και αναλυτικού προγράμματος διακυβέρνησης είναι εντός φθινοπώρου.

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους υποστηρικτές που αγκάλιασαν με το δικό τους τρόπο, τις εκδηλώσεις «Αλληλεγγύη Ζωής 2012» που διοργάνωσε η Τράπεζα Κύπρου για 13^η συνεχή χρονιά, με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα καρκίνου και την οικονομική ενίσχυση του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου

Επιτροπή Διοίκησης

- GAS SECURITY SERVICES (CYPRUS) LTD
- TECHNOIDENT C.G. CEORGASIOS LTD
- ASCOSPRE MARKETING LTD
- AUDIOVISUAL SERVICES (FKS) LTD
- ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΙΔΕΡΑΚΗΣ (DJ)
- ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΥΤΥΣ ΑΓΑ
- ΕΒΕΛΩΝΤΕΣ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
- ΣΧΟΛΗ ΕΡΕΩΡΑ ΣΥΡΟΦΩΛΟΥ
- SUCCESS ADVERTISING CO LTD
- GNOMI
- PARTNERS Y&R
- DELEMA GROUP
- INNOVATION LEO BURNETT
- LES MILLS
- OXYGEN GYM
- MAXX FITNESS & BEAUTY
- KOMANETS AQUATIC & FITNESS CENTER
- SANA HELTONIA
- ΕΒΕΛΩΝΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
- ΠΑΥΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΘΩΡΑΚΩΝ ΚΑΤΑΡΟΜΟΝ
- SKY-WOLF LUNA PARK LTD
- L' AMOR
- ΟΜΙΛΟΣ J&RKY
- ΣΩΜΑ ΠΡΟΣΚΟΡΙΩΝ
- ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ
- HOVIG
- PK - ΗΘΕΡΟΙΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΣΕΙΡΑΣ "ΠΑΙΔΕΤΣ ΑΝΤΙΝΑΥΤΕΣ"
- ANT1 - ΗΘΕΡΟΙΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΣΕΙΡΑΣ "ΛΥΚΕ, ΛΥΚΕ ΕΣΤΙ ΕΛΛΑΣ"
- ΣΤΑΜΑ-ΗΘΕΡΟΙΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΣΕΙΡΑΣ "ΦΩΝΟ ΚΟΚΚΙΝΟ"
- MARINOS ΣΑΤΣΙΑΣ
- ΑΠΟΔΕ ΠΑΙΩΣΦΑΙΡΟ ΑΤΑ
- CLUB RED LIVE
- MARIPΣ ΚΟΥΤΜΑΣ
- ΒΕΡΑ ΜΠΗΦΟΥ
- ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
- DIVERSITY WELLNESS & DANCE STUDIO
- THE DANCE STUDIO
- POTENCIA DEL ARTE
- ΣΧΟΛΗ ΚΑΡΑΤΕ ΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΑΡΕΑΣΣΕΣ ΚΥΠΡΟΥ
- GC SCHOOL
- AGLANTZIA KARATE CENTRE
- CY DANCE
- NICOSIA DANCE SCHOOL
- XANEDOU TECHNOLOGIES
- ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΥΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ
- LATINHOOP DANCE GROUP
- ZEOS LTD
- COLOURPIX
- PEPSI
- SCOWS
- E.N.I. HOUSE LTD
- M.P.M. GROUP
- PROFECOLD INFORMATION TECHNOLOGIES
- KON HADRESSESING
- ΣΤΑΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ
- ΕΠΑΡΟΔΟ
- ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ "Η ΑΡΤΕΜΙΣ"
- ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ "ΣΤΕΦΑΝΟΣ"
- CYPIA LTD
- GRY NORTH FRUIT LTD
- IOANNIS GEORGIOU PIGGERY LTD
- SHIPPIS PIGGERY FARM LTD
- CHR. NICOLOUMIDIS & CO LTD
- MICHAEL JONES FARM LTD
- OYROS FARM LTD
- ΖΥΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΤΑ
- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ & ΨΥΧΑΓΩΓΟΣ ΤΟΝΕΛΩΝ Α' ΔΗΜ. ΣΧ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΕΣΣΑ
- MGDOO GROUP OF RESTAURANTS
- CHINA SPICE
- ΕΚΑΜΒΙΑ ΕΛΕΑΝΙΑ
- HIGH ENERGIΕ ANDREAS & ELIANA
- PAPA JOHN'S PIZZA
- ΧΡΥΣΟΚΟΙΛΕ ΤΕΠΡΟΦΩΡΟΥΣ DIAMONDS, PEARLS, SILVER
- TAKIS ANGELELIS FURNIHOURS
- ANASTASSIOS STEPHANIDES & SON LUXURY GOODS LTD
- ALION BEACH HOTEL
- NISSI BEACH HOTEL
- SECOND CLUP
- DEBBIE'S COOKIES
- PHOTOS PHOTODES DISTRIBUTORS LTD (CARLSBERG)
- ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΑΤ500
- EKO
- MOUNTAIN SPORTS & RESCUE
- MCCCA CAFE
- AACHYO PUNDO KRIPETRI ΑΤΑ
- MINI DONUTS
- ΓΥΠΟΡΙΑ ΑΝΑΡΑΞΕΣ ΜΑΛΙΝΟΥΣ ΑΤΑ
- FRESCO FLOWERS
- ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΟ "ΕΛΛΑΣ"
- PANORA BOOK CENTER
- "AVO" ANAMATZOU
- EARLY LEARNING CENTRE
- LOUIS SKIP
- FOCUS INVESTIGATIONS
- ΔΡΟΣΥΛΙΑ ΚΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
- MARKEIT LTD
- LEFKON SERVICES
- ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΔΩΛΙΔΗΣ
- ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
- CHRIS NICHOVIDIS
- ΑΞΙΑΡΧΗΣ & ΚΑΜΗΛΗΣ Κ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΙΔΗΣ
- Μ. ΗΛΙΑΔΗΣ & ΨΥΝΕΤΑΙΡΙΟΥ ΔΕΠΕ
- ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
- ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΡΑΦΑΗΛ & ΣΙΑ ΔΕΠΕ
- ΤΡΙΑΝΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΚΟΡΧΗΣ
- ΣΤΕΛΙΟΣ ΑΜΟΙΤΣΙΑ
- ΣΤΕΛΙΟΣ ΑΡΥΜΙΟΤΗΣ
- ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΥ & ΣΥΝ.
- ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΚΟΥΣ & ΨΥΝΕΤΑΙΡΙΟΣ
- ΕΝΙΩΣΕ ΣΤΕΦΑΝΟΥ & ΨΥΝΕΤΑΙΡΙΟΣ
- RODS NICOLAIDES-K.TALATINIS

ΚΑΝΚΑ ΓΡΟΥΠ

- ACHILEC LTD
- AMAGIO ENTERPRISES LTD
- K.CHRYSTODULIDES LAND & BUILDING DEV. LTD
- KARMI UNIFRUIT LTD
- KATERINA HOMEMADE SWEETS
- KIK TRADING LTD
- KYRIAKOS BOOKSHOP
- LEONOS UNITED PLASTICS
- MELIS 7 SONS (MEAT MARKET) LTD
- MORPACK (CYPRUS) LTD
- NIKOS ARMENIS & SONS LTD
- O.M. SHIP MASTER LTD
- OSTANTZIA FLOWERS LTD
- P.L. PROPERTY GALLERY HOLDINGS LTD
- PANTELES KAOURIS 7 SONS LTD
- PANTELES SOTEROIU (FROZEN FOODS) LTD
- PHC. FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD (PIZZA HUT)
- PREMIER VIEW LTD
- PIP LTD
- S.V.N. PITSLIDES BROTHERS LTD
- SAKRIT ZEIPKOS LTD
- SANDY BEACH HOTEL LTD
- SCANDINAVIA
- SELMAHI LTD
- SOPHIE'S BARCLAY BOUTIQUE LTD
- SUNFRESH BAKERIES LTD
- THE CYPRUS FASSOURI PLANTATION LTD
- THE NOODLE HOUSE
- TIP TOP LTD
- TRIUMPH PASTA (BIPLAMBOΣ)
- SALAMIS TOURS LTD
- VASOS ELADES LTD
- VENUS BEACH HOTEL
- VIVARIDIA CYPRUS LTD
- WIZLINE TECHNOLOGIES LTD
- DIAMANTIDOU SCHOOL OF MUSIC DANCE AND DRAMA
- ANTONHES ANTONIOU ΕΡΓΟΔΗΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- ΑΕΛ ΠΑΙΩΣΦΑΙΡΟ ΑΤΑ
- ΑΠΟΔΕ ΠΑΙΩΣΦΑΙΡΟ ΑΤΑ
- ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΦΕΣ
- ΒΙΒΛΙΟΚΟΡΙΑ
- ΔΙΠΛΟΔΕΦΕΡΑ ΤΡΙΜΙΚΑΝΙΝΗΣ
- ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ ΑΙΜΑΤΙΟΥ
- ΟΡΟΣΙΟΣ ΕΤΕΚΧΩΤΗΣ
- ΕΡΑΤΩΤΗΡΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
- ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΣΤΟΥ ΑΤΑ
- ΚΕΟ ΑΤΑ
- ΚΥΡΙΑΚΟΥΣ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΤΑ
- ΚΕΣΣΑΣ ΕΛΙΑ & ΨΟΙ ΑΤΑ
- ΑΔΩΤΡΑΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΝΕΜΕΣΟΥ
- NEON ΦΑΙΝΑΡΟ
- ΠΑΥΚΥΠΡΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ FUDOKAN KARATE-DO
- ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΡΑΚΣ ΧΟΡΕΪΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΔΙΩΝΥΣΟΣ
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΟΡΩΣΣΕΣ ΑΜΑΘΟΚΩΣΤΟΥ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ SWING LATIN
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ MAIPH MAYPOY
- TAFEPHIA ΦΟΡΤΟΣ
- XOINOTPA ΑΤΑ
- ΦΙΛΙΣΤΑ ΜΕΖΑΦΙΑ ΑΤΑ

J.N.K DISTRIBUTORS LTD (CAVA PARADISO)

- PHOUKHT CHINESE & THAI RESTAURANT
- N.PAPANTONIOU BAKRIES LTD
- ΜΟΥΣΣΚΗ ΣΧΟΛΗ FORTÉ
- D.J. LAGOON
- ΙΑΦΥΓΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΡΧΟΠΟΛΗΣ
- ΧΟΡΕΪΤΙΚΟ ΣΥΚΡΟΤΗΜΑ "ΚΥΤΡΙΟΣ ΜΑΣΑΡΗ"
- ΠΟΛΙΤΕΤΙΚΟ ΑΔΩΤΡΑΚΟ ΕΡΑΣΤΗΡΗ ΚΟΜΗΘΗ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ STUDIO 6
- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΧΟΡΟΥ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ Κ'ΕΥΤΥΚΟΥ
- ΣΧΟΛΗ ΡΥΘΜΙΚΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΔΕΣΠΟ ΙΑΚΩΒΟΥ
- ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ ΕΛΣΑ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
- ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΛΙΑΣ ΠΑΦΟΥ
- ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΚΑΡΑΤΕ ΠΑΦΟΥ FUDOKAN
- ALMA SIGAS
- PIZZA HUT
- ΠΑΡΟΙΙΑ REGIS
- CHRONOS DEVELOPMENTS & CONSTRUCTION
- A.T. THEODOUROU ESTATES LTD
- S & A GEORGIΟΥ ΠΑΡΗΣΟΣ HOME MARKET LTD
- ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ
- ATHINODOROU BETON
- GENNIKOUS THEOLOGOU & SONS LTD
- MAISA CONSTRUCTIONS & LAND DEVELOPERS LTD
- CHRYSO.ME.NO. LTD
- CDG ENTERPRISES LTD
- OCEAN FLYERS LTD
- ΕΡΓΟΔΗΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ & ΜΑΡΑΒΕΥΤΗΣ
- CORAL SUN LTD
- D.V. ANASTASIOU MOTORS LTD
- I.A. VYTHIP. ΣΥΜΒ. & ΓΡΑΜ. (ΠΑΦΟΣ) ΑΤΑ
- EMAPPA TRADING LTD
- ANEM DEVELOPERS LTD
- P. KISSONERGIS HOTELS LTD
- MEDOUSIA CONSTRUCTIONS LTD
- VIOM. K. KARAYIANNI & SONS LTD
- CHRYSANTHOU & SONS SHOES EMPORIO LTD
- C & N CHRISTOU BROS DEVELOPERS LTD
- P & P DIOGENIS LTD
- A & G PAPHOS JEWELLERY LTD
- R. AGROTOS TRAVEL LTD
- ZITH STAINLESS STEEL CONSTRUCTION LTD
- ΑΒΕΛΑΚΗ ΑΓΙΟΦΥ ΚΑΡΑΚΕΥΕΣ ΑΤΑ
- SASHA HOLDINGS LTD
- ΑΒΕΛΑΚΗ ΚΟΥΡΣΙΑ ΑΤΑ
- GROUP CLEANING SERVICES LTD
- A.N. STUDIO OZZ LTD
- A.N. IOANNIDIS CONSTRUCTION LTD
- O. KARAVIOTIS LTD
- KOIKOS AENONIAS
- PROSPECTA DEVELOPMENT LTD
- ELEZI LEATHER SHOP LTD
- A.T.H. SHIKKIS MOTORS LTD
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΨΥΧΑΓΩΓΩΝ ΟΜΗΚΡΟ ΑΤΑ
- SNAP TIME ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΑΤΑ
- GOLEFDLO LTD
- KLIVANTHES SAKFPA DEVELOPERS LTD
- D.K.V. AUTO SPARE PARTS CO. LTD
- ASTROBAY LTD
- RED LINE PERFORMANCE CYCLE & MARINE LTD
- E. & E. MATIOTOS LTD
- STELLIOS E. KYRIAKIDES CO. LTD
- WILLIAMS ELECTRICAL CONSTRUCTION LTD
- M. ZENEDOU CONSTRUCTION LTD
- S/ NICOLAIDES TRADING LTD
- ANDREAS OTHONOS & SONS LTD
- K. TSOKKAS ENTERPRISES LTD
- HADABE PAINTING
- NIKIFOROY ΠΕΤΡΕΑΔΕΩΣΗ ΑΓΑ
- ΑΠΟΔΥΠΗΜΑΝΟΣ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
- P. KISSONERGIS HOTELS LTD

Επιτροπή Αθλοπαιξών

- ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΡΝΑΚΑΣ
- GAS SECURITY SERVICES (CYPRUS) LTD
- LILY WONG CHINESE RESTAURANT-ΚΟΣΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΪΟΥ
- ZYMARAS MILK & ICE CREAM INDUSTRY LTD
- MAIVROU BROS DEVELOPERS LTD
- ΥΤΕΡΑΡΟΡΑ ΣΤΕΛΙΟΣ
- ΥΤΕΡΑΡΟΡΑ ΣΑΡΡΗΣ
- ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ "ΤΙP ΤΟΡ"
- ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΟ "ΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ"
- AMBROSIA OIL
- P.C.B ELECTRONIC DESIGNS
- HOBQ CAFE & RESTAURANT
- KEO LTD (NEPO ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ)
- MARCO COFFEE
- ΚΟΜΑΝΙΟΤΗΡΟ ΒΙΝΗΘΥ
- ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΣΑΒΕΛΙΑ ΚΟΦΙΝΟΥ
- ΧΑΝΑΡΟΠΟΛΕΟ JUST
- ΧΕΡΟΠΟΙΗΤΑ ΓΕΡΡΩΠΙΑ
- ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΒΙΚ
- ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ "ΚΟΥΚΙΑ"
- SKY WOLF LUNA PARK LTD
- MINI DONUTS - MARIOS FISHER
- C.E.D. ELECTRIC DISTRIBUTORS LTD
- MIXALAKIS & ΓΡΗΚΗΣ ΑΤΑ
- A.L. LITOTECHNIK LTD
- MADACQ & ELOMAS DISTRIBUTORS LTD
- MYCROBEX - ΚΟΣΤΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
- ΠΕΠΠΕΤΡΟ ΝΙΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛ - ΑΡΑΡΝΑΚΑ
- ΦΑΡΜΑ ΜΟΤΛΚΟΥ - ΑΡΑΠΙΠΠΟΥ
- ΦΑΡΜΑ ΚΑΡΤΕΤΑΗ/ΚΑΡΑΚΩΡΗ - ΑΡΑΠΙΠΠΟΥ
- ΦΑΡΜΑ ΣΥΜΕΟΥ - ΑΡΑΠΙΠΠΟΥ
- ΚΡΕΟΠΟΛΕΟ "ΦΟΡΟΣ" ΟΡΟΚΛΙΝΗ
- Α/ΦΟΙ ΚΟΥΡΟΜΟΛΩΝΟΥ (ΑΟΚΟ/ΜΑΔΕΣ) - ΑΡΑΠΙΠΠΟΥ
- CAFE SEGAFREDO
- ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΩΥ - ΜΙΚΡΟΒΟΝΙΚΗ
- ΕΛΕΝΗ ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΥ
- PHOTOS PHOTODES DISTRIBUTORS LTD - CARLSBERG
- SMART PRICES LTD - ATHENITIS
- ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΟ "ΒΙΒΛΙΟΚΟΡΙΑ"
- TAKIS ΠΟΛΙΤΕΤΙΚΗ - ΦΟΥΡΤΣΕΜΕΠΟΡΑΣ
- METRO FOODS TRADING LTD
- G. & E. THERMOSSOLAR LTD
- KDS PRINT & DESIGN STUDIO LTD - CHRISTOS KYRROUMOUNOS
- SIROCCO FASHION CENTRE LTD
- ALEXANDRA KAZAZLI ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ ΑΤΑ
- MELODICA COMMERCIAL COMPANY LTD
- ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ ΤΙΜΟΦΕΟΥ (ΥΤΡΑΕΡΙΟ) - ΑΡΑΠΙΠΠΟΥ
- SALAMIS TOURS
- PIP LTD
- ΠΑΥΚΕΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΑΤΑ
- ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΚΑΤΣΟΥΝΑ
- ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΡΝΑΚΑΣ
- LILY WONG CHINESE RESTAURANT - ΚΟΣΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΪΟΥ
- ZYMARAS MILK & ICE CREAM INDUSTRY LTD
- MAIVROU BROS DEVELOPERS LTD
- ΥΤΕΡΑΡΟΡΑ ΣΤΕΛΙΟΣ
- ΥΤΕΡΑΡΟΡΑ ΣΑΡΡΗΣ
- ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ "ΤΙP ΤΟΡ"
- ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΟ "ΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ"
- AMBROSIA OIL
- P.C.B ELECTRONIC DESIGNS
- HOBQ CAFE & RESTAURANT
- KEO LTD (NEPO ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ)
- MARCO COFFEE
- ΚΟΜΑΝΙΟΤΗΡΟ ΒΙΝΗΘΥ
- ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΣΑΒΕΛΙΑ ΚΟΦΙΝΟΥ
- ΥΤΕΡΑΡΟΡΑ ΣΤΥΠΡΟΣ - ΑΡΑΠΙΠΠΟΥ
- ΧΑΝΑΡΟΠΟΛΕΟ JUST
- ΧΕΡΟΠΟΙΗΤΑ ΓΕΡΡΩΠΙΑ
- ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΒΙΚ
- ΤΕΧΝΟΙΔΕΤ - Κ.Τ. ΓΙΩΡΤΑΤΣΟΣ ΑΤΑ
- ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ "ΚΟΥΚΙΑ"
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "ΚΑΡΡΟΤΣΕΡΗΣ"
- ΠΟΛΙΤΕΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΟΦΙΝΟΥ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "MARIANA'S NEW DANCE"
- ΧΟΡΕΪΤΙΚΟ ΣΥΚΡΟΤΗΜΑ ΚΙΘΟΝ ΣΥΓΧΡΤΜΒΟΥ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ"
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ"
- ΣΧΟΛΗ ΤΑΞΕ ΒΟΝΤΟ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "ΚΟΡΟΚΡΑΜΑ"
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ"
- ΤΡΑΦΟΥΣΙΑ ΣΒΕΤΛΑΝΑ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "ΑΒΑΝΑΣΙΑ"
- ΧΟΡΕΪΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ "ΕΛΕΝΑΣ ΖΩΡΑΦΟΥ"
- ΠΟΛΙΤΕΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΟΡΜΗΛΕΙΑ
- ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ "ΜΑΜΠΟΥ"

Επιτροπή Αμυνών

- ΕΚΚΛΑΣΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
- GAS SECURITY SERVICES (CYPRUS) LTD
- BLUE SPICE RESTAURANT
- ONTO GOUNOMOS JEWELLERY LTD
- PGS LIGHT ING ELECTRICAL
- PAIDIO ΠΑΙΔΕΙΑ
- ΔΗΜΑΡΧΕΟ ΠΑΡΑΡΑΙΜΙΝΟΥ
- ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΑΜΑΘΟΚΩΣΤΟΥ
- ΜΙΚΡΟΒΟΝΙΚΗ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΑΜΜΟΚΩΣΤΟΥ
- ΚΑΤΕΡΡΕΠΙΑ ΕΠΙΘΗ
- EDEN SQUARE
- TRAVENS, NEGS & CO LTD
- KOKKINOS SUPERMARKET
- PARKO PALATIOS
- GARQ 4 ALL
- SIROCCO FASHION
- PERFFETO UOMO
- EXIT FASHION
- BSE BOUTIQUE
- CHECKPOINT
- AFRODITE SHOP - PHOTARAS
- ΓΕΡΡΩΠΙΑ ΠΑΤΑΛΟΥ
- ISABELLE BOUTIQUE
- E. ZEMELAZH & A. STATHI
- PHOTOS PHOTODES DISTRIBUTORS
- PARTY ICE
- ΥΤΕΡΑΡΟΡΑ PLUS
- ΦΟΥΡΤΑΡΙΑ ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΥΣ & ΜΑΡΙΑ
- GDL TRADING
- TZOVANIS KONSTANTINOY HYGIENE SERVICES LTD
- RED DRAGON
- A. ΠΑΠΕΤΤΑΣ ΧΟΝΔΡΗΚΗ ΑΤΑ
- MEΓΑΡΑΣ ΑΤΑ
- C & G CATER SOLUTIONS LTD
- ΑΝΤΕΝΝΩΝΕΣ ΒΕΡΥΝΕΙΑΣ
- ΑΠΟΛΥΤΑ ΔΕΣΠΟΙΝΟ ΒΕΛΛΑ ΝΟΧΕ
- ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΟΥ & ΦΑΡΑΣ ΣΧΙΠ ΑΤΑ
- ZLJE.IIA. FARM LTD
- ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
- EUROFRESH ΚΡΕΟΠΟΛΕΟ ΑΡΑΠΙΠΠΟΥ
- ΚΡΕΟΠΟΛΕΟ ΚΟΝΣΤΑΝΤΗ ΜΟΥΣΗ
- PIZZA HUT
- E. HADIGIΩΡΟΓΙΟΥ DAIRIES
- DELICACY FOOD
- ΤΑΙΟΣ ΣΤΑΝΑΚΗΣ
- ΑΛΕΥΡΟΠΥΛΟΣ Χ'ΤΙΟΡΚΗ

Επιτροπή Τίτλων

- ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ
- ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΕΑΙΑΣ
- ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
- GAS SECURITY SERVICES (CYPRUS) LTD
- LOGOS DIOBANOOU CONSTRUCTIONS LTD
- TS&PA CONSTRUCTIONS LTD
- C.A.C. PAPANTONIOU LTD
- ΣΟΚΡΑΤΗΣ Ν. ΚΑΡΑΛΑΜΠΟΗΣ & ΨΟΙ ΑΤΑ
- FIKARDOS WINERY LTD
- ΑΡΧΟΚΗΜΑ ΕΞΟΥΣΙΑ ΑΤΑ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Τελευταία ευκαιρία την Τετάρτη

Μόνη διέξοδος η πρότασή μας για επιλογή του κοινού υποψηφίου Προέδρου μέσα από Συνέδριο με εκλέκτορες

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Φανερά εννολημένη η γ.γ. του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δηλώνει πως όλοι οι αρχηγοί γνώριζαν για το βεβαρημένο πρόγραμμα της περασμένης Παρασκευής αλλά εντούτοις η συνάντηση καθορίστηκε για τη συγκεκριμένη ημέρα, αφού κανείς δεν έθεσε θέμα χρόνου ή υποχρεώσεων. Παράλληλα, σημειώνει πως η συνάντηση της Τετάρτης θα είναι και η τελευταία ευκαιρία για τον ενδιαμέσο χώρο και εάν δεν ληφθούν πολύ συγκεκριμένες αποφάσεις, τότε το Κίνημα δεν είναι διατεθειμένο να συνεχίσει αυτή τη διαδρομή. Τονίζει ακόμη πως μοναδική διέξοδος από το αδιέξοδο είναι η υιοθέτηση της πρότασης του Κινήματος για επιλογή υποψηφίου μέσα από κοινό Συνέδριο των τεσσάρων κομμάτων, όπου εκλέκτορες με αναλογικά συμμετοχή, θα επιλέξουν τον κοινό υποψήφιο. Μία διαδικασία, όπως λέει η κ. Ιωάννα Παναγιώτου, η οποία μπορεί να ολοκληρωθεί εντός μερικών ημερών εάν επιδειχθεί η αναγκαία βούληση των άλλων τριών αρχηγών να λάβουν τη συγκεκριμένη απόφαση.

—Κυρία Παναγιώτου, γιατί υπήρξε αναβολή της συνάντησης της Παρασκευής; Δεν γνωρίζετε ότι θα υπήρχε επίσκεψη αξιωματούχων της Ευρωβουλής, την ώρα που όλος ο κόσμος το γνώριζε;

—Γνωρίζαμε το βεβαρημένο πρόγραμμα

«Γνωρίζαμε το βεβαρημένο πρόγραμμα της Παρασκευής, ωστόσο κανείς δεν έθεσε τέτοιο θέμα στην τελευταία συνάντηση, όταν αποφασίσαμε για νέα συνάντηση την Παρασκευή», δηλώνει στην «Κ» η γ.γ. του Κινήματος Οικολόγων κ. Ιωάννα Παναγιώτου.

δικασία η οποία σίγουρα δεν θα οδηγήσει σε νέο αδιέξοδο. Και αυτή η διαδικασία μπορεί να ολοκληρωθεί μέσα σε μία εβδομάδα από τη στιγμή που θα παρθεί η απόφαση.

—Ποια θα είναι η κατάληξη αυτής της διαδικασίας;

—Εάν δεν υιοθετηθούν όλα όσα σας είπα, δεν φαίνεται ότι θα έχουμε θετική κατάληξη. Παρόλο που ως Κίνημα Οικολόγων παραμένουμε προσπλωμένοι σε αυτή την προσπάθεια. Ως Κίνημα δεν είμαστε διατεθειμένοι, εάν δεν υπάρξει πραγματική πρόοδος να συνεχίσουμε.

—Δηλαδή, την Τετάρτη εσείς θα καταθέσετε ξανά την πρότασή σας για διεξαγωγή Συνεδρίου και επιλογή υποψηφίου μέσα από αυτό τη διαδικασία και εάν δεν γίνει αποδεκτή η πρότασή σας δεν θα παρευρεθείτε ξανά σε μία ενδεχομένως νέα συνάντηση του κεντρικού χώρου;

—Αυτή είναι η δική μας η πρόταση. Δεν είναι εκβιαστικά που τίθεται «take it or leave it» αλλά πρέπει να παρθούν αποφάσεις για ουσιαστικά πρακτικά βήματα με πολύ συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, διαφορετικά δεν πρόκειται να συνεχίσουμε να συμμετέχουμε. Διότι η θεωρητική συζήτηση επί διευκρινίσεων και κριτηρίων δεν οδηγεί πουθενά παρά μόνο εκφυλίζει την προσπάθεια.

—Τα χρονοδιαγράμματα όμως έχουν τεθεί

ξανά. Και παραβιάστηκαν. Τώρα ποιος το λέει ότι δεν θα παραβιαστούν ξανά;

—Υπάρχει αυτή η πιθανότητα αλλά σίγουρα δεν θα είναι λόγω υπαιτιότητας του Κινήματος των Οικολόγων και εμείς δεν θα δεχθούμε περαιτέρω παραβιάσεις στα συμφωνηθέντα.

—Είναι η τελευταία ευκαιρία την ερχόμενη Τετάρτη;

—Ναι. Είναι η τελευταία ευκαιρία.

—Αν τα άλλα τρία κόμματα καταλήξουν ομόφωνα σε ένα όνομα, εσείς τι θα πράξετε;

—Θα σεβαστούμε την ομοφωνία και θα πάμε στο συνέδριό μας με το συγκεκριμένο όνομα.

—Γιατί το Κίνημα Οικολόγων δεν κατέθεσε ονόματα εν δυνάμει κοινών υποψηφίων στις συζητήσεις του κεντρικού χώρου;

—Εμείς επιλέξαμε να καταθέσουμε διαδικασίες που θα διασφάλιζαν την ενότητα, τις γρήγορες και έγκυρες αποφάσεις και την αντιπροσωπευτικότητα με τη συμμετοχή της βάσης των κομμάτων, κινημάτων και της κοινωνίας των πολιτών. Δεν καταθέσαμε ονόματα, γιατί πιστεύαμε ότι υποβληθούσαμε ακόμα περισσότερο τη θετική κατάληξη των πιο πάνω διαδικασιών ουσίας.

—Τι επακριβώς προτεινате ως Κίνημα; Ποια διαδικασία νομίζετε θα έπρεπε να είχε ακολουθηθεί για την επιλογή του κοινού υποψηφίου;

—Νιώθουμε ότι η πορεία των εξελίξεων στην προσπάθεια των τεσσάρων κομμάτων του ενδιαμέσου χώρου και της Οικολογίας μας έχει δικαιώσει. Πριν από δύο μήνες, αμέσως μόλις είχαν ξεκινήσει οι διεργασίες, είχαμε προτείνει ως αναγκαία και ικανή πρόθεση για δημοκρατική, σύγχρονη και ασφαλή μέθοδο επιλογής του υποψηφίου την οργάνωση ενός κοινού εκλογικού Συνεδρίου. Η επιτυχία της επίτευξης σύγκλισης σε ένα κείμενο κοινής πολιτικής διακήρυξης έπρεπε να έχει άμεση συνέχεια την προκήρυξη του Συνεδρίου, αντιπροσωπευτικού της βάσης των τεσσάρων κομμάτων, ενώπιον του οποίου οι αρχηγοί θα έθγαταν μία μικρή λίστα υποψηφίων προς τελική επιλογή μέσω ψηφοφορίας (σε ένα ή δύο γύρους). Απαραίτητη προϋπόθεση, βεβαίως, έπρεπε να είναι η δέσμευση των υποψηφίων ότι θα στήριζαν αδιαμετάθετα τον εκλεκτό της βάσης των κομμάτων και κινημάτων. Μέσα από το κοινό εκλογικό Συνέδριο, επιτυγχάνεται γρήγορα, τελεσίδικα και αδιαμφισβήτητη επιλογή υποψηφίου. Κυρίως επιτυγχάνεται η συμμετοχή της βάσης των κομμάτων και κινημάτων, δηλαδή αυτών που στις επόμενες εβδομάδες και μήνες θα κληθούν να πάρουν στους ώμους τους τον υποψήφιο για να τον εκλέξουν Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι, επίσης, πολύ σημαντικό να δοθεί η ευκαιρία σε ομάδες πολιτών, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ανεξάρτητες κινήσεις και φορείς της κοινωνίας να συμμετάσχουν στην επιλογή. Σε πρακτικό επίπεδο, αυτή η ανοικτή στους πολίτες διαδικασία θα μας είχε προστατέψει από τις περιπέτειες των τελευταίων ημερών, τις παλινδρομήσεις, τις συγχύσεις και τις αχρείαστες συγκρούσεις σε επίπεδο ηγεσιών.

—Οραία, αλλά τι επακριβώς περιλαμβάνει η πρότασή σας;

—Πιο σοφί, μετά τις τελευταίες εμπειρίες, σήμερα επαναλαμβάνουμε και αποκαλύπτουμε σε λεπτομέρεια την πρότασή μας για συνέδριο ενότητας και συνεργασίας του ενδιαμέσου χώρου και της Οικολογίας, όπως υποβλήθηκε ενώπιον των αρχηγών των 4 κομμάτων: Η πρόταση έχει ως ακολούθως:

Το συνέδριο θα συγκροτηθεί από ένα σώμα 800 εκλεκτόρων με την εξής αναλογία: Το ΔΗΚΟ με 300 αντιπροσώπους, η ΔΔΕΚ με 200, το ΕΥΡΩΚΟ 150, οι Οικολόγοι με 75 και από την ευρύτερη Κοινωνία Πολιτών 75 αντιπρόσωποι.

—Και ποιο θα είναι αυτοί;

—Οι 75 αντιπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών θα προέλθουν από ένα κατάλογο που θα επεξεργαστούν οι αντιπροσωπίες των τεσσάρων κομμάτων και θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δημάρχους, προέδρους Ημικρατικών Οργανισμών, προέδρους Προσφυγικών Σωματείων, προέδρους Οργανώσεων όπως Νεολαίες, Γυναικείες, Αγρότες κ.ο.κ. Στο συνέδριο θα μπορεί, επίσης, να τύχει επικύρωση η διακήρυξη αρχών και να οριστεί το εκλογικό αποτέλεσμα.

Είναι μία απλή, καθαρή λύση που οδηγεί στην ενότητα. Αρκεί οι τέσσερις αρχηγοί, στη συνάντηση της Τετάρτης να καταρτίσουν τη λίστα των υποψηφίων και να καθορίσουν την μέρα σύγκλησης του Συνεδρίου.

Απογοητευτική η διακυβέρνηση σε θέματα Οικολογίας

—Πέραν του Κυπριακού, της οικονομίας και της ενέργειας, τι θεωρείται ως σημαντικό που θα πρέπει να περιλάβει στο πρόγραμμα ο υποψήφιος που θα στήριξει το Κίνημα σας;

—Σημαντικό για μας θέμα είναι η υιοθέτηση της πράσινης ανάπτυξης ως πολιτικής επιλογής για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Τα έργα ανάπτυξης πρέπει να συμβάλουν στην οικονομική και περιβαλλοντική αειφορία, να στηρίζονται στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και να ενεργοποιούν το ανθρώπινο δυναμικό. Χαρακτηριστικά έχουμε εισπληρώσει και καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις όπως την επένδυση στην ψηφιακή οικονομία μέσω της πλήρους μηχανογράφησης της κρατικής μηχανής και της φτηνής και προσιτής ευρωζωνικότητας που θα πρέπει να αποτελέσει το μείζον αναπτυξιακό έργο, τις επενδύσεις στην ανανεώσιμη ενέργεια που είναι έτσι κι αλλιώς απαραίτητες και επείγουσες για την ενεργειακή ασφάλεια, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη μετάβαση στη μετέωλο εποχή, τη στροφή στις βιώσιμες μεταφορές και συγκοινωνίες, τη δημιουργία ενός οικιστικού περιβάλλοντος με ουσιαστική ποιότητα ζωής με μικρά και μεγάλα δημόσια έργα που θα μπορούσαν να δώσουν νέες θέσεις εργασίας αναβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής των πολιτών και βελτιώνοντας ακόμη και τις οικονομικές τους προοπτικές, την ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδάτινων πόρων, την αλλαγή προσανατολισμού στον τουρισμό, προς νέες μορφές όπως αεροτουρισμός, οικότουρισμός κ.ο.κ.

—Πώς κρίνετε τη διακυβέρνηση ΑΚΕΛ σε θέματα οικολογίας;

—Τα θέματα οικολογίας και πράσινης ανάπτυξης βρίσκονται διαχρονικά πολύ χαμηλά στην ατζέντα των κυβερνήσεων και η παρούσα κυβέρνηση δεν αποτελεί εξαίρεση. Αναμένουμε περισσότερο, αφού το κυβερνών κόμμα δήλωνε ευαίσθητο στα θέματα περιβάλλοντος και δηλώνουμε την απογοήτευσή μας. Η σημερινή κυβέρνηση είχε επικρίνει την προηγούμενη για την παρακώρση αδειών για δεκατέσσερα γήπεδα γκολφ. Αντί να προχωρήσει σε νέα πολιτική τοιμήματα την προηγούμενη. Ούτε στο θέμα των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων προχώρησε σε ουσιαστικές κινήσεις, αφού αρνείται να απαγορεύσει την εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων προϊόντων. Με μία ακατανόητη κίνηση, η κυβέρνηση απέσυρε το νομοσχέδιο για την Ίδρυση Φορέα. Στα θέματα ευμερίας των ζώων, των καταφυγίων και των δηλητηριάσεων η κατάσταση παραμένει τραγική. Επίσης, η κυβέρνηση μάς έχει απογοητεύσει στα θέματα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των διαφημιστικών πινακίδων, των μαρλών Λεμεσού και Πάφου, της λίμνης Παραλιμνίου και άλλων βιοτόπων, της διαχείρισης των αποβλήτων κ.ο.κ.

Βελτίωση στα ευρωτουρκικά βλέπουν στην Άγκυρα

Εκτιμήσεις για αλλαγή σκηνικού στην πορεία της Τουρκίας προς την Ε.Ε. μετά την απομάκρυνση Σαρκοζί και τα προβλήματα για τη Μέρκελ

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Λίγες εβδομάδες πριν από την έναρξη της κυπριακής προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Άγκυρα επιμένει στις πάγιες τοποθετήσεις της και εξακολουθεί να στέλνει προς τη διεθνή κοινότητα δύο συγκεκριμένα μηνύματα: ότι δεν πρόκειται να συνεργαστεί με την κυπριακή προεδρία (θα επιλέξει το «πάγωμα» των σχέσεων της με την Ε.Ε.) και ότι οι Βρυξέλλες είναι αυτές οι οποίες, στη νέα περίοδο, θα πρέπει να επικεντρωθούν στο ζήτημα της λεγόμενης άρσης της απομόνωσης των

Σε εφαρμογή το «Σχέδιο Β» για το Κυπριακό

Τουρκοκυπρίων. Αυτά τα δύο σημαντικά μηνύματα δείχνουν για μια ακόμη φορά ότι το Κυπριακό εξακολουθεί να αποτελεί το μεγαλύτερο «αγκάθι» στις σχέσεις της Άγκυρας με την Ε.Ε.

Παρά τις δυσκολίες στο πεδίο του Κυπριακού, νέες εξελίξεις από το ευρωπαϊκό πολιτικό πεδίο έρχονται να καλλιεργήσουν ένα αισθημα αισιοδοξίας στους διπλωματικούς κύκλους της Άγκυρας σε ό,τι αφορά το μέλλον στις σχέσεις Ε.Ε.-Τουρκίας. Συγκεκριμένα, η αλλαγή πολιτικής εξουσίας στο Παρίσι και η ιστορική πτώση στα ποσοστά της καγκελαρίου της Γερμανίας ανοίγουν, σύμφωνα με διπλωματικούς κύκλους, νέους ορίζοντες στις σχέσεις Ε.Ε.-Τουρκίας.

Η Άγκυρα ήταν μια από τις πρώτες χώρες η οποία με επίσημες τοποθετήσεις εξέφρασε ικανοποίηση για την απομάκρυνση του Νικολά Σαρκοζί από την προεδρία της Γαλλίας. Με την έναρξη της θητείας της νέας γαλλικής προεδρίας, οι Τούρκοι αξιωματούχοι και αναλυτές υπογραμμίζουν τη σημασία της τόνωσης των διμερών σχέσεων της χώρας τους με το Παρίσι και τις Βρυξέλλες.

Σε μια περίοδο κατά την οποία η Τουρκία αντιμετωπίζει μεγάλες ιστορικές προκλήσεις στα νότια σύνορά της, η κυβέρνηση Ερντογάν στρέφει το βλέμμα της προς το Παρίσι και βολιδοσκοπεί τις προθέσεις της γαλλικής πλευράς σχετικά με το μέλλον της συνεργασίας της Τουρκίας με την ευρωπαϊκή οικογένεια. Οι τουρκικές αναλύσεις συμφωνούν ότι τα πρώτα μηνύματα από το Παρίσι είναι θετικά και ότι η Άγκυρα είναι έτοιμη να αξιοποιήσει στο έπακρο τη νέα ευνοϊκή συγκυρία. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, η συμφωνία ανάμεσα στην Τουρκία και στη Frontex, με στόχο την παρεμπόδιση της άτακτης μετανάστευσης, η οποία υπογράφηκε στις αρχές της περασμένης εβδομάδας, εντάσσεται στα πλαίσια της νέας στρατηγικής της Άγκυρας.

Με την υπογραφή της συγκεκριμένης συμφωνίας, η Άγκυρα οικοδομεί νέες οδούς επικοινωνίας με τις Βρυξέλλες και τονίζει ότι είναι έτοιμη για συνεργασία σε διάφορα πεδία.

Το νέο κλίμα αισιοδοξίας στην Άγκυρα εντείνονται και οι νέες πολιτι-

Η τουρκική κυβέρνηση προσβλέπει σε αναθέρμανση των σχέσεων της με την Ε.Ε. μετά την εκλογή του Φρανσουά Ολάντ στην προεδρία της Γαλλίας και την «αντίστροφη μέτρηση» για την καγκελαρία Μέρκελ.

κές εξελίξεις στη Γερμανία. Σε μια περίοδο που η γερμανική κυβέρνηση βλέπει να σείεται το πολιτικό έδαφος κάτω από τα πόδια της, η τουρκική πλευρά συμπεραίνει ότι οι ημέρες της Άνγκελα Μέρκελ στη γερμανική κα-

γκελαρία είναι πλέον μετρημένες. Μια ενδεχόμενη αλλαγή στην ηγεσία της ισχυρότερης ευρωπαϊκής δύναμης θα ισοδυναμούσε για την Άγκυρα με μια άλλη, ιστορική σημασία, ευχάριστη έκπληξη, η οποία θα άνοιγε τον δρό-

μο για τη σύσφιξη των σχέσεων Τουρκίας-Ε.Ε. Παρά τα «αισιόδοξα» μηνύματα από το ευρωπαϊκό πολιτικό πεδίο, οι Τούρκοι αναλυτές τονίζουν ότι η σύσφιξη των σχέσεων Τουρκίας-Ε.Ε. εξαρτάται από πολλούς ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες. Συγκεκριμένα, οι τουρκικές αναλύσεις τονίζουν ότι, στη νέα περίοδο, η Άγκυρα αναμένει από τις Βρυξέλλες την ανάλυση κάποιων πρωτοβουλιών ως ένδειξη καλής θέλησης.

Η άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών που επιβάλλονται από την Ε.Ε. στους Τούρκους πολίτες και η εστίαση εκ μέρους των Βρυξελλών στις τουρκικές θέσεις στο Κυπριακό, είναι δύο σημεία στα οποία αποδίδει ιδιαίτερη σημασία η τουρκική πλευρά. Αναφέρουμε ενδεικτικά ότι την προηγούμενη εβδομάδα η τουρκική ειδησιογραφική ιστοσελίδα «AB Haber», η οποία διατηρεί στενές σχέσεις με την τουρκική κυβέρνηση, ζήτησε για μια ακόμη φορά από τις Βρυξέλλες να προχωρήσουν σε άρση των λεγόμενων απομόνωσης των Τουρκοκυπρίων.

Μετονομάζουν το ψευδοκράτος

Στο Κυπριακό η τουρκική πλευρά βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα μεγάλο αδιέξοδο, το οποίο θέτει υπό αμφισβήτηση την ευρωπαϊκή της πορεία. Η Άγκυρα εξακολουθεί να επιρρίπτει τη ευθύνη για το αδιέξοδο στην ελληνοκυπριακή ηγεσία, ενώ την ίδια στιγμή επαναλαμβάνει την πρόθεση να προβάλλει άμεσα στη διεθνή κοινότητα το περιήρημο, τουρκικής εμπνεύ-

σεως, εναλλακτικό σχέδιο για το Κυπριακό. Η αρχή φαίνεται να γίνεται με την αλλαγή της ονομασίας του ψευδοκράτους από «Τουρκική Δημοκρατία Βόρειας Κύπρου» σε «Τουρκική Κράτος της Κύπρου» («Cyrpus Turkish Republic»), ενώ σημαντικό θεωρούμε και το γεγονός ότι στο πεδίο της λεγόμενης υποκδοχής έχει επιλεγεί ο όρος «Τουρκοκυπρίος» («Turkish Cypriot»).

Η τουρκοκυπριακή πλευρά επιλέγει να υιοθετήσει και στα διαβατήρια που παράνομα εκδίδει την επισήμη ονομασία την οποία χρησιμοποιεί στην Ισλαμική Συνδιάσκεψη, στην οποία συμμετέχει με το καθεστώς του παρατηρητή. Σχεδόν ταυτόχρονα με τη διάδοση της παραπάνω πληροφορίας, ο «υπουργός Εξωτερικών», Χουσεϊν Οχγκιουρκιάν, ανακοίνωσε επισήμως τη δρομολόγηση του «Σχεδίου Β» της τουρκικής πλευράς.

Όπως είπε, μετά την 1η Ιουλίου, είτε θα συνεχιστούν οι συνομιλίες σε τεχνικό επίπεδο, είτε θα πρέπει να εφαρμοστεί μια νέα πολιτική μετά τις προεδρικές εκλογές του 2013, σημειώνοντας ότι και αυτά τα ενδεχόμενα εμπίπτουν στο «Σχέδιο Β». Ο «υπουργός» ανέφερε ότι εάν ο νέος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο οποίος θα εκλεγεί το 2013, δεν επιθυμεί να παρακαθίσει στις συνομιλίες και στη θέση του διορίσει κάποιο άλλο πρόσωπο, τότε η τ/κ πλευρά θα πρέπει να χαράξει μια νέα πολιτική γραμμή, «κλείνοντας κατ' αυτό τον τρόπο την πόρτα των συνομιλιών».

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Δεν υπάρχει σχέδιο για έξοδο από την κρίση

Συγκρουσιακός και χωρίς ξεκάθαρο πλάνο για την οικονομία παρουσιάστηκε ο Πρόεδρος

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Σε μία συνέντευξη Τύπου που όπως αναμενόταν μονοπώλησαν τα θέματα της οικονομίας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εμφανίστηκε συγκρουσιακός, με αντιφάσεις σε κάποιες από τις τοποθετήσεις του και το πιο σημαντικό, για μία ακόμη φορά, αδύναμος να πείσει ότι μπορεί να βγάλει τη χώρα από τη σημερινή κατάσταση, να δώσει διέξοδο στα προβλήματα και προοπτική. Δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο η Κύπρος να μην τηρήσει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από το 2,5%, άδειασε τον υπουργό Οικονομικών της κυβέρνησής του, αφήνοντας ξεκάθαρα να εννοηθεί ότι επενέβη και απέτρεψε την τελευταία στιγμή την παρουσίαση μέτρων που είχαν ετοιμαστεί από το Υπουργείο για κάλυψη της δημοσιονομικής τρύπας και για πρώτη φορά άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο ένταξης της Κύπρου στον Μηχανισμό Στήριξης το επόμενο διάστημα.

Την ίδια στιγμή τόνιζε ότι διαψεύστηκαν όσοι κινδυνολογούσαν ότι η Κύπρος βρισκόταν προ του φάσματος ένταξης της στον Μηχανισμό, χαρακτηρίζοντας ως απόλυτα επιτυχή τον τρόπο με τον οποίο ο ίδιος και η κυβέρνηση αντιμετώπισαν την κρίση. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας μίλησε και για τις μέχρι σήμερα ενέργειες της κυβέρνησης για εκμετάλλευση του φυσικού αερίου, αποφεύγοντας όμως να

ανοίξει τα χαρτιά του για το πώς προτίθεται να κινηθεί στη συνέχεια, μη αποκλείοντας πάντως και το ενδεχόμενο προεκμετάλλευσης. Για το Μαρί επανέλαβε και πάλι ότι δεν έχει καμιά ευθύνη πέραν της ηθικής διάστασης που βαραίνει τον ηγέτη μιας χώρας σε περίπτωση ατυχημάτων και μίλησε για εξοντωτικό πόλεμο εις βάρος του.

Εκτεθειμένος στην οικονομία

Για την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η οικονομία ο Πρόεδρος επικαλέστηκε και πάλι τη μεγαλύτερη συστημική κρίση που γνώρισε όπως είπε ο καπιταλισμός και επικεντρώθηκε στις ευθύνες των τραπεζών. Με τον τρόπο αυτό επέλεξε να δει τη μία πλευρά του νομισματός που ήταν οι εξωγενείς παράγοντες της κρίσης που η κυβέρνηση του κλήθηκε να αντιμετωπίσει και όχι το πώς η ίδια επέλεξε να τη διαχειριστεί. Την ίδια στιγμή με την Κύπρο στον προθάλαμο του Μηχανισμού, έδειξε να μην αντιλαμβάνεται την κρισιμότητα της κατάστασης, ενώ υπέπεσε και σε αριθμό αντιφάσεων. Χαρακτήρισε τα αποτελέσματα της κυβέρνησης απόλυτα επιτυχή, λέγοντας συγκεκριμένα ότι η πολιτική της κυβέρνησης για στήριξη της ανάπτυξης και της εξυγίανσης της οικονομίας και η απόρριψη της σκληρής λιτότητας δικαιώθηκε πλήρως, και αναφέρθηκε στα κατά καιρούς θετικά σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Την ίδια στιγμή που την εβδομάδα που πέρασε η Ευ-

Από τα πυρά του Προέδρου Χριστόφια δεν ξέφυγε ούτε και ο πρώην Πρόεδρος Γιώργος Βασιλείου, τον οποίο χαρακτήρισε ως νεοφιλελεύθερο, ενώ σημείωσε ότι οι ιδέες που εκφράζει ο κ. Βασιλείου και άλλοι «σοφοί της οικονομίας» απέτυχαν και οδήγησαν στην οικονομική κρίση.

Πόσο μπορεί να αντέξει η οικονομία μέχρι τον επόμενο Πρόεδρο;

ρωπαϊκή Επιτροπή ήρθε με νέες συστάσεις για το τι θα πρέπει να κάνουμε, με τις οποίες, μάλιστα, κατέταξε την Κύπρο μαζί με την Ισπανία, στις πιο επιφοβές και με τις μεγαλύτερες αντισοροπίες στις οικονομίες τους. Και ενώ για πρώτη φορά άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο ένταξης της χώρας στον Μηχανισμό Στήριξης (δεν παίρνω ως δεδομένο την ένταξη, δεν θέλω να το αποκλείσω και απόλυτα, είπε), καταφερόταν σε όσους όπως είπε κινδυνολογούσαν, λέγοντας ότι η Κύπρος ήταν ένα βήμα προ του Μηχανισμού. Ο Πρόεδρος έδειξε επιπλέον ότι δεν έχει κα-

μιά διάθεση να έρθει σε ρήξη με τους κοινωνικούς εταίρους, ακόμα κι αν όπως στο παρελθόν δεν επιδείξουν πρόθεση συμβιβασμού. Φάνηκε, επίσης, ότι δεν έχει διάθεση να προχωρήσει σε τομές λέγοντας ότι τα όποια μέτρα θα είναι προϋπόθεση διαβούλευσης με τις συντεχνίες. Στέλνοντας το μήνυμα ότι δύσκολα θα υπάρξουν ανατροπές σε θέματα που κρίζουν αλλαγών όπως είναι η ΑΤΑ, παρά τη δέσμευση της κυβέρνησης ότι το θέμα της ΑΤΑ θα έκλεινε τους πρώτους μήνες του 2012.

Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι –και ενώ έθεσε από μόνος του ερώτημα για το πώς προχωρούμε με την οικονομία– με τις τοποθετήσεις του δεν άφησε κανένα παράθυρο ελπίδας για λήψη μέτρων που θα οδηγούσαν τη χώρα σε πορεία ανάπτυξης. Έδειξε ότι δεν έχει πλάνο για μείωση των μη παραγωγικών δαπανών, που έχουν κόστος στην ανάπτυξη και

οδηγούν σε αυξημένη ανεργία και φτώχεια ή μείωση των εξόδων ώστε, όπως δεσμεύτηκε με την υπογραφή του για το νέο δημοσιονομικό συμφωνημένο με την Ε.Ε., να σταματήσει να ξεδουλεύει περισσότερο απ' όσα εισπράττει. Τοποθετήσεις που αφήνουν ανοικτό και το ενδεχόμενο η Κύπρος να μην πετύχει τον στόχο η δημοσιονομικό έλλειμμα κάτω του 2,5% για το οποίο δεσμεύτηκε.

Ο Πρόεδρος απέτυχε να πείσει ότι έχει σχέδιο για έξοδο από την κρίση, ότι μπορεί να δώσει διέξοδο στα προβλήματα και προοπτική στον τόπο. Ότι μπορεί να βρει τα 200 εκατ. που θα χρειαστούν το αμέσως επόμενο διάστημα. Το μήνυμά που στην ουσία έστειλε είναι ότι για τα οποιαδήποτε μέτρα θα πρέπει να αναμένουμε τον επόμενο Πρόεδρο. Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσον η οικονομία μπορεί να περιμένει.

Εχασε μία ακόμη ευκαιρία

Ο Πρόεδρος μπορεί να ήταν πιο ήπιος από άλλες φορές, και πάλι όμως έβγαλε μια συγκρουσιακή εικόνα που δεν τον βοήθησε να επικεντρωθεί στο έργο της κυβέρνησης. Για όλα τα κακώς έχοντα κατηγορήσε τις προηγούμενες κυβερνήσεις και την αντιπολίτευση. Χαρακτήρισε ως τραυματικές τις σχέσεις του με τον τέως δικοκλήτη της Κεντρικής Τράπεζας, επιτέθηκε στην αντιπολίτευση, ενώ αιχμές άφησε και για τοποθετήσεις του Γ. Βασιλείου. Για μία ακόμη φορά αυτό που είπε ο Πρόεδρος ήταν ότι για τη σημερινή κατάσταση της χώρας –την οποία έτσι κι αλλιώς χαρακτήρισε ως θετική– ευθύνονται όλοι οι άλλοι πλην του ίδιου. Άσχημη εικόνα άφησε (και είχε αντίκτυπο και στην κυβέρνηση) και ο τρόπος με τον οποίο άδειασε τον υπουργό Οικονομικών, Βάσο Σιαρλή, λέγοντας ότι δεν διαθέτει την πολιτική εμπειρία και υπομονή που διαθέτει ο ίδιος, αφήνοντας σαφέστατα να εννοηθεί ότι επενέβη όπως και επί εποχής Χαρίλαου Σιαουράκη, ακυρώνοντας προτάσεις για μέτρα που το Υπουργείο Οικονομικών θεωρούσε αναγκαία.

Τέλος με τις αναφορές του στο Μαρί, και την άρνησή του να αναλάβει οποιασδήποτε ευθύνες πέραν των ηθικών ευθυνών που βαραίνουν τους ηγέτες σε περιπτώσεις ατυχημάτων, έχασε ίσως την τελευταία ευκαιρία να δείξει ότι είναι ανοικτός στην κριτική και ξέρει να αναλαμβάνει τις όποιες ευθύνες του αναλογούν. Επέλεξε να επιτεθεί σε όσους του καταλόγισαν ευθύνες, μίλησε για εξοντωτικό πόλεμο που δέχτηκε και που δεν αρμόζει σ' ένα εκλεγμένο άνθρωπο, εμφανίζοντας τον εαυτό του ως αδικημένο και κατατρεγμένο. Με τον τρόπο αυτό συνόψισε την εικόνα που έβγαλε τους τελευταίους 50 μήνες. Μία εικόνα ενός Προέδρου ευθυνόφρονα, αδύναμου να μπει στην ψυχολογία του κόσμου, που δεν μπορεί να αντέξει τη βάρη της θέσης που κατέχει. Ο Πρόεδρος έδειξε ότι δεν διαθέτει σχέδιο για έξοδο από την κρίση, δεν έχει διάθεση για ρήξη και το μέγεθος, στέλνοντας εμμέσως το μήνυμά ότι η χώρα θα πρέπει να αναμένει τον επόμενο Πρόεδρο.

The Power of Dreams

Όλα ξεκινούν από μια ιδέα

Νέο CIVIC από €15,900 ή μόνο €141 το μήνα

Στη Honda, θέλουμε συνεχώς να εξερευνούμε νέες ιδέες. Γιατί πιστεύουμε ότι έτσι ανακαλύπτουμε όλες τις ενδιαφέρουσες διαδρομές. Και κάπως έτσι ξεκίνησε το ταξίδι του νέου Honda Civic.

www.honda.com.cy

[facebook.com/HondaCyprusDemstar](https://www.facebook.com/HondaCyprusDemstar)

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ ΚΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ ΣΤΗΝ DEMSTAR AUTOMOTIVE ΓΙΑ TEST DRIVE

- ▶ Προηγμένα συστήματα ασφαλείας VSA (Vehicle Stability Assist) με κορυφαία διάκριση των 5 αστέρων Euro NCAP
- ▶ Άνεση και πρακτικότητα μέσα από μια σειρά από τεχνολογίες και ευκολίες όπως Rear View Camera/ Εργαστασιακό Bluetooth/ Cruise Control
- ▶ Σύστημα Idle Stop και τεχνολογία Eco Assist, που μειώνουν τις εκπομπές ρύπων

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΟΡΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ HONDA DREAM N' DRIVE ΣΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΕΟ HONDA CIVIC ΕΥΚΟΛΑ, ΓΡΗΓΟΡΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ:

- ▶ Με ελάχιστη δόση, €141 το μήνα
- ▶ 3 χρόνια δωρεάν συντήρηση
- ▶ Στα 3 χρόνια μπορείτε να μας επιστρέψετε το αυτοκίνητό σας, στο 60% της αρχικής του αξίας

7

7

χρόνια εγγύηση

Demstar Automotive Ltd:
Λευκωσία: 22661064 / Λεμεσός, Sams Motors: 25714010
Λάρνακα: 24657517 / Παραλίμνι, Petros Hadjipetrou & Sons: 23829538
Πάφος: 26932464

all about driving

1.4 Manual - Εμπλεκτική ροπή (CO2) 1.4 MT 129 (g/km, Κατανάλωση) 1.4 MT 5.1 (l/100 km) 1.8 Automatic - Εμπλεκτική ροπή (CO2) 1.8 AT 148 (g/km, Κατανάλωση) 1.8 AT 6.3 (l/100 km)

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Οι Τουρκικές Αερογραμμές χορήγησαν εκδήλωση Ελλήνων για την άλωση της Πόλης!

Ο Χριστός θέλει και τον Αχμέτ Τρελάθκε

Ο καιρός, τρελάθηκαν οι Έλληνες στην Ελλάδα λόγω κρίσης, τρελάθηκαν όμως και εκτός Ελλάδας οι Έλληνες και μάλιστα στην Αμερική που δεν τους έπιασε η κρίση. Όπως μεταδίδει από την άλλη όχθη του Ατλαντικού ο αδελφός Ιανός, σάλος ξεσηκώθηκε στην Ελληνοαμερικανική Κοινότητα από την ανακοίνωση που εξέδωσε η Ελληνορθόδοξη Μητρόπολη Σικάγο, μετά την επίσκεψη του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτγλου, στις 22 Μαΐου. Η ανακοίνωση λίγο-πολύ υιοθετούσε τα περί «προοδευτικής εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας» και της βελτίωσης της θέσης του Οικουμενικού Πατριαρχείου και προκάλεσε την οργή ομογενών, που διαβίβασαν εγγράφως τις διαμαρτυρίες τους στον πρωτοσύγκελο της Μητρόπολης, Επίσκοπο Μοκισού Δημήτριο. Κι εκεί τα πράγματα περιεπλόκισαν περισσότερο, αφού ο Θεοφιλέστατος απάντησε ότι αυτόν δεν τον ενδιαφέρει η πολιτική κι ότι ο Χριστός θυσιάστηκε για τον Νταβούτγλου και τη... σύζυγό του. Μάλιστα, είπε πως και η Ελλάδα δεν φροντίζει για τους «Τούρκους της Θράκης».

Ο χορηγός της άλωσης της Πόλης!

Όπως αντιλαμβάνεστε, η συνέχεια θα δοθεί στο συνέδριο της ΠΣΕΚΑ. Γιατί, ενώ η ηγεσία του λόμπι μας (Κύπριοι στην καταγωγή κι περισσότερο) στριζέει παντοτρόπως το Φανάρι, βλέπει διάφορα τμήματα της Αρχιεπισκοπής (Αρχοντες, Μητρόπολη Σικάγο) να καϊδέυουν την τουρκική προπαγάνδα. Αρρώστη που αντί οι Αμερικανοί πολιτικοί να τοποθετούνται ευθαρρώς κατά της επιθετικότητας της Τουρκίας, των απειλών κατά της Κύπρου και της συνεχιζόμενης κατοχής, με μία απλή δήλωση υπέρ των θρησκευτικών ελευθεριών «καθαρίζουν». Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Λίγες μέρες μετά την επίσκεψη Νταβούτγλου, η Μητρόπολη διοργάνωσε στις 29 Μαΐου εκδήλωση για την άλωση της Κωνσταντινούπολης, με χορηγό -όπως μας είπαν ομογενείς του Σικάγο- τις Τουρκικές Αερογραμμές.

Νέος πρέσβης των ΗΠΑ

Λέγαμε την περασμένη βδομάδα ότι μένει να επιβεβαιωθεί ότι ο νέος Αμερικανός πρέσβης στη Λευκωσία θα ήταν ο γνωστός μας Τομ Μίλερ, που έχει υπηρέτήσει υπεύθυνος στο γραφείο Δημόσιας Ενformation στην προεδρεία της Λευκωσίας και μιλά αρκετά καλά τα ελληνικά. Ε, δεν επιβεβαιώνεται γιατί μοθαίνομε ότι, αντί πρώτος στη Λευκωσία, ο Τομ επέλεξε να είναι δεύτερος στο Βερολίνο. Έτσι επιλέχκε άλλος για να αναλάβει το πόστο στην Κύπρο, ο οποίος επίσης ομιλεί την ελληνική. Πρόκειται για τον John Koehnig. Η ανακοίνωση αναμένεται να γίνει σύντομα και ήδη ενημερώθηκε η κυπριακή κυβέρνηση. Μετά την επι-

Φεύγω, κι αφήνω πίσω μου συντριμμία, αρρωστημένους και αγρίμια, φεύγω, φεύγω, φεύγω...

σμη ανακοίνωση από τον Λευκό Οίκο, θα ξεκινήσει η διαδικασία επικύρωσής του από την Επιτροπή Εξωτερικών Σχέσεων και στη συνέχεια από την ολομέλεια της Γερουσίας. Ο Κοehnig έχει υπηρέτήσει ως πολιτικός σύμβουλος στην Κύπρο (1994-97), στην προεδρία της Αθήνας (1997-2000) και ως γενικός πρόξενος στη Θεσσαλονίκη (2000-2003). Το 2009 ανέλαβε πολιτικός σύμβουλος παρά τη διοίκηση της Διοίκησης του ΝΑΤΟ στη Νάπολη. Εισήλθε στη διπλωματική υπηρεσία το 1984 και ομιλεί την ελληνική και τη γερμανική γλώσσα.

Θα αλλάξουμε λόγω προεδρίας;

Καθώς απομένουν λιγότερες από 30 ημέρες από την ανάληψη της προεδρίας της Ε.Ε., επιτρέπτε μου κάποιες επισημόσεις. Το εξάμηνο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου θα είναι γεμάτο πολλές απαιτήσεις, τις οποίες καλούνται να καλύψουν τα τμήματα όλων των υπουργείων. Όπου υπάρχει αντιπροσωπεία της Κύπρου στο εξωτερικό και ανάλογη αντιπροσωπεία των υπολοίπων χωρών-μελών της Ε.Ε. η Δημοκρατία προεδρεύει των οποίων επιτροπών υπάρχουν. Επειδή στις χώρες του εξωτερικού ταν πενήντα και τα ωράρια της Κύπρου μάλλον δεν ισχύουν, όταν πρόκειται να συνεδριάσουν επιτροπές της Ε.Ε. (π.χ. στα Ηνωμένα Έθνη) αναρωτιέμαι αν έχει ληφθεί πρόνοια ώστε να μη φτάνει ένα μήνυμα την Παρασκευή και να απαντά τη Δευτέρα, ή την Τρίτη, που θα είναι αργά. Λαμβάνει -για παράδειγμα- ο αρμόδιος κάποιου τμήματος τα μηνύματά του το σαββατοκύριακο ή σε αργίες; Η ισχύει το οκτώωρο; Αν δεν έχουν λη-

φθεί μέτρα για την αντιμετώπιση παρομοίων καταστάσεων, να ληφθούν. Ως απλό μέλος, η μικρή Κύπρος μπορεί να καλύψει τις αδυναμίες της, Ως προεδρεύουσα χώρα δεν μπορεί.

Η «κλίκα Λιλλήκα»

Οργισμένος ήταν ο Καρογιάν, σύμφωνα με πηγή του ενδιαμέσου χώρου, διότι υπήρξε μια ομάδα που υπέσκαπε την προσπάθεια ευθής εξάρξης, υπέρ της υποψηφιότητας Λιλλήκα. Μάλιστα, όταν ένας εκ των άλλων αρχηγών των κομμάτων του

ενδιάμεσου τον ρώτησε ποιοι αποτελούν «την κλίκα Λιλλήκα», ο Μάριος δεν δίστασε να του φιθυρίσει τέσσερα ονόματα: Νικόλας, Παπαδάκης, Σιζόπουλος, Αμερικάνος, οι οποίοι έκαναν το παν για να μην περάσει οποιαδήποτε άλλη υποψηφιότητα από το Κέντρο. Παράλληλα, άλλη πηγή του ενδιαμέσου μάς είπε ότι και οι Οικολόγοι έμοιαζαν να κοπάζουν αλλού ευθύς εξαρχής, διότι εύρισκαν από την πέτρα πρόφαση για να μην υπάρξει κατάληψη. Προς τα πού κοπάζουν οι Οικολόγοι, ρωτήσαμε και μας είπε: «προς την Πινδάρου»... Να ακούσω τον Νίκο να τραγουδά «φωτέψτε δέντρα» και τίποτε άλλο...

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Βάσος Σιαρλή

Τόσο «ξύλο» σε μια μέρα, υπουργέ μου, πρώτη φορά βλέπω. Είναι σαν να παίζει η ομάδα σου στο τελευταίο μας για να γλυτώσει τη διαβάθμιση κι οι παίκτες να δέρνουν τον τερματοφύλακα τους.

Περί αξιοπρέπειας ο λόγος

Μπορεί ο Νικόλας να είναι βολικός για να τον βρά κάποιος, όμως είναι και περιπτώσεις που έχει απόλυτο δίκαιο. Η στήλη, για παράδειγμα, συμφωνεί μαζί του όταν λέει ότι ο υπουργός των Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, θα πρέπει είτε να προχωρήσει μόνος του με τα μέτρα είτε να παραιτηθεί. Διότι αυτό που του έκανε την Πέμπτη το μεσημέρι από την τηλεόραση του ΡΙΚ ο Άντρος Κυπριανός και το απόγευμα από όλα τα κανάλια ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, δεν ήταν απλώς άδεια, ήταν ανασκόλιασμα. Μάλιστα, ήταν ανασκόλιασμα που τον ευλόγησε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας την Παρασκευή, στη συνέντευξη Τύπου, με τον υπουργό να χαμογλάδ σενεσταμένα. Θυμίζω ότι ο κ. Σιαρλή το πρωί της Πέμπτης από το Τρίτο ανακίνησε ότι συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της Κομισιόν και πως μέχρι το απόγευμα θα εξαγγείλει

μέτρα. Το μεσημέρι ο Άντρος Κυπριανός άλλα έλεγε στο «Από μέρα σε μέρα» κι όταν ρωτήθηκε σχετικά, είπε: «Οι θέσεις της κυβέρνησης Χριστόφια είναι αυτές που λέω εγώ. Και οι θέσεις που διατυπώνω είναι και οι θέσεις και του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας, θέλω να είμαι εντελής σαφέστατος σε αυτό το ζήτημα». Το απόγευμα ο Στέφανος Στεφάνου δήλωσε ότι ο κ. Σιαρλή δεν εννοούσε ότι θα εξαγγείλει μέτρα σήμερα το απόγευμα αλλά ότι μελετούνται μέτρα... Bye-bye Vassos!

Τι θα κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ

Άκουγα την Πέμπτη στο αίθριο της Βουλής να γίνεται λόγος για τις εκλογικές εξελίξεις στην Ελλάδα και οι πλείστοι των «θαμνώνων» βουλευτών τε και δημοσιογράφων αναφέρονταν στον Τσίπρα με ύψος υποτιμητικό έως και περιφρονητικό, του στυλ «το κοπελάκι σιόρ»... Οι αναλύσεις, πάντοτε βαρύνουσες και σοφιστικές, έδιναν κι έπαιρναν. Η αλήθεια είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, με τις πέραν των δέκα συνιστάμενών του, μέχρι πρότινος παρουσίαζε μια πανσπερμία θέσεων που ξεκινούσαν από την άκρα Αριστερά και άγγιζαν το Κέντρο. Το ερώτημα, που εξακολουθεί να προβληματίζει και στην Κύπρο, είναι τι θα γίνει αν ο ΣΥΡΙΖΑ βρεθεί στην εξουσία. Είναι εφικτό να ακυρωθούν στην πραγματικότητα οι όροι του Μνημονίου και της πολιτικής λιτότητας χωρίς να υπάρξει μια σειρά ανατομών και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη; Σκεπτόμενοι ότι θα ήταν καλό να ακούγαμε από κάποιον εντός του κεντρικού πυρήνα του ΣΥΡΙΖΑ σχετικές απαντήσεις.

Κυπριακός ΣΥΡΙΖΑ

Επιστρέφοντας στο γραφείο, βρήκα στο e-mail μου ένα ενδιαφέρον μήνυμα, σύμφωνα με το οποίο στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ θα βρεθούν στη Λευκωσία και στη Λεμεσό τη βδομάδα αυτή για να μιλήσουν σχετικά: συγκεκριμένα, την Παρασκευή 8/6/2012 και ώρα 7 μ.μ. στη Δημοσιογραφική Εστία, θα μιλήσουν οι Κώστας Αθανασίου (συντονιστής Γραμματείας ΣΥΡΙΖΑ), Πάνος Κοσμάς (δημοσιογράφος, μέλος Γραμματείας ΣΥΡΙΖΑ), Μωυσής Λίτσας (δημοσιογράφος, μέλος απεργιακής επιτροπής Ελευθεροτυπίας). Στη Λεμεσό η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 9/6/2012 ώρα 6 μ.μ. στο Apollo Garden Cafe, Ιφίγένειας 14. Ακόμα πιο ενδιαφέρον όμως είναι ότι την εκδήλωση, που τιτλοφορείται «Ελλάδα - Η ώρα της Αριστεράς», διοργανώνει η Επιτροπή για μια Ριζοσπαστική Αριστερή Συμπέριση (ΕΡΑΣ), που όπως μοθαίνομε πρόκειται για ένα καινούργιο πολιτικό σχήμα που δημιουργήθηκε πριν από μερικούς μήνες στη λογική του ΣΥΡΙΖΑ, για να στεγάσει διάφορες τάσεις της Αριστεράς στην Κύπρο. Άντε, με το δεξί...!

Γράφει ο ΙΑΝΟΣ

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Από το Οικονομικό Θαύμα στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης

Ενώ πριν από λίγα χρόνια όλος ο κόσμος μιλούσε για το οικονομικό θαύμα της Κύπρου και για τις επιδόσεις της -υψηλούς δείκτες οικονομικής μεγέθυνσης, πλήρης απασχόληση, ευημερία και μεγάλες προσδοκίες- βρισκόμαστε σήμερα ενώπιον μιας πολύ αρνητικής κατάστασης. Και διαφαίνεται ότι πολύ δύσκολα θα αποφύγουμε την προσφυγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης.

Είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουν οι λόγοι για αυτό το κατάντημα όχι μόνο για σκοπούς ιστορικής αξιολόγησης αλλά κυρίως για το πώς πρέπει να προχωρήσουμε παρακάτω. Ένα από τα χαρακτηριστικά που συνέτειναν στην κρίση ήταν η επανάπαυση, μια εγγλεματική απρονοπία και η έλλειψη σχεδιασμού. Στο επικίνδυνο αυτό μείγμα προστέθηκαν τα σταθερά πλέον στοιχεία του λαϊκισμού και των πελατειακών σχέσεων. Έτσι, ελαμβάνοντο αποφάσεις που δημιούργησαν σοβαρές στρεβλώσεις και θεσμοθετημένη ανισότητα. Συγκεκριμένα, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι υφίστανται όροι απασχόλησης και συντάξεις δύο και τριών ταχυτήτων. Με το ίδιο σκεπτικό σημειώνεται ότι αντί να υπάρξει μια δημιουργική σχέση μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, εν πολλοίς υφίσταται μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα διακρίσεων και αθέμιτου ανταγωνισμού. Όλα αυτά οδήγησαν σε μία βαθύτατα προβληματική κατάσταση. Το ζητούμενο είναι αφενός να αποφύγουμε τα χειρότερα και αφετέρου να εισέλθουμε σε μια νέα ανοδική πορεία.

Πρέπει να αξιοληφθούν τα σημερινά προβλήματα. Πρώτο είναι το θέμα του τραπεζικού τομέα με τη μεγάλη έκθεση στα ελληνικά ομόλογα και στην ελληνική οικονομία γενικότερα. Και τούτο ως αποτέλεσμα ολιγαρχίας, επιπολαϊότητας και απληστίας. Ταυτόχρονα από πλευράς εποπτικών αρχών δεν ασκήθηκε εποπτεία με ένα ανάλογο ζήλο με αποτέλεσμα ο τραπεζικός τομέας να οδηγηθεί σε κρίση. Και είναι ευτυχές το γεγονός ότι τουλάχιστον υπάρχουν οι μηχανισμοί στήριξης στα πλαίσια της Ε.Ε. που διασφαλίζουν τις καταθέσεις και το τραπεζικό σύστημα. Όμως η Κύπρος είχε κτίσει ένα όνομα διεθνούς οικονομικού κέντρου το οποίο έχει ροκανισθεί. Το κόστος από αυτή την εξέλιξη είναι βαρύ και απροσδιόριστο, καθώς είναι δύσκολο να κτισθεί ένα οι-

κοδόμημα και μία εικόνα αλλά πολύ πιο εύκολο να γκρεμισθεί.

Μία άλλη πηγή προβλημάτων είναι ο δημοσιονομικός τομέας. Είναι αδιανόστο αλλά είχαμε/έχουμε μία κατάσταση όπου οι κρατικές δαπάνες σε επίπεδο μισθολογίου και συντάξεων αυξάνονταν με ρυθμούς πολύ ψηλότερους από τους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης. Αυτό ήταν εν πολλοίς απότοκο πελατειακών σχέσεων φορέων εξουσίας και των συντεχνιών του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Η στρεβλωση αυτή δεν μπορεί να συνχισθεί επί 'απειρον. Και σίγουρα δεν μπορεί -όπως επιχειρήθηκε- να επιλυθεί με μία λογιστική αντιμετώπιση της οικονομίας. Με αυτό το δεδομένο δεν έγιναν ποτέ οι απαραίτητες τομές και φθάσαμε έτσι στα σημερινά αδιέξοδα.

Το τρίτο ζήτημα έχει να κάνει με το γεγονός ότι έχει ροκανισθεί η ανταγωνιστικότητα και η αξιοπιστία της κυπριακής οικονομίας σε όλα τα επίπεδα. Και αυτό συμβαίνει με όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας. Σημειώνεται, για παράδειγμα, ότι ενώ ο τουριστικός τομέας αποτέλεσε για χρόνια ένα σημαντικό μοχλό οικονομικής μεγέθυνσης σήμερα αντιμετωπίζει σοβα-

ρά προβλήματα: ούτε ανανέωση, ούτε αναβάθμιση ούτε διεύρυνση του προϋόντος. Γιατί, μεταξύ άλλων, δεν επιτεύχθηκε ο στόχος για μετατροπή της Κύπρου σε κέντρο συνεδριακού και ιατρικού τουρισμού; Αλλά και οι εξαγγελθέντες στόχοι για ιατρικό και ακαδημαϊκό κέντρο όχι μόνο δεν υλοποιήθηκαν αλλά κατ' ουσία διά των πράξεων της πολιτείας συνεχιζόταν να τορπιλίζονται. Η σημερινή κατάσταση έχει εν πολλοίς δημιουργηθεί από τις αποφάσεις, πράξεις και τις παραλήψεις του υφιστάμενου πολιτικο-οικονομικο-κοινωνικού συστήματος. Η διεθνής οικονομική κρίση απλώς εμβάθυνε την εσωτερική κρίση. Έτσι εγείρεται το ερώτημα κατά πόσον το υφιστάμενο πολιτικο-οικονομικό-κοινωνικό σύστημα μπορεί να δώσει λύσεις. Είναι πάντως αμφίβολο κατά πόσον οι κρατούντες έχουν τη διάθεση αλλά και την ικανότητα να επιφέρουν τις αναγκαίες αλλαγές που η κοινωνία αναζητεί. Το ζήτημα της οικονομίας έχει καταστεί πλέον υπαρξιακό.

Ο κ. Ανδρέας Θεοφάνους είναι καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Το αλισβερίσι με το φυσικό αέριο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

«Με τον συγγενή σου φάε πιε, τζίαι αλίσβερσι μεν κάμεις...» δηλαδή οι συγγενείς είναι για τη διασκέδαση, αλλά όχι για επιχειρήσεις, όπου ο οικονομικός συμφέρον, δεν σπάνει συναισθηματισμούς. Ακόμη και στις περιπτώσεις αγαπημένων αδελφιών, που τους ενώνει το αίμα, τα δύσκολα αρχίζουν μόλις μπει το πρώτο ευρώ στην επικήρσηση. Τότε αρχίζουν οι τασκωμοί. Και λένε: εγώ δούλεψα περισσότερο, εγώ έκανα καλύτερες δημόσιες σχέσεις, εγώ είχα την καλύτερη ιδέα και τότε αρχίζουν τα δύσκολα, τα οποία γίνονται τραγικά, όταν εμπλακούν οι υψές και οι γαμψοί της οικογένειας. Ο ένας πιστεύει ότι πρέπει να πάρει τα 70 σεντ του ευρώ, ενώ ο άλλος απαιτεί τα 60 και φυσικά το ευρώ που κερδήθηκε, έχει μόνο 100 και όχι 130 σεντ.

Πριν από μερικές ημέρες πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης διεθνές συνέδριο με θέμα «Ασφάλεια του Ενεργειακού Εφοδιασμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Κύρια Ενεργειακά Σχέδια στην Ελλάδα και στην Κύπρο», το οποίο συνδιοργάνωσαν τα Γραφεία Ενημέρωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε Κύπρο και Ελλάδα. Αυτό που δημοσιογραφικά διαφάνθηκε από τις ομιλίες των σπουδαίων ομιλητών, ήταν οι διαφορετικές εκτιμήσεις, η διάσταση απόψεων μεταξύ των Κυπρίων και των Ελλήνων αδελφών. Οι πρώτοι φαίνεται να ενοουθούν τη δημιουργία τερματικού υπορπίσσης του φυσικού αερίου και μεταφορά του σε όλο τον κόσμο με πλοία, ενώ οι δεύτεροι θεωρούν ότι συμφέρει η δημιουργία αγωγού για μεταφορά του φυσικού αερίου από την Κύπρο, στην Κρήτη και από εκεί στην Πελοπόννησο και σε όλη την Ευρώπη. Η πλάκα είναι ότι και οι δύο πλευρές, στηρίζονται σε επιστημονικές μελέτες για να τεκμηριώσουν τις θέσεις τους. Βεβαίως, στο πίσω μέρος του μυαλού όλων είναι τα οικονομικά συμφέροντα και οι εθνικοί κίνδυνοι από τους άσπονδους φίλους μας. Τώρα ποιος έχει δίκιο και ποιος άδικο είναι μια άλλη δύσκολη υπόθεση.

Κανένας, ούτε και στο συνέδριο του Ηρακλείου, δεν μίλησε ξεκάθαρα για διάσταση απόψεων μεταξύ Αθηνών και Λευκωσίας, όπως ποτέ δεν λέγονται δημοσίως οι διαφορές μεταξύ των αδελφών Ελλήνων, για το Κυπριακό και την άμυνα του τόπου. Διαχρονικά όλες οι συναντήσεις των ηγεσιών των δύο χωρών, καταλήγουν στο ταυτόσημο κοινό ανακοινωθέν για ταύτιση απόψεων μεταξύ των δύο χωρών. Ωστόσο, πίσω από τις κλειστές πόρτες σπάνια επιτυγχάνεται η σύμπτωση θέσεων. Έτσι έχουμε κατά καιρούς δόγματα περί «συμπόρευσης», «ασυτράτευσης», «συναπόφασης» και «Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάδα συμπαρίσταται». Στην πραγματικότητα υιοθετούνται οι θέσεις της ισχυρότερης προσωπικότητας, που βρισκόταν στην ηγεσία, είτε της Κύπρου είτε της Ελλάδας.

Το συνέδριο στην Κρήτη έφερε στην επιφάνεια και μια άλλη δύσκολη πτυχή της υπόθεσης φυσικό αέριο, που έχει να κάνει με τον πανικό που φαίνεται να επι-

κρατεί στην Τουρκία. Ο υφυπουργός Προεδρίας αρμόδιος για Ευρωπαϊκά θέματα, Αντρέας Μαυρογιάννης, μίλησε με ειλικρίνεια και είπε ότι «η ύπαρξη της Κύπρου από μόνη της εμποδίζει την Τουρκία να μονοπωλήσει την πρόσβαση της προς την περιοχή της Μέσης Ανατολής και περαιτέρω και αν ήταν δυνατό να τη βυθίσουν θα τη βύθιζαν...». Αυτή είναι η πραγματικότητα, όσο και αν δεν θέλουμε να το πιστέψουμε.

Οπως η Άγκυρα ενοχλήθηκε μέχρι πρότινος, για την ενδεχόμενη έλλειψη των πυραύλων S-300 έτσι και σήμερα ενοχλείται μέχρι θανάτου για την ανόρθωση φυσικού αερίου. Τότε η Λευκωσία, αφού αναστάτωσε τον κόσμο, έκανε πίσω και κέρδιζε στην ουσία την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το σχέδιο Ανάν. Σήμερα δεν ξέρουμε αν θα κάνουμε και πάλι πίσω και αν θα ζητήσουμε ανταλλάγματα. Τότε στο παιχνίδι των πυραύλων ήταν μόνο η Ρωσία, η οποία δεν ήταν και στα καλύτερα της. Σήμερα, ευτυχώς, στο παιχνίδι μπήκαν όλες οι ισχυρές δυνάμεις του κόσμου και η ελιπίδα ότι τελικά θα έλθει το ποθούμενο είναι πολύ πιο ισχυρή.

Η πιο σοφή κουβέντα στο συνέδριο του Ηρακλείου λέχθηκε από τον Αντρέα Μαυρογιάννη, ο οποίος σημείωσε ότι «είμαστε ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Δεν νομίζω ότι πρέπει να λέμε πάρα πολλά...» Ζούμε σε μια εύφλεκτη περιοχή του κόσμου, οι αναλιτές προβλέπουν νέους πολέμους στην περιοχή, ενώ δεν είναι λίγοι που φοβούνται για διάλυση της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Κύπρο η οικονομική κρίση και η αναμενόμενη ύφεση και ιφθίμια, μπορεί να λειτουργήσει και θετικά, αφού στο παρελθόν η αλαζονεία της ευμάρειας, έφερε μεγάλοι δεσποτισμούς και τραγικά γεγονότα. Το μόνο σίγουρο είναι ότι τα επόμενα λίγα χρόνια θα ζήσουμε μεγάλα γεγονότα και το ερώτημα είναι αν τελικά θα είμαστε με τους νικητές ή με τους ηττημένους.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Εκταφή κατά παραγγελία και με εισφορά!

Η ΔΕΑ ξέθαψε ζεύγος Ελληνοκυπρίων στην Αγκαστίνα κι επέστρεψε τα λείψανα στην οικογένεια χωρίς ταυτοποίηση

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Η Διερευνητική Επιτροπή Αγνοουμένων (ΔΕΑ), έκανε το 2011 εκταφή στα Κατεχόμενα, εντόπισε κατοπιν υποδείξεις, τάφο ενός ζεύγους Ελληνοκυπρίων που εκτελέστηκαν το 1974, ανέσυρε τα λείψανα, και τα επέστρεψε στους οικείους χωρίς να κάνει την όποια ταυτοποίηση. Μάλιστα η γρήγορη εκείνη αποστολή της ΔΕΑ υπήρξε και προσοδοφόρα, καθώς εισέπραξε μερικές χιλιάδες ευρώ ως «εισφορά»... Την ώρα που συγγενείς καταγγέλλουν τη ΔΕΑ για αδικαιολόγητες καθυστερήσεις ετών, σε σημείο που γονείς να πεθαίνουν περιμένοντας να τους επιστρέψουν τα λείψανα των παιδιών τους, η αμαρτωλή Επιτροπή συνεχίζει ανεξέλεγκτα την αδιαφανή δράση της.

Μας έδειξε τον τάφο το 2009

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για συλλογή πληροφοριών για εντοπισμό τάφων αγνοουμένων, ο γράφων είχε την άνοιξη του 2009, συνάντηση με την κ. Παναγιώτα Σκουτάρη από την Αγκαστίνα, η οποία μας αφηγήθηκε τα βάσανα που υπέστη όντας αιχμάλωτη μαζί με άλλες κοπέλες σε στρατόπεδα συγκέντρωσης μέχρι την απελευθέρωσή της από τους Τούρκους στις 13 Νοεμβρίου 1974. Στο πλαίσιο της αφήγησης της η κ. Παναγιώτα αναφέρθηκε και στις εκτελέσεις πολλών συγχωριανών της μεταξύ των οποίων και των γονέων της Χριστόδουλου και Ελένης Σκουτάρη. Επειδή μας είπε ότι γνώριζε που ήταν ο τάφος των γονιών της, συμφωνήσαμε και με τη συνοδεία δύο άλλων κυριών, συγγενών της κ. Παναγιώτας και την επόμενη μέρα πήγαμε στην Αγκαστίνα. Εκεί η κ. Παναγιώτα μας έδειξε ένα χορταριασμένο χωράφι όπου κάποτε ήταν το σπίτι της οικογένειας Σκουτάρη και υπέδειξε το σημείο που σύμφωνα με τους υπολογισμούς της θα έπρεπε να ήταν ο τάφος των γονέων της που ένας συγχωριανός τους είχε θάψει πρόχειρα στον κήπο του σπιτιού τους. Μάλιστα, μου είχε πει ότι δίπλα στους γονείς της είχαν θάψει κι ένα άγνωστο στρατιώτη. Το σχετικό ρεπορτάζ δημοσιεύθηκε στην «Κ» στις 19 Ιουλίου 2009.

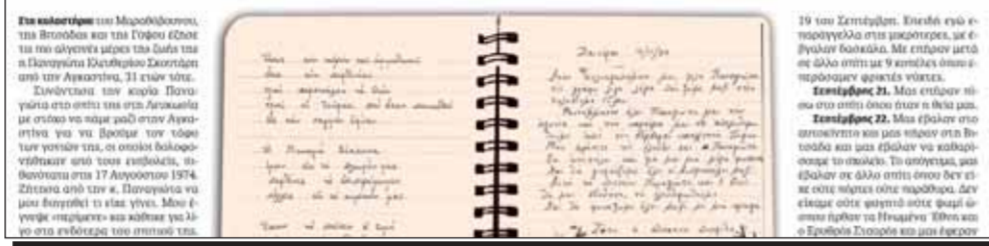
Εκταφή και «εισφορά» στη ΔΕΑ

Σχεδόν τρία χρόνια μετά και συγκεκριμένα την περασμένη Τετάρτη (30/05/2012), καθώς περνούσα με το αυτοκίνητό μου έξω από το σπίτι της κ. Παναγιώτας την είδα στον κήπο και σταμάτησα να τη χαιρετήσω. Στην αρχή με κοίταξε ερωτηματικά και αναγκάστηκε να της θυμίσω από πού γνωριζόμασταν. Χάρηκε και με κάλεσε για καφέ: «Ένα κάτω και έκομε νεά»,

Με την κ. Παναγιώτα Σκουτάρη πήγαμε στην Αγκαστίνα. Εντόπισε το σημείο όπου είναι θαμμένα οι γονείς της και τους με επισκέφτηκε, όταν ένα ιδιόχειρο κι ένα Ελληνοκύπριο στρατιώτη.

Το ημερολόγιο της οργής της Παναγιώτας Σκουτάρη

Η κ. Παναγιώτα Σκουτάρη στον χώρο όπου μας υπέδειξε τον Μάρτιο του 2009, στην κατεχόμενη Αγκαστίνα που ήταν θαμμένοι οι γονείς της Χριστόδουλος και Ελένης Σκουτάρη.

μου είπε. Έκανε τον καφέ και κάτσαμε έξω από την κουζίνα, μαζί με μια γειτόνισσα που έτυχε να έρθει εκείνη την ώρα. Η κ. Παναγιώτα μας είπε, ότι μετά από παρέλευση δύο χρόνων από το δημοσίευμα της «Κ» και μετά από διαμεσολάβηση ενός Κύπριου γιατρού που ζει στη Νορβηγία, η ΔΕΑ πραγματοποίησε εκταφή στο σημείο που μας είχε υποδείξει στην Αγκαστίνα και πρόσθεσε: «Τους βρήκαν και τους δύο. Ήταν θαμμένοι ενάμιση πόδι κάτω από τη γη. Η μάνα μου φορούσε το δακτυλίδι της με το μονόγραμμα Ε.Σ. (Ελένη Σκουτάρη) και ο πατέρας μου είχε στην τσέπη του το κλειδί του καφενέ. Τα ρούχα τους δεν έλιωσαν, διότι ήταν από συνθετικό. Ήταν σκεπασμένοι με μια κουβέρτα. Ήταν ακριβώς όπως τους έθαψαν. Δεν χρειάστηκε καν να κάνουν ταυτοποίηση με DNA. Μας τους έδωσαν όπως τους βρήκαν»... Μόλις άκουσα ότι δεν έγινε ταυτοποίηση, ξαναρώτησα την κ. Παναγιώτα αν είναι σίγουρη. Σιγουρότητα μου απάντησε, «δεν έγινε ταυτοποίηση, μας το είπαν από την Επιτροπή του κ. Ηλία Γεωργιάδη». Ρώτησα αν πλήρωσαν ως οικογένειες για την εκταφή και μου απάντησε

«ότι η εκταφή έγινε λόγω της διαμεσολάβησης από τη Νορβηγία και ότι ως οικογένεια έκαναν προς τη ΔΕΑ μια εισφορά μερικών χιλιάδων ευρώ... Ρώτησα και για τον άγνωστο στρατιώτη και η κ. Παναγιώτα μας είπε ότι της είπαν πως δεν βρήκαν κανένα στρατιώτη εκεί... Η κ. Παναγιώτα μας είπε τέλος ότι το κράτος τους έδωσε και 1.750 ευρώ για την κηδεία του κάθε λειψάνου. Οι κηδείες έγιναν στην Παλαιοιουρτίτσα και η ταφή στο μικρό κοιμητήριο της Παλαιοιουρτίτσας στις 13 Ιουλίου 2011.

Ο Θεός αγαπά και τον νοικοκύρη

Μια μέρα πριν συναντήσουμε την κ. Παναγιώτα, την περασμένη Τρίτη δηλαδή, η ΔΕΑ εξέδωσε μια ανακοίνωση - μνημείο υποκρισίας με την οποία απευθύνεται προς τις οικογένειες των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων αγνοουμένων διαβεβαιώνοντας ότι «λαμβάνει όλες τις προφυλάξεις για να διασφαλίσει ότι το έργο θα συνεχιστεί στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο ποιότητας και χωρίς αδικαιολόγητες καθυστερήσεις». Μήπως θα συνεχίσει να κάνει εκταφές και να δέχεται εισφορές, αποφεύγο-

Η «Κ» επικοινωνήσε ξανά με τη διευθύντρια του ICMP στη Βοσνία, Κάθριν Μπόμπεργκερ, η οποία μας δήλωσε ότι «δεν έχει ακόμα υπογραφεί οποιοδήποτε συμβόλαιο με το UNDP και ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης της συνεργασίας με τη ΔΕΑ».

βλεψη της ηγεσίας της τουρκοκυπριακής κοινότητας αντίστοιχα. Τα λείψανα των αγνοουμένων θα συνεχίσουν να φυλάγονται στο Ανθρωπολογικό Εργαστήριο της ΔΕΑ στη Λευκωσία, ενώ η Διεθνής Επιτροπή Αγνοουμένων θα λαμβάνει μόνο τα δείγματα τα οποία είναι αναγκαία για εξέταση DNA. Οι τελικές ταυτοποιήσεις θα γίνονται στην Κύπρο από ομάδα γενετιστών και από τις δύο κοινότητες». Η ΔΕΑ συνεχίζει όχι μόνο να παραπλανεί τον κόσμο αλλά και να περιφρονεί προκλητικά ακόμα και τη δικαιοσύνη. Κι αυτό διότι γνωρίζουν πως για να προχωρήσουν με τις ταυτοποιήσεις θα πρέπει να πάρουν στα χέρια τους την Τράπεζα δεδομένων DNA από το Ινστιτούτο κάτι που δεν μπορεί να γίνει για δύο λόγους. Ο πρώτος διότι εκκρεμεί ενόπιον δικαστηρίου σχετικό απαγορευτικό διάταγμα και ο δεύτερος διότι το κράτος δεν έχει καλύψει το ΙΝΓΚ, σε περίπτωση που κινηθεί κάποιος συγγενής αγνοούμενου νομικά εναντίον του αν αναγκαστεί να δώσει στη ΔΕΑ την Τράπεζα δεδομένων DNA.

Οι προθέσεις της ΔΕΑ αποκαλύπτονται όμως όταν σημειώνει ότι «οι τελικές ταυτοποιήσεις θα γίνουνται στην Κύπρο από ομάδα γενετιστών και από τις δύο κοινότητες» που σημαίνει υλοποίηση των σχεδίων της όπως καταγράφονται στο πρακτικό της 1ης Νοεμβρίου 2011 (που αποκάλυψε η «Κ» στις 23/03/2012) στην κεκλεισμένων των θυρών συνεδρία της, όταν οι Ζιρόντ, Γεωργιάδης και Κιουτσιούκ αποφάσισαν να δημιουργήσουν Εργαστήριο Γενετικής δίπλα από το Ανθρωπολογικό στο αεροδρόμιο Λευκωσίας, αφού προηγουμένως διακόψουν τη συνεργασία με το ΙΝΓΚ και πάρουν στα χέρια τους της Τράπεζα δεδομένων DNA.

Και το Προεδρικό μπλεγμένο

Στα έργα και τις πράξεις της αμαρτωλής ΔΕΑ, των Κριστόφ Ζιρόντ, Πλουμέρ Κιουτσιούκ και Ηλία Γεωργιάδη (μέχρι τις 11/11/2011) και τώρα του Άριστου Αριστοτέλους, συνέδραμε εσχάτως (από τον Νοέμβριο) και το Προεδρικό μέσω του Επιτρόπου Γιώργου Ιακώβου (κουμπάρου του Ηλία Γεωργιάδη), ενώ τους τελευταίους δύο μήνες πρωτοβουλίες ανέλαβε ο Πρόεδρος Χριστόφιας, με αποτέλεσμα η ΔΕΑ να πετύχει τον αρχικό της στόχο που ήταν οι ταυτοποιήσεις να σταματήσουν να γίνονται στο Ινστιτούτο Γενετικής και τα σκελετικά δείγματα να ταξιδεύουν πλέον στη Βοσνία, στο αμερικανικό Εργαστήριο της ICMP. Ασχέτως αν άλλα διακρίπτονται Προεδρικό και ΔΕΑ, αφού τα αποτελέσματα των ενεργειών τους και τα γεγονότα σε αυτό συνηγορούν.

LEXUS GS

CREATING AMAZING

Every feature of the new Lexus GS 450h embodies relentless attention to detail. It resets benchmarks for comfort, craftsmanship and advanced technology. The performance hybrid drive train combines 345 DIN hp with CO₂ emissions from 137g/KM, while its unique Lexus Dynamic Handling System has four drive-select modes so every journey becomes a pleasure. At Lexus we don't stop until we create amazing. To find out more, visit www.lexus.com.cy

LEXUS

Lexus Cyprus. Grivas Digenis Ave., Engomi, Nicosia, T22593838, F22593666 info@lexus-cyprus.com

GS450h: Fuel consumption (combined): 5.9-6.2 l/100km. CO₂ emissions (combined): 137-145 gr/km

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Μπλοκαρισμένα 4 τεμάχια λόγω εθνικού συμφέροντος

Δεν πρέπει να επιτραπεί σε επιτίδειους να θέσουν γενικότερο θέμα οριοθέτησης στα δυτικά της Κύπρου, επισημαίνει ο Α. Μαυρογιάννης

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Με απόλυτη προσοχή θα πρέπει η Κύπρος να προχωρήσει στην αδειοδότηση των τεμαχίων της κυπριακής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, και ειδικά αυτών των οποίων τη νομιμότητα αμφισβητεί η Τουρκία, απειλώντας με θερμό επεισόδιο. Υπό τα δεδομένα, ευλογοφανές μοιάζει το σενάριο να μην αδειοδοτηθούν, στο πλαίσιο του δεύτερου γύρου για έρευνα και εξόρυξη φυσικού αερίου, τα τεμάχια 4, 5, 6 και 7 – για το 4 άλλωστε δεν υπήρξε κανένα ενδιαφέρον. Μια τέτοια ενέργεια δεν θα συνεπάγεται σε καμία περίπτωση αποθώκωση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η θέση, τόσο του Υπουργείου Εμπορίου, όσο και του Υπουργείου Εξωτερικών, είναι ότι η Κύπρος έχει ασκήσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα βγαίνοντας σε διαγωνισμό για ολόκληρη την ΑΟΖ, ενώ, με το ενδιαφέρον που επιδείχθηκε διεθνώς από 15 εταιρείες και κοινοπραξίες, αποδεικνύεται ότι οι τουρκικές διεκδικήσεις είναι ανυπόστατες.

Ως εκ τούτου, το ζητούμενο από δω και πέρα είναι η προστασία των εθνικών συμφερόντων, τόσο της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο και της Ελλάδας, κάτι το οποίο προτάζει ότι τη δεδομένη στιγμή δεν θα πρέπει να αναδειχθούν ζητήματα οριοθέτησης στην ευαίσθητη περιοχή δυτικά της Κύπρου και ανατολικά της Ελλάδας. Αυτό, όπως προκύπτει από τις τοποθετήσεις του Ανδρέα Μαυρογιάννη, υφυπουργού Προεδρίας για Ευρωπαϊκά Θέματα, ο οποίος μίλησε στο ενεργειακό συνέδριο που διοργάνωσαν στην Κρήτη οι Αντιπροσωπείες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε Κύπρο και Ελλάδα, θα πρέ-

«Η πόρτα πρέπει να μείνει ανοικτή στη συνεργασία με άλλους περιφερειακούς παίκτες, συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας, όταν το επιτρέψουν οι πολιτικές συνθήκες»

πει να γίνει και με την εμπλοκή της Τουρκίας, στη βάση του διεθνούς δικαίου ή στο πλαίσιο «έξυπνων λύσεων» για να μην υπάρχουν «γκρίζες ζώνες».

«Η Κύπρος», είπε επί λέξει, «προχωρεί με τον β' κύκλο αδειοδοτήσεων και εκεί τα πράγματα μπορεί να δυσκολλήσουν κάπως όταν θα γίνει εξερεύνηση σε μια περιοχή που ίσως να είναι πιο ευαίσθητη, δυτικά της Κύπρου, σε μια περιοχή ανάμεσα στην Κύπρο, την Κρήτη, τη Ρόδο, το Καταλλόριζο και την Τουρκία. Εκεί κάποια υπάρχουν κάποια σημεία όπου πρέπει να είμαστε εξόχως προσεκτικοί, γιατί κινδυνεύουμε, αν δεν είμα-

στε προσεκτικοί, κάποιοι να θεωρήσουν ότι εκεί υπάρχει ένα θέμα, ουσιαστικά ανάγκης οριοθέτησης, και αν κάποιοι θεωρήσουν ότι υπάρχει σωστά ένα θέμα οριοθέτησης, μπορεί ξαφνικά, επειδή υπάρχουν διάφοροι επιτίδειοι, να πουν ότι υπάρχει ένα γενικότερο θέμα οριοθέτησης και να κινδυνεύουμε να μην μπορούμε να επιτύχουμε τους στόχους μας», σημείωσε.

Ο πανικός της Τουρκίας

Αναλώντας την κατάσταση, ο κ. Μαυρογιάννης μίλησε για τον πανικό της Τουρκίας, η οποία ανακαλύπτει ότι η Κύπρος και οι εταίροι της σε αυτό το εγχείρημα, Ελλάδα και Ισραήλ, της χάνει ουσιαστικά τον προγραμματισμό στην προσπάθειά της να αναδειχθεί απαράκαμτος εταίρος της Ε.Ε. στο θέμα της προμήθειας ενέργειας μέσω του νότιου αγωγού Ναμπόκο. «Η ύπαρξη της Κύπρου από μόνος της τους εμποδίζει να μονοπωλήσουν την πρόσβαση. Επομένως, αν ήταν δυνατόν να την βυθίσουν, θα την βύθιζαν». Πόσο μάλλον όταν πλέον εμφανίζεται και μια τρίτη εναλλακτική επιλογή για τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ευρώπης, μια νοτιότερη επιλογή, η οποία, όπως τόνισε ο κ. Μαυρογιάννης, είναι από τη φύση της πολύ πιο ασφαλής γιατί δεν έχει να κάνει με κανένα κράτος, το οποίο θα μπορούσε να μην τηρήσει τις δεσμεύσεις του ή να είναι όμηρος κάποιων άλλων.

Εξάλειψη γκριζών ζωνών

Είναι γι' αυτό που η Κύπρος και οι εταίροι της, σημείωσε, θα πρέπει να συνεχίσουν να εργάζονται με σύνθεση και σε πλήρη συνάφεια με το διεθνές δίκαιο για την πρόληψη της αστάθειας

ας στην περιοχή, ενώ από στρατηγικής σκοπιάς θα πρέπει να ταυτίζουν όλο αυτό που συμβαίνει στη νοτιοανατολική Μεσόγειο με την ενεργειακή ασφάλεια της Ε.Ε. στο σύνολό της. «Τα δεδομένα έχουν αλλάξει και όσο περνούν οι μήνες θα αλλάζουν ακόμη περισσότερο, αλλά με σωστή διαχείριση μπορούμε να τα βγάλουμε πέρα χωρίς να επηρεαστεί η ασφάλεια του τύπου μας. Ελπίζουμε ότι οι εξερευνησεις που ξεκινούν δεξιά-δεξιά και στην ελληνική ΑΟΖ και οι περαιτέρω σκέψεις που γίνονται για δυνατότητες οριοθέτησης εκεί όπου είναι εφικτό και δεν υπάρχουν πολύ μεγάλα προβλήματα, θα συμβάλουν στη δημιουργία και εμπέδωση του τρίπτυχου Ισραήλ-Κύπρος-Ελλάδα με κατεύθυνση την Ε.Ε.», ανέφερε.

Ο κ. Μαυρογιάννης δεν παρέλειψε να μιλήσει για την ανάγκη και τις προοπτικές συνεργασίας μεταξύ Τουρκίας και Κύπρου, υπό την προϋπόθεση επανένωσης του νησιού, και κατ'επίκληση με την Ελλάδα. Όπως είπε, εάν Κύπρος και Ελλάδα προχωρήσουν στην οριοθέτηση ΑΟΖ μεταξύ τους, εκ των πραγμάτων θα προκύψουν γκριζές ζώνες. Εξέφρασε την άποψη ότι οι δύο χώρες θα πρέπει να προχωρήσουν προς την κατεύθυνση αυτή με βάση το διεθνές δίκαιο και τη διεθνή εμπειρία, σημειώνοντας παράλληλα ότι υπάρχουν και έξυπνες λύσεις για την έρευνα και εξόρυξη, εκ των οποίων η ανάθεση ερευνών σε διεθνείς εταιρείες

κύρους, προκειμένου να ξεπεραστούν τέτοια ζητήματα.

«Είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε», είπε, «ότι η περιοχή δεν χρειάζεται ακόμα ένα παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος. Η πόρτα πρέπει να παραμείνει ανοικτή στη συνεργασία με άλλους περιφερειακούς παίκτες, συμπεριλαμβανομένης και της Τουρκίας, όταν το επιτρέψουν οι πολιτικές συνθήκες».

Η πρόταση Χατζηγεωργίου

Αναλώνοντας τα νέα γεωστρατηγικά δεδομένα και αναφερόμενος στις δύο τελευταίες ανακοινώσεις του τουρκικού ΥΠΕΞ, μέσα από τις οποίες η Τουρκία εκτοξεύει απειλές, ο ευρωβουλευτής Τάκης Χατζηγεωργίου επανέφερε στο τραπέζι την ανάγκη δημιουργίας ομάδας διαχείρισης κρίσεων. Μια τέτοια ομάδα, είπε, ένα όργανο το οποίο να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να αντιδρά γρήγορα και έγκαιρα για να αποφεύγονται οι εντάσεις, θα είναι χρήσιμη και αποτελεσματική εφόσον σε αυτήν ενταχθεί ουσιαστικά ως αναπόσπαστο μέρος της η Ε.Ε. «Ένας τέτοιος σχεδιασμός, δημόσιος και διαφανής, θα στείλει ισχυρά μηνύματα σε όλους προσανατολίζονται στη δημιουργία έντασης», ανέφερε δείχνοντας την Τουρκία, ενώ δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο να είναι χρήσιμος και για την επίλυση διαφορών στα ζητήματα υδρογονανθράκων στο εσωτερικό μέτωπο.

Μικτή η λύση μεταφοράς του αερίου στην Ε.Ε.

Την πρόταση της Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου (ΔΕΠΑ) για την κατασκευή του νοτιότερου αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου από τα βυθοτεμάχια της Κύπρου και του Ισραήλ προς την Κρήτη κι από εκεί προς την Ευρώπη, παρουσίασε στο συνέδριο ο διευθυντής της εταιρείας, Δημήτριος Μανώλης. Ο κ. Μανώλης ανέλυσε τις τεχνικές πτυχές της κατασκευής του αγωγού σε μεγάλα βάθη, τα οποία εκτιμάται ότι δεν είναι απαγορευτικά για την υλοποίηση του έργου. Ήδη κατασκευάζονται τέτοιοι αγωγοί, είπε, αναφερόμενος στο παράδειγμα της σύνδεσης της Αλγερίας με την Ιταλία μέσω Σαρδηνίας. Ο αγωγός θα έχει μήκος 1.150 χιλιόμετρα, διάμετρο 26 ίντσες και μεταφορική ικανότητα 8 δισ. κυβικά μέτρα ετησίως. Από οικονομικής άποψης, ο νότιος αγωγός υπολογίζεται ότι θα είναι κατά 4% φθηνότερος από αυτόν της Κασπίας, ενώ η εκτιμώμενη ταρίφα μεταφοράς συγκριτικά με τη μονάδα υγροποίησης LNG είναι γύρω στο ένα τρίτο. Ως μέτοχοι στην κατασκευή του υποθαλάσσιου αγωγού θα μπορούσαν να είναι, επεσήμανε ο κ. Μανώλης, οι εταιρείες εξόρυξης φυσικού αερίου στις ΑΟΖ της Κύπρου, του Ισραήλ και αργότερα της Ελλάδας, και βεβαίως τα ίδια τα κράτη. Ο Ανδρέας Μαυρογιάννης, κληθείς να τοποθετηθεί σχετικά με την προτεινόμενη λύση μεταφοράς του αερίου στην Ευρώπη, επεσήμανε πως είναι ακόμη πολύ νωρίς για να ληφθούν αποφάσεις. Η λύση του τερματικού LNG μοιάζει πιο εύκολη και απλή, επεσήμανε, ωστόσο θα πρέπει να σημειωθεί πως ήταν η πρώτη φορά που υφιστάμενη της κυβερνήσεως τοποθετήθηκε θετικά στο θέμα του αγωγού, κάνοντας λόγο για ενδεχόμενη μικτή λύση μεταφοράς του αερίου στις χώρες της Ευρώπης. Εξέφρασε δε την άποψη ότι η επιλογή κατασκευής αποκλειστικά και μόνο σταθμών LNG δεν είναι και τόσο πολιτικά αποδεκτή από την Ε.Ε., γιατί, όπως εξήγησε, υπάρχει ο φόβος να έρθει η Κίνα, για παράδειγμα, και να αγοράσει φθηνότερα το φυσικό αέριο.

Debenhams SUMMER Surprise

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΕΡΑ

Κυριακή 3 Ιουνίου

20%
OFF

ΣΕ ΕΠΩΝΥΜΟΥΣ ΟΙΚΟΥΣ
ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ,
ΜΟΔΑ & ΕΙΔΗ ΣΠΙΤΙΟΥ

Εξαιρούνται επιλεγμένες μάρκες ή προϊόντα

Ακόμη, δωροκουπόνι καλλυντικών για τις επόμενες σας αγορές.

Ακόμη, εκατοντάδες προϊόντα με 30% έκπτωση

ΑΝΟΙΚΤΑ και Κυριακή 3 Ιουνίου:

Λευκωσία:
Debenhams & Next
Λήδρας

Λάρνακα:
Next κοντά στις Φοινικούδες

Πάφος:
Debenhams Kinyras
κοντά στο λιμανάκι

ισχύει και στο: next

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ισχυρό το σενάριο για κυβέρνηση ανοχής

Το πρώτο κόμμα θα αποτελεί τον κορμό του νέου σχήματος – Αγκάθια, το επισφαλές περιβάλλον και οι δύσκολοι κοιμματικοί συσχετισμοί

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Το σενάριο του σχηματισμού κυβέρνησης ανοχής από το πρώτο κόμμα τείνει να καταστεί το επικρατέστερο για την επομένη των εκλογών της 17ης Ιουνίου, καθώς δύο εβδομάδες πριν από την καθοριστική αναμέτρηση, Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ εμφανίζονται μακριά από τον πήχυ της αυτοδυναμίας.

Όπως προκύπτει από τις μετρήσεις της κοινής γνώμης, στις 18 του μήνα η χώρα θα εισέλθει στον κύκλο των διερευνητικών εντολών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κάρ. Παπούλια, αλλά κινούμενη σε ιδιαίτερα επισφαλές περιβάλλον: η κρίση στην Ευρωζώνη συνεχώς βαίνει επιδεινούμενη, ενώ στην Αθήνα έχουν φθάσει από τις Βρυξελλές σαφή μηνύματα ότι η επόμενη

δόση της βοήθειας προς τη χώρα θα δοθεί μόνον αφού προηγουμένως έχει υπάρξει συμφωνία της οποίας νέες κυβερνήσεις με την τρέχουσα, ακόμη και εάν τούτο συνεπάγεται καθυστέρηση στην καταβολή μισθών και συντάξεων.

Σε κάθε περίπτωση, το δύσκολο σταυρόλεξο του σχηματισμού κυβέρνησης θα πρέπει να επιλυθεί άμεσα και, το κυριότερο, το νέο σχήμα να μην είναι ασθενές ή βραχύβιο. Όμως, οι κοιμματικοί συσχετισμοί, όπως καταγράφονται δημοσκοπικά, θέτουν το όλο εγχείρημα σε πλήρη αμφισβήτηση. Συγκεκριμένα, κατατείνουν σε κυβέρνηση με κορμό το πρώτο κόμμα που θα λάβει το μόνους των 50 εδρών του εκλογικού νόμου- με τη σύμπραξη κάποιων από τα λοιπά κόμματα και συγκεκριμένα του ΠΑΣΟΚ, της

ΔΗΜΑΡ και των Ανεξάρτητων Ελλήνων, αφού το ΚΚΕ είναι σαφές ότι δεν θα συμπράξει.

Ο λόγος που οι εξελίξεις οδηγούνται στη συγκεκριμένη κατεύθυνση είναι ότι ο «νέος διπολισμός» μεταξύ Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος διαμορφώνεται την τρέχουσα προεκλογική περίοδο, καθιστά απολύτως απαγορευτική τη συνεργασία μεταξύ των δύο πρώτων κομμάτων. Επίσης, με το ίδιο σκεπτικό, εκτιμάται ότι θα ναυαγήσει και η προοπτική σχηματισμού ενός τύπου κοιμμενικής κυβέρνησης με τη συμμετοχή όλων πλην ΚΚΕ, και βεβαίως πλην της Χρυσής Αυγής, εάν η τελευταία επιτύχει να έχει και πάλι κοινοβουλευτική εκπροσώπηση.

Ως εκ τούτου -και με δεδομένο ότι η χώρα δεν έχει περιθώρια να οδηγηθεί

σε τρίτη κατά σειρά εκλογική αναμέτρηση- τα μόνα διαζευκτικά σενάρια που απομένουν στο τραπέζι είναι δύο:

• **Ο σχηματισμός κυβέρνησης Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ**, ενδεχομένως και με τη συμμετοχή των Ανεξάρτητων Ελλήνων, καθώς από την πλευρά των τελευταίων ως μόνος βασικός όρος τίθεται η μη παρουσία των κ. Αντ. Σαμαρά και Ευάγγ. Βενιζέλου. Όμως, στην περίπτωση κατά την οποία το ΠΑΣΟΚ καταγράφει νέα μείωση των ποσοστών του σε σχέση με τις εκλογές της 6ης Μαΐου, πληροφορίες αναφέρουν πως το πιθανότερο είναι ότι ο κ. Βενιζέλος δεν θα συναινέσει στον σχηματισμό κυβέρνησης συνεργασίας, αλλά θα προκρίνει τη λύση της ψήφου ανοχής, οπότε στην ίδια κατεύθυνση θα κινήσει και ο κ. Φ. Κου-

βέλης. Όπως λέγεται, «τύποις» η Ν.Δ. θα λάβει ψήφο εμπιστοσύνης κατά τις συμπληρωστικές τις δηλώσεις από τα δύο κόμματα, αλλά επί της ουσίας θα λειτουργεί ως κυβέρνηση μειοψηφίας. Μόνη περίπτωση να υπάρξει πλήρης συμμετοχή του ΠΑΣΟΚ -και άρα και της ΔΗΜΑΡ- στο νέο σχήμα θα είναι, σύμφωνα με επιτελείς της Ιπποκράτους, η άνοδος των ποσοστών του κόμματος, αλλά και τότε, όχι με «πρωτοκλασάτα» στελέχη, όπως οι κ. κ. ΑΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΔΡ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ και Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ.

• **Ο σχηματισμός «κυβέρνησης της Αριστεράς**, την οποία ευαγγελίζεται ο κ. Αλ. Τσίπρας, είναι η δεύτερη εναλλακτική λύση, υπό την αίρεση, βεβαίως, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ θα είναι πρώτο κόμμα. Όμως, και στη συγκεκριμένη περι-

πτωση, ο κ. Τσίπρας θα πρέπει να αναζητήσει συμμαχίες προκειμένου να συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό των 151 εδρών. Η Κουμουνδούρου δεν επιθυμεί ως κυβερνητικό εταίρο το ΠΑΣΟΚ, ενώ η ΔΗΜΑΡ θα αποδεχθεί τη συνεργασία με τον ΣΥΡΙΖΑ μόνο εάν υπάρξει ρητή δέσμευση ότι δεν θα αμφισβητηθεί η παρουσία της χώρας στην Ευρωζώνη, η οποία, σύμφωνα με τους συνεργάτες του κ. Κουβέλη, δεν διασφαλίζεται μέσω του προγράμματος που παρουσιάσει ο κ. Αλ. Τσίπρας. Πάντως, το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ θα μπορούσαν προκειμένου να αρθεί το κυβερνητικό αδιέξοδο να δώσουν στον ΣΥΡΙΖΑ την ανοχή τους, εάν δεσμευθεί ότι θα αποφυγή μονομερείς ενέργειες που μπορεί να οδηγήσουν τη χώρα στη δραχμή.

Ποιοι θα κρίνουν το αποτέλεσμα και την αυτοδυναμία

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

Το πριμ των 50 εδρών που χαρίζει ο εκλογικός νόμος στον νικητή, σε συνδυασμό με το συνολικό ποσοστό των κομμάτων τα οποία θα μείνουν εκτός Βουλής -αλλά διαμορφώνουν τον περιβάλλοντα της αυτοδυναμίας- είναι οι δύο καταλύτες που θα καθορίσουν το αν στις 17 Ιουνίου θα είναι εφικτή μια βιώσιμη κυβερνητική λύση. Αυτό είναι το κεντρικό συμπέρασμα όλων των δημοσκοπήσεων, μπεδ εξαίρουμένου του τελευταίου Βαρόμετρου της Public Issue (δημοσιεύθηκε στην «Κ» την Παρασκευή).

Καθώς, ωστόσο, ακόμη και σε αυτήν τη δημοσκόπηση (ήταν η μόνη που εμφάνισε τόσο υψηλό ποσοστό στον νικητή και τόσο μεγάλη διαφορά με τον

κοντνας έτοιμο τον πήχυ στο 32,5% (ελάχιστοι ήταν αυτοί που το ανέδειξαν, εν μέσω των προεκλογικών προπαθειών σχηματισμού κυβέρνησης).

Λόγω ωστόσο των συμπράξεων που έχουν ήδη ανακινωθεί (π. χ. της κ. Μπακογιάννη με τη Νέα Δημοκρατία και της κ. Κατσέλη με τον ΣΥΡΙΖΑ), αλλά και της πόλωσης που ήδη καταγράφεται σε βάρος των πολύ μικρών κομμάτων, όλοι θεωρούν βέβαιο ότι το συγκεκριμένο ποσοστό αποκλείεται να φτάσει ακόμη και στο μισό του 19% (σύμφωνα με όλες οι δημοσκοπήσεις αυτό εκτιμάται ότι θα κυμανθεί μεταξύ 3 και 7%). Με συνέπεια η πρόβλεψη του πήχου της αυτοδυναμίας ενόψει της 17ης Ιουνίου να περιορίζεται ανάμεσα στο 37,5% και το 39,5%. Η δε σημαντική παράμετρος για την οριστική διαμόρφωσή του είναι το ποσοστό που θα συγκεντρώσουν οι κ. Μάνος και Τζήμερος, καθώς είναι το μόνο κόμμα που φαίνεται να κινείται πια στο όριο του 3%. Αν μπει στη Βουλή ο πήχυς μπορεί να ξεπεράσει ακόμη και το 39%, ενώ αν δεν μπει μπορεί να υποχωρήσει και κάτω του 38%.

Αναλογική «ζημία»

Χρήσιμη είναι στο σημείο αυτό και μια επισήμανση. Οι περίπου 8-9 έδρες που αναλογούν σε όποιο κόμμα ξεπεράσει οριακά το 3% δεν αφαιρούνται από τον νικητή, όπως πολλοί πιστεύουν, αλλά ζημιώνουν αναλογικά όλα τα κόμματα που θα μπει στη Βουλή. Έτσι, αν εν προκειμένου οι κ. Μάνος και Τζήμερος αποτύχουν οριακά να εισέλθουν στο κοινοβούλιο, ο νικητής θα λάβει μόνον τις 3 από τις 8 έδρες, 2 θα λάβει ο δεύτερος κ. ο. κ.

Τούτων δοθέντων, μπορεί κανείς να προβλέψει και τα δύο σενάρια που έχουν προκύψει από τις δημοσκοπήσεις. Αν η Νέα Δημοκρατία αναδειχθεί πρώτη π. χ. με ένα ποσοστό της τάξεως του 28-29% θα μπορεί -με τις 50 έδρες που θα λάβει- να σχηματίσει κυβέρνηση και μόνον με το ΠΑΣΟΚ αν αυτό ξεπεράσει το 11-12%. Ενώ, αντιθέτως, αν κερδίσει τις εκλογές ο ΣΥΡΙΖΑ με 28-29% θα απαιτείται πιθανώς όχι μόνον η σύμπραξη του με τη ΔΗΜΑΡ, αλλά π. χ. και με τον κ. Καμμένο για να φτάσει στις 151 έδρες. (Τα παραδείγματα εξαίρου-

%	Αποτέλεσμα 6ης Μαΐου	ΚΑΡΑ Research (πρόβλεψη)	RASS (πρόβλεψη)	ALCO (πρόβλεψη)	GPO (πρόβλεψη)	MRB (εκτίμηση)	VPRC (εκτίμηση)	Public Issue (εκτίμηση)	Metron Analysis (πρόβλεψη)
ΝΔ	18,85	26,1	26,5	25,2	23,4	27,6	26,5	25,5	22,7
ΠΑΣΟΚ	16,78	23,6	24,2	22,7	22,1	26	30	31,5	22
ΚΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ	13,18	9,9	12,1	12,5	13,5	14,6	12,5	13,5	11,2
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ	10,61	5,3	5,8	6,5	7,4	7,1	7,5	5,5	5,7
ΔΕΛΤΑ	8,48	5,7	5,2	5	5,9	4,7	5,5	5,5	4,4
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ	6,97	5,1	3,6	4,5	4,2	5,4	4,5	4,5	3,9
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ	6,11	4,4	5,4	5,2	5,1	6,6	7,5	7,5	6,7
ΔΗΣΥΝ - ΔΡΑΣΗ	2,15	1,5	2,4	2,2	2,6	3,3	2	2,5	3

Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις

το ΚΚΕ και τη Χρυσή Αυγή, καθώς έχουν σχεδόν αποκλείσει οποιαδήποτε κυβερνητική τους συμμετοχή.)

Για να γίνει ακόμη πιο κατανοητό, μια ασφαλής πλειοψηφία της τάξεως των 160 εδρών εκτιμάται ότι θα απαιτεί τις

επικείμενες εκλογές περίπου το 42% των ψήφων τις οποίες θα πρέπει να αθροίσουν τα κόμματα που θα συνεργαστούν για να σχηματίσουν κυβέρνηση.

Πρέπει, τέλος, να υπογραμμισθεί ότι ακριβώς λόγω του μόνους των 50 ε-

δρών είναι αντικειμενικά ανέφικτο να διαμορφωθεί κυβερνητική πλειοψηφία χωρίς τη συμμετοχή του νικητή. Και τούτο διότι μια τέτοια πλειοψηφία θα απαιτούσε τη σύμπραξη όλων των κομμάτων της αντιπολίτευσης...

Η πρόθεση ψήφου και η εκτίμηση

Η «Κ» παρουσιάζει σήμερα έπτά από τις δημοσκοπήσεις που δημοσιεύθηκαν την εβδομάδα που πέρασε. Στις πέντε εξ αυτών προηγείται η Ν. Δ. και στις δύο ο ΣΥΡΙΖΑ, γεγονός που καθιστά, βέβαια, επισφαλή κάθε πρόβλεψη για το τελικό αποτέλεσμα. Χρήσιμο είναι ωστόσο να γίνει μια διάκριση μεταξύ της λεγόμενης πρόθεσης ψήφου και της εκτίμησης της συμπεριφοράς των εκλογέων. Στην πρώτη περίπτωση οι εταιρείες εμφανίζουν αυστηρώς τις απαντήσεις που πήραν από τους ψηφοφόρους για το ποιο κόμμα προτίθενται να ψηφίσουν στις 17 Ιουνίου. Και καθώς ένα ποσοστό τιάξεως του 7,3% με 10,1% των ερωτηθέντων δηλώνει -σύμφωνα με τις ανακοινώσεις των εταιρειών- αναποφάσιστο, τα νούμερα που δίνονται είναι χαμηλότερα από αυτά που θα εμφανιστούν στις κάλπες.

Η εκτίμηση της ψήφου, αντιθέτως, γίνεται είτε με προσπάθεια διερεύνησης της πρόθεσης των αναποφάσιστων (από συναφείς ερωτήσεις που τους γίνονται) είτε και με την πλήρη «απόσυρση» τους από το δείγμα. Γι' αυτό και τα εμφανιζόμενα ποσοστά των εκτιμήσεων μοιάζουν περισσότερο με αυτά που προκύπτουν από τις κάλπες. Για τον ίδιο ακριβώς λόγο, όμως, η εκτίμηση θεωρείται από πολλούς δημοσκόπους πιο επισφαλής μέθοδος. Διότι βασίζεται στην πρόβλεψη μιας προτίμησης που δεν δηλώνεται ακόμη ως σίγουρη ή και προυποθέτει ότι οι αναποφάσιστοι θα συμπεριφερθούν στις κάλπες όπως ακριβώς και οι αποφασισμένοι.

Κατά τα λοιπά και χάρην παιγνίου, ιδού και οι μέσοι όροι των παρουσιασμένων δημοσκοπήσεων: Στις εταιρείες που δίνουν πρόθεση ψήφου, η Ν. Δ. έχει 25,3% και ο ΣΥΡΙΖΑ 23,15%, ενώ σε εκείνες με εκτίμηση, η Ν. Δ. έχει 26,53% και ο ΣΥΡΙΖΑ 29,16%.

K.Z.

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 1bank - ΙΟΥΝΙΟΣ

Η ζωή κρύβει μεγάλες εκπλήξεις!

1 τυχερός κερδίζει ταξίδι αξίας €5.000

Μπες στο 1bank, το internet banking της Τράπεζας Κύπρου, κάνε με ασφάλεια μεταφορές ή πληρωμές και λάβε μέρος στην κλήρωση του μήνα για ένα ταξίδι αξίας €5.000 με προορισμό δικής σου επιλογής! Κάθε μεταφορά ή πληρωμή μέσω 1bank είναι και μια συμμετοχή στην κλήρωση. Διπλασίασε τις συμμετοχές σου κάνοντας τις συναλλαγές από το κινητό σου στο smart.1bank.com ή στο mobi.1bank.com.

Μάθε περισσότερα για το internet banking και τους όρους του διαγωνισμού στο 800 00 800 ή στο 1bank.com

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ο πρόεδρος της Ν.Δ., Αντώνης Σαμαράς, προετοιμάζεται για μια εξαιρετικά σκληρή αντιπαράθεση με τον κ. Τσίπρα, τον οποίο, σύμφωνα με πληροφορίες, προτίθεται να κατηγορήσει ότι οδηγεί τη χώρα σε επικίνδυνες ατραπούς, αντιγράφοντας τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Το δίλημμα της δραχμής στη φαρέτρα της Ν.Δ.

Με αιχμή το οικονομικό πρόγραμμα ο κ. Σαμαράς οξύνει την αντιπαράθεση με τον ΣΥΡΙΖΑ

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Το πλεονέκτημα της υπεροχής στην παράσταση νίκης που καταγράφεται για τη Ν.Δ. στο τελευταίο κύμα δημοσκοπήσεων θα αξιοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό ο αρχηγός της, Αντώνης Σαμαράς, προκειμένου να κόψει πρώτος το νήμα των εκλογών της 17ης Ιουνίου. Στη Συγγρού ευελπιστούν ότι η σύγκριση των οικονομικών προγραμμάτων Ν.Δ. - ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και το σκληρό δίλημμα «ευρώ ή δραχμή» θα διευκολύνουν σημαντικά τον αγώνα για διατήρηση της πρωτιάς και κατ'επέκταση του μύθου των 50 εδρών, που θα επιτρέψουν στον κ. Σαμαρά την αναζήτηση συμβασιμίας για τη συγκρότηση κυβέρνησης. Εξίσου σημαντικό πλεονέκτημα θεωρούν στη Συγγρού και το σταθερό προβάδισμα του κ. Σαμαρά στο ερώτημα περί καταλληλότερου πρωθυπουργού. Αναμένουν, μάλιστα, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τον ντιμπέιτ που, αν δεν υπάρξει κάποια εμπλοκή της τελευταίας στιγμής, θα διεξαχθεί στην τελική ευθεία προς τις κάλπες μεταξύ του αρχηγού της Ν.Δ. και του κ. Αλ. Τσίπρα, ευελπιστώντας πως θα λειτουργήσει υπέρ της περαιτέρω ενίσχυσης του ηγετικού προφίλ του κ. Σαμαρά. Ο πρόεδρος του κόμματος προετοιμάζεται ήδη για μια εξαιρετικά σκληρή αντιπαράθεση με τον κ. Τσίπρα, τον οποίο, σύμφωνα με πληροφορίες, προτίθεται να κατηγορήσει ότι οδηγεί τη χώρα σε επικίνδυνους ατραπούς, αντιγράφοντας τον Ανδρ. Παπανδρέου και ό,τι μας έφερε στη σημερινή κατάσταση μέσα από τη διαμαρτυρία, τον λαϊκισμό και τον κρατισμό. Οπως λένε συνεργάτες του, ο αρχηγός της Ν.Δ. θα υπερτονίσει τη διαφορά μεταξύ του γαλάζιου οικονομικού προ-

γράμματος και εκείνου του ΣΥΡΙΖΑ, σημειώνοντας ότι το πρώτο είναι κοστολογημένο, ρεαλιστικό και μπορεί να αποτελέσει τη βάση της επαναδιαπραγμάτευσης του Μνημονίου. «Στην πρόσφατη συνάντησή του με τους ηγέτες του ΕΛΚ, ο κ. Σαμαράς είχε την ευκαιρία να διαπιστώσει διά ζώσης τα περιθώρια τροποποιήσεων που δημιουργεί για την Ελλάδα η αλλαγή του κλίματος στην Ευρώπη και η αύξηση των φωνών που τάσσονται υπέρ της καλάρωσης με ταυτόχρονη υιοθέτηση αναπτυξιακών πολιτικών. Παρότι ορισμένοι στη Ν.Δ. είχαν την άποψη ότι

στη Συγγρού θεωρούν σημαντικό πλεονέκτημα την υπεροχή στην παράσταση νίκης και το προβάδισμα Σαμαρά στο «καταλληλότερος για πρωθυπουργός».

θα ήταν προτιμότερο να επιδιωχθεί ντιμπέιτ μεταξύ όλων των πολιτικών αρχηγών, το ηγετικό επιτελείο θεωρεί ότι η μονομαχία Σαμαρά - Τσίπρα θα δώσει την ευκαιρία στον αρχηγό της Ν.Δ. να αποδείξει ότι διαθέτει βαθιά γνώση των οικονομικών, αλλά και ρεαλιστικό, και ασφαλές πρόγραμμα εξόδου από την κρίση.

Η στρατηγική της πόλωσης, την οποία έχει επιλέξει το ηγετικό επιτελείο, αναμένεται να κορυφωθεί στην αντίστροφη μέτρηση προς τις κάλπες, με δικτό στόχο: Τη μέγιστη δυνατή συσπείρωση των κεντροδεξιών ψηφοφόρων και ιδιαίτερα όσων τοποθε-

τούνται στα δεξιά της Ν.Δ., αλλά και την αναχαίτηση μετακίνησης κεντρώων ψηφοφόρων από το ΠΑΣΟΚ προς τον αντιμνημονιακό ΣΥΡΙΖΑ. «Υπάρχει μια σημαντική μερίδα ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι αντιλαμβάνονται τους κινδύνους που ελλοχεύουν για τη χώρα στην περίπτωση που επικρατήσει η λογική του κ. Τσίπρα», σημειώνουν στελέχη της Συγγρού και εκφράζουν συγκαταβατική αισιοδοξία πως στην τελική ευθεία θα αυξηθεί η ροή ψηφοφόρων από το ΠΑΣΟΚ προς τη Ν.Δ.. Προς αυτή την κατεύθυνση, άλλωστε, ήταν προαναγγελλομένη και η προχθεσινή, ηχηρή παρέμβαση του πρώην πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή.

Στην επανένωση όλων των κεντροδεξιών δυνάμεων που παραμένουν διασκορπισμένες στον χώρο της Αυτοδιοίκησης στοχεύει και η συνάντηση του κ. Σαμαρά με γαλάζιους τοπικούς άρχοντες που προγραμματίζεται για την Τρίτη στη Συγγρού. Το εκλογικό επίτευξη της Ν.Δ. έχει αποφασίσει την πραγματοποίηση δύο μεγάλων συγκεντρώσεων σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα, όχι όμως και την ακριβή τοποθεσία. Θεωρείται, πάντως, βέβαιο, ότι δεν θα επαναληφθούν στους χώρους όπου πραγματοποιήθηκαν στις 6 Μαΐου.

Στις δύο εβδομάδες που απομένουν, ο κ. Σαμαράς προγραμματίζει περιόδες και θεματικές παρουσίες σε περιοχές που δεν επισκέφτηκε στις προηγούμενες εκλογές (Εύβοια, υπόλοιπο Αττικής, Καστοριά, Χίος - Μυτιλήνη κ.ά.), αλλά και εντατική παρουσία στα ΜΜΕ, με ραδιοηλεκτρονικές συνεντεύξεις και παρεμβάσεις στο Διαδίκτυο. Το ακριβές πρόγραμμα, ωστόσο, δεν έχει οριστικοποιηθεί.

Απόλυτη στήριξη από το καραμανλικό στρατόπεδο

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Την ώρα που το ΠΑΣΟΚ επιχειρεί με κάθε τρόπο να διαρρήξει τη σχέση τόσο με τον πρώιμο όσο και με τον ύστερο «παπανδρείισμό», στη Νέα Δημοκρατία το όνομα «Καραμανλής» εξακολουθεί να αποτελεί ισχυρό «χαρτί». Αλλωστε, παρά τις κατά καιρούς προσαρμογές, η παράδοση του καραμανλισμού παραμένει ισχυρή στο κόμμα, όπως άλλωστε και η επιρροή των κατά καιρούς θεματοφύλακων της.

Γι' αυτό κι αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα το γεγονός ότι ο πρώην πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής προχώρησε σε νέα δήλωση στήριξης του εκλογικού αγώνα του Αντ. Σαμαρά, απευθυνόμενος, την Παρασκευή, στα παραταξιακά αντανακλαστικά των ψηφοφόρων, ζητώντας τους αντί για τα μικρότερα κεντροδεξιά κόμματα διαμαρτυρίας να ψηφίσουν τη Ν.Δ. Την ίδια ώρα, ο έτερος Κώστας Καραμανλής, υιός του Αχιλλέα, συμμετέχει στην τελευταία θέση του ψηφοδελτίου της Ν.Δ. στον νομό Σερρών, δίνοντας ώθηση στη συσπείρωση του κόμματος αλλά και εγγυάροντας υποθήκη για την επόμενη μέρα.

Οι δύο πρωτοβουλίες δείχνουν να βρίσκονται σε πλήρη συνεννόηση με

Ο Κώστας Καραμανλής ζήτησε την Παρασκευή από τους ψηφοφόρους, αντί για τα μικρότερα κεντροδεξιά κόμματα διαμαρτυρίας να ψηφίσουν τη Ν.Δ.

το παρασκίνιο της συμμετοχής του υιού Αχ. Καραμανλή στην τελευταία θέση του ψηφοδελτίου της Ν.Δ. στον νομό Σερρών.

τον πρόεδρο του κόμματος, Αντώνη Σαμαρά, ο οποίος και προφανώς επιζητεί την ευρύτερη δυνατή συσπείρωση της παράταξης ενόψει εκλογών. Και αν

Η τακτική μέχρι τη 17η Ιουνίου

Με τον Αντώνη Σαμαρά σε πρώτο πλάνο, θα ολοκληρωθεί η διαφημιστική καμπάνια της Νέας Δημοκρατίας την τελευταία εβδομάδα πριν από τις εκλογές. Η ομάδα που έχει αναλάβει τη διαφημιστική εκστρατεία του κόμματος έχει εκπονήσει έναν σχεδιασμό που ξεκίνησε από τα «εθνικού» χαρακτήρα τηλεοπτικά μηνύματα, τα οποία εμφανίζουν την ελληνική σημαία σε υποστολή μεταξύ των υπόλοιπων ευρωπαϊκών, αλλά χωρίς την παρουσία ή το όνομα του κ. Σαμαρά, προκειμένου, όπως λένε οι εμπνευστές τους, να ενδυναμωθεί ο διλημματικός χαρακτήρας της αναμέτρησης. Το δεύτερο κύμα θα στοχεύει επίσης στην αποδόμηση του πολιτικού λόγου του ΣΥΡΙΖΑ και του κ. Αλ. Τσίπρα, ενώ το επόμενο θα δίνει έμφαση στο οικονομικό πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, μέσω της οποίας το κόμμα θα επιδιώξει να εκπέμψει μήνυμα ελπίδας και προοπτικής. Η διαφημιστική εκστρατεία θα κορυφωθεί με προσωπικά μηνύματα του κ. Αντώνη Σαμαρά, ως εγγυητή της σταθερότητας και της παραμονής της χώρας στην Ευρωζώνη. Η Συγγρού, πάντως, εξετάζει την αποτελεσματικότητα της μέχρι σήμερα τακτικής της, έτοιμη να προχωρήσει σε προσαρμογές εφόσον απαιτηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, δεν αποκλείεται ακόμη και το χαλάρι της κριτικής προς τον ΣΥΡΙΖΑ, στο πλαίσιο της εκπομπής ενός μηνύματος που δεν θα διχάζει, αλλά θα ενώνει τους πολίτες.

«Θέλουν η Ελλάδα να γίνει Ευρώπη μέσω Βενεζουέλας»

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

«Η Ελλάδα δεν θα γίνει Ευρώπη μέσω... Βενεζουέλας», σημειώνει ο βουλευτής Β' Αθηνών της Ν.Δ. Κωστίης Χατζηδάκης, αξιολογώντας ως «πειράμα χωρίς πιθανότητα επιτυχίας» το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ. Για την επομένη των εκλογών υπογραμμίζει την ανάγκη συγκρότησης μιας κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας, εξηγώντας ότι για όποιον αναλάβει κυβερνητικές θέσεις «διακυβευονται πλέον η ίδια του η αξιοπρέπεια και η πολιτική του υπόσταση... Θα πιάσουμε με τα χέρια μας αναμμένα κάρβουνα».

– Αν και συνήθως υιοθετείτε χαμηλούς τόνους, σας άκουσα να λέτε σε συνομιλήτες σας από τον ΣΥΡΙΖΑ πως «θα φύγετε με ελικόπτερο». Γιατί τόσο υψηλοί τόνοι, κ. Χατζηδάκη;

– Δεν έχω τίποτε το προσωπικό με τον ΣΥΡΙΖΑ και πολύ περισσότερο με τον κ. Τσίπρα. Σέβομαι πάντα τη διαφορετικότητα των απόψεων. Σε αντίθεση δε με το ΠΑΣΟΚ, προσωπικά θεωρώ ότι ο ΣΥΡΙΖΑ εννοεί αυτά τα οποία λέει. Και αυτό ακριβώς είναι που με ανησυχεί. Πιστεύω ότι έχουν άγνοια κινδύνου.

– Λέτε ότι ο κίνδυνος εξόδου από την Ευρωζώνη είναι υπαρκτός;

– Οι εταίροι μας είναι τώρα πολύ περισσότερο προστατευμένοι σε σχέση με το 2010, με τον χωριστό λογαριασμό με τον οποίο πληρώνουν το χρέος της Ελλάδας. Ετσι, αν διαταραχθούν οι σχέσεις μας, στην καλύτερη για μας περίπτωση, μπορεί να συνεχίσουν να το κάνουν, για να αποφευχθεί το φαινόμενο της μετάδοσης της κρίσης, αφήνοντας, όμως, σε μας να καλύψουμε τα πρωτογενή ελλείμματα. Ελλείμματα, που δεν θα μείνουν στο σημειολογικό ύψος, γιατί θα υπάρξουν κυματοειδείς α-

Ελλάδα όσο πιο αξιόπιστα γίνεται, μακριά από την καταστροφή της τελευταίας διετίας, αλλά εξίσου μακριά και από το καρκίνωμα του λαϊκισμού. Με αλήθεια πριν από τις εκλογές, με δικαιοσύνη και αποτελεσματικότητα μετά. Με άμβλυνση των κοινωνικών επιπτώσεων της πολιτικής που ακολούθηθηκε, αλλά και με σχέδιο εκτάκτου ανάγκης για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης.

– Αρκεί η συγκρότηση του κεντροδεξιού - ευρωπαϊκού μετώπου για να γίνει πειστική η πρόταση της Ν.Δ.;

– Η ανταπόκριση από τις όμορες πολιτικές δυνάμεις ήταν σε γενικές γραμμές θετική. Τα αποτελέσματα αποτυπώνονται και στις δημοσκοπήσεις. Αλλά αυτό πράγματι δεν φτάνει. Χρειάζεται, αφού πρώτα το πιστέψουμε, να μεταδώσουμε το μήνυμά μας πράγματι από εδώ και πέρα διακυβευόμενοι, για όποιον αναλάβει κυβερνητικές θέσεις, η ίδια του η αξιοπρέπεια και η πολιτική του υπόσταση. Χωρίς μεγάλα λόγια, λοιπόν, πρέπει να δείξουμε ότι ούτε η κομματική νίκη ούτε η εξουσία είναι αυτοσκοπός. Θα πιάσουμε με τα χέρια μας, άλλωστε, αναμμένα κάρβουνα. Το πρόεξον είναι η σωτηρία της πατρίδας. Με αλήθεια και πραγ-

Πρέπει να δείξουμε ότι ούτε η κομματική νίκη ούτε η εξουσία είναι αυτοσκοπός. Θα πιάσουμε με τα χέρια μας, άλλωστε, αναμμένα κάρβουνα. Το πρόεξον είναι η σωτηρία της χώρας.

«Πρέπει να κινηθούμε με ενότητα, με ταχύτητα και με ευρωπαϊκό πνεύμα», δηλώνει στην «Κ» ο βουλευτής Β' Αθηνών της Ν.Δ. Κωστίης Χατζηδάκης.

ντιδράσεις στην οικονομία. Και τότε θα νοσταλγούμε τα σπενερνά 11 διο. της προσαρμογής για τα οποία μιλάμε. Αν η διατήρηση των σχέσεων έχει ακόμα μεγαλύτερη ένταση, τότε μπορεί να αποφασίσουν να αποκοψούν τον αδύναμο κρίκο, δηλαδή την Ελλάδα. Και τότε θα είμαστε εμείς που θα βρεθούμε στο επίκεντρο του σεισμού.

Μεταρρυθμίσεις

– Δύο εβδομάδες πριν από τις δεύτερες σε δύο μήνες εκλογές, το διακύβευμα έχει γίνει κατανοητό στους πολίτες;

– Για μένα το διακύβευμα είναι μεταρρυθμίσεις στη χώρα - ανεξάρτητα από Μνημόνια - για να προχωρήσουμε μπροστά ή όλα στο κενό και αρκετά χρόνια πίσω. Οι περιστάσεις είναι πολύ κρίσιμες για να προτείνουν ορισμένοι στους Έλληνες πειράματα με μηδενική πιθανότητα επιτυχίας. Η Ελλάδα πρέπει να στηριχθεί σε πολιτικές κοινής λογικής, που με τη σειρά τους θα στηρίξουν τις ελληνικές οικογένειες που πλήττονται απ' την κρίση, τους φτωχότερους και τους άνεργους. Να προχωρήσει όπως προχωρούν οι άλλες χώρες της Ευρώπης που αντιμετωπίζουν προβλήματα - π.χ. η Ιρλανδία και η Πορτογαλία - και όχι να επενδύσει συνεχώς στο «λεφτά υπάρχουν». Για να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες, να μείνουμε στην Ευρωζώνη και, εκμεταλλευόμενοι την Ευρώπη που αλλάζει, να προχωρήσουμε μπροστά.

– Περίπου αυτά λέγατε και ενόψει 6ης Μαΐου. Γιατί η Ν.Δ. δεν έπεισε τους πολίτες;

– Πολλοί οι λόγοι. Σίγουρα δεν είμαστε αλάθητοι. Αλλά δεν είναι η ώρα για την ανάλυση των λαθών. Εν πάση περίπτωση, η οργή ήταν έντονη και οι πολίτες ψήφισαν τιμαρηνικά. Η προτεραιότητα αυτή την ώρα είναι να κυβερνηθεί η

ματικό πατριωτισμό μπορούμε να τα καταφέρουμε.

– Με δεδομένη την αδυναμία επίτευξης αυτοδυναμίας, σε ποια κατεύθυνση θα έπρεπε να αναζητηθεί βιάσιμο κυβερνητικό σχήμα;

– Κατά τη διάρκεια των διερευνητικών εντολών, η Νέα Δημοκρατία έδειξε τη διάθεσή της για το σχηματισμό μιας ισχυρής κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας. Το ίδιο θα επιδιώξουμε και με τις εκλογές. Γι' αυτό να παραμείνουμε στο ευρώ, να αντιμετωπίσουμε τα οξύντατα κοινωνικά προβλήματα και να μπορούμε σε τεύχος να τους άνεργους. Να προχωρήσει όπως προχωρούν οι άλλες χώρες της Ευρώπης που αντιμετωπίζουν προβλήματα - π.χ. η Ιρλανδία και η Πορτογαλία - και όχι να επενδύσει συνεχώς στο «λεφτά υπάρχουν». Για να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες, να μείνουμε στην Ευρωζώνη και, εκμεταλλευόμενοι την Ευρώπη που αλλάζει, να προχωρήσουμε μπροστά. – Περίπου αυτά λέγατε και ενόψει 6ης Μαΐου. Γιατί η Ν.Δ. δεν έπεισε τους πολίτες; – Πολλοί οι λόγοι. Σίγουρα δεν είμαστε αλάθητοι. Αλλά δεν είναι η ώρα για την ανάλυση των λαθών. Εν πάση περίπτωση, η οργή ήταν έντονη και οι πολίτες ψήφισαν τιμαρηνικά. Η προτεραιότητα αυτή την ώρα είναι να κυβερνηθεί η

ΔΕΥΤΗΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Πέντε μύθοι και η σκληρή πραγματικότητα

Πώς καταρρίπτονται στην πράξη οι βαρύγδουπες εξαγγελίες, οι οποίες προβάλλονται από κόμματα ως «άσος», που δεν ευσταθούν...

Των ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ
- ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ - ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Η **κατάρριψη** κάποιων εκ των βαρύγδουπων προεκλογικών υποσχέσεων, στην οποία προέβη η «Κ» την προηγούμενη εβδομάδα, προκάλεσε πολλά σχόλια και ζωηρό ενδιαφέρον. Για τον λόγο αυτό συνεχίζουμε σήμερα με ακόμη πέντε μύθους, που προβάλλονται από τα κόμματα ως «προεκλογικοί» άσοι, αλλά που, καλώς ή κακώς, δεν ευσταθούν...

1 «Οι εταίροι και πιστωτές μας θα συνεχίσουν να μας δίνουν τις δόσεις του δανείου, γιατί φοβούνται ότι η χρεοκοπία της Ελλάδας ισοδυναμεί με "πυρηνικό όπλο" το οποίο θα προξενήσει ζημία στην Ευρώπη και τη διεθνή οικονομία, μεγαλύτερη από 1 τρισεκατομμύριο ευρώ.»

Τα δάνεια για την εξυπηρέτηση του ελληνικού δημόσιου χρέους και την κάλυψη των ελλειμμάτων δίδονται γιατί κανείς δεν θέλει να δημιουργηθούν ζημιές στο σύστημα στο οποίο όλοι ανήκουμε. Η Ελλάδα εφαρμόζει ένα σχέδιο ανόρθωσης, διασώζεται η ίδια και το σύστημα θωρακίζεται. Αυτά ισχύουν μεταξύ κρατών που καλλιεργούν φιλικές σχέσεις, εμποδίζουν θεσμούς αλληλεγγύης και σέβονται την υπογραφή τους. Η απειλή του ολέθρου, να παρασύρουμε δηλαδή όλους στον... τάφο, προσιδιάζει σε «κράτος-τρομοκράτη». Είναι προφανές πως ο υπολογισμός του κόστους μιας ανασυγκρότησης της Ευρώπης, που ήδη όλοι κάνουν, απειλούμενοι από τον «ανατιναξή» της Ελλάδας ή άλλων κρατών, οδηγεί στην εκπόνηση σχεδίων σε δύο κατευθύνσεις.

Πρώτον, τα ευρωπαϊκά κράτη δεν θα αποδεχθούν επί μακρόν την καταπίεση των συμφωνημένων κανόνων, κυρίως του δημοσιονομικού συμφώνου. Θα μας καταστήσουν το παράδειγμα προς αποφυγήν. Δεύτερον, θα επιταχυνθούν οι προσαρμογές που απαιτούνται ώστε η Ευρώπη να λειτουργήσει αποτελεσματικότερα, στην κατεύθυνση μιας πιο ομοσπονδιακής Ευρώπης. Θα μοιραστούν χρήματα και εμείς δεν θα πάρουμε. Γύ' αυτό λοιπόν... μύθος η απειλή. Μύθος, όμως, υπάρ-

χει και στον τρόπο υπολογισμού του κόστους. Η Ευρώπη χρειάζεται, έτσι κι αλλιώς, ποσό που εκτιμάται στα 2 τρις. ευρώ, για να αντικρύσει τις απειλές που σοβούν στα τραπεζικά συστήματα της Ισπανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας, ίσως και της Γερμανίας. Η αυτοανάφλεξη και το «κάψιμο» της Ελλάδας μπορεί να αποβεί το πλέον χρήσιμο «κόστος», αφού όλοι οι άλλοι θα γνωρίζουν τι συμβαίνει σε όποιον δεν μένει με την αγέλη. Το παράδειγμα της Lehman στις ΗΠΑ μάς θυμίζει πως, όταν εφαρμόστηκαν τα προγράμματα παρέμβασης, κάποιοι δεν ήσαν πλέον στο τραπέζι...

2 «Τα πολιτικά πράγματα στην Ευρώπη αλλάζουν. Η Ελλάδα αλλάζει πρώτα προς τα αριστερά και σε λίγο όλοι θα συμφωνούν μαζί μας.»

Η αίσθηση που μεταδίδεται στην Ελλάδα για μια ραγδαία πολιτική αλλαγή στην Ε. Ε. επί του αριστέρου, και μάλιστα στους άμεσους επόμενους μήνες, ελάχιστα σχέση έχει με την πραγματικότητα. Ειδικώς μάλιστα στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη (Βέλγιο, Αυστρία, Δανία, Φινλανδία κ. ά.) εδώ και ένα χρόνο παρατηρείται αντισυγκρουσιακή αύξηση των δυνάμεων της Ακροδεξιάς. Υπενθυμίζεται άλλωστε ότι στη Γαλλία, το «συγγενές» κόμμα με τον ΣΥΡΙΖΑ κατετάγη τέταρτο στις πρόσφατες προεδρικές εκλογές, καθώς ο επικεφαλής του, κ. Μελανσόν, έχασε την τρίτη θέση από τη Μαρίν Λεπέν (!). Στη δε Ολλανδία, η οποία προβάλλεται από στελέχη του κ. Τσίπρα ως «επιβεβαίωση» των επερχόμενων αλλαγών, η ανερχόμενη άκρα αριστερά έχει κεντρικό της σύνθημα: «Τα ολλανδικά χρήματα στους Ολλανδούς και όχι στον Νότο της Ε.Ε.»! Με τα δεδομένα αυτά, οι οποίες ελπίζουμε για σταδιακή μετατόπιση από την περιοριστική πολιτική λιτότητας, σε νέες επιλογές, περισσότερο φιλικές στην ανάπτυξη, επαφίεται κυρίως στα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, οι ηγέτες των οποίων κάθε άλλο παρά εκπέμπουν μηνύματα καλαρότητας προς την ελληνική πλευρά. Ενδεικτική χωρίς άλλο είναι μία πρόσφατη δήλωση του Γάλλου υπουργού Οικονομικών, Μοσκοβισί, ο οποίος είπε ότι «σοσιαλιστική πολιτική είναι αυτή που δεν έχει κρέμ και αυτό οφείλουν να το αντιληφθούν όλοι

3 «Το δημόσιο χρέος θα διαγραφεί. Για τον σκοπό αυτό θα συγκροτηθεί επιτροπή λογιστικού ελέγχου, που θα αποδείξει σε διεθνές δικαστήριο πως το χρέος μετά το 1974 είναι,

Οι **εταίροι** μας δεν θα αποδεχθούν επί μακρόν την καταπίεση των συμφωνημένων κανόνων, κυρίως μάλιστα του δημοσιονομικού συμφώνου.

όσοι ομνούν στην Αριστερά». Επομένως, αποτελεί μύθος η μήπως κρυφή επιθυμία ότι στην Ευρώπη συγκλίνουν όλοι σε κάποια ριζοσπαστική στροφή διατήρησης των ελλειμμάτων, κρατικοποίησης της οικονομίας και δημιουργίας νέων, μεγαλύτερων χρεών. Μπορεί να συζητούν συνεχώς για την εξεύρεση καλύτερων κανόνων, αλλά όλοι επιθυμούν την αυστηρότατη εφαρμογή τους.

4 «Η Γερμανία και οι άλλες χώρες δανείζονται με 1% από την ΕΚΤ και μετά μας δανείζουν με λιπαστικά επιτόκια.»

Εδώ το λάθος είναι τριπλό. Πρώτον, κανένα κράτος δεν δανείζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Όλα δανείζονται απευθείας από τις αγορές κεφαλαίων με διαφορετικό κόστος. Για παράδειγμα, η Γερμανία για ορισμένες περιόδους δανείζεται φθηνότερα και από το κεντρικό επιτόκιο του ευρώ. Δεύτερον, η ΕΚΤ τροφοδοτεί συνήθως με βραχεία και τώρα, λόγω κρίσης, με μεσοπρόθεσμα ρευστότητα το τραπεζικό σύστημα του ευρώ. Η ρευστότητα αυτή δεν μπορεί να τοποθετηθεί σε μακροχρόνιους τίτλους, όπως είναι τα κρατικά δεκαετή ή ομόλογα, ειδικά μιας χώρας με τόσο μεγάλο κίνδυνο. Τρίτο λάθος αφορά το «τοκογλυφικό – λιπαστικό» του επιτοκίου. Η Ελλάδα δανείζεται απευθείας από τα κράτη (και όχι τράπεζες) του ευρώ, στο πλαίσιο της πρώτης και της δεύτερης δανειακής σύμβασης, με επιτόκια που βρίσκονται σήμερα κοντά στο 3%. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά χαμηλό κόστος δανεισμού. Τα πρώτα δάνεια (Μάιος 2010) είχαν επιτόκιο υψηλότερο (μεταξύ 5-6%). Τον Μάρτιο 2011 το Ευρωπαϊκό

κρατικό προϋπολογισμό, εξετάστηκε και εγκρίθηκε από τη Βουλή σε δημόσιες συνεδριάσεις. Είναι αμφίβολο αν το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή όποιο άλλο θα δεχτεί να δικάσει παρόμοια υπόθεση για μια χώρα-μέλος της Ε. Ε., όλων των διεθνών οργανισμών και της Ευρώπης. Ορισμένοι προτείνουν να θεωρηθεί απεχθές το τμήμα του χρέους που συνδέεται με τους στρατιωτικούς εξοπλισμούς. Όμως η διάκριση για την τελική χρήση των δανειακών κεφαλαίων είναι πρακτικώς αδύνατη. Ακόμη όμως και αν δεχτούμε ότι όλα μπορούν να γίνουν, όπως υποστηρίζουν όσοι βλέπουν την Ελλάδα μεταξύ των κρατών του Τρίτου Κόσμου, αποτελεί επικίνδυνο μύθο ότι αρκεί να ξεκινήσουμε τη διαδικασία αμοιβάτης για να σταματήσουμε να πληρώνουμε τόκους, να εξοφλούμε τα παλαιά ομόλογα και να αναγνωρίζουμε τα νεότερα διακρατικά δάνεια.

4 «Η Γερμανία και οι άλλες χώρες δανείζονται με 1% από την ΕΚΤ και μετά μας δανείζουν με λιπαστικά επιτόκια.»

Εδώ το λάθος είναι τριπλό. Πρώτον, κανένα κράτος δεν δανείζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Όλα δανείζονται απευθείας από τις αγορές κεφαλαίων με διαφορετικό κόστος. Για παράδειγμα, η Γερμανία για ορισμένες περιόδους δανείζεται φθηνότερα και από το κεντρικό επιτόκιο του ευρώ. Δεύτερον, η ΕΚΤ τροφοδοτεί συνήθως με βραχεία και τώρα, λόγω κρίσης, με μεσοπρόθεσμα ρευστότητα το τραπεζικό σύστημα του ευρώ. Η ρευστότητα αυτή δεν μπορεί να τοποθετηθεί σε μακροχρόνιους τίτλους, όπως είναι τα κρατικά δεκαετή ή ομόλογα, ειδικά μιας χώρας με τόσο μεγάλο κίνδυνο. Τρίτο λάθος αφορά το «τοκογλυφικό – λιπαστικό» του επιτοκίου. Η Ελλάδα δανείζεται απευθείας από τα κράτη (και όχι τράπεζες) του ευρώ, στο πλαίσιο της πρώτης και της δεύτερης δανειακής σύμβασης, με επιτόκια που βρίσκονται σήμερα κοντά στο 3%. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά χαμηλό κόστος δανεισμού. Τα πρώτα δάνεια (Μάιος 2010) είχαν επιτόκιο υψηλότερο (μεταξύ 5-6%). Τον Μάρτιο 2011 το Ευρωπαϊκό

Συμβούλιο συμφώνησε να μειώσει το κόστος για τα επόμενα δάνεια. Με τη συμφωνία για τη δεύτερη δανειακή σύμβαση (Οκτώβριος 2011) ορίστηκε ακόμη χαμηλότερο επιτόκιο, ώστε, σε συνδυασμό με το «κούρεμα», να καταστεί βιώσιμο το ελληνικό χρέος στον ορίζοντα του 2020. Επιπλέον, τους τελευταίους μήνες, πολλά κράτη δανείζουν την Ελλάδα, με κάθε νέα δόση, φθηνότερα από το κόστος που έχουν όταν δανείζονται τα ίδια. Γνωστά είναι τα παραδείγματα Ισπανίας και Ιταλίας, τις οποίες χρεώνουν οι αγορές με επιτόκιο 6-7%.

5 «Τα ελλείμματα του κράτους οφείλονται στις πληρωμές και στα σκάνδαλα των πολιτικών. Βουλευτές, υπουργοί και σύμβουλοι λαμβάνουν πολύ υψηλές αμοιβές, οι οποίες, αν περικόπτονταν ή επιστρεφόσαν, το χρέος θα ήταν πολύ μικρότερο.»

Σε όλες τις αμοιβές του πολιτικού προσωπικού έχουν γίνει σοβαρές περικοπές μετά την εφαρμογή του εναρίου μισθολογίου. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα μπορούσαν να γίνουν περικοπές. Αλλά είναι μύθος να πιστευτεί κανείς ότι το κονδύλι αυτό είναι σοβαρό μέρος του χρέους, όταν το συνολικό κονδύλι των αποδοχών βουλευτών, υπουργών και συμβούλων δεν υπερβαίνει τα 150-200 εκατ. ευρώ ετησίως. Προφανώς, είναι πολύ δυσκολότερο να υπολογιστεί η κλοπή δημόσιου χρήματος, που αφορά κατά κανόνα παράνομες πληρωμές από εταιρείες σε πολιτικούς ή και ανώτατους κρατικούς υπαλλήλους. Τα σκάνδαλα αυτά είναι σίγουρο ότι αφορούν μερικές δεκάδες εκατομμυρίων ευρώ τα τελευταία αρκετά χρόνια. Σκάνδαλο είναι επίσης ότι οι πολιτικοί δεν έκαναν ό, τι χρειάζεται ώστε να μην υπάρχουν ψεύτικα επιδόματα και συντάξεις, υπεριτιμολογημένα φάρμακα και προμήθειες και άλλα παρόμοια, που επίσης φαίνεται να αφορούν κάποιες εκατοντάδες εκατομμύρια. Όμως, όλα αυτά δεν μπορούν να εξηγηθούν παρά ένα πολύ μικρό τμήμα του χρέους της χώρας. Επομένως, το πραγματικό σκάνδαλο παραμένει η φάυλη και αναποτελεσματική διαχείριση του συνόλου του δημόσιου χρήματος.

Ermes Group

ΑΝΟΙΚΤΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ

4 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΙ ΜΕΧΡΙ ΑΡΓΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

ΛΕΜΕΣΟΣ

- Πολυκατάστημα Debenhams Olympria (στην παραλιακή)

ΛΑΡΝΑΚΑ

- Next (κοντά στις Φοινικίδες)

ΠΑΦΟΣ

- Πολυκατάστημα Debenhams Kinyras και Oniesse Kinyras (κοντά στο Λιμανάκι)
- Πολυκατάστημα Debenhams Korivos, Next και Superhome Center (DIY) (στο Εμπορικό Κέντρο Κόροιβος)

DEBENHAM'S department stores   next   OVS   SUPER HOME CENTER

Για αναλυτικό ωράριο λειτουργίας παρακαλείστε όπως επικοινωνήσετε με τα κατά τόπους καταστήματα ή στο www.ermes.com.cy

30% OPEN DAYS

11/6
ΛΑΡΝΑΚΑ

13/6
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

14/6
ΛΕΜΕΣΟΣ

ΝΕΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ (ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΠΡΩΗΝ ΛΕΜΕΣΟ)

HILTI

77777878

Γαστρονόμος

...στα κάρβουνα

Κεμπάπ από σπίτι

Σκέτα ή ανάμεικτα, με πρωτότυπες σάλτσες και γαρνιτούρες, τα κεμπάπ... στα καλύτερά τους, 15 συνταγές και όλα τα μυστικά για τα μείγματα κιμά, συμβουλές για το ζύμωμα και το σωστό ψήσιμο στα κάρβουνα στο γκάζι και στο γκριλ.

5 γεύματα στο πι + φι

Γιορτινό τραπέζι με τα λαχανικά του θέρους μόνο με 7 ευρώ το άτομο

Ο Στέλιος Παρλιάρος ετοιμάζει...

σορμπέ, ψητό τσιζκέικ, κέικ και τούρτα σοκολάτα, όλα με τα πρώτα μοσχομύριστά βερίκοκα του καλοκαιριού.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χορηγός Αφιερώματος

Quality Foods
at
DEBENHAMS

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Από το **ΟΝΕΙΡΟ** στην **ΙΣΤΟΡΙΑ**

Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

Από την Κυριακή 17 Ιουνίου και για 4 Κυριακές, η πιο χρυσή σελίδα της ιστορίας του ΑΠΟΕΛ σε 4 DVD μαζί με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ. Συνολική διάρκεια 10 ώρες, το μεγαλύτερο αθλητικό ντοκιμαντέρ που έγινε ποτέ στην Κύπρο.

ΧΟΡΗΓΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

BuildLand
development

monaco cafe

ΕΠΙΣΗΜΟ ΠΡΟΪΟΝ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

6ΛΕΠΤΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ VIDEO ΤΗΣ ΜΑΓΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΠΟΕΛ ΣΤΟ UEFA CHAMPIONS LEAGUE
ΜΙΛΟΥΝ Ο ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ ΙΒΑΝ ΓΙΟΒΑΝΟΒΙΤΣ
ΚΑΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΕΣ

**ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ
ΔΩΡΕΑΝ ΜΑΖΙ ΜΕ
ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.

-4,00%

X.A.

-2,48%

Dow Jones

-1,08%*

Nasdaq

-0,42%*

Nikkei

-1,77*

Dax

-3,66%*

FTSE 100

-1,56%*

Πετρέλαιο

-7,80%

€ / \$

-1,76%

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Η επένδυση οδεύει προς ναυαγίο

Έντονες είναι οι αντιδράσεις από πλευράς τοπικών αρχών και επιχειρηματιών της Λάρνακας όσο και από βουλευτές της επαρχίας, οι οποίοι εκφράζουν αμφιβολίες σχετικά με τη σοβαρότητα αλλά και τη σταθερότητα της στάσης του Υπ. Συγκοινωνιών σχετικά με κινεζική επένδυση. **Σελ. 6**

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Πλήττει η Carrefour, αναγέννηση Ορφανίδη

Ενώσω το λιανικό εμπόριο συνεχίζει να υποφέρει από την αδιάλειπτη έλλειψη ρευστότητας που μαστίζει την ευρύτερη αγορά, ακόμη μία αλυσίδα υπεραγορών φημιολογείται ότι αντιμετωπίζει δυσκολίες. Η Ορφανίδη, από την άλλη, επιδεικνύει σημάδια ανάκαμψης, με τις περισσότερες από τις ανακληθείσες επιταγές της να έχουν πλέον επανεκδοθεί. **Σελ. 7**

ΕΛΛΑΔΑ

Η γενιά που χάθηκε στην ανεργία

Τα ψηλά επιδόματα ανεργίας, το οικογενειακό περιβάλλον, η αναβλητικότητα, η ανυπαρξία μακροπρόθεσμου σχεδίου από τους νέους και η ανεπάρκεια του εκπαιδευτικού συστήματος ευνοούν τη διαίωσιση της ανεργίας, η οποία έχει αγγίξει το 21,7% μεταξύ των νέων στην Ελλάδα. Το φαινόμενο δεν περιορίζεται στην Ελλάδα. **Σελ. 8**

Real Estate

Παράταση έξι μηνών στον νόμο που προβλέπει κατάργηση ή μείωση των μεταβιβατικών τελών δόθηκε στην ασφυκτούσα αγορά ακινήτων, ενώ παράλληλα η Βουλή τροποποίησε τον Νόμο περί ΦΠΑ με σκοπό να καλύπτονται και πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε. από την έκπτωση για αγορά ακινήτου. **Σελ. 16**

Οι Βρυξέλλες δεν θέλουν Μνημόνιο

Επιθυμία της Κομισιόν είναι η Κύπρος να αποφύγει «ελληνική λύση», η κυβέρνηση όμως δεν βοηθάει

Σαφείς είναι οι επιθυμίες της Κομισιόν σε σχέση με την ένταξη της Κύπρου στον Μνημονιακό Στήριξης. Εάν η Κύπρος ενταχθεί, τότε θα γίνει το τέταρτο κράτος-μέλος της Ε.Ε. που θα ενταχθεί και όλα τα βλέμματα θα στραφούν προς την Ισπανία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Έτσι, πρόθεση των Βρυξελλών είναι η

Κύπρος να πάει σε Μνημονιακό με τρόπο που να επιτρέπει τη δημιουργία ενός Μνημονίου που αφορά αποκλειστικά στις τράπεζες και όχι στα δημόσια οικονομικά. Αυτό το σενάριο συνεπάγεται και την αποφυγή των όποιων κινδύνων που σχετίζονται με την εξουσιοδότηση του συντελεστή στον εταιρικό φό-

ρο, ένα ενδεχόμενο που θα έχει σοβαρό αντίκτυπο στην κυπριακή οικονομία. Ωστόσο, την ίδια στιγμή για να γίνει κάτι τέτοιο τίθεται η προϋπόθεση πως η Δημοκρατία θα υιοθετήσει –από μόνη της– τα μέτρα εκείνα που κρίνονται ως απαραίτητα για την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών. Τα

μέτρα αυτά, τα οποία περιστρέφονται γύρω από τις συστάσεις της Κομισιόν, αναμένεται πως θα προωθηθούν, παρά τη νέα καθυστέρηση που παρατηρείται. Ήδη, το χρονικό όριο που έθεσε η ίδια η κυβέρνηση, δηλαδή το τέλος Μαΐου, έχει ήδη ξεπεραστεί, μετά την παρέμβαση του Προεδρικού στο πα-

κέτο μέτρο που εκπόνησε το Υπ. Οικονομικών, με την οποία το πακέτο τυχάνει εκ νέου αναθεώρησης. Η τοποθέτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, με την οποία ουσιαστικά ανοίγει η πόρτα για αποτυχία του δημοσιονομικού στόχου για 2,5% στο έλλειμμα, προκαλεί ήδη ανησυχίες. **Σελ. 4**

Εξέρχεται της κοινοπραξίας TNK-BP στη Ρωσία η BP

Καταλυτικές θα είναι προσεχώς οι αλλαγές στη ρωσική αγορά καυσίμων, καθώς η βρετανική BP ανακοίνωσε ότι επιθυμεί να αποχωρήσει από τη βρετανο-αμερικανική κοινοπραξία TNK-BP, στην οποία συμμετέχει επενδυτικά από το 2003. Η επένδυση της BP αποτελεί τη μεγαλύτερη ξένη επένδυση στη Ρωσία, ενώ η συμμετοχή της στην κοινοπραξία της αποκόμιζε μέχρι σήμερα το 25% της συνολικής της παραγωγής σε αργό πετρέλαιο. Ενδιαφέρον για την αγορά του μεριδίου της BP αξίας 30 δισ. ευρώ είχε εκδηλωθεί προ μηνός από την Alfa Access Renova Group, ενώ δυνητικός αγοραστής σύμφωνα με διεθνή δημοσιεύματα είναι και η ρωσική, κρατική Rosneftgaz, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της ενέργειας. Η αποχώρησή της από την κοινοπραξία πρόκειται να λειτουργήσει ευεργετικά για την BP, καθώς θα την απελευθερώσει από τις συνεχείς πιέσεις των Ρώσων εκατομμυριοστών συνεργατών της, καθώς και από την ανελευθερία κινήσεων που έχει προκύψει εξαιτίας της επένδυσής της αυτής, το ύψος της οποίας δεν της επιτρέπει ευελιξία κινήσεων για επιδίωξη επιπλέον επενδύσεων στη ρωσική αγορά. Ενδεικτική της θετικής αντίδρασης της αγοράς στο άκουσμα της είδησης ήταν και η ενίσχυση της μετοχής της στο Λονδίνο κατά 5%. **Σελ. 11**

Η κρίση οδηγεί σε αύξηση των καταθέσεων

Ενισχύουν τις αποταμιεύσεις τους τα νοικοκυριά

Αύξηση των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα καταγράφεται τους τελευταίους μήνες, κυρίως από τα κυπριακά νοικοκυριά. Όσον αφορά στα ξένα νοικοκυριά, αυτά μείωσαν τις καταθέσεις τους στις κυπριακές τράπεζες στο τελευταίο διάστημα, αλλά εσοχάτως επανέρχονται.

Την ίδια ώρα, οι επιχειρήσεις μειώνουν κατακόρυφα τις αποταμιεύσεις τους, κυρίως λόγω των πείσεων που δέχονται λόγω της οικονομικής κρίσης. Τους τελευταίους 10 περίπου μήνες οι καταθέσεις των επιχειρήσεων

συνεχίζουν να μειώνονται. Τα στοιχεία δείχνουν πως οι κυπριακές επιχειρήσεις σε μεγάλο βαθμό δέχονται συνεχιζόμενες πιέσεις στο όριο τραπεζοαποταμιεύσεων τους, με αποτέλεσμα να μειώνονται συνεχώς οι αποταμιεύσεις τους.

Την ίδια στιγμή, οι τράπεζες αυξάνουν τα επιτόκια τους στο όριο του 6%, με στόχο να ελκύσουν καταθέσεις με ειδικά καταθετικά προϊόντα, που πολλές φορές προϋποθέτουν κλειστές καταθέσεις χωρίς δικαιώμα ανάληψης. **Σελ. 5**

Σε φαύλο κύκλο Δημόσιο και τράπεζες

Τη μεγάλη έκθεση της οικονομίας και των δημόσιων οικονομικών στα προβλήματα του τραπεζικού συστήματος καταδεικνύει η Κομισιόν ως πηγή ανισορροπιών στην τελευταία της έκθεση. Σημειώνει πως «οποιοσδήποτε κλυδωνισμός του τραπεζικού τομέα θα μπορούσε να έχει καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία». Ωστόσο, την ίδια στιγμή, η ανάλυση της Κομισιόν δείχνει πως σοβαρότατο είναι το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας, η οποία συνεχίζει να διαβρώνεται διαρκώς, εν μέρει λόγω δομών για τις οποίες έχει ευθύνη το κράτος διαχρονικά. Σύμφωνα με την ανάλυση της Κομισιόν, τα τραπεζικά προβλήματα

είναι μεν εξαιρετικά σοβαρά, αλλά αυτό δεν αποτελεί ένδειξη ότι τα δημόσια οικονομικά βρίσκονται σε καλή πορεία ή ότι τα μέτρα για την εξυγίανση του Δημοσίου δεν επείγουν. Ως αιτία για την επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών τα τελευταία τρία χρόνια, αναφέρεται «η παγκόσμια οικονομική κρίση και η αντικυκλική πολιτική δράση». **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

«Αύριο θα έχουμε λοιμό»

«Demain, il y aura fléau», είπε ο Καλιγούλας του Καμύ σε ένα θεατρικό που συγκλονίζει ακόμα φοιτητές και θεατές. Ο Καλιγούλας, όπως τον περιγράφει ο Καμύ στο τρίτο μέρος της «τριλογίας» του «Ξένου» και του «Μύθου του Σισύφου», είναι ένας άντρας απελπισμένος. Μετά τον θάνατο της αδερφής του, κατανοεί πόσο μάταια είναι η ζωή, πόσο χωρίς νόημα και ουσία είναι η κάθε κίνηση του ανθρώπου.

Γι' αυτό και μπαίνει στη λογική πως θα πρέπει να δείξει στον λαό πόσο ανώφελο, παράλογο και ανούσια είναι η ύπαρξή του. Με αυτό τον τρόπο αρχίζει η μανιακή του πορεία προς την καταστροφή, τη διαστροφή, τον εκφυλισμό και τελικά τον θάνατο.

Περιέργως, η τρομερή εκείνη ατάκα του Καλιγούλα μου έμεινε αποτυπωμένη από τον καιρό που, φοιτητής, διάβαζα τη χρυσή εποχή του γαλλικού θεάτρου. «Αύριο θα έχουμε λοιμό». Δεν ήταν εκτίμησις, αλλά διάταγμα.

Η σκέψη πως ο κόσμος είναι παράλογος και πως οι ηγέτες του, έχο-

ντας φτάσει στην απελπισία, θέλουν να το αποδείξουν σε όλους, είναι τρομακτική. Δεν είναι, όμως, ξένη για εμάς, πλέον.

Την περασμένη εβδομάδα η κυβέρνηση ανέβαλε και πάλι τη λήψη μέτρων. Η απόκλιση αντιλήψεων μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και Προεδρικού επιδεινώνεται με τον τρίτο κατά σειρά υπουργό Οικονομικών της κυβέρνησης, με τον οποίο δεν μπορεί να συμφωνήσει για μέτρα. Δεν είναι μόνο η ΑΤΑ, στην οποία «ο διάλογος ξεκίνησε» τρεις φορές σε τρία χρόνια, αλλά δεν έγινε το παραμικρό όσον αφορά στη μεταρρύθμιση του θεσμού. Είναι και οι θέσεις της Κομισιόν που συνάδουν πλήρως με αυτές της κυβέρνησης.

Και συνάδουν διότι η κυβέρνηση –στην προκειμένη, εκπροσωπούμενη από τον Ανδρέα Μαυρογιάννη– είχε δεχτεί, ψηφίσει και υπογράψει πέτριτο το καλοκαίρι επτά συστάσεις για την Κύπρο. Ο κ. Στεφάνου, ο οποίος μιλούσε με εκνευρισμό προς τους δημοσιο-

Η κυβέρνηση πρέπει επιτέλους να εξηγήσει εάν το κάνει εσκεμμένα

γράφους την περασμένη Πέμπτη, δηλώνει πως η Κύπρος «εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις της προς την Κομισιόν». Δεν τιμώσε όμως την υπογραφή της, αφού και φέτος οι συστάσεις της Κομισιόν είναι οι ίδιες, κατά 100% σχεδόν, με τις περσινές.

Υποψιάζεται κανείς πως και πάλι θα πάνε οι εισηγήσεις στο Συμβούλιο, όπου και πάλι η κυβέρνηση θα δεχτεί, θα ψηφίσει και θα υπογράψει. Και μετά, ένα μεγάλο τίποτε, όπως εξάλλου μας συνήθισαν.

Λένε επίσης πως έκαναν πολλές μεταρρυθμίσεις. Αλλά, προφανώς, ο κ. Στεφάνου δεν διάβασε κανένα από τα κείμενα της Κομισιόν, ούτε τις συστάσεις, ούτε το δοκίμιο εργασίας, ούτε ακόμα και την εις βάθος ανάλυση,

όπου η εικόνα που παρουσιάζεται είναι πως «να μεν» έγιναν «κάποιες κινήσεις», αλλά καμία δεν είναι ικανοποιητική. Όλα έγιναν μόνο μέχρι το σημείο όπου άρχισε να απαιτείται κάποια τόλμη, κι εκεί τα μπλόκαρε το Προεδρικό.

Ακόμα και για την πιο πρόσφατη υπογραφή που έβαλε ο Πρόεδρος, για το Δημοσιονομικό Σύμφωνο, το Προεδρικό βάζει κόντρες στην μάλα και μαρκάρι στενά το Υπουργείο Οικονομικών για να μην προχωρήσει η υλοποίηση, τη στιγμή που η συνταγματική ρύθμιση μπορούσε να είχε περάσει εδώ και δύο εβδομάδες στην Ολομέλεια της Βουλής.

Εκτός από την υπογραφή της κυβέρνησης, την οποία προφανώς το Προεδρικό δεν επιθυμεί να τιμήσει, αγνοούν και τους υπουργούς τους. Ενώ ο Βάσος Σιαρλή ετοιμάζει τις δικές του «σκέψεις κάποιου δημόσιου υπάλληλου», δηλώνει ξεκάθαρα πως το πρόβλημα της Κύπρου είναι η αξιοπιστία της και γι' αυτό θα πρέπει να περάσουν

μέτρα ύψους 200 με 250 εκατ. ευρώ.

Το Προεδρικό, όμως, αναζητά μέτρα 150 εκατ. ευρώ και δηλώνει πως για όλα φταίνε οι τράπεζες. Μάλιστα, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επικαλείται για αυτό την έκθεση της Κομισιόν, την οποία είτε δεν έχει διαβάσει είτε πληττει πως δεν θα την διαβάσαμε εμείς.

Φυσικά, οι τράπεζες φταίνε και οι ευθύνες είναι βαρύτερες. Ωστόσο, αυτό είναι ένα δεύτερο πρόβλημα, «αυτόνομο» από το δημοσιονομικό. Το τραπεζικό και το δημοσιονομικό αλληλεπιδρούν σε έναν φαύλο κύκλο, αλλά το Προεδρικό αρνείται να δεχτεί αυτά που λένε τα κείμενα που υπογράφει, οι υπουργοί Οικονομικών του και οι αναλυτές.

Κάπως έτσι θυμάται κανείς την άλλη φορική ατάκα του Καλιγούλα στο έργο του Καμύ: «Μετά από έμένα η πλημύρα». Η εικόνα μιας σειράς συστάσεων που επαναλαμβάνονται τις περιπέσιες υποσχέσεις της κυβέρνησης, δεν έχει συγκινήσει κανέναν και ιδίως στο Προεδρικό. Το μόνο που έχει γίνει εί-

να να έχει φτάσει η χώρα στον Μνημονιακό, και μεν λόγω των τραπεζών, αλλά και με τη αναξιοπία εκέγγυα της αδράνειας και των μισών δουλειών, οι οποίες εμποδίζονται και με αδιαφορία για την πραγματικότητα που εξελίσσεται γύρω τους.

Καταντήσαμε να κάνουμε την κυνική σκέψη «μπας και το κάνουν επιτέλους». Μπορεί μεν να μη χωρά το ενδεχόμενο στο μυαλό των περισσότερων, αλλά μόνο το ότι διερωτώμαστε δείχνει πολλά. Η στάση της κυβέρνησης είναι πλέον ύποπτη, ιδίως αν λάβει κανείς υπόψη τις δημοσκοπήσεις. «Αύριο θα έχουμε λοιμό», λοιπόν. Κι αυτό μοιάζει, όπως στον Καλιγούλα, με διάταγμα και απόφαση πολιτικής.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει (επιτέλους) το ΓεΣΥ και το ΜΔΠ πέρα από τα λόγια. Και τα λεφτά από το γκάτζι να μείνουν μακριά από τους πολιτικούς.

www.forthisland.wordpress.com

Σκοιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com/cy

Global knowledge. Local expertise

We listen. We learn what you want to do and we help you create the value you are looking for. Value that is based on the knowledge that our almost 1.000 local professionals draw from 169.000 experts in 158 countries. We focus on the provision of Assurance, Advisory, Tax and Global Compliance Services.

pwc

ΑΡΘΡΟ / Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Η ιδιωτικοποίηση άργησε μια μέρα

Όταν το 2000 ξεκίνησαν οι διεργασίες για την ελευθεροποίηση της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών ενόψει της ενταξιακής πορείας, είχε για πρώτη φορά τεθεί ζήτημα μετοχοποίησης της Cyta. Στόχος ήταν να υπάρξει ένα νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας για τη Cyta ώστε να μπορεί να λειτουργεί με μεγαλύτερη ευελιξία στον ελεύθερο ανταγωνισμό και μακριά από τα κέντρα εξουσίας που, ως γνωστόν, κώνουν τα χέρια τους παντού.

Το θέμα αναδείχθηκε από την τότε κυβέρνηση, με πρωτεργάτη τον τότε υπουργό Συγκοινωνιών, Αβέρωφ Νεοφύτου. Ήταν πολύ πριν μεταφερθούν στον υπουργό Οικονομικών οι πολιτικές αρμοδιότητες για τη Cyta, κάτι που προέκυψε στην πορεία και όντας πλέον η Κύπρος μέλος της Ε.Ε. Μια πράξη-επιλογή της Κυπριακής Δημοκρατίας για να μην της επιβληθεί πρόστιμο από την Κομισιόν για το γεγονός ότι όχι μόνο η Cyta ήταν κρατική εταιρεία αλλά και για το ότι αυτός που ασκούσε πολιτική και έφτιαχνε τις στρατηγικές για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, το Υπ. Συγκοινωνιών δηλαδή, ήταν και ο ιδιοκτήτης της. Φυσικά δεν άλλαξε ουδέν πέραν της βιτρίνας. Η πρόταση Νεοφύτου για μετοχοποίηση της Cyta κρίθηκε από τα κόμματα ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ απαράδεκτη. Το επιχείρημα ήταν πως κάτι τέτοιο θα άνοιγε τον δρόμο για την ιδιωτικοποίηση και συνεπώς για ξεπούλημα του κράτους. ΔΗΣΥ και ΕΔΕΚ δεν εξασφάλιζαν την απαραίτητη πλειοψηφία και εν τέλει η πρόταση αποσύρθηκε.

Η δεκαετής πορεία της Cyta στον ανταγωνισμό, παρότι ο οργανισμός λειτουργεί με το ίδιο παρωχημένο μοντέλο διοίκησης και με την εμπλοκή των πολιτικών κομμάτων, καταδεικνύει πως η διάβρωσή της δεν ήταν ζήτημα ημερών, εβδομάδων ή μηνών, όπως όλοι φοβόντουσαν. Χάρη στη μάρκα της, στην εμπειρία της, στη γνώση της κυπριακής αγοράς, στη συνήθεια του Κύπριου καταναλωτή, στις μεθόδους για καθυστέρηση του ανταγωνισμού και φυσικά στα εκατομμύρια της, παρά τη σωρεία λαθών που έγιναν και τη διασπάθιση χρήματος (περιμένουμε να δοθούν στη δημοσιότητα οι ζημιές από τη λειτουργία της CytaVision και της CytaHellas), η Cyta κατάφερε να επιβιώσει και να παραμείνει κερδοφόρα. Μάλιστα, 620 εκατ. ευρώ από τα ταμεία της εισέρρευσαν σταδιακά στα δημόσια ταμεία για να κλείσουν τρύπες. Οι ανταγωνιστές της δεν κατάφεραν να της αποσπάσουν σημαντικά μερίδια, και για αυτό φέρονται και οι ίδιοι την ευθύνη λόγω της έλλειψης, σε αρκετά σημεία, νέων, καινοτόμων υπηρεσιών. Οι τιμές ήταν ήδη αρκετά χαμηλές για να επηρεάσουν την αγορά. Ανταγωνισμός και πρώην μονοπώλιο δεν κατάφεραν, λοιπόν, να οδηγήσουν την Κύπρο στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Εάν δεν ήταν και το ποδόσφαιρο, με την ιδιότητά του ως δημοφιλής τηλεοπτικού περιεχομένου, η διεύθυνση της ευρωζωνικότητας θα παρέμενε ακόμη και σήμερα σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Τα τελευταία ένα με δύο χρόνια αυτή η εικόνα του νωχελικού ανταγωνισμού φαίνεται να αλλάζει σιγά-σιγά και όλα δείχνουν πως τώρα αρχίζει ο αγώνας των ταχυτήτων και της επικράτησης. Αυτό φαίνεται να αντιλαμβάνονται πλέον και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στη Cyta. Η μεγαλύτερη συντεχνία του ημικρατικού οργανισμού διοργάνωσε την περασμένη Τετάρτη ημερίδα με θέμα το μέλλον της Cyta στο νέο οικονομικό περιβάλλον. Τρεις ομιλήτες, οι Μιχάλης Σαρρής, Σωφρόνης Κληρίδης και Πέτρος Δούκας, τοποθετήθηκαν ξεκάθαρα υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων των ημικρατικών οργανισμών. Είπαν ότι και ο Αβέρωφ τότε, όπως το μοντέλο του κράτους-επιχειρηματία δεν αποδίδει όπως δείχνει και η ευρωπαϊκή εμπειρία, αλλά αντίθετα επιβραβεύει στρεβλώσεις στον ελεύθερο ανταγωνισμό, ενώ οδηγεί ακόμη και εύρωστους οργανισμούς, όπως η Cyta, στη σταδιακή απώλεια των μεριδίων αγοράς και της αξίας τους. Αυτό άρχισε ήδη να συμβαίνει με τη Cyta. Είναι σχεδόν παραδεκτό, ακόμη και από τους διοικούντες τον οργανισμό, ότι η πρόσφατη αλλαγή στο συνταξιοδοτικό, το οποίο θα αποφέρει στη Cyta εξοικονομήσεις 2 δισ. στα επόμενα 35 χρόνια, απλώς θα παρατείνει κάπως τη διάρκεια ζωής της.

Ταυτόχρονα, σχεδόν μοιραία, ο μηχανισμός στήριξης, προς τον οποίο βαδίζει η κυπριακή οικονομία, θα υποκρώσει την Κυπριακή Δημοκρατία, όπως ανέφεραν οι τρεις οικονομικοί αναλυτές, να πωλήσει τους ημικρατικούς ή να εξερέσει στρατηγικούς επενδυτές για να μπορέσει να καλύψει τα ελλείμματά της. Σίγουρα η αξία της Cyta υπό τις σημερινές συγκυρίες είναι πολύ χαμηλότερη απ' ό,τι ήταν πριν από 12 χρόνια. Και τα έσοδα του κράτους, συνεπώς και των Κυπρίων πολιτών στους οποίους ανήκει, από την εξαργύρωση της Cyta, θα είναι πολύ χαμηλότερα. Είναι ξεκάθαρο πως η ιδιωτικοποίηση της Cyta άργησε μια μέρα. Και ολοφρόνητο ότι κάποιος έβλεπαν μπροστά και έκαναν λόγο για μια Cyta η οποία πεθαίνει όρθια, ενώ κάποιος άλλος, ακόμη και τώρα, εξακολουθούν να έχουν παρωπίδες και να μιλούν για ξεπούλημα. Σίγουρα η ιδιωτικοποίηση της Cyta υπό την πίεση των ελλειμμάτων δεν είναι ό,τι καλύτερο. Εκτός των μειωμένων εσόδων, η μετάβαση στη νέα κατάσταση δεν θα είναι ομαλή για τους εργαζόμενους. Αλλά, ακόμα και έτσι, εάν οδηγηθούμε με καθυστέρηση ή και υποχρεωτικά σε μια ιδιωτικοποίηση, θα πρέπει να αξιοποιήσουμε ως κράτος τα όποια έσοδα από την επένδυση μόνο σε έργα υποδομής, για να επωφεληθεί ολόκληρη η κοινωνία.

lysandrout@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

9,8 εκατομμύρια τηλεοράσεις υψηλής ευκρίνειας έχει υπολογίσει η GFU Ένωση Βιομηχανών ότι θα πουληθούν περίπου στη Γερμανία, μέχρι την έναρξη της διεξαγωγής της τελικής φάσης του Euro.

2.017 είναι ο μέσος όρος των ωρών που δουλεύουν οι Έλληνες, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, καθιστώντας την έτσι τρίτη στην κατάταξη, μετά από τη Νότιο Κορέα (2.193 ώρες) και τη Χιλή (2.068 ώρες). Στη Γερμανία ο μέσος όρος εργατοωρών ανέρχεται μόλις στις 1.408, πολύ πιο κάτω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (1.718 ώρες), γεγονός που την κατατάσσει προτελευταία στην κατάταξη.

25.000 τόνοι καφέ ή λιγότερο από μισό ποτήρι ανά άτομο, σε αντίθεση με περισσότερους από 1 εκατ. τόνους τσάι που καταναλώθηκαν το 2010 στην Κίνα, σύμφωνα με στοιχεία του Economist.

80% των εργοδωτών στην Ιαπωνία, όπου το ποσοστό ανεργίας είναι στο 4,6%, διακολεύτηκαν να βρουν άτομα για να προσλάβουν, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2012, σύμφωνα με τον Economist. Στην Ελλάδα, όπου το ίδιο χρονικό διάστημα το ποσοστό ανεργίας είχε αγγίξει το 21,7%, το αντίστοιχο ποσοστό εργοδωτών που δυσκολεύεται να βρουν άτομα προς πρόσληψη ανέρχεται στο 28%.

5,4% αύξηση παρουσιάει ο τομέας της Ενθέρμωσης και Επικοινωνίας για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2012, σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ ο τομέας των Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Εστίασης παρουσιάζει μείωση 0,6%, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας.

ΔΗΚΤΗΣ

Ανακάλυψε

Του είχε εκμισθωθεί, λέει, ο Πρόεδρος Χριστόφιας, πως δεν θα είναι υποψήφιος εδώ και δύο χρόνια. Είτε για βλάβες μας πήρε ο Andros είτε το είχε για αστέιο. Όπως όταν έλεγε πως «δεν είχε καμία διαβούλευση» για το Δ.Σ. της Λαϊκής. Πώς το είπαμε, Andros; Αν' εν αντρέπεται; Κάτι τέτοιο;

•••••

Εκπτώσεις

Στην αρχή είχαμε ανάγκη «250 με 300 εκατ. ευρώ» για να πιάσουμε τον στόχο του ελλείμματος, που είναι 2,5%. Μετά, μας προέκυψε βαθύτερη ύφεση αλλά ψάχνουμε, λέει, εξοικονομήσεις των 200 εκατ. ευρώ. Σιγά-σιγά, η ανάγκη πήγε στα 150 εκατ. ευρώ και ο «δικός μας στόχος», στο 2,7%. Ξεπούλημα κανονικό, δηλαδή. Μας δίνουν όσα-όσα κάποιος για να γλιτώσουν ψήφους...

•••••

182 κινήσεις

Ο Δίκτης είχε γράψει παλαιότερα για την 182 ΜΠΠ, η οποία φαίνεται πως διαφέρει κάπως από το υπόλοιπο «μάχιμο» στράτευμα. Με τη στάση και τη σοβαρότητα των στελεχών της μονάδας, φίλος της στήλης είχε δει εφένδρους να κρατάνε παραμάσχα-λα βλήματα πυροβολικού, όταν το Μαρί ήταν ακόμα φρέσκο και τα ερωτηματικά για τις αποθήκες προκαλούσαν αγωνία. Τώρα, η μονάδα διοργανώνει, από ό,τι ακούσαμε, εκδήλωση για τους βετεράνους του 1974, τους εφένδρους και τους οπλίτες της σε μία προσπάθεια να ενισχύσει το πνεύμα της μονάδας. Βλέπε ΓΕΕΦ και ακολούθα.

•••••

Quiz

Ποιος μεγάλος επιχειρηματίας έκανε επιτέλους αυτό που όφειλε και πούλησε ακίνητο για να ξεχρεώσει τη μισή Κύπρο που της χρωστούσε και την είχε πατημένη στις ακάλυπτες επιταγές; Επιτέλους πάει να ανασάνει λίγο ο τόπος από τις ακάλυπτες του κυρίου.

•••••

Alpa-Alpha

Κοιτάζαμε που λέτε τα καταθετικά επιτόκια. Την καλύτερη εντύπωση από όλους, πάντως, μας έκανε ο κύριος Στέλιος στο κατάστημα της Alpha Bank στον Άγιο Αντώνιο, ο οποίος ήταν τόσο εξυπηρετικός που αντί για ρεπορτάζ παραλίγο να σηκώσουμε τα λεφτά για να του τα πάρουμε. Αυτά τα σημειώνουμε, διότι είδαμε και κάτι μούτρα από τραπεζικούς που δεν λένονται.

•••••

Θα κλείσει

Εδώ που τα λέμε για μούτρα, εντύπωση μας προκάλεσε η στάση στις Κυπριακές Αερογραμμές. Εξυπρέτησαν στον ελεύθερο μούτρα 100, αντίληψη των αναγκών του πελάτη από το μπόνε. Πώς να μην την πατίσετε έτσι που κάνετε, κύριοι;

•••••

ΤΟ ΡΕΖΙΛΙΚ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ

Διά στόματος Σταύρου Ευαγόρου, την περασμένη Πέμπτη η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ εκφράστηκε κατά του αντιλαϊκού ΕFSF και των αποφάσεων που λήφθηκαν «σε ευρωπαϊκό επίπεδο» χωρίς τη συμμετοχή των λαών για το συγκεκριμένο θέμα. Ωστόσο, παρέλειψαν να σημειώσουν πως στις αποφάσεις συμμετείχε και η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία ουδέποτε διαφώνησε. Η απόλυτη απόκλιση στην στάση του ΑΚΕΛ με εκείνη της κυβέρνησης για τα αντιλαϊκά αυτά μέτρα, που ήταν αρκετή, προφανώς, για να προκαλέσει την αντίδραση της νέας, μεταμοντέρνας αυτής αντιπολίτευσης.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ

Η ανάπτυξη εν μέσω λιτότητας θέλει νέο τρόπο σκέψης

Δυνατή και ανεξάρτητη ηγεσία οικονομικής διαχείρισης

νη προσπάθεια να αυξηθεί η φορολογία για να μειωθεί το χάσμα που είχε δημιουργηθεί μεταξύ κυβερνητικών εξόδων και εσόδων, που ωθούν τον πληθωρισμό και εξαθλίωσαν τη μεσαία τάξη. Το σχέδιο του βασίζονταν στην προσπάθεια ανεύρεσης κοινού οράματος. Ο Schumpeter πίστευε ότι εάν ο πληθυσμός κατανοούσε την ανάγκη για συρρίκνωση κρατικών βοηθημάτων και την αύξηση φορολογίας, οι νικηφόροι σύμμοχοι και ξένοι πιστωτικοί οίκοι θα πρόσφεραν την αναγκαία βοήθεια και δάνεια που χρειαζόταν άμεσα ο Αυστρία για να αμβλύνει την οικονομική κρίση. Ένα σημαντικό μέρος του σχεδίου ήταν η αύξηση της φορολογίας στην περιουσία. Βλέποντας ότι η κατανάλωση είχε μειωθεί, ο υπουργός Οικονομικών προτίμησε να αυξήσει τα κυβερνητικά έσοδα με ένα έκτακτο φόρο στην αξία της περιουσίας. Όμως αυτή η μεγάλη αύξηση της φορολογίας της περιουσίας δεν ήταν άνευ όρων. Η κυβέρνηση δεσμεύτηκε να στήριξη και να υπερασπίσει το δικαίωμα της ιδιωτικής ιδιοκτησίας, και να μην επαναλάβει την έκτακτη φορολογία (δηλαδή να μην γίνει μόνιμο μέρος του προϋπολογισμού). Ο Schumpeter πίστεψε ότι η σταθεροποίηση της κατάστασης θα έφερνε πολλαπλούς καρπούς. Από τη μία οι γαιοκτήμονες που θα επιμύριζαν το μεγαλύτερο βάρος της σταθεροποίησης θα έπαιρναν ως αντί-

λαγμα εγγυήσεις ότι η φορολογία δεν θα επαναλαμβάνονταν, και από την άλλη οι εργατική τάξη ενίωθε ότι το βάρος της σταθεροποίησης αναλαμβάνονταν από τους έχοντες, και ότι η κοινή κατεύθυνση θα έφερνε την πολυπόθητη οικονομική ανάπτυξη μέσω της αλλαγής του επιχειρηματικού κλίματος: Όλοι είχαν να κερδίσουν από μια σταθεροποίηση. Κατά τον Schumpeter, η ανάπτυξη ήταν εφικτή ακόμη και κάτω από συνθήκες μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος λόγω κοινού οράματος. Δυστυχώς, το όραμα του Schumpeter προσάρξε στον ύφαλο των πολιτικών συμφερόντων. Οι συνάδελφοι και ο πρωθυπουργός υπονόμησαν τον υπουργό Οικονομικών με προώθηση έργων αμφιβόλου αξίας για την οικονομική ανάκαμψη θέτοντας την κυβέρνηση εκτός δημοσιονομικών στόχων. Η εύπορη τάξη υπονόμησε τη σοσιαλιστική κυβέρνηση σε μια προσπάθεια να μην πληρώσει τον έκτακτο φόρο, και η οργανωμένοι εργαζόμενοι αρνούταν να δείξουν υπομονή όσον αφορά την εκπλήρωση εργατικών δικαιωμάτων. Απογοητευμένος από την αποτυχία εφαρμογής του σχεδίου ανάπτυξης και διάσωσης, ο Schumpeter το έριξε στην προσωπική ασυδοσία, στη διασκέδαση, τις γυναίκες και το ποτό, φτάνοντας κοντά στη χρεοκοπία. Με την παραιτήσή του η Αυστρία κρεμάστηκε. Η κυβέρνηση ζόδεψε αλόγιστα, οι ξένοι πιστωτές φοβήθηκαν να εγκρίνουν δάνεια και η κυβέρνηση στράφηκε στην εκτύπωση χαρτονομισμάτων χωρίς πραγματική αξία. Το αποτέλεσμα ήταν ότι ο πληθωρισμός έφτασε το 142,6% το 1922, καταστρέφοντας την εισοδηματική και μεσαία τάξη.

Πειθαρχία

Πειθαρχική θα κάνουν στον Μάριο Φρίζου, δεσμοφύλακα, διότι πήγε σε εκπομπή του Σίγμα. Στην εκπομπή, μάλιστα, δεν μίλησε από ό,τι γνωρίζει ο Δίκτης, για θέματα που έχουν να κάνουν με τις φυλακές. Πιο απλά, η ευθυνοφοβία είναι υποκρευτική και το μεράκι απαγορευμένο. Μη μας χαλάσει και την πιάσα και φωνεί η γύμνια μας...

•••••

Πυρά

Αν είναι πυρά -και μόνο αν είναι πυρά- αυτό το καλοκαίρι, θα έχουμε πρόβλημα με το ρεύμα. Αλλά αν δεν είναι πυρά, θα είμαστε καλά. Και, η ΑΗΚ, με το κέντρο ερευνητών του καιρού που διαθέτει και το οποίο θα ντρέπιαζε και το MIT, ανακοίνωσε πως φέτος δεν θα έχουμε ούτε πυρά, ούτε καύσιμα, ούτε τίποτε. Και δεν ντρέπονται να το λένε.

•••••

Στα 65

Άλλαξε το τροπάριό της η κυβέρνηση και η Σωτηρόουλα με τον Στέφανο μας λένε τώρα πως το πραγματικό όριο συνταξιοδότησης είναι στα 65 στην Κύπρο. Ωραία. Αν είναι έτσι, δεν θα έχετε πρόβλημα να αυξήσετε και το ονομαστικό όριο τα 65, αφού ουσιαστικά τίποτε δεν θα αλλάξει. Αν δεν είναι έτσι, διαβάστε κανένα Όρον Ουέλς. Ή καλύτερα παρακολουθήστε λίγη Ρίφενσταλ.

•••••

Ταινία της Λένη

Ακόμα χειρότερα είναι η υποκρισία που βλέπουμε όταν η κυβέρνηση συζητεί, συμφωνεί και ψηφίζει πράγματα όταν είναι στις Βρυξέλλες, αλλά δεν τα θέλει όταν έρθει στην Κύπρο. Είπατε με τη μένος μίλησαν τα μέλη του ΑΚΕΛ την περασμένη Πέμπτη όταν έγινε η συζήτηση για το ΕFSF;

•••••

Ερώτημα

Με βάση αυτές τις τοποθετήσεις το ΑΚΕΛ πιστεύει πως οι αποφάσεις του Συμβουλίου για το ΕFSF πρέπει να λαμβάνονται από τους λαούς και μάλιστα με δημοψηφίσματα, αφού αυτοί επηρεάζονται και αυτοί αντιπνέονται. Πιο απλά, είναι αντιλαϊκές. Μόνο που δημιουργείται ένα απλό ερώτημα: Όταν ο Πρόεδρος πήγε στη Σύνοδο του Δεκεμβρίου 2010, όταν πήγε τον Ιανουάριο 2011, και όταν έστειλε τον μόνιμο μας αντιπρόσωπο στην Ε.Ε. για να υπογράψει τον περασμένο Φεβρουάριο, τότε το ΑΚΕΛ συμφωνούσε με την ψήφο της Κύπρου;

•••••

Προκύπτει

Προκύπτει, δηλαδή, το εξής απλό: Είτε το ΑΚΕΛ διαφωνούσε κάποτε με την κυβέρνηση και τις αποφάσεις που αυτή λάμβανε στις Βρυξέλλες, αλλά δεν έλεγε τίποτε, είτε οι Andros and his People μισήσαν πως κοντεύουν εκλογές και μας δουλεύουν. Αν θέλουν, ας απαντήσουν ποιο από τα δύο ισχύει.

•••••

Πού είναι τα μέτρα

Όσο; Εδώ και καιρό μας έλεγαν πως τα μέτρα θα καταθεθούν «ως το τέλος του μήνα». Στο τέλος του μήνα, και ενώ ο υπουργός Οικονομικών έλεγε πως θα κάνει ανακοινώσεις, πως πρέπει να λάβουμε προσηκτικά τις συστάσεις της Κομισιόν και πως πρέπει να ανακτήσουμε την αξιοπιστία μας, τον άδειασαν Σωτηρόουλα το πρωί και Στεφανόουλα το απόγευμα. Μάλιστα, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος είχε ρωτήσει τους δημοσιογράφους «ποιος σας είπε πως καθυστέρησαν τα μέτρα»; και απάντησε πως τα δημόσια οικονομικά είναι μια χαρά.

diktis@kathimerini.com.cy

Υπάρχουν πολλά μαθήματα για την Κύπρο στο πως αντιμετώπισαν άλλες χώρες παρόμοια προβλήματα. Η ιεράρχηση των μετώπων στα κυβερνητικά έξοδα σε σχέση με την ανθρώπινη ανάγκη είναι αναγκαία, και η υπονόμευση των οικονομικών στόχων του υπουργείου οικονομικών από άλλους κυβερνητικούς παράγοντες πρέπει να σταματήσει. Η ιδιοφυία του Schumpeter έγκειται στην κατανόηση του ότι η ανάπτυξη είναι απόλυτα συνδεδεμένη τόσο με την ανάγκη σταθεροποίησης των δημοσιονομικών, αλλά και με τη κάρχη οράματος και μακροπρόθεσμης πορείας. Αυτό προσπατεί νέο τρόπο σκέψης. Ο κοινωνικός διάλογος θα πρέπει να βασιστεί με την κατανόηση ότι και η κυβέρνηση πρέπει να οριοθετήσει τόσο το πρόβλημα του κοινωνικού κράτους, όσο και την επιπρόσθετη φορολογία: δεν μπορεί να αναθεωρεί μέτρα όταν αποτυγχάνει τους στόχους της, καθώς αυτό δημιουργεί κλίμα επιχειρηματικής αβεβαιότητας που εμποδίζει την ανάπτυξη. Όλοι οι οικονομικοί φορείς πρέπει να στοχεύουν μόνο μακροπρόθεσμα για το καλό των μελών τους. Τα σημαντικότερα μαθήματα είναι ότι οι μακροπρόθεσμοι στόχοι πρέπει να κοινοποιούνται στην κοινωνία, οι πολίτες πρέπει να νιώσουν ότι όλοι θα μοιραστούν τον πόνο της σταθεροποίησης αλλά και την ευμάρεια της επικείμενης ανάπτυξης. Αυτά χρειάζονται δυνατή ηγεσία στο υπουργείο Οικονομικών, μακριά από κομματικούς ή μικροπολιτικούς παρεμβατισμούς.

Ο κ. Αλέξανδρος Αποστολίδης είναι λέκτορας Οικονομικής Ιστορίας στο Τμήμα Οικονομικών, Λογιστικής και Χρηματοοικονομικών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου

Στις 25 Μαΐου μετακομίσαμε στα νέα μας γραφεία και το μόνο που θέλουμε να πούμε είναι ένα μεγάλο **ευχαριστώ**.

THANK YOU

Στην **Psaras Constructions** που από την αρχή υποσχέθηκε πολλά και στην πορεία έκανε ακόμα περισσότερα, κάνοντας το νέο μας σπίτι ένα πραγματικό κομψοτέχνημα για την πόλη.

THANK YOU

Στον **αρχιτέκτονα Φίλιππο Φιλίππου** για το εμπνευσμένο σχέδιο που αφήνει ένα ξεχωριστό... αποτύπωμα στην πόλη, αλλά και για την αστείρευτη υπομονή του.

THANK YOU

Στους **Dr. Aris Sophocleous ACES Civil Engineers** που έκαναν το ανέλπιστο, πρακτικό και το ακατόρθωτο, πανεύκολο!

THANK YOU

Στην **Scott Brownrigg** για τη λιτή αλλά κομψή και εξαιρετικά πρακτική εσωτερική διακόσμηση.

THANK YOU

Στον **αρχιτέκτονα Μιχάλη Βασιλειάδη** για τις πολύτιμες συμβουλές και επίβλεψη σε όλη τη διάρκεια του έργου.

THANK YOU

Και σε όλους τους άλλους συνεργάτες και προμηθευτές που συνέβαλαν σε αυτό το καταπληκτικό έργο: **Nora Office Furniture, Modestou Sound & Vision, City Watch Security, Moda Bagno, Electroline, Sideris Interiors, Επιφανίου Bath & Floors, TAF Furnihome, Biennale, HeatFlow Group, YTM Stavrides Ltd.**

Ευχαριστούμε όλους τους συνεργάτες μας που συνέβαλαν στην κατασκευή, διακόσμηση και ολοκλήρωση των νέων, υπεροςύγχρονων γραφείων μας.

Δεν θέλουν οι Βρυξέλλες, δεν βοηθάει η Λευκωσία

Θέλουν να αποφύγουν την ένταξη μας στον Μηχανισμό, αλλά ζητούμενο είναι να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα

Των **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ** (αποστολή στις Βρυξέλλες) και **ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Η πιθανότητα η Κύπρος να αιτηθεί δανεισμό από τον EFSF για τη στήριξη των τραπεζών είναι ένα ενδεχόμενο που δεν χαροποιεί τις Βρυξέλλες. Στη σημερινή οικονομικά συζήτηση δεν είναι ό,τι καλύτερο να ενταχθεί σε Μηχανισμό Στήριξης και τέταρτο μέλος της Ευρωζώνης, κάτι που θα επιδεινώσει το κλίμα εντός αυτής και πιθανόν να επηρεάσει περαιτέρω την εικόνα του κοινού νομίσματος ανάμεσα στους επενδυτές. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η Κομισιόν έχει δώσει «σαφές μήνυμα» προς τη Λευκωσία πως η ένταξη της στον Μηχανισμό δεν αποτελεί «προτεραιότητα», με δε-

Εκ νέου επεξεργασία των μέτρων στο Υπουργείο Οικονομικών, με φόρους πολυτελείας σε προϊόντα όπως το δέρμα κροκοδείλου αλλά και αυξήσεις σε αλκοόλ και καπνό

δομένες και τις προεκτάσεις μιας τέτοιας εξέλιξης στον υπόλοιπο ευρωπαϊκό Νότο και δη την Ισπανία.

Έτσι, όλες οι προσπάθειες που καταβάλλονται, αλλά και οι επιθυμίες της Κομισιόν, έχουν ως στόχο, αν ζητηθεί τελικά εξωτερική στήριξη, αυτή να μην αφορά την κάλυψη δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο στο Υπουργείο Οικονομικών ετοιμάζεται το νέο πακέτο μέτρων ώστε το έλλειμμα να περιοριστεί στο 2,5%, όπως προβλέπει το πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης που έχει υποβληθεί τον περασμένο Δεκέμβριο. Στόχος, όπως έχει κατά κόρον δηλώσει ο υπουργός Οικονομικών, είναι να δείξει η Κύπρος ένα πρόσωπο αξιοπιστίας και να επικεντρώσει το πρόβλημα στις τράπεζες.

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να στηρίξει τις προσπάθειες δημοσιονομικής προσαρμογής της Κύπρου και να επαυσιώσει όσα έχουν ήδη γίνει και όσα θα γίνουν το επόμενο διάστημα, νοσημένω, όμως, ότι θα πειστεί πως η Δημοκρατία προτίθεται να λάβει μέτρα.

Στο Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζονται εκ νέου το πακέτο μέτρων μετά και την «παρέμβαση» του Προεδρικού.

Με κάθε τρόπο επιδιώκεται να υπογραμμιστεί η διαφορά της Κύπρου από τις άλλες οικονομίες της Ευρωζώνης που έχουν ανάλογα προβλήματα (και έλλειμμα και προβληματικό τραπεζικό τομέα) και συγκεκριμένα με την Ισπανία. Αν, δηλαδή, υπάρχει αντίθεση από τον EFSF και διαπραγμάτευση για πρόγραμμα, τα μέτρα που θα ζητηθούν από την Κύπρο επιδιώκεται να αφο-

ρούν μόνο τον τομέα για τον οποίο ζητήθηκε η βοήθεια, δηλαδή οι τράπεζες, και όχι τα δημόσια οικονομικά.

Κρίση η κίνηση

Η δημοσιονομική εξυγίανση πρέπει να επιτευχθεί από την κυβέρνηση πριν υπάρξει επίσημο αίτημα για παροχή βοήθειας. Με τη λήψη μέτρων που να «καλύπτουν» τα ζητήματα που η Κο-

μισιόν θεωρεί σημαντικά για την εξυγίανση, θα μπορέσει η Κύπρος να επιδείξει πως δεν χρειάζεται επιπλέον κινήσεις για τη διόρθωση των σοβαρών «ανισορροπιών» που εντοπίζει η Κομισιόν.

Παρεπόμενο αυτού του σεναρίου είναι ότι μένει ανέπαφος ο εταιρικός φόρος, χωρίς ωστόσο να μπορεί κανείς να αποκλείσει παρενέργειες στο προφίλ

της Κύπρου ως διεθνούς χρηματοοικονομικού κέντρου.

Σε κάθε περίπτωση, το εκ νέου άδειασμα του Υπουργείου Οικονομικών από το Προεδρικό για τα μέτρα εξυγίανσης, αλλά και οι δηλώσεις για το όριο αφυπρέτσης, συνδυάζονται και με τη νέα αποτυχία στον διάλογο για την ΑΤΑ, δημιουργώντας έτσι ένα άσχημο κλίμα για την οικονομία. Επιπλέον, το γεγονός ότι από το Προεδρικό διαμνύουν πως στόχος των μέτρων είναι η εξοικονόμηση 150 εκατ. ευρώ και όχι «200 με 250 εκατ. ευρώ» για να επιτευχθεί ο στόχος του 2,5% στο έλλειμμα του 2012, εγείρει νέα ερωτηματικά, με δεδομένο, μάλιστα, πως η ύφεση εκτιμάται σήμερα να είναι μεγαλύτερη από ό,τι είχε εκτιμηθεί όταν υπολογίστηκε πως θα χρειαστούν 200 με 250 εκατ. ευρώ.

Επεξεργασία μέτρων

Στο Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζονται εκ νέου το πακέτο μέτρων, από το οποίο έχει αφαιρεθεί η αύξηση του ορίου αφυπρέτσης στο 64ο έτος. Μετά τις «υποδείξεις» και τις «σκέψεις» που εξέφρασαν ΑΚΕΛ και Προεδρικό, στο Υπουργείο προανατολίζονται πλέον προς μέτρα που να αναπληρώνουν τις εξοικονομήσεις που έχουν «διαγραφεί» από το Προεδρικό, όπως ουσιαστικά δήλωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το απόγευμα της Παρασκευής.

Στο πακέτο ως έχει σήμερα, πάντως, περιλαμβάνονται φορολογίες σε αλκοόλ και είδη καπνού, κάποιες αναθεωρήσεις στα δημόσια βοηθήματα και κάποια «μικρή» προσαρμογή στη συνεισφορά από τον δημόσιο τομέα. Υπάρχουν, επίσης, και νέοι φόροι σε είδη πολυτελείας –όπως γούνες, δέρματα κροκοδείλου, ακριβά ρολόγια κ.ά.– τα οποία, ωστόσο, είναι μάλλον συμβολικά και δεν θα αποφέρουν ουσιαστικά έσοδα για το κράτος.

Το μέγεθος και η ευρύτητα των διαπιστωθεισών ανισορροπιών που αντιμετωπίζει η Κύπρος, επιβάλλουν, κατά την άποψη της Επιτροπής, ολοκληρωμένη προσαρμογή και αποφασιστική λήψη μέτρων με μεγάλο χρονικό ορίζοντα.

Θέλουν μέτρα

Εκτός από τη διόρθωση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμμα-

τος, η αποκατάσταση της ισορροπίας των δημοσίων οικονομικών θα πρέπει να υποστηριχθεί με την επίτευξη προόδου όσον αφορά τον αυστηρό έλεγχο των δαπανών, τη θέσπιση μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου, τη σύσταση συμβουλίου αρμόδιου για τα δημόσια οικονομικά, το οποίο θα είναι επιφορτισμένο με την εποπτεία της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και με την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι προκειμένου να αποκατασταθεί η εξωτερική ανταγωνιστικότητα, η δυναμική των μισθών πρέπει να τηθεί υπό καλύτερο έλεγχο, μέσω της εκ βάθρων αναμόρφωσης του συστήματος τιμολογικής αναπροσαρμογής των μισθών. Μεσοπρόθεσμα, η αναβάθμιση της δομής της πρόσφορας, με τη μετατόπιση του βάρους σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, θα διευρύνει τις δυνατότητες πραγματοποίησης υψηλότερων εσόδων. Οι πολιτικές για τον χρηματοπιστωτικό τομέα θα πρέπει να ενισχύουν τις κανονιστικές διατάξεις που διέπουν την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και την εποπτεία των συνεταιριστικών πιστωτικών ιδρυμάτων.

Έσως, για να μειωθεί το χρέος του ιδιωτικού τομέα, είναι απαραίτητο να εισαχθεί η εταιρική νομοθεσία που θεσμοθετεί την ευθύνη για την αποπληρωμή δανείων και καλύπτει την επιπύληση της χορήγησης δανείων σε επιχειρήσεις.

Σημειώνεται πως τα μέτρα που επισημαίνει η Κομισιόν βρίσκονται επί τάπητος εδώ και ένα σχεδόν χρόνο, αφού και η Κυπριακή Δημοκρατία θα έκανε δεκτά διά της ψήφου της στο Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών, όπου αποφασίστηκαν οι συστάσεις για την Κύπρο τον περασμένο Ιούλιο. Έτσι, και οι φετινές συστάσεις ουσιαστικά επαναλαμβάνουν ό,τι επισημάστηκε και πέρσι, με το ζήτημα της αξιοπιστίας της Κύπρου να καθίσταται ακόμα πιο επικαίρο. Με τη δέσμευση του Προέδρου Χριστόφια πως δεν θα είναι σοβαρή μια αποτυχία του δημοσιονομικού στόχου του 2,5% για το έλλειμμα, ενισχύονται ήδη οι ανησυχίες για την πορεία που θα ακολουθήσει η κυπριακή οικονομία.

Τράπεζες και Δημόσιο σε φαύλο κύκλο

Η Επιτροπή ζητά ισχυρή δράση για συνολική αντιμετώπιση των προβλημάτων

Των **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ** (αποστολή στις Βρυξέλλες) και **ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

«Η κατάσταση του τραπεζικού τομέα της Κύπρου απειλεί επίσης τη βιωσιμότητα της κατάστασης της χώρας». Αυτές οι δεκαπέντε λέξεις στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αξιολόγηση του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων του 2012 και του προγράμματος σταθερότητας της Κύπρου χτυπά ένα ισχυρό καμπανάκι για τους πραγματικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η χώρα.

Τα προβλήματα μακροοικονομικής ανισορροπίας της κυπριακής οικονομίας αρχίζουν, κατά το κείμενο της Κομισιόν, από το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο σχετίζεται άμεσα με τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας της Κύπρου. Μάλιστα, και παρά το θετικό ισοζύγιο πληρωμών στις υπηρεσίες, το έλλειμμα πληρωμών είναι διαρκώς και ουσιαστικά μόνιμο στην οικονομία. Τα προβλήματα του τραπεζικού συστήματος επιδεινώνουν αυτό το πρόβλημα και αποτελούν, ουσιαστικά, τον άμεσο καταλύτη για επιδείνωση των ανισορροπιών σε «σοβαρό» επίπεδο.

«Οποιοσδήποτε κλυδωνισμός του τραπεζικού τομέα θα μπορούσε να έχει καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία», ενώ εκκρεμεί ακόμα η εξυγίανση

Σύμφωνα με το έγγραφο εργασίας, που συνοδεύει τις συστάσεις που εξέδωσε η Επιτροπή την περασμένη Τετάρτη, ο τραπεζικός κλάδος πλάττεται από την υψηλή έκθεση στην Ελλάδα, πράγμα που ισχύει τόσο για τον ιδιω-

τικό όσο και για τον κρατικό τομέα, και επιβάλλεται να εξεγείρει νέα κεφάλαια.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ως ποσοστό των συνολικών δανείων) των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων αυξήθηκαν σημαντικά, και υπερβαίνουν κατά πολύ το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων του συνόλου του ιδιωτικού τομέα. Στο έγγραφο υπενθυμίζεται ότι έχει θεσπισθεί νομοθεσία για τη διαχείριση, με κριτική παρέμβαση, των τυχόν κινδύνων για τη βιωσιμότητα των τραπεζών και για την κάλυψη των αναγκών ανακεφαλαιοποίησης, οι οποίες δεν είναι δυνατό να καλυφθούν μέσω της λειτουργίας των αγορών.

Ειδικά αναφορά γίνεται στη σύνοψη της διεθνούς επενδυτικής θέσης, η οποία αποτελεί αιτία ανησυχίας, διότι χαρακτηρίζεται από επισφαλή ξένα περιουσιακά στοιχεία, ενώ στις υποχρεώσεις δεσπόζουν οι καταθέσεις που ανήκουν σε ξένους.

«Συνεπώς, οποιοσδήποτε κλυδωνισμός του τραπεζικού τομέα θα μπορούσε να έχει καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία, επιτείνοντας τις προκλήσεις που πηγάζουν από τις εσωτερικές ανισορροπίες της Κύπρου», τονίζεται.

Ειδικά αναφορά γίνεται και στο μεγάλο ύψος του συσσωρευμένου χρέους του ιδιωτικού τομέα (ως ποσοστό του ΑΕΠ) στην Κύπρο, το οποίο είναι το δεύτερο υψηλότερο στην Ε.Ε., ενώ ιδιαίτερα μεγάλο είναι το ανεξόφλητο χρέος των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων.

Τα νοικοκυριά της Κύπρου, ωστόσο, είναι καθαροί δανειστές, ενώ το ύψος του ιδιωτικού χρέους είναι σχετικά χαμηλό σε σχέση με τα στοιχεία ερευνητικού του ιδιωτικού τομέα. Σε κάθε περίπτωση, είναι επίσης σημαντικό, σημειώνει η Κομισιόν, πως οι περισσότερες επιχειρήσεις στην Κύπρο είναι μικρές «και η κύρια πηγή χρηματοδότησής τους συνίσταται στη

Η ένταξη και τέταρτο κράτους-μέλους σε Μνημόνιο θα έχει σημαντικές παρενέργειες στην Ευρωζώνη, γι' αυτό και η Κομισιόν δεν επιθυμεί την ένταξη της Κύπρου σε Μηχανισμό.

Επανάληψη των συστάσεων

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον στοιχείο των συστάσεων στις οποίες προβαίνει η Κομισιόν για την κυπριακή οικονομία, είναι το γεγονός ότι αυτές αποστέλλουν σχεδόν εξολοκλήρου, επανάληψη των περιώνυμων συστάσεων. Με εξαίρεση τα σημεία που αφορούν στην τιμολόγηση του νερού και στην πρόωπιση των ΑΠΕ, οι φετινές συστάσεις συμπεριλαμβάνονται και στο περασμένο κείμενο, το οποίο μάλιστα η Κυπριακή Δημοκρατία αποδέχτηκε διά της ψήφου της και υπέγραψε. Προκύπτει, έτσι, μία σαφής επιβεβαίωση της εντύπωσης πως στο μεσοδιάστημα μεταξύ των περιώνυμων συστάσεων της Κομισιόν και του Συμβουλίου και της φετινής έκδοσής της η Κυπριακή Δημοκρατία δεν προχώρησε με τα μέτρα που όφειλε να ακολουθήσει και τα οποία η ίδια

αποδέχτηκε. Οι νέες συστάσεις στο σύνολό τους συμπεριλαμβάνονται και στην περσινή έκθεση, αλλά γίνονται πλέον πιο έντονα διατυπωμένες, όπως για παράδειγμα στο σημείο που αφορά στην εποπτεία των Συνεργατικών.

Σημειώνεται, επίσης, πως στο σχετικό κείμενο της Κομισιόν, γίνονται μεν πολλές αναφορές σε κινήσεις που έκανε η κυβέρνηση, για παράδειγμα στο συνταξιοδοτικό, αλλά κάθε φορά σημειώνεται πως αυτές οι κινήσεις δεν ήταν αρκετές για να επιλύσουν το εκάστοτε πρόβλημα. Η εικόνα αυτή δημιουργεί ξεκάθαρες ανησυχίες για την αξιοπιστία της Κυπριακής Δημοκρατίας, με δεδομένο και το γεγονός ότι η θέση της κυβέρνησης είναι πως η Κύπρος έχει εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις έναντι της Κομισιόν.

λήψη δανείων από τράπεζες», γεγονός που επιτείνει το πρόβλημα του ιδιωτικού χρέους.

Η ανταγωνιστικότητα

Στο ετήσιο οικονομικό φόρουμ των Βρυξελλών ο Επίτροπος Οικονομικών και Νομισματικών, Όλι Ρεν έκανε ουσιαστική αναφορά στην Κύπρο, ως

μία από τις χώρες που πρέπει να κάνουν περισσότερα για να αυξήσουν τις εξαγωγές τους. Στις συστάσεις της Επιτροπής έγινε εκτενής αναφορά στα δημοσιονομικά και την ανάγκη να επιτευχθεί ο στόχος για έλλειμμα 2,5%.

Ειδικότερα, στην έκθεση τονίζεται ότι η απώλεια ανταγωνιστικότητας έχει ως αίτιο, υπό την επίδραση της έ-

Τα δημόσια οικονομικά

Σε ό,τι αφορά τα δημόσια οικονομικά, τονίζεται ότι εμφανίζονται πλέον ετήσια ελλείμματα, τα οποία βγαίνουν αυξανόμενα παρά την ανάκαμψη της οικονομίας από την ύφεση.

Το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης (άνω του 6% του ΑΕΠ το 2011) υπερβαίνει κατά πολύ τη σχετική τιμή αναφοράς του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, και οι πρόσφατες προσπάθειες για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, αν και σημαντικές, ενδέχεται να αποδειχθούν ανεπαρκείς. Παρομοίως, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε πάνω από το ανώτατο όριο του 60% του ΑΕΠ.

«Οποιαδήποτε αξιόπιστη στρατηγική εξυγίανσης πρέπει να αντιμετωπίσει το ζήτημα του υπερβάλλοντος προσηλοτικού, τη γενναιοδωρία των κοινωνικών παροχών που οι πολίτες λαμβάνουν ανεξάρτητα από τις ανάγκες τους και το σύστημα αυτόματων και συχνών αναπροσαρμογών των μισθών. Ο έλεγχος των κρατικών δαπανών θα πρέπει να ενισχυθεί αποτελεσματικά με την υπαγωγή του ετήσιου δημοσιονομικού σχεδιασμού σε ένα μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, το οποίο επικρίνεται η θέσπιση», υπογραμμίζεται στην έκθεση.

Πιο απλά, τα προβλήματα των τραπεζών είναι μεν σοβαρά και βαρύτατα, αλλά αυτό δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι για τη μη λήψη μέτρων από πλευράς του κράτους. Παρά τις δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου την περασμένη Πέμπτη, με τις οποίες υποβαθμίζεται το πρόβλημα των δημοσίων οικονομικών – και μαζί του η ανάγκη λήψης μέτρων από πλευράς της κυβέρνησης, το όλο ζήτημα βρίσκεται στην καρδιά των ανισορροπιών της κυπριακής οικονομίας. Η Κομισιόν σημειώνει, επίσης, πως οι ανάγκες χρηματοδότησης του κράτους θα είναι ιδιαίτερα αυξημένες μέσα στο 2013 και πως σε γενικές γραμμές η χρηματοδότηση του κράτους ασκεί πιέσεις στην οικονομία.

Ως αιτία για την επιδείνωση δημοσίων οικονομικών τα τελευταία τρία χρόνια, αναφέρεται «η παγκόσμια οικονομική κρίση και η αντικυκλική πολιτική δράση».

Η κρίση φέρνει καταθέσεις

Αυξημένες καταθέσεις από τα νοικοκυριά, την ώρα που οι επιχειρήσεις δέχονται εντονότερες πιέσεις

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΙΣΙΑΝΗ

Σημαντικά συμπεράσματα προκύπτουν από τα τελευταία στοιχεία που εξέδωσε η Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τα χρηματοοικονομικά δεδομένα στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου. Οι συνολικές καταθέσεις σημείωσαν αύξηση τον Απρίλιο, γεγονός που δημιουργεί μια θετική διάθεση. Σύμφωνα με τα στοιχεία, από τον περασμένο Δεκέμβριο καταγράφεται σημαντική αύξηση των καταθέσεων των νοικοκυριών, η οποία κατευθύνεται από τα «κυπριακά» νοικοκυριά. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις συνεχίζουν να μειώνουν με ταχείς ρυθμούς τις καταθέσεις τους, και πάλι λόγω κυρίως των εγχώριων επιχειρήσεων. Οι ξένες επιχειρήσεις δείχνουν αυξητική διάθεση στις καταθέσεις τους, χωρίς ωστόσο να διαμορφώνεται ξεκάθαρη τάση.

Πρέπει να σημειωθεί πως όλα τα στοιχεία αφορούν στην περίοδο μέχρι τον Απρίλιο. Δεν περιλαμβάνεται δηλαδή ο Μάιος, κατά τον οποίο άλλαξε ουσιαστικά το κλίμα – προς το χει-

ρεία ενεργητικού που κατέχουν, όπως μετοχές, των οποίων οι αξίες σημειώνουν συνεχή πτώση, με αποτέλεσμα να καταγράφονται μεγάλες ρευστοποιήσεις. Στα ίδια πλαίσια, σημαντικό ρόλο φαίνεται πως διαδραματίζουν και οι ρευστοποιήσεις που γίνονται σε ασφάλειες και ταμεία προνοίας, σε συνδυασμό και με άλλες μεγάλες εισπράξεις, όπως εφάπαξ από αφυπηρετήσεις και σχέδια μείωσης προσωπικού. Ανάμεσα σε αυτά, όμως, φαίνεται πως τη μεγαλύτερη επίδραση έχουν οι ρευστοποιήσεις που γίνονται στις ασφαλιστικές, κάτι που συνάδει και με άλλα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας.

Πάντως, πρέπει να σημειωθεί και η εντυπωσιακή αύξηση των υφιστάμενων καταθέσεων από την υπόλοιπη Ευρωζώνη, οι οποίες κατέγραψαν αύξηση 12,04% μέσα σε πέντε μήνες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις τραπεζικών κύκλων, η αύξηση αυτή, η οποία ήταν συνεχής σε μηνιαία βάση από τον Δεκέμβριο και μετά, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη φυγή κεφαλαίων από την Ελλάδα σε αναζήτηση καταφυγίου για τις καταθέσεις, οι οποίες κατέληξαν στην Κύπρο. Μάλιστα, υψηλόβαθμο τραπεζικό στέλεχος σχολιάζει πως πολλοί πελάτες εγκαταλείπουν την τράπεζα στην οποία εργάζονται στην Ελλάδα, για να καταθέσουν τις αποταμιεύσεις τους στην ίδια τράπεζα, στην Κύπρο. Αυτή η μετακίνηση, όμως, αφορά κυρίως υψηλά ποσά ιδιωτών και όχι μικροκαταθέτες.

Τέλος, τα νοικοκυριά από τον υπόλοιπο κόσμο (εκτός Ευρωζώνης) μείωσαν τις καταθέσεις τους στις κυπριακές τράπεζες κατά την περίοδο μεταξύ Νοεμβρίου 2011 και Φεβρουαρίου 2012, αλλά έχουν από τότε σημειώσει αύξηση κατά 4,4%. Έχουν, επομένως, αυξητική διάθεση μόνο τους τελευταίους δύο μήνες, γεγονός που σημαίνει πως δεν μπορεί να γίνει διακριτή κάποια τάση.

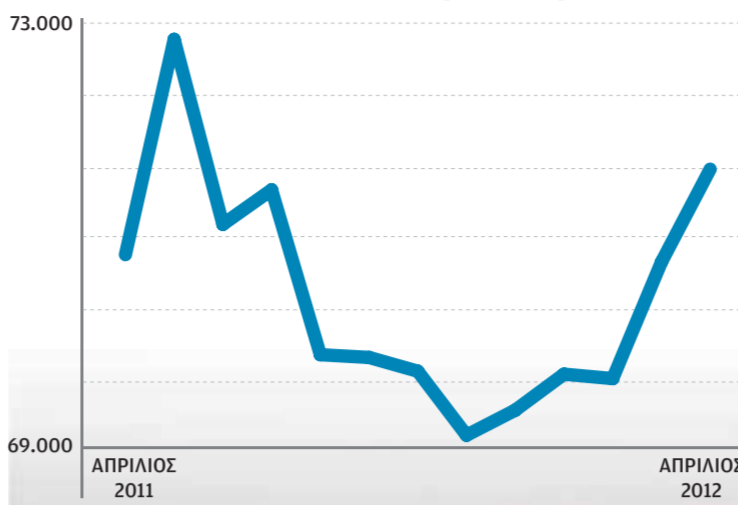
Οι επιχειρήσεις

Σε αντίθεση με τα νοικοκυριά, τα οποία εν πολλοίς «ευθύνονται» για την αύξηση των καταθέσεων στις κυπριακές τράπεζες, οι επιχειρήσεις δείχνουν να αισθάνονται ισχυρές πιέσεις.

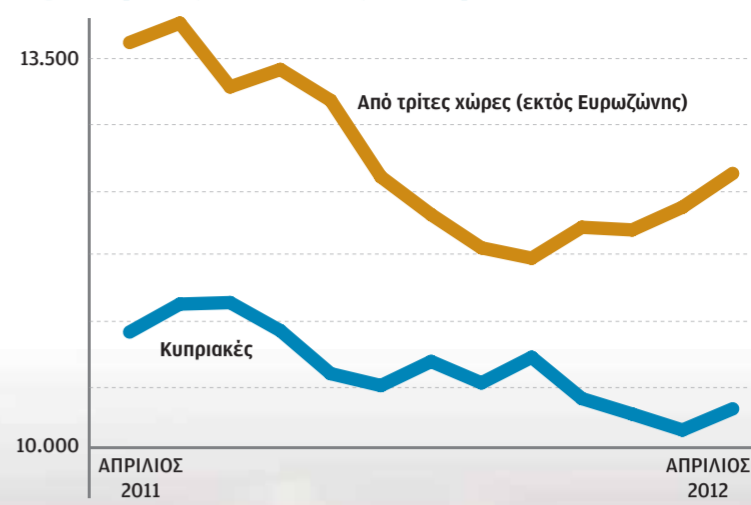
Από τον Μάιο του 2011 μέχρι και τον περασμένο Φεβρουάριο, οι καταθέσεις των επιχειρήσεων μειώθηκαν ραγδαία. Μέσα σε δέκα μήνες, οι συνολικές υφιστάμενες καταθέσεις των επιχειρήσεων μειώθηκαν κατά 11,1%, πριν αρχίσει μια δελητή αύξηση καταθέσεων τον Μάρτιο και Απρίλιο που πέρασαν, η οποία ωστόσο δεν ανατρέπει τη γενικότερη εικόνα. Μετά και τις τελευταίες εξελίξεις στην Ελλάδα, πρέπει να αναμένεται πως οι καταθέσεις των επιχειρήσεων θα μειωθούν περαιτέρω.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τις αποταμιεύσεις ως «κεφάλαιο κίνησης» λόγω και της μειωμένης ρευστότητας που αντιμετωπίζουν, με αποτέλεσμα οι συνολικές τους καταθέσεις να μειώνονται. Ταυτόχρονα, δεν είναι λίγες οι επιχειρήσεις, και δη οι μικρομεσαίες, που φέρνουν να χρησιμοποιούν ό,τι μέσα έχουν για να «ογκώσουν» χρήματα από το τραπεζικό σύστημα με σκοπό να

Συνολικές καταθέσεις στις κυπριακές τράπεζες

Υφιστάμενες καταθέσεις επιχειρήσεων (Ανά προέλευση)

Από την εγχώρια αγορά «κατευθύνεται» η συνολική εικόνα στο τραπεζικό σύστημα

ρότερο – λόγω της πολιτικής αστάθειας που προέκυψε στην Ελλάδα. Έτσι, τα στοιχεία θα πρέπει να διαβάζονται με κάποια προσοχή, αφού εκτιμάται πως η σημερινή εικόνα είναι πιο δυσμενής από αυτήν που παρουσιάζεται στα στοιχεία Απριλίου. Ωστόσο, τα στοιχεία διαμορφώνουν σημαντικές τάσεις και προσφέρονται για ουσιαστικά συμπεράσματα.

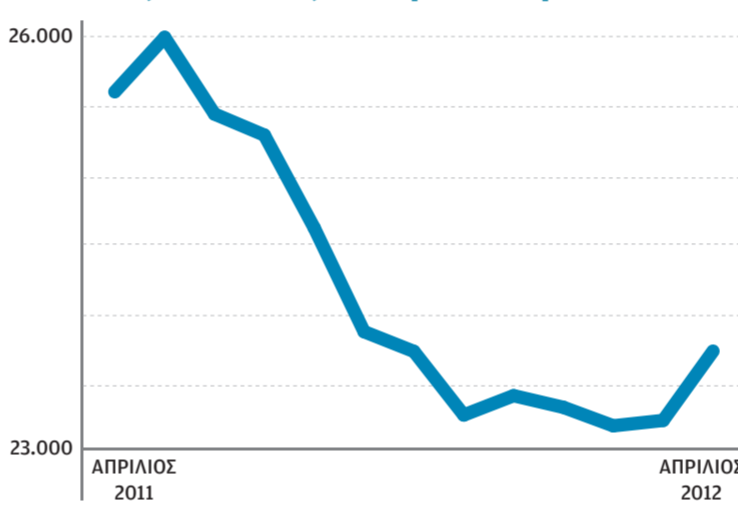
Τα νοικοκυριά

Η αύξηση, αν και σχετικά μικρή, είναι ουσιαστική. Κατά μέσο όρο, οι καταθέσεις των νοικοκυριών, από τον Δεκέμβριο του 2011 και μετά, είναι κατά 1,5% υψηλότερες από ό,τι ήταν τους προηγούμενους 8 μήνες. Διαφαίνεται πως πολλές οικογένειες και ιδιώτες αποφεύγουν τις αγορές, ιδίως λευκών και άλλων διαρκών αγαθών, κάτι που σε γενικές γραμμές επηρεσιάζονται και από τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας. Πιο χαρακτηριστικό είναι ίσως το γεγονός ότι «μεγάλες αγορές», όπως ακίνητα και οχήματα, έχουν μειωθεί δραματικά, με τα νέα οχήματα να καταγράφουν μείωση στις πωλήσεις τον Μάρτιο κατά 37%. Στο ίδιο συμπέρασμα συγκλίνουν και τα στοιχεία οικονομικής συγκυρίας, ενώ και η μείωση του εμπορικού ελλείμματος επίσης δικαιολογεί αυτή την εκτίμηση.

Έτσι, εν όψει της εκτίμησης πως η οικονομική κατάσταση δεν θα βελτιωθεί, πως τα έσοδα και οι μισθοί θα συνεχίσουν να μειώνονται, αλλά και με τον φόβο της ανεργίας να σοβεί, τα νοικοκυριά συνεχίζουν να αυξάνουν τις αποταμιεύσεις τους και να αποφεύγουν την καταπόνηση.

Ένα επιπλέον στοιχείο μπορεί να είναι και η επιλογή νοικοκυριών να μειώσουν άλλα στοι-

Συνολικές καταθέσεις επιχειρήσεων (μη ΧΠΙ)

Καταθέσεις νοικοκυριών στις κυπριακές τράπεζες

καταθέσουν στο εξωτερικό. Μάλιστα, ορισμένες από αυτές τις αρνητικές αποταμιεύσεις αποτελούν και μέσο «αντασφάλισης» των καταθέσεων των ιδιοκτητών τους, και επομένως αποτελούν τον αντίποδα της αύξησης των καταθέσεων των νοικοκυριών. Ωστόσο, απτά στοιχεία περί τούτου δεν είναι διαθέσιμα.

Όπως είναι προφανές από τα πιο πάνω στοιχεία, η κυριότερη «αίτια» μείωσης των καταθέσεων από τις επιχειρήσεις έχει να κάνει με τη διάθεση των κυπριακών επιχειρήσεων παρά των ξένων. Οι κυπριακές επιχειρήσεις δείχνουν ιπτωτική τάση στις καταθέσεις τους, σχεδόν σε ολόκληρη την περίοδο των τελευταίων

12 μηνών. Τα πιο πάνω στοιχεία δείχνουν επίσης πως οι κυπριακές επιχειρήσεις σε μεγάλο βαθμό δέχονται συνεχιζόμενες πιέσεις στη ρευστότητά τους – και πιθανότατα στην κερδοφορία τους – με αποτέλεσμα να μειώνονται συνεχώς οι αποταμιεύσεις τους.

Μια άλλη διάσταση των στοιχείων αφορά στις ξένες μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στην Κύπρο και θεωρούνται «κυπριακές» ή εγχώριες. Χωρίς να υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία, πρέπει να θεωρείται πιθανό πως μέρος της μείωσης των καταθέσεων από «κυπριακές» επιχειρήσεις αφορά αυτά την κατηγορία. Το συγκεκριμένο

στοιχείο θα πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά εάν υπάρξουν συγκεκριμένα στοιχεία, αφού θα χρειαστεί στοχευμένη αντίδραση από πλευράς της πολιτείας σε περίπτωση που εντοπιστεί μια τέτοια τάση.

Όσον αφορά στις (αμιγώς) ξένες επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες εκτός της Ευρωζώνης, αυτές δείχνουν μια διαχρονική πτωτική τάση τον τελευταίο χρόνο, η οποία ωστόσο δείχνει να αντιστρέφεται από τον Δεκέμβριο και μετά. Η αύξηση στις συνολικές (υφιστάμενες) καταθέσεις των επιχειρήσεων τους τελευταίους πέντε μήνες είναι της τάξης του 4,3%, ένα ποσοστό που δεν είναι αμελητέο.

Θέλουν καταθέσεις οι τράπεζες

Όλο και υψηλότερα καταθέτικά επιτόκια καταγράφονται στις τράπεζες, με ειδικά προϊόντα και ελκυστικές προσφορές. Σαφής στόχος των τραπεζών είναι αφενός να εξασφαλίσουν πως δεν θα χάσουν μερίδιο αγοράς στις καταθέσεις και αφετέρου να «κλειδώσουν» κεφάλαια των οποίων οι ιδιοκτήτες μπορεί να μπουτ στον περασμό να αλλάξουν τράπεζα ή ακόμα και χώρα. Μάλιστα, τα νέα προϊόντα που προβλέπουν υψηλά επιτόκια, συνοδεύονται από αυστηρούς όρους ανάληψης των χρημάτων ή και από πλήρη απαγόρευση ανάληψης των χρημάτων πριν από την ωρίμαση του προϊόντος, κάτω από οποιαδήποτε συνθήκες.

Σύμφωνα με έρευνα της «Κ», εξαιρέσει αποτελεί η Τράπεζα Κύπρου, η οποία διατηρεί επιτόκια στο 4,5% και δεν ακολουθεί τις άλλες τράπεζες στην τάση για έλκυση επενδυτών και καταθετών. Σύμφωνα με στελέχη της τράπεζας, η Κύπρου «δεν ανησυχεί για τη ρευστότητά της, ούτε για τη φυγή κεφαλαίων, γι' αυτό και δεν αισθάνθηκε την ανάγκη να ακολουθήσει. Εξάλλου, η Τράπεζα Κύ-

Πρέπει να αναμένεται νέα κλιμάκωση στα δανειστικά επιτόκια

πρου ήδη έχει σειρά μακροπρόθεσμων προϊόντων, τα οποία ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών της», σύμφωνα με τα ίδια στελέχη.

Από την άλλη, και πέρα από την προσπάθεια που γίνεται για να κλειδωθούν καταθέσεις που δεν θα μπορούν να εγκαταλείψουν την Κύπρο ακόμα και σε περίπτωση πλήρους τραπεζικής κρίσης, είναι ξεκάθαρο πως γίνονται και σοβαρές προσπάθειες από σειρά τραπεζικών οίκων για να διατηρήσουν τα μερίδια αγοράς τους, ή ακόμα και για να τα αυξήσουν. Μπορεί πλέον το κόστος, για κάτι τέτοιο να είναι πολύ υψηλό και να ξεπερνά σε κάποιες περιπτώσεις μικρών τραπεζών το 6%, αλλά την ίδια ώρα όλα δείχνουν πως οι καταθέτες έχουν πολύ μεγαλύτερη διάθεση να «μετακινήθούν» από τη μια τράπεζα στην άλ-

λη, σε αναζήτηση ασφαλούς καταφυγίου για τις καταθέσεις τους, ή και για καλύτερες αποδόσεις.

Αξίζει να σημειωθεί, πάντως, πως η αύξηση των επιτοκίων δεν είναι καθολική και εστιάζεται σε συγκεκριμένα προϊόντα που προσφέρονται στους καταθέτες. Ωστόσο, την ίδια στιγμή, αυτή η αύξηση σίγουρα θα ασκήσει πιέσεις και στα δανειστικά επιτόκια, με πιθανό πλέον αποτέλεσμα την περαιτέρω αύξηση του κόστους δανεισμού.

Η προσπάθεια των τραπεζών να αντλήσουν ρευστότητα, να αυξήσουν τα μερίδια αγοράς τους, αλλά και να προστατευτούν από μια δυνητική φυγή κεφαλαίων, σε κάθε περίπτωση λειτουργεί θετικά για τους καταθέτες, οι οποίοι μπορούν μετά από αρκετό καιρό να εξασφαλίσουν επιτόκια που να είναι πραγματικά ικανοποιητικά. Ωστόσο, την ίδια στιγμή, πρέπει να σημειωθεί πως οι πιέσεις που ασκούνται στην οικονομία πολύ πιθανόν να επδεδυνώσουν, με επιτόκια που ουσιαστικά θα απαγορεύουν νέες επενδύσεις ή και μεγάλες αγορές.

	Τράπεζα Κύπρου	ΛΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ALPHA BANK
Επιτόκιο (στην ωρίμαση)	4,5% (12 μήνες)	5,3% (12 μήνες)	4,7% (12 μήνες) 5,88% (15 μήνες)	4,75% (12 μήνες) 5,94% (15 μήνες)
Τόκος	2.250 ευρώ	2.650 ευρώ	2.940 ευρώ	2.970 ευρώ
Παρατηρήσεις	<ul style="list-style-type: none"> Διάρκειας 12 μηνών. Κλιμακωτό επιτόκιο (3,9% - 5,3%) Με δυνατότητα ανάληψης κάθε μήνα. Ελάχιστη κατάθεση 20.000 ευρώ Προϊόν: «Κλιμακωτό» 	<ul style="list-style-type: none"> Διάρκειας 36 μηνών Αυστηροί όροι ανάληψης Κλιμακωτό επιτόκιο (4,05% - 6,29%) Ελάχιστη κατάθεση 15.000 ευρώ Προϊόν «Step Up» 	<ul style="list-style-type: none"> Διάρκειας 15 μηνών Χωρίς δικαίωμα ανάληψης Ελάχιστη κατάθεση 5.000 ευρώ «Ειδικό» γραμμάτιο 	<ul style="list-style-type: none"> Διάρκεια 15 μήνες Χωρίς δικαίωμα ανάληψης Προκαταβολική πληρωμή τόκων Προϊόν «Alpha προπληρωμή»

Info: Τα επιτόκια που αναφέρονται είναι στην ωρίμαση των προϊόντων. Καλύπτονται οι τέσσερις μεγαλύτερες τράπεζες με βάση τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας για τη μερίδιο αγοράς στις καταθέσεις. Η Έρευνα έγινε με επίσκεψη ή τηλεφωνικά και αφορούσαν στην καλύτερη προσφορά της τράπεζας για νέο πελάτη, με κατάθεση ύψους 50.000 ευρώ.

Ρεκόρ απόδοσης στην ενέργεια, με το ΛΑΜΠΡΟΣ Φωτοβολταϊκό Πάρκο να καταγράφει την υψηλότερη παραγωγή ενέργειας σε 1 χρόνο λειτουργίας, με 1858 KWh/KWp.

ergo energy
αποδεδειγμένα αξιόπιστοι συνεργάτες
www.ergoenergy.com.cy | τηλ.: 22505404

Σε θολό τοπίο η ανάπτυξη στη Λάρνακα

Δεν είναι ξεκάθαρο γιατί άλλαξε η στάση της κυβέρνησης για την επένδυση

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Τη φερεγγυότητα του Κινέζου επενδυτή αλλά και τη νομική διαδικασία που ακολουθήθηκε θέτουν επί τάπητος στελέχη του Υπουργείου Συγκοινωνιών, τα οποία συγκροτούν την τεχνική επιτροπή για το έργο.

Αυτή η στάση έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις, τόσο από πλευράς των τοπικών αρχών και των επιχειρηματιών της Λάρνακας όσο και από βουλευτές της εσχολίας, οι οποίοι δεν θεωρούν «σοβαρή» τη στάση του Υπουργείου Συγκοινωνιών. Κι αυτό, διότι η καταρχήν στάση της κυβέρνησης ήταν να δώσει το πράσινο

Έντονες αντιδράσεις προκάλεσε η στάση του Υπουργείου Συγκοινωνιών

φως για την επένδυση, με σαφή μηνύματα πως η πολιτική βούληση υπήρχε για να βρεθούν λύσεις στα διάφορα επί μέρους θέματα που αφορούν στην επένδυση.

Πρώτο ανάμεσα σε αυτά τα προβλήματα είναι η επέκταση της συμφωνίας στα 50 χρόνια, πέρα από τα πρώτα 19 χρόνια που ο επενδυτής να είχε δεχθεί ισχυρή διάθεση να προωθήσει το έργο αλλά και να «βρει λύσεις» σε όποιο νομικό ή άλλο κώλυμα μπορούσε να προκύψει. Σήμερα, ωστόσο, η στάση της κυβέρνησης είναι πλήρως αντίθετη με την αρχική της. Παρατηρητές σχολιάζουν πως οι διαρροές για την είδηση, οι οποίες είχαν γίνει από πλευράς του

πόλοιπο» θα πρέπει να συμφωνηθεί με τον ιδιοκτήτη, δηλαδή το κράτος.

Από πλευράς του Υπουργείου Συγκοινωνιών, εκφράστηκε η ανησυχία πως δημιουργείται νομικό κώλυμα, διότι μία τέτοια συμφωνία ενδέχεται να θεωρηθεί ως κρατική στήριξη. Ωστόσο, σε παλαιότερη συζήτηση στη Βουλή, η Νομική Υπηρεσία δεν είχε εκφράσει τέτοια ένσταση, γεγονός που εγείρει ερωτηματικά ως προς το γιατί άλλαξε η στάση του κράτους. Επιπλέον, και σύμφωνα με πηγές που ήταν παρόντες στη σχετική συνάντηση που έγινε την περασμένη εβδομάδα στο Υπουργείο Συγκοινωνιών, από πλευράς της κυβέρνησης θεωρούν ως «ύποπτο» το γεγονός ότι ο επενδυτής ενδιαφέρεται να επεκτείνει τις εργασίες του στο μέλλον και σε άλλους τομείς, όπως στη βιομηχανία, εκμεταλλευόμενος και τη βιομηχανική περιοχή της Αραδίππου. Δεν είναι απόλυτα ξεκάθαρο γιατί αυτά η πρόθεση είναι «ύποπτα».

Το ίδιο ισχύει και για το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος «επενδυτής» δεν σκοπεύει να επενδύσει τα δικά του χρήματα, αλλά θα λειτουργήσει ως διαμεσολαβητής.

Πάντως, σε πολιτικό επίπεδο, η στάση της κυβέρνησης αποτελεί πλήρη επαναστροφή, με την κυβέρνηση να είχε δείξει ισχυρή διάθεση να προωθήσει το έργο αλλά και να «βρει λύσεις» σε όποιο νομικό ή άλλο κώλυμα μπορούσε να προκύψει. Σήμερα, ωστόσο, η στάση της κυβέρνησης είναι πλήρως αντίθετη με την αρχική της.

Παρατηρητές σχολιάζουν πως οι διαρροές για την είδηση, οι οποίες είχαν γίνει από πλευράς του

Πολλά πλέον τα ερωτηματικά για τη στάση της κυβέρνησης σχετικά με την επένδυση στο αεροδρόμιο.

CIPA, είχαν δημιουργήσει έντονες πολιτικές πιέσεις στην κυβέρνηση, η οποία τάχθηκε αναφανδόν και πολύ έντονα υπέρ της επένδυσης, χωρίς στην πραγματικότητα να γνωρίζει καλά το περιεχόμενο και τις προεκτάσεις της επένδυσης.

Θέμα φερεγγυότητας

Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και η δεύτερη μεγάλη αντίρρηση του Υπουργείου Συγκοινωνιών, η οποία εγείρει πολλά ερωτηματικά. Συγκεκριμένα, εν αμφίβολο τίθεται και η φερεγγυότητα του επενδυτή, ο οποίος είναι και επιτετραμμένος της Κύπρου στο Μακάου. Οι αμφιβολίες αυτές αφορούν άμεσα και τον ίδιο τον CIPA, ο οποίος «έφερε» στην Κύπρο τον επενδυτή, αλλά και τον όμιλο Shacolas, ο οποίος έκλεισε την πρώτη συμφωνία των 19 χρόνων μαζί του. Εάν πράγματι τι-

θεταί ζήτημα φερεγγυότητας, τότε θα μείνουν εκτεθειμένοι CIPA και Hermes. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θα πρέπει να δοθούν πιο σαφείς εξηγήσεις από πλευράς του Υπουργείου Συγκοινωνιών όσον αφορά στους λόγους που οδήγησαν σε αμφισβήτηση της οικονομικής επιφάνειας του επενδυτή (Far Easter Phoenix).

Πλέον, σε αμφίβολο έδαφος κινείται και η συμφωνία της Hermes με τον επενδυτή για τα πρώτα 19 χρόνια της εκμετάλλευσης, αφού είναι σαφές πως τα δεδομένα που υπάρχουν ανατρέπονται, με τη στάση που τηρεί ο υπουργός Συγκοινωνιών, ο οποίος δεν έχει σκοπό να επιτρέψει την επένδυση να προχωρήσει, σύμφωνα με άτομα που έλαβαν μέρος στη συνάντηση της Πέμπτης. Ταυτόχρονα, μεγάλη ασάφεια επικρατεί γύρω από την υποχρέωση -ή όχι- της Hermes να δι-

μοσιεύσει την «προσφορά», από τη στιγμή που είναι ιδιωτική εταιρεία και κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται για ιδιωτικούς φορείς.

Πάντως, επιχειρηματικό και πολιτικό κύκλοι από την πόλη και επαρχία της Λάρνακας επιρρίπτουν ευθύνες στους τεχνοκράτες του Υπουργείου Συγκοινωνιών και για την καθυστέρηση στο άλλο μεγάλο πρότζεκτ της Λάρνακας, την ενιαία ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας. Σχολιάζουν, μάλιστα, πως η αρνητική στάση προς τις επενδύσεις στην Λάρνακα είναι διαχρονική.

«Εσχάτως ανακάλυψαν και το περιβαλλοντικό. Αν τους ενδιέφερε το περιβάλλον, θα είχαν πάμπολλες ενστάσεις για το ό,τι υπάρχει στη Λάρνακα, τόσο στον χώρο του αεροδρομίου, όσο και στην ανατολική πλευρά της πόλης. Αυτό είναι ένα πρόσχημα και μόνο», σχολίασε πηγή της πόλης.

Η ΕΠΑ αδυνατεί να εκτελέσει την αποστολή της

Στην επιφάνεια ξανά τα δομικά προβλήματα της Επιτροπής μετά την αιφνίδια έρευνα στον ΠΟΑ

Της ΧΑΡΑΣ ΖΥΜΑΡΑ

Στην επικαιρότητα βγαίνουν και πάλι τα δομικά και νομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), μετά την αυτεπάγγελτη έρευνα που έκανε η επιτροπή στα γραφεία του Παγκύπριου Οργανισμού Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) την περασμένη Δευτέρα, 28 του μήνα.

Ενώ η διεξαγωγή της έρευνας έγινε ομαλά και ολοκληρώθηκε το μεσημέρι της επόμενης ημέρας, τα προβλήματα υποστολέκωσης που ως γνωστό αντιμετωπίζει η επιτροπή κατέστησαν το όλο εγχείρημα «θόλο», σύμφωνα με τα λεγόμενα της πρόεδρος της κ. Λουκίας Χριστοδούλου.

Βαθεία τα προβλήματα

Πάγιο αίτημα της ΕΠΑ είναι η πρόσληψη ατόμων ανάλογα με τις ανάγκες της. Στην παρούσα φάση απαρτίζεται από 14 μόνο λειτουργούς, γεγονός που καθιστά σε δύσκολη τη διεξαγωγή της αιφνίδιας έρευνας στα γραφεία του ΠΟΑ. Για τον λόγο αυτό μάλιστα, η πρόεδρος της Επιτροπής τολμά να αποκαλέσει τους λειτουργούς της «Σπαρτιάτες».

Ενδεχόμενη αιτία της υποστολέκωσης της αποτελεί το γεγονός ότι για την κάλυψη των αναγκών της η ΕΠΑ στηρίζεται στη ζήτηση που θα προκύψει από τις γενικές κυβερνητικές εξετάσεις. Το γεγονός αυτό δεν παρέχει τη δυνατότητα προβολής των αναγκών στελέκωσης της επιτροπής, με αποτέλεσμα η ζήτηση να παραμένει χαμηλή, αλλά και οι ειδικότητες που προσελκύει να μην είναι κατά ανάγκη αυτές που χρειάζεται άμεσα. Σε κάθε περίπτωση, επιπλέον, οι εξετάσεις και προσλήψεις στο δημόσιο έχουν παγώσει, με αποτέλεσμα η ΕΠΑ να μην έχει επιλογές για πρόσληψη νέων στελεχών.

Σύμφωνα με την πρόεδρο της επιτροπής, η νοσοτροπία λιτότητας δεν θα έπρεπε να επηρεάζει οργανισμούς όπως η ΕΠΑ, καθώς η προστασία των καταναλωτών δεν θα πρέπει να υποκειται σε περιπέσεις. Φέροντας μάλιστα το πα-

Στο προσκήνιο ξανά τα χρόνια προβλήματα υποστολέκωσης και οικονομικής εξάρτησης που αντιμετωπίζει η ΕΠΑ μετά την διεξαγωγή της αιφνίδιας έρευνας στα γραφεία του ΠΟΑ.

ράδειγμα της Ελλάδας, όπου τα μέτρα λιτότητας είναι καθολικά και πιο ακραία, η κ. Χριστοδούλου αποσημαίνει ότι η υποστολέκωση της αντίστοιχης ελληνικής επιτροπής είναι κατά 40% πιο μεγάλη από της κυπριακής. Είναι αυτονόητο, τονίζει, ότι η εύρυθμη λειτουργία των επιτροπών προστασίας των καταναλωτών αποτελεί προϋπόθεση για τις μεταρρυθμίσεις που επιδιώκονται προς εξυγίανση της οικονομίας.

Επιπλέον, τίθεται και θέμα αυτονομίας του προϋπολογισμού της, καθώς για την οποιαδήποτε οικονομική κίνηση χρειάζεται η έγκριση και αποδέσμευση κονδυλίων από την Επιτροπή Οικονομικών, γεγονός που της αφαιρεί κάθε ίχνη αυτονομίας. Αν υποθέσουμε ότι η αξιοποίηση των κονδυλίων της θα γινόταν με τρόπο αποδοτικό ως προς την προώθηση της λειτουργίας της με στόχο την προστασία του υγιούς ανταγωνισμού, τότε η οικονομική

αυτονομία της κρίνεται απαραίτητη. Σημειώνεται, δε, πως η αυτονομία του προϋπολογισμού αποτελεί βασικότατη προϋπόθεση για ανεξάρτητες αρχές, αφού η εξάρτηση της ΕΠΑ (ή οποιουδήποτε άλλου ανεξάρτητου θεσμού) από τη Βουλή, δημιουργεί πολιτικές εξαρτήσεις και -δυστυχώς- αναζητήσεις πολιτικών εννοικιών.

Πέρα από το ζήτημα της υποστολέκωσης και της οικονομικής της εξάρτησης, πρόβλημα εντοπίζεται και στην επάρκεια του τεχνολογικού εξοπλισμού της επιτροπής. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο υπάρχων εξοπλισμός δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ΕΠΑ, και το γεγονός αυτό καθιστά ιδιαίτερα έντονο σε περιπτώσεις διεξαγωγής αιφνίδιας έρευνας. Ο συνδυασμός των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η επιτροπή προφανώς δεν αφήνει πολλά περιθώρια για συχνότερη και σε πολλαπλά επίπεδα μελέτη και έρευνα περιπτώσεων νόθευσης του α-

νταγωνισμού. Ουσιαστικά, η Επιτροπή αδυνατεί να εκτελέσει την αποστολή της, η οποία κρίνεται ως εξαιρετικής σημασίας για την οικονομία στο σύνολό της.

Η κ. Χριστοδούλου διευκρινίζει ότι τα προβλήματα της ΕΠΑ συζητήθηκαν με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Βάσο Σιαρλή κατά τις δύο επισκέψεις που είχε η ίδια μαζί του. Η πρόθεσή του για προώθηση των αιτημάτων της ΕΠΑ, σύμφωνα με την ίδια, ήταν δεδομένη, απομένει ωστόσο να δομηθεί η εξέλιξη.

Η έρευνα στον ΠΟΑ

Οι 11 λειτουργοί της επιτροπής κατέφθασαν στα γραφεία του ΠΟΑ χωρίς το πρωί της Δευτέρας, με σκοπό να συλλέξουν στοιχεία για πιθανολογούμενες παραβάσεις των άρθρων 3 και 6 του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού για το 2009 και έπειτα.

Το άρθρο 3 που ενδέχεται να παραβιάζει η λειτουργία του ΠΟΑ α-

φορά μονοπωλιακές πρακτικές και ορίζει ότι: «Απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που έχουν ως αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού».

Αντίστοιχα, η ΕΠΑ διερευνά κατά πόσο ο ΠΟΑ παραβιάζει το άρθρο 6, σύμφωνα με το οποίο «Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος».

Σύμφωνα με τον Νόμο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού, για κάθε παράβαση των άρθρων 3 και 6, η ΕΠΑ δύναται να επιβάλει διοικητικά πρόστιμα, να υποχρεώσει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις να τερματίσουν την παράβαση, να επιβάλει όρους και μέτρα συμπεριφοράς διορθωτικού χαρακτήρα, και σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι ογδόντα πέντε χιλιάδες ευρώ για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης.

Σύμφωνα με την πρόεδρο της επιτροπής τα στοιχεία που συλλέχθηκαν είναι επαρκή και πρόκειται να τύχουν πάραυτα ενδελεχούς έρευνας.

Από πλευράς ΠΟΑ, ο πρόεδρος του οργανισμού κ. Νίκος Παπακυριακού, δηλώνει στην «Κ» ότι είναι «καρά» του να διεξάγεται έλεγχος από οποιαδήποτε υπηρεσία του κράτους, επειδή έχει το δικαίωμα να το πράττει. Θεωρεί, ωστόσο, ότι ο συγκεκριμένος έλεγχος θα πρέπει να επεκταθεί σε όλους τους κρίκους της αλυσίδας, και καλεί όπως η Επιτροπή Σιτηρών συμβάλει στη διεξαγωγή της.

Σε ερώτηση κατά πόσον η έρευνα θα καλύψει και τις βιομηχανίες γάλακτος, οι οποίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αλυσίδα παραγωγής και διάθεσης, η κ. Χριστοδούλου σχολιάσε πως δεν αποκλείει το ενδεχόμενο η έρευνα να επεκταθεί και σε άλλους κρίκους της αλυσίδας παραγωγής και διανομής.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Έργο συμφιλίωσης «ENGAGE - Συμβάλλουμε Ενεργά για την Ειρήνη»

Το έργο συμφιλίωσης «ENGAGE - Συμβάλλουμε Ενεργά για την Ειρήνη», που υλοποιείται από το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ και το Management Centre, έχει επιλέξει να επικορηγήσει, με 4.000 ευρώ έκαστη, δύο πρωτοβουλίες οι οποίες θα εργαστούν προς την επίλυση ζητημάτων που αφορούν το κοινωνικό φύλο και τη διαφορετικότητα στην κυπριακή κοινωνία. Τα προγράμματα επιλέχθηκαν κατόπιν διαγωνισμού στα πλαίσια του Προγράμματος Χορηγών Μικρής Κλίμακας του ENGAGE. Νικητές είναι η συνεργασία μεταξύ του Πολυδύναμου Διοικητικού Κέντρου Κοινωνικής Προσφοράς του Δήμου Λεμεσού και του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του Πανεπιστημίου Frederick για το πρόγραμμα διαδραστικής εκπαίδευσης «Καταπολέμηση της Ενδοοικογενειακής Βίας και Προώθηση Ισότητας» και η συνεργασία του Συνδέσμου Γυναικών Αγίου Σέργιου Αμμοχώστου με τις άτυπες ομάδες γυναικών της περιοχής για το πρόγραμμα «Σεμινάρια ευαισθητοποίησης σε θέματα Κοινωνικού Φύλου».

ΑΠΟΕΛ Credit Visa και νέα κάρτα ΑΠΟΕΛ Prepaid Visa

Παρουσιάστηκε στις 31 Μαΐου, στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου που πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία Διοίκησης της Λαϊκής Τράπεζας, η νέα κάρτα ΑΠΟΕΛ Prepaid Visa. Οι κάτοχοι της ΑΠΟΕΛ Credit Visa απολαμβάνουν 5% έκπτωση στην πρώτη αγορά εισιτηρίου διαρκείας της ομάδας, συνολική έκπτωση 15% στην ανανέωση εισιτηρίου διαρκείας (10% που προσφέρεται από τον ΑΠΟΕΛ και 5% που προσφέρεται από την ΑΠΟΕΛ Credit Visa), καθώς και 20% έκπτωση στις αγορές αυθεντικών προϊόντων της ομάδας από το ΑΠΟΕΛ Orange Shop. Αντίστοιχα, η ονομαστική, προηληρωμένη και επαναφορτιζόμενη κάρτα ΑΠΟΕΛ Prepaid Visa δεν έχει πιστωτικό όριο και δεν συνδέεται με οποιονδήποτε λογαριασμό. Προσφέρει 20% έκπτωση στις αγορές αυθεντικών προϊόντων της ομάδας από το ΑΠΟΕΛ Orange Shop και ενισχυεί οικονομικά την ομάδα, αφού ποσοστό της αξίας των συναλλαγών επιστρέφεται στον ΑΠΟΕΛ. Οι κάρτες ενισχύουν οικονομικά την ομάδα, αφού ποσοστό της αξίας των συναλλαγών επιστρέφεται στον ΑΠΟΕΛ.

Η ΟΕΒ στη διάσκεψη της ILO

Στην Ετήσια Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO), που πραγματοποιείται στη Γενεύη της Ελβετίας από τις 29 Μαΐου μέχρι τις 15 Ιουνίου, συμμετέχει και φέτος ο Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχανιών (ΟΕΒ). Στο επίκεντρο της ημερήσιας διάταξης των εργασιών της φετινής Συνόδου βρίσκεται η συζήτηση του θέματος «Η κρίση στην απασχόληση των νέων» (Crisis in Youth Employment), στα πλαίσια του οποίου θα συζητηθεί εκτενώς το φαινόμενο της αυξημένης ανεργίας ανάμεσα στους νέους. Στη διάρκεια της Συνόδου η ΟΕΒ θα έχει επαφές με ανώτερα στελέχη της οργάνωσης και με εθνικές αντιπροσωπείες διαφόρων κρατών-μελών. Επικεφαλής της αποστολής είναι ο γ.δ. της ΟΕΒ και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ILO, Μιχάλης Πάλλοκας.

«Πανόραμα Επιχειρηματικότητας» από το CIIM

Ημερίδα/εργαστήριο με θέμα «Πανόραμα Επιχειρηματικότητας» διοργανώνει το Κέντρο Επιχειρηματικότητας της Cyprus International Institute of Management. Στόχος της ημερίδας είναι η ανάδειξη όλων των μηχανισμών στήριξης που χρειάζονται για τη δημιουργία καινούργιων επιχειρήσεων από νέους αλλά και από γυναίκες επιχειρηματίες. Στην ημερίδα θα λάβουν μέρος αντιπρόσωποι από συμμετέχοντες οργανισμούς όπως το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικτύου Πρεσβευτών Γυναίκαις Επιχειρηματικότητας, εκπρόσωποι της εταιρείας First Elements (αντιπροσωπεύοντας το πρόγραμμα Erasmus Νέοι Επιχειρηματίες) και εκπρόσωποι του Διαγωνισμού Κυπριακής Επιχειρηματικότητας που διοργανώνεται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και υποστηρίζεται από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως, το CIIM, το ΚΕΒΕ και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη, 7 Ιουνίου, 16:00-18:00, στις εγκαταστάσεις CIIM στη Λευκωσία. Για περισσότερες πληροφορίες, στη διεύθυνση www.ciim.ac.cy/panorama.

Σε επιχειρηματικό συνέδριο στο Καζακστάν η Ελληνική Τράπεζα

Σε επιχειρηματικό συνέδριο στο Καζακστάν συμμετείχε την περασμένη εβδομάδα ο τομέας Διεθνούς Τραπεζικής του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας. Στο συνέδριο, που έγινε από τις 22 έως τις 25 Μαΐου, συμμετείχαν οι Αντώνης Χαρίτου, διευθυντής Τομέα Διεθνούς Τραπεζικής Ομίλου, και Ιάκωβος Ιακωβίδης, διευθυντής Κέντρου Διεθνών Επιχειρήσεων Λάρνακας. Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Cyprus-Russian Successful Business Magazine με την υποστήριξη του Κυπριακού Οργανισμού Προσέλευσης Επενδύσεων (CIPA) και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου και τελούσε υπό την αιγίδα του ΚΕΒΕ. Η αντιπροσωπεία της Ελληνικής Τράπεζας είχε την ευκαιρία να διεξάγει σημαντικές συναντήσεις και επαφές με τις δημόσιες αρχές της πρωτεύουσας του Καζακστάν, με αντιπροσωπεία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της χώρας, του Συνδέσμου Τραπεζών Καζακστάν, τοπικές τράπεζες και με επιχειρηματικούς κύκλους.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΧΑΡΑ ΖΥΜΑΡΑ
zymarac@kathimerini.com.cy

Συνεννοημένη γερμανική ανάπτυξη

Εργασιακές πρακτικές που επιφέρουν ανταγωνιστικότητα και προωθούν την ανάπτυξη

Της ΧΑΡΑΣ ΖΥΜΑΡΑ

Ένα σημαντικό κομμάτι των συζητήσεων που αφορούν στην πρόωση μεταρρυθμίσεων στη γερμανική και κυπριακή οικονομία, πηγάζει από την έντονη πίεση που ασκείται εν μέσω κρίσης και έλλειψης ρευστότητας στους Ευρωπαίους εργοδότες για συγκράτηση του κόστους τους και διατήρηση της διεθνούς και εγχώριας ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεών τους.

Με αφορμή το συνέδριο «Εργασιακές Πρακτικές – Ανταγωνιστικότητα – Ανάπτυξη: Μαθαίνοντας από τη Γερμανική Εμπειρία» που διοργανώθηκε από το ΚΕΒΕ σε συνεργασία με το γερμανικό ίδρυμα Friedrich Ebert και με χορηγό την PwC, επανέρχεται στο προσκήνιο η μελέτη του γερμανικού μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης σε αντιπαράθεση με το κυπριακό.

Σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις, αυτό που χαρακτηρίζει τη γερμανική περίπτωση είναι η ικανότητα συντονισμού μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, μέσα σε ένα πλαίσιο που έχει θεσπιστεί από το κράτος και ορίζει τους όρους διαπραγματεύσεων. Στην περίπτωση της Κύπρου, ενώ υπάρχει το θεσμικό πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου, η ικανότητα συντονισμού εργοδοτών – εργαζομένων προς επίλυση εργασιακών ζητημάτων είναι συγκριτικά και ποικίλη ανάλογα με τη φύση των οικονομικών τομέων.

Μετά το 2008, οι οικονομικές συνθήκες έχουν επιδεινωθεί και ως εκ τούτου διαβρώνει την ανταγωνιστικότητα και των δύο χωρών, ασκώντας τεράστια πίεση στις εργασιακές σχέσεις τους για συγκράτηση κόστους. Όπως περιέγραφε στην παρουσίασή της η δρ Nicole Elert, νομικός με εξειδίκευση στο Εργατικό Δίκαιο, όσο η Κύπρος παρέμεινε απαθής, κρυμμένη πίσω από την πεποίθηση ότι η οικονομική κρίση δεν πρόκειται να τη χτυπήσει, στη Γερμανία είχαν ήδη από το 2010 προωθηθεί μέτρα προς όζυνση της ανταγωνιστικότητας της, μέσω μεταρρυθμίσεων στον τομέα των εργασιακών της σχέσεων προς συγκράτηση του εργατικού και μισθολογικού κόστους και καταπόλεψη της ανεργίας.

Πράγματι, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε η Fiona Mullen, διευθύντρια της Sarpienta Economics Ltd, κατά τη διάρκεια του συνεδρίου,

Οι αλλαγές που εφαρμόστηκαν στη Γερμανία αφορούσαν κυρίως μείωση επιδομάτων ανεργίας, γεγονός που λειτουργεί ως κίνητρο προς τους ανέργους με σκοπό να δεχθούν την πρώτη ευκαιρία εργοδότησης που θα τους παρουσιαστεί

από το 2010 και έπειτα, στη Γερμανία καταγράφεται μεγαλύτερη αύξηση παραγωγικότητας απ' ό,τι στην Κύπρο. Όπως υπέδειξε η ίδια, η συνεννόηση εργαζομένων και εργοδοτών – οι οποίες σε αντίθεση με την Κύπρο διαπραγματεύονται επί ίσοις όροις με τους εργαζόμενους τους – για μεταρρυθμίσεις, έχει επιφέρει συγκράτηση στο μισθολογικό και έμμεσο εργασιακό κόστος, ψιλότερα ποσοστά εργασίας και χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας, σε σχέση πάντα με την Κύπρο.

Οι αλλαγές που εφαρμόστηκαν στη Γερμανία αφορούσαν κυρίως μείωση επιδομάτων ανεργίας, γεγονός που λειτουργεί ως κίνητρο προς τους ανέργους με σκοπό να δεχθούν την πρώτη ευκαιρία εργοδότησης που θα τους παρουσιαστεί, ευελιξία στα ωράρια εργασίας, εφαρμογή εργασίας «σύντομης χρονικής διάρκειας», μίσθωση εργασίας, και πρόωση εργασίας μέσω συμφωνιών μερικής απασχόλησης.

Οι αλλαγές αυτές, σύμφωνα με τους ομιλητές, δεν μεταφράζονται σε χειρότερες συνθήκες διαβίωσης, όπως θα ανέμενε κανείς. Συγκριτικά, σύμφωνα με την κ. Mullen, η Γερμανία απολαμβάνει μεγαλύτερες μέσες ετήσιες αποδοχές και μεγαλύτερο ΑΕΠ ανά κάτοικο (χωρίς να διευκρινίζεται η κατανομή των αποδοχών). Επιπλέον, η ψηλότερη ανταγωνιστικότητα της Γερμανίας δεν φαίνεται να επιφέρει φτώχεια, καθώς τα άτομα που ζουν στο όριο φτώ-

χιας είναι λιγότερα από της Κύπρου (19,7% Γερμανία, 23% Κύπρος).

Σημαντικές ήταν οι ενστάσεις σχετικά με την καταλληλότητα της σύγκρισης των δύο μοντέλων οικονομικών όπως δεν παρέλιψε να τονίσει και ο πρώην πρόεδρος του ΚΕΒΕ κ. Μάνθος Μαυρομάτης, οι οποίες είναι ωστόσο συγκρίσιμες με έναν ιδιαίτερο τρόπο, και, τρωμένον πάντα των αναλογιών. Το συμπέρασμα ωστόσο στο οποίο κατέληξαν όσοι παρακολούθησαν το συνέδριο δεν είναι η αναγκαιότητα αντιγραφής των γερμανικών μεταρρυθμίσεων αυτοούσιων, αλλά η εφαρμογή παρόμοιας «συντονιστικής» τακτικής συνεννόησης εργοδοτών και εργαζομένων προς όφελος της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Ο λόγος όμως που οι Γερμανοί εργοδότες επενδύουν σε ουσιαστικές και αποδοτικές πρακτικές επικοινωνίας, είναι γιατί τους κοστίζει η έλλειψη ειρήνης στις εργασιακές τους σχέσεις, κι όχι γιατί έχουν περισσότερη «καλή θέληση» από εμάς.

Από τις ενστάσεις που εκφράστηκαν σχετικά με τη συγκρισιμότητα των δύο μοντέλων, είναι και το επιχείρημα ότι η γερμανική οικονομία εκτός από εξαγωγικά, στηρίζεται κατά βάση σε βιομηχανία υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως είναι η αυτοκινητοβιομηχανία, γεγονός που σημαίνει ότι οι εργοδότες έχουν ανάγκη από την εξειδικευμένη τεχνογνωσία και ικανότητες των εργαζομένων του κλάδου τους. Άρα,

δύσκολα θα επιδιώξουν μεταρρυθμίσεις, οι οποίες να προκαλούν γενικευμένες αντιδράσεις, και για τον λόγο αυτό τάσσονται υπέρ μεθόδων προστασίας της εργασίας τους. Με άλλα λόγια, οι Γερμανοί εργαζόμενοι είναι «πολύτιμοι» για τους Γερμανούς εργοδότες. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στην Κύπρο, όπου ο τομέας της βιομηχανίας είναι σχεδόν ανύπαρκτος, και συνεπώς το εργατικό της δυναμικό κατά βάση ανειδίκευτο.

Αντιθέτως, η κυπριακή οικονομία στηρίζεται κατά βάση στον τομέα των υπηρεσιών – χρηματοοικονομικών κυρίως και τουρισμού δευτερευόντως – όπου οι δεξιότητες των εργαζομένων είναι εξειδικευμένες, μεν, αλλά όχι πολύτιμες για τους εργοδότες. Αυτό συμβαίνει κυρίως λόγω της ανάγκης του τομέα για καινοτομία, ειδικά στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, γεγονός που δημιουργεί την ανάγκη για άμεση και εύκολη εναλλαγή προσωπικού. Επιπλέον, η κυπριακή οικονομία και ο τομέας των υπηρεσιών ειδικότερα, στηρίζουν τη βιωσιμότητά τους σε κεφάλαια (τύπου FDI) που εύκολα μπορούν να αποσυρθούν από τη χώρα. Το γεγονός αυτό δεν αφήνει περιθώρια στους εργοδότες για εφαρμογή πρακτικών ενδεχομένων να θέτουν σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα του κλάδου, και γι' αυτό δεν παρατηρούμε έντονες «συντονιστικές» διαδικασίες μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων στον κλάδο αυτό.

Φαύλος κύκλος η έλλειψη ρευστότητας στο λιανικό εμπόριο.

Ανακάμπτει η Ορφανίδης προσπαθεί η Carrefour

Ο τομέας του λιανικού εμπορίου εξακολουθεί να πλήττεται από την έλλειψη ρευστότητας και το οξύμενο παραγωγικό κόστος. Ενώ όμως σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» η βαριά λαβωμένη Ορφανίδης με την έμμεση βοήθεια και των τραπεζών αρχίζει να επανακάτα τον βηματισμό της, η αλυσίδα υπεραγορών Carrefour φαίνεται ότι έχει πλημυρί από την περιορισμένη ζήτηση και τη γενικευμένη έλλειψη ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να πληρώσει τους προμηθευτές της, με χαρακτηριστικό παράδειγμα προμηθευτή κάρβουνου, ο οποίος είναι απλήρωτος από τον Οκτώβριο του 2011.

Οι πληροφορίες λένε ότι το πραγματικό πρόβλημα εντοπίζεται στην απογοητευτική οικονομική κατάσταση της Carrefour Ελλάδας, η οποία ενδέχεται να εγκαταλείψει τη χώρα. Στην περίπτωση που συμβεί αυτό, μαζί της δεν αποκλείεται να αποχωρήσει και η Carrefour Κύπρου, γεγονός που δημιουργεί επιπρόσθετα προβλήματα στον τομέα του λιανικού εμπορίου.

Την ίδια στιγμή που η κρίση φαίνεται να χτυπάει τον ένα «γίγαντα» μετά τον άλλο στο λιανικό, η Ορφανίδης παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης, γεγονός που προσδίδει ελπίδες για τη μελλοντική ανάκαμψη του τομέα. Πληροφορίες της «Κ» κάνουν μάλιστα λόγο για εκποίηση ιδιωτικής περιουσίας από πλευράς κ. Χρίστου Ορφανίδη με σκοπό να βοηθήσει την εταιρεία να εξέλθει από τη δυσμενή οικονομική της κατάσταση.

Σύμφωνα με τον νέο γενικό διευθυντή της εταιρείας, κ. Κωνσταντίνο

Ιωάννου, η Ορφανίδης έχει επανεκδώσει επιτυχώς τις περισσότερες από τις επιταγές που είχαν ανακληθεί τους προηγούμενους μήνες, γεγονός που υποδεικνύει ότι έχουν γίνει βήματα ομαλοποίησης των σχέσεων με τους προμηθευτές της. Παρ' όλα αυτά, όπως τονίζει και ο ίδιος, η δυσμενής κατάσταση στην οποία έχει εισέλθει το λιανικό εμπόριο είναι συνηχίζομενη, και επιδεινώνεται ακατάπαυστα λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί στο καταναλωτικό κοινό εν αναμονή του νέου πακέτου μέτρων που πρόκειται να εξαγγελίσει το Υπ. Οικονομικών, αλλά και εξαιτίας της ρευστής κατάστασης που επικρατεί στην ελληνική οικονομία.

Το σίγουρο είναι ότι η αβεβαιότητα που επικρατεί στην κυπριακή αγορά γενικότερα δεν δημιουργεί τις προϋποθέσεις για εξομάλυνση των δυσκολιών που αντιμετωπίζει ο τομέας του λιανικού εμπορίου. Ενώ τα επίκαιρα οικονομικά μέτρα που πρόκειται να ανακοινωθούν αναμένεται ότι θα συρρικνώσουν κι άλλο την αγοραστική αξία των καταναλωτών, κατένε ουσιαστικό μέτρο ανάπτυξης δεν βλέπουμε να εφαρμόζεται. Όπως και να 'χει, αν εταιρείες – μεγαθήρια όπως η Ορφανίδης και η Carrefour έχουν συγχυριακά καταστεί έρμια της αβεβαιότητας που κυριαρχεί, το μόνο σίγουρο είναι ότι τον δρόμο τους θα ακολουθήσουν κι άλλες, κι όχι κατ' ανάγκη του ίδιου μεγέθους. Σημειώνεται ότι στην προσπάθειά μας να καταγράψουμε την αντίδραση της Carrefour σχετικά με τις πληροφορίες, η επικοινωνία μας με το αρμόδιο τμήμα της εταιρείας δεν κατέστη εφικτή.

ΧΑΡΑ ΖΥΜΑΡΑ

ANTHONY QUIGLEY
Digital Marketing Evangelist and Entrepreneur, Ireland

IAN DODSON
CEO Digital Marketing Institute, Ireland

EAMONN CAREY
EMEA Director, Kipp, USA

TILEMACHOS MAVRAKIS
ADMINE, Group Managing Director Greece & Cyprus

JOSHUA PARTRIDGE
Director, Yahoo! Expansion Markets

ILIAS SOUSIS
Head of Agencies and YouTube Partnerships Greece and Cyprus at Google

13/6_nicosia/cyprus
K-CINEPLEX Cinema (Mall of Cyprus) Nicosia

D

THE "D" SUMMIT 2012
DIGITAL MARKETING & MEDIA INTERNATIONAL SUMMIT

ruD?

They rD!

The Cyprus Digital Marketing & Media International Summit is the leading event for business owners, marketers, digital marketers, advertisers and anyone interested in digital marketing practices and sharing key strategies for driving marketing changes and innovation online.

contacts/
_tel: 22462246
_e-mail: info@thedsummit.com

_organised_by/_

_sponsored_by/_

_submit on: www.thedsummit.com

_follow us on:

Μια γενιά χαμένη στην ανεργία

Η βαθιά ύφεση και οι τέσσερις «παγίδες» που εγκλωβίζουν τους νέους στην Ελλάδα μακριά από την αγορά εργασίας

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Σε πολλές «παγίδες ανεργίας» είναι εγκλωβισμένοι οι νέοι στην Ελλάδα, οι οποίοι, πέραν της κρίσης και της ύφεσης, έρχονται αντιμέτωποι με τα προβλήματα της αγοράς εργασίας και, κυρίως, με την ανεπάρκεια του εκπαιδευτικού συστήματος.

Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από αξιολογήσεις της ελληνικής αγοράς εργασίας από διεθνείς οργανισμούς, ακαδημαϊκούς και ανάμεσα στελέχη επιχειρήσεων. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο το γεγονός ότι πάνω από το 15% των ανέργων δεν... αναζητεί εργασία.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΕΔ, από τους 932.556 εγγεγραμμένους ανέργους τον Απρίλιο του 2012, υπήρχαν 154.157 άνεργοι οι οποίοι δεν αναζητούσαν εργασία. Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO) επισημαίνει ότι αυτό

δεν αποτελεί μόνο ελληνικό φαινόμενο. Δυστυχώς, ο σύγχρονος ιός της «ανεργίας» που μαστίζει τη νέα γενιά έχει εξαπλωθεί διεθνώς. Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO) μιλάει για μία ολόκληρη «γενιά χαμένη», καθώς θα παραμείνει εκτός εργασίας για περίπου 10 χρόνια. Και το πιο απογοητευτικό: σήμειο αρκετοί νέοι δεν αναζητούν εργασία, διότι νιώθουν απογοητευμένοι και πιστεύουν ότι δεν θα βρουν.

Όμως, στην Ελλάδα τα πράγματα είναι κάπως διαφορετικά. Από τους περίπου 154.000 ανέργους που δεν αναζητούν εργασία, η πλειονότητα (περίπου 118.000) είναι άνεργοι λιγότερο από 12 μήνες. Επομένως, είναι δύσκολο να ισχυριστεί κάποιος ότι ένας άνεργος για λιγότερο από 12 μήνες που αναζητεί εργασία απογοητεύεται και σταματά την προσπάθεια, όταν υπάρχουν 323.510 άνεργοι που αναζητούν εργα-

σία για περισσότερο από 12 μήνες. Επίσης, υπάρχουν ακόμη 455.000 άνεργοι για λιγότερο από 12 μήνες που ψάχνουν να βρουν δουλειά.

Εδώ έρχεται η ερμηνεία των ειδικών, οι οποίοι αποκαλούν το φαινόμενο αυτό «παγίδα ανεργίας». Με απλά λόγια, στην ελληνική αγορά εργασίας υπάρχουν κάποιες στρεβλώσεις, οι οποίες σε κάποιες περιπτώσεις τα κίνητρα

Στην Ελλάδα, περισσότεροι από 154.000 άνεργοι στον ΟΑΕΔ δηλώνουν ότι δεν θέλουν να αναζητήσουν εργασία...

να παραμείνουν άνεργος είναι περισσότερα από ό,τι να εργάζονται. As δούμε μερικά παραδείγματα:

1. Τα υψηλά επιδόματα ανεργίας, σε σχέση με τους μισθούς. Αν, για παράδειγμα, το μέσο επίδομα ανεργίας είναι 530 ευρώ τον μήνα για ένα χρόνο, η απορροφητικότητα στην αγορά εργασίας εντοπίζεται κυρίως σε part-time με 600 ευρώ τον μήνα, τότε υπάρχει κίνδυνος να επιλέξει κάποιος να παραμείνει άνεργος.

2. Το οικογενειακό περιβάλλον ευνοεί την αποχή ενός μέλους της οικογένειας από την εργασία.

3. Η αναβολή στην αναζήτηση εργασίας και η προτίμηση της παράτασης των σπουδών για την απόκτηση επιπλέον τίτλων και προσόντων μπορούν επίσης να αποτελέσουν «παγίδα» ανεργίας, ειδικά σε χώρες όπου το εκπαιδευτικό σύστημα δεν είναι προ-

σαρμοσμένο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Οι πολυετείς σπουδές, χωρίς ενδιάμεση ή ταυτόχρονη απασχόληση, αποκόβει τον νέο από την αγορά εργασίας. Ο νέος αποκτά τίτλους, αλλά φτάνει και σε μια ηλικία που έχει απαιτήσεις αλλά καμία εργασιακή εμπειρία, καμία προϋπηρεσία. Όσο η κρίση εντείνεται και οι επιχειρήσεις πνέονται, τόσο αυξάνεται η ανάγκη για αναζήτηση στελεχών «έτοιμων να δουλέψουν, να παράγουν και να αποδίδουν», εξηγεί στέλεχος εταιρείας αναζήτησης εργασίας. Οι θέσεις που απαιτούν πολλά τυπικά προσόντα στο ξεκίνημα της καριέρας είναι περιορισμένες, σε όλες τις χώρες.

4. Ο νέος αναβάλλει συνεχώς να θέσει στόχους και στρατηγική ώστε να βρει μία αξιοπρεπή εργασία στον τομέα που τον ενδιαφέρει. Το ILO επισημαίνει στην έκθεσή του ότι η

αναβολή αυτή, σε συνδυασμό με τις συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί στην αγορά εργασίας παγκοσμίως, επιδεινώνουν το πρόβλημα. Διότι οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης έχουν αυξηθεί και τείνουν να κυριαρχήσουν, σε σχέση με τις μόνιμες. Αυτό εντοπίζεται κυρίως στους νέους παρά στις μεγαλύτερες ηλικίες. Από τη μία πλευρά, αυτό είναι καλό διότι δημιουργεί κινητικότητα, με αποτέλεσμα ο νέος να εντοπιστεί πιο γρήγορα και πιο αποτελεσματικά αυτό που τον ενδιαφέρει και ταυτόχρονα να βελτιώσει τα προσόντα του. Η «σγουριά» και η «μονιμότητα» πολλές φορές «βαλτώνει» εργαζόμενους που βρέθηκαν τη λάθος στιγμή, στη λάθος θέση. Το ILO διαπιστώνει ότι οι ευέλικτες μορφές εργασίας καταπολεμούν την ανεργία, μόνο σε περιόδους ανάπτυξης.

4 εκατ. νέους άνεργους έφερε η κρίση

Τα στοιχεία του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO) είναι απογοητευτικά: σήμερα υπάρχουν 75 εκατ. νέοι άνεργοι, κατά 4 εκατ. περισσότεροι σε σχέση με το 2007, όταν ξεκίνησε η πιστωτική κρίση. Το χειρότερο είναι το ότι η ανεργία θα αυξάνεται με ταχύτατους ρυθμούς τουλάχιστον έως το 2016.

Με λίγα λόγια, πρόκειται για μια «χαμένη γενιά», αφού η ανεργία αφήνει εκτός εργασίας νέους τουλάχιστον για 10 χρόνια. Αυτή θα είναι μια κρίσιμη δεκαετία για εκατομμύρια νέους, κυρίως στις ανεπτυγμένες οικονομίες και σε ευρωπαϊκές χώρες που πλήττονται από την κρίση χρέους: Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία.

Στην Ελλάδα, η εικόνα είναι θλιβερή, καθώς τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας εμφανίζονται στους νέους. Το συνολικό ποσοστό ανεργίας ήταν στα τέλη του 2011 στο 21,7%, όταν στις ηλικίες μέχρι 25 ετών ήταν 53,8% και μέχρι 35 ετών 29,1%.

Ανάμεσα στην ανεργία αποτελεί στην Ελλάδα και σε άλλες ανεπτυγμένες οικονομίες το πτυχίο ή αλλιώς η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αν και η κατάσταση έχει επιδεινωθεί, οι κάτοχοι τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν μικρότερα ποσοστά ανεργίας από ό,τι αυτοί της δευτεροβάθμιας ή της πρωτοβάθμιας.

Ωστόσο, τα ποσοστά ανεργίας στους πτυχιούχους σήμερα είναι αυτά που είχαν της πρωτοβάθμιας πριν από κάποια χρόνια.

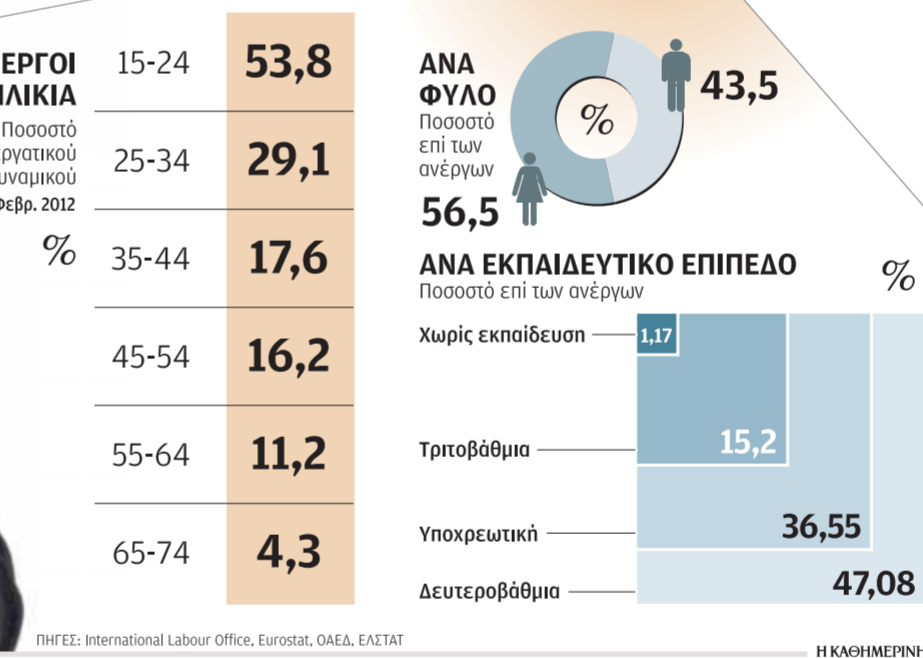
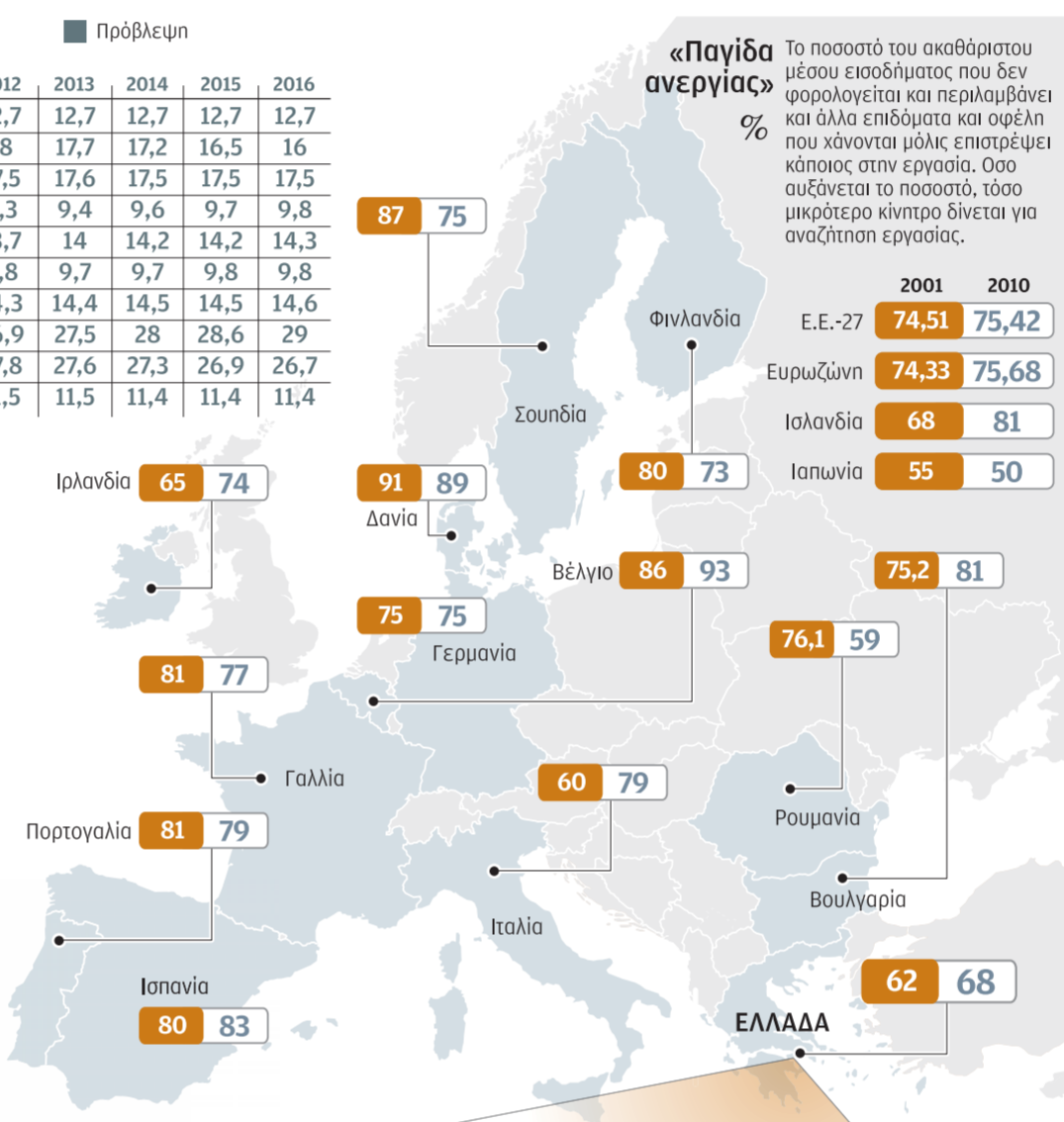
Η τριτοβάθμια εκπαίδευση και γενικά τα πολλά πτυχία δεν φαίνεται να είναι το ίδιο «αποτελεσματικά» στις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Ο οικονομικός κύκλος εκεί δημιουργεί άλλες απαιτήσεις στην αγορά εργασίας, η οποία αναζητεί κυρίως τεχνίτες ή εξειδικευμένα στελέχη στους τομείς που αναπτύσσεται η εν λόγω οικονομία (π.χ. αγροτική παραγωγή, κατασκευές, ναυτιλία, μεταλλουργία), παρά, για παράδειγμα, πολλούς γιατρούς ή δικηγόρους.

Γενικά, όμως, όπως παρατηρεί το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO), η απορροφητικότητα στην αγορά εργασίας είναι υψηλότερη στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Η ανεργία στους νέους παγκοσμίως

% του εργατικού δυναμικού	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Κόσμος	12,7	12,6	12,7	12,7	12,7	12,7	12,7
Ανεπτυγμένες - Ε.Ε.	18,1	18	18	17,7	17,2	16,5	16
Κεντρική και Νότια Ευρώπη	19,4	17,6	17,5	17,6	17,5	17,5	17,5
Ανατολική Ασία	8,9	9	9,3	9,4	9,6	9,7	9,8
Νοτιοανατολική Ασία - Ωκεανία	13,6	13,5	13,7	14	14,2	14,2	14,3
Νότια Ασία	10,2	9,8	9,8	9,7	9,7	9,8	9,8
Λατινική Αμερική - Καραϊβική	14,5	14,3	14,3	14,4	14,5	14,5	14,6
Μέση Ανατολή	25,4	26,5	26,9	27,5	28	28,6	29
Βόρεια Αφρική	23,1	27,9	27,8	27,6	27,3	26,9	26,7
Υποσαχάρια Αφρική	11,4	11,5	11,5	11,5	11,4	11,4	11,4

Οι άνεργοι στην Ελλάδα
Εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ τον Απρίλιο του 2012

Πού υπάρχει ζήτηση

Αν ριξούμε μια ματιά στα 10 επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη ζήτηση στην Ελλάδα (και στο εξωτερικό), σύμφωνα με τη Manpower, θα δούμε γιατί υπάρχουν τόσο χιλιάδες άνεργοι με πτυχία, μεταπτυχιακά και διδακτορικά. Οι πρώτοι σε ζήτηση είναι οι τεχνικοί κάθε είδους. Ακολουθούν οι πωλητές και οι αντιπρόσωποι πωλήσεων - μεταπωλητές. Όσο και αν κορυφώνεται η κρίση, το τελευταίο τμήμα που θα κλείσει ή θα περικόψει μία επιχείρηση είναι εκείνο των πωλήσεων, διότι είναι αυτό που φέρνει το χρήμα. Πόσο όμως θέλουν να γίνουν πωλητές; Στην τρίτη θέση βρίσκονται τα εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη στον τομέα τους, για διάφορους κλάδους. Εδώ σημασία παίζει η εξειδίκευση και η εμπειρία και όχι τόσο πολύ ο κλάδος που έχει τη μεγαλύτερη ζήτηση. Τι πιθανότητες έχει ένας νέος σε αυτή την περίπτωση; Στη συνέχεια, βρίσκονται οι μηχανικοί (κυρίως στο εξωτερικό) και οι εργάτες, ενώ στις τελευταίες θέσεις ως προς τη ζήτηση είναι τα διευθυντικά στελέχη, οι λογιστές, οι ειδικοί πληροφορικής, οι χειριστές μηχανημάτων και οι γραμματείς.

ΑΝΑΛΥΣΗ από τη ZEZA ΖΗΚΟΥ

Ετοιμαστείτε για Grexit... Eirexit... Porxit... Spaxit... και Ixit...

Ο αγγλικός νεολογισμός «Grexit» είναι ένας φρικτός όρος, που ενδέχεται να σημαδοτήσει μία ακόμη πιο φρικτή πραγματικότητα: την έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωζώνη. Ο νεολογισμός αυτός κυριαρχεί πλέον σε πάμπολλες αναλύσεις, προβοκατόρικες και μη, στον διεθνή Τύπο. Κάποιοι σχεδιάζουν την ελληνική έξοδο, που θα ακολουθηθεί από μία απόπειρα δημιουργίας ενός ισχυρού τραπεζικού firewall, για να προστατέψει τις υπόλοιπες χώρες από τη μεταδοτικότητα της κρίσης. Δυστυχώς, όμως, τα σχέδια που αυτή τη στιγμή συζητούνται κεκλεισμένων των θυρών είναι θολά και περιορισμένα. Εδώ και αρκετά χρόνια, λέγαται πως η Ελλάδα δεν θα αντέξει στο ευρώ. Γι' αυτό και διασκεδάζω, κάθε φορά που διαβάζω ότι διάφοροι Ευρωπαίοι κεντρικοί τραπεζίτες και κορυφαίες εμπορικές τράπεζες προετοιμάζονται κρυφά για το αναπόφευκτο (την έξοδο της Ελλάδας). Τώρα προσέθεσαν και οι συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ!

Ετσι αναπτύσσεται ραγδαία και η μετάδοση του νεολογισμού: Porxit (έξοδος της Πορτογαλίας), Eirexit (έξοδος της Ιρλανδίας), Spaxit (έξοδος της Ισπανίας) και Ixit (έξοδος της Ιταλίας)!.. Αλλά όταν η μεγάλη πλειονότητα του κόσμου έχει καταστραφεί από το Μνημόνιο, γράφει στο γνωστό μέρος του αν θα βγούμε από την Ευρωζώνη ή όχι. «Γαία πυρί μιχθήτω» λέει και ψηφίζει Τσίπρα και Καμμένο. Το χρεοκοπημένο κράτος και οι χρεοκοπημένες ελληνικές τράπεζες καλύπτονται από την ευρωπαϊκή δανειακή βοήθεια. Οι όμως τα νοικοκυριά, τα οποία χρεοκοπούν το ένα μετά το άλλο και, το χειρότερο, πολλά εξ αυτών βρίσκονται σε κατάσταση οινεικής χρεοκοπίας χωρίς να το γνωρίζουν. Η κρίση χρηματοδοτήσεων των προνοιακών μηχανισμών -και η έλλειψη πόρων για τον εκσυγχρονισμό και την επέκτασή τους- επιτείνει τα πιο πάνω φαινόμενα. Το ελληνικό κράτος πρόνοιας ήταν σχεδιασμένο για ποσοστά φτώχειας της τάξεως του 20%, όχι για μεγέθη που σε λίγο θα προσεγγίζουν το 40%.

Ενας προκλητικός νεολογισμός αναπτύσσεται: Grexit (έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ), Eirexit (Ιρλανδίας), Porxit (Πορτογαλίας), Spaxit (Ισπανίας), Ixit (Ιταλίας)! Με κίνδυνο ένα bank run, που θα ανατινάξει το χρηματοπιστωτικό σύστημα

όμως, οι πολιτικοί, ειδικά στη Γερμανία, ακόμα δεν μπορούν να αποδεχτούν αυτή τη λογική - πόσω μάλλον να την εξηγήσουν στους ψηφοφόρους τους. Η προοπτική μιας ελληνικής εξόδου σημαίνει ότι πρέπει να αρχίσουν να το κάνουν - και μάλιστα γρήγορα, τονίζει ο βρετανικός Economist. Προς το παρόν, οι ψηφοφόροι δεν είναι τόσο τρομαγμένοι όσο οι επεν-

δυτές. Ενας άλλος τρόπος με τον οποίο εκδηλώνεται η λαϊκή οργή, και που συνιστά σοβαρή απειλή, είναι η μαζική απόσυρση καταθέσεων από τις τράπεζες (bank run). Οι οι ξέρουν πως, αν η Ελλάδα φύγει από το ευρώ, η κυβέρνηση θα πάρει μέτρα για τις τράπεζες, και όλοι πιστεύουν πως τα ευρώ τους θα μετατραπούν σε άχρηστες δραχμές, εν μια νυκτί. Ο τραπεζικός πανικός είναι ιδιαίτερα μεταδοτικός. Και τα σύγχρονα αδρατα εικονικά bank runs μέσω του Διαδικτύου, διαδίδονται με ταχύτητα dt. Ζούμε δηλαδή στην εποχή του αδρατου bank run, και του εικονικού πανικού. Πρόκειται για ένα σοβαρό πρόβλημα, που οι ηγέτες της Ευρωζώνης θα πρέπει να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά. Όμως, οι εκλογές στην Ελλάδα δεν μπορούν να προκαλέσουν το μοιραίο χτύπημα, όσο θα προκαλούσε ένα bank run στη Βαρκελώνη ή στο Τορίνο. Οι φόβοι αυτοί δεν είναι κάτι το αφηρημένο. Την περασμένη εβδομάδα, φήμες ενός bank run στην Ισπανία οδήγησαν σε πτώση κατά 30% των μετοχών των ισπανικών τραπεζών. Η κυβέρνηση διέψευσε τις φήμες, και ο κόσμος ψύχασε. Ένα bank run αποτελεί μέθοδο α-

νατινάξης του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Μοιάζει σαν να σπάει ένα υδατόφραγμα και παρασύρει την οικονομία. Οι τράπεζες, ακόμη και οι πανιχίες, ποτέ δεν διαβέθουν όλα τα χρήματα που έχουν ως καταθέσεις. Τα δανείζουν σε τρίτους, κερδίζοντας. Και κερδίζουν, εφόσον οι οφειλότες μπορούν να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους. Όταν αυτοί αδυνατούν να ξεφλήσουν τα δανειά τους, η τράπεζα αναγκάζεται να τα διαγράψει, και σε εποχές κρίσης, οι τράπεζες κλονίζονται. Οι πιο ενημερωμένοι επενδυτές έχουν αρχίσει προ πολλού να βγάζουν τα λεφτά τους και από αυτές τις χώρες. Σε λίγο αναμένεται να κάνουν το ίδιο και οι απλοί καταθέτες. Γιατί να κρατάς τα χρήματά σου σε μια επικίνδυνη ισπανική τράπεζα, όταν μπορείς να τα στείλεις σε γερμανική ή μια αυστριακή ή μια ολλανδική, με ένα απλό κλικ του ποντικιού σου; Και αν ανησυχείς ότι θα καταρρεύσει ολόκληρο το τραπεζικό σύστημα της Ευρωζώνης, ή ότι θα βρεθεί τρόπος να μετατραπούν τα χρήματα των Ισπανών σε άχρηστα πέσο, σε οποιαδήποτε τράπεζα της Ευρωζώνης, τότε μπορείς να τα στείλεις στην Ελβετία, στην Αγγλία, ή στην Αμερική.

Τα βασικά μεγέθη των μεγάλων εμπορικών τραπεζών

Α' τρίμηνο 2012, ποσό σε εκατ. ευρώ

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια ▶

14%

14,9%*

16%

17,2%

* Αν υπολογιστεί η επίπτωση από το PSI στα δάνεια με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου ο δείκτης καθυστερήσεων διαμορφώνεται στο 15,7%

** Η κερδοφορία οφείλεται σε έκτακτο φορολογικό όφελος. Προ φόρων η τρέπεζα παρουσίασε ζημία ύψους 80 εκατ. ευρώ

ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	ALPHA BANK	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Eurobank
	ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
Καθαρά Κέρδη	-537	-108	298**	-236
Χορηγήσεις	31/3/12: 70.700	31/3/12: 48.800	31/3/12: 35.860	31/3/12: 50.500
Ετήσια μεταβολή	-5%	-4%	-5%	-3,4%
Καταθέσεις	57.400	27.800	20.905	31.600
Ετήσια μεταβολή	-15%	-26%	-24%	-21,8%
Προβλέψεις	559	321	296	365
Ετήσια μεταβολή	47%	24%	78%	9,0%

Στο «κόκκινο» δάνεια ύψους 44 δισ. ευρώ τον Μάρτιο

Στο τέλος του 2011 ποσοστό 15,9% εμφάνιζε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

Ραγδαία είναι η επιδείνωση της ποιότητας των χαρτοφυλακίων δανείων των τραπεζών, αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ύφεσης που πλήττει την οικονομία. Σύμφωνα με εκτιμήσεις στελεχών τραπεζών στο τέλος Μαρτίου του 2012 δάνεια ύψους 44 δισ. ευρώ βρίσκονταν στο «κόκκινο», καθώς οι καθυστερήσεις ξεπέρασαν το 18% του συνόλου των δανείων.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, στο τέλος Δεκεμβρίου 2011 τα δάνεια που εμφάνιζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών αντιστοιχούσαν στο 15,9% του συνόλου που μεταφράζεται σε δάνεια ύψους 41,6 δισ. ευρώ τα οποία δεν πληρώνονται. Υπογραμμίζεται ότι πριν από το ξέσπασμα της δημοσιονομικής κρίσης, στο τέλος Δεκεμβρίου 2008, ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων βρισκόταν στο 5% που αντιστοιχούσε σε καθυστερήσεις ύψους 11,9%.

Στελέχη τραπεζών σημειώνουν ότι η σημαντική επιδείνωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο πρώτο τρίμηνο σημειώθηκε παρά τη σχετική εκτόνωση της αβεβαιότητας μετά τον σχηματισμό της κυβερνήσεως συνεργασίας του Κ. Λ. Παπαδήμου. Προσθέτουν ότι τον Μάιο αρχικά λόγω της προεκλογικής περιόδου και στη συνέχεια εξαιτίας της αδυναμίας οχηματισμού κυβερνήσεως και της μεγάλης αβεβαιότητας για την έκβαση της κρίσης, τα πάντα έχουν παγώσει. «Η οικονομική δραστηριότητα βρίσκεται σε απώλυση», τονίζουν, «ενώ έχουν αυξηθεί κατακόρυφα οι οφειλές και οι καθυστερήσεις στην αποπληρωμή υποχρεώσεων». Στο τέλος Μαρτίου ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (άνω των 90 ημερών) διαμορφώθηκε στο 14% για την Εθνική Τράπεζα, στο 17,2% για τη Eurobank EFG, στο 15,7% για την Alpha Bank (συγκεκριμένα τις επιπτώσεις του PSI για τα δάνεια που είναι με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου) και στο 16% για την Τράπεζα Πειραιώς. Για την αντι-

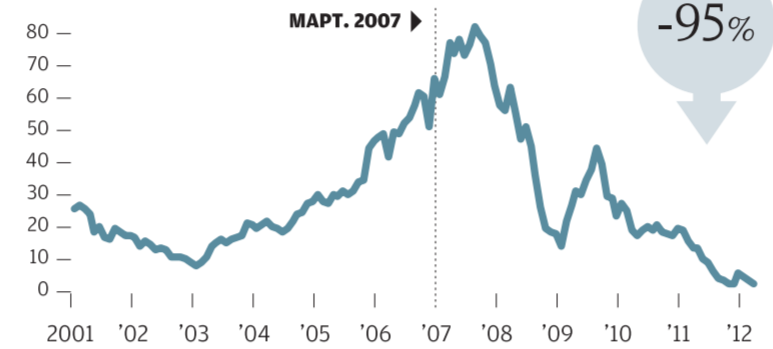
μετώπιση των καθυστερήσεων οι παραπάνω τράπεζες προχώρησαν στη διενέργεια προβλέψεων ύψους 1,5 δισ. ευρώ. Σημειώνεται ότι στην περίοδο 2007-2011 οι εγχώριες τράπεζες έχουν καταγράψει συνολικές προβλέψεις άνω των 20 δισ. ευρώ.

Ιδιαίτερα θετική εξέλιξη για το τραπεζικό σύστημα αποτελεί η ολοκλήρωση την προηγούμενη εβδομάδα της πρώτης φάσης της ανακεφαλαιοποίησης του τραπεζικού συστήματος με τη μεταβίβαση κεφαλαίων ύψους 18 δισ. ευρώ. Αναλυτικότερα η Εθνική Τράπεζα έλαβε ομόλογα ύψους 7,43 δισ. ευρώ, η Τράπεζα Πειραιώς ενισχύθηκε με 4,7 δισ. ευρώ, η Eurobank EFG με 3,97 δισ. ευρώ και η Alpha Bank με κεφάλαια ύψους 1,9 δισ. ευρώ. Την περασμένη Δευτέρα μεταφέρθηκαν από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), μετά από αρκετές εβδομάδες καθυστέρησης, ομόλογα του EFSF στις εμπορικές τράπεζες ως προκαταβολή για τη συμμετοχή του σε μελλοντικές αυξήσεις κεφαλαίου που θα γίνουν στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης. Οι ακριβείς όροι του μεγάλου αυτού επιχειρήματος και ο βαθμός συμμετοχής των ιδιωτικού τομέα θα αποφασιστούν από την επόμενη κυβέρνηση. Με τα κεφάλαια αυτά όλες οι παραπάνω τράπεζες θα διαθέτουν δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας άνω του 8% που τις καθιστά ικανές να αντλούν ρευστότητα απευθείας από το ευρωσύστημα. Τους τελευταίους μήνες λόγω της επιδείνωσης των συνθηκών και της εξαθύνωσης της κεφαλαιακής τους βάσης οι εγχώριες τράπεζες αντλούσαν ρευστότητα μέσω της έκτακτης διαδικασίας ELA η οποία παρέχεται μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος. Πλέον οι εγχώριες τράπεζες θα μπορούν και πάλι να αντλούν ρευστότητα απευθείας από το ευρωσύστημα, με καλύτερους όρους (χαμηλότερο επιτόκιο).

Παράλληλα, την προηγούμενη εβδομάδα οι τράπεζες ανακοίνωσαν τα αποτελέσματα του πρώτου τριμήνου τα οποία, όπως ήταν αναμενόμενο, αποτύπωσαν τη ραγδαία επιδείνωση των

Συνολική χρηματιστηριακή αξία τραπεζών

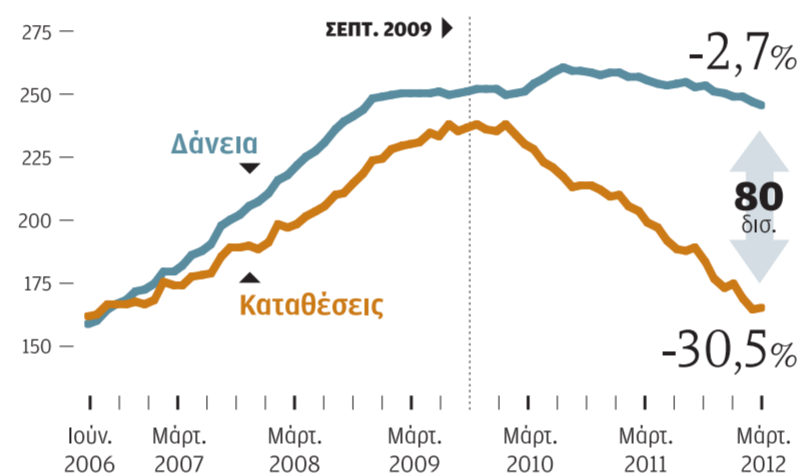
Μάρτιος, ποσό σε δισ. ευρώ

ΠΗΓΗ: Bloomberg, Eurobank EFG Research

Τραπεζικές καταθέσεις και δάνεια εγχώριων επιχειρήσεων και νοικοκυριών

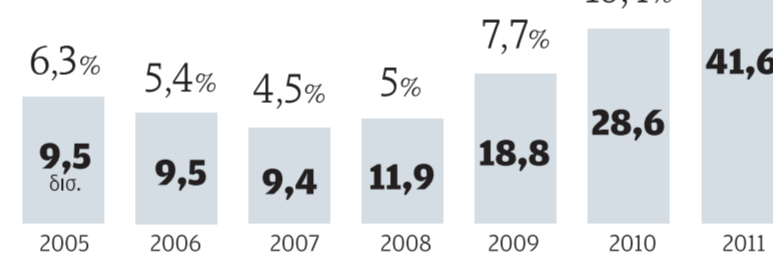
Υπόλοιπα τέλους περιόδου, ποσό σε δισ. ευρώ

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια

Λόγος μη εξυπηρετούμενων δανείων για περισσότερες από 90 ημέρες προς σύνολο δανείων

Δεκέμβριος, ποσό σε δισ. ευρώ

ΠΗΓΗ: T.E. Eurobank EFG Research

οικονομικών συνθηκών. Η Εθνική Τράπεζα παρουσίασε ζημίες ύψους 537 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της τράπεζας η αρνητική εικόνα των αποτελεσμάτων οφείλεται κυρίως στις απώλειες από χρηματοοικονομικές πράξεις (298 εκατ. ευρώ) αλλά και τη σημαντική αύξηση των προβλέψεων οι οποίες ανήλθαν στα 559 εκατ. ευρώ (+47%). Ζημίες ύψους 236 εκατ. ευρώ παρουσίασε η Eurobank EFG αποτέλεσμα που αποδίδεται στη συνεχιζόμενη ύφεση της ελληνικής οικονομίας και τις επιπτώσεις από την εξάπλωση της κρίσης χρέους στην Ευρώπη. Ζημίες ύψους 107,8 εκατ. ευρώ παρουσίασε η Alpha Bank. Το ενεργητικό του ομίλου διαμορφώθηκε στα 57,6 εκατ. ευρώ πα-

ρουσιάζοντας μείωση κατά 10% αποτέλεσμα κυρίως του PSI+, καθώς και της μείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου κατά 1,9 δισ. Κέρδη ύψους 298 εκατ. ευρώ παρουσίασε για το πρώτο τρίμηνο του 2012 η Τράπεζα Πειραιώς, κερδοφορία που οφείλεται στην αναγνώριση του υπόλοιπου αναβαλλόμενου φόρου (έσοδο) που σχετίζεται με το PSI, ενισχύοντας τα καθαρά αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια της περιόδου. Πριν από τη λογιστικοποίηση της φορολογικής ωφέλειας η τρέπεζα παρουσίασε ζημίες ύψους 80 εκατ. ευρώ έναντι οριακών κερδών ύψους 17 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

Συντηρητική πολιτική από τις εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΟΡΤΖΗ

Με μείωση των ορίων ασφάλισης έως και 40% και επιλεκτική ανάληψη του κινδύνου απαντούν οι εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων στην ένταση της ύφεσης και στην αυξημένη ανησυχία που κυριαρχεί στην ελληνική αγορά για έξοδο της χώρας από το ευρώ.

Παρά την απόφαση του γερμανικού ομίλου της Euler Hermes να διακόψει την ασφάλιση πιστώσεων των εισαγωγών προς την Ελλάδα, η θυγατρική της στην Ελλάδα συνεχίζει τη δραστηριότητά της, ακολουθώντας ως τόσο συντηρητική πολιτική στην ασφάλιση του ρίσκου, ενώ αντίστοιχη πολιτική ακολουθεί και η Atradius. Η αύξηση των ζημιών που καταγράφηκε το 2010 και το 2011 έχει οδηγήσει σε αύξηση των τιμών ασφάλισης, που υπολογίζεται στο 0,7% - 0,8% του τζίρου ή του ασφαλιζόμενου κεφαλαίου της επιχείρησης, ενώ συγκεκριμένοι κλάδοι, όπως οι κατασκευές, το αυτοκίνητο, το φάρμακο ή τα καύσιμα, αντιμετωπίζονται με μεγάλη επιφύλαξη και ορισμένοι αποκλείονται της ασφαλίστικης κάλυψης, ως δραστηριότητες υψηλού ρίσκου.

Να σημειωθεί ότι μετά την αποχώρηση της Εθνικής Ασφαλιστικής και τη διακοπή της δραστηριότητας της Coface (η οποία δεν διατηρούσε υποκατάστημα στη χώρα μας), την ελληνική αγορά πιστώσεων, μοιράζονται οι δύο πολυεθνικοί όμιλοι της Euler Hermes, θυγατρική του ομίλου Allianz και η Atradius, μέλος του ισπανικού ασφαλιστικού ομίλου GCO, με μερίδια που διαμορφώνονται στο 60% και 40% αντίστοιχα. Ο κύριος όγκος των εργασιών που το 2011, ανήλθε στα 44 εκατ. ευρώ αφορά συναλλαγές στο εξωτερικό, ενώ το υπόλοιπο είναι η ασφάλιση των ελληνικών εξαγωγών, που αυξάνονται καθώς οι επιχειρήσεις στρέφονται για την αναζήτηση αγορών στο εξωτερικό.

Οι εισαγωγές

Η απόφαση πάντως του γερμανικού ομίλου της Euler Hermes να σταματήσει την ασφάλιση εισαγωγών προς την Ελλάδα έως ότου αποκαταστεί η αβεβαιότητα, καθιστά πλέον το κλίμα στην αγορά εξαιρετικά βαρύ. Σε ανακίνωση της Εθνική Συννομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου, προειδοποιεί ότι μόνο για αυξήσεις σε μια σειρά βιομηχανικά προϊόντα, όπως τα καύσιμα, τα τρόφιμα, τα φάρμακα κ.ά., αλλά ακόμη και για ελλείψεις στα ράφια των καταστημάτων, στον βαθμό που οι εισαγωγές καθίστανται πλέον εξαιρε-

τικά δυσχερές και οι εισαγωγείς θα πρέπει να προεξοφλούν στο σύνολο και τους μετρητοίς, τις παραγγελίες τους.

Η ΕΣΣΕ κάνει λόγο για καταστροφική εξέλιξη, καθώς με δεδομένο ότι η αξία των εισαγωγών το 2011 ανήλθε στα 54,3 δισ. ευρώ, εκτιμά ότι θα απαιτηθούν 20 δισ. ευρώ περίπου σε μετρητά για την προμήθεια της αγοράς με πρώτες ύλες, καύσιμα, φάρμακα και άλλα αγαθά. Εκτιμάται ότι περί τις 200.000 μικροεισαγωγικές επιχειρήσεις αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στις νέες οικονομικές απαιτήσεις, εξαιτίας αφενός τόσο διακοπής ασφαλιστικής κάλυψης φορτίων προς την Ελλάδα και αφετέρου εξαιτίας της μείωσης των ορίων της ασφάλισης των πιστώσεων από το εξωτερικό. Κάτι τέτοιο θα αναγκάσει τις ελλη-

Η ΕΣΣΕ προειδοποιεί όχι μόνο για αυξήσεις στα προϊόντα, αλλά και για ελλείψεις στα ράφια των καταστημάτων

νικές εταιρείες να «σπάσουν» τις παραγγελίες τους στο όριο της επιτρεπτής πίστωσης, με αποτέλεσμα να αυξάνονται τα μεταφορικά τους έξοδα.

Το ασφυκτικό περιβάλλον που δημιουργείται για τις ελληνικές επιχειρήσεις, μετά την απόφαση της Euler Hermes, επισμαίνει με χθεσινά ανακινώμενα του και ο Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, που εισάγει το μεγαλύτερο μέρος των πρώτων υλών του από το εξωτερικό.

Η διεθνής απομόνωση της χώρας, επιβεβαιώνεται από στοιχεία της δεύτερου μεγαλύτερου ασφαλιστή πιστώσεων στον κόσμο Atradius και φέρνει την Ελλάδα στην κορυφή με ταξίδι 14 χωρών στη Δυτική Ευρώπη στις καθυστερήσεις πληρωμών, που ξεπερνούν το διάστημα των τριών μηνών με ποσοστό 41%. Σύμφωνα με την ίδια έρευνα το 66% των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ ελληνικών και ξένων επιχειρήσεων πραγματοποιείται με πίστωση. Με αφορμή τη στάση των πιστωτών σε διεθνές επίπεδο η Ομοσπονδική Κυβέρνηση της Γερμανίας, διευκρινίζει ότι δεν έχει αλλάξει την πολιτική της όσον αφορά τη χορήγηση εξαγωγικών εγγυησεων για εξαγωγές προς την Ελλάδα.

etzortzi@kathimerini.gr

Πλήγμα για την Ευρωζώνη μια ελληνική έξοδος

Νομισματικές ενώσεις έχουν ραγίσει και στο παρελθόν, καμία όμως δεν είχε το μέγεθος και τις διασυνδέσεις των <17>

Το ενδεχόμενο μιας ελληνικής εξόδου θα μπορούσε να συμβεί είτε νωρίτερα, είτε να συνεχίσει να μας απασχολεί για κάποιο διάστημα ακόμα, ή και να αποτραπεί. Ωστόσο, η εβδομάδα μετά τις ελληνικές εκλογές στις 17 Ιουνίου εξακολουθεί να φαίνεται ως η ώρα που θα κορυφωθεί ο εξουθενωτικός πυρετός της Ευρωζώνης και θα καταστεί σαφής η πρόγνωση του ασθενούς.

Παρά το γεγονός ότι η ελληνική κυβέρνηση βρίσκεται κοντά στο να τρέξει πρωτογενές πλεόνασμα, εξακολουθεί να χρειάζεται τις υπόλοιπες δόσεις του προγράμματος προκειμένου να τηρήσει τις δεσμεύσεις της για φέτος. Την ίδια ώρα, οι ελληνικές τράπεζες βασίζονται αυτήν τη στιγμή σε κεφάλαια από την EKT. Χωρίς τα συγκεκριμένα κεφάλαια το σύνολο του τραπεζικού συστήματος θα καταρρεύσει.

Μία άτακτη έξοδος από το ευρώ θα μπορούσε να οδηγήσει, σύμφωνα με τους οικονομολόγους της UBS, σε μία συρ-

ρίκνωση του ελληνικού ΑΕΠ μεταξύ 40% και 50% κατά το πρώτο έτος. Εκτός αυτού, η ελληνική κυβέρνηση οφείλει στις κυβερνήσεις και τα ιδρύματα της Ευρωζώνης κεφάλαια 290 δισ. ευρώ, σύμφωνα με τους οικονομολόγους της Barclays, ένα ποσό που δύσκολα θα επιτρεφτόταν. Αντίστοιχα, στα τέλη του 2011, οι ελληνικές επιχειρήσεις και νοικοκυριά οφείλουν στις ξένες τράπεζες περίπου 69 δισ. ευρώ. Οι πρόσφατες εκτιμήσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάνουν λόγο για συρρίκνωση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης φέτος κατά 0,3%, και κατά 1% το 2013. Ο οικονομολόγος της ING Μαρκ Κλιφ υπολογίζει ότι μία ομαλή ελληνική έξοδος θα οδηγούσε σε μία περαιτέρω συρρίκνωση του ΑΕΠ φέτος κατά 1,6%. Οι υπόλοιπες οικονομίες της ευρωπαϊκής περιφέρειας θα δέχονταν το μεγαλύτερο πλήγμα, σε αντίθεση με τη Γερμανία, το ΑΕΠ της οποίας θα ενισχυόταν κατά 0,7% το 2012 και κατά 1,7% το 2013. Θα μπορούσε όμως μία

Το τέικος προστασίας, το οποίο υποτίθεται ότι θα προστατεύσει από τη μετάδοση της κρίσης, δεν έχει σχεδιαστεί για εκροές καταθέσεων ούτε είναι επαρκές για τις ανάγκες των μεγάλων οικονομικών. Αυτό αφήνει την EKT ως το τελευταίο προπύργιο.

ελληνική έξοδος να περιοριστεί στα σύνορα της χώρας; Οι ευρωπαϊκές τράπεζες παραμένουν ανησυχιακά αδύναμες, όχι μόνο στις μικρές οικονομίες όπως στην Κύπρο, αλλά και σε μεγάλες χώρες

όπως η Ισπανία. Με τις ανησυχίες για τον ισπανικό τραπεζικό κλάδο να ενισχύονται, υπάρχει ο κίνδυνος μαζικών εκροών τραπεζικών καταθέσεων, καθώς οι πολίτες στις αδύναμες οικονομίες φοβού-

νται το ενδεχόμενο υποτιμημένων καταθέσεων, ένα σενάριο που θα μπορούσε να επιδεινωθεί μετά από μία ελληνική έξοδο.

Επιπλέον, το τέικος προστασίας το οποίο υποτίθεται ότι θα προστατεύσει από τη μετάδοση της κρίσης δεν έχει σχεδιαστεί για εκροές καταθέσεων ούτε είναι επαρκές για τις ανάγκες των μεγάλων οικονομικών. Αυτό αφήνει την EKT ως το τελευταίο προπύργιο. Η τρέπεζα θα μπορούσε να αγοράσει για μία ακόμα φορά ομόλογα, αν και η συγκεκριμένη στρατηγική θα ήταν λιγότερο αποτελεσματική από πριν. Σε περίπτωση που ούτε τα κεφάλαια διάσωσης αλλά ούτε η EKT καταφέρουν να πράξουν τα απαραίτητα, τότε ενδέχεται να ακολουθήσει μία ευρύτερη διάλυση η οποία θα ήταν καταστροφική ακόμα και για τον ευρωπαϊκό πυρήνα, με τις επιπτώσεις να επηρεάζονται από τις Ευρωζώνες να υπολογίζονται στο 8,9%. Αυτή τη φορά δεν θα γλίτωνε ούτε η Γερμανία,

η οποία θα αντιμετωπίζε μια συρρίκνωση 8,2% στο ΑΕΠ της, καθώς το αναγεννημένο ισχυρό μάρκο θα αποτελούσε πρόβλημα για τους εξαγωγείς της χώρας. Στο σύνολο της πρώην Ευρωζώνης θα επικρατούσε ένα μαζικό κύμα πτωχεύσεων, καθώς οι επιχειρήσεις θα βρίσκονταν αντιμέτωπες με ένα σενάριο που είτε θα τους οφείλονταν χρήματα σε ένα υποτιμημένο νόμισμα είτε θα χρυσόσαν χρήματα σε ένα ανατιμημένο νόμισμα.

Οι νομισματικές ενώσεις έχουν ραγίσει και κατά το παρελθόν, ωστόσο καμία δεν είχε το μέγεθος, τη φιλοδοξία και τον βαθμό διασυνδέσεων της Ευρωζώνης. Ο φόβος των συνεπειών μπορεί να προκαλέσει παραχωρήσεις από την Ελλάδα και τους πιστωτές της που θα αποτρέψουν τα χειρότερα. Αλλά μπορεί ο φόβος να είναι επαρκής για να προκαλέσει μία αλλαγή, αλλά όχι αρκετός ώστε να προκαλέσει πανικό; Η πρόγνωση είναι αβέβαιη.

ΠΙΕΡ ΜΟΣΚΟΒΙΣΙ

Από τους τροτοκιστές στο υπουργείο Οικονομικών

Ο νέος υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας χαρακτήριζε κάποτε το Σοσιαλιστικό Κόμμα «κόμμα τυχοδιωκτών»· σήμερα ως βασικό του στέλεχος διαπραγματεύεται με τη Γερμανία

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Σε εποχές νεανικής επαναστατικότητας ο τροτοκιστής Πιερ Μοσκοβισί είχε χαρακτηρίσει το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Γαλλίας «κόμμα τυχοδιωκτών». Σήμερα, όπως και στα τέλη της δεκαετίας του 1990, ανήκει σε μια κυβέρνηση Σοσιαλιστών και υπόσκειται να συνδράμει την Ελλάδα υπό τον όρο ότι εκείνη θα σεβαστεί τις δεσμεύσεις της. Ο 54χρονος Πιερ Μοσκοβισί, νέος υπουργός Οικονομικών του Φρανσουά Ολάντ (αντί για το φαβορί Μισέλ Σαπέν), καλείται να επιτύχει δημοσιονομική πειθαρχία στη Γαλλία, χωρίς να παύσει να δίνει έμφαση στον αναπτυξιακό προσανατολισμό της Ευρώπης.

Διαδρομή
Αρχικά ήταν «ένας από τους ανθρώπους του Ντομινίκ Στρος-Καν», ο οποίος είχε υπάρξει και καθηγητής του στην περίφημη Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ENEA), το λίκνο της γαλλικής ελίτ. Μετά το σεξουαλικό σκάνδαλο και την καταβάρθρωση του Στρος-Καν, άλλαξε γραμμή πλεύσης, ως πολιτικό ον που είναι, και συντάχθηκε τάχιστα με τον Φρανσουά Ολάντ. Ανέλαβε

Ο Πιερ Μοσκοβισί υπόσκειται να συνδράμει την Ελλάδα υπό τον όρο ότι εκείνη θα σεβαστεί τις δεσμεύσεις της

επικεφαλής της προεκλογικής του εκστρατείας και από κοινού διατύπωσαν τη δέσμευσή τους για ισοσκελισμό του προϋπολογισμού μέσα σε 5 χρόνια με τη φορολογία των μεγάλων εταιρειών και των πλουσίων (την τελευταία φορά που είχε η Γαλλία ισοσκελίσει τον προϋπολογισμό της ήταν το 1974).

Ο Ολάντ και Μοσκοβισί είχαν «συναπτήσει» και το 1991, όταν συνέγραψαν ένα βιβλίο, ασκώντας κριτική στις μεταρρυθμίσεις του τότε προέδρου Φρανσουά Μιτεράν, οι οποίες θεωρούσαν υπέρ της αγοράς.

Ο Πιερ Μοσκοβισί προέρχεται από πολιτικοποιημένο περιβάλλον με γονείς διανοούμενους της Αριστεράς και έγκριτους επιστήμονες στον χώρο της ψυχολογίας και της ψυχικής ανάλυσης. Ο πατέρας του, ο Ρουμανοβραβίος Σερζ Μοσκοβισί, ενεργό μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ρουμανίας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ζήτησε καταφύγιο στη Γαλλία το 1947. Εργάστηκε ως κοινωνικός ψυχολόγος και υπήρξε ιδρυτικό στέλεχος των Πρασίνων. Η μητέρα του, Μαρί Μπρονμπέργκ, είναι ψυχαναλύτρια και πρόκειται στο Κομμουνιστικό Κόμμα.

Ο Πιερ Μοσκοβισί σπούδασε οικονομικά και φιλοσοφία, πολιτικές επιστήμες και διοίκηση επιχειρήσεων. Στα φοιτητικά του χρόνια είχε ενεργό ανάμιξη στην τροτσκιστική Κομμουνιστική Επαναστατική Λίγκα, την οποία εγκατέλειψε το 1984 για να προσχωρήσει στο Σοσιαλιστικό Κόμμα. Σύ-

Αρχικά ο 54χρονος Πιερ Μοσκοβισί ήταν «ένας από τους ανθρώπους του Ντομινίκ Στρος-Καν»· μετά τα σκάνδαλα άλλαξε γραμμή πλεύσης και συντάχθηκε τάχιστα με τον Φρανσουά Ολάντ. Ανέλαβε επικεφαλής της προεκλογικής του εκστρατείας και από κοινού διατύπωσαν τη δέσμευσή τους για ισοσκελισμό του προϋπολογισμού μέσα σε 5 χρόνια με τη φορολογία των μεγάλων εταιρειών και των πλουσίων.

ντομα βρέθηκε στο στενό περιβάλλον του μετέπειτα πρωθυπουργού Λιονέλ Ζοσπέν και το 1994 εξελέγη στο Ευρωκοινοβούλιο.

Το 1997-2002 υπηρέτησε ως υφυπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στην κυβέρνηση Ζοσπέν, το 2004 εξελέγη ένας από τους αντιπροέδρους του Ευρωκοινοβουλίου και επανεξελέγη το 2007. Την επόμενη χρονιά, το 2008, πλσίασε πιο κοντά από ποτέ στην κορυφή του Σοσιαλιστικού Κόμματος, θέτοντας υποψηφιότητα για τη θέση του γενικού γραμματέα.

Γεράκι τελικά
Η πλούσια ευρωπαϊκή εμπειρία του και η άνεσή του στη χρήση της αγγλικής γλώσσας θα αποδειχθούν πραγματικά πολύτιμες στα καινούργια του καθήκοντα. Αφενός η κυβέρνηση Ολάντ ενώπιον ενός απρόθυμου Βερολίνου ζητεί προσθήκη όρων για την ανάπτυξη στο δημοσιονομικό σύμφωνο ως προϋπόθεση για να το εγκρίνει, αφεντέρου πρέπει να

Μηνύματα στην Ελλάδα

Ο μετριοπαθής σοσιαλιστής Πιερ Μοσκοβισί δεν φαίνεται να είναι οπαδός της ανελέητης λιτότητας χωρίς ανάπτυξη, αλλά η δημοσιονομική πειθαρχία δεν τη διαπραγματεύεται. Στην περίπτωση της χώρας μας, δηλώνει αισιόδοξος ότι «μετά τις επικείμενες εκλογές θα αναδειχθεί κυβέρνηση, η οποία θα συμβάλει στην εκπλήρωση του κοινού στόχου». Για τις μεταρρυθμίσεις, ο νέος υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας τόνισε πως «είναι επιβεβλημένες, αλλά εν μέσω ύφεσης πρέπει κι εμείς να αποστείλουμε θετικά μηνύματα στους Έλληνες». Μετά την ανάληψη καθηκόντων, η πρώτη επίσημη επίσημη του ήταν στη Γερμανία για να συναντηθεί με τον ομόλογό του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε. Η συζήτησή τους διεξήχθη σε φιλικό κλίμα, αλλά οι διαφορές τους παραμένουν. «Χωρίς τη συνεργασία μας δεν θα προχωρήσουν τα πράγματα στην Ευρώπη», δήλωσε με γαλατική ευγένεια ο κ. Μοσκοβισί. Γνωρίζει, όμως, ότι προς το παρόν σύμπτωση απόψεων, για το ευρωομόλογο λόγου χάριν, δεν υφίσταται. Συν τοις άλλοις, άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο στήριξης του κ. Σόιμπλε για το ηθικό του Ευρογρουπ μετά τον Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ. Την ιδέα την είχε αρχικά ο Νικολά Σαρκοζί. «Το θέμα του Ευρογρουπ δεν είναι κάτι το οποίο μπορούμε να το αποφασίσουμε σε προσωπική βάση», είπε ο Πιερ Μοσκοβισί. «Θα αποτελέσει μέρος ευρύτερου πακέτου, στο πλαίσιο του οποίου θα γίνουν ορισμένες συμφωνίες για δεδομένα ζητήματα». Εως τότε, ο κ. Μοσκοβισί προσηλώνει σε ορισμένους συμβιβασμούς με τον κ. Σόιμπλε, και δη για τον ζητούμενο πυλώνα της ανάπτυξης στο δημοσιονομικό σύμφωνο.

υλλαγγών, ο οποίος ψηφίστηκε λίγο πριν από τη λήξη της θητείας Σαρκοζί. Η έναρξη της ισχύος του τοποθετείται τον Αύγουστο και η εφαρμογή του θα χρησιμοποιηθεί ως ένα εργαλείο για την επίτευξη της φορολογίας αυτών και στην υπόλοιπη Ευρώπη, αν και η προοπτική αυτή έχει ήδη προκαλέσει τις οργίλες αντιδράσεις του Λονδίνου και του Δουβλίνου – ο φόρος υπερψηφίστηκε, πάντως, και από το Ευρωκοινοβούλιο αυτή την εβδομάδα.

Ζωπρές, όμως, αντιδράσεις προκαλεί και κάτι ακόμα, το οποίο συνδέεται με τον Πιερ Μοσκοβισί, αλλά αφορά... τις ιδιωτικές του προτιμήσεις: αγαπά ιδιαίτερα τη πούρα Αβάντας. «Όταν κτίζεις την πολιτική σου κριέρα, το να κινιγίζεις πούρα μάλλον είναι ένα αρνητικό χαρακτηριστικό για σένα», είχε κάποτε εξομολογηθεί σε συνέντευξή του. «Πολλοί μέσα στο Σοσιαλιστικό Κόμμα θεωρούν ότι με τα πορνο δόγη την εντύπωση του σπουδαίου φανταστικού...».

ΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

«Σοσιαλισμός των επιτοκίων η έκδοση ευρωομολόγων»

Κατηγορηματικά απορρίπτουν οι συγκυβερνώντες Γερμανοί Φιλελεύθεροι (FDP) την πρόταση του Γάλλου πρόεδρου, Φρανσουά Ολάντ, για την έκδοση ευρωομολόγων, όπως μεταδίδει η Deutsche Welle.

«Savoir-vivre δεν σημαίνει να πληρώνουν οι λίγοι και να απολαμβάνουν όλοι, δήλωσε ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του FDP, Ράινερ Μπρούντερλε.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του FDP, Ράινερ Μπρούντερλε, μιλώντας στην Die Welt χαρακτήρισε «Σοσιαλισμό των Επιτοκίων» τα ευρωομολόγια και αποκλείοντας το ενδεχόμενο να περάσει η πρόταση όσο το κόμμα του συγκυβερνήσει στο Βερολίνο. «Τα ευρωομολόγια συνιστούν Σοσιαλισμό των επιτοκίων, τον οποίο η Γερμανία και άλλες επιτυχημένες χώρες θα πρέπει να πληρώσουν ακριβώς», υπογράμμισε στη συνέντευξή του ο Ράινερ Μπρούντερλε, προσθέτοντας ότι με το κόμμα του στην κυβέρνηση η πρόταση αυτή δεν θα έχει καμία τύχη. «Savoir-vivre δεν σημαίνει να πληρώνουν οι λίγοι και να απολαμβάνουν όλοι. Θα πρέπει να προωθήσουμε τη σωστή πολιτική ανάπτυξης. Μόνο τότε θα συνάδει η ανάπτυξη που επιθυμεί ο κ. Ολάντ με την κουλτούρα σταθερότητας της Γερμανίας» τόνισε ο κ. Μπρούντερλε.

Για την αναθέρμανση της ανάπτυξης, ο φιλελεύθερος πολιτικός προτείνει τη σύσταση μία κοινής ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας. «Η Γερμανία χρειάζεται νέους ανθρώπους στο πεδίο της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η Γαλλία και η Ισπανία έχουν υψηλή ανεργία στους νέους.

Προβλήματα για τη Vodafone στις αγορές της Ευρωζώνης

Οι κακές ειδήσεις από την Ευρωζώνη δεν αφήνουν ανεπηρέαστη τη Vodafone. Ο κολλοσός της κινητής τηλεφωνίας ανακοίνωσε αμετάβλητα κέρδη υπό τη σκιά της δημοσιονομικής κρίσης στην Ευρωζώνη και την ύφεση. Ο Βιτόριο Κολάο, διευθυνών σύμβουλος της εταιρείας, ανακοίνωσε πως αναγύστεται να προχωρήσει σε απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων, αξίας 4 δισ. στερλινών, σε Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία και Πορτογαλία. Μεγάλο χόσμο, ωστόσο, χωρίς την Ευρώπη όσον αφορά την κερδοφορία από τις αναδυόμενες αγορές. Στην Ινδία, τα έσοδα της εταιρείας από την παροχή υπηρεσιών αυξήθηκαν 19,5%. Στο οικονομικό έτος με λήξη στις 31 Μαρ-

Ο διευθυνών σύμβουλος της εταιρείας, Βιτόριο Κολάο.

τίου 2012 τα μεικτά κέρδη της Vodafone ενισχύθηκαν κατά 0,5%. Ο Βιτόριο Κολάο προειδοποίησε ότι ίσως το τρέχον έτος να μην εκπληρωθούν οι στόχοι.

Ζημιογόνες οι διεθνείς πτήσεις της αυστραλιανής Qantas Airways

Σε διαχωρισμό των διεθνών πτήσεων από τις πτήσεις εσωτερικού θα προχωρήσει η αυστραλιανός αερομεταφορέας της Qantas Airways, ώστε να εξυγιάνει τις ζημιογόνους δραστηριότητές του, όπως εξήγησε ο διευθυνών σύμβουλος της Άλαν Τζόις. Αν και θα συσταθούν δύο διαφορετικές οντότητες, η Qantas θα παραμείνει ακέραια. Οι διεθνείς πτήσεις αποδεικνύονται μη αποδοτικές και ο κ. Τζόις, αφότου εξάντλησε τις άλλες εναλλακτικές, χρειάζεται να αναγκαστεί να λύσει το πρόβλημα. Ο Άλαν Τζόις επιδιώκει να δείξει στην κυβέρνηση, στα συνδικάτα, αλλά και στους μετόχους ότι η Qantas International πρέπει να εξυγιανθεί,

Ο επικεφαλής του αερομεταφορέα, Άλαν Τζόις.

τονίζουν αναλυτές. Οι ζημιές της Qantas International έφθασαν τα 200 εκατ. δολ. Αυστραλιάνων τον Αύγουστο.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΜΙΧΑΗΛ ΝΙΚΟΛΕΤΟΥ***

Τι σημαίνει η Νέα Δραχμή;

Το τελευταίο καιρό ακούμε συνέχεια για τη δραχμή, θα ήταν καλό λοιπόν να δούμε αναλυτικά τι σημαίνει αυτό. Καταρχήν πριν ξεκινήσει να δοίμε μερικά οικονομικά στοιχεία για την Ελλάδα. Το χρέος της Ελλάδας είναι 245 δισ. ευρώ με επιτόκιο περίπου 2,8%. (Να σημειώσουμε ότι σήμερα η Ιταλία δανειάζεται με 5,6% και η Ισπανία με 6,1%). Το πρωτογενές έλλειμμα (δηλαδή τα έσοδα του κράτους - έξοδα του κράτους) της Ελλάδας είναι 4,5 δισ. ευρώ τον χρόνο (σύμφωνα πάντα με τα δημοσιονομικά δεδομένα) και το εμπορικό έλλειμμα (δηλαδή εξαγωγές - εισαγωγές) είναι 12,4 δισ. ευρώ (δηλαδή εισάγουμε 12,5 δισ. παραπάνω από αυτά που εξάγουμε). Τώρα αν υποθέσουμε ότι αύριο πάμε στη δραχμή. Με το που δημιουργηθεί η δραχμή θα αρχίσει να υποτιμάται στην ελεύθερη αγορά. Ενώ η αρχική ισοτιμία θα είναι 1-1 με το ευρώ μετά από λίγο λιγότερα θα είναι στο 50% της αξίας του (και αυτό είναι αισιόδοξο απλά το βάζω για να δούμε τις συνέπειες). Η ισοτιμία δεν θα είναι σταθερή και οι βίαιες διακυμάνσεις θα αναγκάσουν την Ελλάδα να την κλείσει (σε σχέση με κάποιο δυνατό νόμισμα, λογικά το ευρώ αν και αυτό δεν είναι απαραίτητο) στα καινούργια επίπεδα (έτσι ότι το κέ-

τι, οι τράπεζες θα βάλουν φραγή ώστε αυτό δεν θα έχει μεγάλη διάρκεια καθώς το κράτος προκειμένου να καλύπτει τις ανάγκες του (κυρίως λόγω του ελλείμματός που είναι 4,5 δισ.) θα τυπώνει δραχμές και αναγκαστικά (κάποια στιγμή) θα αφήσει την ισοτιμία ελεύθερη. Εφόσον το χρέος είναι σε ευρώ, με την έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ, το χρέος θα διπλασιαστεί σε σχέση με τη καινούργια δραχμή. Άρα η Ελλάδα θα έχει δύο επιλογές ή να συνεχίσει να πληρώνει το χρέος της (πράγμα που φαίνεται αδύνατο) ή να προβεί σε μονομερή διαγραφή του. Αν / Όταν προβεί στη διαγραφή του, η Ελλάδα θα αποκοπεί από όλα τα διεθνή χρεοπιστωτικά μέσα και πλέον δεν θα μπορεί ούτε να δανειστεί ούτε να κάνει εύκολα συναλλαγές με το εξωτερικό, καθώς κανείς δεν θα δέχεται τη δραχμή σαν νόμισμα πληρωμών. Θα ήθελα να σημειώσω εδώ ότι ιστορικά οι μόνες τρεις χώρες που δεν έχουν πληρώσει το χρέος τους στο ΔΝΤ είναι η Σομαλία, το Σουδάν και η Ζιμπάμπουε. Με το που η Ελλάδα πάει στη δραχμή, οι τράπεζες αυτομάτως θα κρατικοποιηθούν το οποίο θα έχει σαν συνέπεια τη φραγή κεφαλαίων. Δηλαδή, για να μη φύγουν τα χρήματα στο εξωτερικό, στη τσέπη μας, στο σεντοκι, στο σπι-

τι, να μάθει η αγορά να λειτουργεί σε αυτά τα επίπεδα. Όσον αφορά το εμπορικό έλλειμμα, η Ελλάδα θα σταματήσει να εισάγει, καθώς η υποτίμηση της δραχμής θα κάνει τις εισαγόμενα προϊόντα πάρα πολύ ακριβά. Αυτό θα δημιουργήσει ένα βραχυπρόθεσμο πρόβλημα στα τρόφιμα που λογικά θα καλυφτεί από την τοπική παραγωγή. Η μεγαλύτερη ανησυχία όμως θα στραφεί προς την έλλειψη πετρελαίου και φαρμάκων που ούτε μπορούμε να παράγουμε αλλά ούτε και θα έχουμε τη δυνατότητα να εισάγουμε. Στον αντίποδα αυτών των γεγονότων υπάρχουν κάποιοι που θα υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα θα γίνει πιο ανταγωνιστική και ότι τα θετικά της δραχμής θα βοηθήσουν την Ελλάδα να βγει από την κρίση πιο γρήγορα. Η αλήθεια είναι ότι λόγω της υποτίμησης η Ελλάδα θα γίνει πιο ανταγωνιστική αλλά ποιο θα είναι το σημείο κατά 50% (δηλαδή 580 δραχμές που θα ισοδυναμούν πλέον με 290 ευρώ) λόγω της υποτίμησης (αν προσθέσουμε και τον πληθωρισμό η αγοραστική δύναμη μειώνεται περαιτέρω). Αυτή τη στιγμή

*Ο κ. Μιχάλης Νικολέτος είναι ανώτερο στέλεχος Hedge Fund

Οι επώδυνες αποφάσεις είναι μπροστά για τον Γάλλο πρόεδρο

Στα άμεσα προβλήματα είναι το έλλειμμα και οι «απειλές» της Moody's

Δύο εβδομάδες, τρεις ήπειροι, δύο παγκόσμιες συσκέψεις και μία σύνοδος κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο νέος πρόεδρος της Γαλλίας, Φρανσουά Ολάντ, μοιάζει σχεδόν έμπειρος. Ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών, Λοράν Φαμπους, χαρακτήρισε «άσηψη» την παρουσίαση του στο G8 και τη συνάντηση του ΝΑΤΟ. Η προσπάθειά του να δώσει προτεραιότητα στην ανάπτυξη έναντι της λιτότητας του εξασφάλισε φίλους και εγκώμια. Ισχυρίστηκε μετά τη σύνοδο του G8 πως «τίμιση» την εντολή των ψηφοφόρων. Το εξώφυλλο του περιοδικού Nouvel Observateur φέρει τον τίτλο «Ολάντ ο κατακτητής» και «Ο Άγιος Φραγκίσκος περπατάει πάνω στο νερό» του Le Point.

Οι δημοσκοπήσεις καταδεικνύουν πως ο κ. Ολάντ έχει από τις υψηλότερες δημοτικότητες μεταξύ των

Μείωσε με προεδρικό διάταγμα τον μισθό του και τον μισθό των υπουργών του

προέδρων της Γαλλίας άμεσα μετά την εκλογή τους. Αυτό που αρέσει περισσότερο στους Γάλλους μετά τα λαμπερά χρόνια του Σαρκοζί είναι η σεμνότητά του. Μείωσε με προεδρικό διάταγμα τον μισθό του και τον μισθό των υπουργών του, ενώ τους κάλεσε να αρνούνται τα ακριβά δώρα και τη φιλοξενία, να ταξιδεύουν με τρένο όταν μπορούν (όπως έκανε ο ίδιος στις 23 Μαΐου) και όταν οδηγούν σε βουνά τους φωτεινούς σηματοδότες (καινοτομία για τους υπουργούς). Οι μισοί υπουργοί του είναι θηλυκοί γένους, πολλοί είναι νέοι και πολλοί συνδυάζουν και τα δύο.

Όλα αυτά είναι καλά, αλλά εύκολα. Δεν έχει, ως τώρα, λάβει παρά μόνον εύπεπτες αποφάσεις. Ακόμη και η απόφασή του να ανακαλέσει την αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης από τα 60 στα 62 έτη για όσους άρchiαν

Η προσπάθεια του Φρανσουά Ολάντ να δώσει προτεραιότητα στην ανάπτυξη έναντι της λιτότητας του εξασφάλισε φίλους και εγκώμια.

να εργάζονται νέοι δεν προκαλεί αντιδράσεις. Ο κύριος λόγος που ο κ. Ολάντ δεν έχει διάθεση για άμεσα αντιπαραθέσεις είναι οι επικείμενες εκλογές της 10ης και της 17ης Ιουνίου. Πρέπει να αναβάλει τις επώδυνες αποφάσεις για μετά τις εκλογές και να

εξακολουθήσει να πιέζει τη Γερμανία επιμένοντας κατά της λιτότητας. Ο χρόνος, όμως, δουλεύει εναντίον του. Έχει υποσχεθεί να μειώσει το δημοσιονομικό έλλειμμα της Γαλλίας στο 3% μέσα στο 2013. Αλλά το ΔΝΤ εκτιμά πως θα φθάσει μάλλον στο 3,9%. Η

Moody's έχει επιβεβαιώσει την αρνητική προοπτική στη βαθμολογία των τριών Α που έχει η Γαλλία και εξαρτά την υποβάθμισή της χώρα από το ποιος θα είναι ο πρώτος πολιτικός επilogός του κ. Ολάντ. Με τις οικονομικές της συστάσεις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προεβλεπεί τη Γαλλία ότι το δημοσιονομικό της έλλειμμα είναι υπερβολικά υψηλό, το κέρδος της μεγαλώνει και πρέπει να καταβάλει περισσότερες προσπάθειες. Εξέφρασε, άλλωστε, ανησυχία για την ανταγωνιστικότητα των γαλλικών επιχειρήσεων και των εξαγωγών, που στο χρονικό διάστημα 2005-2010 συρρικνώθηκαν κατά σχεδόν 20% ως ποσοστό των παγκόσμιων εξαγωγών.

Ο κ. Ολάντ πρέπει να πάρει κάποιες σκληρές αποφάσεις δημοσιονομικής φύσης. Ο νέος υπουργός Οικονομικών, Πιερ Μοσκοβισί, άλλοτε στενός συνεργάτης του Ντομινίκ Στρος-Καν, έχει αρχίσει να προλαίπει το έδαφος. Στην προεκλογική του εκστρατεία ο κ. Ολάντ έφρισε κύριο αντίπαλό του «τον κόσμο του χρήματος». Τώρα ο κ. Μοσκοβισί δλώνει πως «εχθρός μας είναι το χρέος». Τον επόμενο μήνα, μετά τις εκλογές δηλαδή, αναμένεται η εκτίμηση της εθνικής υπηρεσίας λογιστών για τα δημόσια οικονομικά της Γαλλίας. Η νέα κυβέρνηση μπορεί να τη χρησιμοποιήσει ως πρόσχημα για να πετάξει στα σκουπίδια τις υποσχέσεις της και να μειώσει τις δαπάνες, μολοντί δεν είναι αυτό που ζητούν οι ψηφοφόροι. Και όλα αυτά ενώ αυξάνεται η ανεργία. Στις συνουλίες ανάμεσα στα εργατικά σωματκήματα με την κυβέρνηση, ο CGT, που έχει τη στήριξη του κομμουνιστικού κόμματος, κατήγγειλε πως 46 επιχειρήσεις προγραμματίζουν 45.000 απολύσεις. Ο κ. Ολάντ έχει αναθέσει στον Αρνό Μοντεμπούρκ, συγγραφέα του μπεστ σέλερ «Αποπαγκοσμιοποίηση», να αποτρέψει την κατάργηση βιομηχανικών μονάδων. Το έργο του όμως, είναι εξίσου δύσκολο όσο ο οικονομική κατάσταση.

Η πώληση των μετοχών, που διαθέτει στην TNK-BP η δεύτερη, εκτιμάται ότι θα της αποφέρει τουλάχιστον 30 δις. δολάρια.

Την αποχώρησή της από την κοινοπραξία TNK-BP στη Ρωσία σχεδιάζει η BP

Σε αποχώρηση από την κοινοπραξία της TNK-BP στη Ρωσία προανατολιζείται η BP, η οποία αποκόμιζε από αυτήν σχεδόν το 25% της συνολικής της παραγωγής σε αργό πετρέλαιο. Η επένδυση στο εγχείρημα εγκαινιάστηκε το 2003. Η δε πώληση των μετοχών, που διαθέτει στην TNK-BP η δεύτερη, εκτιμάται ότι θα της αποφέρει τουλάχιστον 30 δις. δολάρια. Θα πρόκειται για τη μεγαλύτερη συναλλαγή επί ημερών του διευθυνόντος συμβούλου της BP, Μπομπ Ντάντλι, σηματοδοτώντας την αποκοδόμηση μιας πολύ σημαντικής κοινοπραξίας. Άλλωστε, μέχρι στιγμής η επένδυση της BP ήταν και η μεγαλύτερη ξένη επένδυση στη Ρωσία. Πέραν τούτου, είχε αποφέρει διακατομμύρια δολάρια σε έσοδα για την BP, αλλά ταυτόχρονα πυροδότησε διαμάχες με το Κρεμλίνο και τους συνεργάτες της Ρώσους διακατομυριούχους.

«Κατά την εκτίμησή μας, η BP θα πρέπει να εξέλθει και να επενδύσει εκ νέου σε κοιλώματα αποδοτικότερα, στα οποία οι πολιτικοί κίνδυνοι είναι πιο περιορισμένοι», εκτιμά ο Ίεν Ράιτ, αναλυτής της Jefferies Group. «Η κοινοπραξία του βρετανό-αμερικανικού ομίλου με τη Ρωσία πλάνησαν πάντα από εμπλοκή πολιτικών παραγόντων, με αποτέλεσμα η οποία αξία απολάμβανε η μετοχή της BP να έχει σχεδόν εξαλειφθεί». Ενδεικτικό της αντίδρασης της αγοράς είναι πως μετά την ανακοίνωση της α-

πόρπυσης της πετρελαιοβιομηχανίας, η τιμή της μετοχής της στο Λονδίνο ενισχύθηκε κατά 5%. Οι επενδύσεις αντέδρασαν θετικά στην πώληση, της οποίας τα έσοδα δυνητικά θα χρηματοδοτήσουν κοινοπραξίες σε πεδία με καλύτερες προοπτικές ανάπτυξης. Και αυτά θα μπορούσαν να είναι η ανίχνευση κοιτασμάτων σε βαθέα ύδατα και σε οξυτολιθικά κοιτάσματα φυσικού αερίου.

Σε προκαταρκτικό στάδιο, προ ενός μόνος ο όμιλος διακατομυριούχων Alfa Access Renova Group, ο οποίος ούτως ή άλλως συμμετείχε κατά 50% στην κοινοπραξία TNK-BP, εκδήλωσε ενδιαφέρον να αποκτήσει τις μετοχές της BP. Ετερός αγοραστής μπορεί να αποδειχθεί ο κρατικός τομέας πετρελαίου και φυσικού αερίου της Ρωσίας. Στις αρχές της εβδομάδας, η TNK-BP ανακοίνωσε την παραίτησή του διευθυνόντος συμβούλου της, Μιχαήλ Φρίντμαν, καταδεικνύοντας το διευρυνόμενο χάσμα μεταξύ BP και Ρώσων διακατομυριούχων. Η απάρχη της καθοδικής πορείας τοποθετείται το 2011, όταν η απόπειρα να συναφθεί συμφωνία μεταξύ της BP και της ρωσικής κρατικής πετρελαϊκής OAO Rosneft για την κοινή ανάπτυξη κοιτασμάτων στην Ανταρκτική κατέληξε σε ναυαγίο, αφού προηγουμένως η Alfa Access Renova είχε κινηθεί δικαστικά εναντίον της συνεργάστριάς της.

REUTERS, BLOOMBERG, AP

Χάνουν «πελάτες» οι οίκοι αξιολόγησης

Στη Σκανδιναβία, οι βαθμολογίες τους θεωρούνται περιορισμένης αξίας και οι κρίσεις τους ευμετάβλητες

Ενώ οι θύνοιτες που χαράσσουν πολιτική στην Ευρώπη συζητούν για το πώς μπορούν να περιορίσουν την επιρροή των τριών παγκοσμίων πανίσχυρων αμερικανικών οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης, Moody's, Fitch και Standard & Poor's, η αξιοπιστία των εν λόγω εταιρειών στην αγορά περιορίζεται και οι επενδυτές κωφεύουν στις συστάσεις τους. Απόδειξη, η άνοδος που σημείωσαν οι μετοχές των μεγαλύτερων σκανδιναβικών τραπεζών μετά την υποβάθμισή τους από τη Moody's την περασμένη εβδομάδα.

Πρόκειται για τις τράπεζες Nordea Bank και Svenska Handelsbanken AB της Σουηδίας και την DNB Bank ASA της Νορβηγίας, των οποίων οι μετοχές σημείωσαν άνοδο 1,4%, 1,6% και 0,8% αντιστοίχως. Και δεν είναι μόνον οι τιμές των μετοχών. Παράλληλα οι δύο από τις τρεις αυτές τράπεζες είδαν να μειώνεται το κόστος του δανεισμού τους. Οι αποδόσεις ομολόγων ύψους 1,25 δις. ευρώ που έχει εκδώσει η Nordea και τα οποία ωριμάζουν το

2019 υποχώρησαν στο 2,61% τις τελευταίες ημέρες, ενώ οι αποδόσεις των πενταετών ομολόγων που έχει εκδώσει η Handelsbanken σε δολάρια υποχώρησαν κατά δύο μονάδες βάσης, στο 2,60%.

Οι τελευταίες εξελίξεις θυμίζουν την αντίδραση της αγοράς στην απόφαση

Οι αγορές αγνόησαν την υποβάθμιση σκανδιναβικών τραπεζών από τη Moody's και οι μετοχές τους ενισχύθηκαν

που έλαβε πέρυσι η S&P να υποβαθμίσει τα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου, των οποίων η τιμή σημείωσε άνοδο στη συνέχεια. Τον Μάρτιο, άλλωστε, η Τράπεζα της Αγγλίας χαρακτήρισε «περιορισμένη» την αντίδραση της αγοράς στην απόφαση

Η αμφισβήτηση για τους τρεις ισχυρότερους οίκους Moody's, Fitch και Standard & Poor's μεγαλώνει, μετά μία σειρά αξιολογήσεων που κρίνεται αποτυχημένη.

της Moody's να υποβαθμίσει την προοπτική της χώρας σε αρνητική.

Οι δανικές τράπεζες έχουν μάλιστα αρχίσει να σταματούν τη συνεργασία τους με τη Moody's έχοντας λάβει διαβεβαίωση από τους μεγαλύτερους επενδυτές της χώρας πως οι βαθμολογίες της έχουν περιορισμένη αξία. Η μεγαλύτερη στεγαστική τράπεζα της Δανίας Nykredit διέκοψε τη συμβολαία της με τη Moody's τον Απρίλιο χαρακτηρίζοντας «ευμετάβλητες» τις απόψεις του οίκου. Σε πρόσφατη συνέντευξη του, άλλωστε, ο διευθύνων σύμβουλος της επίσης δανικής Danske επέκρινε τις απόψεις του εν λόγω οίκου. Οι τράπεζες της Σουηδίας, που διατηρούν από τις πλέον υψηλές βαθμολογίες στην Ευρώπη, αρχίζουν να επανεξετάζουν τη συνεργασία τους με τη Moody's. Χαρακτηριστικά ήταν η δήλωση του Τόμας Μπάκτεμαν, επικεφαλής της Swedbank: «Εξεπλάγημεν και μόνον για το ότι βρισκόμαστε στον κατάλογο της Moody's».

BLOOMBERG

Η Σουηδία απέφυγε την ύφεση

Στη ζοφερή πραγματικότητα της Ευρωζώνης η οικονομία της Σουηδίας κατόρθωσε να αποφύγει την ύφεση, προς μεγάλη ανακούφιση του υπουργού Οικονομικών της, Αντερς Μπόργκ. Η οικονομία της το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους επεκτάθηκε 0,8%, όταν το προηγούμενο και τελευταίο τρίμηνο του 2011 είχε περισταλέ 1%. «Σε ετήσια βάση η ανάπτυξη επιταχύνθηκε στο 1,5% από το αναθεωρημένο 1% στα τέλη του 2011», προέθεσε ο κ. Μπόργκ. Παράλληλα, εξέφρασε την ικανοποίησή του για την αδύναμη κορόνα Σουηδίας, «η οποία λειτουργεί ταυτόχρονα ως μοχλός σταθεροποίησης και απορρόφησης κραδασμών, ενόσω η παγκόσμια ζήτηση ανακωπίζεται».

Το πρακτορείο Bloomberg αναφέρει ότι η επιδείνωση της κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη θα συνεχιστεί να ασκεί πίεση στο σουηδικό νόμισμα, συμβάλλοντας στη στήριξη της οικονομίας της χώρας. «Η παρούσα κατάσταση αποδεικνύει, αφενός, πως δεν είμαστε μόνο μία χώρα με προσανατολισμό στις εξαγωγές της, αφετέρου, πως έχουμε μια οικονομία ανθεκτική στις εξώθεν δυνάμεις», υπογράμμισε ο Αντερς Μπόργκ. Το βασικό επιτόκιο της κεντρικής τράπεζας της Σουηδίας παραμένει στο 1,5% μετά τις προηγουμένως δύο μειώσεις του. Επιπροσθέτως, τον Μάιο στη Σουηδία η εμπιστοσύνη των καταναλωτών ενισχύθηκε για τρίτο μήνα στη σειρά και διαμορφώθηκε στα 5,9 μονάδες από τις 4,7 του Απριλίου, αποδεικνύοντας το θετικό κλίμα για τις προοπτικές της οικονομίας. «Το μόνο πιθανό δυσμενές ενδεχόμενο θα ήταν η εκτάραχση της κρίσης στην Ευρωζώνη», επισημαίνουν αναλυτές.

REUTERS, BLOOMBERG, AP

Η κυβέρνηση Κίρχνερ αρχίζει να έχει πρόβλημα ρευστότητας, ενώ ο πληθωρισμός ήδη υπερβαίνει το 25%.

Με πρόβλημα ρευστότητας η Αργεντινή

Από την εβδομάδα αυτή, κάθε Αργεντινός και Αργεντινή που θέλει να φύγει για διακοπές στο εξωτερικό θα πρέπει όχι μόνον να δώσει στις αρχές το φορολογικό του/της μπτρώ, αλλά και να ενημερώσει την εφορία πότε θα ταξιδέψει, για πού και για ποιο λόγο. Η παραβίαση των προσωπικών δεδομένων είναι αναγκαία, όπως ισχυρίζονται κρατικοί αξιωματούχοι, για να παταχθεί η φοροδιαφυγή και το ξέπλυμα χρήματος. Στην πραγματικότητα η κυβέρνηση Κίρχνερ αρχίζει να έχει πρόβλημα ρευστότητας. Ο πληθωρισμός ήδη υπερβαίνει το 25% και

η κυβέρνηση τρομοκρατείται στην ιδέα να επιτρέψει υποτίμηση του πέσο - αντ' αυτού, στρέφεται στον έλεγχο της οικονομίας.

Η διαφυγή κεφαλαίων συνεχίζεται και κατά συνέπεια εντείνονται οι συναλλαγματικοί έλεγχοι. Με την τακτική αυτή η οικονομική αιμορραγία περιορίστηκε. Το πρώτο τρίμηνο αποσύρθηκαν 1,6 δις. δολ. από τη χώρα παταχθεί η φοροδιαφυγή και το ξέπλυμα χρήματος. Στην πραγματικότητα η κυβέρνηση Κίρχνερ αρχίζει να έχει πρόβλημα ρευστότητας. Ο πληθωρισμός ήδη υπερβαίνει το 25% και

πάνες, σταθεροποιήθηκαν στα 47 δις. δολ.

Αυτό είχε τιμήμα τη ραγδαία επιβράδυνση της οικονομίας και την έκρηξη της μαύρης αγοράς συναλλαγμάτων.

Το El Blue, ο νεολογισμός για το μπλε χρώματος πέσο, ανταλλάσσεται με το δολάριο στην ισοτιμία 6,15 πέσο προς το δολάριο, όταν η επίσημη διαμορφώνεται στα 4,47 πέσο. Η κυβέρνηση έχει αποδουθεί σε σοβαρά αγώνα να πατάξει τη μαύρη αγορά συναλλαγμάτων, απειλώντας με ποινικές δίωξεις όσους αγοράζουν νομίμως δο-

λάρια για να τα μεταπωλήσουν με κέρδος 25% - 30%. Ωστόσο, οι οικονομολόγοι παραδέχονται ότι κάθε μέρα κάτω από το τραπέζι αλλάζουν χέρια από 10 έως 40 εκατ. δολ.

Ανάλογος είναι ο όγκος συναλλαγών σε ημερήσια βάση στο Χρηματιστήριο του Μπουένος Άϊρες.

Όσο κακό και αν είναι το διπλό σύστημα ισοτιμίας για την οικονομία, ευνοεί το πολιτικό σύστημα, ως εργαλείο εκφοβισμού των αντιπολιτευομένων στην Κριστίνα Φερνάντες ντε Κίρχνερ και ως ανταμοιβή των συμβαχών της.

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Λευκωσία

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Καθηγήτρια με πείρα πολλών ετών παραδίδει μαθήματα πολιτικής οικονομίας για παγκύπριες εξετάσεις. Λογιστική Β' Γ' Λυκείου και LCCI.

99 695 017

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΩ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ / ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (ΠΟΛΥΤΟΝΙΚΩΝ & ΜΟΝΟΤΟΝΙΚΩΝ) ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 99817566 various55@yahoo.com

Προκήρυξη Κενής Θέσης Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση μιας (1) κενής θέσης Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού. Μηνιαίες απολαβές: 1.154 €.

Οι υποψήφιοι θα πρέπει να κατέχουν τα ακόλουθα προσόντα:

(α) Απολυτήριο σχολής Μέσης Εκπαίδευσης (β) Επιτυχία στην εξέταση L.C.C.I. Accounting Higher Level ή οποιαδήποτε άλλη εξέταση εγκριθεί ως ισότιμη (γ) Πολύ καλή γνώση της Ελληνικής και καλή γνώση της Αγγλικής Γλώσσας (δ) Ακεραιότητα χαρακτήρα, εκμεύθεια, πρωτοβουλία, υπευθυνότητα, ευθικρισία και ικανότητα αποτελεσματικής συνεργασίας και επικοινωνίας. Πείρα σχετική με τα καθήκοντα της θέσης θα θεωρηθεί ως επιπρόσθετο προσόν.

Οι υποψήφιοι θα υποβληθούν σε γραπτή εξέταση και κατόπιν οι επιτυχόντες θα κληθούν σε συνέντευξη σύμφωνα με την πάγια διαδικασία προσλήψεων του Ιδρύματος.

Πληροφορίες - Έντυπα Υποβολής Αιτήσεων - Ημερομηνία Υποβολής
Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν από τα γραφεία του Ιδρύματος (Λεωφόρος Στραβόλου 123, 2042 Λευκωσία - Τηλ. 22205000) ή από τον ιστοχώρο του Ιδρύματος (www.ipesearch.org.cy) το Έντυπο Υποβολής Αίτησης καθώς επίσης και άλλες σχετικές πληροφορίες για τη θέση.

Το Έντυπο Αίτησης μαζί με τα απαιτούμενα πιστοποιητικά πρέπει να φτάσουν στο ΙΠΕ το αργότερο μέχρι την Παρασκευή, 08 Ιουνίου 2012 και ώρα 15:00 (υποβολή δια χειρός ή ευδιάκριτη ταχυδρομική σφραγίδα ημερομηνίας το αργότερο μέχρι την Παρασκευή 08/06/2012) και θα τύχουν άκρας εμπιστευτικού χειρισμού.

Κενές Θέσεις

Ο Όμιλος Ειδικών Εκδόσεων ζητεί να προσλάβει για πλήρη απασχόληση:

1 Συντάκτη/Στυλίστα για το περιοδικό LIVING ETC

- Εξαιρετικές γνώσεις των τάσεων της διεθνούς αγοράς του design
- Γνώση της τοπικής αγοράς του επίπλου
- Δημιουργικό και καινοτόμο styling για φωτογράφιση
- Σύνταξη άρθρων με αρχιτεκτονικό, διακοσμητικό και lifestyle περιεχόμενο
- Χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών
- Καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας
- Εμπειρία στον χώρο τουλάχιστον 2 χρόνων και/ή μαρτυρία ικανοτήτων

Βασική προϋπόθεση είναι ο ενθουσιασμός του υποψηφίου για τον χώρο των media γενικά και τα lifestyle περιοδικά ειδικά.

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση savidoua@sppmedia.com. Επικοινωνία: Αυγή Σαββίδου, Τηλ. 22472477

2 Στέλεχος για το τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας

- Ευχάριστη προσωπικότητα, άριστη γνώση της ελληνικής γλώσσας (ομιλία και γραφή), οργανωτικές ικανότητες, ομαδικότητα, ικανότητα εργασίας σε αυστηρά χρονοδιαγράμματα και κάτω από πίεση.
- Σπουδές στο μάρκετινγκ ή στην επικοινωνία θα θεωρηθούν ως επιπλέον προσόν.
- Απαραίτητη πείρα σε παρόμοια φύση εργασίας τουλάχιστον 2 χρόνια.

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση demetrioud@sppmedia.com. Επικοινωνία: Δημήτρης Δημητρίου, Τηλ. 22472490

3 Στέλεχος για το Εμπορικό Τμήμα

- Δυναμική προσωπικότητα
- Επικοινωνιακή ικανότητα
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων
- Διαπραγματευτικές ικανότητες
- Εμπειρία στις πωλήσεις για τουλάχιστον 2 χρόνια

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση avgoustis@sppmedia.com. Επικοινωνία: Σούλλα Αυγουστή, Τηλ. 22472472

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

SNQ

We're hiring some creative folk!

Yep, that's you **Web Designer** with all the skills in Photoshop, obsessed with UI & UX design and loses sleep over kerning.

Got what it takes to work for the best? Send us samples of your work and your CV at jobs@snqdigital.com or call 22813560 for more information.

SNQ Digital - the largest independent digital agency in Cyprus

cyta

ΘΕΣΗ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμο 115/90, ως αυτός τροποποιήθηκε με τους Νόμους 58(Ι)/1992, 29(Ι)/2006 και 171(Ι)/2007, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (Cyta) δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση της πιο κάτω θέσης, η οποία θα κενωθεί την 31η Οκτωβρίου 2012:

ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Με βάση τον πιο πάνω Νόμο:

(α) Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής διορίζεται από το Συμβούλιο της Cyta με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου πενταετούς διάρκειας, ή μικρότερη, ώστε να μην υπερβεί το καθορισμένο όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.

(β) Η απόφαση του Συμβουλίου της Cyta αποτελεί πράξη δημοσίου δικαίου και υποβάλλεται για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, δύναται να μην εγκρίνει τον προτεινόμενο διορισμό.

(γ) Σε περίπτωση ακύρωσης από το Ανώτατο Δικαστήριο της απόφασης για πλήρωση της θέσης του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή, η υπογραφή σύμβασης της Cyta με το διορισμένο Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή τερματίζεται από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

(δ) Τα καθήκοντα, οι ευθύνες και τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή καθορίζονται σε Σχέδιο Υπηρεσίας, το οποίο κατατίθεται υπό μορφή Κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς έγκριση, ενώ οι Όροι Εργασίας καθορίζονται από το Συμβούλιο της Cyta και υποβάλλονται για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Οι εν λόγω εγκρίσεις έχουν ήδη δοθεί.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ
Όπως περιγράφονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας 26/2008, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας υπ. αρ. 4119 ημερομηνίας 6.6.2008.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ
Όπως περιγράφονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας 26/2008, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας υπ. αρ. 4119 ημερομηνίας 6.6.2008.

ΟΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Όπως περιγράφονται σε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 25.6.2008.

Για διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων, το Σχέδιο Υπηρεσίας 26/2008 και η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα <http://www.cyta.com.cy/Default.aspx?ID=747>.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν την αίτησή τους με επιστολή τους προς τον Γραμματέα της Cyta μέχρι τη Δευτέρα 11η Ιουνίου 2012. Στην επιστολή θα πρέπει να επισυνάπτεται βιογραφικό σημείωμα του αιτητή και αποδεικτικά στοιχεία για την κατοχή των απαιτούμενων προσόντων. Στην επιστολή μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται ή να επισυνάπτονται οποιαδήποτε στοιχεία που ο αιτητής κρίνει ως υποβοηθητικά για υποστήριξη της αίτησής του.

Η Cyta διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση πρωτότυπων αποδεικτικών στοιχείων και να καλέσει αιτητές σε προφορική συνέντευξη.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να πληρούν τα απαιτούμενα προσόντα κατά την τελευταία ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων, δηλαδή τη Δευτέρα 11η Ιουνίου 2012.

Ο υποψήφιος που θα επιτύχει πρέπει να υπογράψει τη σύμβαση ιδιωτικού δικαίου [σημείο (α) πιο πάνω], η οποία θα προβλέπει την ανάληψη καθηκόντων την 1η Νοεμβρίου 2012, εφόσον η πράξη δημοσίου δικαίου τύχει της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου [σημείο (β) πιο πάνω].

Οι αιτήσεις πρέπει να παραδίδονται δια χειρός στο Γραφείο του Γραμματέα της Cyta κατά τις ώρες 08:00 - 13:00 των εργάσιμων ημερών ή να αποστέλλονται συστημένες (registered) με το ταχυδρομείο στο Γραμματέα της Cyta στη διεύθυνση Οδός Τηλεπικοινωνιών, Τ.Θ. 24929, 1396 Λευκωσία, Κύπρος. Στο φάκελο να αναγράφεται «ΘΕΣΗ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ».

SNQ

We're hiring more geeks!

Yep, that's you **Web Application Developer**, who loves to check out all the latest tendencies in the tech world, who adores developing in PHP and Coldfusion, who gets excited when hearing the words HTML5, CSS3 and jQuery.

Got what it takes to work for the best? Send us your CV at jobs@snqdigital.com or call 22813560 for more information.

SNQ Digital - the largest independent digital agency in Cyprus

Η Κομισιόν δεν αφήνει κανένα περιθώριο

Στην οικονομική έκθεσή της καθιστά σαφές ότι η χρηματοδότηση της Ελλάδας θα συνεχιστεί εφόσον βελτιωθεί η εφαρμογή του Μνημονίου

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

«Η Ελλάδα» να εφαρμόσει τα μέτρα που περιγράφονται στο Μνημόνιο που υπογράφηκε στις 14 Μαρτίου 2012». Αυτή είναι η στεγνή και μοναδική σύσταση για την οικονομική πολιτική που οφείλει να ακολουθήσει η Ελλάδα τους επόμενους 12 μήνες, σύμφωνα με την οικονομική έκθεση της Κομισιόν, πουδόθηκε την Τετάρτη στη δημοσιότητα για το καθένα από τα 27 μέλη της Ένωσης. Σε διαφορετική περίπτωση, η προειδοποίηση είναι κάτι παραπάνω από σαφής: «Η ολοκληρωμένη χρηματική αρωγή από τη διεθνή κοινότητα μπορεί να συνεχιστεί μόνον εφόσον η εφαρμογή (του Μνημονίου) βελτιωθεί». Στη συνέχεια Τύπου που ακολούθησε τη δημοσίευση της έκθεσης, ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν, Ολιβέρι Ρεν, ερωτώμενος αν θα μπορούσε να γίνει πιο

ελαστικό το χρονοδιάγραμμα του ελληνικού Μνημονίου, με την παροχή παράτασης ενός έτους για τη μείωση του ελλείμματος, κατά το παράδειγμα της Ισπανίας, απάντησε ως εξής: «Στην περίπτωση της Ελλάδας, όλοι πρέπει να το θυμηθούν ότι πριν από λίγες εβδομάδες υιοθετήθηκε το δεύτερο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής, το οποίο προβλέπει επέκταση για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων από το 2013 στο 2015». Στη συνέχεια, περιέγραψε τις αυστηρές προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα δοθεί παράταση στην Ισπανία, ενώ ο εκπρόσωπος Τύπου του δεν απάντησε το βράδυ σε γραπτό αίτημα της «Κ» για διευκρινίσεις.

Πάντως, η έκθεση περιγράφει με δραματικούς τόνους την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας και επισημαίνει ότι σε κρίσιμους τομείς απέτυχε να τηρήσει τις δεσμεύσεις της. «Η πρόοδος που έχει συντελεστεί στη μεταρρύθμιση

του φορολογικού συστήματος και στη βελτίωση των φοροεισπρακτικών μηχανισμών είναι ανεπαρκής», υπογραμμίζουν οι συντάκτες της έκθεσης, αναφέροντας ότι το νέο, «απλούστερο και φιλικό προς την ανάπτυξη» φορολογικό νομοσχέδιο θα έπρεπε να έχει ψηφιστεί από τον περασμένο Σεπτέμβριο. Επίσης, η εφαρμογή των μέτρων που έχουν ψηφιστεί για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και είναι απαραίτητα

«όχι μόνο για να αποφευχθούν περαιτέρω αυξήσεις φόρων, αλλά και για να ενισχυθεί η κοινωνική αποδοχή του προγράμματος και να επιμεριστούν πιο δίκαια τα βάρη της προσαρμογής», είναι περιορισμένη. Επιπλέον, η Εννιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων έχει μεν συγκροτηθεί «αλλά δεν είναι ακόμη λειτουργική», ενώ «καμία πρόοδος» δεν έχει σημειωθεί στο μέτωπο των «ηλεκτρονικών προμηθειών».

Η αδυναμία του κρατικού μηχανισμού και της δημόσιας διοίκησης είναι ένας από τους βασικούς λόγους για τους οποίους κρίσιμοι στόχοι του πρώτου Μνημονίου δεν επιτεύχθηκαν, σύμφωνα πάντα με την έκθεση. Επιπλέον, στις αιτίες της αποτυχίας περιλαμβάνονται «η πολιτική αστάθεια, η κοινωνική αναταραχή και η μεγαλύτερη του προβλεπόμενου ύφεση», η οποία υπολογίζεται για φέτος στο 4,75%. Για το 2013, προβλέπεται «στη καλύτερη περίπτωση» μη-

δενικός ρυθμός ανάπτυξης, ενώ η ανάκαμψη αναμένεται να ξεκινήσει από το 2014. Η Επιτροπή αποδίδει τη βαθύτατη ύφεση στις «καθυστερήσεις και στα προβλήματα» που παρουσιάστηκαν στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, στο αρνητικό κλίμα που δημιουργήθηκε για τις επενδύσεις και την καταπόνηση η σύζησηση περί αποχώρησης από το ευρώ και στην ύφεση στην υπόλοιπη Ευρώπη, που περιόρισε τη ζήτηση για τις ελληνικές εξαγωγές.

Τέλος, αφού επαναλαμβάνει ότι η ημερομηνία για την επόμενη αξιολόγηση της τρέχουσας (και επομένως για την επόμενη δόση από τα χρέη) των μηχανισμών στήριξης) θα εξαρτηθεί από τις πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα, η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, παρά την ανακούφιση που προσέφερε το «κούρεμα» του δημοσίου χρέους, η «επιτυχία του δεύτερου προγράμματος εξαρτάται κυρίως από την Ελλάδα».

Τραπεζική ένωση και ευρωομόλογα ζητεί ο Ζοζέ Μπαρόζο

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Δραματική έκκλιση προς τους Ευρωπαίους ηγέτες, κυρίως της Ευρώζωνης, να προχωρήσουν στη σύνοδο κορυφής του Ιουνίου προς μια τραπεζική ένωση, να επιτρέψουν την απευθείας ανακεφαλοποίηση των τραπεζών από τον μόνιμο Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) και να συμφωνήσουν σε σαφές χρονοδιάγραμμα για ολοκλήρωση της οικονομικής ένωσης με ευρωομόλογα, απύθνητο ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο. Παράλληλα, η Κομισιόν παρουσίασε τις συστάσεις για ενέργειες που πρέπει

Δραματική έκκλιση προς τους ηγέτες της Ε.Ε. να δρομολογήσουν τις διαδικασίες στη σύνοδο κορυφής του Ιουνίου

να αναλάβουν τα κράτη-μέλη προκειμένου να εξυγιάνουν τα δημόσια οικονομικά και να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους, προτείνοντας παράταση ενός χρόνου προκειμένου η Ισπανία να μειώσει το δημοσιονομικό της έλλειμμα και ασκώντας πιέσεις στη Γαλλία για τον ίδιο λόγο, ενώ κάλεσε τη Γερμανία να επιτρέψει την αύξηση των μισθών και να απελευθερώσει τον τομέα των υπηρεσιών.

Βλέποντας την κρίση δημοσίου χρέους να εντείνεται σταθερά, ο κ. Μπαρόζο, έπειτα από μήνες απραξίας, πέρασε στην αντιμετώπιση καλώντας τους Ευρωπαίους ηγέτες να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να στείλουν σημάδι ότι η Ευρωζώνη δεν πρόκειται να διαλυθεί. «Είναι σημαντικό, προκειμένου να αποκαταστεί η εμπιστοσύνη των αγορών, τα κράτη-μέλη να αρχίσουν τη διαδικασία για μεγαλύτερη χρηματοπιστωτική και οικονομική ενοποίηση», δήλωσε χθες ο κ. Μπαρόζο, εξηγώντας ότι μεταξύ των προτάσεων που πρέπει να εταστούν είναι μια τραπεζική ένωση, η οποία θα περιλαμβάνει

πανευρωπαϊκή επιτήρηση του χρηματοπιστωτικού τομέα, κοινή εγγύηση των τραπεζικών καταθέσεων και τα ευρωομόλογα. Η κοινή εγγύηση των καταθέσεων και η δημιουργία πανευρωπαϊκού μηχανισμού για την αναδιάρθρωση αποτυχημένων τραπεζών εκτιμάται ότι θα κόψουν τον δεσμό μεταξύ αδύναμων χωρών και αδύναμων τραπεζών που οι μόνιμοι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί διασώσης (ESM), παρά τη δεδηλωμένη αντίθεση της Γερμανίας. Ερωτήθηκε δε πώς θα αντιμετωπιστεί η μειωμένη διάθεση πολλών Ευρωπαίων πολιτών για περαιτέρω ενσωμάτωση, ο κ. Μπαρόζο κάλεσε τους ηγέτες «να εξηγήσουν τι θα συμβεί αν δεν προχωρήσουμε σε ισχυρότερη ένωση... Ολα αυτά θα γίνουν, αν όχι από θέληση, από ανάγκη». Επίσης, στο ερώτημα γιατί οι Γερμανοί και οι Αυστριακοί να επιδείξουν μεγαλύτερη αλληλεγγύη προς τις υπερχρεωμένες χώρες, ο κ. Μπαρόζο απάντησε επειδή είναι προς το κοινό συμφέρον και επειδή οι δύο χώρες έχουν ωφεληθεί τα μέλα από την Ευρωζώνη και τη διεύρυνση της Ε.Ε.

Ο κ. Ολι Ρεν

Την ίδια στιγμή, ο αντιπρόεδρος Ολι Ρεν δήλωσε ότι η Επιτροπή είναι έτοιμη να παραχωρήσει έναν επιπλέον χρόνο (τέλος 2014) στην Ισπανία προκειμένου να μειώσει το έλλειμά της κάτω από το όριο του 3%. Προϋπόθεση είναι η ισπανική κυβέρνηση να παρουσιάσει έναν φιλόδοξο διετή προϋπολογισμό και να περιορίσει τις δαπάνες των αυτόνομων περιοχών. Όσον αφορά τη Γαλλία, η Επιτροπή φαίνεται αποφασισμένη να πιέσει τον νέο πρόεδρο Φρανσουά Ολάντ να προσδιορίσει επακριβώς πώς θα μειώσει το έλλειμμα μέχρι το τέλος του 2013, αλλά θα απειληθεί με επιβολή προστίμου. Τέλος, η Κομισιόν ερχαίει τις Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία και Κύπρο για απόλυτη ανταγωνιστικότητα και ζητεί από τη Γερμανία να επιτρέψει την αύξηση της εσωτερικής ζήτησης μέσω της αύξησης των μισθών και των δημοσίων δαπανών για παιδεία και έρευνα.

Κύπρος

Παρέμβαση στο ασφαλιστικό και μέτρα για το έλλειμμα

Η Κύπρος, που αναμένεται φέτος να παρουσιάσει συρρίκνωση του ΑΕΠ της κατά 0,8% και περαιτέρω εκτίναξη της ανεργίας στο 9,8%, έχει ήδη υιοθετήσει μια σειρά μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης προκειμένου να περιορίσει το δημοσιονομικό της έλλειμμα. Η Επιτροπή επισημαίνει πως έχουν ήδη θεσπιστεί νόμοι για να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι βιωσιμότητας του τραπεζικού τομέα της νήσου και των αναγκών ανακεφαλοποίησης των κυπριακών τραπεζών. Αναγνωρίζει, επίσης, πως οι κυπριακές αρχές έχουν εφαρμόσει δέσμη μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, ενώ έχουν ληφθεί μέτρα για την αναμόρφωση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Διαπιστώνει, ωστόσο, πως η Κύπρος εμφανίζει επίμονα υψηλά έλλειμμα, μεγάλα ποσά συσσωρευμένου χρέους του ιδιωτικού τομέα και με-

γάλη έκθεση των κυπριακών τραπεζών σε ομόλογα της Ελλάδας, αλλά και ανεπάρκεια του φοροεισπρακτικού μηχανισμού. Συνιστά, έτσι, τη λήψη πρόσθετων μέτρων για τη μείωση του υπερβολικού ελλείμματος μέσα στο 2012 και εξειδικευμένα μέτρα μέσα στο 2013. Θεωρεί απαραίτητη τη βελτίωση του φοροεισπρακτικού μηχανισμού και την πάταξη της φοροδιαφυγής. Κρίνει, επίσης, απαραίτητη τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, καθώς είναι επιτακτική η ανάγκη να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος της ένδειας για τους ηλικιωμένους, ενώ συνιστά εναρμόνιση του ορίου συνταξιοδοτησιμότητας με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής. Παράλληλα, συνιστά να ολοκληρωθεί το σύστημα υγείας της νήσου στη βάση ενός οδικού χάρτη, που θα διασφαλίσει την οικονομική του βιωσιμότητα, αλλά και τη συνολική κάλυψη του πληθυσμού.

Για την Ιταλία, που αναμένεται να γνωρίσει φέτος συρρίκνωση του ΑΕΠ της κατά 1,4% προτού ανακάμψει το 2013, η Επιτροπή καταγράφει τις πολιτικές που έχουν εφαρμοστεί τους τελευταίους μήνες με σκοπό να διασφαλιστούν σχετικά δημόσια οικονομικά και να αντιμετωπιστούν τις χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες της τρίτης οικονομίας της Ευρωζώνης. Διαπιστώνει, ωστόσο, πως η Ιταλία παραμένει διχομητούμενη ανάμεσα στον ανεπτυγμένο Βορρά και τον φτωχότερο Νότο, ενώ επισημαίνει πως η χαμηλή ανταγωνιστικότητά της απαιτεί προσαρμογή των μισθών και της παραγωγικότητας. Συνιστά να εφαρμοστεί η στρατηγική δημοσιονομικής εξυγίανσης, ώστε να διασφαλιστεί διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέσα στο τρέχον έτος και ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος, ώστε να αρχίσει να μειώνεται το χρέος από τον επόμενο έτος. Καλεί τις ιταλικές αρ-

χές να εμμένουν στη μάχη κατά της φοροδιαφυγής, της παραοικονομίας και της μαύρης εργασίας, ενώ συνιστά τον περιορισμό των φοροαπαλλαγών και τη μετατόπιση του βάρους των φόρων από το κεφάλαιο και την εργασία στην ιδιοκτησία και την κατανάλωση.

Καλεί τις ιταλικές αρχές να λάβουν περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, προσαρμόζοντας την εκπαίδευση στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και διευκολύνοντας τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην παραγωγή, αλλά και προσφέροντας κίνητρα στις επιχειρήσεις για να προχωρήσουν σε προσλήψεις. Συνιστά, επίσης, τη θέσπιση ενός ενιαίου πλαισίου για τα επιδόματα ανεργίας, ενώ, προκειμένου για την αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας των ιταλικών επιχειρήσεων, συνιστά να εξαρτηθούν οι μισθοί από την παραγωγικότητα.

Για την Ισπανία, που τείνει να εκποτίσει την Ελλάδα από το επίκεντρο του ενδιαφέροντος καθώς εμπνέει ανασυχία η επισφαλής κατάσταση των τραπεζών της, η Επιτροπή προεξοφλεί συρρίκνωση 1,8% για φέτος και περαιτέρω εκτίναξη της ανεργίας στο 25,1%. Αναγνωρίζει τις φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις που έχουν τηθεί σε εφαρμογή τα τελευταία τόσο στην αγορά εργασίας όσο και στον χρηματοπιστωτικό τομέα, αλλά υπογραμμίζει πως η χώρα της Ιβηρικής αντιμετωπίζει προκλήσεις από τότε που έσκασε η φούσκα της αγοράς ακινήτων και των δαείων. Μολονότι ο επίτροπος Νομισματικών Ολιβέρι Ρεν ανακρίνει πως η Ισπανία προτιμάται να παρατείνει το χρονοδιάγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης της χώρας κατά ένα έτος, μέχρι το 2014, στις συστάσεις της εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για τη χαινώσου πληγή της ισπανικής οικονομίας: τον τραπεζικό

τομέα, τον οποίο χαρακτηρίζει ευάλωτο εξαιτίας του μεγάλου ιδιωτικού χρέους και του χρέους των επιχειρήσεων. Υπογραμμίζει την ανάγκη αναδιάρθρωσης του χρηματοπιστωτικού τομέα και μεταρρύθμισης της αγοράς εργασίας, ενώ συνιστά την απελευθέρωση κλειστών επαγγελμάτων. Δεν παραλείπει να υπογράμμισει πως η ανεργία στην Ισπανία έχει εκτιναχθεί σε ύψη ρεκόρ. Συνιστά στη χώρα να προχωρήσει στη λήψη μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης ύψους 1,5% του ισπανικού ΑΕΠ ετησίως μέχρι και το 2013 και σε αύξηση του ορίου συνταξιοδοτησιμότητας. Τάσσεται υπέρ της θέσπισης ενός φορολογικού συστήματος που να εξοπλίζει τις προσαρμογές δημοσιονομικής προσαρμογής και να στηρίξει την ανάπτυξη με τη μετατόπιση των φόρων από την εργασία στην καταπόνηση και στους φόρους για τον περιβάλλον.

ΓΑΛΛΙΑ	2012	2013
ΑΕΠ	0,5	1,3
ΑΝΕΡΓΙΑ	10,2	10,3
ΧΡΕΟΣ	90,5	92,5
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	4,4	4,2

ΓΕΡΜΑΝΙΑ	2012	2013
ΑΕΠ	0,7	1,7
ΑΝΕΡΓΙΑ	5,5	5,3
ΧΡΕΟΣ	82,2	80,7
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	0,9	0,7

ΙΣΠΑΝΙΑ	2012	2013
ΑΕΠ	-1,8	-0,3
ΑΝΕΡΓΙΑ	24,4	25,1
ΧΡΕΟΣ	80,9	87
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	6,4	6,3

ΕΛΛΑΔΑ	2012	2013
ΑΕΠ	-4,7	0
ΑΝΕΡΓΙΑ	19,7	19,6
ΧΡΕΟΣ	160,6	168
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	7,3	8,9

Τα στοιχεία για την Ελλάδα είναι από τις εαρινές προβλέψεις

Οι συστάσεις της Κομισιόν στις χώρες-μέλη

ΙΤΑΛΙΑ	2012	2013
ΑΕΠ	-1,4	0,4
ΑΝΕΡΓΙΑ	9,5	9,7
ΧΡΕΟΣ	123,5	121,8
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	2	1,1

ΚΥΠΡΟΣ	2012	2013
ΑΕΠ	-0,8	0,3
ΑΝΕΡΓΙΑ	9,8	9,9
ΧΡΕΟΣ	76,5	78,1
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	3,4	2,5

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιταλία

Προσαρμογή των μισθών και της παραγωγικότητας

Ισπανία

Παράταση ενός έτους για μείωση του ελλείμματος

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/6, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/6, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/6, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ., ΔΙΑΦ. ΕΒΔ., ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their market performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας
'Ανοδος: 20,75% MARFIN CLR PUBLIC CO LTD, 13,87% THE CYPRUS CEMENT LTD, 13,03% ELLINAS FINANCE PUBLIC LTD, 10,00% SALAMIS TOURS (HOLDINGS) LTD, 10,00% STADEMOS HOTELS PLC.
Πτώση: -50,00% RENOS HATZIOANNOU FARM LTD, -50,00% SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD, -42,86% XENOS TRAVEL PUBLIC LTD, -33,33% LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC, -25,00% CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD.

GlobalCapital logo and contact information: Global Capital Securities and Financial Services Limited, Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία. Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/6, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/6, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their market performance.

Table with columns: ΚΛΕΙΣΙΜΟ 1/6, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their market performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας 25/5/2012 - 1/6/2012
'Ανοδος: ΔΙΟΝΙΣ (ΚΟ) 40,26%, ΑΛΦΑ ΤΡΑΣΤ ΑΝΑΡΜΟΕΛΑ ΑΕΕΚ (ΚΟ) 28,34%, ΜΠΟΥΤΑΡΗ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ) 27,27%, ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η. Φ.Η.Λ. (ΚΟ) 26,95%, ΚΑΕ (ΚΟ) 26,47%.
Πτώση: ΕΡΓΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ) -58,82%, ΑΧΟΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) -45,67%, ΜΠΟΥΤΑΡΗ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ) -33,91%, ΝΟΥΤΡΙΑΡΤ (ΚΟ) -27,27%, ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - ΜΟΔΑ ΒΑΓΝΟ (ΚΟ) -27,00%.

alphatrust logo and contact information: ALPHA TRUST AEELEY, Ένωση 5, 148 02 Κορυθώσι, Τηλ: 22339332, www.alphatrust.gr

Χαμηλού κόστους πτήσεις από Lufthansa

Η νέα μονάδα θα ονομάζεται Direct4U – Στόχος να αντισταθμιστούν μη αποδοτικά δρομολόγια

Διέξοδο στην πτώση των εσόδων της από τα μη αποδοτικά ευρωπαϊκά δρομολόγια αποπειράται να βρει η Lufthansa, στρεφόμενη σε χαμηλότερου κόστους πτήσεις. Ανάλογα εναλλακτικές εξετάζει και ο αερομεταφορέας της Air France-KLM Group, ο οποίος επίσης επωμίζεται τις συνέπειες της μειωμένης ζήτησης στους ευρωπαϊκούς προορισμούς λόγω των οικονομικών κρίσεων. Ειδικότερα, η Lufthansa θα μετακινήσει μεγάλο μέρος των πτήσεων της στη νέα μονάδα την επερχόμενη Direct4U. Σε αυτήν θα συνδυάζονται οι μικρές διάρ-

κειες πτήσεις εκτός των δύο βασιικών κόμβων της εταιρείας, δηλαδή της Φρανκφούρτης και του Μονάχου, με τις παροχές της Germanwings, της μονάδας της, η οποία προσφέρει ήδη μειωμένα εισιτήρια. Τα δρομολόγια αυτά θα καλύπτει στόλος 90 αεροσκαφών. Ο Κρίστοφ Φραντς, διευθύνων σύμβουλος της γερμανικής Lufthansa, επισήμανε ότι η απόφαση αυτή αφενός θα περιορίσει τις δαπάνες, αφετέρου θα διατηρήσει αμετάβλητη την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και δεν θα οδηγήσει σε εκτίναξη τιμών. Επι-

Στη νέα υπηρεσία εντάσσονται οι μικρές διάρκειας πτήσεις εκτός Φρανκφούρτης και Μονάχου.

πλέον, ανέφερε πως η εταιρεία του επιδιώκει να έχει κέρδη στις πτήσεις μικρής διάρκειας, οι οποίες δεν προσφορούν με επιβέλτους αποδοτικές διηπειρωτικές πτήσεις

της. Από τη δική της πλευρά η Air France προσανατολίζεται στο να απλοποιήσει τα εντός Ευρώπης δρομολόγια της και να καταργήσει άλλα ζημιολογά. Η έτερη ανταγωνίστρια IAG (British Airways & Iberia) συγκρότησε την Iberia Express, ώστε να μπορέσει να ισοσκελίσει δαπάνες και έσοδα σε χαμηλότερα από τα αρχικώς προβλεπόμενα επίπεδα. «Οι μικρές διάρκειες πτήσεις ουδέποτε συνευφέραν στα έσοδα των αερομεταφορέων, ακόμα και στις καλές εποχές, οπότε σήμερα λόγω οικονομικής δυσπραγίας και υψηλών τιμών καυσίμων οι διο-

κήσεις τους εξετάζουν πολύ προσεκτικά τις προοπτικές τους», παρατηρεί ο Τζέζαλντ Κόο, αναλύτης στην Espirito Santo. Κατά τον Μάικλ Ο' Λίρι, διευθύνοντα σύμβουλο της Ryanair, της μεγαλύτερης εταιρείας προσιτών ναύλων στην Ευρώπη, οι παραδοσιακοί αερομεταφορείς της Κεντρικής Ευρώπης δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένοι να ακολουθήσουν ένα μοντέλο φθηνών δρομολογίων και τα πειράματά τους είναι καταδικασμένα σε αποτυχία, όπως και τα προηγούμενα τα τελευταία 15ετίαια.

Ο Κρίστοφ Φραντς, διευθύνων σύμβουλος της γερμανικής Lufthansa, επισήμανε ότι η απόφαση αυτή αφενός θα περιορίσει τις δαπάνες, αφετέρου θα διατηρήσει αμετάβλητη την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και δεν θα οδηγήσει σε εκτίναξη τιμών.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νσ
3M COMPANY	84,49	84,45
ALCOA INC	8,57	8,58
ALLEGHENY TECH	31,92	32,98
ALTRIA GROUP	32,21	32,02
AMAZON CORP	211,61	209,23
AMER ELEC PWR	38,45	38,20
AMER EXPRESS C	55,52	55,46
AMERINTL GROUP	28,96	28,89
AMGEN	69,62	69,59
APPLE INC	578,58	579,17
AVON PRODUCTS	16,45	16,18
BAKER HUGHES I	41,53	42,57
BANK OF AMERIC	7,20	7,20
BAXTERINTL IN	50,62	51,36
BOEING CO	69,63	69,39
BRISTOL MYERS	33,49	33,48
CAMPBELL SWP	31,83	31,91
CATERPILLAR IN	87,56	90,18
CIGNA CORP	43,80	44,20
CISCO SYSTEMS	16,42	16,39
CTHERGROUP	26,34	26,00
CERBERUS	64,44	63,71
COCOA-COLA CO	74,98	75,06
COLGATE PALMOL	98,35	98,83
COMPUTER SCIEN	26,41	26,91
DANAOS CORP	40,97	40,3
DIAW SHIPPING	7,75	7,77
DOW CHEMICAL C	30,78	31,22
DRYSHIPS	2,21	2,37
DU PONT CO	48,21	48,43
EMC CORP	23,80	24,03
ENTERGY CP	64,56	64,44
EXCEL MARITIME	0,76	0,85
EXELON CORP	36,82	36,73
EXXON MOBIL	79,58	79,79
FIDEIX CORP	88,42	88,93
FORD MOTOR CO	10,53	10,66
FREESAS	0,71	0,72
GENERAL DYNAMI	63,79	63,83
GENERAL ELEC C	19,12	19,04
HJ HEINZ CO	53,14	53,20
HALLIBURTON CO	29,60	30,36
HARTFORD FINL	16,66	16,93
HEWLETT-PACKER	22,64	22,74
HOME DEPOT INC	49,59	49,71
HOYLEWELL INTL	55,45	56,20
INTELCORP	25,93	26,13
INTL BUS MACHI	192,93	194,53
INTL PAPER CO	29,17	29,28
JOHNSON JOHNS	62,50	62,21
JPMORGAN CHASE	32,09	32,96
LAZARD	23,08	23,02
LIMITED BRANDS	44,50	45,84
MCDONALD'S COR	89,53	90,11
MERCK & CO	37,47	37,40
MICROSOFT CP	29,26	29,34
MORGAN STANLEY	13,17	13,09
NORFOLK SOUTHE	65,49	65,34
ORACLE CORP	26,50	26,17
PEPSICO INC	67,96	68,22
PFIZER INC	22,02	22,04
PROCTER & GAMB	62,18	62,37
RADIOSHACK	4,58	4,70
RAYTHEON CO	4,42	50,39
ROCKWELL AUTOM	71,95	74,86
SARA LEE CORP	20,95	21,05
SCHLUMBERGER L	62,58	64,18
SOUTHERN	46,00	45,85
STEALTHWAYS	5,53	5,54
THE AES CORP	12,15	12,32
TSKOS ENERGY	5,27	5,36
TYCO INTL	53,08	53,39

London/Λονδίνο

Εταιρεία	Χθες	Πρ/νσ
UNISYS CORP	15,60	15,81
UNITED TECH CP	74,13	73,74
US BANCORP	30,93	30,75
VERIZON COMM	41,51	41,42
WAL-MART STORE	66,50	65,44
WALT DISNEY CO	64,41	64,50
WELLS FARGO &	32,01	31,70
SAINSBURY(U)	288,07	287,90
SCHROEDERS	1194,84	1196,00
SCHROEDERS NV	977,31	985,50
SSE PLC	1323,53	1329,00
SEVERN TRENT	1721,69	1706,00
SHIRE	1827,27	1861,00
SMITH&NEPHEW	605,94	605,50
SMITHS GROUP	1001,80	1015,00
STANROD CHART	1309,52	1304,00
STANTIS	671,93	677,00
TESCO	302,52	297,00
UNILEVER	2040,18	2014,00
UNITED UTIL GR	656,93	642,00
UBM	534,82	531,50
VODAFONE GROUP	1971,79	1983,50
WHITBREAD	1862,81	1858,00
WILLIAM HILL	28,41	27,05
WOLSELEY	2207,78	2220,00
WPP PLC	774,31	785,00
XSTRATA	942,72	939,40
YELL GROUP	1,26	1,38
BARCLAYS	176,37	179,45
BIG GROUP	1242,00	1224,00
BHP BILLITON	1693,82	1707,50
BP	395,06	398,30
BR IRLAND CO	482,95	488,90
BRIT AM TOBACC	3057,28	3002,50
BRITISH AIRWAY	276,46	282,50
ARM HOLDINGS	506,45	508,50
ASTRAZENCA	2619,05	2598,00
AUIVA	261,47	263,90
BAE SYSTEMS	272,91	272,20
BIG MAIL TST	380,27	387,90
BRIDGEO	1547,62	1527,00
DOL PHM CAP IN	18,75	18,50
ENTERPRISE INN	65,23	65,25
SWATCHGROUP I	1437,42	1409,00
HAMMERSON	416,76	416,50
HAYS	72,58	73,35
HYUNDAI	509,70	503,50
IMPERIAL TOBAC	2342,94	2317,00
INTEL INTEL	1525,85	1438,00
INTL POWER	413,70	414,30
ITV	72,89	77,30
JOHNSON MATTHE	2171,78	2152,00
KAZAKHMIN	665,47	686,00
KINGFISHER	281,89	276,30
LAND SECUR GROU	79,28	70,40
LEGAL & GENERA	110,44	109,90
LLOYDS BNK GRP	25,38	25,30
MAN GROUP	72,95	71,70
MARKS & SP	331,27	332,20
MORRISON SUPPK	276,20	275,00
NATIONAL GRID	650,26	650,00
NEXT	3028,70	3013,00
OLD MUTUAL	141,66	140,90
PARTYGAMING	193,40	191,50
DT BOERSE N	116,55	114,00
PEARSON	118,00	118,00
PORVAIR	678,27	673,00
PRUDENTIAL	3442,62	3431,00
REED ELSEVIER	477,81	484,80
RENTOKIL INPTI	75,28	75,60
HEXAM PLC	401,54	404,10
INFINEON TECH	278,11	280,10
INDU	124,00	123,63
ASAH KASEI	6,39	6,36
MAN SE	77,60	79,20
METRO AG	23,33	22,82
MILP	19,97	20,00
MÜNCHN RUECK	100,15	100,08
RWE AG	29,62	29,55
SAP AG	46,37	45,92

Zurich/Ζυρίχη

Εταιρεία	Χθες	Πρ/νσ
SIEMENS N	66,70	67,50
THYSEN KRUPP	13,47	13,98
TUIN	4,45	4,50
VOLKSWAGEN AG	122,93	121,32
Amsterdam/Αμστερνταμ		
Εταιρεία	Χθες	Πρ/νσ
AEGION	3,41	3,45
AROLD KON	9,50	9,48
AKZO NOBEL	36,94	37,11
AIR FRANCE-K	3,40	3,51
ARCELORMITTEL	11,18	11,46
ASML HOLDING	37,10	37,15
BAM GROEP KON	2,04	2,05
BOSKALIS WESTM	24,12	24,35
CORIO	33,54	33,96
FUGRO	46,50	47,41
HEINEKEN	38,55	38,64
ING GROEP	4,67	4,68
KONINKLIJKE DS	38,48	38,91
KPN KON	7,65	7,67
PHILIPS KON	14,10	14,30
R.DUTCH SHELL	25,03	24,91
RANDSTAD	21,91	22,09
REED ELSEVIER	8,39	8,52
SEM OFFSHORE	10,56	10,79
TOMIOM N.V	3,24	3,25
UNIBAIL RODAM	133,60	134,20
UNILEVER CERT	25,45	25,21
WERELDHUIS	49,36	49,92
WOLTERS KLUWER	11,75	11,86
Milano/Μιλάνο		
Εταιρεία	Χθες	Πρ/νσ
AZA SPA	0,50	0,53
ATLANTIA	9,99	10,04
AZIMUT HLDG	7,49	7,70
BANCO POPOLARE	0,90	0,91
CIR-COMP	0,82	0,83
ENI	2,30	2,31
ENXOR	3,20	3,09
FINMECCANICA	15,69	15,34
GENERALI	2,69	2,73
GEALUX ASS	8,22	8,28
GEOX	1,73	1,72
IMPREGILO	3,24	3,17
INTE SA SPAOL	1,00	1,01
LUXOTTICA	16,15	26,28
MEDIASET	2,26	2,29
MEDIOLANCA	2,84	2,84
MEMOLANUM	2,34	2,39
PIRELLI & C	8,02	8,13
PARMALAT	61,30	62,12
RCS MEDIAGROUP	0,49	0,50
PRYSMIAN	11,42	11,51
SNAM	3,22	3,14
STMICROELECT	4,09	4,08
TELECOMITALIA	0,67	0,67
TENARIS	12,88	13,33
TERNA	2,70	2,72
UNICREDIT	2,48	2,47
Τόκιο/Τόκιο		
Εταιρεία	Χθες	Πρ/νσ
AJINOMOTO	1058	1065
ASAHI GROUP HL	1675	1681
ASAHI KASEI	424	429
ASTELLAS PHARM	3080	3100
EDF	15,57	15,45
BRIDGESTONE CO	1677	1691
CANON INC	3150	3265
CASIO COMPUTER	457	455
CITIZEN HOLDIN	452	452

Amsterdam/Αμστερνταμ

Εταιρεία	Χθες	Πρ/νσ
CLARION	178	176
CREDIT SAISON	1499	1546
DAIWA SEC GROU	248	252
FUJIHEAVY IND	604	615
FUJIFILM HOLDI	1469	1481
FUITSU LTD	343	345
HINO MOTORS	521	525
HITACHI	449	452
HONDA MOTOR	2512	2574
IHI	161	163
ISUZU MOTORS	419	420
JPN STEEL WORK	412	407
KAWASAKI HYV I	208	209
KEIO	539	534
KOBELT	94	93
KONICA MINOLTA	562	567
JTEKT	764	773
MITSUBI UFJ FG	340	342
MITSUBISHI COR	1535	1564
MITSUBISHI ELE	617	622
MITSUBISHI MOT	77	73
SEVEN & HLDDG	113	111
NIKON CORP	2184	2160
ACCIONA SA	307	306
ACEIRONX	758	762
ADOLF DOMINGO	259	264
AGUIAS BARNA A	3380	3405
AMPER	304	303
ANTENA 3 DE TV	711	705
BANESTO	307	309
BBVA	297	305
BCO DE SABADEL	570	595
BEFESA	0	116
BK PASTOR	3465	3485
BK POPULAR	2359	2379
BODEGAS RIQUAN	411	409
CAMPORFIO FOOD	260	260
CAR OCIDENTE	1233	1223
CE AUTOMOTIVE	1050	1052
CONIX AIX FERR	1053	1073
DINAMIA CAP RR	1632	1644
TAISEI CORP	191	187
TDK CORPORATIO	3395	3430
TOBU RAILWAY	384	

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

Η πλειοψηφία των επιχειρηματιών αναμένει μείωση των τιμών τους επόμενου μήνες.

Τεχνητή αναπνοή στην αγορά

Παράταση έξι μηνών στον νόμο που προβλέπει κατάργηση ή μείωση των μεταβιβαστικών

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Οι **ασφυκτικές** πιέσεις που ασκούνται στην αγορά ακινήτων οδήγησαν στην απόφαση να δοθεί παράταση για ένα ακόμη έξι μήνες στη νομοθεσία που προβλέπει κατάργηση ή μείωση κατά 50% των μεταβιβαστικών τελών. Παράλληλα, η Βουλή των Αντιπροσώπων παρέτεινε και ψήφισε τροποποίηση του Νόμου περί ΦΠΑ ώστε να διευρυνεται το πεδίο εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή (5%) για να καλύπτει και πολίτες χωρών που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πλέον δεν απαιτείται ο αιτών να είναι μόνιμος κάτοικος της Κύπρου.

Τα κίνητρα που έχουν θεσπιστεί -μείωση ΦΠΑ, κατάργηση μεταβιβαστικών- έχουν καταφέρει να συγκρατήσουν την ελεύθερη πώληση της κυπριακής αγοράς ακινήτων.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών χαιρέτισε την παράταση, καθώς εκτιμά ότι τα ευεργετικά αποτελέσματα του νόμου για τα μεταβιβαστικά τέλη τώ-

ρα αρχίζουν να διαφαίνονται στην αγορά των ακινήτων, λαμβανομένης υπόψη και της μειωμένης χρηματοδότησης εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου, Παντελής Λεπτός, εκφράζοντας την ικανοποίησή του για τις δύο αποφάσεις της Βουλής, τονίζει ότι «παρά το γεγονός ότι οι δύο νομοθεσίες φαινομενικά στερούν έσοδα από το κράτος, είμαστε πεπεισμένοι ότι με την αύξηση του αριθμού των πράξεων και την επαναδραστηριοποίηση της κατασκευαστικής βιομηχανίας, το κράτος θα αποκομίσει αυξημένα έσοδα και θα εξοικονομήσει σημαντικά ποσά από ανεργιακά και άλλα επιδόματα». Η αύξηση των πωλήσεων, αναφέρει ο κ. Λεπτός «θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε αύξηση των κρατικών εσόδων, εφόσον 20-30% της τιμής των ακινήτων εισέρχουν στα ταμεία του κράτους υπό μορφή φόρων και τελών. Παράλληλα, η αύξηση των μόνιμων τουριστών στην Κύπρο (αγοραστές ακινήτων) θα οδηγήσει σε εισροή κεφαλαίων και αύξηση της ζήτησης αγαθών και υπηρεσιών», καταλήγει ο κ. Λεπτός.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η τελευταία Έρευνα Οικονομικής Συγκυρίας καταγράφει τον Απρίλιο μία ελαφρά βελτίωση στο επιχειρηματικό κλίμα στον τομέα των κατασκευών, λόγω καλύτερης της τρέχουσας κατάστασης.

Συγκριτικά με τον Απρίλιο περισσότερες επιχειρήσεις αξιολο-

Η Βουλή κωλύθηκε και σε τροποποίηση του Νόμου περί ΦΠΑ, ώστε η έκπτωση για αγορά ακινήτου να καλύπτει και πολίτες χωρών εκτός της Ε.Ε.

γησαν αρνητικά την οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους τρεις μήνες, ενώ λιγότερες αξιολογήσαν αρνητικά τα υπό εξέλιξη έργα τους (current overall order books). Οι προδοκίες των επιχειρήσεων για την απασχόληση τους επόμενου τρεις μήνες

είναι ελαφρώς δυσμενέστερες απ' ό,τι τον Μάρτιο, ενώ αρνητικότερες είναι και οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης, με τις περισσότερες επιχειρήσεις να αναμένουν μείωση τους επόμενου μήνες.

«Πιστεύουμε ότι η λήψη των πιο πάνω μέτρων θα βοηθήσει στην αποτελεσματικότητα της προσπάθειας και των υπολοίπων μέτρων που τώρα λαμβάνονται για αναθέρμανση της οικονομίας και αντιμετώπιση της ύφεσης και της ανεργίας. Η κρίση επηρεάζει τα πιστωτικά μας ιδρύματα, δημιουργεί έλλειψη ρευστότητας και υψηλά επιτόκια, γι' αυτό είναι απαραίτητο, όχι μόνο να διατηρηθούν τα υφιστάμενα κίνητρα αλλά να δοθούν και νέα ώστε να κρατηθεί ζωντανή η κτηματαγορά και οι δεκάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας στις επιχειρήσεις του κλάδου και στις τούσες άλλες που εξαρτώνται ή επηρεάζονται από αυτόν», τονίζεται σε ανακοίνωση του Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομώων.

seitamidisi@kathimerini.com.cy

Τα κίνητρα

Οι δύο νομοθεσίες, των οποίων η ισχύς παρατείνεται μέχρι το τέλος του 2011 αφορούν την κατάργηση ή μείωση κατά 50% των μεταβιβαστικών τελών και την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ (από 15% σε 5%) για αγορά κατοικίας. Συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά τα μεταβιβαστικά ανατελείται η επιβολή και η είσπραξη μεταβιβαστικού τέλους για την εγγραφή τίτλου ακίνητης ιδιοκτησίας, όταν κατά τη μεταβίβαση της εν λόγω περιουσίας επιβάλλεται ΦΠΑ. Επίσης, μειώνονται κατά 50% τα μεταβιβαστικά τέλη για την εγγραφή, όταν οι μεταβιβασεις αφορούν ακίνητη ιδιοκτησία για την οποία δεν επιβάλλεται ΦΠΑ. Το πεδίο εφαρμογής του μειωμένου ΦΠΑ διευρύνθηκε με στόχο την προσέλκυση αγοραστών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς κατ' ανάγκη να είναι και μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου.

ΑΡΘΡΟ / Του ΘΑΝΑΣΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Αυξημένη ζήτηση ακινήτων στον Πρωταρά

Μετά τις διακοπές του Πάσχα, μία ευχάριστη εξέλιξη που παρατηρήθηκε είναι ότι ξεκίνησε η αναζήτηση αγοράς εξοχικού ακινήτου από ντόπιους -κυρίως Λευκωσιώτες- στην περιοχή του Πρωταρά. Είναι γεγονός ότι ο Λευκωσιώτης ανέκαθεν ήταν συνδεδεμένος με την περιοχή του Πρωταρά, αφού είναι ο τόπος που περνά συνήθως τις καλοκαιρινές του διακοπές.

Αυτό το αυξημένο ενδιαφέρον πιστεύουμε ότι δεν είναι τυχαίο. Συγκεκριμένοι λόγοι ώθησαν τους κατοίκους της πρωτεύουσας προς τη συγκεκριμένη ενέργεια, κυριότεροι από τους οποίους είναι:

- Η νομοθεσία που ψήφισε η Βουλή για κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών στις περιπτώσεις που καταβάλλεται ΦΠΑ.
- Η έλευση του καλοκαιριού κάνει αυτούς που έχουν ως στόχο την αγορά ακινήτου να σπεύσουν και να εκμεταλλευθούν τα θετικά δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί.
- Η οικονομική κρίση, σε συνδυασμό με τη μείωση των τιμών των ακινήτων, ειδικά στην περιοχή Πρωταρά, δημιουργεί ευκαιρίες για την αγορά ακινήτων.

Φυσικά, για να είμαστε ακριβείς, είναι γεγονός ότι ευκαιρίες υπάρχουν, όμως δεν είναι τόσες ώστε να ικανοποιήσουν το ενδιαφέρον που εκδηλώνεται. Η πλειοψηφία των συγκεκριμένων ευκαιριών αφορά μεταχειρισμένα ακίνητα, ενώ πολύ λίγα είναι τα καινούργια. Αυτό σημαίνει ότι τις ευκαιρίες αυτές θα τις εκμεταλλευθούν όσοι σπεύσουν εγκαίρως.

Το γεγονός ότι οι ευκαιρίες είναι λίγες αποδεικνύεται από το ότι όσοι έψαχναν, και συνεχίζουν να ψάχνουν, για την αγορά ακινήτων και δεν βρήκαν κάτι που να τους ικανοποιεί, έπεσαν και ενοίκιασαν, ώστε να έχουν μια λύση για τις καλοκαιρινές τους διακοπές που πλησιάζουν. Πιστεύουμε ότι στο εκδηλωθέν ενδιαφέρον πρέπει να ελθεί αρωγός το κράτος και να το ενισχύσει με συγκεκριμένα κίνητρα. Τέτοια κίνητρα είναι:

- Η εφαρμογή της φορολογικής αμνηστίας.
- Η μετακύλιση του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτει από πώληση ακινήτης περιουσίας, νοουμένου ότι μέσα σε έξι μήνες ο ιδιοκτήτης θα προχωρήσει στην αγορά άλλων ακινήτων ιδιοκτησίας.

Εκείνο που έχει σημασία είναι στην κρίσιμη περίοδο που περνά σήμερα ο τομέας των ακινήτων όλοι με τον τρόπο τους να βοηθήσουν στην ανάκαμψή του, κάτι που θα αποφέρει τεράστια όφελα για την κυπριακή οικονομία.

Ο κ. Θανάσης Αθανασίου είναι διευθυντής πωλήσεων και επιχειρηματικής ανάπτυξης, Giovanni Developers, σπόνσορας Συνδέσμου Προώθησης Ανάπτυξης Ακινήτων.

Τοσκάνη και Ούμπρια προτιμούν οι ξένοι αγοραστές στην Ιταλία

Μπορεί η Ιταλία να βρίσκεται και αυτή στη δίληψη της κρίσης χρέους της Ευρωζώνης, ωστόσο παραμένει μία από τις οκτώ ισχυρότερες οικονομίες του πλανήτη και ως εκ τούτου, η αγορά ακινήτων της διατηρεί τα δυναμικά της χαρακτηριστικά παρά τη μείωση της ζήτησης από εγχώριους αγοραστές. Οι τελευταίοι έχουν αναβάλει κάθε απόφαση αγοράς κατοικίας λόγω της πολιτικής λιτότητας που ακολουθεί η κυβέρνηση Μόντι.

Δεν ισχύει όμως το ίδιο και με τους ξένους αγοραστές, οι οποίοι βλέπουν σε περιοχές όπως η Τοσκάνη και η Ούμπρια, δύο από τις δημοφιλέστερες της χώρας για τους επενδυτές του εξωτερικού, σημαντικές ευκαιρίες αγοράς. Σύμφωνα με σχετικές αναφορές, οι αγοραστές από την Ευρωζώνη ήταν οι πιο κινητικοί στις εν λόγω περιοχές της Ιταλίας, καθώς το ισχυρό ευρώ κράτησε τους Βρετανούς αγοραστές σε απόσταση. Η τάση αυτή αντιστρέφεται πλέον, μετά και την πρόσφατη πίεση στο ευρώ, απόρροια της ασταθούς πολιτικής κατάστασης στην Ελλάδα και των συζητήσεων και δηλώσεων περί μιας πιθανότητας εξόδου της χώρας μας από την Ευρωζώνη. Από πλευράς τιμών, αυτές βρίσκονται σήμερα στο χαμηλότερο σημείο τους από την έναρξη της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης το 2008, αν και η πτωτική πορεία της ιταλικής κτηματαγοράς δεν ξεκίνησε παρά στο δεύτερο τρίμηνο του 2009.

Σε κάθε περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επωφεληθούν ακίνητα στην Τοσκάνη με τιμή εκκίνησης τα 100.000 ευρώ, μέχρι και τα 3,5 εκατ. ευρώ για μια βίλα με αμπελώνια σε έκταση 100 στρεμμάτων. Πάντως, το 2011, η μέση τιμή πώλησης πολυτελών ακινήτων στην Ιταλία μειώθηκε κατά 5%. Σύμφωνα με εταιρείες, όπως η Knight Frank, που παρακολουθούν την πορεία της αγοράς, καταγράφεται σημαντική ζήτηση από αγοραστές του εξωτερικού για κατοικίες κόστους από 500.000 ευρώ έως 1,5 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, οι ειδικοί της αγοράς εκτιμούν ότι αν η ζήτηση μεταφραστεί σε αγοραπωλησίες, είναι πιθανό οι τιμές να τετραπλασιαστούν.

Περιορισμούς σε αγορές από ξένους βάζει η Ελβετία

Περισσότεροι περιορισμοί θα ισχύσουν στην αγορά κατοικίας της Ελβετίας, αναφορικά με τη δυνατότητα απόκτησης εξοχικών κατοικίας από ξένους αγοραστές. Οι νέοι αυτοί περιορισμοί θα τεθούν σε ισχύ από τον Ιανουάριο του 2013 και θα αποσκοπούν στη μείωση του αριθμού των κατοικιών που θα μπορούν να διαθέτουν ξένοι ιδιοκτήτες.

Σύμφωνα με επίσημες κυβερνητικές ανακοινώσεις, ήδη οι ξένοι αγοραστές υπόκεινται σε περιορισμούς. Συγκεκριμένα, καλούνται να αποκτήσουν συγκεκριμένη έγκριση από τις ανάλογες ομοσπονδιακές αρχές προτού τους επιτραπεί η απόκτηση κατοικίας. Επιπλέον, σε όλες τις περιοχές της χώρας οι ξένοι αγοραστές δεν μπορούν να αποκτήσουν κατοικίες μεγαλύτερες από 200 τ.μ. Στόχος του νέου νόμου, ο οποίος ακόμα βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας, είναι να μειωθεί ο αριθμός των εξοχικών κατοικιών που μπορούν να διαθέτουν ξένοι πολίτες στην Ελβετία.

Συγκεκριμένα, οι Αρχές επιθυμούν να μην υπάρχει κανένα χωριό στο οποίο πάνω από το 20% των κατοικιών να είναι εξοχικά, δηλαδή να μην αποτελεί την κύρια και μόνιμη κατοικία των ιδιοκτητών.

Εκτίναξη της ζήτησης για αγορά ακριβών ακινήτων από Έλληνες στο Λονδίνο πριν από τις εκλογές του Μαΐου

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΖΑΝΟΓΛΟΥ**

Εκτινάχθηκε η ζήτηση από Έλληνες ενδιαφερομένους για την αγορά ακινήτων στο Λονδίνο, στο διάστημα που προηγήθηκε των εκλογών του Μαΐου, όπως προκύπτει από τα στοιχεία διεθνών μεσσιτικών γραφείων, που διατηρούν παρουσία και στην ελληνική αγορά. Συγκεκριμένα, μόνο τον Απρίλιο, προέκυψε ότι ο αριθμός των Ελλήνων που αναζητά κατοικίες στη βρετανική πρωτεύουσα αυξήθηκε με το εντυπωσιακό 39%, σε σχέση με τον μέσο όρο των προηγούμενων έξι μηνών. Το ακόμα πιο ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι η πλειονότητα των ενδιαφερομένων κινείται στην αγορά για ακίνητα αξίας άνω των 1,5 εκατ. στερλινών. Επομένως, μόνο για μικροκαταθέτες δεν πρόκειται. Η τάση αυτή έκανε την εμφάνισή της για πρώτη φορά στις αρχές του 2010, όταν είχαν αρχίσει να διαφαίνεται η πιθανότητα προσφυγής της χώρας στον μηχανισμό σωτηρίας. Τους τελευταίους μήνες, ωστόσο, και ιδίως μετά την απόφαση για το «κούρεμα» του χρέους, παρατηρήθηκε μια ανασκεπή του φαινομένου. Σήμερα όμως και κυρίως μετά τη νέα κρίση που προκύπτει από την αστάθεια του πολιτικού

σκηνικού και την οριακή κατάταση της ελληνικής οικονομίας, και βέβαια τον πολλαπλασιασμό των σεναρίων για πιθανή έξοδο της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, τα κεφάλαια αυτά αναζητούν και πάλι νέους ασφαλείς προορισμούς, κατά προτίμηση εκτός Ευρωζώνης. Ο ιδανικότερος εξ αυτών είναι το Λονδίνο, παγκόσμιο χρηματοοικονομικό κέντρο, το οποίο ως ένα βαθμό εκλαμβάνεται ως «επενδυτική όαση», κυρίως λόγω της διαφάνειας της αγοράς ακινήτων, της χαμηλής φορολόγησής τους και των προσιτών για υπεραξίες που γίνονται λόγω της συνεχούς εσοχικής των τιμών των πολυτελών κατοικιών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο κατά την τελευταία τριετία, οι τιμές των εν λόγω ακινήτων, στο κέντρο του Λονδίνου, έχουν αυξηθεί κατά 44%, δείγμα της κορύφωσης της ζήτησης.

Το 2011, υπολογίζεται ότι οι Έλληνες δαπάνησαν περίπου 126 εκατ. ευρώ για την απόκτηση κατοικιών στο Λονδίνο. «Πλέον, εκτός από εφοπλιστές και μεγαλοεπιχειρηματίες, στο Λονδίνο έχουν αρχίσει να συνωστίζονται και νέοι άνθρωποι, σε αναζήτηση εργασίας, λόγω της τεράστιας ανεργίας στην Ελλάδα. Οι τελευ-

Το προφίλ των Ελλήνων επενδυτών σε ακίνητα του εξωτερικού

Προέλευση
Ανθραιοί από όλη τη χώρα, άνω των 45-50 ετών, με σημαντική εργασιακή εμπειρία. Κατά κανόνα πρόκειται για εφοπλιστές, επιχειρηματίες, και ελεύθερους επαγγελματίες, όπως γιατροί, δικηγόροι και συμβολαιογράφοι.

Διαθέσιμα κεφάλαια
Από 200.000 - 300.000 ευρώ κατ' άτομο και έως 3 εκατ. ευρώ

Χώρες προορισμού
Γερμανία, Βρετανία, Ελβετία, Γαλλία και Τουρκία

Προτιμώμενα είδη ακινήτων
Κατοικίες, καταστήματα, ακίνητα μεικτών χρήσεων (κατοικία-καταστήματα)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ταίοι τροφοδοτούν και την αγορά των ενοικιάσεων, καθώς εγκαθίστανται στην πόλη» αναφερόμενοι, αλλά και στην ενίσχυση της ζήτησης από τοπικούς αγοραστές, είναι το γεγονός ότι οι τιμές των νεόδμητων κατοικιών κατέργασαν άνοδο της τάξεως του 1,28% σε σχέση με τον προηγού-

μενο μήνα. Σε σχέση μάλιστα με τον Μάρτιο του προηγούμενου έτους, οι τιμές έχουν αυξηθεί κατά 11,62%. Η ευρωπαϊκή πλευρά της Κωνσταντινούπολης αποτελεί σήμερα έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς για τους νέους αγοραστές κατοικιών, με αποτέλεσμα οι τιμές να σημειώνουν συνεχ-

ση τα δεδομένα από το δίκτυο της Knight Frank. Αντίστοιχα, οι αναζητούμενοι ακινήτων από Πορτογάλους εκτοξεύτηκαν κατά 153% τον Απρίλιο, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2011 και των Ιταλών κατά 46%.

Όπως τονίζουν πάντως οι αναλυτές, με τις ελληνικές εκλογές της 6ης Μαΐου και ιδίως αφοτου κατέστη σαφές ότι η Ελλάδα θα διεξαγάγει νέες εκλογές, το αγοραστικό ενδιαφέρον από χώρες της Ευρωζώνης και ιδίως εκεινες του Νότου για την αγορά ακινήτων στο Λονδίνο έχει αυξηθεί ακόμα περισσότερο, καθώς μάλιστα έχουν φουντώσει τα σεναρια εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, με τις συνέπειες να κρίνονται -το λιγότερο- απρόβλεπτες. Μειονέκτημα των ενδιαφερομένων είναι βέβαια η διολίσθηση του ευρώ σε σχέση με τη στερλίνα, τις τελευταιες εβδομάδες, αντιστρέφοντας τους όρους που ίσχυαν μέχρι πριν από λίγους μήνες και ήθελαν τους επενδυτές από χώρες του ευρώ, να απολαμβάνουν υψηλής αγοραστικής δύναμης στη Μεγ.Βρετανία. Ακόμα κι έτσι όμως, η απόκτηση της βρετανικής αγοράς ως ασφαλούς επενδυτικού προορισμού είναι τέτοια, που δεν έχει ανακοπή το επενδυτικό ρεύμα.

Συντηρείται η αύξηση των τιμών των κατοικιών στην Τουρκία

Συνεχίζεται η ανοδική πορεία των τιμών των κατοικιών στην Τουρκία, καθώς τον Μάρτιο καταγράφηκε άνοδος της τάξεως του 0,95% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Τα στοιχεία προέκυψαν από τον σχετικό δείκτη τιμών που επιμελείται η Reidin Gyoder. Τη μεγαλύτερη αύξηση σημείωσε η αγορά

της Κωνσταντινούπολης με 1,18%, ενώ ακολούθησαν εκείνες των Αδάνων με 1,06% και της Άγκυρας με 0,75%. Αύξηση τιμών κατά 0,49% παρατηρήθηκε στην Αττάλεια, οι τιμές στη Σμύρνη ενισχύθηκαν με 0,85% και στο Κοτσάελι με 0,33%. Ενδεικτικό της ανοδικής τροχιάς των τιμών, που α-

ποδίζεται στη βελτίωση των προοπτικών της τουρκικής οικονομίας (παρά τη γενικότερη κρίση στην Ευρωζώνη), αλλά και στην ενίσχυση της ζήτησης από τοπικούς αγοραστές, είναι το γεγονός ότι οι τιμές των νεόδμητων κατοικιών κατέργαψαν άνοδο της τάξεως του 1,28% σε σχέση με τον προηγού-

μενο μήνα. Σε σχέση μάλιστα με τον Μάρτιο του προηγούμενου έτους, οι τιμές έχουν αυξηθεί κατά 11,62%. Η ευρωπαϊκή πλευρά της Κωνσταντινούπολης αποτελεί σήμερα έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς για τους νέους αγοραστές κατοικιών, με αποτέλεσμα οι τιμές να σημειώνουν συνεχ-

άνοδο. Βάσει της αύξησης των τιμών, τη μεγαλύτερη απόκλιση απολαμβάνουν τα διαμερίσματα επιφανείας από 76 έως 100 τ.μ., ενώ ακολουθούν οι πολύ μεγάλες κατοικίες με επιφάνεια από 126 τ.μ. μέχρι 150 τ.μ., ενώ εξίσου δημοφιλείς αποδεικνύονται και οι βίλες με επιφάνεια άνω των 151 τ.μ.

POKKA
Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012

POKKA
Coffee

Η διοργάνωση του Euro σε... ευρώ

Πώς η Ουκρανία και η Πολωνία αναμένεται να εξαργυρώσουν τη μεγάλη ποδοσφαιρική γιορτή που αρχίζει την ερχόμενη Παρασκευή (08/06)

Του **Μ. ΤΣΙΓΚΡΗ**

Το Euro 2012 βρίσκεται προ των πυλών και θα διεξαχθεί για πρώτη φορά στην Πολωνία και την Ουκρανία. Αποτελεί τη 14η διοργάνωση που θα πραγματοποιηθεί, με το πρώτο ματς, ανάμεσα σε Πολωνία και Ελλάδα, να διεξάγεται στις 8 Ιουνίου στη Βαρσοβία και τον τελικό τον 1η Ιουλίου στο Κιέβο.

Η UEFA ανέθεσε τη διοργάνωση στις δύο χώρες το 2007 και τα γήπεδα που θα φιλοξενήσουν αγώνες στις δύο χώρες είναι οκτώ. Από τα συνολικά γήπεδα, έξι κατασκευάστηκαν εξ αρχής, ενώ τρία πληρούν τα υψηλότερα γεωμετρικά κριτήρια βάσει των δεδομένων που τίθενται από την ευρωπαϊκή ομοσπονδία.

Οι αγώνες θα μεταδοθούν με κάμερες υψηλής ευκρίνειας και θα είναι 31 σε κάθε αγώνα (συμπεριλαμβανομένης και κάμερας ελικοπτήρου), ενώ το παγκόσμιο κέντρο Τύπου θα βρίσκεται στη Βαρσοβία. Τον τελευταίο καιρό, υπάρχει μια έντονη κινητικότητα, εκπνερασμένη από πολλούς Ευρωπαίους αξιωματούχους, που καλεί τον κόσμο να μοιχοκόπη τη διοργάνωση, λόγω του γεγονότος πως στην Ουκρανία σημειώνονται περιστατικά θανάτων αδέσποτων ζώων, προκειμένου οι πόλεις να είναι «καθαρές» κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης.

Παράλληλα, πολιτικοί από τη Γαλλία, το Βέλγιο, την Τσεχία και άλλες χώρες καλούν τον κόσμο να μην ταξιδέψει στις δύο διοργανώτριες χώρες, απόρροια της μεταχείρισης της πρώην πρωθυπουργού της Ουκρανίας, Γιούλια Τιμοσένκο.

Η UEFA εκτιμά πως τα συνολικά έσοδα της θα προσεγγίσουν το 1,2 δισ. ευρώ, ποσό λίγο υψηλότερο από την αντίστοιχη διοργάνωση του 2008, που είχε φιλοξενηθεί στην Αυστρία και την Ελλάδα. Τα έσοδα αναμένεται να προκύψουν από τηλεοπτικά δικαιώματα, χορηγίες, αδειοδοτήσεις και εμπορικές

Οκτακόσιες χιλιάδες άνθρωποι αναμένονται στην Ουκρανία για να παρακολουθήσουν τους αγώνες του Euro.

Η UEFA εκτιμά πως τα συνολικά έσοδα της θα προσεγγίσουν το 1,2 δισ. ευρώ

εκμεταλλεύσεις. Η UEFA τονίζει την αύξηση των εσόδων από το ποδόσφαιρο μεταξύ εθνικών ομάδων, καθώς τα τελευταία χρόνια η εμπορική του αξία αυξάνεται διαρκώς.

Το νεόδμητο στάδιο που θα φιλοξενήσει την προεπιλεγμένη διοργάνωση, βρίσκεται στη Βαρσοβία και έχει χωρητικότητα 58.500 θεατών. Κόστισε περίπου 500 εκατομμύρια ευρώ και

η κατασκευή του διήρκεσε 3 χρόνια (2008-2011). Διαθέτει θερμαινόμενο αγωνιστικό χώρο, κινούμενη οροφή, υπόγειο χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων και προπονητικές εγκαταστάσεις, αποτελώντας προφανώς το πιο σύγχρονο στάδιο της Πολωνίας. Στην έτερη διοργανώτρια χώρα, Ουκρανία, το Ολυμπιακό Στάδιο του Κιέβου αποτελεί το στολίδι της χώρας και το δεύτερο μεγαλύτερο σε χωρητικότητα στην Ευρώπη (70.050).

Η ανακατασκευή του κόστισε περίπου 550 εκατ. ευρώ, με τη δημιουργία μιας ολοκαίνουργιας κερκίδας, την ανακατασκευή των δημοσιογραφικών θεωρειών, αλλά και μιας νέας υπερσύγχρονης οροφής. Πολύς λόγος, ε-

πίσης, έχει γίνει σχετικά με το ποσό που χρειάζεται ένας άνθρωπος για να ταξιδέψει στις δύο χώρες κατά την περίοδο του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος. Οι Αγγλοι, που παραδοσιακά ακολουθούν την εθνική τους ομάδα σε όλες τις διοργανώσεις, εκτιμούν πως το συνολικό κόστος που χρειάζεται για την παρακολούθηση των τριών πρώτων αγώνων υπολογίζεται στα 3.500 ευρώ ανά άτομο. Οκτακόσιες χιλιάδες άνθρωποι αναμένονται στην Ουκρανία για να παρακολουθήσουν τους αγώνες, ωστόσο θα ήταν περισσότεροι αν τα εισιτήρια των αγώνων ήταν σε πιο προσιτές τιμές. Ακόμη, προβληματισμός υπάρχει λόγω των υπερτιμολογήσεων σε πολλά ξενοδοχεία της χώρας.

Το νεόδμητο στάδιο της Βαρσοβίας (πάνω) κόστισε περίπου 500 εκατ. ευρώ και η κατασκευή του διήρκεσε 3 χρόνια, ενώ το Ολυμπιακό Στάδιο του Κιέβου (κάτω) αποτελεί το στολίδι της χώρας και το δεύτερο μεγαλύτερο στην Ευρώπη (70.050).

Στο κλίμα έντονων παραφιλολογίας που έχει αναπτυχθεί γύρω από τη διοργάνωση, υπάρχουν φωνές που αναφέρουν πως ο οικονομικός αντίκτυπος στην Ουκρανία θα είναι οδυνηρός. Δημοσιογράφοι της χώρας παρουσιάζουν μια εβδομαδιαία εκπομπή με το όνομα «Εγκαταστάσεις 2012 - όλη η αλήθεια για το Euro 2012», αναφέροντας τα προβλήματα της διοργάνωσης και τον φόβο πως υπάρχει περίπτωση η οικονομία της χώρας να επιβαρυνθεί με το ποσό των 8 δισεκατομμυρίων ευρώ μετά το τέλος της διοργάνωσης, σημειώνοντας μια απαισιόδοξη πρόβλεψη. Ο Ιγκόρ Ουμάνσκι, οικονομολόγος και πρώην υπουργός Οικονομικών, ανέφερε πως

«ουδείς στη χώρα αντιμετώπιζε το Euro ως επιχειρηματικό πλάνο». Η Πολωνία, από την άλλη πλευρά, μοιάζει να έχει σημειώσει μια αξιοσημείωτη πορεία σχετικά με τις κατασκευές και τα έργα για το ευρωπαϊκό πρωτάθλημα καθώς αντιμετώπισε τα χρήματα του προϋπολογισμού τόσο για έργα νέων κατασκευών, όσο και για την ανάπτυξη υποδομών που θα αποτελέσουν τη μετέπειτα κληρονομιά της χώρας και στην προτελευταία Βαρσοβία, καθώς και σε άλλες πόλεις όπως το Πόζναν και το Γκντανσκ. Επιπροσθέτως, Πολωνοί αξιωματούχοι επιδοκίμαζουν την ανάληψη της διοργάνωσης, τονίζοντας πως τα χρήματα έχουν διατεθεί με τον ενδεδειγμένο τρόπο.

Στα καταπράσινα λιβάδια, απορμημένοι αγρότες παρατηρούν το σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας που έχει δημιουργηθεί για το Euro.

Το κόστος του Euro 2012 ανησυχεί τους Ουκρανούς

Είναι σαν να είσαι σε ένα αγωνιστικό αυτοκίνητο. Κάθε 100 μέτρα υπάρχει σηματοδότης που κουνάει ξύλα και σημαίες μιας άλλης εποχής. Στα καταπράσινα λιβάδια εκατέρωθεν της αμαξοστοιχίας, απορμημένοι αγρότες παρατηρούν το σιδηροδρομικό δίκτυο. Αυτή είναι η εικόνα των σιδηροδρομικών υψηλής ταχύτητας κατά το ουκρανικό πρότυπο.

Τα νέα τρένα είναι η πλήρης απεικόνιση της προσπάθειας εκμοντερνισμού που έχει επιχειρηθεί στην Ουκρανία ενόψει του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος που ξεκινά σε λίγες μέρες. Ο Μπόρις Κολέσνικοφ, αναπληρωτής πρωθυπουργός και επικεφαλής της προετοιμασίας της διοργάνωσης, δήλωσε πως αυτά τα έργα ήταν ούτως ή άλλως απαραίτητα για τη χώρα, τα οποία δέχονται έντονες κριτικές, προσπαθώντας να υπερασπιστεί τη χρησιμότητά τους.

Συνεχίζοντας, ανέφερε πως έχουν ξεδουλευτεί μόλις 40 εκατ. ευρώ αποκλειστικά για το Euro, καθώς τα υπόλοιπα χρήματα έχουν πάει για κατασκευές σταθίων, αεροδρομίων, δρόμων, ξενοδοχείων και άλλων ενεργειών (περίπου 9 δισ. ευρώ). Πολλοί Ουκρανοί πολίτες έχουν αρχίσει να διαμαρτυρούνται για τη διοργάνωση, βλέποντας αλλαγές στην καθημερι-

Από ουκρανικής πλευράς έχει καλλιεργηθεί αρνητική διάθεση για τη διοργάνωση, επειδή ξεδεύτηκαν πάρα πολλά χρήματα (9 δισ. ευρώ) - Αναλυτές θεωρούν τον οικονομικό αντίκτυπο πολύ μεγάλο και δύσκολα αντιμετώπισιμο

νότητά τους αλλά και υπερβολικές υπερτιμολογήσεις. Ενδεικτικά, να αναφέρουμε πως οι τιμές των σιδηροδρομικών εισιτηρίων είναι τρεις φορές ακριβότερες από τις παλιές. Αρκهτόι, μάλιστα, είναι και οι αναλύτες που θεωρούν πως ο οικονομικός αντίκτυπος θα είναι πολύ μεγάλος και δύσκολα αντιμετώπισιμο.

Ο κ. Κολέσνικοφ, αρνείται να δεχθεί αυτούς τους ισχυρισμούς περί υπερτιμολογήσεων, εάν δεν τον παρουσιαστούν αποδείξεις. Ωστόσο, είναι αν μη τι άλλο δύσκολο να αντιληφθούμε πως γίνεται, εφόσον οι εργαζόμενοι αμειβονται με περίπου 15 ευρώ

την ημέρα, το κόστος της ανακατασκευής του Ολυμπιακού Σταδίου του Κιέβου ανήλθε στα 500 εκατ. ευρώ, όσα δηλαδή και το Στάδιο της Βαρσοβίας που όμως κατασκευάστηκε από το μηδέν, ενώ έφυγε και από τον προϋπολογισμό.

Ο κ. Σεμέκιν από το Ντόνετσκ, ηγείται μιας ομάδας που λέγεται «Δημοκρατική Συμμαχία». Είναι μια ομάδα που πρόσφατα έγινε πολιτικό κόμμα και σε καμία περίπτωση δεν δείχνει να συμμερίζεται τις απόψεις του Κολέσνικοφ. Ανέφερε, μάλιστα, και ένα παράδειγμα για να υποστηρίξει τα λόγια του, τονίζοντας πως οι νέες πινακίδες που αναγράφουν τις περιοχές στα αγγλικά κόστισαν 1.100 ευρώ η καθεμία. «Δεν είναι από ασήμι!», συνέχισε.

Με δεδομένο το γεγονός της αρνητικής διάθεσης που έχει καλλιεργηθεί για τη διοργάνωση από ουκρανικής πλευράς, είναι πιθανό οι ταξιδευτές να εκπλαστούν ευχάριστα από την κατάσταση των υποδομών και των έργων. Οι Ουκρανοί είναι αποφασισμένοι να δείξουν τον καλύτερό τους εαυτό, αλλά και να διασκεδάσουν. Όμως, όταν το πάρτι τελειώσει, το ερώτημα για τον λόγο που ξεδεύτηκαν τόσο πολλά χρήματα δεν θα μείνει για καιρό αναπάντητο.

THE NEW YORK TIMES

Όταν το χρώμα της φανέλας δεν «κοιτάζει» τη σημαία

Στο ποδόσφαιρο, πολλές φορές παρουσιάζονται ιδιαίζουσες ιστορίες σχετικά με παραδόσεις, χρώματα και συνηθειες, που πολλές φορές μιλούν για μια προκρίπτουσα από κήπου. Ωστόσο, όλα έχουν την εξήγησή τους σε ό, τι αφορά τις εθνικές ομάδες, τα εμβλήματα και τις φανέλες τους. Πιο χαρακτηριστική απόδειξη τέτοιων περιπτώσεων αποτελεί η φανέλα της Εθνικής Ιταλίας. Ένα ερώτημα που πάντοτε πλανάται στους κύκλους των ποδοσφαιρόφιλων και αποτελεί θέμα συζήτησης. Η σημαία της Ιταλίας έχει πράσινο, άσπρο και κόκκινο χρώμα, με

Αναρωτηθήκατε ποτέ γιατί οι Ιταλία, Γερμανία και Ολλανδία αγωνίζονται με αυτές τις εμφανίσεις;

τη φανέλα όμως της «σκουάντρα αντιζούρα» να είναι μπλε. Η εξήγησή της, η εξής: Το γαλάζιο ήταν το βασικό χρώμα στη σημαία της Σαρδνίας, ενός εκ των κρατών που ενώθηκαν για να σχηματίσουν την Ιταλία του 1860. Ο τότε βασιλιάς της Σαρδνίας, Βίκτωρ Εμμανουέλε Α΄, έγινε ο βασιλιάς ολόκληρης της χώρας. Βάσει αυτού, αποτελούσε τον επίτιμο πρόεδρο κάθε αθλητικής ομοσπονδίας της χώρας και όλες οι ομάδες ντύονταν από ένα μπλε προκειμένου να τον τιμήσουν.

Το 1946, η Ιταλία έγινε δημοκρατία, η παράδοση όμως διατηρήθηκε και οι εθνικές ομάδες της κλωσας σε όλα τα αθλήματα αγωνίζονται με γαλάζια φανέλα.

Άσπρο, μαύρο, πράσινο

Παρόμοια ανακολουθία σε σχέση με τη σημαία και το χρώμα παρατηρείται και στην εθνική ομάδα της Γερμανίας, της οποίας η σημαία ως γνωστόν έχει το κίτρινο, το κόκκινο και το μαύρο. Παρ' όλα αυτά, αγωνίζεται με λευκές εμφανίσεις ούσα γηπεδούχος και με πράσινες όταν είναι φιλοξενούμενη. Οι άσπρες φανέλες και το μαύρο σορτσάκι προέρχονται από τον 19ο αιώνα και τη σημαία της Πρωσίας, που ήταν ασπρόμαυρη, και καθιερώθηκε ως επίσημη εμφάνιση της εθνικής ομάδας της Γερμανίας. Όσο για το πράσινο, υπάρχουν διάφοροι μύθοι, που αναφέρουν πως έχει ιρλανδικές

Το άσπρο χρώμα της φανέλας και το μαύρο σορτσάκι της Γερμανίας προέρχονται από τον 19ο αιώνα. Το πορτοκαλί της Ολλανδίας έχει βασιλικές ρίζες.

καταβολές, ωστόσο η αλήθεια είναι πως προέρχεται από ένα άλλο βασίλειο, αυτό της Σαξονίας, η σημαία της οποίας ήταν πράσινη και λευκή. Από το 1988, στη γερμανική φανέλα εισήλθαν και τα χρώματα της σημαίας της χώρας, που θα φανερώνατ και στη φετινή διοργάνωση.

Οι «τουλίτες»

Από τη συγκεκριμένη κατηγορία δεν θα μπορούσε να λείπει η χαρακτηριστικότερη περίπτωση όλων των ομάδων, η Ολλανδία, που άλλωστε και το παρατσούκλι της «οράνιε» (πορτοκαλί) υποδηλώνει τη φανέλα της. Παρά το γεγονός πως η σημαία της χώρας είναι άσπρη, κόκκινη και μπλε, οι Ολλανδοί αγωνίζονται παραδοσιακά με πορτοκαλί φανέλες. Ιστορικά, το εθνικό χρώμα των Ολλανδών είναι το πορτοκαλί, που προέρχεται από τη βασιλική οικογένεια της χώρας. Παρ' όλα αυτά, η πρώτη σημαία της χώρας είχε το πορτοκαλί ως χρώμα (αντί του κόκκινου) κυρίως προς τιμήν του Γουίλιμ του Α΄. Η εν λόγω σημαία ήταν

γνωστή και ως «σημαία του πρίγκιπα». Από τις ευρωπαϊκές χώρες και η Σλοβενία εντάσσεται σε αυτή την ιδιόμορφη κατηγορία λόγω χρώματος, καθώς αγωνίζεται με πράσινα, ενώ η σημαία της είναι κόκκινη, λευκή και μπλε. Ο λόγος είναι αλληγορικός και συμβολίζει την πυκνή βλάστηση στη χώρα, που είναι και από τις μεγαλύτερες αναλογικά σε όλη την ήπειρο. Εκτός Ευρώπης, η Ιαπωνία επίσης δεν φορεί κόκκινα και άσπρα όπως η σημαία της, αλλά μπλε. Αφορμή ήταν η τύχη, καθώς φορέθηκαν για πρώτη φορά στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936 ως εκείνη της Εθνικής Κροατίας, η οποία αποδείχθηκαν τυχερές, μια και οι Ιάπωνες επικράτησαν με 3-2 των Σουηδών. Εξακολουθούν να φορούν μπλε εμφανίσεις, με κάποια διαλείμματα στη δεκαετία του '80, όπου επελέγησαν τα παραδοσιακά χρώματα της ασιατικής χώρας. Εκ διαμέτρου αντίθετη πολιτική στη φανέλα, βέβαια, παρουσιάζεται σε εκείνη της Εθνικής Κροατίας, η οποία συστηματικά απεικονίζει στη φανέλα της το σχέδιο της σημαίας.

Μ. ΤΣΙΓΚΡΗ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Τι να κατανοήσει;

«Δεν κατανοεί ο Μπαγκκούρα», δήλωσε ο Νίκος Κίρτζης. Φήμες λένε πως ο πρόεδρος ίσως εννοεί πως αυτό που δεν κατανοεί ο Αφρικανός είναι ότι πρέπει να συνεργαστεί με τον ατζέντη που προτιμάει ο Απόλλωνας. Πάντως, ο Μπαγκκούρα θεωρεί ανήθικο να του γίνεται πρόταση για μείωση απολαβών, ενώ είναι τραυματίας και πρέπει να ξαπλώσει στο χειρουργικό κρεβάτι.

Ερωτηματικά για Μπεργκουινιού

Πολλά ερωτηματικά προκαλεί η ιστορία με τον Μπεργκουινιού. Ο Γάλλος ήρθε τον Ιανουάριο στην ομάδα για να καλύψει το κενό του Αλεξ, όμως ήρθε ανέτοιμος και ήταν περίπου αναμενόμενο πως δεν μπορούσε να βοηθήσει αμέσως, παρά μόνο μετά από καιρό. Το γιατί αποκλήθηκε είναι άλλη ιστορία, όμως τέτοιες επιλογές είναι που κάνουν ξεκάθαρο γιατί όλες οι μεταγραφές πρέπει να περνάνε από τα χέρια του προπονητή και κανενός τρίτου.

«Ήταν δικές μας θέσεις»

Λέγεται πως οι περισσότερες από τις θέσεις που διατύπωσε η ΚΡΜΓ στο πόρισμα για την αναδιοργάνωση της ΑΠΟΕΛ Ποδόσφαιρο Λτδ, ήταν θέσεις που εισιγήθηκαν τα ίδια τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Απλώς ήθελαν τη σφραγίδα του ελεγκτικού οίκου για να επιβεβαιωθεί η βιωσιμότητα των εισιγίσεων.

Έμπλεξε με Πιντσέλι

Πρόλαβε και υπέγραψε κανονικό συμβόλαιο με τον Απόλλωνα ο Πιντσέλι και τώρα θα το διεκδικήσει. Μάλιστα, περιμένει να κληθεί και στην πρώτη προπόνηση και αναμένει από τους κωνσταντικούς να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, παρότι τον παίκτη φέρεται να «έκοψαν» ο Τζορτζ Μπέρλι.

Έχασε τον ύπνο του

Το τελευταίο διάστημα, πριν ξημερώσει αφήνει το κρεβάτι του ο Μίλτος Χατζουλλής, προκειμένου να προλάβει το μοντάζ και να ολοκληρωθεί έγκαιρα το δεκάωρο ντοκιμαντέρ για την πορεία του ΑΠΟΕΛ στο Τσάμπιονς Λιγκ. Το πρώτο DVD θα κυκλοφορήσει την ερχόμενη Κυριακή (10/06) με την «Καθημερινή».

Τον στέλνουν στην έξοδο

Οι επαφές της Ομόνοιας με τον Αντώνη Γιωργαλλίδα, με θέμα τη μείωση των απολαβών του διεθνούς τερματοφύλακα, ενισχύουν τις πληροφορίες ότι ο πορτιέρο βρίσκεται στη «μαύρη» λίστα της διοίκησης. Οι εντυπώσεις που δινο-

- «Δεν επιστρέφω στην Κύπρο», φέρεται να ξεκαθάρισε ο Γκαστόν Σανγκού στον Ντανιέλ Κιντέρους. Την ίδια θέση είχε διατυπώσει και πριν από ένα μήνα.

Πρώτα τα οφειλόμενα

Πολλές ομάδες ορέγονται τον Στάθη Αλωνεύτη, όμως αυτή τη στιγμή προτεραιότητα είναι να διασφαλιστεί τα δεδουλευμένα του από την Ομόνοια, καθώς πλησιάζουν το ένα εκατ. ευρώ. Με το ενδιαφέρον που έχει ενώπιόν του ο 29χρονος καφ, δεν ανησυχεί για το ενδεχόμενο να μη βρει ομάδα. Λέγεται πως Ανόρθωση και Απόλλωνας τον περιμένουν με ανοιχτές αγκάλες για την ομάδα της Λεμεσού ακούγεται έντονα και για τον Γιωργαλλίδα.

να στους τρίτους από τις προτάσεις που έγιναν στον Γιωργαλλίδα, είναι πως αυτές αποτελούν απλώς προσπάθεια για να εξωθεί στην αποχώρηση ο πορτιέρο.

Ζήτησε 200 χιλιάρια

Συμβόλαιο 200.000 ευρώ ζήτησε από την Ανόρθωση ο Μπεν Νταγάν και μοιραία απορρίφθηκε από τους διοικούσες, που δεν έχουν σκοπό να αναλάβουν τις σπατάλες του πρόσφατου παρελθόντος. Έντονη ήταν η δυσαρέσκεια του συμπαίκτη και συμπατριώτη του, Γιουβάλ Σπούγγης, όταν άκουσε για την πρόθεση της Ομόνοιας να ρίξει τις απολαβές των παικτών.

Η κρίση χτυπά τους ατζέντηδες

Στο 10% συνθιζόταν να είναι η αμοιβή του ατζέντη ενός ποδοσφαιριστή σε κάθε μεταγραφή. Τελευταία όμως οι ομάδες πιέζουν και προσπαθούν να ριξουν το ποσοστό στο 5% ή και πιο κάτω. Μαζί με τις καθυστερήσεις στην πληρωμή αλλά και τις διαρκώς μειούμενες τιμές των συμβολαίων, η δουλειά του ατζέντη γίνεται όλο και πιο ασύμφορη.

«Έψπσε» τον Κλάιφερτ

Για έξι ώρες τα έλεγαν στην Ολλανδία ο Κώστας Μιχαλίδης με τον Πάτρικ Κλάιφερτ, «ψήφοντάς» τον να κατέβει στην Κύπρο. Φυσικά ο Ολλανδός πριν υπογράψει συμβόλαιο με την

ΑΕΚ θέλει να τσεκάρει τις εγκαταστάσεις της ομάδας στη Λάρνακα.

Τέλος οι άλλοι «ξένοι»

Η έλευση του Άντονι Κινγκ στην Εθνική Κύπρου ενισχύει σημαντικά την ομάδα κάτω από τα καλάθια, όμως την ίδια στιγμή βάζει αναγκαστικά στη ναφθαλίνη δύο παίκτες, αφού η κάθε Εθνική δικαιούσε μόλις έναν νατουραλίζέ στη 12άδα της. Οι Τζο Τζο Γκασρία και Βασίλης Κούννας (απέκτησε μετά τα 18 το κυπριακό διαβατήρι) δεν θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής, όσο βρίσκεται στη 12άδα ο Κινγκ.

«Πετάει» το ράγκμπι

Σε 19 αγώνες η Εθνική Κύπρου στο ράγκμπι έ-

ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΛΗΨΗ

- Μόνο τα ματς της Ελλάδας στο Euro 2012 θα περιγράφει από το γήπεδο το ΡΙΚ, στην αφήψη του τουρνουά, καθώς τα άλλα παιχνίδια θα βγουν από το στούντιο. Το πρώτο ματς θα περιγράψει ο Ανδρέας Γεωργιάδης, το δεύτερο ο Ντίνος Φαينκαριδής και το τρίτο ο Αντώνης Κωνσταντίνου. Το ΡΙΚ θα επιστρέψει για ημετελικούς-τελικούς, με τους Γεωργιάδη-Πογιατζή.
- Συμφέρει στην κρατική τηλεόραση να παίξουν και να έρχονται, παρά να στείλει κάποιο σε Πολωνία-Ουκρανία, καθώς πέρα από τα έξοδα διαμονής είναι και το κόστος της θέσης περιγραφής.
- Με το στόμα ανοικτό έμεινε δημοσιογράφος όταν ζήτησε συνέντευξη από ποδοσφαιριστή και άκουσε άνθρωπο της Ανόρθωσης να του λέει «πολιτική του σωματίου είναι οι παίκτες να μιλάνε πρώτα στο Βαίλα». Μιλάμε για επικοινωνιακή πολιτική του 19ου αιώνα...
- Όσο περίεργο και να ακούγεται, ο τελικός της Γιουροβίζιον Ξεπεράσε σε θεαματικότητα όλα τα ματς του Τσάμπιονς Λιγκ, όπου ο ΑΠΟΕΛ έφτασε μέχρι τους «8».

χει 18 νίκες και μια ήττα – από το Ισραήλ εκτός έδρας το 2008. Στο πιο πρόσφατο ματς, στις 26 Μαΐου, η ομάδα μας κέρδισε 72-5 την Ελλάδα στο Παφιακό. Η Εθνική ανεβαίνει διαρκώς τις κατηγορίες, από το 2007 όταν ξεκίνησε να δίνει αγώνες. Αυτή τη στιγμή η ομάδα ανεβαίνει ως πρωταθλήτρια από την κατηγορία 2D στη 2C, που είναι η 5η από τις 7 βαθμίδες του ευρωπαϊκού ράγκμπι.

Επίκαιρη έκδοση

Εξαιρετική η έκδοση που κυκλοφορεί με το «MAN» στα περίπτερα, έχοντας ως αντικείμενο την ιστορία της Εθνικής Ελλάδας στο ποδόσφαιρο. Πρόκειται για ένα πολύ επίκαιρο βιβλίο που αξίζει να βρίσκεται σε μια αθλητική βιβλιοθήκη.

Μέσα Ιουνίου τα διαρκείας του ΑΠΟΕΛ

Στα μέσα Ιουνίου αναμένεται να παρουσιαστούν και να ξεκινήσει η διάθεση των εισιτηρίων διαρκείας του ΑΠΟΕΛ για τη νέα σεζόν, με τιμή ελαφρώς μειωμένη, καθώς μιλάμε για έναν αγώνα λιγότερο, αφού το ματς της προεμιέρας του πρωταθλήματος θα γίνει χωρίς κόσμο. Σκόπημα καθυστέρησαν οι άνθρωποι του ΑΠΟΕΛ και δεν πρόκειται για αργοπορία.

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΑΤΙΑΔΟΥΣ

Σε κρίσιμη καμπή η Ομόνοια

Τα πράγματα στην Ομόνοια είναι πάρα πολύ άσχημα, λόγω του οικονομικού. Τα μεγάλα λάθη του παρελθόντος με τα αδικαιολογήτα έξοδα, το ψηλό μισθολόγιο που έρχεται από τότε κληρονομιά, ο λανθασμένος τρόπος που δούλεψαν στην ομάδα σε όλους σχεδόν τους τομείς, έφεραν το «τριφύλλι» σε ένα αδιέξοδο, από το οποίο θα χρειαστεί τεράστια προσπάθεια για να ξεφύγουν.

Η σημερινή κατάσταση στην Ομόνοια είναι πολύ διαφορετική από το 2008 όταν ανέλαβε την προεδρία ο Κ. Νεοφύτου. Σημαντικά μειωμένο μπάτζετ, μεγάλα ελλείμματα, ελάχιστος χώρος για ελλογιμούς στο μεταγραφικό παζάρι, είναι πλέον η καθημερινότητα που έχουν να διακρίστούν στο «τριφύλλι».

Έχω μεγάλη απορία, με τις μειώσεις στους υφιστάμενους παίκτες να δημιουργούν ένα νέο γύρο κλίματος αβεβαιότητας και με το ελάχιστο μπάτζετ για νέες μεταγραφές, πώς θα καταφέρει ο Νεοφύτος Λάρκου να ενισχύσει την ομάδα με το υλικό που χρειάζεται, για να μπορέσει η Ομόνοια να διεκδικήσει τίτλο στην Κύπρο και αν έχει τύχη στις ευρωπαϊκές κληρώσεις, να επιδειρώσει να μπει σε ευρωπαϊκό όμοιο. Μία από τις λύσεις γι' αυτό είναι να υπάρξουν μεγάλες μεγαλύτερες επαγγελματικές στην ομάδα που δουλεύει στο συγκεκριμένο κομμάτι. Με τόσα εμπόδια πλέον στον δρόμο τους, μόνο με εξειδίκευση στα συγκεκριμένα θέματα θα μπορέσει η Ομόνοια να επιζήσει.

Η πρόταση του Νεοφύτου Λάρκου για πρόσληψη τεχνικού διευθυντή, είναι απόλυτα λογική. Η Ομόνοια χρειάζεται άνθρωπο με διασυνδέσεις, να μπορεί να προσεγγίζει εύκολα παίκτες και να τους φέρνει με το μίνιμουμ κόστος και όχι να «φουσκώνουν» τα ποσά της μεταγραφής μέχρι να κατεβεί ο παίκτης στο «Ηλίας Παύλου».

Η Ομόνοια, με τα τόσα προβλήματα, δεν μπορεί πλέον να βασίζεται, ας πούμε, σε ένα σκάουτερ και 1-2 μάνατζερ. Χρειάζεται μεγαλύτερο εύρος πηγών ενίσχυσης και σαφώς περισσότερο επαγγελματισμό. Αλλιώς θα συνεχίσει να ζοδεύει «δέκα» και να αποτά «πέντε». Επίσης, είναι αδύνατο σε μια σοβαρή ομάδα, άτομα εκτός του προπονητικού τιμ να έχουν λόγο στο προγραμματισμό. Οι διοικούντες ενός κλαμπ πρέπει να συγκεντρωθούν στην αύξηση εσόδων και στη μείωση των εξόδων, σε διοικητικά θέματα και σε καμία περίπτωση στα αγωνιστικά.

Οι μίνες που έρχονται είναι για την Ομόνοια κρίσιμες. Τα προβλήματα είναι πολλά, αλλά δεν υπάρχει χρόνος για μοιρολόι. Αυτό που χρειάζεται είναι να δουλέψουν με πλήρη επαγγελματισμό στα συνέχεια για να μπορέσουν να βγουν από το αδιέξοδο.

miltiadous@kathimerini.com.cy

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Του ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Τρία «καυτά» συμβόλαια

Μέσα στην κάρτα των μεταγραφών που (βάσει αποχωρήσεων) επιβάλλεται να είναι πιο πολλές από κάθε άλλο καλοκαίρι του Ιβάν Γιοβάνοβιτς, ο ΑΠΟΕΛ έχει να δει τι θα κάνει και με τρία «καυτά» συμβόλαια, που λήγουν εναντίον της έσως να κληθεί να μείνουν. Έξι μήνες πριν από τη λήξη η τιμή είναι στο κατώτατο σημείο, καθώς κανένας δεν θα χρυσολήρωνε έναν ποδοσφαιριστή τον οποίον στην αμέσως επόμενη μεταγραφική περίοδο μπορεί να αποκτήσει δωρεάν.

Τον Ιούνιο του 2013 μένουν ελεύθεροι οι Αϊλτον, Τρισκόφσκι και Πίντο. Τρεις παίκτες για των οποίων τα δικαιώματα ο ΑΠΟΕΛ έχει πληρώσει Κοπεγχάγη, Ερυθρό Αστέρα και Σεβίλλη, αντίστοιχα.

Είθιστα, όταν πρόκειται για παίκτες με εμπορική αξία, είτε να ανανεώνεται το συμβόλαιο ένα χρόνο πριν από τη λήξη, είτε να μπαίνει πωλητήριο, καθώς όταν ένα συμβόλαιο εισέρχεται στο τελευταίο του δωδεκάμηνο, τότε το ποσό εξαγοράς αρχίζει να μειώνεται. Έξι μήνες πριν από τη λήξη η τιμή είναι στο κατώτατο σημείο, καθώς κανένας δεν θα χρυσολήρωνε έναν ποδοσφαιριστή τον οποίον στην αμέσως επόμενη μεταγραφική περίοδο μπορεί να αποκτήσει δωρεάν.

Ο Αϊλτον μπορεί να έχει μεταπτώσεις στην απόδοσή του, όμως η αγορά του κόστισε 700.000 ευρώ στον ΑΠΟΕΛ και θα είναι παταγώδης αποτυχία αν φύγει χωρίς ανταλλάγμα, ιδιαίτερα όταν πριν από έξι μήνες η πώληση του θεωρείτο η νούμερο ένα μέθοδος (περατέρως) εξοργώσης της πορείας στο Τσάμπιονς Λιγκ.

Ο Τρισκόφσκι, που κόστισε τα μισά, είναι ο παίκτης με τη μεγαλύτερη εμπορική αξία και δεν αξίζει καν να συζητάμε το τι θα συμβεί, αν μπει το φθινόπωρο χωρίς να υπογράψει.

Η περίπτωση του Πίντο φαίνεται η λιγότερο δύσκολη, καθώς ο Πορτογάλος του χρόνου θα είναι 29,5. Κανένας δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο να εξελιχθεί παρομοίως με αυτόν του Μοράς, καθώς είναι σύνθετος ένας ποδοσφαιριστής να «πετάει» στον τελευταίο χρόνο του συμβολαίου του.

Μπορεί να θεωρείται επιτυχία η ανανέωση για άλλα τρία χρόνια με τον Νούνο -και είναι επιτυχία με τα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν- όμως αν ο Πορτογάλος συζήγαγε το περασμένο καλοκαίρι, το πιο πιθανό ήταν να «δεθεί» με συμβόλαιο που μάξιμουμ θα κόστιζε 300 χιλιάρες τον χρόνο, αντί 475.000 ευρώ που θα κοστίσει, όπως φημολογείται, το νέο. Σε βάθος τριετίας μιλάμε για μισό εκατ. ευρώ που θα επιβαρυνθεί η εταιρεία, επειδή δεν προγραμματίσει έγκαιρα.

papadakis@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014 – ΑΣΙΑ
13:30 ΙΑΠΩΝΙΑ – ΟΜΑΝ
17:00 ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ – ΙΡΑΝ
20:00 ΙΟΡΔΑΝΙΑ – ΙΡΑΚ
21:30 ΛΙΒΑΝΟΣ – ΚΑΤΑΡ

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014 – ΑΦΡΙΚΗ

16:00 ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ – ΑΙΘΙΟΠΙΑ
16:00 ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ – ΓΟΥΙΝΕΑ
18:00 ΑΝΓΚΟΛΑ – ΟΥΓΚΑΝΤΑ
18:00 ΜΠΕΝΙΝ – ΜΑΛΙ
18:00 ΝΙΓΗΡΑΣ – ΓΚΑΜΠΟΝ
18:30 ΤΟΓΚΟ – ΛΙΒΥΗ
19:00 ΝΙΓΗΡΙΑ – ΝΑΜΙΒΙΑ

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΣΕΓΚΟΥΝΤΑ ΝΤΒΙΖΙΟΝ

21:00 ΑΛΜΕΡΙΑ – ΑΛΚΟΓΙΑΝΟ
21:00 ΘΕΛΤΑ – ΚΟΡΝΤΟΜΠΙΑ
21:00 ΕΛΤΣΕ – ΧΙΜΝΑΣΤΙΚ
21:00 ΟΥΕΣΚΑ – ΕΡΚΟΥΑΣΕ
21:00 ΛΑΣ ΠΑΛΜΑΣ – ΣΑΜΠΙΑΝΤΕΛ
21:00 ΜΟΥΡΘΙΑ – ΧΙΡΟΝΑ
21:00 ΝΟΥΜΑΝΘΙΑ – ΑΛΚΟΡΚΟΝ
21:00 ΟΥΕΛΒΑ – ΚΑΡΤΑΧΕΝΑ
21:00 ΒΑΓΠΑΔΟΛΙΑ – ΓΚΟΥΑΝΤΑΛΑΧΑΡΑ
21:00 ΒΙΓΠΑΡΕΑΛ – ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

22:00 ΒΡΑΖΙΛΙΑ – ΜΕΞΙΚΟ
23:00 ΙΣΠΑΝΙΑ – ΚΙΝΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ
02:00 ΚΑΝΑΔΑΣ – ΗΠΑ

21:30 ΟΥΓΓΑΡΙΑ – ΙΡΑΝΔΙΑ
ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014 – Ν. ΑΜΕΡΙΚΗ
01:00 ΠΕΡΟΥ – ΚΟΛΟΜΒΙΑ

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014 – ΩΚΕΑΝΙΑ

04:00 ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ – ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ
07:00 ΦΙΤΖΙ – ΝΗΣΙΑ ΣΟΛΩΜΩΝΤΑ

ΤΡΙΤΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ
18:00 ΑΡΜΕΝΙΑ – ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ
20:00 ΣΟΥΔΙΑ – ΣΕΡΒΙΑ
21:00 ΤΟΥΡΚΙΑ – ΟΥΚΡΑΝΙΑ
21:30 ΑΥΣΤΡΙΑ – ΡΟΥΜΑΝΙΑ
22:00 ΓΑΛΛΙΑ – ΕΣΘΟΝΙΑ

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014 – ΩΚΕΑΝΙΑ

04:00 ΝΕΑ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ – ΣΑΜΟΑ
07:00 ΤΑΪΤΗ – ΒΑΝΟΥΑΤΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014 – ΩΚΕΑΝΙΑ
04:00 ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ – ΦΙΤΖΙ
07:00 ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ – ΝΗΣΙΑ ΣΟΛΩΜΩΝΤΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΓΙΟΥΡΟ 2012
19:00 ΠΟΛΩΝΙΑ – ΕΛΛΑΔΑ ΡΙΚ2
21:45 ΡΩΣΙΑ – ΤΣΕΧΙΑ ΡΙΚ2

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2014 – ΑΣΙΑ

13:30 ΙΑΠΩΝΙΑ – ΙΟΡΔΑΝΙΑ
16:00 ΟΜΑΝ – ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ
17:00 ΛΙΒΑΝΟΣ – ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ
19:15 ΚΑΤΑΡ – ΝΟΤΙΟΣ ΚΟΡΕΑ

ΑΠΟΨΗ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Μόνο το γήπεδο «μιλά»

Κερδίζει τις εντυπώσεις, μέχρι στιγμής, η Ανόρθωση με τη μεταγραφική της ενίσχυση, καθώς πλησιάζει στην ολοκλήρωση του προγραμματισμού σε σύντομο μάλλον χρονικό διάστημα. Οι παίκτες που έχει προσθέσει στη φάρμαρα της, δημιουργούν... καλές εντυπώσεις για τη δυναμική της ομάδας.

Όμως, αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει τίποτα. Καλό είναι να μην ξεγελούν κανένα οι μεταγραφικές κινήσεις -όχι μόνο της Ανόρθωσης- αφού ο καθρέφτης για τον καθένα είναι το γήπεδο. Δεν θα μπω στη διαδικασία να σχολιάζω τα μεταγραφικά αποκτήματα της «Κυρίας», αλλά θα περιμένω να αγωνιστούν με τη φανέλα με το φονικό στο στήθος για να τους αξιολογήσω. Δεν λέει τίποτα εάν ο Ζορζ πέσει ή

ταν εκ των κορυφαίων στην πορεία του ΑΠΟΕΛ στο Τσάμπιονς Λιγκ ή εάν ο Τόνι Κάλβο είχε κακό εξωαγωνιστικό πρόσωπο στις προηγουμένες ομάδες του.

Ό,τι και να έκαναν στην καριέρα τους, το ζητούμενο για την ομάδα της Αμμοχώστου είναι να μπορέσουν να αποδώσουν σύμφωνα με τις προσδοκίες, ώστε να έχει πρωταγωνιστική πορεία η ομάδα και να μπορέσει να εκπληρώσει τους πρωταγωνιστικούς της στόχους.

Το θετικό από τη γρήγορη υλοποίηση του μεταγραφικού σχεδιασμού είναι ότι ο Ρόνι Λέβι θα έχει την ευκαιρία να έχει από νωρίς στα χέρια του το υλικό, με το οποίο θα δουλέψει για να οδηγήσει σε επιτυχίες την ομάδα, τόσο στις εγχώριες διο-

Οι μεταγραφές δημιουργούν μια καλή δυναμική, όμως πάντοτε ο «καθρέφτης» είναι το γήπεδο, που αποτελεί κριτήριο για όλους

γανώσεις, όσο και στην ευρωπαϊκή πρόκληση του Γιουρόπα Λιγκ.

Τίποτα δεδομένο δεν υπάρχει στο ποδόσφαιρο και κανείς δεν μπορεί να προδικάσει την πορεία που θα ακολουθήσει η ομάδα της Αμμοχώστου στη νέα χρονιά. Τα δεδομένα αλλάζουν από τη μία ημέρα στην άλλη.

Άλλωστε, είναι ακόμη νωπά τα συ-

ναίσθημα στην ομάδα της Αμμοχώστου στη σεζόν που ολοκληρώθηκε (2011-12). Δεν ήταν λίγοι αυτοί που υποστήριζαν -πριν από την έναρξη των υποχρεώσεων- με μεγάλη άνεση ότι η «Κυρία» θα... έπαιξε μόνη της στο πρωτάθλημα.

Γρήγορα όμως και αυτοί άλλαξαν γνώμη και εν τέλει η Ανόρθωση περιορίστηκε στην 4η θέση, πίσω από ΑΕΛ, ΑΠΟΕΛ και Ομόνοια, ενώ η χρονιά είχε ξεκινήσει με τους χειρότερους οιωνούς μετά την αποκλεισμό από την Ευρώπη στον τρίτο γύρο του Γιουρόπα Λιγκ, από μια ομάδα μικρότερης -θεωρητικά- δυναμικότητας (Ραμπνοβίτσι).

Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα 2012

Το 14ο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα ποδοσφαίρου θα διεξαχθεί από τις 8 Ιουνίου έως την 1η Ιουλίου στα γήπεδα της Πολωνίας και της Ουκρανίας. Οι 16 καλύτερες ομάδες της Ευρώπης θα προσπαθήσουν να εκθρονίσουν την Ισπανία, σε ένα Euro στο οποίο δίνουν το «παρών» όλες οι κορυφαίες ποδοσφαιρικές δυνάμεις της Γηραιάς Ηπείρου.

Το ιστορικό 2004

Τη στιγμή που ο Ζαγοράκης σήκωνε το τρόπαιο στο «Στάδιο του Φωτός» της Λισαβώνας, γραφόταν μία από τις μεγαλύτερες εκηλύξεις στην ιστορία του ευρωπαϊκού αλλά και του παγκόσμιου ποδοσφαίρου. Η Εθνική Ελλάδος έφθασε στην κατάκτηση του τίτλου, επικρατώντας μάλιστα δύο φορές (μία στην προεμιέρα και μία στον τελικό) των διοργανωτών Πορτογάλων, που ήταν το φαβορί.

Ουκρανία

- Κιέβο Ολυμπιακό Στάδιο 70.050 (Γήπεδο τελικού)
- Ντόνετσκ Ντόνμπας Αρίνα 50.000
- Χάρκοβο Στάδιο Μέταλιστ 35.000
- Λβιβ Αρίνα Λβιβ 40.000

Πολωνία

- Βαρσοβία Εθνικό Στάδιο 50.000
- Γκντανσκ PGE Αρίνα 40.000
- Βρότσλαβ Δημοτικό Στάδιο 40.000
- Πόζναν Δημοτικό Στάδιο 40.000

Το πρόγραμμα της φάσης των ομίλων

Α				Β				Γ				Δ																																			
Α	Ν	Ι	Υ	Κ	Βαθ.	Α	Ν	Ι	Υ	Κ	Βαθ.	Α	Ν	Ι	Υ	Κ	Βαθ.	Α	Ν	Ι	Υ	Κ	Βαθ.																								
Πολωνία						Ολλανδία						Ισπανία						Ουκρανία																													
Ελλάδα						Δανία						Ιταλία						Σουηδία																													
Ρωσία						Γερμανία						Ιρλανδία						Γαλλία																													
Τσεχία						Πορτογαλία						Κροατία						Αγγλία																													
8/6	Πολωνία	Ελλάδα	Βαρσοβία	9/6	Ολλανδία	Δανία	Χάρκοβο	10/6	Ισπανία	Ιταλία	Γκντανσκ	11/6	Γαλλία	Αγγλία	Ντόνετσκ	12/6	Ελλάδα	Τσεχία	Βρότσλαβ	13/6	Δανία	Πορτογαλία	Λβιβ	14/6	Ιταλία	Κροατία	Πόζναν	15/6	Ουκρανία	Γαλλία	Ντόνετσκ	16/6	Ελλάδα	Ρωσία	Βαρσοβία	17/6	Πορτογαλία	Ολλανδία	Χάρκοβο	18/6	Κροατία	Ισπανία	Γκντανσκ	19/6	Σουηδία	Γαλλία	Κιέβο
	Πολωνία	Ρωσία	Βρότσλαβ		Γερμανία	Πορτογαλία	Λβιβ		Ιρλανδία	Κροατία	Πόζναν		Ουκρανία	Σουηδία	Ντόνετσκ		Πολωνία	Ρωσία	Βαρσοβία		Ολλανδία	Γερμανία	Χάρκοβο		Ισπανία	Ιρλανδία	Πόζναν		Αγγλία	Ουκρανία	Ντόνετσκ		Πολωνία	Τσεχία	Βρότσλαβ		Δανία	Γερμανία	Λβιβ		Κροατία	Ισπανία	Γκντανσκ		Αγγλία	Ουκρανία	Ντόνετσκ

Προημιτελικοί

21 Ιουνίου Βαρσοβία

A1

B2

Ημιτελικός 27 Ιουνίου Ντόνετσκ

ΤΕΛΙΚΟΣ

1 Ιουλίου Ολυμπιακό Στάδιο Κιέβο

Ημιτελικός 28 Ιουνίου Βαρσοβία

23 Ιουνίου Ντόνετσκ

Γ1

Δ2

Οι δύο πρώτες ομάδες του κάθε ομίλου θα προκριθούν στην επόμενη φάση.

Προημιτελικοί

22 Ιουνίου Γκντανσκ

B1

A2

24 Ιουνίου Κιέβο

Δ1

Γ2

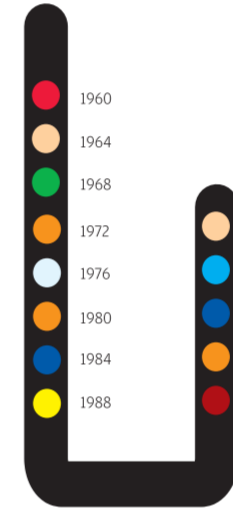
Οι πρώτοι σκόρερ

Πλατίνι	9	1984
Σίρερ	7	1996, 2000
Ανρί	6	2000, 2004, 2008
Κλάιφερτ	6	1996, 2000
Φαν Νιστελρόι	6	2004, 2008
Γκόμεζ	5	2000, 2004, 2008
Μπάρος	5	2004
Ζιντάν	5	2000, 2004
Κλίμαν	5	1988, 1992, 1996
Φαν Μπάστεν	5	1988, 1992
Μιλόσεβιτς	5	2000

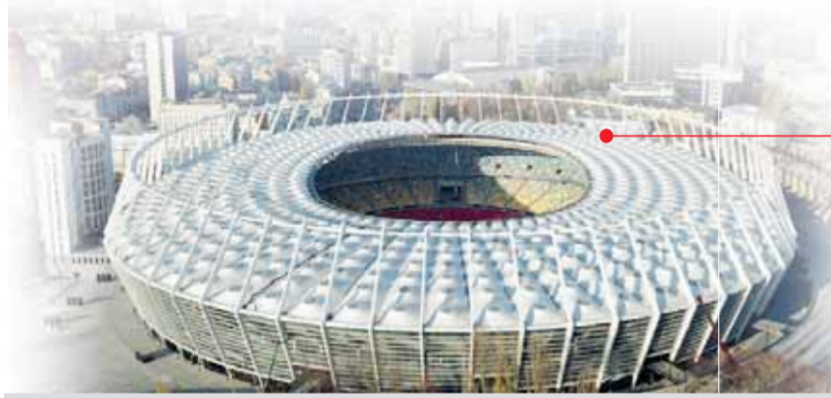
Η μπάλα της διοργάνωσης

Η Tango 2012 είναι η συνέχεια της διαχρονικής Tango που χρησιμοποιήθηκε στα παγκόσμια κύπελλα των 1978 και 1982 και στα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα των 1984 και 1988.

- ΕΣΣΔ
- Τσεχοσλοβακία
- Γερμανία
- Ισπανία
- Γαλλία
- Ιταλία
- Ολλανδία
- Δανία
- Ελλάδα

Ολυμπιακό Στάδιο Κιέβου (Ολυμπίνσκι)

70.050 η χωρητικότητα του σταδίου
585 εκατ. ευρώ το κόστος ανακαίνισής του, η οποία ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2011.

K. Benzema Γαλλία   X. Alonso Ισπανία   M. Özil Γερμανία

Η φιλία είναι για μια ζωή. Η νίκη για μια αιωνιότητα.

Καλωσορίσατε στη μεγαλύτερη арένα αθλητικού στοιχηματισμού στον κόσμο!

«Προσπαθήσαμε να αποδώσουμε το συναίσθημα»

Ο σκηνοθέτης Μίλτος Χατζουλλής μιλάει στην «Κ» για το δεκάωρο ντοκιμαντέρ με την πορεία του ΑΠΟΕΛ στο Τσάμπιονς Λιγκ

Του ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

«Τι να πω, ότι όποτε το βλέπω με πόνους τα κλάματα;» απαντάει ο Μίλτος Χατζουλλής, όταν του ζητάω δύο λόγια για την εφημερίδα, προσπαθώντας πιο πολύ να σπάσω τη βουβαμάρα που επικρατεί μετά την προβολή του εξάλεπτου εισαγωγικού βίντεο, το οποίο θα κυκλοφορήσει με την «Καθημερινή» την προσεχή Κυριακή (10/06). Το δημιούργησε, το είδε τόσες πολλές φορές μα πάλι το συναίσθημα υπερέχει. «Είναι σύντομο φιλμάκι που συμπυκνώνει όλα τα συναισθήματα, μια κουβέντα από κάθε ποδοσφαιριστή και τον προπονητή, την πορεία από τα παιχνίδια από την Κοπεγχάγη το 2009 έως τη Μαδρίτη φέτος» εξηγεί ο σκηνοθέτης. Η κινηματογράφηση άρχισε από την Αλβανία, ωστόσο το ντοκιμαντέρ ξεκινάει από τη ρεβάνς με τη Βίσλα. «Είναι πολύ μεγάλη η επιτυχία του “Μπερνάρντ” για να γυρίσεις πίσω στη Σκεντερμπέου. Ψάχναμε ένα γερό μπόστμο και αυτό ήταν το παιχνίδι με τους Πολωνούς. Άλλωστε το 50% των φιλάθλων που ρώτησαμε θεωρεί πως εκείνο ήταν το πιο σημαντικό ματς της χρονιάς» εξηγεί ο κ. Χατζουλλής, που αποφασίζει για το τι θα περιλαμβάνει το ντοκιμαντέρ.

—**Πόσο δύσκολη ήταν η παραγωγή του 10ώρου ντοκιμαντέρ;**

Είχαμε υλικό πάνω από 100 ώρες. Μοντάρουμε επί δύο μήνες, 18 ώρες τη μέρα. Μιλάμε για τεράστιο πρότζεκτ. Αλλά είναι όντως η κατάθεση των πρω-

ΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Παραγωγή:
Golden Five Productions

Σκηνοθεσία - Επιμέλεια:
Μίλτος Χατζουλλής

Μοντάζ:
Γιάννης Κοζάκος

Σκηνοθέτης ομάδας:
Γιώργος Γεωργίου

Κείμενα:
Νεκτάριος Πετεβίνος

«Υπάρχουν πλάνα από τα ξενοδοχεία, τα δωμάτια των παικτών και τ' αποδυτήρια, που πρώτη φορά βλέπουν το φως της δημοσιότητας»

ταγωνιστών: παικτών, προπονητών, διαικτών και φιλάθλων.

—**Τι θα δει ο θεατής;**

Προσπαθήσαμε να αποδώσουμε το συναίσθημα πριν, στη διάρκεια και μετά τα παιχνίδια. Έχουμε πάνω από 60 συνεντεύξεις —μόνο ο Γιοβάνονιτς μας μιλάγε περισσότερο από δύο ώρες και ήταν χείμαρρος—, μεταξύ τους και μία με τον προπονητή της Μάντσεστερ Σίτι, Ρομπέρτο Μαντσί. Ο Σολάρι και ο Χαράλαμπίδης περιγράφουν τη φά-

ση του δεύτερου γκολ με την Πόρτο.

—**Παρασκίνιο;**

Υπάρχει παρασκίνιο από τα δωμάτια και τ' αποδυτήρια (π.χ. μετά τον αγώνα με τη Ζενίτ), πλάνα που δεν είδε ο κόσμος, αν και έφριπε να κινηθούμε διακριτικά, να μην ενοχλούμε την ομάδα. Έχει και άλλα που δεν είδαν ποτέ οι παίκτες, καθώς ήταν κλεισμένοι στο ξενοδοχείο και δεν πήρανε τί γινόταν στην πόλη. Τονίζω πως δεν είναι οπαδικό ντοκιμαντέρ για να το δει κάποιος και να παρωθεί, αλλά έντονα συναίσθηματικό.

—**Ποιες οι διαφορές με το ντοκιμαντέρ του 2009;**

Τότε ήταν δύο ώρες, τώρα δέκα. Τώρα τραβήξαμε με δύο κάμερες, για να είμαστε και με την ομάδα και με τον κόσμο ταυτόχρονα. Το υλικό είναι πολύ περισσότερο. Και τώρα έχουμε τις καταθέσεις των πρωταγωνιστών. Η φιλοσοφία είναι ίδια αλλά η προσέγγιση διαφορετική. Τώρα κτίσαμε πάνω στις καταθέσεις, κάτι που θα φανεί ειδικά στα DVD με τα παιχνίδια με Λυών και Ρεάλ. Γενικότερα βελτιώσαμε ό,τι αδυναμίες είχαμε σημειώσει τότε.

—**Πώς γεννήθηκε τότε η ιδέα;**

Έχοντας ζήσει ως σκηνοθέτης του Σίγμα το Τσάμπιονς Λιγκ με την Ανόρθωση, μετά την πρόκριση επί της Κοπεγχάγης εισηγήθηκα το ντοκιμαντέρ στη διοίκηση, που είχε το όραμα να το υλοποιήσει, ειδικά ο Χριστόφορος Ποταμίτης. Δεν θα ξεκάσω ότι τότε προβλήθηκε στο σινεμά, το οποίο ήταν κάθε μέρα γεμάτο, πολυθρόνες και διάδρομοι, για μία εβδομάδα.

Με μία κάμερα στο χέρι ο Μίλτος Χατζουλλής (φωτό) με τον Γιώργο Γεωργίου, μάζεψαν υλικό πέραν των 100 ωρών.

«Θα φτάσει σε όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο»

«Ευχαριστούμε την “Καθημερινή” για την πρωτοβουλία και τη συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, όπου μας έδειξαν πόσο πολύ σέβονται και εκτιμούν την ομάδα και τους ανθρώπους της και πόσο ήθελαν να προχωρήσει το πρότζεκτ και να γίνει όπως το φαντάστηκαν οι δημιουργοί, χωρίς να επέμβουν» λέει ο υπεύθυνος Μάρκετινγκ της ΑΠΟΕΛ, Φοίβος Παπαδόπουλος.

—**Γιατί ο ΑΠΟΕΛ επέλεξε αυτή τη μέθοδο διανομής;**

Πιστεύουμε ότι είναι ένας τρόπος να διανεμηθεί όσο το δυνατό καλύτερα, να φτάσει σε περισσότερο κόσμο, κάτι που δεν μπορούσε να γίνει μέσω του Orange Shop και των online πωλήσεων μας.

—**Θα προβληθεί σε σινεμά;**

Όχι.
—**Θα μπορεί κάποιος να το αγοράσει μεμονωμένα;**

Εφόσον δεν εξαντληθεί μέσω της «Καθημερινής», θα γίνουν πωλήσεις, με τρόπο και από τόπο που θα ανακοινωθούν μελλοντικά. Θα το δούμε με την «Καθημερινή».

—**Τι διαφορετικό έγινε σε σύγκριση με το 2009;**

Πλέον είχαμε και δικό μας κάμε-

Μία κάμερα συνόδευε τους γαλαζοκίτρινους σε κάθε τους βήμα. Η κυκλοφορία του DVD ξεκινάει με την «Καθημερινή» την ερχόμενη Κυριακή (10/06).

ραμαν. Προσπαθήσαμε να βελτιώσουμε, αυτό δυσκόλεψε τη δουλειά, όπως και το ότι ήταν περισσότεροι οι αγώνες. Όμως είμαστε έτοιμοι πιο γρήγορα, καθώς τότε η πορεία ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο και το ντοκιμαντέρ προβλήθηκε καλοκαίρι, τώρα όμως είναι ήδη έτοιμο, ενώ οι υπο-

χρεώσεις τέλειωσαν Μάρτιο.

—**Ταλαιπωρήσατε την ομάδα με τα γυρίσματα;**

Ώως, γι' αυτό θέλω να τους ευχαριστήσω για την κατανόηση και τη συνεργασία, όμως να πω ότι τις πιο πολλές φορές απολαμβάναν και εκείνοι αυτό που έκαναν.

«Η επιτυχία του ΑΠΟΕΛ είναι κοινωνικό φαινόμενο»

Την ερχόμενη Κυριακή (10/06), με την έκδοση της «Καθημερινής» με τις προσφορές, στα 3,90 ευρώ, θα κυκλοφορήσει το 6λεπτο εισαγωγικό DVD, χωρίς επιπλέον επιβάρυνση. Η κυκλοφορία των τεσσάρων συλλεκτικών DVD, συνολικής διάρκειας δέκα ωρών, ξεκινάει την Κυριακή, 17 Ιουνίου, τόσο με την απλή έκδοση (1,50 ευρώ) όσο και σε αυτάνη με τις προσφορές (3,90 ευρώ). Στις 17 Ιουνίου θα κυκλοφορήσει η πολυτελής συλλεκτική κασετίνα με το πρώτο DVD, τις επόμενες τρεις Κυριακές θα ακολουθήσουν τα επόμενα τρία DVD, ενώ την Κυριακή 15 Ιουλίου η «Καθημερινή» σε συνεργασία με τον ΑΠΟΕΛ θα κυκλοφορήσουν ένα συλλεκτικό λεύκωμα. «Ευχαριστούμε τον ΑΠΟΕΛ που εμπιστεύ-

«Δεν μπορεί κάποιος να πάρει το DVD, χωρίς να αγοράσει την εφημερίδα»

τηκε την “Καθημερινή” για τη διανομή του ντοκιμαντέρ, την MTN που παρουσιάζει τη σειρά αλλά και την Buildland και το Monaco Café που υποστηρίζουν» δηλώνει ο διευθυντής Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας της «Καθημερινής», Δημήτρης Δημητρίου που τονίζει πως «πρόκειται για ένα από τα πιο μεγάλα πρότζεκτ —σε επίπεδα διανομής— που έχει αναλάβει η εφημερίδα».

—**Γιατί προτινάτε αυτή τη συνεργασία στον ΑΠΟΕΛ;**

Θεωρούμε ότι ο ΑΠΟΕΛ έφτασε φέτος σε μία επιτυχία που δημιούργησε κοινωνικό φαινόμενο, οπότε θέλαμε να βάλουμε αυτό τον θρίαμβο μέσα σε όσο το δυνατόν περισσότερα σπίτια.

—**Θα υπάρξει ανατίμηση 4 ευρώ...**

Προσπαθήσαμε να κρατήσουμε το κόστος όσο πιο χαμηλά γίνεται καθώς, όπως είπαμε, κύριο μέλημα μας ήταν να φτάσει σε όσο το δυνατόν περισσότερα σπίτια. Δεν νομίζω πως η τιμή είναι αποτρεπτική.

—**Μπορεί κάποιος να μην πάρει το DVD;**

Βεβαίως, η αγορά είναι προαιρετική. Αυτό που δεν μπορεί να γίνει είναι να πάρει κάποιος το DVD χωρίς την εφημερίδα.

Διίστανται οι απόψεις για το ποιος είναι υπεύθυνος

Άτομα που συνεργάζονται με την Ομόνοια λένε πως δεν ξέρουν με ποιον να μιλήσουν — Το Δ.Σ. έχει ορίσει «ομάδα μεταγραφών»

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΑΤΙΑΔΟΥΣ

«Δεν ξέρω με ποιον να μιλήσω», λέει στην «Καθημερινή» άτομο το οποίο έχει επαγγελματική σχέση με την Ομόνοια. Πρόσωπα εκτός της ομάδας τονίζουν ότι μετά την παραίτηση του Χριστάκη Γεωργίου δεν είναι ευδιάκριτο ποιος εκπροσωπεί πλέον την ομάδα στις επαφές με τρίτους. Την ίδια στιγμή, στο «τρι-

«Δεν ξέρουμε με ποιους να μιλήσουμε για τα διάφορα θέματα προγραμματισμού», είπε στην «Κ» άτομο που συνεργάζεται με την Ομόνοια

φύλλι» αναφέρουν πως αυτό δεν ισχύει, αφού λειτουργεί η «ομάδα μεταγραφών», που αποτελείται από πρόσωπα του Διοικητικού Συμβουλίου και από έμμεσο προσωπικό και η οποία έχει υπό την ευθύνη της όλα τα θέματα προγραμματισμού. Πάντως, ο προπονητής Νεόφυτος Λάρκου έχει προτείνει στη διοίκηση την πρόσληψη τεχνικού διευθυντή, ο οποίος θα αναλάβει όλα τα πιο πάνω καθήκοντα.

Η εποχή Χριστάκη

Τα τελευταία χρόνια, όλα τα θέματα που αφορούσαν επαφές με ποδοσφαιριστές —είτε για να υπογράψουν στην Ομόνοια είτε για θέματα συμβολαίων— αλλά και με ατζέντηδες, γίνονταν υπό την εποπτεία του Χριστάκη Γεωργίου. Ο πρώην τιμ μάντζερ της ομάδας είχε υπό τον έλεγχό του ένα ευρύ φάσμα αρ-

Ο Νεόφυτος Λάρκου, βλέποντας προφανώς ότι η Ομόνοια χρειάζεται μεγαλύτερη ευελιξία σε θέματα προγραμματισμού, προτείνει την έλευση τεχνικού διευθυντή.

μοδοσφαιριστών που επεκτείνονταν και σε θέματα προγραμματισμού. «Ο,τι γινόταν στην Ομόνοια περνούσε από τα χέρια του Χριστάκη (σ.σ. Γεωργίου). Γι' αυτό και φθάρηκε», είπε χαρακτηριστικά στην «Κ» άτομο που είχε πάρει-δώσε με την ομάδα.

Τι ισχύει σήμερα

Ο Χριστός Τσαγγάρης είναι πλέον το πρόσωπο που έχει την κυριότερη ευθύνη για τα θέματα του προγραμματισμού. Ο ένας εκ των δύο μελών της διοίκησης (ο άλλος είναι ο Νίκος Χαράλαμπος), οι οποίοι πήραν θέση προσωρινά δίπλα στον Νεόφυτο Λάρκου ως αντικαταστάτες του Χριστάκη Γεωργίου, είναι το πρόσωπο που έχει σήμερα τον ρόλο να προχωρεί σε επαφές με τους παίκτες.

Όμως ο Χριστός Τσαγγάρης δεν κινείται από μόνος του. Όπως είπε στην «Κ» άτομο που υπάγεται στην Ομόνοια, το Δ.Σ. εγκρίνει ένα μάζιμομι και ένα μίνιμομι πεδίο δράσης για κάθε περίπτωση ποδοσφαιριστή και στη συνέχεια αναλαμβάνει έργο η «ομάδα μεταγραφών», που αποτελείται από τους αντιπροέδρους Στέλιο Μυλωνά και Νίκο Χαράλαμπος, τον Παύλο Χρυσάνθου, τον Χρήστο Τσαγγάρη, τον νομικό Χριστόφορο Χριστοφόρου και τον διευθυντή Παύλο Νικολαΐδη.

Όμως, άτομα που συνεργάζονται με την Ομόνοια για διάφορα θέματα και που μιλούσαν στην «Κ», ισχυρίζονται πως «δεν ξέρουμε με ποιους να μιλήσουμε για τα διάφορα θέματα προγραμματισμού». «Δεν νιώθω να κάνει κανείς κουμάντο», η χαρακτηριστική στάση ατόμου που συνεργάστηκε με την ομάδα.

Οι προτάσεις Λάρκου

Ο Νεόφυτος Λάρκου, βλέποντας προφανώς ότι η Ομόνοια χρειάζεται με-

Προβληματίζονται οι μειώσεις

Σε κλίμα αβεβαιότητας βρίσκονται πολλοί ποδοσφαιριστές της Ομόνοιας, σχετικά με το θέμα των μειώσεων στα συμβολαία τους. Αν και η σεζόν ολοκληρώθηκε εδώ και μισό μήνα, εντούτοις υπάρχουν περιπτώσεις ποδοσφαιριστών στους οποίους δεν έγιναν ακόμη επαφές σχετικά με τις αναπροσαρμογές των συμβολαίων τους. Αυτό συντείνει στην αύξηση της αβεβαιότητας που υπάρχει. Πάντως, με την ομάδα να έχει προχωρήσει σε γερές μειώσεις πριν από ένα χρόνο και με το «τριφύλλι» να έχει ακόμη οικονομικές εκκρεμότητες με κάποιους, αρκετοί ποδοσφαιριστές δεν βλέπουν με καλό μάτι πιθανές νέες μειώσεις, έτσι δεν αποκλείεται τις επόμενες εβδομάδες να δοϋμε απρόοπτα σε ό,τι αφορά τη συνέχιση της συνεργασίας κάποιων με την Ομόνοια.

γαλύτερη ευελιξία στα θέματα προγραμματισμού, προτείνει την έλευση τεχνικού διευθυντή. Ο τεχνικός διευθυντής που πρότείνει ο Κύπριος προπονητής θα έχει υπό την ευθύνη του την εξεύρεση μεταγραφικών στόχων για τις θέσεις που θα υποδεικνύει ο προπονητής, θα συζητάει μαζί τους και θα φροντίζει να κλείνουν οι παίκτες με την πιο συμφέρουσα οικονομική κίνηση για το σωματείο. Ουσιαστικά, ο τεχνικός διευθυντής θα βάλει τάξη στο θέμα του προγραμματισμού, ελαχιστοποιώντας παράλληλα και τις έξοδες παρεμβολές στα διάφορα θέματα που άπτονται του ρόστρε.

Μεγάλο το αβαντάζ για τους ισχυρούς της κλήρωσης

Η ανάλυση των πιθανών αντιπάλων της Ομόνοιας, του ΑΠΟΕΛ και της Ανόρθωσης στον β' και γ' προκριματικό του Γιουρόπα Λιγκ

Του **ΗΡΩΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Η ανάλυση που ακολουθεί των πιθανών αντιπάλων στο Γιουρόπα Λιγκ της Ομόνοιας (στον γ' προκριματικό), του ΑΠΟΕΛ και της Ανόρθωσης (σε β' και γ' προκριματικό), φανερώσει την κρίσιμότητα για μία ομάδα –που έχει στόχο την είσοδο στους ομίλους– να είναι ισχυρή στις κλήρωσεις. Το «τριφύλλι», που βρίσκεται σε αναμονή αν θα ανεβεί τελικά στους ισχυρούς, όπως είναι σήμερα τα δεδομένα ενδέχεται να κληθεί να ξεκινήσει την πορεία ακόμη και κόντρα σε Ίντερ ή Λίβερπουλ, τη στιγμή που για ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση η χειρότερη περίπτωση, στον ίδιο γ' προκριματικό, είναι η... Σλόβαν και η Ραπίντ.

Ημερομηνία	Κλήρωση του β' προκριματικού
25 Ιουνίου	Κλήρωση του β' προκριματικού
19 Ιουλίου	Β' προκριματικός - 1ος αγώνας
20 Ιουλίου	Κλήρωση του γ' προκριματικού
26 Ιουλίου	Β' προκριματικός - 2ος αγώνας
2 Αυγούστου	Γ' προκριματικός - 1ος αγώνας
9 Αυγούστου	Γ' προκριματικός - 2ος αγώνας
10 Αυγούστου	Κλήρωση του δ' προκριματικού
23 Αυγούστου	Δ' προκριματικός - 1ος αγώνας
30 Αυγούστου	Δ' προκριματικός - 2ος αγώνας

Εύκολα για ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση

Οι δύο ομάδες θα είναι δυνατές σε όλους τους προκριματικούς γύρους του Γιουρόπα Λιγκ, έτσι μοιράζονται τους ίδιους πιθανούς αντιπάλους. Στον β' προκριματικό οι «παγίδες» είναι λίγες και μάλιστα δεν θα αντιμετωπίσουν προβλήματα, ενώ και στον γ' προκριματικό οι επικίνδυνες ομάδες δεν δεικνύουν τόσο τρομακτικές.

Β' ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ ΟΙ «ΠΑΙΔΕΣ»

• Σεντ Τζόνστον (Σκωτία)
Από σπόντα βγήκε στην Ευρώπη, αφού ο αποκλεισμός της 2ης Ρέντζερς από το Τσάμπιονς Λιγκ λόγω μη αδειοδότησης από την UEFA και η κατάκτηση του κυπέλλου από την 5η στο πρωτάθλημα Χαρτς, έφερε την 6η Σεντ Τζόνστον στο Γιουρόπα Λιγκ. Η τελευταία της ευρωπαϊκή συμμετοχή ήταν το 1999 και από τότε έπαιξε επτά φορές στη δεύτερη τη τάξη κατηγορία, πριν επιστρέψει στην Πρέμιερ Λιγκ για τη σεζόν 2009-10.
• ΦΚ Σένιτσα (Σλοβακία)
Πήρε ευρωπαϊκό εισιτήριο ως φιναλίστ του κυπέλλου (έχασε 3-2 στην παράταση από την πρωταθλήτρια Ζίλινα). Τερμάτισε 4η, δέκα βαθμούς πίσω από τη Ζίλινα. Στο Γιουρόπα Λιγκ της σεζόν 2011-12 αποκλείστηκε στον γ' προκριματικό από την Σάλτσμποργκ.
• Λοκμοτιβ Πλόβνιβ (Βουλγαρία)
Η ομάδα που πανηγύρισε περισσότερο από όλους (πέρα από τους οπαδούς της πρωταθλήτριας) την κατάκτηση του τίτλου από τη Λουντκόγκερτς. Αυτό επειδή ως φιναλίστ του κυπέλλου (το οποίο κατέκτησε η Λουντκόγκερτς), χρειαζόταν την τελευταία να κάνει το νταμπλ για να βγει στην Ευρώπη, όπως και έγινε. Τερμάτισε 6η στο πρωτάθλημα.
• Βιντετόν (Ουγγαρία)
Με τον Νεμάνια Νικόλιτς να πετυχαίνει 19 γκολ (δευτερός σκόρερ στο πρωτάθλημα), η Βιντετόν πήρε τη 2η θέση, οκτώ βαθμούς πίσω από την Ντέμπρετσεν. Στην ομάδα παίζει ο Άλβινο Μπράτσι που πέρασε από την Ανόρθωση, καθώς και ο Σάντορ Τόργκελε που αποκτίστηκε τον Ιανουάριο ως αντικαταστάτης του Αντρέ Άλβες.

Η λίστα όλων των πιθανών αντιπάλων στον β' προκριματικό:
• Σεντ Τζόνστον (Σκωτία)
• ΦΚ Σένιτσα (Σλοβακία)
• Λοκμοτιβ Πλόβνιβ (Βουλγαρία)
• Βιντετόν (Ουγγαρία)
• Χόνβεντ (Ουγγαρία)
• ΝΚ Όσιγιεκ (Κροατία)
• Κοχς (Φινλανδία)
• Ίντερ Τούρκου (Φινλανδία)
• Μίπα-47 (Φινλανδία)
• Λεβάντια (Εσθονία)
• Ζαλγκίρις Βιλνιους (Λιθουανία)
• Σουντουβα (Λιθουανία)
• ΦΚ Γιαγκοντίνια (Σερβία)
• Ολίμπια Λιουμπλιάνα (Σλοβενία)
• Πιουσνίκ (Αρμενία)
• Ολίμπι Ρουστάβι (Γεωργία)
• Ντίλα Γκόρι (Γεωργία)
• Ναφτάν Νοβοπόλτσκα (Λευκορωσία)
Σαχτιόρ Σαλιγκόρσκ (Λευκορωσία)
Μετάλλουργκς Λιεπάγια (Λετονία)
Μποέμιανς (Ιρλανδία)
Χάφναρφιορντουρ (Ισλανδία)
Ντάσια Τσιανόου (Μολδαβία)
ΦΚ Μπόρατς Μπάνια Λούκα (Βοσνία)
ΦΚ Σαράγιεβο (Βοσνία)
Σιρόκι (Βοσνία)
Μπαγινκόρ Σίτι (Ουαλία)
Σκόνο Ρίγα (Λετονία)
ΣΚ Τίρανα (Αλβανία)
Σλίγκο Ρόβερς (Ιρλανδία)
Ρούνταρ (Μαυροβούνιο)
Ρενόβα (Σκόπια)
Σκένια (Σκόπια)
Μπριρκιράρα (Μάλτα)

ΦΚ Μπακού (Αζερμπαϊτζάν)
Χαζάρ Λένκονα (Αζερμπαϊτζάν)
Ίντερ Μπακού (Αζερμπαϊτζάν)
Μιλσάμι Ορκέι (Μολδαβία)
Ντιφερνταντζ (Λουξεμβούργο)
Στρέιμουν (Νησιά Φαρόε)

Γ' ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ

• Σλόβαν Μπρατισλάβα (Σλοβακία)
Γνωστή από τις αναμετρήσεις της πέρσι με τον ΑΠΟΕΛ στα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ. Στη συνέχεια απέκλεισε τη Λάτσιο στα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ. Πρώτος σκόρερ, που τερμάτισε στην 3η θέση (οκτώ βαθμούς μετά τη Ζίλινα), ήταν ο Γιούραϊ Χάλεναρ με 15 γκολ.
• Ραπίντ Βουκουρεστίου (Ρουμανία)
Η ομάδα του Ραζβάν Λουτσέσκου, υιού του Μίρτσέα της Σαχτάρ, πήρε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, επτά βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Κλουζ, ενώ έχασε και στον τελικό του κυπέλλου από τη Ντιναμό.
• Χάιντουκ (Κροατία)
Με την Ντιναμό Ζάγκρεμπ να κυριαρχεί, η Χάιντουκ περιορίστηκε στη 2η θέση, 21 ολόκληρους βαθμούς πίσω από την πρώτη. Ο Άντε Βούκοσιτς πέτυχε 12 γκολ και αναδείχτηκε δεύτερος σκόρερ.
• Ναντί Γιουάνιεντ (Σκωτία)
Παίζει σχεδόν κάθε χρόνο στην Ευρώπη, χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία. Τη σεζόν 2011-12 πήρε την 4η θέση στην Πρέμιερ Λιγκ. Το ρόστερ της αποτελείται από Βρετανούς και Ιρλανδούς, καθώς και δύο Σλοβάκους.

ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ

• Άρσεναλ Κιέβου (Ουκρανία)
Ομάδα χωρίς ευρωπαϊκή εμπειρία, αφού συμμετείχε για τελευταία φορά σε διεθνή διοργάνωση το 2001-02 στο κύπελλο ΟΥΕΦΑ. Τη σεζόν 2011-12 τερμάτισε 5η, η καλύτερη επίδοση μετά το 2003.
• Αντνιάρ Βάκερ (Αυστρία)
Η μεγαλύτερη έκπληξη της σεζόν 2011-12 στην Αυστρία. Αν και νεοφώτιστη, πήρε την 3η θέση και βγήκε Γιουρόπα Λιγκ. Η τελευταία ευρωπαϊκή συμμετοχή της ομάδας ήταν τη σεζόν 1994-95 στο κύπελλο ΟΥΕΦΑ.
• ΦΚ Ακτόμπε (Καζακστάν)
Είναι 7η στο εν εζελίξει πρωτάθλημα, με 17 βαθμούς, εννέα πίσω από την πρωτοπόρο Τόμπολ. Πρώτος σκόρερ με τρία γκολ είναι οι Μπράνα Ίλιτς και Μάρτα Χαϊρούλι.
• Ρουκ Χορζόν (Πολωνία)
Έχασε το πρωτάθλημα για ένα βαθμό, τερματίζοντας δεύτερη πίσω από τη Σλασκ, ενώ ηττήθηκε και στον τελικό του κυπέλλου από τη Λέγκια με 3-0. Πρώτος σκόρερ της ομάδας ήταν ο Αρκάντιους Πίεχ με 12 γκολ.
• Σεντ Πάτρικς (Ιρλανδία)
Στο πρωτάθλημα της Ιρλανδίας είναι στην 3η θέση μετά από 13 αγωνιστικές, οκτώ βαθμούς πίσω από τη Σλίγκο. Ο Κρις Φέιγκαν με πέντε γκολ είναι ο πρώτος σκόρερ.
• Σπαρτάκ Τρνάβα (Σλοβακία)
Έχασε οριακά το πρωτάθλημα, αφού πήρε τη 2η θέση, δύο βαθμούς πίσω από τη Ζίλινα.
• Τρομσόν (Νορβηγία)
Βρίσκεται στην 4η θέση μετά από 12 αγωνιστικές, τέσσερις βαθμούς πίσω από τη Μόλντε. Ο Τσέκος Ζντένεκ Όντρασεκ έχει πετύχει μέχρι στιγμής επτά γκολ.
• Σταμπάεκ (Νορβηγία)
Καθόλου καλή η χρονιά της πρωταθλήτριας του 2008, αφού μετά από 12 αγωνιστικές, είναι στην τελευταία θέση με τέσσερις βαθμούς. Πέτυχε την πρώτη της νίκη στη 12η αγωνιστική απέναντι στη Λίλεστρεμ με 4-1.

• Σλάβεν (Κροατία)
Τερμάτισε στην 3η θέση, 23 βαθμούς πίσω από τη Ντιναμό. Στο ρόστερ της ομάδας βρίσκονται μόνο Κροάτες, με εξαίρεση έναν Βόσνιο.
• Γκόμελ (Λευκορωσία)
Είναι 2η στο πρωτάθλημα που βρίσκεται στα μισά του δρόμου, επτά βαθμούς πίσω από την ΜΠΑΤΕ, αλλά και με αγώνα λιγότερο. Οι Ντιμίτρι Πατόφουκ και Νικολά Κασόφσκι έχουν πετύχει από τρία γκολ.

• Βοϊβοντίνια (Σερβία)
Τρίτη δύναμη στη Σερβία, τερμάτισε όμως 28 βαθμούς πίσω από την Παρτιζαν και 16 από τον Ερυθρό Αστέρα. Βασικοί τερματοφύλακες είναι ο Νεμάνια Σούπιτς που αγωνίστηκε στην Ανόρθωση, ενώ στο ρόστερ βρίσκεται ο Γκανέζος Στεφάν Άπια.
• Άαλεσουντς ΦΚ (Νορβηγία)
Βρίσκεται στην 7η θέση με 14 βαθμούς μετά από 11 παιχνίδια, έντεκα λιγότερους από τη Μόλντε, που έχει ματς περισσότερα. Οι Λαρς Φούρε και Ντάνιελ Άρνερφιορντ είναι πρώτοι σκόρερ με τρία γκολ.
• Κάμπαρ (Σουηδία)
Σκούρα τα πάει το 2012, αφού είναι 13η από 16 ομάδες με 13 βαθμούς (η πρώτη όμως Έλφσμποργκ έχει 30). Ο Νιγχιριανός Αμπόλα Νταούντα με πέντε γκολ είναι ο πρώτος σκόρερ.
• Ριντ (Αυστρία)
Τερμάτισε 6η από δέκα ομάδες στο πρωτάθλημα, αλλά βγήκε στην Ευρώπη χωρίς το κυπέλλο, αφού έφτασε (και έχασε) στον τελικό με 3-0 από την πρωταθλήτρια Σάλτσμποργκ.

• Σίγκμα Όλομουτς (Τσεχία)
Κυπελλούχος Τσεχίας (κέρδισε 1-0 τη Σπάρτα στον τελικό). Στο πρωτάθλημα έμεινε στα ρηκά, τερματίζοντας 11η από 16 ομάδες.
• ΑΙΚ Στοκκόλμης (Σουηδία)
Βρίσκεται στην 3η θέση μετά από 12 αγώνες, εννέα λιγότερους από την Έλφσμποργκ. Οι Κέλοο Μπόργκες από την Κόστα Ρίκα και ο Σουονδέξ Μιχρόν Λούντβιγκ έχουν πετύχει μέχρι στιγμής από τρία γκολ.

• Χόρσεν (Δανία)
Κατέκτησε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, η καλύτερη πορεία της ομάδας από το 1967, ενώ παράλληλα έφτασε και στον τελικό του κυπέλλου, όπου έχασε 1-0 από την Κοπεγχάγη. Η τελευταία ευρωπαϊκή συμμετοχή ήταν στο Ιντερτότο το μακρινό 1970.

• Άαρους (Δανία)
Κατέκτησε το 2010-11 το πρωτάθλημα της β' κατηγορίας και τη σεζόν 2011-12 πήρε την 5η θέση και το ευρωπαϊκό εισιτήριο, αφού η 4η Χόρσενς βγήκε Γιουρόπα Λιγκ μέσω κυπέλλου. Οι Σόρεν Λάρσεν και Πέτερ Γκράουλουντ πέτυχαν από οκτώ γκολ.
• Μνήβι Γιεκούντα (Ισραήλ)
Αν και τερμάτισε 8η (από 16 ομάδες) στην κανονική περίοδο μπαίνοντας τελευταία στα πλέι-οφ, έκανε στη συνέχεια την ανατροπή και με τον Πέδρο Γκαλβάν να σκοράρει 13 γκολ, ολοκλήρωσε στην 3η θέση.

• Μακάμπι Νετάνια (Ισραήλ)
Με τον Αχιάτ Σαμπά να αναδεικνύεται πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος με 18 γκολ, πήρε την 5η θέση στη κανονική περίοδο και την 4η μετά τα πλέι-οφ, αλλά βγήκε στο Γιουρόπα Λιγκ αφού η δεύτερη Χάποελ Τελ Αβίβ πήρε το κύπελλο.
• Σερβέτ (Ελβετία)
Ολοκλήρωσε τη σεζόν 2011-12 στην 4η θέση και πήρε ευρωπαϊκό εισιτήριο λόγω του ότι η δεύτερη Λουκέρνη βγήκε Ευρώπη ως κυπελλούχος. Οι Γκόραν Καράνκοβιτς και Ισμαήλ Γιαρτζέι πέτυχαν από οκτώ γκολ στη σεζόν 2011-12.

• Ξεκινά στον α' προκριματικό.
** Ξεκινά στον β' προκριματικό.

Μεγαθήρια ενδέχεται να βρεθούν στον δρόμο της Ομόνοιας για πρόκριση στους ομίλους, τη στιγμή που ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση έχουν θεωρητικά σαφώς ευκολότερο έργο.

«Αγκάθια» στον δρόμο της Ομόνοιας

Αν τελικά μείνει στο γκρουπ των ανίσχυρων του γ' προκριματικού, δεν θα είναι όλα μαύρα. Υπάρχουν ομάδες που είναι βατές, ενώ οι ελπίδες για πρόκριση θα εκμνηστευτούν μόνο αν η κληρωτιά βγάλει μια από τις πέντε απαγορευτικές.

Γ' ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΕΣ

• Ίντερ (Ιταλία)
• Λίβερπουλ (Αγγλία)
• Μαρσέι (Γαλλία)
• Αθλέτικ Μπιλμπάο (Ισπανία)
• Ανόβερο (Γερμανία)

ΔΥΣΚΟΛΕΣ

• Τρέντε (Ολλανδία)
Βγαίνει στην Ευρώπη ως ομάδα Fair Play, έτσι ξεκινά νωρίς, από τον α' από την πρωταθλήτρια Παρτιζαν. Η ομάδα του Στιβ Μακκάρρεν είναι έμπειρη στην Ευρώπη. Πέρα έφτασε στους «16» του Γιουρόπα Λιγκ. Αρχισκόρερ ο Λουκ ντε Γιουνγκ με 25 γκολ τη σεζόν 2011-12.
• Χέρενφιν (Ολλανδία)
Τερμάτισε 5η και βγήκε στην Ευρώπη για πρώτη φορά μετά τη σεζόν 2009-10 όταν έπαιξε στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Ο 22χρονος Ολλανδός Μπας Ντοστ πέτυχε 32 γκολ και αναδείχτηκε πρώτος σκόρερ της Ερεντιβίιζε.
• Γκενκ (Βέλγιο)
5η στην κανονική περίοδο, τερμάτισε 3η στα πλέι-οφ, πίσω από Άντερλεχτ και Μπρίτζ. Τη σεζόν 2011-12, ως πρωταθλήτρια, έπαιξε στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ.
• Μαρτίνιο (Πορτογαλία)
Πήρε την 5η θέση, 25 βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Πόρτο. Η τελευταία ευρωπαϊκή παρουσία ήταν τη σεζόν 2010-11, όταν αποκλείστηκε στα προκριματικά του Γιουρόπα Λιγκ από την ΜΠΑΤΕ.
• Ερυθρός Αστέρας (Σερβία)
Η ομάδα του Ρόμπερτ Προσινέτσκι τερμάτισε δώδεκα βαθμούς πίσω από την Παρτιζαν. Η ομάδα του Σαχμουέλ Ετό και Ρομπέρτο Κάρλος. Το 2011-12 τερμάτισε στην 5η θέση. Στο πρωτάθλημα της σεζόν 2011-12 τερμάτισε χαμηλά, μόλις στην 7η θέση, 37 βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σαχτάρ.
• Γκεντ (Βέλγιο)
Υπό την καθοδήγηση του Τροντ Σόλιντ, πήρε την 3η θέση στη ρέγκιουλαρ σίζον και την 4η μετά τη β' φάση, με αποτέλεσμα να χρειαστεί διεκδικήσει τους ομίλους με τη Σερκλ Μπρίτζ για να βγει στην Ευρώπη. Η Γκεντ έχασε τον περσινό πρώτο της σκόρερ (10 γκολ), Ελιμανέ Κουλιμαλι, ο οποίος πήγε στην Μπέρσορ.
• Ανζί Μακάτσκαλα (Ρωσία)
Η ανερχόμενη δύναμη στη Ρωσία, η ομάδα από το Νταγκεστάν διαθέτει αρκετό χρήμα για να φέρει προπονητή τον Γκους Χιντνικ και παίκτες όπως οι Σάμουελ Ετό και Ρομπέρτο Κάρλος. Το 2011-12 τερμάτισε στην 5η θέση.
• Φίτεσε (Ολλανδία)
Πήρε την 7η θέση στο πρωτάθλημα του 2011-12 και χρειάστηκε να περάσει από τη διαδικασία των πλέι-οφ για να βγει στην Ευρώπη. Η τελευταία ευρωπαϊκή συμμετοχή ήταν τη σεζόν 2002-03 στο κύπελλο ΟΥΕΦΑ. Στο ρό-

στερ βρίσκεται ο Νίκι Χοφς που έπαιξε στην ΑΕΛ.
ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ
• Έλφσμποργκ (Σουηδία)
Ξεκίνησε φορτωτή τη σεζόν 2012, αφού είναι 1η μετά από 12 αγώνες με 30 βαθμούς, οκτώ περισσότερους από τη δεύτερη Μάλμε. Πρώτος σκόρερ είναι ο Στέφαν Ισίτκι με έξι γκολ, ενώ μεγάλη εμπειρία φέρνει ο 35χρονος Άντερς Σβένσον, με 124 συμμετοχές με τη Σουηδία.
• ΤΣΕΚΑ Σόφιας (Βουλγαρία)
Έχασε το πρωτάθλημα την τελευταία αγωνιστική στο ματς κορυφής με το Λουντκόγκερτς. Πρώτος σκόρερ της ομάδας ο Αλουίσιο Μορέας με 16 γκολ, ενώ στο κλαμπ αγωνιζόταν από τον Ιανουάριο και ο Τζόνγκο Πρίσο.
• Λέφσκι Σόφιας (Βουλγαρία)
Τερμάτισε 3η στο πρωτάθλημα, οκτώ βαθμούς πίσω από την Λουντκόγκερτς. Σ' αυτήν έπαιξε ο Τόνι Κάββε της Ανόρθωσης, τον Φεβρουάριο πήγε στη Λέφσκι ο Κριστοβάν Ράμος, ενώ στην ομάδα της Σόφιας παίζει και ο Χριστό Γιόροφ που πέρασε από τον Απόλλωνα.

• Λέγκια Βαρσοβίας (Πολωνία)
Κυπελλούχος το 2011-12 αφού κέρδισε στον τελικό με 3-0 τη Ρουκ Χορζόν. Στο πρωτάθλημα τερμάτισε 3η, τρεις βαθμούς πίσω από την Πουόβοντ Λεσκια. Έχασε τον τίτλο μετά από τα χέρια της στις τελευταίες αγωνιστικές. Στη σεζόν που ολοκληρώθηκε έφτασε μέχρι τους «32» του Γιουρόπα Λιγκ, όπου αποκλείστηκε από τη Σπόρτινγκ.

• Πλέν (Τσεχία)
Με εμπειρία από τους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, όπου πέρσι κόντρα σε Μπαρτσελόνα, Μίλαν και ΜΠΑΤΕ τερμάτισε 3η. Στο πρωτάθλημα τερμάτισε 3η, τρεις βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σλόβαν. Ο Μάρεκ Μπακός με 16 γκολ βγήκε δεύτερος σκόρερ στο πρωτάθλημα.
• Γιουνγκ Μπός (Ελβετία)
Τερμάτισε στην 3η θέση της σεζόν 2011-12, 23 βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Βασελία. Πρώτος σκόρερ της ομάδας της Βέρνης με εννιά γκολ (και τρίτος στο πρωτάθλημα) ο Εμίανουελ Μαϊούκα από τη Ζάμπα, ο οποίος κατέκτησε τον Ιανουάριο το Κύπελλο Εθνών Αφρικής.

• Λεχ Πόζναν (Πολωνία)
Πήρε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, τέσσερις βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σλασκ. Στο ρόστερ της βρίσκεται ο πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος, με 22 γκολ, Λετνός Αρτίους Ρούντνεφς, ο οποίος από το καλοκαίρι συνεχίζει στο Αμβούργο.

• Λεχ Πόζναν (Πολωνία)
Πήρε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, τέσσερις βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σλασκ. Στο ρόστερ της βρίσκεται ο πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος, με 22 γκολ, Λετνός Αρτίους Ρούντνεφς, ο οποίος από το καλοκαίρι συνεχίζει στο Αμβούργο.

• Λεχ Πόζναν (Πολωνία)
Πήρε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, τέσσερις βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σλασκ. Στο ρόστερ της βρίσκεται ο πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος, με 22 γκολ, Λετνός Αρτίους Ρούντνεφς, ο οποίος από το καλοκαίρι συνεχίζει στο Αμβούργο.

• Λεχ Πόζναν (Πολωνία)
Πήρε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, τέσσερις βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σλασκ. Στο ρόστερ της βρίσκεται ο πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος, με 22 γκολ, Λετνός Αρτίους Ρούντνεφς, ο οποίος από το καλοκαίρι συνεχίζει στο Αμβούργο.

• Λεχ Πόζναν (Πολωνία)
Πήρε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, τέσσερις βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σλασκ. Στο ρόστερ της βρίσκεται ο πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος, με 22 γκολ, Λετνός Αρτίους Ρούντνεφς, ο οποίος από το καλοκαίρι συνεχίζει στο Αμβούργο.

• Λεχ Πόζναν (Πολωνία)
Πήρε την 4η θέση στο πρωτάθλημα, τέσσερις βαθμούς πίσω από την πρωταθλήτρια Σλασκ. Στο ρόστερ της βρίσκεται ο πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος, με 22 γκολ, Λετνός Αρτίους Ρούντνεφς, ο οποίος από το καλοκαίρι συνεχίζει στο Αμβούργο.

* Ξεκινά στον α' προκριματικό.
** Ξεκινά στον β' προκριματικό.

Από την κληρωτίδα εξαρτάται η πορεία

Η ΑΕΛ πρέπει να αποφύγει τις παγίδες του β' προκριματικού και τα θηρία του γ'

Του ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Εξόχως σημαντική είναι για την ΑΕΛ η κλήρωση της 25ης Ιουνίου, όταν θα μάθει την αντίπαλό της στον β' προκριματικό του Τσάμπιονς Λιγκ. Με τους 5.099 βαθμούς της Κύπρου, καθώς δεν έχει ευρωπαϊκή συμμετοχή την τελευταία πενταετία, η ομάδα της Λεμεσού θα είναι «ισχυρή» στην πρώτη κλήρωση, όμως για κακή της τύχη οι πρωταθλήτριες Ισραήλ, Νορβηγίας και Βουλγαρίας, τριών σημαντικών δυνάμεων του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, είναι στο γκρουπ των «αδυνάμων» και πρέπει οπωσδήποτε να αποφευχθούν.

Β' ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ

Οι πιθανοί αντίπαλοι της ΑΕΛ και η βαθμολογία τους.

- **Σάμροκ Ρόβερς** (Ιρλανδία) 4.475
Πρωταθλήτρια το 2011 με διαφορά 4 βαθμών, φέτος μετά από 13 αγώνες είναι στο -7 από την πρωτοπόρο και περσινή δευτεραθλήτρια. Στριάζεται σε Ιρλανδούς παίκτες, έχει δύο Σκοτσέζους στο ρόστερ, έναν Βορειοϊρλανδό, έναν Άγγλο και Σουηδό τερματοφύλακα που ανήκε στην Τότεναμ.
- **Χάποελ Κιριάτ Σμόνα** (Ισραήλ) 4.400
Η ομάδα του 42χρονου Ραν Μπεν Σιμόν που ήρθε από τη β' κατηγορία και έκανε θραύση, παίρνοντας το πρωτάθλημα στο +14 από την Χάποελ Τελ Αβίβ. Πάντως, ο Μπεν Σιμόν έχει αποχωρήσει, καθώς αναζητά μια νέα πρόκληση. Η ομάδα έχει μόνο τέσσερις ξένους, ένας εκ των οποίων ο Νταβντ Σολάρι που πήγε τον Ιανουάριο α-

πό την Αλκί και έγινε βασικός.

- **Μόλντε** (Νορβηγία) 3.935
Η ομάδα που προπονηεί ο Όλε Γκούναρ Σόλοκιερ, καλύτερη ομάδα της χώρας πήρε το πρωτάθλημα το 2011 στο +4 από τον Τρόμσο και στο +9 από την Ρόζενμποργκ, με την οποία είχε παίξει πέρσι η ΑΕΚ. Μετά από 12 ματς φέτος, είναι στην πρώτη θέση. Εξαιρετική σεζόν κάνει ο 25χρονος Ιβόριανός σέντερ φουρ Ανγκάν, με 9 γκολ σε 12 αγώνες.

- **Ζελέζνιτσαρ** (Βοσνία) 3.683
Δεύτερη φορά πρωταθλήτρια τα τρία τελευταία χρόνια, τερμάτισε στο +8 από τον δεύτερο. Πέρσι στο Γιουρόπα Λιγκ απέκλεισε τη Σερίφ Τιρασπόλ αλλά αποκλείστηκε από τη Μακάμπ Τελ Αβίβ, ενώ ως πρωταθλήτρια πρόπερι αποκλείστηκε από τη Χάποελ Τελ Αβίβ. Με τις ομάδες του Ισραήλ είχε τέσσερις ήττες σε ισάριθμα ματς.

- **Ρέικιαβικ** (Ισλανδία) 3.566
Το 2011 πήρε το πρωτάθλημα με 3 πόντους διαφοράς, τώρα είναι στο -3 μετά από 5 αγώνες. Έχει μόνο Ισλανδούς παίκτες και τον Ουαλό δεξιό μπακ Γουέστον, που αποκτήθηκε φέτος από τη Σκοτία. Πέρσι απέκλεισε τη Ζίλινα και βρέθηκε στον γ' προκριματικό του Γιουρόπα Λιγκ όπου την έβγαλε η Ντινάμο Τιφλίδα.

- **Λουντόγκορετς** (Βουλγαρία) 2.850
Μία ομάδα με 14 ξένους, που κέρδισε το νταμπλ ερχόμενη από τη β' κατηγορία. Τερμάτισε στο +1 από την ΤΣΣΚΑ Σόφιας, ενώ στον τελικό Κυπέλλου κέρδισε τη Λοκομοτιβ Πλόβντιβ με 2-1. Μάλλον θα δώσει τα ευρωπαϊκά ματς μακριά από το γήπεδο

Η ΑΕΛ θα είναι «αδύναμη» στην κλήρωση του γ' προκριματικού και πρέπει να αποφύγει τουλάχιστον τις τρεις πρώτες του πίνακα.

Για κακή τύχη της ΑΕΛ οι πρωταθλήτριες Ισραήλ, Νορβηγίας και Βουλγαρίας είναι στο γκρουπ των «αδυνάμων»

- της που χωράει μόνο 6.000 θεατές.
- **Νιου Σέιντς** (Ουαλία) 2.799
Τερμάτισε στο +5 από την Μπαγκόρ Σίτι. Στριάζεται σε Ουαλούς και αρκετούς Άγγλους ποδοσφαιριστές. Ήταν το δεύτερο πρωτάθλημά της τα τελευταία τρία χρόνια.
- **Λίνφιλντ** (Β. Ιρλανδία) 2.766*
Έκανε περίπατο πέρσι και πήρε το πρωτάθλημα στο +14, που ήταν το τρίτο συνεχόμενο. Έχει μόνο Βορειοϊρλανδούς ποδοσφαιριστές.
- **Ντουντέλαντς** (Λουξεμβούργο) 2.716*

Πήρε το νταμπλ, με το δεύτερο συνεχόμενο πρωτάθλημα, στο +3 από τον δεύτερο, που ήταν και το τέταρτο την τελευταία πενταετία. Ομάδα ενισχυμένη με Γάλλους και Βέλγους ποδοσφαιριστές.

- **Βαλέτα** (Μάλτα) 2.616*
Μόνιμη πρωταθλήτρια τα τελευταία χρόνια, με τέσσερις τίτλους στην πενταετία. Πέρσι τερμάτισε στο +6. Στο ρόστερ της έχει εννιά ξένους ποδοσφαιριστές.
- **Μπουντούνοστ** (Μαυροβούνιο) 2.375
Μετά από τρεις σεζόν στις οποίες τερμάτιζε στη δεύτερη θέση, πήρε πέρσι το πρωτάθλημα, με τον 24χρονο Αντμπί Αντρόβιτς να σκοράρει 22 γκολ σε 31 αγώνες. Πρόπερι έπαιξε με την Μπρόντντι στο Γιουρόπα Λιγκ και τις έβγαλε το λάδι μέχρι να την αποκλείσει.
- **Φλόρα Ταλίν** (Εσθονία) 2.283

Δεύτερο συνεχόμενο πρωτάθλημα στο +7 από τον δεύτερο, έχει κυρίως Εσθονούς ποδοσφαιριστές και δύο ξένους. Πέρσι αποκλείστηκε από τη Σάμροκ, με «X» στο Ταλίν και ήττα 1-0 στην Ιρλανδία. Τώρα είναι ισοβαθμημένη στην κορυφή, με αγώνα περισσότερο.

- **Νέφτσι Μπακού** (Αζερμπαϊτζάν) 2.241
Δεύτερο σερί πρωτάθλημα, μετά από τρία χρόνια «ξηρασίας». Στριάζεται σε Αζέρους παίκτες, αν και έχει διαθέσει τρεις Βραζιλιάνους, Ουζμπέκο, Σέρβο και Σκοπιανό. Πέρσι αποκλείστηκε από τη Ντινάμο Ζάγκρεμπ, παίρνοντας «X» στο εντός έδρας παιχνίδι.

- **Σακτιόρ** (Καζακστάν) 1.816
Τερμάτισε στο +4 πέρσι, ενώ φέτος είναι μαζί με την Τομπόλ στην κορυφή. Πέρσι έβγαλε εκτός Γιουρόπα Λιγκ την Κόπερ (Σλοβενία) και αποκλείστηκε από την Στ. Πάτρικς (Ιρλανδία), ενώ

Οι μισές ομάδες «παίζονται»

Η ΑΕΛ θα είναι «αδύναμη» στην κλήρωση του γ' προκριματικού και θα πρέπει να αποφύγει τουλάχιστον τις τρεις πρώτες του πίνακα των υποψήφιων αντιπάλων, ενώ τα πράγματα είναι εξαιρετικά δύσκολα και με Μπάτε ή Κλουζ. Οι υπόλοιπες πέντε ομάδες θεωρητικά «παίζονται». Αν οι γαλαζοκίτρινοι περάσουν, τότε παίζουν στα πλέι-οφ του Τσάμπιονς Λιγκ, εξασφαλίζοντας τη συμμετοχή στους Ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ και περίπου 4 εκατ. ευρώ, ενώ αν αποκλειστούν θα κληρωθούν ως «αδύναμοι» στα πλέι-οφ του Γιουρόπα Λιγκ.

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

Γ' ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ

- Οι υποψήφιοι αντίπαλοι:
- **Βασιλεία** (Ελβετία) 53.360*
- **Αντερλεχτ** (Βέλγιο) 48.480
- **Σέλτικ** (Σκωτία) 32.728
- **Μπάτε** (Λευκορωσία) 29.641*
- **Σάλτσμποργκ** (Αυστρία) 29.265*
- **Ντινάμο Ζάγκρεμπ** (Κροατία) 24.774*
- **Κλουζ** (Ρουμανία) 18.764
- **Ζίλινα** (Σλοβακία) 14.974*
- **Παρτίζαν** (Σερβία) 14.350*
- **Κελσινγκμπουργκ** (Σουηδία) 2.680*

*Πρέπει να περάσει τον προηγούμενο προκριματικό.

πρόπερι την απέκλεισε η Ρουχ Χουρζόφ.

- **Σκεντερμπέου** (Αλβανία) 1.783
Αντίπαλος του ΑΠΟΕΛ πέρσι, με «καυτή» έδρα, δυσκολεύτηκε για το δεύτερο σερί πρωτάθλημα που ήρθε στο +1 από την Τέουτα. Ιδιοκτίτης της είναι ένας από τους πιο πλούσιους ανθρώπους στην Αλβανία.

- **Βαρνάρ** (Σκόπια) 1.133
Κέρδισε το πρωτάθλημα στο +9 από τον δεύτερο. Έχει τέσσερις Σέρβους, δύο Νιγηριανούς και έναν Βραζιλιάνο στο ρόστερ. Επιστρέφει στην Ευρώπη μετά από πέντε χρόνια.

- **Ουλίαντς** (Αρμενία) 0.941
Τερμάτισε στο +5 από την Πιουνίκ, στο πρώτο πρωτάθλημα των τελευταίων χρόνων. Έχει Αρμένιους ποδοσφαιριστές, τρεις Γεωργιανούς, Βραζιλιάνο και Κογκολέζο. Δεν έχει παρουσία στα ευρωπαϊκά κύπελλα.

Το πρόγραμμα των αγώνων:

1η Αγωνιστική

Ομιλος	Ημέρα	Πόλη	Ωρα	Αγώνας	Μετάδοση
1ος	8 Ιουνίου	Βαρσοβία	19:00	Πολωνία-Ελλάδα	PIK2 & PIKHD
1ος	8 Ιουνίου	Βρότσλαβ	21:45	Ρωσία-Τσεχία	PIK2 & PIKHD
2ος	9 Ιουνίου	Χαρκίφ	19:00	Ολλανδία-Δανία	PIK2 & PIKHD
2ος	9 Ιουνίου	Λβιφ	21:45	Γερμανία-Πορτογαλία	PIK2 & PIKHD
3ος	10 Ιουνίου	Γκντανσκ	19:00	Ισπανία-Ιταλία	PIK2 & PIKHD
3ος	10 Ιουνίου	Πόζναν	21:45	Ιρλανδία-Κροατία	PIK2 & PIKHD
4ος	11 Ιουνίου	Ντόνετσκ	19:00	Γαλλία-Αγγλία	PIK2 & PIKHD
4ος	11 Ιουνίου	Κίεβο	21:45	Ουκρανία-Σουηδία	PIK2 & PIKHD

2η Αγωνιστική

Ομιλος	Ημέρα	Πόλη	Ωρα	Αγώνας	Μετάδοση
1ος	12 Ιουνίου	Βρότσλαβ	19:00	Ελλάδα-Τσεχία	PIK2 & PIKHD
1ος	12 Ιουνίου	Βαρσοβία	21:45	Πολωνία-Ρωσία	PIK2 & PIKHD
2ος	13 Ιουνίου	Λβιφ	19:00	Δανία-Πορτογαλία	PIK2 & PIKHD
2ος	13 Ιουνίου	Χαρκίφ	21:45	Ολλανδία-Γερμανία	PIK2 & PIKHD
3ος	14 Ιουνίου	Πόζναν	19:00	Ιταλία-Κροατία	PIK2 & PIKHD
3ος	14 Ιουνίου	Γκντανσκ	21:45	Ισπανία-Ιρλανδία	PIK2 & PIKHD
4ος	15 Ιουνίου	Κίεβο	19:00	Σουηδία-Αγγλία	PIK2 & PIKHD
4ος	15 Ιουνίου	Ντόνετσκ	21:45	Ουκρανία-Γαλλία	PIK2 & PIKHD

3η Αγωνιστική

Ομιλος	Ημέρα	Πόλη	Ωρα	Αγώνας	Μετάδοση
1ος	16 Ιουνίου	Βρότσλαβ	21:45	Τσεχία-Πολωνία	PIK1
1ος	16 Ιουνίου	Βαρσοβία	21:45	Ελλάδα-Ρωσία	PIK2 & PIKHD
2ος	17 Ιουνίου	Χαρκίφ	21:45	Πορτογαλία-Ολλανδία	PIK2 & PIKHD
2ος	17 Ιουνίου	Λβιφ	21:45	Δανία-Γερμανία	PIK1
3ος	18 Ιουνίου	Γκντανσκ	21:45	Κροατία-Ισπανία	PIK1
3ος	18 Ιουνίου	Πόζναν	21:45	Ιταλία-Ιρλανδία	PIK2 & PIKHD
4ος	19 Ιουνίου	Ντόνετσκ	21:45	Αγγλία-Ουκρανία	PIK2 & PIKHD
4ος	19 Ιουνίου	Κίεβο	21:45	Σουηδία-Γαλλία	PIK1

Οι 16 κορυφαίες ομάδες της Ευρώπης ανάμεσά τους και η Ελλάδα

31 συναρπαστικά παιχνίδια, ζωντανά και αποκλειστικά στο PIK και στο PIK HD

Οι Ρονάλτο, Τσάβι, Ινιέστα, Ριμπερί, Ρόμπεν, Γκόμες και τα άλλα μεγάλα αστέρια του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, υπόσχονται ένα μεγάλο ποδοσφαιρικό υπερθέαμα

Όλοι οι αγώνες της διοργάνωσης από τις 8 Ιουνίου μέχρι την 1^η Ιουλίου μόνο στο PIK

www.cybc.com.cy

«Η προετοιμασία δεν ολοκληρώνεται στις 17 Ιουλίου, όταν θα γίνει το πρώτο παιχνίδι. Η ομάδα θα συνεχίσει την υλοποίηση προπονήσεων που θα δώσουν τα εφόδια στον κάθε παίκτη να βγάλει τη χρονιά», λέχθηκε χαρακτηριστικά από το τεχνικό τιμ.

Στοιχημα για την ΑΕΛ η έγκαιρη προετοιμασία

Για πρώτη φορά ο Πάμπος Χριστοδούλου καλείται να εμφανίσει ομάδα ετοιμοπόλεμη στα μέσα Ιουλίου αντί στα τέλη Αυγούστου

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Για πρώτη φορά στην καριέρα του, ο Πάμπος Χριστοδούλου καλείται να προετοιμάσει, μαζί με όλους τους συνεργάτες του, μια ομάδα που θα πρέπει να είναι έτοιμη ενόψει των επιστημονικών υποχρεώσεων στις 17 Ιουλίου και όχι στα τέλη Αυγούστου, όπως συνέβη πέρσι. Οι παίκτες των πρωταθλητών θα συγκεντρωθούν για πρώτη φορά τη Δευτέρα 11 Ιουλίου, στο βοηθητικό του Τσέρσιου. Την επομένη, η ομάδα θα πάει στις Πλάτρες και στο ξενοδοχείο «Πεντέλη», όπου θα παραμείνει ως τις 23 Ιουλίου. Εκεί θα πραγματοποιηθεί το βασικό μέρος της προετοιμασίας που σχετίζεται με τη φυσική κατάσταση, υπό την εποπτεία του γυμναστή Σωτήρη Χαράλαμπους. «Το χρονικό διάστημα που η ομάδα θα μείνει στις Πλάτρες, σίγουρα δεν θα είναι και το πιο ευχάριστο για τους παίκτες. Το πρόγραμμα θα είναι αυστηρό και σίγουρα όχι και το καλύτερο για τους ποδοσφαιριστές, αφού δεν θα έχουν και πολύ επαφή με την μπάλα», μας ανέφερε στέλεχος του ποδοσφαιρικού τμήματος. Η μοναδική νότα χαράς που θα πάρουν οι παίκτες θα είναι το Σάββατο 17 Ιουλίου, οπότε και θα κατεβούν στη Λεμεσό για να παραστούν στο (καθιερωμένο πα) Fan Day, το τέταρτο συνεχόμενο που διεξάγεται στον προαύλιο χώρο του «Νίκος Σολομούδης». Μόλις ολοκληρωθεί η προετοιμασία στις Πλάτρες, η ομάδα θα πάρει διήμερο ρεπό. Στις 25 Ιουλίου οι παίκτες που θα επιλέξει ο Πάμπος Χριστοδούλου θα πετάξουν με προορισμό το Γκρότσλιν της Πολωνίας, όπου και θα διεξαχθεί το βασικό μέρος της προετοιμασίας. Συμπτωματικά, την ίδια μέρα, τα μέλη του ποδοσφαιρικού τμήματος θα μάθουν και τον προσεχή αντίπαλο

τους στα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ.

Μοντάρισμα στο Γκρότσλιν

Όπως πέρσι, έτσι και φέτος, η τεχνική ηγεσία επέλεξε το προπονητικό κέντρο του Γκρότσλιν. «Η ομάδα θα είναι πανέτοιμη στα μέσα Ιουλίου. Σε καμία περίπτωση δεν θα πέσουμε στην παγίδα υποτίμησης του αντιπάλου. Έτσι κι αλλιώς, δεν έχουμε καμία εμπειρία στα ευρωπαϊκά ματς, έτσι δεν έχουμε την πολυτέλεια να διαλέγουμε παιχνίδια», λέει άνθρωπος της ομάδας. Λίγα χιλιόμετρα

Στο Γκρότσλιν θα γίνουν τρία φιλικά: με Ρουχ (29/06), Πασ (01/07) και Βίσλα (04/07), ενώ ένα ακόμη παιχνίδι θα γίνει στη Βαρσοβία

μετρα μακριά από το Πόζναν, στα δυτικά της χώρας, σε μια πανέμορφη από άποψη φυσικής ομορφιάς περιοχή, ο Πάμπος Χριστοδούλου θα επιτελέσει το δύσκολο έργο του μοντέρνου προπονητή. Από τις 25 Ιουλίου μέχρι τις 8 Ιουλίου η ομάδα μέσω των προπονήσεων αλλά και τεσσάρων φιλικών παιχνιδιών θα πρέπει να αποκτήσει ομοιογένεια για να παρουσιαστεί πανέτοιμη στον πρώτο ευρωπαϊκό αγώνα. Στο Γκρότσλιν έχουν ήδη προγραμματιστεί τρία φιλικά παιχνίδια. Στις 29 Ιουλίου με τη Ρουχ Χορζόφ, την 1η Ιουλίου με την Πιάστ Γκλίβιτσε και στις 4 Ιουλίου με τη Βίσλα Κρακοβίας. Την αμέσως επόμενη μέρα, η ομάδα θα μεταβεί σε προπονητικό κέντρο στη Βαρσοβία, όπου θα μείνει για τρεις μέ-

ρες και θα δώσει ακόμη ένα φιλικό, πριν επιστρέψει στη βάση της, στις 8 Ιουλίου. Οι ιθύνοντες θα ψάξουν αντίπαλο για να διεξαχθεί ακόμη ένα φιλικό, το πρώτο επί κυπριακού εδάφους, πριν η ομάδα μπει στις επίσημες αγωνιστικές υποχρεώσεις.

Πρωτόγνωρη εμπειρία

Ποτέ στην καριέρα τους ο Πάμπος Χριστοδούλου και οι συνεργάτες του δεν κλήθηκαν να ετοιμάσουν μια ομάδα στα μέσα Ιουλίου. Για πρώτη φορά ο Κύπριος τεχνικός και τα μέλη του τιμ θα πρέπει να διαμορφώσουν τις μεθόδους τους με βάση κάποια διαφορετικά δεδομένα, αλλά και σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Οι ρυθμοί της προπόνησης θα αυξηθούν, ενώ στα ενδιάμεσα των επίσημων αγώνων οι παίκτες θα ακολουθούν ειδικό πρόγραμμα αποκατάστασης, τομές στον οποίο θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση. Το ότι η ομάδα δεν είχε αρκετό χρόνο ξεκούρασης θα ληφθεί σοβαρά υπόψη από το τεχνικό τιμ, που θα προσπαθήσει να δημιουργήσει το βέλτιστο αποτέλεσμα. Στόχος είναι η ομάδα να είναι πανέτοιμη για τα δύο πρώτα ματς στην Ευρώπη, όμως η προετοιμασία για τα νέα σεζόν θα συνεχίζεται ακόμη και αν οι πρωταθλητές συνεχίζουν τα ευρωπαϊκά ματς παίρνοντας την πρόκριση στην επόμενη φάση. «Η προετοιμασία δεν ολοκληρώνεται στις 17 Ιουλίου. Η ομάδα είναι υποχρεωμένη να συνεχίσει την υλοποίηση προπονήσεων που θα δώσουν τα εφόδια στον κάθε παίκτη να βγάλει τη χρονιά. Με το πέρασμα του χρόνου και με τον κατάλληλο τρόπο, θέλουμε να πιστεύουμε ότι η ομάδα θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της», λέχθηκε χαρακτηριστικά.

Ακόμη μία επιτυχία στο βιογραφικό του Παυλίδη

Τερμάτισε 12ος στο Ράλι Ακρόπολις

Ο Σπύρος Παυλίδης έγινε την περασμένη εβδομάδα ο πρώτος Κύπριος οδηγός που βρέθηκε στο μπακέτ ενός αγωνιστικού αυτοκινήτου προδιαγραφών WRC το οποίο δεν είχε ποτέ να ζητήσει από τα «όπλα» των πρωταγωνιστών

Πρώτη φορά Κύπριος οδηγός έτρεξε με αγωνιστικό τόσο παραπλήσιο των εργοστασιακών

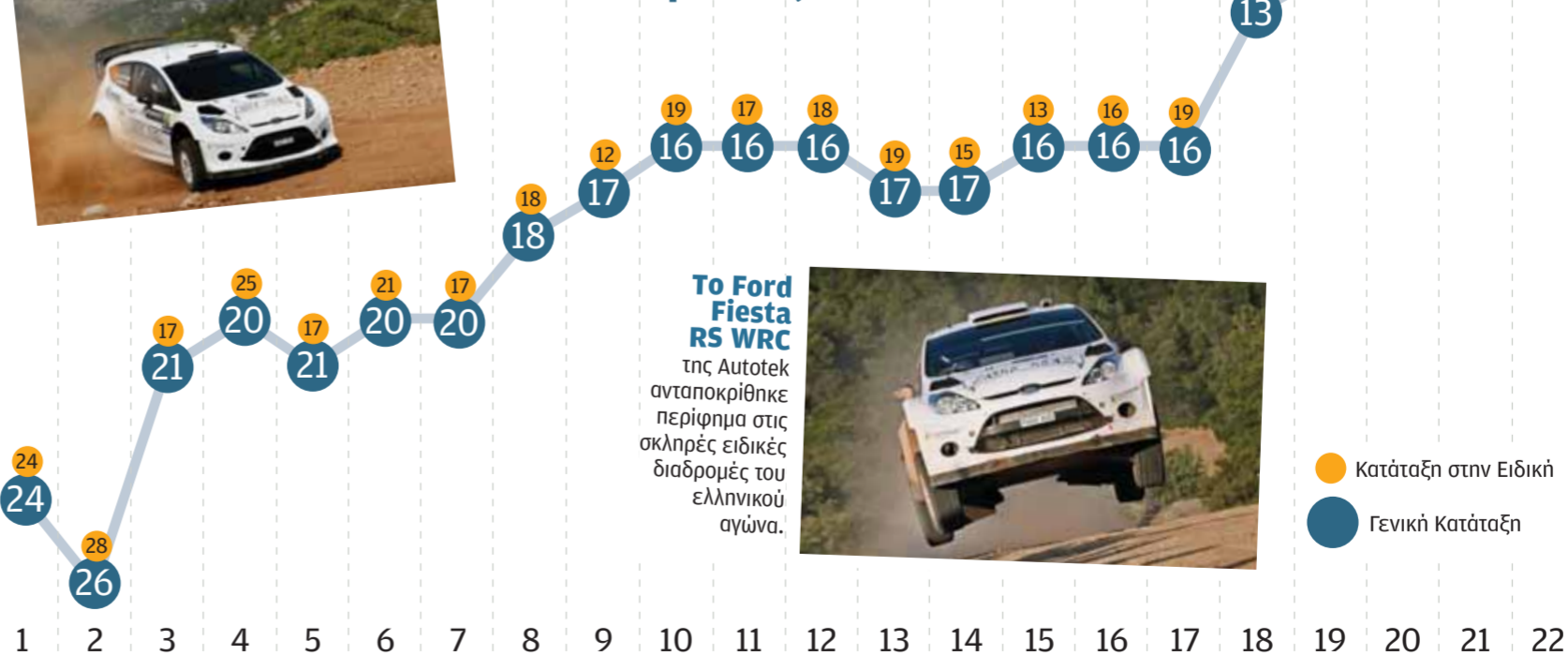
του πρωταθλήματος. Τόσο ο Παυλίδης το 2010 όσο και ο Χριστόφνης Θωμάς το 2002, είχαν βρεθεί σε αυτοκίνητα WRC – ο πρώτος σε Peugeot 307 και ο δεύτερος σε Subaru Impreza, η τεχνολο-

γία των οποίων ήταν αρκετά ξεπερασμένη την εποχή που τα οδήγησαν. Στο τιμόνι ενός Ford Fiesta RS WRC ο 39χρονος οδηγός τερμάτισε 12ος στο Ράλι Ακρόπολις, αφήνοντας πίσω του αρκετούς συμμετέχοντες που θεωρητικά είχαν περισσότερες πιθανότητες διάκρισης. Φτάνοντας στο τέρμα ο Παυλίδης ευχαρίστησε τους Έλληνες και τους πολλούς Κύπριους θεατές που τον υποστήριξαν στη διάρκεια του σκληρού ελληνικού αγώνα, του πλέον δύσκολου του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος. Μάλιστα, ο Παυλίδης είχε ακριβώς έναν χρόνο να μπει σε αγωνιστικό αυτοκίνητο, καθώς η τελευταία του συμμετοχή ήταν στον περαστικό Ράλι Λάρνακας με ένα Ford Fiesta S2000.

Η εξασφάλιση για το Ράλι Ακρόπολις ενός Fiesta, που δεν έχει πολλά

Ο αγώνας του Σπύρου Παυλίδη στο Ράλι Ακρόπολις

να ζήτσή από τα εργοστασιακά των Λάτβαλα και Πέτερ Σόλμεργκ, οφείλεται στην ιδιωτική ομάδα Autotek, που εδώ και χρόνια στηρίζει τις συμμετοχές του Παυλίδη στο Παγκόσμιο

Πρωτάθλημα Ράλι. Στην Ελλάδα ο Κύπριος οδηγός έγραψε τα πρώτα του αγωνιστικά χιλιόμετρα με το συγκεκριμένο Fiesta, έτσι την πρώτη μέρα του αγώνα την ανέλαβε για να εξο-

κειωθεί με το αυτοκίνητο, όμως τις δύο επόμενες πίες και είχε πλεονάζοντα στις παρυφές της πρώτης δεκάδας. Πλάι στον Παυλίδη βρέθηκε ο Γάλλος συνοδηγός Νικόλας Κλίγκερ. Επό-

μενος στόχος για τον Κύπριο οδηγό θα είναι προφανώς το Ράλι Κύπρος τον προσεχή Νοέμβριο, τελευταίος γύρος για το πρωτάθλημα IRC.

ΜΙΚΑΕΛΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Γκεόργκι Κινκλάντζε: 288 μέρες χωρίς έργα

Αποχωρεί ο Γεωργιανός τεχνικός διευθυντής, χωρίς να έχει προσφέρει, αφού δεν έχει κανένα ρόλο στο μεταγραφικό σχεδιασμό της Ανόρθωσης

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Πειστικές και υποσχόμενες για «αναγέννηση» της Ανόρθωσης είναι οι μεταγραφικές κινήσεις που πραγματοποιεί η «Κυρία». Ουδείς μπορεί να πει με σιγουριά αν στο τέλος της σεζόν θα επιτευχθεί ο στόχος της επιστροφής στους τίτλους, ωστόσο ουδείς μπορεί να παραγνώσει την καλή δουλειά που γίνεται στον μεταγραφικό σχεδιασμό. Στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» θα βρίσκονται ποδοσφαιριστές εννοιαστές αξίας, οι περισσότεροι από τους οποίους απέδειξαν, σε Κύπρο και Ελλάδα, τις τεράστιες δυνατότητες τους. Στο μεταγραφικό παζάρι η Ανόρθωση κινείται με τα ίδια ή και λιγότερα χρήματα απ' ό,τι πριν από ένα χρόνο.

Η ποιοτική, έγκαιρη και μέσα σε λογικά οικονομικά πλαίσια ενίσχυση του ρόστερ, αποτελεί επιτυχία της επιτροπής προγραμματισμού. Ποιοι όμως την απαρτίζουν; Με βάση τη λο-

Ο Γεωργιανός δεν ήταν καν παρών στις συζητήσεις Λέβι-Κάκου, όπου καταριζόταν το πλάνο ενίσχυσης

γική πρώτος στην πυραμίδα θα έπρεπε να ήταν ο τεχνικός διευθυντής Γκεόργκι Κινκλάντζε, ο οποίος σε συνεργασία με τον Ρόνι Λέβι θα κινούσε τα νήματα. Κάτι τέτοιο στην παρούσα φάση δεν γίνεται. Ο Γεωργιανός μοιάζει πλέον με διακοσμητικό στοιχείο στην ομάδα της Αμμοχώστου. Οι μεταγραφές γίνονται καθ' ύποδειξη του προπονητή, ενώ ρόλο διαπραγματευτή έχει η διοίκηση. Το μέλλον του Κινκλάντζε στους κυανόλευκους είναι εξαιρετικά αβέβαιο, αφού κανένας δεν έμεινε ευχαριστημένος από το έργο του. Αν και επισήμως δεν επιβεβαιώνουν το παραμικρό, εντούτοις ο ρόλος του Γεωργιανού στις μεταγραφικές κινήσεις του καλοκαιριού ήταν μηδαμινός. Μάλιστα σύμφωνα πληροφορίες της «Κ», δεν ήταν καν στις επαφές των Λέβι-Κάκου στις οποίες καταριζόταν το πλάνο ενίσχυσης.

Στην Ανόρθωση ευελπιστούσαν πως από τις γνωριμίες που έχει κυρίως στην Ολλανδία και την πρώην ομάδα που εργάστηκε (Βίτσε), θα επωφελητό η ομάδα αγωνιστικά και οικονομικά, παίρνοντας δανεικούς κάποιους παίκτες. Παρά τα ταξίδια στη χώρα της τουλίπας δεν ευδοκίμησε κάτι. Πέραν του Ντάτο Κρίρκβέλια, ο οποίος αποχώρησε έξι μήνες μετά την απόκτησή του, δεν υπήρξε το παραμικρό δείγμα δουλειάς. Από τις 20 Αυγούστου του 2011, οπότε και προσλήφθηκε στη θέση του τεχνικού διευθυντή ο Γκεόργκι Κινκλάντζε, μέχρι και σήμερα, η Ανόρθωση προχώρησε σε οκτώ μεταγραφές, εκ των οποίων ο πρώην άσος της «Κυρίας» είχε ενεργό ρόλο μόνο στη μία!

Ζαουάντ Ζαΐρι και Γιώργος Μακρής, που αποκτήθηκαν τον περασμένο Ιανουάριο, προτάθηκαν από ατζέντες και εξετάστηκαν από τον Λέβι, ο οποίος άναψε «πράσινο» φως για την απόκτησή τους. Επιλογή του Λέβι ήταν οι νεαροί Δημήτρης Οικονόμου και Χρίστος Μάστρου, αφού ο Ισραηλινός είχε θέσει εξαρτάσιμο στόχο να πάει στην ομάδα εξελίξιμος Κύπριος ποδοσφαιριστής. Η

Η μοναδική μεταγραφή του Κινκλάντζε ήταν ο Κρίρκβέλια, που αποχώρησε έξι μήνες μετά την απόκτησή του.

Τα καλοκαιρινά αποκτήματα της Ανόρθωσης

Θέση	Συμβόλαιο	Ετήσια αποζημίωση
Μπλάτζιτς	T	2 140.000
Μάστρου	T	3+2 80.000
Ζορζ	A	2 200.000
Οικονόμου	A	5 50.000
Κάλβο	M	2+2 200.000
Σπαντάτσιο	M	2 170.000

περίπτωση του Πάουλο Ζορζ δεν χρειάζονται συστάσεις και πιστώνεται στις γρήγορες και αποτελεσματικές κινήσεις της διοίκησης που απέσπασε χωρίς χρονοτριβή την υπογραφή του. Η επιλογή του Σπένταν Μπλάτζιτς ανήκε ολοκληρωτικά στον Αριάν Μπεκιά, ο οποίος έκανε ταξίδια σε Ελλάδα, Ιταλία και όχι μόνο για την επιλογή του κατάλληλου τερματοφύλακα. Μέσω μάντζερ ξεκίνησε το φλερτ με τον Τόνι Κάλβο. Ο Ισραηλινός μεσοεπιθετικός αναζήτησε το μέλλον του σε Ελλάδα και Κύπρο και εν τέλει επέλεξε την ομάδα της Αμμοχώστου, αφού όμως πρώτα αξιολογήθηκε από τον Λέβι. Ο κόσμος έδωσε εντολή για απόκτηση του Τζουλιάνο Σπαντάτσιο, τον οποίο μάλιστα παρακολούθησε από κοντά σε αγώνες πρωταθλήματος της Ρουμανίας.

Καλές μεταγραφές με χαμηλό κόστος

Από το πάω ράφι αλλά σε τιμή ευκαιρίας ψώνισε μέχρι στιγμής η Ανόρθωση στο μεταγραφικό παζάρι. Καμία περίπτωση ποδοσφαιριστή δεν κόσισε στην ομάδα της Αμμοχώστου ο κούκος... σπόνι. Οι 400.000 ευρώ που θα πάρει ο Πάουλο Ζορζ για δύο χρόνια -150.000 ευρώ ετησίως, συν 50.000 ευρώ αν παίζει στο 50% των αγώνων- είναι απόλυτα στα πλαίσια της λογικής. Για έναν παίκτη που η UEFA έβγαλε στην καλύτερη ενδεκάδα της χρονιάς στο Τσάμπιονς Λιγκ, η «Κυρία» θα πληρώσει λιγότερα απ' όσα για τον... Τόμασιτς. Με 200.000 ευρώ τον χρόνο θα αμείβεται ο Τόνι Κάλβο. Ο 25χρονος Ισραηλινός έχει τα φόντα να προσφέρει πολλά και στην Ανόρθωση αναγνωρίζουν πως η ποιότητα έχει κόστος. Οι 140.000 ευρώ που θα λαμβάνει ο Σπένταν Μπλάτζιτς είναι περισσότερα από όσα έπαιρνε πέρσι ο Μαυροβούνιος στον Παναγιώτη, ο οποίος έχει πάντα «εμεμάτες» χρονιές. Κάτω από τις 100.000 ευρώ είναι το συμβόλαιο του Μάστρου, ενώ για την απόκτηση των δικαιωμάτων του Δημήτρη Οικονόμου δαπανήθηκαν 100.000 ευρώ.

Ποντάρει στο κυπριακό στοιχείο

Το φετινό ρόστερ του Απόλλωνα θα περιλαμβάνει δώδεκα και πλέον γηγενείς ποδοσφαιριστές - Αρκετοί οι νεαροί από τη β' ομάδα

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Από την πρώτη στιγμή, οπότε και παρουσιάσε δημόσια τον άνθρωπο που θα καθοδηγήσει τον Απόλλωνα από τον πάγκο για τη νέα σεζόν, ο Νίκος Κίρζης ήταν ξεκάθαρος ως προς τα κριτήρια πρόσληψής του: «Τρεις είναι οι βασικοί λόγοι που μας οδήγησαν σε αυτή την απόφαση. Θέλαμε προπονητή με καλό βιογραφικό. Θέλαμε επίσης προπονητή εμπειρο. Ο τρίτος και εξίσου βασικός λόγος είναι ότι ο κ. Μπέρλι έχει αναδείξει αρκετά ταλέντα στις ομάδες που δούλεψε. Είναι στις προτεραιότητες της νέας διοίκησης ο στόχος να δώσουμε σημασία στην ανάδειξη ταλέντων», δήλωσε ο πρόεδρος της εταιρείας, δείχνοντας έτσι ποια θα είναι η φιλοσοφία που θα κυριαρχήσει στον φετινό Απόλλωνα.

Τρεις εβδομάδες αργότερα και ενώ ο προγραμματισμός βρίσκεται σε εξέλιξη, τα λόγια του Νίκου Κίρζη υλοποιούνται. Με βάση το πλάνο που εξελίσσεται κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού διαπιστώνει κανείς ότι οι παραγοντες της λεμεσιανής ομάδας είναι αποφασισμένοι να χτίσουν τον Απόλλωνα της νέας σεζόν με τους Κύπριους παίκτες να έχουν ισχυρή συμβολή στην ομάδα.

Ήδη το φετινό ρόστερ μετρά δώδεκα περίπου παίκτες, ενώ υπό τις περιστάσεις δεν αποκλείεται ο αριθμός των Κυπρίων στο Κολόσι να αυξηθεί ακόμη περισσότερο.

«Ο συνδυασμός του εγχώριου στοιχείου με παίκτες ποιοτικούς και εμπειρους από τη ξένη αγορά είναι βασική επιδίωξη των ανθρώπων που δημιουργούν τον φετινό Απόλλωνα», μας ανέφερε στενός συνεργάτης του Νίκου Κίρζη. Έτσι κι αλλιώς ο πρόεδρος του Απόλλωνα από την πρώτη κιόλας θπεία του πριν από πέντε χρόνια έδειξε ότι έχει όλη την καλή θέληση να εμπιστευτεί τον Κύπριο παίκτη.

Εφερε τότε την αφρόκρεμα

Τη σεζόν 2007-08, οπότε και ήταν υπεύθυνος του ποδοσφαιρικού τμήματος, ο Νίκος Κίρζης έκανε ό,τι είναι δυνατό για να φέρει στην ομάδα Κύπριους ποδοσφαιριστές που εκείνη την εποχή θεωρούνταν μέλη της αφρόκρεμας στην εγχώρια αγορά. Έχοντας ως πρότυπο το παράδειγμα του ΑΠΟΕΛ, ο Λεμεσιανός παράγοντας ε-

Ο Μερκίς (κέντρο) αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παίκτες του Απόλλωνα, τη στιγμή που το μέλλον του Κρίστη Θεοφίλου (δεξιά) στο Κολόσι είναι αβέβαιο.

Στον Απόλλωνα ρίχνουν ματιές σε Γιωργαλλίδη, Μακρίδη και Αβραάμ, με τους δύο τελευταίους να έχουν στενή σχέση με τον Νίκο Κίρζη

πιθυμούσε να δημιουργήσει έναν βασικό κορμό τον οποίο θα αποτελούσαν Κύπριοι διεθνείς.

Σπατάλώντας μεγάλα κονδύλια κατάφερε τότε να φέρει στη Λεμεσό τέσσερα βασικά μέλη του αντιπροσωπευτικού μας συγκροτήματος όπως ήταν οι Χρήστος Μαραγκός, Στέλιος

Οκαριδής, Αλέξη Γαρμπούζης και Πέτρος Κονναφής. Στο καρέ των πρωτοκλασάτων αυτών παικτών προστέθηκαν και δύο ταλαντούχοι παίκτες, οι Γιώργος Σιέλνς και Άγγελος Ευθυμίου. Εκ των αποτελεσμάτων φάνηκε ότι η απόπειρά του να επενδύσει στο κυπριακό στοιχείο δεν απέδωσε καρπούς, αφού με εξαίρεση τον Χρήστο Μαραγκό και τον Αλέξη Γαρμπούζη σε λιγότερο βαθμό, οι υπόλοιποι δεν δικαιολόγησαν ποτέ τις προσδοκίες που υπήρχαν προς το πρόσωπό τους.

Από την πρώτη κιόλας επαφή που είχαν, ο Νίκος Κίρζης ξεκαθάρισε στον Τζορτζ Μπέρλι ότι μία από τις βασικότερες επιδιώξεις που έχει φέτος η

διοίκηση είναι να επενδύσει στους Κύπριους και δη τους νεαρούς. Μετρ στο να δουλεύει με τα ταλέντα των ακαδημιών, ο Σκοτσέζος τεχνικός δεν διαφώνησε καθόλου, συμφωνώντας απόλυτα με το συγκεκριμένο πλάνο.

Βάζοντας και τον Κιντέρος στην κουβέντα το τρίο των υπευθύνων, καθόρισε τις κινήσεις που θα γίνουν ούτως ώστε οι γηγενείς ποδοσφαιριστές να καταλαμβάνουν μεγάλο μερίδιο στο ρόστερ των μίλε της Λεμεσού.

Από τους παλιούς παρέμειναν χωρίς καμία συζήτηση οι Ανδρέας Σταύρου και Γιώργος Μερκίς που έτσι και αλλιώς αποτελούσαν μέλη της ραχοκοκαλιάς. Μετά από συζητήσεις κατέληξαν στην απόφαση να διατηρήσουν στο ρόστερ τους, τους Μιχαήλ Φανή και Σω-

φρόνη Αυγουστή, οι οποίοι μαζί με ένα ακόμη ξένο επαγγελματία θα αποτελούν το τρίο των τερματοφυλάκων στην ομάδα του Τζορτζ Μπέρλι.

Στους τέσσερις πιο πάνω, προστέθηκε και η πεντάδα των μικρών που προέρχεται από τη β' ομάδα και ο χρόνος συμμετοχής τους με βάση το πλάνο αναμένεται να είναι αυξημένος. Ο Γιάννης Ευσταθίου θα «χύσει» πολλά κλά ιδρώτα για να αποδείξει ότι αξίζει μια θέση βασικού στο αριστερό άκρο της άμυνας. Ο Χαράλαμπος Κυριάκος για όσους γνωρίζουν έχουν να λένε ότι είναι ακούραστο καφ που τα επόμενα χρόνια να εξελιχθεί σε ένα από τα πιο πολυυζητούμενα ονόματα στο εγχώριο ποδόσφαιρο. Τις ευκαιρίες τους θα πάρουν και οι επίσης νεαροί Χρύσος Αντώ-

νίου (περιφερειακός επιθετικός), Μάριος Στυλιανού (δεξιά καφ) και Πάνος Θεοδώρα (αμυντικό καφ) με την προοπτική να αποτελέσουν υπολογίσιμα στελέχη στο μυαλό του Τζορτζ Μπέρλι. Μάλιστα, η διοίκηση φρόντισε να δώσει τους παίκτες στο Κολόσι με συμβόλαιο, καθιστώντας τους έτσι περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας.

Η θέληση των ιδυνόντων να συνεργαστούν με τον Κύπριο παίκτη αποδεικνύεται και μέσω των μεταγραφικών κινήσεων που έγιναν μέχρι στιγμής. Η διοίκηση έκανε ό,τι έπρεπε για να ντύσει στα μπλε τον αρχηγό του Άρη, Γιώργο Βασιλείου, έφερε από την Αγγλία τον 20χρονο ταλαντούχο Άλεξ Κωνσταντίνου, ενώ ενίσχυσε το κέντρο της άμυνας με τον Αγγελή Χαράλαμπος που υπολογίζεται ως μια από τις τέσσερις επιλογές για τη θέση του στόπερ.

Αβέβαιο είναι το μέλλον του Κρίστη Θεοφίλου. Η συζήτηση γύρω από το όνομά του αφήνει ανοικτό κάθε ενδεχόμενο, με τις πληροφορίες πάντως να αναφέρουν ότι δεν υπολογίζεται από την τεχνική ηγεσία.

Δεν αποκλείεται να αυξηθούν

Ο αριθμός των ντόπιων ποδοσφαιριστών δεν αποκλείεται να αυξηθεί. Μολονότι οι ιδυνόντες δεν τοποθετούνται επί του θέματος, έχουν ορθάνοιχτα τα μάτια στην αγορά ούτως ώστε να κινηθούν ανάλογα.

Ένα όνομα που μπορεί να παίξει στο ρεπορτάζ των μίλε είναι αυτό του Αντώνη Γεωργαλλίδη. Η ενδεχόμενη αποχώρησή του από το «τριφύλλι» και με δεδομένη την ανάγκη απόκτησης τερματοφύλακα εκ μέρους του Απόλλωνα, ο βασικός προτιμότερος της εθνικής μας δεν θα αφήσει ασυγκίνητους το Νίκο Κίρζη και τους συνεργάτες του.

Επιπλέον, οι στενές επαγγελματικές και προσωπικές σχέσεις του προέδρου της εταιρείας με τους Κωνσταντίνο Μακρίδη και Ανδρέα Αβραάμ είναι η αιτία που διατηρείται η φημολογία γύρω από το ενδιαφέρον του Απόλλωνα. Και οι δύο περιπτώσεις, εξαρτώνται από την επαγγελματική σχέση τους με την Ομόνοια. Σε περίπτωση που κάποιος ή και οι δύο αποχωρήσουν, τότε ο Κίρζης δεν θα μείνει σε καμία περίπτωση με σταυρωμένα τα χέρια, κάνοντας ό,τι είναι δυνατό για να φέρει στην ομάδα, δύο δικά του παιδιά.

«Δεν πάμε για αξιοπρεπείς ήττες»

Ο κόουτς της Αγ. Νάπας Νίκος Νικολάου μιλάει στην «Κ» για τους στόχους της ομάδας

Συνέντευξη στον ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Είναι μόνο 37 χρόνων, είναι τέσσερα χρόνια προπονητής και τα δύο τελευταία χρόνια ανέβασε την Αγία Νάπα ισοριθμους κατηγορίες. Με μπάτζετ μισού εκατ. ευρώ, το μικρότερο στη κατηγορία των «μεγάλων», θα προσαρμόσει να σώσει την ομάδα. Την Τρίτη (05/06) πάει στη Ρόδο για ένα 20ήμερο ώστε να πάρει το UEFA Pro, ενώ τονίζει πως «φιλοδοξώ να δουλέψω όσο πιο ψηλά μπορώ, όμως τώρα θέλω όσο τίποτα να κάνω μία καλή χρόνια με την Αγία Νάπα και να μείνουμε στην κατηγορία».

—*Έγινε σίριαλ η ανανέωση της συνεργασίας σας με την Αγία Νάπα. Ικανοποιήθηκαν οι απαιτήσεις σας;*
Δεν υπήρχε θέμα μη συνέχισης

«Και πέρσι είχαμε ένα από τα μικρότερα μπάτζετ αλλά πήραμε το πρωτάθλημα»

της συνεργασίας, διότι ήμουν ευχαριστημένος. Δεν ήταν οικονομικό ζήτημα. Υπήρχαν κάποια θέματα διαδικαστικού χαρακτήρα που ρυθμίστηκαν και είμαι απόλυτα ευχαριστημένος. Υπήρξε κατανόηση και ευχαριστώ τη διοίκηση για αυτό.

—*Ήρθατε στη δύσκολη θέση να διακόψετε τη συνεργασία με παίκτες στους οποίους στηριχτήκατε πέρσι και πρόπερσι...*

Δεν ήταν και το πιο εύκολο πράγμα γιατί με τους πιο πολλούς ήμουν και συμπαίκτης. Όμως και οι ίδιοι καταλαβαίνουν ότι έτσι είναι το ποδόσφαιρο. Πρέπει να πάρεις σκληρές αποφάσεις. Εγώ ο ίδιος ενυμνήρωσα ότι δεν είναι στα πλάνα μου.

—*Πώς το κρίνατε αυτό;*

Δεν ήταν μόνο ποδοσφαιρικά κριτήρια. Κάποιοι ήταν βασικότατοι όμως έφυγαν λόγω ηλικίας – έπρεπε να γίνει ανανέωση. Πρόσφεραν, ανέβασαν την ομάδα αλλά νομίζω ήταν δεν μπορούσαν να ανταπεξέλθουν στην α' κατηγορία.

—*Ποιες είναι οι διαφορετικές απαιτήσεις της α' κατηγορίας;*

Πρέπει να είσαι συνέχεια σε εγρήγορση, δεν σκάνει λεπτό εφη-

«Ψάχνω ακόμα τέσσερις παίκτες» παραδέχεται στην «Κ» ο 37χρονος προπονητής, που σημειώνει ότι το σωματείο δεν έχει μπάτζετ για να καλύψουμε και τις 17 θέσεις ξένων/κοινοτικών».

συχασμού. Απαιτείται μέγιστος επαγγελματισμός, όμως οι πιο πολλοί παίκτες μας έχουν τις δουλειές τους. Χρειάζεται ταχύτητα για αυτό ψάχνω γρήγορους παίκτες, σε όλες τις θέσεις. Αν δεν είσαι γρήγορος, μπορείς να επιβιώσεις στη β' κατηγορία, αλλά στην α' κατηγορία είναι πολύ δύσκολο. —*Ακούγοντας κάποιος ότι δεν θα καλύψετε τις θέσεις των ξένων/κοινοτικών, συμπεραίνει πως πάτε στην*

α' κατηγορία για την εμπειρία...

Και στη β' κατηγορία είχαμε ένα από τα πιο χαμηλά μπάτζετ αλλά πήραμε το πρωτάθλημα. Απαιτείται σκληρή δουλειά και τύχη. Θα προσπαθήσουμε να εμφανίσουμε μια ανταγωνιστική ομάδα. Καθώς το μπάτζετ είναι περιορισμένο, πρέπει να δουλέψουμε περισσότερο, να γίνονται μελετημένες κινήσεις και καλύτερο ψάξιμο.

—*Ποιο θα είναι το όπλο της ομάδας σας τη νέα σεζόν;*

Η δουλειά και η ομαδικότητα, να βασίζομαστε στο σύνολο.

—*Πόσο διαφορετικά θα παίξετε σε σχέση με πέρσι;*

Η φιλοσοφία θα είναι ίδια: δεν πάμε για αξιοπρεπείς ήττες, θα προσπαθούμε να διεκδικούμε κάτι.

—*Η απειρία είναι μειονέκτημα;*

Παίζει ρόλο, όμως οι περισσότεροι παίκτες που μείνουν έχουν εμπειρίες, μπορούν εύκολα να προσαρμοστούν και να δέσουν με τους ξένους που έρχονται.

—*Πώς περιμένετε τη μάχη της σωτηρίας;*

Θα είναι δύσκολο για εμάς γιατί έχουμε το πιο μικρό μπάτζετ, οι άλλες ομάδες έχουν κάποια οικονομικά προβλήματα, θα φανεί με το ξε-

«Στην α' κατηγορία απαιτείται ταχύτητα. Δεν μπορείς να επιβιώσεις αν δεν είσαι γρήγορος»

κίνημα. Πέντε-έξι ομάδες θα παλέψουμε πιστεύω.

—*Πού θα πάτε για προετοιμασία;*

Στο Ελατοχώρι, από 27 Ιουλίου έως 6 Αυγούστου. Ξεκινάμε στην Κύπρο, στις 4 Ιουλίου.

—*Μόνο 12 ξένους/κοινοτικούς»*

Η Αγία Νάπα πήρε τρεις παίκτες από τον ΑΠΟΠ/Κινύρα (Κατσάνα, Ζίνιο, Ριέρα), έναν από τη Νέα Σαλαμίνα (Νίκιτς) και δυο από τις «μικρές» κατηγορίες της Πορτογαλίας (Μαρκίνιους, Ζάκσον), ενώ ανανέωσαν οι Ταβάρες και Ζάγιατς.

—*Μένουν τέσσερις μεταγραφές;*

Ναι, πάμε για τρεις θέσεις του άμεσου (κεντρικό αμυντικό, αμυντικό μέσο και σέντερ φορ) και έναν μέσο που να παίζει και δεξιά.

—*Δεν θα πάσετε το όριο των 17 ξένων/κοινοτικών;*

Δεν έχουμε το μπάτζετ να ανέβουμε τόσο ψηλά έτσι θα περιοριστούμε σε 12 ξένους/κοινοτικούς, διότι μην ξεχνάτε τα έξοδα για διαμερίσματα και αυτοκίνητα. Για το σωματείο είναι σημαντικό κονδύλι. Γι' αυτό και ψάχνω πολυθεσίτες παίκτες.

Η περιπέτεια της αδειοδότησης έγινε μάθημα στον ΠΑΟ

Στόχος να αποφευχθούν αντίστοιχες περιπέτειες

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ

Το αγκάθι της αδειοδότησης βγήκε τελικά αναίμακτα από τα πλευρά του Παναθηναϊκού και οι «πράσινοι» έχουν μια τη δυνατότητα να σχεδιάσουν με καλύτερες προϋποθέσεις την ομάδα της επόμενης περιόδου. Αν και οι εξελίξεις ήταν καλές, η θέση τους παραμένει δύσκολη και ο δρόμος ανηφορικός.

Το μοντέλο της λαϊκής βάσης βρίσκεται ακόμα στα σκαριά και δεν έχει δοκιμαστεί στην πράξη για να προφέρει ασφαλές δείγματα προσδοκίων. Είναι ένα εγχείρημα πρωτόγνωρο σε τέτοιο μέγεθος για την ελληνική πραγματικότητα και επιχειρείται σε ένα δύσκολο οικονομικό περιβάλλον.

Θα χρειαστεί, λοιπόν, να δοκιμασθεί σε βάθος χρόνου για να μπορεί ο προϋπολογισμός της επόμενης αγωνιστικής χρονιάς να στηρίζεται σε συγκεκριμένα δεδομένα, ώστε η ομάδα να ξέρει ποιά περίπου φτάνει το πάπλωμά της για να μπορεί να απλώσει μέχρι εκεί τα πόδια της.

Είναι προφανές ότι το πάθημα έγινε μάθημα στον Παναθηναϊκό και ο πρώτος στόχος του στο εξής θα είναι να αποφευχθούν αντίστοιχες περιπέτειες στο μέλλον. Αυτό προϋποθέτει μετρημένες κινήσεις και σφικτή οικονομική πολιτική, τουλάχιστον μέχρι να αρχίσει να λειτουργεί το μοντέλο της λαϊκής βάσης.

Μόνο αν υπάρξει η προσδοκώμενη ανταπόκριση από τους οπαδούς, θα ανέβει ο πήχης ψηλότερα αφού όμως εξασφαλισθεί πρώτα η οικονομική εξυγίανση της ομάδας, με την τακτοποίηση όλων των οφειλών της σε ένα εύλογο χρονικό ορίζοντα.

Με δεδομένο ότι δεν υπάρχει ακόμα ένα ασφαλές δείγμα γραφής, ο σχεδιασμός της επόμενης περιόδου δεν μπορεί να στηριχθεί σε αισιόδοξα σενάρια, όπως π.χ. μεγάλη ανταπόκριση των οπαδών και πρόκριση στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Διόλου απίθανο να συμβούν και τα δύο, αλλά ο προϋπολογισμός θα στηριχθεί υποχρεωτικά σε μια ρεαλιστική βάση και σε ένα μίνιμουμ προσδοκίων που θα απομακρύνουν τον κίνδυνο οικονομικών

Το μοντέλο της λαϊκής βάσης βρίσκεται ακόμα στα σκαριά και δεν μπορεί ο προϋπολογισμός της νέας περιόδου να βασιστεί σε αυτό.

Το μπάτζετ της νέας περιόδου θα είναι πολύ πιο χαμηλό αλλά ο Φερέρα αποδέχτηκε την προοπτική

εκτροχιασμών σαν κι αυτούς που έφεραν τον Παναθηναϊκό μισό βήμα πριν από τον γκεμμό.

Η εξασφάλιση της αδειοδότησης για τις εγχώριες και τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις ήταν μέχρι τώρα η προτεραιότητα για τον Γιάννη Αλαφούζο και στους στενούς συνεργάτες του. Από τη στιγμή που ξεπεράστηκε αυτός ο σκόπελος, τα μανίκια σηκώθηκαν ψηλά και άρχισε αμέσως ο σχεδιασμός της ομάδας της επόμενης περιόδου, με πρώτη κίνηση τη συμφωνία για την παραμονή του Ζεσουάλδο Φερέρα.

Ο Πορτογάλος προπονητής ξέρει ότι το μπάτζετ θα είναι πολύ πιο χαμηλό και αποδέχτηκε την προοπτική να φτιάξει μια νέα ομάδα σχεδόν από την αρχή, με όλη τη ξένη επιλογές ποδοσφαιριστών που μπορούν να κρατήσουν ψηλά τον βαθμό ανταγωνιστικότητας της, χωρίς μεγάλο κόστος.

«Δεν θα πήγαινα σε άλλη κυπριακή ομάδα»

Ο γγέτης της ΑΕΚ Ιάκωβος Παντελής περιμένει από την ομάδα του σπουδαιότερα πράγματα στη συνέχεια

Συνέντευξη στον ΗΡΩΔΟΤΟ ΜΙΛΙΑΤΙΔΟΥ

Ο κορυφαίος Κύπριος καλαθοσφαιριστής της σεζόν 2011-12, όπως αναδείχτηκε από την Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρας, 26χρονος (3/10/1985) Ιάκωβος Παντελής, τόνισε στην «Κ» ότι η φετινή χρονιά ήταν η καλύτερή του, στέκεται στο οικογενειακό κλίμα στην ΑΕΚ, στην επιστροφή του Λαρνακέα φιλάθλου στο γήπεδο, ενώ θεωρεί ότι η ομάδα θα είναι ακόμη καλύτερη στη συνέχεια. **—Ηταν φέτος η καλύτερή σου χρονιά;**

Μπορώ να πω πως ναι. Ήταν η καλύτερή μου χρονιά.

—Για ποιους λόγους ακριβώς;

Οι λόγοι είναι πολλοί. Όσο μεγαλύτεροι, καταλαβαίνεις κάποια πράγματα. Μου στάθηκε πολύ το συμβούλιο και πρώτος απ' όλους ο πρόεδρος. Η ομάδα ήταν μια οικογένεια φέτος και ο προπονητής ήταν μέλος αυτής της οικογένειας. Με εμπιστεύτηκε, κάναμε σωστή προετοιμασία και προπονήσεις και όλα αυτά βγήκαν στο γήπεδο.

—Υπάρχει πικρία με τον τρόπο που τελείωσε η σεζόν, με τον αποκλεισμό στον 5ο ημιτελικό των πλέι-οφ;

Ναι, υπήρξε πικρία. Το πιστεύαμε ότι μπορούσαμε να πάμε στους τελικούς και όπως ξέρουν όλοι, ο' αυτούς τους αγώνες δεν υπάρχουν φαβορί. Είναι 50-50.

—Πού μπορεί να φτάσει του χρόνου η ΑΕΚ;

Στόχος της ΑΕΚ θα είναι να διεκδικήσει οποιοδήποτε τίτλο από τους δύο. Το συμβούλιο δουλεύει με στόχο η ομάδα να ανεβεί σταδιακά επίπεδο. Και εδώ και δύο χρόνια αυτό συμβαίνει.

—Τι ακριβώς άλλαξε στην ΑΕΚ τα τελευταία 1-2 χρόνια;

Το συμβούλιο με τον τρόπο που δουλεύει. Δείχνει εμπιστοσύνη στους παίκτες που φέρνει, δεν γίνονται πολλές αλλαγές στο ρόστερ. Επίσης, ο πρωταρχικός στόχος του προπονητή και του συμβουλίου είναι να φέρουν παίκτες με καλούς χαρακτήρες. Και έτσι παίζουμε ως ομάδα.

—Είστε ικανοποιημένοι με την παρουσία των Λαρνακέων στο γήπεδο;

Φέτος στα πλέι-οφ ο κόσμος ήταν εκεί. Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε, να τον φέρουμε πίσω, επειδή είναι σημαντικό κομμάτι. Οι φιλάθλοι μας είναι και μακροχρόνιοι, όχι μό-

«Στόχος της ΑΕΚ θα είναι να διεκδικήσει οποιοδήποτε τίτλο από τους δύο», λέει ο Ιάκωβος Παντελής για την ερχόμενη σεζόν.

«Ξεκαθάρισα (σ.σ. στους ανθρώπους της Εθνικής) ότι είμαι στη διάθεσή τους»

νο ποδοσφαιριστή. Έχω ένα μικρό παράπονο, που στις άσχημες στιγμές δεν ήταν εκεί ο κόσμος. Όπως βλέπω, όμως, στη Λάρνακα, είναι έτοιμοι να έρθουν κοντά στο μπόσκετ και δεν νομίζω να έχω ξανά παράπονο. **—Μπορεί να διατηρηθεί και στο μέλλον σε υψηλό επίπεδο η ΑΕΚ; Είναι η οικονομική κρίση που τους τσακίζει όλους, ενώ όπως και να το κάνουμε, μία οικογένεια είναι που ουσιαστικά στηρίζει την ομάδα.**

Συμφωνώ μ' αυτά που λες, αλλά μπορεί να κρατηθεί σε υψηλό επίπεδο η ΑΕΚ. Η οικογένεια Λευκαρίτη κρατά ζωντανή την καλαθοσφαίρα και ό-

χι μόνο στη Λάρνακα, ο πρόεδρος (σ.σ. Ανδρέας Λευκαρίτης) αγαπά το μπόσκετ, δεν θα ξοδέψει λεφτά μόνο για 1-2 χρόνια. Σκοπός του είναι να αναδεικνύει παλαιά από τις ακαδημίες, βλέπουμε ότι ο κορμός θα είναι ο ίδιος με πέρι και στόχος είναι να φτιάξει μια ομάδα που θα πρωταγωνιστεί διαχρονικά.

—Θα ήθελες να ολοκληρώσεις την καριέρα σου στην ΑΕΚ;

Θα το ήθελα, ναι. Αλλά αν υπάρχει πρόταση για μένα από το εξωτερικό, οι πρώτοι που θα με παρακωρούσαν θα ήταν το συμβούλιο. Σε άλλη κυπριακή ομάδα, θα ήταν δύσκολο για μένα να πάω, είμαι στην ΑΕΚ αρχικά και δεν θα ήταν σωστό να αφήσω την ομάδα μου για άλλη ομάδα στην Κύπρο.

—Γιατί δεν παίζεις φέτος στην Εθνική, αν και κλήθηκε;

Ήταν λόγω του γάμου μου αποκλειστικά (σ.σ. παντρεύτηκε την Πα-

ρασκευή). Ήταν δύσκολο για μένα να αφιερωθώ στην ομάδα τον Μάιο, λόγω των τρεξίματων που είχα. Ζήτησα παράταση για τον Μάιο από την Εθνική. Έκανα όλα τα πιθανά σενάρια για να τα καταφέρω, αλλά ήταν δύσκολο. Δεν μπορούσα συνεχώς να έρχομαι Λευκωσία. Μίλησα με τους ανθρώπους της Εθνικής και τους είπα ότι αν με καλέσουν μετά τον γάμο, ευχαριστώ θα έρθω.

—Πάντως έχει καιρό να παίζεις στην Εθνική. Για ποιο λόγο έγινε αυτό;

Δεν συνέβαινε κάτι το σημαντικό, απλώς είχαμε κάποια προβλήματα στην Εθνική, αλλά δεν θέλω να μιλήσω ονομαστικά. Πάντα, μα πάντα τους έστελνα δικαιολογητικό, γιατί δεν ήθελα να έχω κανένα πρόβλημα με κανένα. Αυτή τη στιγμή δεν έχω κανένα πρόβλημα, ούτε με την Ομοσπονδία, ούτε με τους ανθρώπους της Εθνικής. Μίλησα με όλους τώρα, επισήμως, στα χαρτιά και στο τηλε-

φώνο και ξεκαθάρισα ότι είμαι στη διάθεσή τους, για να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα.

—Μεταίνωσες καθόλου που δεν παίζεις περισσότερο σε ομάδα πρωταθλητισμού;

Να πω την αλήθεια, οποιοσδήποτε καλαθοσφαιριστής θα ήθελε συνέχεια να πρωταγωνιστεί. Αλλά ποτέ δεν θα μετανιώσω που είμαι στην ΑΕΚ. Όσα προβλήματα και να υπήρχαν στην ομάδα, δεν θα το μετανιώσω ποτέ.

—Πώς χαρακτηρίζεις τον εαυτό σου μπασκετικά;

Μπορώ να παίζω και στη θέση «2», αλλά περισσότερο είμαι πόντ γκαρντ. Εξαρτάται όμως από τον προπονητή μου. Μου αρέσει να βλέπω τους συμπαίκτες μου στο γήπεδο και προσπαθώ να τους διαβάσω. Είμαι περισσότερο ομαδικός παίκτης, αν και φέτος σε 2-3 περιπτώσεις πέτυχα 20άρες.

ΜΙΚΡΑ ΜΠΑΣΚΕΤΙΚΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΜΠΑΣΚΕΤ

Η συμφωνία με Κινγκ

Την Τρίτη 5 Ιουνίου θα έρθει στην Κύπρο ο Άντονι Κινγκ, ο οποίος θα έχει δικαίωμα συμμετοχής με την Εθνική Κύπρου, αφού παίρνει διαβατήριο. Από τον πρώην αρχηγό της ΕΘΑ (2009-2011), ο οποίος στη συνέχεια έπαιξε σε Άρη και Πέρι στους Ντράγκονς, η ΚΟΚ δεν θα έχει οικονομικό όφελος, αλλά θα επωφεληθεί με τη γενική του παρουσία στην Κύπρο, ενώ ο γεννημένος στην Αλαμπάμα καλαθοσφαιριστής αποκτά κοινωνικό διαβατήριο, που θα τον βοηθήσει στην καριέρα του.

ΕΘΑ

Το πλάνο του Αδάμου

Επέστρεψε στην ομάδα που τον ανέδειξε προπονητικό ο Κυριάκος Αδάμου, ο οποίος βάζει μπροστά το πλάνο δημιουργίας μιας ισχυρής ομάδας, παρά το μειωμένο μπάτζετ. Δεν αναμένεται πως θα αλλάξουν πολλά στην ΕΘΑ, αλλά ο νεοαρχηγός θα διατηρήσει το πετυχημένο μοντέλο.

ΑΕΚ

Τα κενά στο ρόστερ

Τρεις ή τέσσερις θέσεις μένουν για να κλείσει το ρόστερ. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος ψάχνει για έναν Αμερικανό «1», έναν ή δύο κοινοτικούς στις θέσεις «2» και «3», καθώς και ένα «4άρι» κοινοτικό. Παράλληλα, υπάρχει αναμονή για την απάντηση του Βογιάντη Σούμπασιτς, ο οποίος παίζει στο «3». Από πέρι συνεχίζουν οι σέντερ Τζο Τζο Γκάρσια και Μάικ Χαρισσον, ο φόργουορντ Σαρόν Φίσερ και ο πόντ γκαρντ Ιάκωβος Παντελής και Τζάρετ Χαρτ.

ΖΗΝΩΝ

Το πήρε ο Ολυμπος

Την περασμένη εβδομάδα ολοκληρώθηκε το 3ο επίσημο τουρνουά μίνι μπασκέτ που διοργάνωσε ο Ζήνωνας. Ο Όλυμπος Αγκλιαντίας κατέκτησε τον τίτλο, κερδίζοντας στον τελικό την ΑΕΚ. Στον μικρό τελικό έπαιξαν οι ομάδες του Ζήνωννα Α' και Ζήνωννα Β'. Ο ΑΠΟΠ Πάφου πήρε το βραβείο «Ευ αγωνιάζεσθαι».

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 2012

ΕΞΙΝΗΣΕ ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΜΠΟΛΤ
Ο Τζαμάικανός κάτοχος του παγκοσμίου ρεκόρ σε 100 μ. και 200 μ., Πουσέιν Μπόλτ, έκανε χρόνο 9,76 στα 100 μ. του Ντάιμοντ Λιγκ της Ρώμης, ο γρηγορότερος χρόνος για το 2012. Ο Μπόλτ είναι το μεγάλο φαβορί όχι μόνο για να υπερασπιστεί το χρυσό που κέρδισε στο Πεκίνο, αλλά και για να καταρρίψει το δικό του ρεκόρ των 9,58.

Πουλούσε παράνομα εισιτήρια
Ο Βολαντίμιρ Γκερασένκο, υψηλόβαθμο στέλεχος της Ουκρανικής Ολυμπιακής Επιτροπής, αναγκάστηκε να παραιτηθεί, αφού συνεργείο του BBC τον βιντεοσκόπησε να προσπαθεί να πουλήσει μεξή και 100 εισιτήρια της Ολυμπιάδας.

Εκτός ο Κουένκ
Ο ακραίος επιθετικός της Μπαρσελόνα, Ισαάκ Κουένκ, θα είναι εκτός δράσης για τρεις με τέσσερις μήνες, μετά από αρθροσκόπηση στο δεξί γόνατο, με αποτέλεσμα να χάσει την Ολυμπιάδα, όπου θα συμμετείχε στο ποδοσφαιρικό τουρνουά με την U23 της Ισπανίας.

Μακριά από Ορεγκον ο Ρόμπλες
Οι αμερικανικές Αρχές δεν έδωσαν άγκυρα βίζα στον Κουβανό Ντεντρίκ Ρόμπλες, με αποτέλεσμα ο κάτοχος του παγκοσμίου ρεκόρ στα 110 μ. με εμπόδια να αποφασίσει να μην ταξιδέψει στο Όρεγκον για το Ντάιμοντ Λιγκ. Ο Ρόμπλες θα αγωνιστεί σύντομα στο Ντάιμοντ Λιγκ στη Νέα Υόρκη, η πρώτη κούρσα που θα κάνει στις ΗΠΑ στην καριέρα του.

ΧΡΥΣΤΑΛΛΕΝΗ ΤΡΙΚΩΜΗΤΗ
Ρυθμική Γυμναστική
«Ετοιμάζομαι για καμπ με τις Ρωσίδες»

«Αυτές τις μέρες είμαι στο Νίζνι Νόβγκοροντ, μια ώρα με το αεροπλάνο μακριά από τη Μόσχα για τους Πανερωπαϊκούς Αγώνες Ρυθμικής Γυμναστικής, ουσιαστικά τους τελικούς των προκριματικών αγώνων που έγιναν πέρι, καθώς τώρα στη Ρωσία πήγαν μόνο οι εικοσι πρώτες αθλήτριες».

«Για μένα ήταν αγώνες προετοιμασίας, δεν είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον το αποτέλεσμα. Επιστρέφω τη Δευτέρα (04/06) στην Κύπρο και ακολουθεί ένα προπονητικό κάμπινγκ στην Κροατία, στα τέλη Ιουνίου. Εκεί θα είμαι μέχρι αρχές Ιουλίου, με την εθνική ομάδα της Ρωσίας, τις καλύτερες αθλήτριες της χώρας. Πηγαίνουμε σχεδόν κάθε χρόνο σε κάμπινγκ με τη Ρωσία, καθώς το επίπεδο των αθλητριών με βοηθάει να βελτιώνομαι, ενώ από προπονητική άποψη παίρνετε και μία δεύτερη γνώμη».

«Πριν από την Ολυμπιάδα έχουσα και το Παγκόσμιο στη Λευκωσία, θα επιστρέψω στη βάση μου στη Λάρνακα και σχεδόν αμέσως φεύγω για Λονδίνο, με το πρώτο γκρουπ που αναχωρεί στις 23 Ιουλίου. Αυτό το καλοκαίρι μόνο δύο εβδομάδες θα είμαι στην Κύπρο».

«Μετά την εξασφάλιση της πρόκρισης έχω κάνει τρεις αγώνες φέτος, δεν είναι πάρα πολλοί, καθώς είμαστε σε ολυμπιακή χρονιά. Δουλεύουμε τα προγράμματα της Ολυμπιάδας, είναι λίγο αλλαγμένα σε σύγκριση με τα περσινά».

ANNA ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Κολύμβηση
«Είμαστε στην αναμονή»

«Γύρισα στην Αθήνα μετά το Πανεευρωπαϊκό του Ντέμπρεσεν. Εκεί δεν μου βγήκε η καλή κούρσα. Δεν μπορώ να πω ότι δεν ήμουν σε καλή κατάσταση, αλλά δεν πήγα και τόσο καλά».

«Τώρα θα θάω ένα φορμάρισμα για την τελευταίου μου κούρσα. Υπάρχει το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα στα τέλη Ιουνίου και οι Διασωματειακοί στην Κύπρο, το ίδιο Σαββατοκύριακο. Δεν ξέρω ακόμα πού θα κολυμπήσω».

«Θέλω να κατεβάσω το 200άρι κάτω από δύο λεπτά (σ.σ. Παγκύπριο Ρεκόρ 2:00.55, δικό της από το Πεκίνο, πέρι πήρε το «χαμπλό» όριο με 2:00.88), αν και δεν παίζει ρόλο στη διαδικασία πρόκρισης στην Ολυμπιάδα, καθώς είναι απίθανο να φτάσω στο 1:58.00 για να πάρω το κανονικό όριο».

«Τώρα με το «χαμπλό» όριο είμαστε στην αναμονή, τόσο εγώ όσο και ο Αλέξανδρος (σ.σ. Μπακτιφόρος) μέχρι τις 3 Ιουλίου, κάπου εκεί θα μάθουμε αν τελικά θα πάμε στο Λονδίνο. Εγώ, πάντως, προετοιμάζομαι για να κολυμπήσω στους Ολυμπιακούς Αγώνες, ωστόσο είναι थολά τα... νερά, δεν ξέρουμε πώς θα μας επλέρουν ή αν η Κύπρος θα πάρει wild cards τελικά».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΕΛΛΗΣ
Στίβος, δισκοβολία
«Έχω το όριο στα χέρια μου»

«Όλοι μου οι αγώνες είναι πάνω από 61 μέτρα φέτος, έχω και τα 62 μ. Δεν ξέρω γιατί δεν μου βγήκε έως τώρα η βολή στο ολυμπιακό όριο των 63 μ. Στους τελευταίους αγώνες οι συνθήκες δεν ήταν καλές. Θεωρώ ότι έχω όριο στα χέρια μου. Αν έρθει θα αποβάλω το άγχος και θα προστοιμαστώ διαφορετικό για το Πανεευρωπαϊκό και την Ολυμπιάδα».

«Στο Χάλε έριξα 61,86 μ. αν και με έβαλαν σε γκρουπ με αδύναμους αθλητές, ο άνεμος δεν ήταν υπέρ μου, το γήπεδο ήταν σε κακή κατάσταση και μετά τα 58 μ. είχε ανοδική κλίση».

«Πολλοί λένε πως αν έμενα και έριχνα στα «Μάτσεια» θα είχα τώρα το όριο, όμως οι συνθήκες στη Γερμανία έμοιαζαν ιδανικές όταν πήρα την απόφαση, ενώ οι προβλέψεις έλεγαν πως στη Λευκωσία θα έριχνα χωρίς συναγωνισμό και με κακό καιρό».

«Αυτό το Σαββατοκύριακο θα είμαι στην Κρήτη για αγώνες στο Ηράκλειο και στα Χανιά, ενώ την ερχόμενη εβδομάδα είναι οι Παγκύπριοι. Ελπίζω να βγει το όριο τουλάχιστον για τους Πανεευρωπαϊκούς (62,90 μ), ώστε να έχω άλλον ένα αγώνα».

«Συνεχίζω τη προετοιμασία στο ΓΣΠ, πρωί - απόγευμα, με τον Κώστα Βασιλειάδη, όπως και οι υπόλοιποι ρίπτες».

ΚΑΡΙΟΛΟΥ - ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ
Ιστιοπλοΐα, RS:X - Laser
Τρέχουν στην ολυμπιακή «πίστα»

«Στα νερά όπου σε δύο μήνες θα αγωνιστούν με στόχο τη Medal's Race των Ολυμπιακών Αγώνων, πέφτουν τη Δευτέρα (04/06) οι Ανδρέας Καριόλου και Παύλος Κοντίδης, στις κατηγορίες RS:X και Finn, αντίστοιχα».

«Ο Καριόλου, Νο13 στην παγκόσμια κατάταξη του αγωνισματός του, μετά από ένα δεκαήμερο στην Κύπρο πέταξε πάλι για τη Μεγάλη Βρετανία την Παρασκευή (01/06), με τελικό προορισμό τον κόλπο του Γουέιμουθ, όπου θα λάβει χώρα η ολυμπιακή ρεγκάτα «Skandia Sail for Gold».

«Αντιθέτως ο Κοντίδης, Νο9 στον κόσμο στα Laser, έχει στρατοπεδεύσει το τελευταίο διάστημα στην περιοχή, προετοιμαζόμενος για την Ολυμπιάδα».

«Στους αγώνες θα λάβουν μέρος 723 αθλητές από 59 χώρες, ενώ τους συνοδεύουν 249 προπονητές».

«Αυστηρώς για τον Καριόλου δεν κατέστη δυνατό να έχει μαζί του τον προπονητή Κώστα Συμεωνίδη, καθώς η μεταβαση στους αγώνες «κόλλησε» σε οικονομικούς λόγους».

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

Μακριά από τα Ευρωπαϊκά Κύπελλα η Κύπρος

Για ακόμη μία χρονιά η Κύπρος απέχει από τα καλοκαιρινά Ευρωπαϊκά Κύπελλα. Πρόκειται για πρωταθλήματα σε επίπεδο εφήβων εθνικών ομάδων που διοργανώνονται κάτω από την ομπρέλα της Τένις Ευρώπης και που θυμίζουν Ντέιβις Καπ, αλλά για μικρότερες ηλικίες.

Στις συγκεκριμένες διοργανώσεις συμμετέχουν 32 χώρες, ανάμεσά τους και φτωχότερες ομοσπονδίες όπως οι Ελλάδα και Μολδαβία, αφού στα εν λόγω πρωταθλήματα μοναδικό κόστος για τις χώρες είναι τα αεροπορικά εισιτήρια, μιας και τα υπόλοιπα έξοδα (διαμονής και διατροφής) καλύπτονται πλήρως από τα ταμεία της Τένις Ευρώπης.

Τα Ευρωπαϊκά Κύπελλα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με τις εποχές, χειμερινά και καλοκαιρινά. Τα χειμερινά από τη στιγμή που στεγαζονται σε indoor εγκαταστάσεις, είναι μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία για τους αθλητές μας να «πάρουν» αγώνες στα πόδια τους σε τέτοιες συνθήκες και επιφέρει, την ίδια στιγμή που τα καλοκαιρινά, με τους αθλητές μας απολαγμένους από τις μαθητικές τους υποχρεώσεις, ανάλογα με τις πρώτες τάξεις ευκαιρία για διάκριση, σε μία τέτοια σημαντική διοργάνωση.

Δεν είναι μόνο η συγκομιδή βαθμών ή οι πιθανές επιτυχίες -αν και αυτές, σε ομαδικό επίπεδο και στην κατάσταση που βρίσκονται οι αντιπροσωπείες μας σύμφωνα με την κατάταξη τους- να πρέπει να θεωρούνται θέμα χρόνου, αλλά η συμμετοχή σε μία τέτοια διοργάνωση.

Νωπιά είναι ακόμη στη μνήμη μας τα λόγια της Κύπριας διευθύντριας του Τένις Ευρώπης Junior Tour, Στέφανης Καμπερή, σε συνομιλία που είχε με το Cyprus Tennis Society.com: «Τα Ευρωπαϊκά Κύπελλα έχουν άλλη χάρη, σε σχέση με αυτά που σε ατομικό επίπεδο τρέχουν οι αθλητές. Παίζουν για τη χώρα τους, κινούν σαν ομάδα, κάνουν σαν ομάδα, ενώ και το επίπεδο διοργάνωσης αυτών των πρωταθλημάτων, αποτελεί από μόνο του μια τεράστια εμπειρία».

ΓΡΑΦΕΙ: www.CyprusTennisSociety.com

Ακτινογραφία στους ultrathin

Έρχονται οι «υπερφορτοί» με μικρό βάρος και πάχος και σε προσιτές τιμές

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Φορητοί υπολογιστές που θα τίθενται σε λειτουργία μέσα σε ελάχιστα δευτερόλεπτα, θα έχουν μικρό βάρος και πάχος και, κυρίως, θα ξεκινούν από αρκετά χαμηλές τιμές. Αυτά θα είναι τα βασικά χαρακτηριστικά των ultrathin, μιας καινούργιας κατηγορίας «υπερφορητών» κομπιούτερ που σύντομα θα κάνουν την εμφάνισή τους στην αγορά και οι οποίοι θα βασίζονται στη νέα, δεύτερη γενιά επεξεργαστών Trinity της αμερικανικής εταιρείας AMD. Σαν τους υπερφορητούς υπολογιστές ultrabook με επεξεργαστές της Intel, πολλοί από τους οποίους βρίσκονται ήδη και στα ελληνικά καταστήματα, οι λεπτοί και με ελάχιστο βάρος ultrathin θα προσφέρουν επίσης μεγάλη αυτονομία. Με τη διαφορά ότι, όπως ανακοίνωσε η AMD παρουσιάζοντας τους Trinity την περασμένη εβδομάδα, οι υπερφορητοί της θα είναι έως και 25% φθηνότεροι. Έτσι, αν στις ΗΠΑ οι τιμές των ultrabook αρχίζουν σήμερα από 750 δολάρια, ο πιο προσιτός ultrathin θα πωλείται 500 δολάρια.

Χαμηλό κόστος
Η χαμηλή τιμή οφείλεται στο μικρότερο κόστος κατασκευής του εγκεφάλου των υπολογιστών, αφού στην πραγματικότητα κάθε Trinity είναι μια «μονάδα επιταχυνόμενης επεξεργασίας» (APU), δηλαδή ένα τσιπ στο οποίο ενσωματώνεται και η κάρτα γραφικών, εκτός από τον επεξεργαστή. Παρόλο που η ίδια αρχιτεκτονική χρησιμοποιήθηκε και στην πρώτη γενιά επεξεργαστών της AMD, στους Llano, οι Trinity είναι αρκετά βελτιωμένοι. Έτσι, θερμίζονται πολύ λιγότερο, με αποτέλεσμα να είναι ιδανικοί για φορητά μηχανήματα με μικρό πάχος – για να μπορεί ένα λάττηρα να χαρακτηριστεί ultrathin, θα πρέπει το προφίλ του να μην ξεπερνά τα 2,2 εκατοστά. Ακόμη καλύτερα, οι Trinity έχουν πολύ μικρότερη καταναλωση ρεύματος: έτσι, ένα ultrathin κομπιούτερ μπορεί να λειτουργήσει έως και

Αν στις ΗΠΑ οι τιμές των ultrabook αρχίζουν σήμερα από 750 δολάρια, ο πιο προσιτός ultrathin θα πωλείται 500 δολάρια.

Βασίζονται στη νέα, δεύτερη γενιά επεξεργαστών Trinity και είναι ανταγωνιστικοί των MacBook Air της Apple και των ultrabook.

για 12 ώρες πριν χρειαστεί να επαναφορτιστεί.

Από την άποψη της φορητότητας, οι ultrathin θα έχουν να ανταγωνιστούν τόσο τα MacBook Air της Apple όσο και τα δεκάδες ultrabook που διατίθενται σήμερα ή αναμένεται να κυκλοφορήσουν σύντομα – μάλιστα, αν τα σημερινά ultrabook χρησιμοποιούν τους επεξεργαστές δεύτερης γενιάς Sandy Bridge της Intel, ήδη έχουν ανακουσθεί μοντέλα που βασίζονται στους τρίτης γενιάς επεξεργαστές Ivy Bridge, οι οποίοι είναι ακόμη πιο

εξελιγμένοι. Συνεπώς, πολλά έγκυρα ούτι τεχνολογίας, όπως το Cnet, αμφιβάλλουν για το κατά πόσο οι Trinity θα είναι εξίσου γρήγοροι με τους Ivy Bridge, στην περίπτωση προγραμμάτων που ο υπολογιστής αξιοποιεί μόνο τον επεξεργαστή για να «τρέξει».

Ωστόσο, οι περισσότεροι ειδικοί εκτιμούν πως οι δυνατότητες των Trinity θα εκτινάσσονται όταν εκτελούν προγράμματα και εφαρμογές που περιέχουν γραφικά – όταν δηλαδή οι ultrathin θα «ανοίγει» ιστοσελίδες με γραφικά και βίντεο ή όταν θα αναπαράγει ταϊνίες.

Για να αξιοποιηθεί στον μέγιστο βαθμό η κάρτα γραφικών των Trinity και το λογισμικό του, άλλωστε, η AMD έχει συνεργαστεί με προγραμματιστές γνωστών φυλλομετρητών (Internet Explorer, Chrome, Firefox), όπως και εφαρμογών για την αναπαραγωγή αρχείων multimedia (Vlc media player) και για την επεξεργασία εικόνων (Adobe Photoshop CS6). Σύμφωνα με το Cnet, το ίδιο λογισμικό θα επιτρέπει στους ultrathin να διαχειρίζονται επίσης πιο αποτελεσματικά τη σύνδεσή τους στο Internet, ώστε να «φορτώνονται» πιο γρήγορα τα online βίντεο.

Δοκιμές

Βέβαια, όλα αυτά τα πλεονεκτήματα μένει να αποδειχθούν μέσα από τις δοκιμές των πρώτων ultrathin μοντέλων με επεξεργαστές Trinity που θα λανσαριστούν στο εμπόριο. Μοντέλα που δεν θα είναι λίγα αφού, λαμβάνοντας υπόψη και τους Trinity που προορίζονται για επιτραπέζιους υπολογιστές και all-in-one PC, η AMD ανακοίνωσε πως και άλλα οικογενειακά επεξεργαστών της δεν θα έχει χρησιμοποιήσει ποτέ άλλοτε σε τόσο πολλά κομπιούτερ, από κατασκευαστές όπως η Acer, η Asus, η Lenovo, η Samsung, η Sony και η Toshiba. Η Hewlett-Packard συμπεριέλαβε ένα μηχανήμα με το τσιπ της AMD στη νέα σειρά φορητών υπολογιστών της Sleekbook, το οποίο έχει οθόνη 15,6 ιντσών, πάχος 1,89 εκατοστά και βάρος 1.800 γραμμαρίων.

VX2460h-LED VIEWSONIC Οικολογική με λεπτό προφίλ

Σήμερα κατατεθέν της νέας VX2460h-LED της Viewsonic είναι το λεπτό προφίλ, καθώς το πάχος της δεν ξεπερνά το 6,8 χιλιοστά, παρά το μέγεθός της (24 ίντσες). Η οθόνη υποστηρίζει επίσης ανάλυση Full HD, πετυχαίνει χρόνο απόκρισης 2 ms και δυναμικό αντίστροφο 40.000.000:1, ενώ στη λειτουργία Eco Mode καταναλώνει 40% λιγότερο ρεύμα από τα συμβατικά μοντέλα.

BENQ LM100 Φωτογραφική για ακραίες καταστάσεις

Αντικαθιστώντας τις χαμηλές θερμοκρασίες (έως -10 βαθμούς Κελσίου), στο νερό (σε βάθος μέχρι 5 μέτρα), στη σκόνη και στις πιέσεις υποσχετεί η ψηφιακή φωτογραφική μηχανή LM100 της BenQ. Με αισθητήρα 14 Megapixel, οπτικό ζουμ 4x και φακό 25mm, η LM100 μπορεί να προσαρμόζεται στις συγκεκριμένες κάθε φορά φωτογραφικές συνθήκες και είναι εξοπλισμένη με οθόνη LCD 2,7 ιντσών για να μπορεί ο κάτοχός της να ελέγχει άμεσα τις λήψεις του.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ
ID.13041. Ημιανεξάρτητη πολυτελής οκία στον Στρόβιλο 3 υπνοδωματίων, 161τ.μ σε 172τ.μ οικοπέδο, διαθέτει κήπο και βρίσκεται σε εξαιρετική περιοχή. Τιμή 280.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.20901. Οκία σε νεόκτιστη περιοχή στο Παλιόματιο 3 υπνοδωματίων, 160τ.μ σε 250τ.μ οικοπέδο. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε ιδιωτικό δρόμο. Τιμή 210.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.21680. Μοντέρνα ανεξάρτητη οκία στην Μακεδονίτσα 4 υπνοδωματίων, 200τ.μ σε 220τ.μ οικοπέδο. Η οκία διαθέτει άνετους λειτουργικούς χώρους. Τιμή 390.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.20999. Μοντέρνα ανεξάρτητη οκία στην Καλόθεα 4 υπνοδωματίων, 211τ.μ σε 248τ.μ. με ωραίο κήπο και βρίσκεται πάνω σε ύψωμα. Τιμή 318.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

143τ.μ με 33τ.μ βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 450.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.21450. Ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα στον Άγιο Ανδρέα 2 υπνοδωματίων, 100τ.μ με 20τ.μ βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής βρίσκεται δίπλα από πάρκο σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 189.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22418. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στην Μακεδονίτσα, 80τ.μ με 30τ.μ βεράντα, το 2011, με ωραίο κήπο, εξοπλισμένο με ηλεκτρικές συσκευές, κλιματισμό και παρκέ πάτωμα. Τιμή 219.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22162. Ευρύχωρο διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην Έγκωμη, 135τ.μ και 14τ.μ βεράντα. Βρίσκεται σε εξαιρετική περιοχή και διαθέτει κλιματισμό, 2 καλυμμένα πάρκινγκ και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 180.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.15956. Μοντέρνο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον Αρχάγγελο, 84τ.μ με άνετη βεράντα 9τ.μ, διαθέτει en-suite shower στο κύριο υπνοδωμάτιο, καλυμμένο πάρκινγκ και αποθήκη. Τιμή 160.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22221. Ολοκλήρωτο διαμέρισμα στον Στρόβιλο 3 υπνοδωματίων, 101τ.μ με 20τ.μ βεράντα. Διαθέτει μοντέρνο παρκέ και θερμάνση. Τιμή 210.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.18927. Διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην Παυρούπολη 2007, 100τ.μ με 40τ.μ βεράντα, με τίτλο ιδιοκτησίας και en-suite shower, κοντά στο κέντρο της Λευκωσίας. Τιμή 150.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22345. Διαμέρισμα 1 υπνοδωματίου στο Παραλίμη, 45τ.μ με 12τ.μ βεράντα, AM.532 AA.442

βρίσκεται στον 2ο όροφο σε μικρή πολυκατοικία, με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 69.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22327. Διαμέρισμα στο Κάππηρο προς Ορφανή 2 υπνοδωματίων στον 1ο όροφο, του 2007. 66τ.μ πλήρως επιπλωμένο με βεράντα 9τ.μ. Πολύ κοντά στην θάλασσα. Τιμή 84.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22354. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίου στο Κάππηρο του 2007, 74τ.μ πλήρως επιπλωμένο με μεγάλη βεράντα 43τ.μ και με ωραία θέα. Πολύ κοντά στην θάλασσα. Τιμή 94.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.20224. Μεζονέτα 2υπνοδωματίων στο Παραλίμη, 82τ.μ του 2008. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή και διαθέτει καινούρια πενιχτή κωνική χρήση. Τιμή 128.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22390. Κατοικία 3 υπνοδωματίων στον Πρωταρά, 132τ.μ σε 245τ.μ οικοπέδο. Βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από την παραλία του Crystal Spring Hotel. Διαθέτει χώρο για πισίνα. Τιμή 240.000 (συμ. 5% ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22629. Καινούρια κατοικία 3υπνοδωματίων στο Παραλίμη, 125τ.μ σε 195τ.μ οικοπέδο. Βρίσκεται κοντά στην υπεργραμμή LIDL σε ήσυχη περιοχή. Με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 173.000 (συμ. 5% ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.19010. Καινούρια κατοικία 3 υπνοδωματίων στην Αγία Νάπα, 110τ.μ σε 214τ.μ οικοπέδο. Διαθέτει χώρο για barbecue. Βρίσκεται πολύ κοντά στην παραλία Nissi beach. Τιμή 298.000 (συμ. 5% ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

LUXURY APARTMENT TO LET NICOSIA
FOR MORE INFORMATION CALL: 99328232
4 bedr. (one master bedr.) brand new modern floor luxury apartment, fitted kitchen with all electrical appliances, central floor heating, VRV air condition, electric shutters, 4wacs, 3 bathrooms, large covered veranda, big open space sitting, dining areas and TV room in a very quiet area in a small building, near American and Russian embassies.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΜΕΝΟ 72 τμ
σε γειτονιά ήσυχη και ευχάριστη, κοντά στην Εκκλησία Χρυσόλεσσας Στρόβιλου, Στάση Λεωφορείου, Ημιεπιπλωμένο, Μεγάλο Υπνοδωμάτιο με κλιματισμό, Μεγάλο Σαλόνι, Κουζίνα, Μπάνιο, Θερμοσίφωνας πιασός, Αποχωρητήριο, 2 Βεράνες καλυμμένες, Στάθμευση για ένα αυτοκίνητο, 390 ευρώ. Μεσίτες αποκλείονται. Τηλ. 99434350.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΑ- Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ. μ. σε 600 τ. μ. οικόσιτο τεμάχιο, στην Αλάμπρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας- Λεμεσού. Τιμή: € 300.000 ☎ 99622427

FOR RENT APARTMENT 72 sq.m. RENOVATED
quiet and pleasant neighborhood, near Chryseleousa Church Strovolos, bus station, semi furnished, large bedroom with a/c, large living room, kitchen, bathroom with WC, solar heater, 2 covered verandas, parking, 390 euro. Agents excluded. Tel. 99434350.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ- Πωλείται οικόσιτο τεμάχιο, 669 τ.μ., στο Παλιομέτοχο. Τιμή: € 90.000 ☎ 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα σε μικρή πολυκατοικία, ενός υπνοδωματίου, με αποθήκη και πάρκινγκ καλυμμένο σε ήσυχη περιοχή στην Λακατάμεια. **Τιμή ευκαιρίας: 79.000 ευρώ Για πληροφορίες στο τηλ. 99685743**

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ- Πωλείται οικόσιτο τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπρα, μεταξύ Παλαιού και Νέου δρόμου Λ/σίας- Λεμεσού. Τιμή: € 170.000 ☎ 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ
Πωλείται οικοπέδο με τίτλο στην Ορμείδα 727μ οικόσιτο μέσο στο χωριό. Πολύ καλή τοποθεσία. Επικ. Από τις 10.00 – 22.00 Τηλ. 99082525

ΠΩΛΕΙΤΑΙ- Τηλεσκοπικό Ανυψωτικό μηχάνημα (forklift) MERLO- με 17 Μέτρα ανυψωτήρα, 3 ½ χρόνων σε 3000 ώρες λειτουργίας. ☎ 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ
Πωλείται οικοπέδο σε ύψωμα, πλησίον του Carolina Park 538τ.μ. με 24 μέτρα πρόσφυ, με τίτλο ιδιοκτησίας, έναντι τεράστιου χώρου πρασίνου, για γρήγορη πώληση. Τιμή 195.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22320. Πωλείται οικοπέδο με τίτλο ιδιοκτησίας στην είσοδο του Γερίου από Λεωφόρο Αθάλασσης 622 τ.μ, εφάρπεται με χώρο πρασίνου και χαλιτκή γη, σε μοντέρνα περιοχή, ΣΔ 80%. Τιμή 222.000 . G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.21715. Πωλείται εξαιρετικό οικόπεδο στην Λακατάμια 533τ.μ, περιοχή "Φάρμα Σαμψών", έναντι χώρου πρασίνου, για γρήγορη πώληση, ΣΔ 60%. Τιμή 243.000 . G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442
ID.22242. Πωλείται οικόπεδο στον Στρόβιλο στην προνομαστή περιοχή "Λόφος 558 τ.μ. με μεγάλη πρόσφυ, κατόλληλό για πολυτελή κατοικία. Τιμή 428.000 . G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ενοικιάζονται
Διαμέρισμα
2 υπνοδωματίων σε άριστη κατάσταση με αποθήκη, υπόγειο parking, Storage Heaters και Air-condition, στην οδό Νίκου Γεωργίου 8, Άγιοι Ομολογητές, περιοχή πρώην CDH, πολυκατοικία ΚΕΡΜΙΑ Block B1. Τιμή συζητήσιμη.
Γραφείο
180 τ.μ. σε άριστη κατάσταση, ευρύχωρο και λειτουργικό, με raise floor, πλήρως ανακαινισμένο και εξοπλισμένο, στο εμπορικό κέντρο GALAXIAS, Λεωφ. Μακαρίου - Λευκωσία. Τιμή συζητήσιμη.
Για πληροφορίες τηλ. 22452064, 99433610

πωλούνται
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
2 υπνοδωματίων σε άριστη κατάσταση με αποθήκη, υπόγειο parking, Storage Heaters και Air-condition, στην οδό Νίκου Γεωργίου 8, Άγιοι Ομολογητές, περιοχή πρώην CDH, πολυκατοικία ΚΕΡΜΙΑ Block B1. Τιμή συζητήσιμη.
ΓΡΑΦΕΙΟ
180 τ.μ. σε άριστη κατάσταση, ευρύχωρο και λειτουργικό, με raise floor, πλήρως ανακαινισμένο και εξοπλισμένο, στο εμπορικό κέντρο GALAXIAS, Λεωφ. Μακαρίου - Λευκωσία. Τιμή συζητήσιμη.
Για πληροφορίες τηλ. 22452064, 99433610

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ
Οικόσιτο, γωνιακό 6200 τ.μ., σε ωραία τοποθεσία στις παρυφές του λόφου Μαντά, Ανθούπολη - Λευκωσία. Άμεση μεταβίβαση. **Τιμή 215.000 για γρήγορη πώληση. Τηλ: 99 621 380**

Πωλείται BMW X3
Πωλείται BMW X3 sport pack, μαύρο με αριθμούς εγγραφής ΚΤ3 20άρι diesel, με 85.000 μίλια, εξωτερικά πατινιά και 17άρια rims. Μηχανικά ολοκλήρωτο. **Τιμή 18.000 ευρώ. Τηλ. 96363001.**

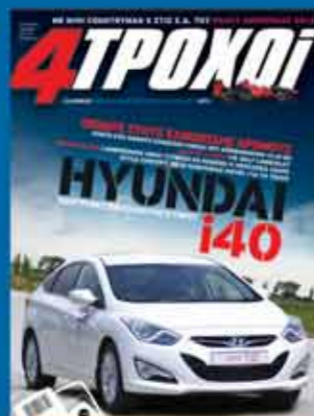
GENI HOME Developers Ltd
www.genihome.com
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΕΣ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΤΡΙΩΝ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΩΝ & ΣΟΦΙΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΤΙΣΣΑΣ ΠΛΗΣΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΟΣ **ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ GENI HOME DEVELOPERS LTD ΤΗΛ: 99683540**

ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΕΙΑ ΣΟΥ!

Για πάντα πρωταθλητές. 80 χρόνια συγκινήσεις.
Η ιστορία της εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου από το 1929
Ένα λεύκωμα-ορόσημο και ένα συλλεκτικό DVD με το **MAN** Ιουνίου

MAN + 4 ΤΡΟΧΟΙ

Αντικικό Προνόμιο

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - MAN Magazine

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

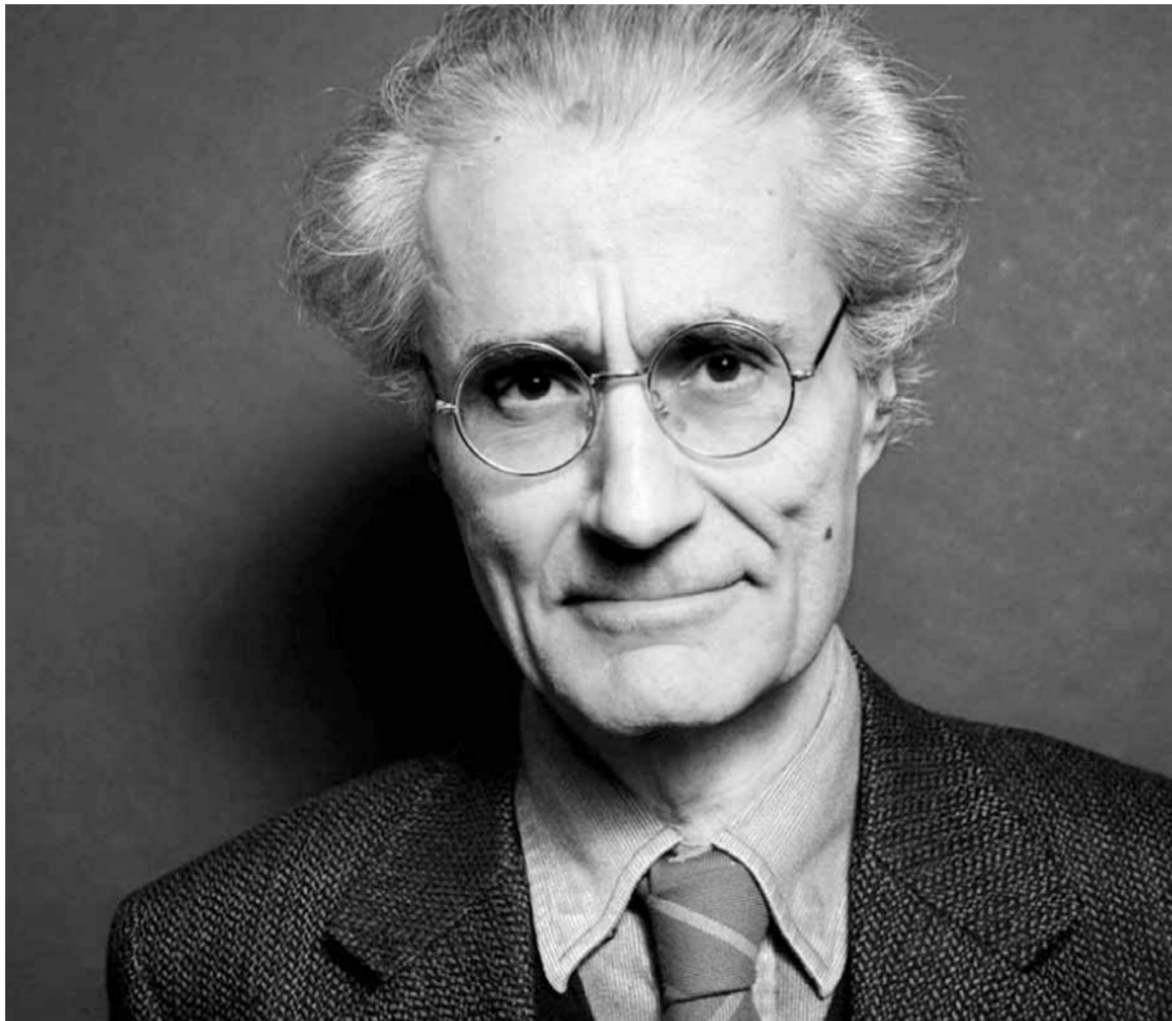
ΤΕΥΧΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ - ΜΟΝΟ €4,90

Αντιμετωπίστε τη γερμανική δικτατορία

Ο σπουδαίος Ιταλός ελληνοιστής Λουτσιάνο Κάνφορα υποστηρίζει ότι η Ελλάδα πρέπει να προωθήσει μια μεσογειακή συμμαχία

Συνέντευξη στον **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟ**

Η ελληνική κρίση, παρούσα παγκοσμίως, έχει ενεργοποιήσει Ευρωπαίους διανοούμενους που προβληματίζονται για το μέλλον και τις προοπτικές της Ε. Ε., όπως τουλάχιστον αυτές προδιαγράφονται τα τελευταία δύο χρόνια. Ένας από αυτούς είναι και ο Ιταλός ειδικός των κλασικών γραμμάτων κ. Λουτσιάνο Κάνφορα. Ο καθηγητής από το Μπάρι θα βρεθεί στις 20 Ιουνίου στις Βρυξέλλες, όπου σε μια εκδήλωση η οποία πραγματοποιείται υπό την αιγίδα του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Χέρμαν βαν Ρομπέ θα μιλήσει για την ανάγκη υ-

«Η λιτότητα, την οποία απαιτούν όσοι τάσσονται υπέρ της παθισμένης και απάνθρωπης υπερπόησης του ενιαίου νομίσματος, βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τη διατήρηση της ύπαρξης του κοινωνικού κράτους», δηλώνει ο Λουτσιάνο Κάνφορα.

παϊκή προοπτική της χώρας που, εν ολίγοις, συμπυκνώνεται στο δίλημμα μεταξύ της λήψης των μέτρων του Μνημονίου ή της ανεξέλεγκτης χρεοκοπίας και της εξόδου από την Ευρωζώνη. Θεωρείτε ότι η Ελλάδα οδεύει σε ένα επικίνδυνο μονοπάτι;

— Κατά την άποψή μου το πρόβλημα είναι βαθύτερο. Όλες οι δραστηριότητες που εμφανίζονται ση-

μερα έχουν τις ρίζες τους στον τρόπο που εξ αρχής σχεδιάστηκε το ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Σε αυτό ενυπάρχει μια θεμελιώδης τρέλα η οποία συνίσταται στο εξής γεγονός: έχει υιοθετηθεί ένα ενιαίο νόμισμα, έχουν θεσμοθετηθεί αυστηροί κανόνες για τη διατήρηση της αξίας του, δίχως παράλληλα να έχει δημιουργηθεί ένα ομοσπονδιακό κράτος. Με βάση αυτό το δεδομένο, εί-

ναι απολύτως αναμενόμενο η πραγματική και ουσιαστική διακυβέρνηση της Ε. Ε. να πέφτει στα χέρια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που πρακτικά συνιστά τη μόνη ενιαία ευρωπαϊκή δομή. — **Όλη αυτή η κρίση έχει αναδείξει και άλλα ερωτήματα, υπαρκτά χαρακτηριστικά. Αν, ας πούμε, ανήκει η Ελλάδα στην Ευρώπη...** — **Επανερχομαι σε εκείνο που έλεγα και**

απαντά σε αυτό που με ρωτάτε. Οι τραπεζίτες έχουν τώρα όλη την εξουσία και έχουν το δικαίωμα να υπαγορεύσουν οι ίδιοι ποια χώρα «ανήκει στην Ευρώπη» και ποια όχι! Η Ελλάδα είναι ο στόχος αυτής της συγκαλυμμένης δικτατορίας... Και είναι πολύ απλό να αντιληφθεί κάποιος γιατί συμβαίνει αυτό. Με μια επιστροφή στη «δραχμή» τα ελληνικά προϊόντα θα ανακούσαν την «ανταγωνιστικότητα» τους στην αγορά και ο τουρισμός θα επανερχόταν στην κατάσταση που βρισκόταν πριν από το ευρώ: θα γινόταν ξανά η μεγαλύτερη πηγή εσόδων για την Ελλάδα. Το παράδειγμα των Ελλήνων θα μπορούσαν να μιμηθούν η Ισπανία, η Ιταλία και η Πορτογαλία. Από τη στιγμή που όλες αυτές οι χώρες θα αποφασίσαν να προχωρήσουν σε μια τέτοια κίνηση, θα αντιμετωπίζαν οριστικά και τη γερμανική δικτατορία που έχει επιβληθεί στη Μεσογειακή Ευρώπη.

— Έχετε αναφερθεί στην ανισότητα μεταξύ του ευρωπαϊκού κοινοβουλευτισμού και των αγορών. Τα κοινοβουλευτικά συστήματα, το περικότο μεταπολεμικό κοινωνικό κράτος της Ευρώπης, έχουν κάποια ελπίδα να αντέξουν την πίεση που υφίστανται;

— Το κοινωνικό κράτος, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, βρίσκεται πλέον σε κίνδυνο. Η λιτότητα, την οποία απαιτούν όσοι τάσσονται υπέρ της παθισμένης και απάνθρωπης υπερπόησης του ενιαίου νομίσματος, βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τη διατήρηση του κοινωνικού κράτους. Την ίδια στιγμή γίνεται και μια άλλη συζήτηση. Λένε κάποιοι ότι «η Ευρώπη απαιτεί» από κάθε εταίρο να μειώσει το συντομότερο δυνατό το «δημόσιο χρέος». Ξεκινούν, όμως, πως αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το ΑΕΠ της κάθε χώρας θα αυξηθεί. Και για να γίνει αυτό, με τη σειρά του, είναι αναγκαίο η βιομηχανία να μπορεί να χρηματοδοτηθεί σε απο-

Ποιος είναι

Ο Λουτσιάνο Κάνφορα, ένας από τους σημαντικότερους ελληνοιστές της εποχής μας και ιδιαίτερα γνωστός για τις μελέτες του για τη δημοκρατία στην αρχαιότητα, αλλά και με εξειδικευμένη ερευνητική δραστηριότητα στην αρχαία ελληνική και λατινική γραμματεία, γεννήθηκε στο Μπάρι το 1942. Σήμερα είναι καθηγητής Λατινικής και Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο του Μπάρι και επιστημονικός διευθυντής στην Ανώτατη Σχολή Ιστορικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Σαν Μαρίνο. Από το 1975 διευθύνει το ιστορικό περιοδικό *Quaderni di Storia*. Έχει δημοσιεύσει μέχρι στιγμής 71 βιβλία, εννέα εκ των οποίων έχουν μεταφραστεί στα ελληνικά.

δεκτά επιτόκια δίκως, παράλληλα, να «παινικοποιούνται» οι μισθοί. — **Ο Θουκυδίδης στον διάλογο μεταξύ Αθηναίων και Μηλιών μιλάει για την «έκλυτη από τη φύση της ελπίδα». Οι ιστορικές συγκρίσεις είναι βεβαίως καλό να αποφεύγονται. Αλλά μήπως η ελπίδα των Ελλήνων για την έξοδο από την κρίση μοιάζει με εκείνη των Μηλιών πριν από την ολοκληρωτική καταστροφή;** — Πιστεύω ότι η σύγκριση είναι θεμιτή. Και εγώ επίσης θεωρώ ότι η ελπίδα είναι ένα όπλο αδύναμο, αν όχι άχρηστο από μόνο του. Πρακτικά, αυτό που καθίσταται απαραίτητο για την Ελλάδα αυτή τη στιγμή είναι η βεβαίως καλή μια μεσογειακή συμμαχία, μια κοινή γραμμή, ικανή να αντιπαρατεθεί στην οικονομική κυριαρχία της Βόρειας Ευρώπης. Πιστεύω ότι η σημερινή Γαλλία θα μπορούσε να επιδείξει περισσότερο ευαισθησία, αν βρισκόταν απέναντι σε μια τέτοια προοπτική (ενός μεσογειακού μετώπου).

66

Με μια επιστροφή στη «δραχμή» τα ελληνικά προϊόντα θα ανακούσαν την «ανταγωνιστικότητα» τους στην αγορά

περάσπισης της χειμαζόμενης Ελλάδας. Την επόμενη μέρα ο κ. Κάνφορα θα φθάσει και στην Αθήνα, όπου θα συμμετάσχει σε διεθνές συνέδριο. Θεωρεί καθήκον του να υπερασπιστεί την Ελλάδα από αυτό που ο ίδιος περιγράφει ως δυσλειτουργία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Δηλαδή, να υπάρχει κεντρική τράπεζα δίκως να έχουν δημιουργηθεί, νωρίτερα, ομοσπονδιακές δομές. Για τον Κάνφορα μόνη λύση για τις χώρες της Μεσογείου είναι η αποχώρηση από το ενιαίο νόμισμα, το οποίο ο ίδιος περιγράφει, λίγο πολύ, ως «γερμανική δικτατορία».

— Επισκέπτεσθε την Ελλάδα σε μια συγκυρία ιδιαίτερα κρίσιμη για τη χώρα. Στον δημόσιο διάλογο κυριαρχεί η συζήτηση για την ευρω-

Η μελέτη των αρχαίων κειμένων ενάντια στην κυριαρχία της «μοναδικής σκέψης»

— Η Ιστορία αντιμετωπιζόταν ως οδός προς έναν συγκεκριμένο προορισμό ή διηγήσιμα από τα κείμενα του Αυγουστίνου. Παλαιότερα, υπήρχε η θεωρία της «κυκλικής κίνησης». Τελικά η ιστορία των ανθρώπων οδηγεί κάπου; Είναι επανάλυση; Τίποτε απ' όλα αυτά; — Η απάντησή μου είναι πάντα η ίδια: Ούτε διαρκής πρόοδος (δίχως βεβαίως να γνωρίζουμε πού οδηγεί) ούτε κυκλική επιστροφή σε εξελίξεις που έχουμε ήδη ζήσει (déjà vu). Αν έπρεπε αναγκαστικά να παραπέμψω σε κάποιο γεωμετρικό σχήμα, πιθανότατα θα επέλεγα εκείνο της έλλειψης, το οποίο περιγράφει με αποτελεσματικό τρόπο τη βασανιστική γραμμή που χαράσσει η Ιστορία.

Δουλεία

— Στο βιβλίο σας «Εμείς και οι Αρχαίοι» αναφέρετε, μεταξύ άλλων, ότι μετά την πτώση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» ο ευρωπαϊκός καπιταλισμός συνυπάρχει, ολοένα και πιο ξεκάθαρα, με νέες μορφές δουλείας οι οποίες του είναι συνεχώς πιο αναγκαίες

66

Ο μειωμένος μισθός και η απουσία συνδικαλιστικών δικαιωμάτων είναι μια νέα μορφή ανθρωπίνης εξάρτησης

δομικά. Σε τι ακριβώς αναφέρεστε; — Η δουλεία ήταν πάντα πολύτιμη για την «πρωτόγονη» καπιταλιστική συγκέντρωση: από την κατάνκτηση της Αμερικής μέχρι τις αποικιακές αυτοκρατορίες του 18ου και του 19ου αιώνα. Δεν πρέπει επίσης να λησμονείται ότι στις ΗΠΑ η δουλεία υπήρχε ως τη δεκαετία του 1860. Περὶ το 2000 μια επίσημη έρευνα της UNESCO αποκάλυπτε στον αυτοαποκαλούμενο «πολιτισμό» και «δημοκρατικό» κόσμο ότι η δουλεία εξακολουθούσε να εί-

«Η ουσιαστική διακυβέρνηση της Ε.Ε. πέφτει στα χέρια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας» τονίζει ο καθηγητής Λουτσιάνο Κάνφορα.

να παρούσα στον πλανήτη και ότι μάλιστα περίπου 200 εκατομμύρια ανθρώπινα όντα ζούσαν σε συνθήκες δουλείας. Μετά την πτώση του «σοσιαλισμού» στην Ευρώπη, δημιουργήθηκε μια νέα μορφή ανθρωπίνης εξάρτησης, βασικά χαρακτηριστικά της οποίας είναι ο μειωμένος, «πεσοκομμένος» μισθός και η απουσία συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Αυτά τα δύο χαρακτηριστικά υπήρξαν οι πυλώνες στους οποίους βασίστηκε η μετατόπιση της βιομηχανίας προς την Ανατολή. Σε όλα αυτά προσθέστε και το φαινόμενο των σεξουαλικών υποδούλων των γυναικών (την εξαγωγή δηλαδή της πορνείας προς τη Δύση, γεγονός το οποίο αποτέλεσε, βεβαίως, συνέπεια της καταστροφής της σοσιαλιστικής οικονομίας και του κράτους πρόνοιας των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης).

— Η κλασική παιδεία υποχωρεί παντού ανά την Ευρώπη. Έχετε πανεπιλημμένες επιχειρηματολογίες υπέρ της ενίσχυσης της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών και των

λατινικών στα σχολεία. Βλέπεται κάποιο μέλλον για την κλασική φιλολογία; — Η μελέτη της ιστορίας και της φιλολογίας των αρχαίων κοινωνιών είναι, κατά την άποψή μου, ένα αποτελεσματικό εργαλείο στον αγώνα ενάντια στην κυριαρχία της «μοναδικής σκέψης» (pensée unique). Διαβάστε, για παράδειγμα, τον Αριστοτέλη, ο οποίος στα «Πολιτικά» (βιβλίο Γ' και Δ') λέει ευθέως και εξηγεί ότι η «δημοκρατία» είναι η κυβέρνηση των «πτωχών», ενώ η «ολιγαρχία» είναι η κυβέρνηση των «πλουσίων». Κείμενα όπως αυτό συνιστούν αντίδοτο στο ψέμα των δικών μας, σύγχρονων αυτοαποκαλούμενων «δημοκρατιών» ή του πλούτου που εν τέλει κατέχει και ασκεί ευθέως την εξουσία (όπως η ΕΚΤ κ. ά). Εν κατακλείδι, το μέλλον των κλασικών γλωσσών εξαρτάται από εμάς. Τη σημασία τους έχουν επισήμως πρόσφατα όπως ο Αλέξης ντε Τοκβίλ, ο οποίος έλεγε ότι είναι «απαραίτητες» για την καλή υγεία των σύγχρονων δημοκρατιών.

ΕΠΙΣΗΣ / Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ερε γλέντια!

«Πώς σας φαίνεται το ότι από την ψήφο των Ελλήνων στις 17 του Ιουνίου μπορεί να ξεκινήσει το τόμινο χρεοκοπίας για όλον τον πλανήτη»; ρώτησα την παρέα στην Αθήνα. «Από την Ελλάδα ξεκίνησε η δημοκρατία, από την Ελλάδα και η χρεοκοπία!», αναφώνησε ο Τάκης και σκάσαμε στα γέλια... Το αυθόρμητο σαρκαστικό ξέσπασμα οπωσδήποτε δεν αναλογούσε στη σοβαρότητα του θέματος, αλλά είναι χαρακτηριστικό της ιδιοτροπικής συναισθηματικής κατάστασης που επικρατεί στην Ελλάδα. Όχι μόνο εκείνοι που δεν έχουν να χάσουν τίποτα —γιατί απλώς δεν έχουν τίποτα—, αλλά και εκείνοι που δεν έχουν ακόμη στριμωχθεί άγρια, αντιμετωπίζουν την καταρρέουσα κατάσταση στην Ευρώπη ως μια ανόητη φάρασα διαρκείας, χωρίς τέλος.

Αφού εδώ και τρία χρόνια, είτε χωρίς είτε με «μνημόνια», όλα γίνονται χειρότερα και τίποτα καλύτερο. Ούτε καν οι αριθμοί. Η αποτυχία των τριώκωνών να αλλάξουν σε μερικούς μήνες τη νοσοτροπία κράτους και πολιτών ήταν προδικασμένη, αλλά το ότι μετά από τόσα φρολογικά «χαράτσια» οι αριθμοί δείχνουν χειρότεροι προκαλεί απελπισία. Για τους καθημερινούς ανθρώπους δεν υπάρχει η «ελπίδα», την οποία συνήθως το σύστημα «πουλάει» στους υπηκόους του για να τους κρατάει στο μαγνητό. Για τους μελετημένους, ο άναρχος και άηλστος παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός είναι εδώ και καιρό στον αναπνευστήρα και είναι καταδικασμένος ή να επικειρήσει μια ύστατα προσπάθεια να συμμαζέψει την απληστία του ή να πεθάνει με μια σειρά συνεχόμενων εκρήξεων, παρασύροντας σε

σαρωτικές κοινωνικοοικονομικές αλλαγές όλο τον πλανήτη. Ή θα επικειρηθεί μια σταδιακή αναδιάρθρωση του παγκόσμιου χρέους σε κρατικό και επιχειρηματικό επίπεδο ή, αναπόφευκτα, κάποια στιγμή στην τρέχουσα δεκαετία, αυτό θα σκάσει σαν φουόσκα στις τσέπες των «δανειστών». Το αποτέλεσμα των ελλαδικών εκλογών θα μπορούσε κάλλιστα να αποτελέσει τη θρυαλλίδα του εκρηκτικού συσσωρευμένου χρέους σε Ευρώπη, Αμερική και Ασία. Κατά τ' άλλα, στους δρόμους της Αθήνας, με τα χιλιάδες ενοικιαστήρια στις άδειες βιτρίνες των μαγαζιών, τα άδεια ταξί και τα εξαφανισμένα μπιλιάρια οχημάτων, όλα μοιάζουν να κυλάνε ήρεμα. Μόνο στα τηλεοπτικά πάνελ γίνεται ο χαμός, με τους πολιτικούς να οχλαγωγούν και τους συντονιστές δημοσιογράφων να προσπαθούν

απελιπνόμενα να βγάλουν άκρη. Προσπαθώντας να ανικνεύσει πού, ανάμεσα σε Παπαρήγα, Κουβέλη και Τσίπρα, βρίσκεται το ΑΚΕΛ στην Κύπρο, ο Ντίνος με ρωτάει για τη νοσοτροπία των Ακελικών. «Θυμάσαι τους Μιλιονικούς Κνίτες στο Πολυτεχνείο»; τον αντρωτάς ε. «Περισσότερο Μιλιονικοί παρά Κνίτες. Κατάλαβα. Είναι πολλοί και τα συμπερόντά τους είναι συμμαζεμένα με εκείνα της ευρύτερης οικονομίας του τόπου. Αλλά με αριστερή κυβέρνηση φαντάζομαι κάτι θα γλυτώσατε από την υπερβολική λιτότητα που επιταχύνει την ύφεση», παρατηρεί. Καλώς το παιδί! Η κυπριακή πρωτοτυπία για την οποία γράφωμε τέτοια εποχή πριν από έναν χρόνο: Η αντιπολίτευση να ζητάει άμεσες περικοπές μισθών και η κυβέρνηση να παραπέμπει σε κοινωνικό διάλογο. Ερε γλέντια που θα γίνουν εάν έρθει η σειρά

των «άγιων κουρέων» να πάρουν την εξουσία... Ωστόσο, όλα αυτά μπορεί να μην έχουν καμία σημασία σε περίπτωση εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ. Είναι τόσο στενά δεμένες οι οικονομίες των δύο χωρών μέσα από τις τράπεζες και τις εξαγωγές, που, εάν χαθεί το παιχνίδι στην Ελλάδα, ο μόνος τρόπος να την γλυτώσει η Κύπρος θα είναι να στηριχθεί από το ΕFSF. Κάτι όχι και τόσο δύσκολο, αφού τα ποσά θα είναι πολύ μικρά σε σχέση με τα απαιτούμενα από άλλες χώρες. Ωστόσο, όλα θα εξαρτηθούν από το μέγεθος του παγκόσμιου πανικού μπροστά σε μια τέτοια κατάσταση. Το σίγουρο πάντως είναι ότι στο σημερινό σκηνικό, όπου η ιστορία βογκάει και γεννάει συνεχώς με ταχύτητα κουβέλας, το νεογεννητό μαύρο κουνέλι, που λέγεται «αντιμνημονιακό ρεύμα» στην Ελλάδα, είναι το κύριο θέμα πολιτι-

κής στα ΜΜΕ όλου του κόσμου και όλα και περισσότερο οικονομολόγοι ψάχνουν το πιθανό «μετά» σε πλανητικό επίπεδο. Ήδη, μετά από Ιρλανδία, Πορτογαλία και Ελλάδα, παίρνει σειρά η Ισπανία να παραταχθεί μαζί τους στην άκρη του γκερεμού και έπειτα η Ιταλία. Εάν ένας πέσει, θα παρασύρει άμεσα και τους άλλους και λίγο αργότερα τους υπόλοιπους που τώρα παριστάνουν τους άνετους. Γι' αυτό, όσο κι αν ακούγεται υπερβολικό, είναι σαφέστατο πως σε λίγες μέρες ο ελληνικός λαός ενδέχεται με την ψήφο του να αλλάξει τη ροή της παγκόσμιας ιστορίας, είτε ενεργοποιώντας την αλληλεπίδραση των τραπεζικών καταρρεύσεων και των δημοσιονομικών πτωχεύσεων, είτε επαναποθετώντας στο προσκήνιο την αναγκαιότητα για θεσμική ανατροπή ενός απάνθρωπου συστήματος.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΟΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
--------------------------	-----------------------	------------------------	-------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------	--------------------------------	---------------------------	---------------------------	----------------------

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 3.6
ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
Για φαντάσου

Θεατρική παραγωγή για παιδιά 2 έως 10 χρονών που τα βοηθά να σταματήσουν να βλέπουν τη ζωή μόνο σαν μαύρο ή άσπρο, και να ανακαλύψουν και τα υπόλοιπα «χρώματα» που υπάρχουν γύρω μας. Μία παραγωγή σε σκηνοθεσία Ξενάκη Κυριακίδη και χορογραφία Έλσα Σουρουλλά, που μιλά για χρώματα, σχήματα, συνεργασία αλλά πολύ περισσότερο για φαντασία. Ώρα 11 π.μ. στο Πολιτιστικό και Ερευνητικό ίδρυμα ARTOS, Λεωφόρος Αγίου Ομολογητών 64, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 22445455

ΜΟΥΣΙΚΗ
Μιχάλης Χατζηγιάννης

Ο διάσημος τραγουδιστής με τις μεγάλες επιτυχίες, Μιχάλης Χατζηγιάννης έρχεται στο νησί για μία ακόμη ζωντανή εμφάνιση αυτή τη φορά στη Λάρνακα. Ώρα 11:00 μ.μ. στο «XS Night & Day Clubs», παρoλία Μακένζυ, Λάρνακα. ☎ Πληρ. 97885151

ΣΥΝΑΥΛΙΑ
Circle of Thieves

Η νέα μπάντα των Circle of Thieves αποτελείται από ώριμους μουσικούς που περνάνε στη μουσική τους τις επιρροές από θρυλικά συγκροτήματα που αγαπάνε. Το συγκρότημα αποτελούν οι: Πέτρος Λουκά (φωνή), Ιωάννα Κυθρεώτου (φωνή), Μιχάλης Γερολέμου (κιθάρες), Μάκης Βαρνάβα (σάξοφον), Γιώργος Έλληνας (πλάκτρα), Ανδρέας Σπύρου (μπάσο / φωνή), Ανδρέας Χαράλαμπος (ντραμ). Ώρα 10:00 μ.μ. στο «Barrel House», Ιωάννη Σουκντήρι 3, Λάρνακα. ☎ Πληρ. 24622455

Δευτέρα 4.6
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Δύο φορές ξένος

Η έκθεση «Δύο φορές ξένος» παρουσιάζει μέσα από τη χρήση πολλαπλών μέσων, εκτοπισμούς και υποκειμενικές ανταλλαγές πληθυσμών στον 20ό αιώνα, όταν εκατομμύρια άνθρωποι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να εγκατασταθούν σε άλλο τόπο. Με την ευκαιρία αυτή παρουσιάζεται και έκθεση έργων τέχνης της εικαστικού Λίας Λαπιθή με θέματα εμπνευσμένα από την ιστορία της βασίλισσας Κατερίνας Κορνάρου, η οποία μετανάστευσε στην Κύπρο για να παντρευτεί, ακολουθώντας την καρδιά της, όπως και έκθεση με τίτλο «Διασπορά» του Νίκου Κουρούση. Μέχρι 2 Σεπτεμβρίου στο Λεβέντιο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας. ☎ Πληρ. 22661475

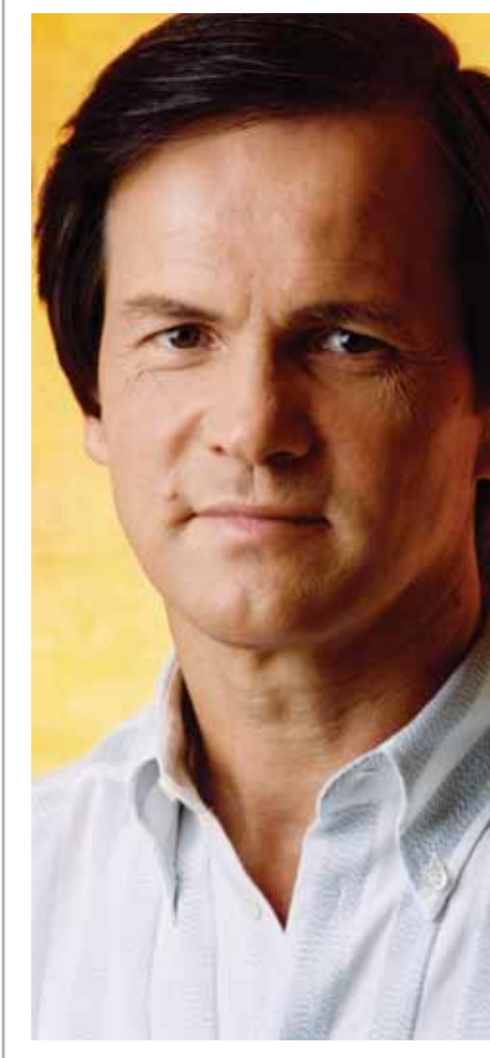
Τρίτη 5.6
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Το Γέλιο

Το έργο του Peter Eramian βασίζεται στην επαναδημιουργία και στην απόδοση φόρου τιμής προς τη σατιρική εφημερίδα «Γέλιο» που κυκλοφόρησε στην Κύπρο από τον εκδότη Γ. Φασουλιώτη, κατά το διάστημα 1928-1938, όταν το πατήρι βρισκόταν υπό βρετανική κυριαρχία.

Τετάρτη 6.6
ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Εμφυλη Διάσταση

Το Ερευνητικό Κέντρο Ισόπτα Φύλου (EKIF) και το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο παρουσιάζουν τα ευρήματα της παγκύπριας έρευνας «Χαρογράφιση του Κυπριακού Ερευνητικού Χώρου με την Έμφυλη Διάσταση». Τα ευρήματα της έρευνας θα σχολιάσουν - αναλύσουν η πρόεδρος του ΤΕΠΑΚ, καθηγήτρια Ελπίδα Κερασανού-Παπαλιού και η διευθύντρια της Έδρας ΟΥΝΕΣΚΟ για την Ισόπτα και Ενδυνάμωση των Φύλων και πρόεδρος του Τμήματος Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθηγήτρια Μαίρη Ιωαννίδου-Κουτσελίνη. Η Ευρωβουλευτής κ. Αντιγόνη Παπαδοπούλου θα αναπτύξει το θέμα: «Έρευνα και Καινοτομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Χαιρετισμούς θα απευθύνουν ο κ. Τάσος Γεωργίου, επικεφαλής του Γραφείου

Μη χάσετε

Σάββατο 9 Ιουνίου
Χρήστος Νικολόπουλος

Ο συνθέτης των μεγάλων επιτυχιών και συνεχιστής της παράδοσης του κλασικού λαϊκού τραγουδιού, παρουσιάζει την παράσταση «Έχει θά σσι μιλώ με τα τραγούδια» με κομμάτια της προσωπικής του δισκογραφίας αλλά και τραγούδια των σπουδαίων λαϊκών δημιουργών που αγαπά, όπως ο Γιώργος Ζαμπέτας, ο Βασίλης Τσιτσάνης, ο Απόστολος Καλδάρας κ.ά. Η παράσταση συνοδεύεται από την προβολή σπάνιων οπτικών ντοκουμέντων από όλη τη διαδρομή του Χρήστου Νικολόπουλου στην ιστορία της ελληνικής μουσικής. Μαζί του οι εξαιρετικοί ερμηνευτές Γεράσιμος Ανδρεάτος, Γιώτα Νέγκα και Γιώργος Αγιώτης. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάλα, πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. ☎ Πληρ. 7777745

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Αντρεάν Καμπανέλλα

Οκτώ χρόνια μετά την τελευταία της ατομική, η Αντρεάν Καμπανέλλα παρουσιάζει την έκθεση «#2», η οποία έχει ως κεντρικό άξονα την ανθρώπινη φιγούρα. Η δουλειά της χωρίζεται σε δύο ενότητες, που διακρίνονται από τις δύο διαφορετικές τεχνικές με τις οποίες εκφράζεται. Η καλλιτέχνις χρησιμοποιώντας ως βασικά υλικά μολύβι, μελάνι και χαρτί φτιάχνει τη μια ενότητα που παρουσιάζεται στην έκθεση. Και με ακριβικά χρώματα, τα οποία χρησιμοποιούνται με μια τεχνική «σταξίματος», φτιάχνεται η άλλη και πιο ελεύθερη ενότητα. Εγκαίνια σήμερα ώρα 8:00 μ.μ. και διάρκεια μέχρι 22 Ιουνίου στο Φιτώριο Εικαστικής Καλλιέργειας, οίκημα του Συλλόγου Επαγγελματιών Εικαστικών Καλλιτεχνών, Δημοτικός Κήπος Λευκωσίας (δίπλα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων). ☎ Πληρ. 22681088

Παρασκευή 8.6
ΧΟΡΟΣ
Το τραγούδι της Γης

Η ομάδα χορού «Ασώματες Δυνάμεις» παρουσιάζει μια παράσταση εμπνευσμένη από τη σχέση ανθρώπου και φύσης με «το πρώτο τμήμα να αφήνεται ανοιχτό στο κοινό για να συλλογισθεί τόσο οι νόμοι της φύσης και ο σεβασμός προς αυτήν έχει καταπατηθεί και όσο η αρμονία έχει αναστραφεί. Είμαστε εμείς και οι επόμενες γενιές που πληρώνουμε το κόστος της βύρεψής μας, αλλά και οι μόνοι που μπορούμε να τη σταματήσουμε...». Ίδεα και σκηνοθεσία Μάχη Δημητριάδου - Lindahl και χορογραφία σε συνεργασία με τους χορευτές της ομάδας. Ώρα 8:30 μ.μ. και Σάββατο 9 Ιουνίου στην Κεντρική σκηνή του Σατιρικού Θεάτρου στην Αγλαντζιά, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 99360503

Σάββατο 9.6
ΜΟΥΣΙΚΗ
Δημήτρης Ζερβουδάκης και Σοφία Γεωργαντζή

Ο τραγουδοποιός από τη Θεσσαλονίκη με τα τραγούδια με τη δικογραφική πορεία του καταθέτει την αισθητική του αλλά και τη στάση του απέναντι στη ζωή. Έκοντας μαζί του τη νέα δημιουργία και ερμηνεύτρια Σοφία Γεωργαντζή και μία σταθερή ομάδα φίλων μουσικών, προσπαθεί να διεγείρει το συναίσθημα και την επικοινωνία με τραγούδια που αγαπήθηκαν μέσα στα χρόνια. Ώρα 10:30 μ.μ. στη μουσική σκηνή «Το Έντεχνο», Σαριπόλου & Σωκράτους 4, Λεμεσός. ☎ Πληρ. 99614100

Επιμέλεια: ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
art@kathimerini.com.cy

Κυριακή 3 έως Τετάρτη 6 Ιουνίου
Γιορτές Κατακλυσμού

Κορυφώνονται στις παραλιακές πόλεις οι γιορτές του Κατακλυσμού με κύριες εκδηλώσεις τις συναυλίες και τα χορευτικά δρώμενα από ντόπια παραδοσιακά και μοντέρνα σχήματα που προηγούνται των εμφανίσεων γνωστών καλλιτεχνών. Λάρνακα στις Φοινηκούδες: την Κυριακή 3/6 ο Σταύρος Κωνσταντίνου, Δευτέρα 4/6 ο Αντύπας και Τετάρτη 6/6 οι «48 Ώρες». Λεμεσός στην περιοχή Επίκουσης, έναντι της εκκλησίας των Καθολικών: την Κυριακή 3/6 «Ζήδρος» Πολεμιδιών, σχολή χορού Μαχασκίδη, «Νέοι Ορίζοντες» από Ελλάδα, Δευτέρα 4/6 Χορευτικός Όμιλος «Διώνυσος» με την Όλγα Ποταμίτου και το μουσικό σχήμα «Ορφείας», Αγία Νάπα στο λιμανάκι: Κυριακή 3/6 μουσικό σχήμα «Οί Λας» και ο Θέμης Αδαμαντίδης, Δευτέρα 4/6 Όμιλος Δήμου Αγίας Νάπας, Μουσικό σχήμα Μαρίας Ζηντίλη, «Κάβο Γκρέκο», «Κίμων» Ευλοτύμπου και Πολιτιστικός Όμιλος Ορμήδειας.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Σάββατο 9.6
ΜΟΥΣΙΚΗ
Δημήτρης Ζερβουδάκης και Σοφία Γεωργαντζή

Η ανοικτή Θεραπευτική Κοινότητα για εφήβους και νεαρούς ενήλικους χρήστες ναρκωτικών και ο Σύλλογος Οικογένειας του ΚΕΘΕΑ «Στροφή» διοργανώνουν συναυλία-μίνι φεστιβάλ

Επιμέλεια: ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 3.6
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Ομαδική στα Τρίκαλα

«Πριν το καλοκαίρι» είναι ο τίτλος της ομαδικής έκθεσης ζωγραφικής συνεργατών της γκαλερί Alpha στα Τρίκαλα. Συμμετέχουν οι Άγγελος Αντωνόπουλος, Ζαχαρίας Αρβανίτης, Δημοσθένης Κοκκινίδης, Τάσος Μαντζαβίνος κ.ά. Εως τις 15 Ιουλίου. ☎ Καρανάσιου 13, Τρίκαλα

Τρίτη 5.6
ΜΟΥΣΙΚΗ
Δεξιοτέχνες κρουστών

«Ιερά τόμπανα της Γης». Συνάντηση κορυφαίων δεξιοτεχνών κρουστών για μία και μοναδική βραδιά στο Θέατρο Δώρας Σπράτου. Καλλιτέχνες από την Αφρική, την Κούβα και την Ινδία θα συμπράξουν με Έλληνες μουσικούς. Στις 9 μ.μ. ☎ Λόφος Φιλοπόπου

Τετάρτη 6.6
ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Λογοτεχνική συνάντηση

Λογοτεχνική και ποιητική συνάντηση στον Κήπο του Μεγάρου Μουσικής. Στις 8 μ.μ. θα ανακοινωθούν τα Βραβεία Διαβάζω, ενώ στις 9 μ.μ. θα πραγματοποιηθεί αφιέρωμα στον Καβάφη. Είσοδος Ελεύθερη. ☎ Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

Πέμπτη 7.6
ΜΟΥΣΙΚΗ
Μίνι Φεστιβάλ από τη «Στροφή»

Η ανοικτή Θεραπευτική Κοινότητα για εφήβους και νεαρούς ενήλικους χρήστες ναρκωτικών και ο Σύλλογος Οικογένειας του ΚΕΘΕΑ «Στροφή» διοργανώνουν συναυλία-μίνι φεστιβάλ

Επιμέλεια: ΝΕΛΛΗ ΑΜΒΡΑΝΕΛΑ
abravanel@kathimerini.gr

στην κεντρική αυλή της Τεχνόπολης. Συμμετέχουν οι Φοίβος Δεληβοριάς, Νατάσσα Μποφίλιου, Στάθης Δρογώσης, Μαριέτα Φαφούτη, Ματούλα Ζαμάνη. Μαζί τους ο Tareq, ενώ στο opening act θα εμφανιστεί το μουσικό συγκρότημα της «Στροφής». Οι πόρτες ανοίγουν στις 5.30 μ.μ. Γενική είσοδος: 18 ευρώ (προώπληση: 15 ευρώ). ☎ Πειραιώς 100, Γκάζι

Παρασκευή 8.6
ΜΟΥΣΙΚΗ
Μπαρόκ στη Στέγη

Συναυλία του διάσημου συνόλου μπαρόκ μουσικής, της Venice Baroque Orchestra, με επικεφαλής τον τομπολίστα Μάρκελλο Χρυσικόπουλο, στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρυμάτος Ανόσια. ☎ Α. Συγγρού 107-109

ΘΕΑΤΡΟ
Συναρπαστικό δίδυμο

Οι Zimmermann και De Perrot, ένα από τα πιο συναρπαστικά καλλιτεχνικά δίδυμα των ημερών μας, ανοίγουν την αυλαία του Φεστιβάλ Αθηνών με τη νέα τους παραγωγή, «Hans was Heins» (8, 9, 10, 11/6). ☎ Πειραιώς 260, Κτήριο Η

Σάββατο 9.6
ΔΡΑΣΗ
Αστικό πείραμα στη Θεσσαλονίκη

Παρουσίαση της 16ης δράσης του «Θεσσαλονίκη Αλλιώς», του αστικού πειράματος που οργανώνει η Parallax από το καλοκαίρι του 2010. Πρόκειται για ένα πρότζεκτ που αφορά την «ανακάλυψη» του θαλάσσιου μετώπου της πόλης. ☎ Θεσσαλονίκη

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΠΙΛΙΑΜΠΟ ΕΚΘΕΣΗ
Museo Guggenheim Bilbao
www.guggenheim.org/bilbao
«David Hockney: A Bigger Picture». Ο Ντέιβιντ Χόκνεϊ, ένας από τους σημαντικότερους ζώντες καλλιτέχνες της Βρετανίας, έγινε ευρύτερα γνωστός τη δεκαετία του '60, όταν ζωγράφισε τοπία της Καλιφόρνιας όπου έμενε τότε, ιδιαίτερα τα με κεντρικό θέμα τις πισίνες, όπως το «A Bigger Splash». Η έκθεση στο Μπιλιμπάο, η οποία έχει ήδη παρουσιαστεί στη Royal Academy του Λονδίνου, εστιάζει στην πρόσφατη δουλειά του. Από το 2005 ο Χόκνεϊ έχει εγκατασταθεί στο Γιορκσάιρ, την επαρχία της βόρειας Αγγλίας όπου μεγάλωσε, και α-

πό τότε ζωγραφίζει έργα εμπνευσμένα από το τοπίο της περιοχής. Στην έκθεση περιλαμβάνονται μια σειρά ζωγραφικών πινάκων, εντυπωσιακά μεγάλων διαστάσεων, που ο Χόκνεϊ εξέθεσε φρέσκα για πρώτη φορά, ενώ παρουσιάζονται επίσης παλαιότεροι πίνακές του που αναδεικνύουν τη μακρόχρονη εξερεύνηση της τοπιογραφίας από τον καλλιτέχνη. Εκτίθενται επίσης εκτυπώσεις σχεδίων που έκανε σε iPad και ταινίες multi-screen που τι γύρισε χρησιμοποιώντας 18 κάμερες. Εως τις 30 Σεπτεμβρίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΘΕΑΤΡΟ
Jan Hus Playhouse
www.growingupgonzales.com
«Growing Up Gonzales». Έργο για έναν ήθοποιό, το Growing Up Gonzales του Φέλιξ Ρόκας είναι μια γλυκόπικρη κωμωδία με θέμα δύο αδελφία από το Πουέρτο Ρίκο που μεγάλωσαν στο Μπρονξ της Νέας Υόρκης. Συνδυάζοντας τη stand-up comedy και το μελόδραμα, ο Αντρέας Τσοουλίζι Ροντρίγκες ερμηνεύει και τους δύο αδελφούς: τον Σισκο, τον καλοκάγαθο αλλά φιλάσθενο νεότερο αδελφό, που μαθαίνουμε εξαρχής ότι έχει πεθάνει, και τον Τζόνι, τον μεγάλο αδελφό,

Όταν η τέχνη μεταναστεύει

Η βρετανική τέχνη μέσα από το πρίσμα της μετανάστευσης, τα τελευταία 500 χρόνια, είναι το θέμα της έκθεσης «Migrations: Journeys Into British Art» που φιλοξενείται στην πινακοθήκη Tate Britain έως τις 12 Αυγούστου. Από τους Φλαμανδούς και Ολλανδούς πορταρέτισες και τοπιογράφους του 16ου και του 17ου αιώνα (ανάμεσα τους ο Βαν Ντάικ και ο Χολμπαίν), οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην Αγγλία ως αυλικόι ζωγράφοι, μέχρι τους καλλιτέχνες που βρήκαν εκεί καταφύγιο από τον ναζισμό (όπως ο Οσκαρ Κοκόσκα), η έκθεση αναδεικνύει τον εξαιρετικό σημαντικό ρόλο που έχουν παίξει τα διαδοχικά κύματα μετανάστευσης στη διαμόρφωση της βρετανικής τέχνης. Εστιάζει επίσης στους σύγχρονους καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο που έχουν εργαστεί προσωρινά ή επί μακρόν στη Βρετανία, αναζητώντας μια θέση στο διεθνές καλλιτεχνικό προσκήνιο (εδώ ο πίνακας «Between the two» της Λουμπάνα Χαμίντ, από την Κένυα).

ΠΑΡΙΣΙ ΕΚΘΕΣΗ
Musee du Quai Branly
www.quai Branly.fr
«Les maîtres du desordre». Αρχαίοι και σύγχρονοι πολιτισμοί ο'όλο τον κόσμο έχουν επινοήσει τελετουργίες για τον εξεμμενισμό των θεοτήτων που, σύμφωνα με τις θρησκευτικές πεποιθήσεις τους, κυβερνούν τον κόσμο, διεκδικώντας τον σε μια διαρκή χωρίς τέλος, επικίνδυνη για τους ανθρώπους. Οι «τελετάρχες», άνθρωποι προικισμένοι με ιδιαίτερα χαρίσματα, θεωρούνται ικανοί να μεσολαβήσουν ώστε να επιβληθεί μια τάξη στο χάος. Η έκθεση «Οι κύριοι της αταξίας» εστιάζει στις δυνατότητες της αναστάτωσης, από τον Διώνυσο μέχρι θεότητες του ινδουιστικού πανθέου, και στους «μεσολαβητές» -ιερείς, μάγοι, σαμάνους- που αναλαμβάνουν τη διαπραγμάτευση. Διοργανώθηκαν σε τρεις ενότητες, η έκθεση παρουσιάζει ένα σύνολο 300 έργων (γλυπτά, έργα ζωγραφικής, μάσκες, κοστούμια κ. ά.) που ικνυλάτουν τις αντιλήψεις για την ατελή τάξη, τον έλεγχο του χάους και την κάθαρση, όπως εκδηλώνονται στις ιερές τελετουργίες, αλλά επίσης στα καρναβάλια και τις εκ-

στατικές γιορτές που δίνουν διέξοδο στις εντάσεις. Εως τις 29 Ιουλίου.

ΣΙΚΑΓΟ ΕΚΘΕΣΗ
The Art Institute of Chicago
www.artic.edu

«Roy Lichtenstein: A Retrospective». Οι σκηνές από καρτόνι υπήρξαν πηγή έμπνευσης για τον Ρόι Λιχτενστάιν (1923-1997), ο οποίος συχνά απέδιδε εικόνες από κόμικς, μεγεθωμένες και ελαφρά παραλλαγμένες, στους πίνακές του. Παρωδώντας αλλά και αποτιώντας φόρο τιμής στη σύγχρονη λαϊκή κουλτούρα, ο Αμερικανός καλλιτέχνης τράβηξε μια λεπτή γραμμή ανάμεσα στην εμπορική και τη λόγια καλλιτεχνική έκφραση. Κορυφαίος εκπρόσωπος της αμερικανικής Ποπ Αρτ, στην οποία τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τα προϊόντα της σύγχρονης τεχνολογίας -οικεία αντικείμενα βιομηχανικής παραγωγής- αναδείχθηκαν πρωταγωνιστές στην καλλιτεχνική θεματολογία, ο Λιχτενστάιν εξακολουθήσε να «επεξεργάζεται» εικόνες από το σύμπαν της μαζικής κουλτούρας στα έργα του σε όλη τη διάρκεια της καλλιτεχνικής του πορείας. Η έκθεση στο Σικάγο περιλαμβάνει και λιγότερο γνωστά έργα του, όπως τις πρώτες δοκιμές του στον αφηρημένο εξπρεσιονισμό, μια σειρά γυναικών καθώς και μερικά από τα κινεζικά τοπία που ζωγράφισε τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Εως τις 3 Σεπτεμβρίου.

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΩΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

15ο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Χορού

Δεκαπέντε χρόνια στήνοντας γέφυρες με την παγκόσμια χορογραφική δημιουργία

Info

Όλες οι παραστάσεις αρχίζουν στις 20:30. Είσοδος: 5 ευρώ - Για όλες τις παραστάσεις: 20 ευρώ (Ισχύει για Λεμεσό & Λευκωσία) Ελεύθερη είσοδος για μαθητές, φοιτητές, επαγγελματίες χορού. Πληροφορίες και κρατήσεις: Θέατρο Ριάλτο - 777777 45 Ηλεκτρονικό εισιτήριο www.rialto.com.cy. Θέατρο Παλλάς - 22410181 (μόνο την ημέρα της παράστασης). Εργαστήρια για επαγγελματίες (Στέγη Σύγχρονου Χορού Λεμεσού- 25340618). 8/6, 09:00 - 10:30 από Tero Saarinen (Φινλανδία). 19/6 - 20/6 - 21/6, 17:30 - 21:30 από Κωνσταντίνο Μίχο (Ελλάδα). 29/6, 09:00 - 10:30 από Ido Tadmor (Ισραήλ)

Με έξι παραστάσεις στο θέατρο Ριάλτο στη Λεμεσό και τρεις στο θέατρο Παλλάς στη Λευκωσία από 6 έως 30 Ιουνίου θα εξελιχθεί το 15ο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Χορού που διοργανώνουν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το θέατρο Ριάλτο με τη συνεργασία των Πρεσβειών των χωρών που συμμετέχουν. Στα δεκαπέντε χρόνια παρουσίας του στα χορευτικά πράγματα, αυτό το φεστιβάλ της Κύπρου κατάφερε να κερδίσει τη δική του ξεχωριστή θέση και αναγνώριση στο χάρτη των ευρωπαϊκών φεστιβάλ, στήνοντας γέφυρες με την παγκόσμια χορογραφική δημιουργία. Φέτος, όπως και κάθε χρόνο, σημαντικοί δημιουργοί από επτά χώρες της Ευρώπης παρουσιάζουν τις πολλαπλές τάσεις που διαπερνούν τον σύγχρονο χορό και αναδεικνύουν τα πολλά και διαφορετικά στοιχεία του, προσκαλώντας ένα ευρύτερο κοινό να γνωρίσει και να απολαύσει τη μαγεία του χορού. Όπως κάθε χρόνο, φιλοξενούνται και φέτος ενδιαφέρουσες και καταξιωμένες ομάδες χορού από την Ευρώπη και την Κύπρο. Τάσεις, δημιουργίες και ρεύματα, όλα παρουσιάζονται με στόχο την ανάδειξη της τέχνης του χορού στο κοινό της Κύπρου. Στη φετινή διοργάνωση ξεχωρίζει η παρουσία αρκετών πολυπρόσωπων ομάδων αλλά και η παρουσίαση σημαντικών έργων που βραβεύτηκαν σε διεθνείς διοργανώσεις. Είναι, επίσης, αξιοσημείωτο ότι το Φεστιβάλ κάνει φέτος ένα νέο άνοιγμα, πέρα από τα ευρωπαϊκά σύνορα, φιλοξενώντας το γειτονικό Ισραήλ και τον διεθνή καταξιωμένο χορογράφο Ido Tadmor. Μαζί με εργαστήρια για επαγγελματίες χορευτές οι παραστάσεις σε Λεμεσό και Λευκωσία συνθέτουν ένα δυναμικό πρόγραμμα:

- **Τετάρτη 6 Ιουνίου** στο θέατρο Παλλάς - Tero Saarinen Company:
- Το φεστιβάλ σπκάνει αυλαία στη Λευκωσία, με την Ομάδα Tero Saarinen Company από τη Φινλανδία. Η ομάδα χορού του διάσημου χορογράφου Tero Saarinen παρουσιάζει το έργο HUNT (32') ένα εξαιρετικό solo βασισμένο στην Ιεροτελεστία της Άνοιξης και το έργο Wavelengths (18'), σε χορο-

Wavelengths: Η ομάδα χορού του διάσημου χορογράφου Tero Saarinen από τη Φινλανδία παρουσιάζει το έργο Wavelengths όπου ένας άνδρας και μία γυναίκα, εξίσου δυναμικοί, συμμετέχουν σε ένα «συναρπαστικό ντουέτο έλξης, επιθετικότητας και αγάπης.

HUNT: Το έργο HUNT που έχει χαρακτηριστεί ως μία από τις σημαντικότερες σύγχρονες επανερμηνείες των κλασικών έργων του Stravinsky, εστιάζει στις συγκρούσεις ή έλξεις μεταξύ αρσενικού και θηλυκού, μεταξύ συμφέροντος και ανιδιοτέλειας, καθώς επίσης και στην αναπόφευκτη πτώση της μοιρολα-

γραφία επίσης του Tero Saarinen.

- **Παρασκευή 8 Ιουνίου** στο θέατρο Ριάλτο - Tero Saarinen Company: Με την ίδια ομάδα αρχίζουν και οι παραστάσεις του Ευρωπαϊκού Φεστιβάλ στην Λεμεσό.
- **Κυριακή 10 Ιουνίου** στο θέατρο Παλλάς - .relma.lia.haraki, Milena Ugren Koulas, ομάδα Χάρη Κούσιου: Θα παρουσιαστούν οι τρεις κυπριακές ομάδες που ξεχώρισαν στην τελευταία πλατφόρμα σύγχρονου χορού. Η ομάδα .relma.lia.haraki με το έργο Tune In (20') σε χορογραφία Λίας Χαράκη, η Milena Ugren Koulas με το έργο της House of Heaven II (20') και η ομάδα του Χάρη Κούσιου με το έργο Could be anyone (10')
- **Τρίτη 12 Ιουνίου** στο θέατρο Ριάλτο - 420 People

Η ομάδα από την Τσεχία, με ιδρυτή και καλλιτεχνικό διευθυντή τον Vaclav Kunes, αποτελεί ότι πιο σημαντικό υπάρχει σήμε-

ρα στο σύγχρονο χορό της. Θα παρουσιάσει τρία έργα σε χορογραφίες του Vaclav Kunes: Small Hour (15'), Golden Crock (16'), Reen (35')

- **Σάββατο 16 Ιουνίου** στο θέατρο Ριάλτο - Danish Dance Theatre

Η ομάδα, με καλλιτεχνικό διευθυντή τον Tim Rushton, αποτελεί μια από τις κυριότερες ομάδες του σύγχρονου χορού στη Δανία. Παρουσιάζει την παράσταση Love Songs σε χορογραφία Tim Rushton, που περιστρέφεται γύρω από την αναζήτηση του έρωτα (60').

- **Τετάρτη 20 Ιουνίου** στο θέατρο Ριάλτο - Centre Choregraphique National Roubaix Nord-Pas de Calais: Από τη Γαλλία το Εθνικό Χορογραφικό Κέντρο της Roubaix Nord-Pas de Calais παρουσιάζει σε χορογραφία της Carolyn Carlson το έργο Hidden. Ένα εξαιρετικό έργο από τέσσερις βιρτουόζους χορευτές, το οποίο α-

κροβατεί μεταξύ ουρανού και γης (70').

- **Σάββατο 23 Ιουνίου** στο θέατρο Ριάλτο - Λάθος Κίνηση: Η Ομάδα του Κωνσταντίνου Μίχου από την Ελλάδα, παρουσιάζει το έργο Αρπάζοντας, που πραγματεύεται τον ρατσισμό, τα στερεότυπα και την προπαγάνδα, καταλήγοντας στη κοινή μοίρα και τη συλλογική μνήμη των Ευρωπαίων (50').

- **Πέμπτη 28 Ιουνίου** στο θέατρο Ριάλτο - Ido Tadmor

Από το Ισραήλ ο διεθνώς καταξιωμένος χορογράφος και χορευτής παρουσιάζει τρία έργα: Και ο κύριος, σε χορογραφία Rachel Erdos (26'), Η σόνατα του σελινοφώτος (6') και Το άδειο δωμάτιο (26') σε χορογραφία Ido Tadmor.

Με την παράσταση του Ισραήλ που θα παρουσιαστεί και στο θέατρο Παλλάς στη Λευκωσία, το Σάββατο 30 Ιουνίου θα ολοκληρωθεί το 15ο Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ Χορού.

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

BONUS
Ο μεγαλύτερος οδηγός αγορών,
80+ καταστήματα, 2100+
επιλογές για όλη τη σεζόν

Η κυτταρίτιδα Το τέλος του εφιάλτη

Από τη Silvia Migliaccio

Πώς να νικήσετε την κυτταρίτιδα με τη διατροφή.
25 συμβουλές, 40 συνταγές.
Ένα **must** βιβλίο για κάθε γυναίκα
μαζί με το τεύχος Ιουνίου.

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

ΜΟΝΟ €3.50 «ΜΕ ΔΩΡΟ €5.50»

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΟΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	---------------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Του ΚΩΣΤΑ Θ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ

Από τον ερωτισμό στην «ισόντα»

Όταν η γλώσσα της θεωρίας συναντά το αποτύπωμα της εμπειρίας, με βλέμμα υποψιασμένο και πνεύμα ανοικτό, τότε απελευθερώνει σκέψεις και εικόνες που υπερβαίνουν τη στεγνή ακαδημαϊκή προεγγίση και συμβάλλουν σημαντικά στη χειραφέτηση. Ειδικά, όταν το θέμα αφορά τις ερωτικές συμπεριφορές και πρακτικές, ως αναπαραστάσεις ή ως διαμεσολαβημένη επικοινωνία, κι ακόμα περισσότερο, όταν προέρχεται από τις ίδιες τις γυναίκες, που προσεγγίζουν με υποδειγματικό τρόπο έναν κατά εξοχὴν ανδροκρατούμενο -και συχνά φελακροκρατικό- χώρο, όπως την πορνογραφία και τις αίθουσες προβολής, στο ευρύτερο πλαίσιο της sexprostitution, δηλ. της μεγιστοποίησης ενός «υποπροϊόντος» με χαμηλές οικονομικές και καλλιτεχνικές προϋποθέσεις.

Αυτό αποτυπώνεται στο άρθρο της Μαρίας Κομνηνίου, αναπληρώτριας καθηγήτριας στο Τμήμα ΕΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών, και της Ορσάλιας-Ελένης Κασσαβέτη, υποψήφιας διδάκτορος στο ίδιο τμήμα, με τον τίτλο «Ιδιωτική μου ζωή: μία απόπειρα εικονογραφίας του ελληνικού ερωτικού κινηματογράφου της περιόδου 1971-1974», που περιλαμβάνεται στον (εξαιρετικό) συλλογικό τόμο, με επιμέλεια της Κατερίνας Σαρκάκη και της Λίζας Τσαλίκη, «Μέσα Επικοινωνίας, λαϊκή κουλτούρα και η βιομηχανία του σεξ» (εκδ. Παπαζήση).

Κατ' αρχάς, για πρώτη ίσως φορά στα σύγχρονα εκδοτικά χρονικά ένα «πανεπιστημιακό» βιβλίο περιβάλλεται με ένα ελκυστικό, ευρηματικό εξώφυλλο: rip-up girls στη γιμιότυπα, του Αμερικανού Τζιλ Ελβγκεν, από τους σημαντικότερους στο είδος αυτό της pop ζωγραφικής, που το βλέπαμε καρφωτομένο με πιλέζες στους τοίχους των βουλκανιάτηρ και τα εσωτερικά φύλλα από τις ντουλάπες των φαντάρων ή των μαζερ, επίσης, συχνά σε εξώφυλλα pulp εκδόσεων και στα φύλλερ. Η ευχάριστη έκπιληξη συνεχίζεται στη θεματολογία και την προσέγγιση ενός φαινομένου, που στα καθ' ημάς κωδικοποιήθηκε ως «πορνό» και «τούτα»: για πρώτη φορά γυναίκες μιλούν (και γράφουν) δημόσια, με διεισδυτικό και ελκυστικό τρόπο, για όσα οι άνδρες συζητούν χαμηλόφωνα στις «αντροπαρέες» τους.

Η μελέτη αφορά εκείνες τις ταινίες, αλλά και τους συντελεστές τους (παραγωγούς, σκηνοθέτες, πρωταγωνιστές και κυρίως πρω-

“
Για πρώτη φορά γυναίκες μιλούν (και γράφουν) δημόσια, με διεισδυτικό και ελκυστικό τρόπο, για όσα οι άνδρες συζητούν χαμηλόφωνα στις «αντροπαρέες» τους

ταγωνιστριες), που είτε με ήπιο (soft) είτε με «σκλήρο» (hard) τρόπο, αφηγούνται, συχνά με μοτίβα αστυνομικής πλοκής ή κοινωνικού δράματος, τα ερωτικά πάθη σε ένα, συνήθως, μεσοαστικό, κοσμοπολίτικο περιβάλλον, στο οποίο εκτυλίσσονται κοινωνικές, ταξικές διαφορές, αλλά και δολοπλοκίες. Η προσέγγιση αναδεικνύει τις αρετές και δεξιότητες των συγγραφέων, που διερευνούν τους μηχανισμούς και τα στερεότυπα του είδους, χωρίς οι ίδιες να εγκλωβίζονται στον ακαδημαϊκό, στερεότυπο λόγο.

Όμως, η υπεραξία του κειμένου έγκειται στο ότι «ξυπνά» μήτρες: εφηβικές, σχολικές, κινηματογραφικές, όταν η νεοελληνική κοινωνία αναζητούσε μια νέα ταυτότητα και η μικροαστική οικογένεια λειτουργούσε ακόμα με ταμπου, την ίδια στιγμή που μαθητές και φοιτητές ξεφύλλιζαν σκανδιναβικά πορνό ή συναντούσαν συνομοτικά φαντάρους και «επαρχιώτες» στις σκοτεινές αίθουσες της «Αλάσκας», της «Εύας», του «Αρίωνα» και της «Λίνας», περιμένοντας τις «προσθήκες» (τσόντες) του μηχανικού προβολής («Γράμματα, χασάπη!»), αποθεώνοντας ταυτόχρονα την Γκιζέλα Ντάλι και τον Κώστα Γκουσκούν.

Αυτή η πλούσια και αντιφατική «υποκουλτούρα», καθώς και συναφή φαινόμενα στο πλαίσιο της νεανικής κουλτούρας και του pop πολιτισμού, διόλου αμελητέα ως θέμα των πολιτιστικών σπουδών, είναι καιρός να αναδειχθεί επιτέλους πέρα από ιδεοληψίες και θεωρητικές ανεπάρκειες.

Η «ιδιωτική μας ζωή», όπως έδειξαν και οι συγγραφείς του άρθρου, αξίζει μια καλύτερη μοίρα από την αυτολογοκρισία, τα κλισέ και τις εμμονές.

ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΣ

Της **ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ**

Αλλαγή πλεύσης

Νέα τροφή στην πεζογραφία του Δημήτρη Νόλλα αποτελούν τα δέκα διηγήματα της συλλογής «Στον τόπο» (Λίκρας, σελ. 85). Κείμενα της τελευταίας δεκαετίας υπογραμμίζουν μια πτυχή που ακνοφαινόταν στην προηγούμενη διηγηματογραφική του εργασία «Ο παλιός εκθρόνος» (2004). Είναι η στροφή από τον χώρο του ασυμπτωτού, του άδειου και του ξένου προς μια πλευρά στην οποία συγκεντρώνεται μια ακτίνα ζεστασιάς, μια υποψία θερμότητας, μια μικρή οστία θαλπωρής και αγάπης. Διότι το επίδικό θέμα είναι το συναισθηματικό, το ψυχικό δεσμό, η διαθεσιμότητα στην ανθρώπινη σχέση. Στην παλαιότερη πεζογραφία του Νόλλα ο κόσμος εμφανιζόταν αμετακίνητα στενάχωρος, οριστικά αφιλόξενος, πάγια εχθρικός: μια δυστοπία που το σταθερό αρνητικό πρόσημό της σφειλόταν στα άφια άτομα, στα άβουλα υποκειμένα και στα ανεργατάτα όντα που τον κατοικούσαν. Κόσμος φτιαγμένος από τις απλάνες τροχές σημαδιακών ή αιτιατάτων, περιλάμβανε πρόσωπα που δύσκολα εντάσσονταν στην κοινότητα. Άεργοι, απατεώνας και απροσάρμοστοι: αιθεροβάμονες, αμφιρροποιί και ημιπαράφρονες ταπεινωμένοι, εκφυλισμένοι και βαριά ασθενείς. Ασχετα βλέματα, άνθρωποι που ξεχνιούνταν, μορφές που περιφέρονταν, φηγούρες που χάνονταν: μέσα σε δαιδαλούς, σε πηγάδια και σε στοές: φηγούρες που λοξοδρομούσαν, παραστρατούσαν, παραπλανούνταν. Κόσμος χωρίς στόση για τους πλανήτες, χωρίς αγίδα για τους πένπτες, χωρίς τη φωλιά μιας θερμής αγκαλιάς. Αναπόδραστα, το απηνές, άσπλα-

χνό, άξενο σύμπαν του Νόλλα εκτροχιάζονται και πνιγόταν στο αίμα. Πλάι, έτσι, στους διπλοπρόσωπους και στους ξεγυμνωμένους, στους δύσμοιρους και στους πτυπτημένους, μέσα στο σύμπαν του λυκόφωτος ετελείτο το αδιανόητο. Φηγούρες φθονερές, αναισχυντες, χαμερπιεί, ρυπαρές και ασύδοτες βύθιζαν το μακαίρι κατάστηθα, πυροβόλουσαν και πυροδοτούσαν εκρηκτικούς μηχανισμούς. Ήταν ο κόσμος του νείκους και της έριδος χωρίς μια θέση για τη στοργή, την τρυφερότητα και τον έρωτα.

Με τον «Τόπο», στην προηγούμενη ποιητική απάνθρωπος αποξένωσης, ο Δημήτρη Νόλλας αντιπαροθετεί την καινούργια ποιητική της φιλότιπας.

Οχι βέβαια κάτι ριζοσαστικά αλλιώτικο, αλλά μια ελαφρώς πειραγμένη εκδοχή του παλαιότερου. Διότι οι ήρωές του εξακολουθούν να βρίσκονται στο κοινωνικό και στο ψυχικό περιθώριο (φανατικού εργένπδες, μοναχικοί γέροντες, ερωτικά τραυματισμένοι, απομονωμένοι απόλοι). Στα προγενέστερα ο παράγων συναισθημα εισέβαλλε μέσω του κενού και της απουσίας. Εδώ αντιθέτως τίθεται ευθέως ως εκδήλωση ευθύνης για τον άλλο: η επιδίωξη της φροντίδας ενός απροστάτευτου βρέφους και το αντίδωρο της προσφοράς συντροφιάς (στα «Καμένα χαρτιά» και «Μωρό στην αιώρα»), δύο πεζά που δεν

είναι τυχαίο πώς αποτελούν χριστουγεννιάτικα διηγήματα). Το «Ένα κουλούρι για δυο» και το «Αναπόδραστες συναντήσεις» τα οποία διέπονται από την ευαγγελική ρήση «ου καλόν είναι τον άνθρωπον μόνον». Τέλος, το «Μάτζικερτ», η «Νεκρή φύση επί των υδάτων» και «Η τιμή των ονείρων», που νομιμοποιούν την πολιτισμική ετερότητα του ανέταχτου στην αγκαλιά της κοινότητας μετανάστη.

Στην καινούργια συλλογή, ο Νόλλας ισορροπεί επί ζυρού ακμής και νικαίει. Στον «Παλιό εκθρόνο» υπήρχαν διηγήματα όπου εμπλεκόνταν κρίσιμα κοινωνικά ζητήματα και ευαισθητα προβλήματα πολιτικής ορθότητας τα οποία ενδεχομένως υπερβείαν την ανοχή του μυθοπλαστικού υλικού τους («Κανένας μόνος του και λυπημένος», «Ο άλατος άλλος»). Αντιθέτως, «Στον τόπο» η κρατούσα ιδέα στριζίζεται, κωνεύεται, αφομοιώνεται μέσα από μια ποικιλία περιστάσεων με κοινό συστατικό την παρακαμητή του ορθού λόγου — μέσα από την αφηνδια αποκάλυψη η οποία διαπερνά σαν ακτίνα, μέσα την αλόγητη αφοσίωση η οποία προσφέρειτα δωρεάν, μέσα από την ακλόνητη εμμονή, μέσα από τη γενναιώδωρη προσφορά, μέσα από τη δεισιδαίμονα πίστη.

ekotzia@yahoo.gr

Ο Κώστας Κατσουλάρης προτείνει:

Δύο συλλογές κειμένων με περισσή ευαισθησία

Μεταξύ των γνωστών Ισραηλινών συγγραφέων, στην ιδιόσυγκρασία μου και στο αίσθημά μου ταιριάζει περισσότερο ο 58χρονος Νταβίντ Γκρόσμαν. Η συλλογή έξι κειμένων του υπό τον τίτλο «Γράφοντας μες στο σκοτάδι» (εκδ. Scripta, μτφρ. Μάγκυ Κοέν) μου αποκάλυψε έναν σταχαστή με εξαιρετική ευαισθησία και καθαρότητα βλέμματος, έναν ομημιστή λογοτέχνη «μεγάλου σχήματος».

Σε άλλη κλίμακα, η συλλογή τριών εκτενών διηγημάτων «Ιστορίες του Χαλ» (εκδ. Κίχλη) του 46χρονου Γιώργου Μπάτ αξίζουν ακόμη μία υπόμνηση, τόσο για την υποβλητική ατμόσφαιρά τους όσο και για την πεζή ποιητικότητα που αναβλύζει μέσα από τα υπόκωφα δράματα των χαρακτήρων και της υγρής πόλινης που τους στοιχειώνει.

Πρώτα σε πωλήσεις

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

- 1. Time out, η ελληνική αίσθηση του χρόνου, του Στέλιου Ράμφου (Αρμός).** Πώς βιώνει τον χρόνο ο μέσος Νεοέλληνας και πώς συνδέεται αυτό το γεγονός με τη σημερινή κρίση που αντιμετωπίζει η χώρα μας;
- 2. Κρίση και αριστερή διάθεσος, του Κώστα Λαπαθίσα (Λιβάνης).** Ποιοί είναι οι μηχανισμοί που εξηγούν τη σημερινή κρίση; Συνδέεται η ελληνική με την παγκόσμια κρίση του καπιταλισμού;
- 3. Το τιμωρό κέρι του λαού, του Ιάσωνα Χαυδρινού (Θεμέλιο).** Ένα βιβλίο με πολλές αποκλύψεις για τη δράση του ΕΛΑΣ και της ΟΠΛΑ στην κατεχομένη Αθήνα.
- 4. Για ένα σύνταγμα της Ευρώπης, του Γιοάργκεν Χάμπερμας (Πατάκης).** Το «κατασκευαστικό λάθος» της Ευρωζώνης και ποιες είναι οι λύσεις για την ευρωπαϊκή εννοπίωση.
- 5. Λαϊκή ιστορία του κόσμου, του Κρις Χάρμον (Τόπος).** Μια άλλη ματιά στην ανάγνωση της παγκόσμιας πορείας του ανθρώπου.
- 6. Τα επόμενα 100 χρόνια, του Τζωρτζ Φριντμαν (Ενάλιος).** Ένα προφπτικό βιβλίο για το τι μέλλει να συμβεί τον 21ο αιώνα.
- 7. Τέσσερα δοκίμια κριτικής φιλοσοφίας, του Ιμάνουελ Καντ (Νήσορ).** Ένα από τα βασικά έργα του μεγάλου φιλοσόφου.
- 8. Η λακανική αριστερά, του Γιάννη Στρωρακάκη (Σαρβάλας).** Ένας νέος πολιτικός και θεωρητικός ορίζοντας μέσω των θεωριών του Λακάν.
- 9. Η λογική της παράνοιας, του Στέλιου Ράμφου (Αρμός).** Είκοσι κείμενα για την τρέχουσα κρίση. Ένας αδμιοκείμιτος επιλογος ανοίγει νέο ορίζοντα κατανόησης του ελληνικού προβλήματος.
- 10. Βαϊμάρη, η ανάπρη δημοκρατία, του Χ. Βίνκλερ (Πόλις).** Ο σύνταμος βίος του πρώτου δημοκρατικού πολτεύματος στην ιστορία της Γερμανίας.

Η ανέμελη ζωή της αστικής τάξης στη Βιέννη του 19ου αιώνα που κρύβει ό,τι επέρκειται.

Ένα από τα βιβλία στα οποία οι Έλληνες αναγνώστες αναζητούν απαντήσεις για τον εαυτό τους και τον τρόπο ζωής τους.

Λογοτεχνία

- 1. Το αστέιο, του Γιάννη Παλαβού (Νεφέλη).** Δεκαπτά διηγήματα για τη θολή μεθόριο ανάμεσα στην πραγματικότητα και ό,τι την αναρίει.
- 2. Χίλιες και δύο νύχτες, του Γιόζεφ Ροτ (Ολόκος).** Στη Βιέννη του 19ου αιώνα και της αλόγητης σταπάλας φτάνει ο Σάκης της Περαίας.
- 3. Κιαμέτ, του Ράινερ Μαρία Ρίλκε (Νεφέλη).** Δεκατρείς ιστορίες αγάπης για τα πάθη και τα άνηθ του έρωτα.
- 4. Ο ερημής του μαύρου βουνού, του Φερνάντο Πεσόα (Νεφέλη).** Συμβουλές, ασώματα και τρόποι του καλώς ονειρεύεσθαί.
- 5. Ο λωρπάτης, του Τζο Νέομπο (Μεταίχμο).** Ένα ακόμα αστυνομικό μυθιστόρημα του διαμμόνου Σκανδιναβού με τον αστυνόμο Χάρι Χόλε σε δράση.
- 6. Οσο αντέκει η ψυχή, της Λένας Μανιά (Ψυχογιός).** Μια ακόμα πρωιά που παλεύει με τις αντίδραστες της ζωής στο νέο μυθιστόρημα της συγγραφέως.
- 7. Το νήμα, της Βικτόρια Χίσλοπ (Διάπρη).** Από την Κρήτη η συγγραφέας που επέλεξε να είναι Ελληνίδα αναβνίσει στα θεσσαλονίκη και αφηγείται στιγμές της ιστορίας της του 20ού αιώνα.
- 8. Να σου πω μια ιστορία, του Χόρχε Μπουκάι (Opera).** Ποιες ανάγκες των ανθρώπων ξευπηρετούν οι ιστορίες; Ο Χόρχε Μπουκάι αφηγείται μερικές...
- 9. Το πρόβλημα Σπινόζα, του Ιρβν Γιάλομ μετ. Ευαγγελία Ανδρυσάνου (Αγρα).** Πού οφειλόταν η έλξη που άσκησε στον «φιλόσοφο» του ναζισμού ο Σπινόζα δύο αιώνες μετά τον θάνατό του και γιατί οι Ναζί δεν έκαψαν τα βιβλία του;
- 10. Ανάπλους, του θανάου Βαλτινού (Εστία).** Με τη συμβολή της νεαρής δημοσιογράφου, η αποτύπωση μιας εοφ' άλλης της ζωής συνέντευξη.

• Τα στοιχεία αυτά την εβδομάδα προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Πολιτεία» (Ασκαλίου 3, Αθήνα).

Ένας νέος συγγραφέας που καταπνίεται με θέματα τα οποία πάντα απασχόλουν τους ανθρώπους.

Μια άλλη ματιά στην ανάγνωση της ιστορίας του ανθρώπου στον πλανήτη Γη.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΔΙΣΘΗΤΙΚΗ

LUC FERRY Homo Aestheticus μετ. Χαρά Μπακοινκόλα, Φώτης Σισιατσιας επιμ. Αθνα Μιράσαγεζι εκδ. Ευροδίκη σελ. 478 - 26 ευρώ

Μια εσωτερική αντίφαση παραμένει κρυμμένη στην καρδιά της Δισθητικής: το αισθητό αποκτά την αυτονομία του έναντι του νοητού μόνον όταν υποχωρεί από το βάθος του ο Θεός - και η ανθρώπινη ματιά Τον αντικαθιστά. Όταν όμως εκπίπει η υπερβολικότητα, δεν υπάρχει πια κανένας αρχιμείο σημείο, τίποτα δεν εγγυάται τη διαποκειμενικότητα. Η δισθητική εμπειρία είναι πλέον δυνατή, είναι όμως μεταδοσίμη: Αρχίζοντας από τις απαρχές της νεότερης Δισθητικής, τον 17ο αιώνα, το βιβλίο επεκρίει να διαγράψει την πορεία της αισθητικής σκέψης μέχρι τη μετανεωτερικήατα. Μεγάλοι σταθμοί, Καντ, Χέγκελ και Νίτσε. Το έργο φέρνει στο προσκήνιο τις ηθικές και πολιτικές συνιστώσες της Δισθητικής.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ

FERNANDO PESSOA Ο Ερημίτης του Μαύρου Βουνού Συμβουλές, αξιώματα και τρόποι του καλώς ονειρεύεσθαί μετ. Μαρία Παπαδήμα εκδ. Νεφέλη σελ. 64 - 9 ευρώ

Άλλοτε χωρίς προσωπείο και άλλοτε μέσω του ανιγματοικού του Ερημίτη, ο Φερνάντο Πεσόα μας διδάσκει πώς να ζούμε, δίνοντας συμβουλές εφ' όλης της ύλης, διατυπώνοντας αφορισμούς και κανόνες, προτείνοντας τεχνικές και τρόπους ζωής και ονείρου. Αν ο Αντρας με τα Μαύρα του «Οδοιπόρου» περιορίζεται σε μια εμβληματική εντολή, ο μυστηριώδης Ερημίτης του Μαύρου Βουνού συνδιαλέγεται διά μακρόν με τον άγνωστο συνομιλητή του, τον καθένα από μας, δίνοντας απαντήσεις οξυδερκής, ανατρεπτικές και αδυσώπτες.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Ο κύκλος του βιβλίου Ο συγγραφέας, ο επιμελητής-τυπογράφος, ο εκδότης, ο κριτικός, ο αναγνώστης εκδ. Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού σελ. 132

Η παραγωγή του βιβλίου δεν απασχολεί συχνά την κοινωνία, αναφέρει εισαγωγικά ο Βασίλης Κρεμμυδός. Είναι ωστόσο θέμα που απαιτεί την εργασία ενός πλήθους ειδικόπτηων: από τη βαθιά σκέψη ως τη χειρωναξία, από την τεχνική ως την τέχνη. Διαθέτει χαρακτηριστικά καθετοποιημένης παραγωγής, με τη μεσολάβηση του εμπόρου, μικρού και μεγάλου, και με εμπλοκή της διαφήμισης από τα ΜΜΕ. Συμμετέχουν οι Π. Μάρκαρης, Σ. Σερέφας, Δ. Κούρτοβικ, Αιμ. Καλιακάτσος, Ν. Παπαγεωργίου, Σπ. Μολφέτας, Ν. Βαγενάς, Ρ. Παλανάκη, Γ. Γάλλας, Μ. Στεφανοπούλου και Π. Τατόπουλος.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

JOHN J. MEARSHEIMER Γιατί οι πολιτικοί λένε ψέματα Η αλήθεια για το ψέμα στη διεθνή πολιτική σκηνή μετ. Νίνα Μπούρη εκδ. Πατάκης σελ. 222 - 250 ευρώ

Είναι άραγε η ψευδολογία στην εξωτερική πολιτική μια επονειδιστική και κατακριτέα συμπεριφορά ή ένα χρήσιμο εργαλείο διακυβέρνησης; Πότε είναι καλό να πουν ψέματα; Οι ηγέτες στους πολίτες τους; Ο συγγραφέας είναι ένας από τους σημαντικότερους πολιτικούς και προσφέρει την πρώτη συστηματική ανάλυση του ψεύδους ως εργαλείου διακυβέρνησης, κατηγοριοποιώντας τα είδη, τις αιτίες και τα δυνατικά οφέλη και βλάβες. Και η σημαντικότερη διάκριση που κάνει είναι ανάμεσα στο ψέμα που ένας ηγέτης απευθύνει προς μια άλλη χώρα και στο ψέμα που απευθύνει στον λαό του.

ΔΟΚΙΜΙΟ

MISHA GLENNY DarkMarket Η οσρατη απειλή πίσω από τον ονόνη του υπολογιστή σου μετ. Έλσα Βιάδλη εκδ. Πάπυρος σελ. 432 - 18 ευρώ

Σε λιγότερο από δύο δεκαετίες οι αποκαλούμενες «κρίσιμες» εθνικές υποδομές των περισσότερων κρατών έχουν καταλήξει να ελέγχονται από όλο και πιο περιπλοκα πληροφοριακά συστήματα. Συγγραφέας του McΜafia, ο Μισά Γκλένι γράφει ένα «τεχνολογικό θρίλερ», όχι προϊόν φαντασίας αλλά τεκμηριωμένης έρευνας, παρουσιάζοντας την εμφάνιση, γιγάντωση και πτώση του DarkMarket, ενός από τους πιο περιβόητους ιστότοπους του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, οι οποίοι εμφανίστηκαν στη δεκαετία του 2000. Ο συγγραφέας φωτίζει τις όψεις ενός πολύπλοκου ψηφιακού εγκληματικού δικτύου με κόμβους στην Αγγλία, την Τουρκία, τη Σρι Λάνκα, την Ουκρανία, τη Ρωσία και τις ΗΠΑ.

Επιμέλεια: **Ζ.Π.Χ.**

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΩΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΨΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

«Είμαστε όλοι Ελληνοεβραίοι»...

Αν η απάντηση στο ερώτημα «Τι κάνουν οι διανοούμενοι;», που τίθεται κάθε τόσο στην Ελλάδα και διεθνώς, και πάντοτε με κλειστική επιθετικότητα κατά των συμβατικά αποκαλούμενων «πνευματικών ανθρώπων», είναι η συγγραφή μιας ανοικτής προς θαλασσοδερόνόμενους επιστολής, η συλλογή υπογραφών «με κύρος» και η δημοσίευσή της σε κάποια επίσης έγκυρη εφημερίδα, τότε πρόκειται για μια απάντηση μάλλον αυτοεπικυρωτική παρά πολιτικώς ενεργή. Η συνθήκη αυτή είναι παλιά βέβαια και αρκετές φορές, σε περιπτώσεις όπου παιζόταν η ζωή ανθρώπου ή ανθρώπων, αποδείχθηκε ωφέλιμη. Γενικότερα ωστόσο φαίνεται να επιβεβαιώνεται την τάση της πλειονότητας των διανοουμένων (όπου περιεχόμενο και αν δώσουμε σ' αυτόν τον ασαφή όρο) να αποσιωπείται από το σύνολο, για να μη λερωθούν, και να αυτοποθετούνται σε κάποιο επιβλητικό ύψος. Έτσι, ξεχωριστοί αυτοί, κηρύττουν από και την αλήθεια τους ή δίνουν τα φώτα τους, πριν επανέλθουν στη σιωπή τους, πραγματικά ή θρυλούμενη.

Αλέξης Αντύπας, «Το πάσxon σύμμα». Γκαλερί fizz. 7-30/6.

Με τα συνθήματα δλω-
νομε ότι θέλουμε να γί-
νομε άλλοι, όπου μάλι-
στα αυτοί «άλλοι» είτε
εξεγείρονται είτε, συνή-
θως, βρίσκονται σε χει-
ρότερη μοίρα από μας

λάνουμε ότι θέλουμε να γίνουμε άλλοι, όπου μάλιστα αυτοί οι «άλλοι» είτε εξεγείρονται (όπως τότε στην Πολωνία) είτε, συνήθως, βρίσκονται σε χειρότερη μοίρα από μας, επειδή τελούν υπό διωγμό ή επειδή τους επιβάλλονται εξοντωτικά προγράμματα λιτότητας. Αλλά η δλώση μιας πρόθεσης ή μιας επιθυμίας, ακόμα και αν γίνεται δημόσια και ενυπόγραφα, δεν ισοδυναμεί με την πραγματοποίησή της.

Εν πάση περιπτώσει, η επιστολή δημοσιεύτηκε στη «Μοντ» και η άμεση και μαζική αναπαραγωγή της εδώ προκάλεσε τις συνήθεις αντιδράσεις: μεταξύ αποθεώσεως και α-

ποκαθηλώσεως. Ανάμεσα στους κολερικότερους ιντερνετικούς επικριτές της βρέθηκαν και κάποιοι που καταγγέλλουν τους επιστολογράφους σαν ψευτές, γιατί λέει γράφουν πως η «Χρυσή Αυγή» έχει έμβλημα εμπνευσμένο από τη σβάστικα, ενώ πρόκειται για αρχαιοελληνικό μαιάνδρο. Μάλιστα. Μα θα διάλεγαν οι «εγέρθητες» ελληνοκόποι τον μαιάνδρο αν δεν παρέπεμπε μια απευθείας στη σβάστικα, την αγάπη τους για την οποία την έχουν εκπλώσει ποικιλότητα τα στελέχη του νεοαζιτιστικού μορφώματος; Όση και όποια αρχαία Ελλάδα έχουν στο τσεβέλο τους, την έχουν διά του Χίτλερ και όπως ακριβώς την ανασχμάτισε βία και ακόμα πιο βία η σφετεριστική ο λατρεμένος τους Φύρερ.

Αντίθετα με την ευρεία δημοσιότητα που δόθηκε στην ευρωπαϊκή επιστολή, πολύ μικρό ήταν το ενδιαφέρον των ελληνικών Μέσων για την ανοικτή εκδήλωση μνήμης και σκέψης που οργάνωσε στη Φιλοσοφική Σχολή ο Αυστριακός ιστορικός Χάγκεν Φλάισερ (Ελληνας πολιτς από το 1985), ομότιμος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η εκδήλωση, με αφορμή και τη δράση της Χρυσής Αυγής, είχε ρητά τον χαρακτήρα της «πνευματικής αντεπίθεσης» εναντίον όσων κηρύσσουν το φυλετικό μίσος και δεν αρκούνται στο κήρυγμα, αλλά, καπιλευόμενοι τον πατριωτισμό και παροξύνοντας συστηματικά το αίσθημα ανασφάλειας, επιδιόταν να σε σωφρονιστική θραύση μελών κεφαλών. Παρεμπιπτόντως, ασ μην μπορούμε στον κόπο να ρωτήσουμε όσους δογματίζουν ότι «Ελληνας γεννιέσαι, δεν γίνεσαι», τους Καρατζαφέρηδες δηλαδή, τους Μιχαλολιάκους και τους Πλεούρηδες (πατέρα και υιό), αν είναι Έλληνας ο Χάγκεν Φλάισερ. Την ξέρουμε την απάντηση: Α πα πα πα - και αρχαιοελληνιστί: άπαγε τις βλασφημίας. Αλλά η Νέρι Νιαγκουάρα; Η κολυμβήτριά μας, με τα τόσα μέταλλα, με πιο φρέσκο το χάλκινο στο Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα στην Ουγγαρία, είναι Ελληνίδα άραγε; Ή μήπως οι ελληνομέτρες αιματολόγοι πιστεύουν ότι το χρώμα του δέρματός

της ακούρει το φρόνημα του πνεύματός της;

As γυρίσουμε στο σύνθημα: «Είμαστε όλοι Ελληνοεβραίοι», αφήνοντας στην άκρη το γεγονός ότι την επιστολή τη συνυπογράφουν και ορισμένοι, όπως ο κ. Μπερνάρ Κουσνέρ, που εννοούν τον ελληνισμό αυστηρά στην εκδοχή των Αθηνών όταν τιμωρούν αμείλικτα τους ασυμμόρφωτους Μήλιους και Μυτιληναίους, τον δε εβραϊσμό αποκλειστικά στην εκδοχή του τιμωρού Θεού και του «όποιος δεν είναι μαζί μας είναι εχθρός μας». Την εκδοχή αυτή την ασπάζεται βέβαια ο ευσεβής Τζορτζ Μπους, συνομηλίπτης του Θεού, αλλά όχι και ο Χριστός, ο οποίος, μάλλον από πατροκτονική αντίδραση στον Γιαχβέ, αντιπάλεψε σφοδρά το δόγμα αυτό, κηρύσσοντας το ακριβώς αντίθετο: «Ός γαρ ουκ έστι καθ' ημών, υπέρ ημών εστιν» (εκ του κατά Μάρκον - αλλά και ο Λουκάς το ίδιο γράφει). Αν το «όλοι» στον τίτλο της επιστολής ισούται με τους Ευρωπαίους, ή μάλλον με τους Δυτικούς γενικότερα, τότε ναι, είμαστε όλοι Ελληνοεβραίοι, εκ πνευματικής κληρονομιάς και ως προς την (υποχρεωτική) παιδεία μας. Και πιο σωστό θα ήταν αν λέγαμε πως είμαστε Ελληνοεβραιορωμαίοι, για να μη μείνει έξω το τρίτο θεμέλιο του δυτικού πολιτισμού, το ρωμαϊκό.

Αλλά οι επιστολογράφοι δεν αναφέρονται στο παρελθόν και την κοινή πολιτισμική κληρονομιά των Δυτικών. Μιλούν για το σήμερα, για να εναντιωθούν αφενός στην «αναγέννηση του ναζισμού» και του αντισημιτισμού στη Λεττονία, την Αυστρία, την Ουγγαρία και την Ελλάδα, αφετέρου στο «δόγμα της λιτότητας», που εξαθλώνει όσους λαούς ανήκουν στην κατηγορία PIGS, και στο «δόγμα του ευρωπαϊκού φρουρίου», που επιτρέπει στον «λόγο τους μίσους» να εξαπλώνεται διαρκώς. Προτείνουν όμως σαν φάρμακο ένα «ευρωπαϊκό όνειρο» ή «ευρωπαϊκό όραμα» που, όπως αποδείχθηκε δεκαετία με δεκαετία, οι πιθανότητες ενσάρκωσής του είναι ελάχιστες. Για πολύ καιρό ακόμα, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης θα είναι πιστεύτεροι της επιστημονικής φαντασίας.

ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΑ

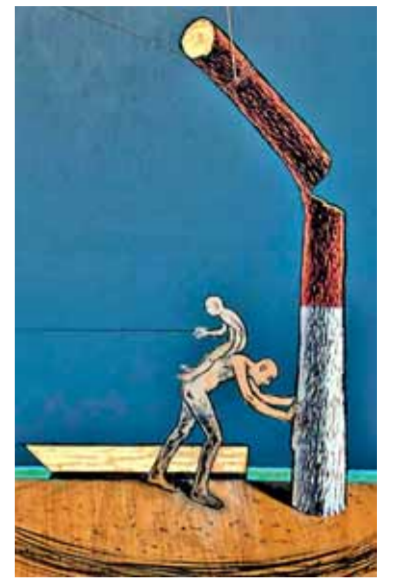
Της ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΤΖΙΑΝΤΖΗ

Κλεψύδρες αοριστου χρόνου

Για δεύτερη φορά μέσα σε λίγες εβδομάδες η κλεψύδρα μετράει τον χρόνο που απομένει μέχρι τις εκλογές. Είναι μια κλεψύδρα φανερά και στη διάρκεια της εκκένωσης του πάνω γυάλινου κώδωνα ισχύουν ρητοί κανόνες, π.κ., για την κατανομή του ραδιοτηλεοπτικού χρόνου στα κόμματα ή τη δημοσιοποίηση των δημοσκοπήσεων.

Πολλά βλέμματα είναι στραμμένα και σε άλλες κλεψύδρες, ιδιωτικές και δημόσιες, όπου η ροή της άμμου είναι ακανόνιστη, δεν υπακούει στον νόμο της βαρύτητας, ενώ ο χρόνος που αυτές μετρούν δεν είναι ο προεκλογικός. Το κοινό τους σημείο είναι μια λέξη, το «μέχρι»: μέχρι να πτωχεύσουμε, μέχρι να ξεσπάσει ο πόλεμος, μέχρι να χάσουμε τη σύνταξη, τις καταθέσεις, το σπίτι ή τη δουλειά μας, μέχρι τα χειρότερα (που, όπως πολλοί λένε, δεν τα έχουμε ακόμα δει), μέχρι να μάθουμε να σκεφτόμαστε και να ζούμε διαφορετικά.

Υπάρχει και το αισιόδοχο «μέχρι»: μέχρι να δούμε ασηρή μελά, μέχρι να επιστρέψει ο παλιός καλός καιρός (που για πολλούς είναι συνώνυμο του εσκόλου, του βολεμένου καιρού), μέχρι να ωριμάσει, να βάλει μυαλό το άτακτο λαίμαργο παιδί (όπως πολλοί βλέπουν τον λαό) ή να επιβληθεί το θέλημα του γίγαντα λαού. Μόνο που ο λαός μπορεί να είναι και γίγαντας και φοβισμένος νάνος, ανάλογα με τον άνεμο της Ιστορίας και όχι ανάλογα με το πολιτικό, το ηθικό, το διανοητικό και πατριωτικό ανάστημα των ηγετών και των ταγών. Ένα ανάστημα που εξιδιπλώνεται με διαφορετικό τρόπο σε διαφορετικές ιστορικές περιπτώσεις, ενώ συχνά συρρικνώνεται στα μιά του δρόμου. Άλλες χρονιές, τέτοια εποχή, μιλούσαμε για τα καλοκαιρινά μας σχέδια, τις άδειες, τις διακοπές, τον Δεκαπενταύγουστο στο χωριό, για μαγικά νησιά ή για τη μαγική άδεια πόλη. Φέτος αναρωτιόμαστε τι σχέδια έχει για μας αυτό το καλοκαίρι, που δεν θα μοιάζει με τα άλλα. Μετά τη σύντομη άνοιξη της ακυβερνησίας, θα έρθει το μακρύ καλοκαίρι της υπευθυνότητας, της κυβερνησιμότητας; Η πάνω άμμος στις κλεψύδρες μας κατε-

Ζωγραφική: Τάσος Μαντζαβίνος. Γκαλερί Αλμα. Εως 15/7.

βαίνει. Πού και πού κάποιο καλίκι ή ξερό κλαράκι μοιάζει να ανακόπτεται την πτώση της, όμως οι παλιές βεβαιότητες βουλιάζουν ενώ το σκάκι της νέας (α)ββαιότητας παραμένει ακαθόριστο. Η υποκειμενική αυτή κλεψύδρα δεν ταυτίζεται με την ίδια τη ζωή. Δεν είναι εργαλείο, αλλά ένα μη ακριβείας όργανο που δείχνει τις αντιδράσεις μας απέναντι στη ζωή που αλλάζει με απροσδόκτους ρυθμούς και κατευθύνσεις. Και οι αντιδράσεις αυτές μπορεί να είναι η συγκατάβαση, ο φόβος, ο πανικός, η οργή, η ελπίδα και η αγάπη για τον τόπο και τους ανθρώπους, η αγάπη που γράφεται με μικρά, σεμνά και όχι φωταγωγημένα και αυτάρεσκα γράμματα. Οχι όμως η υπομονή, η αντοχή: αυτή η άμμος δεν σαλεύει πια. Το σίγουρο είναι ότι στο βλέμμα που σπύρα κοιτάζει την κλεψύδρα δεν έχουν θέση η πλήξη και ο σνομπισμός. As δούμε την κλεψύδρα με βλέμμα όσο γίνεται καθαρό και, κυρίως, χωρίς την έπαρση ότι η καθαρότητα του βλέμματός είναι πρόνομο μόνο των επαγγελματιών, των εκλεκτών της πολιτικής. Δεν είμαστε μόνο παρατηρητές, αλλά και παρατηρούμενοι και, κυρίως, υποκείμενο που επηρεάζεται το αποτέλεσμα της παρατήρησης.

Στο Livingetc Ιουνίου
Beyond beautiful

Σπίτια όλο γούστο & φως

50 σελίδες με cool αντικείμενα για βεράντα, κήπο & κουζίνα

Σπίτι και καλή ζωή!
www.livingetc.com.cy

Στης Αθηνάς collection
Πάρτι στον κήπο
Νέες συνταγές

Πάρτι στον κήπο

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΟΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

Η οικονομική ανάπτυξη δεν αρκεί

Οι θεσμοί, και όχι μόνο η αύξηση του πλούτου, το «κλειδί» για την ευημερία, υποστηρίζουν δύο Αμερικανοί πανεπιστημιακοί

Του PAUL COLLIER

JAMES A. ROBINSON, DARON ACEMOGLU
Why Nations Fail. The Origins of Power, Prosperity and Poverty
Εκδ. Crown

Καθώς η σκόνη από την αναταραχή της διεθνούς οικονομικής κρίσης αρχίζει να κατακάθεται, τα δύο θεμελιώδη χαρακτηριστικά της παγκόσμιας οικονομίας του καιρού μας αναδύονται και πάλι. Το ένα είναι το χάσμα ανάμεσα στις πλούσιες και τις φτωχές χώρες. Πριν από διακόσια χρόνια δεν υπήρχε τέτοιο χάσμα, τουλάχιστον όχι στην κλίμακα που έχουμε συνθίσει να βλέπουμε σήμερα. Και πιθανόν να μην υπάρχει σε διακόσια χρόνια από τώρα. Σήμερα, όμως, είναι τρομακτικό: οι ίδιοι άνθρωποι μπορεί να ζουν σε απόλυτη φτώχεια σε μια χώρα και να ευημερούν αν μετακινηθούν σε μια άλλη.

Το βιβλίο αυτό παίρνει το χαρακτηριστικό παράδειγμα των διδυμών πόλεων Νογκάλες, που η μια βρίσκεται στη μεξικανική πλευρά των συνόρων και η άλλη στην αμερικανική. Γιατί μια συνοριακή γραμμή δημιουργεί τόσο μεγάλη διαφορά; Προφανώς, το ζήτημα αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί η τρομακτική παγκόσμια ανισότητα γεννάει και άλλες ζωφέρεις καταστάσεις: την ψυχολογία της ενόχης και της μνησικακίας· κλιμακούμενες πιέσεις για μετανάστευση· τις εφιαλτικές επιλογές που αντιμετωπίζει ο κόσμος όταν κάποιες χώρες όχι μόνο μένουν πίσω, αλλά διαλύονται.

Πολλοί ειδικοί έχουν προσπαθήσει επί δεκαετίες να βρουν μια πειστική απάντηση. Συχνά, η κατεύθυνση της έρευνας υπήρξε τεχνοκρατική. Τη δεκαετία του '60, η κυρίαρχη εξήγηση ήταν ότι από τις φτωχές χώρες έλειπε το κεφάλαιο. Στα 1980, ένοχος ήταν η κακή οικονομική πολιτική.

Την τελευταία δεκαετία φάνηκε να αναδύεται ένα νέο και πολύ ισχυρό στοιχείο: η άνοδος της Κίνας, που είναι το άλλο θεμελιώδες χαρακτηριστικό του καιρού μας. Η ανάπτυξη της Κίνας είναι ένα οικονομικό φαινόμενο χωρίς προηγούμενο. Εβγαλε εκατομμύρια ανθρώπους από την ένδεια και η χώρα θεωρείται ότι σύντομα θα ρίξει τις ΗΠΑ από τη θέση της μεγαλύτερης οικονομίας του κόσμου. Το παράδειγμα που πρόσφερε η Κίνα έχει ερμηνευθεί ευρέως, ιδίως από τις αφορικανικές ελίτ, ως απόδειξη των πλεονεκτημάτων της αυταρχικής διακυβέρνησης.

Για οποιονδήποτε ενδιαφέρεται έστω και λίγο γ' αυτά τα ζητήματα, το βιβλίο «Γιατί αποτυγχάνουν τα έθνη» είναι πολύ χρήσιμο ανάγνωσμα. Ο Ακέμογλου και ο Ρόμπινσον είναι διανοητές βαρέων βαρών, ο ένας καθηγητής Οικονομικών στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης, ο άλλος καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης στο Χάρβαρντ.

Συνήθως άνθρωποι σαν κι αυτούς γράφουν μόνο για τους άλλους πανεπιστημιακούς. Με το βιβλίο

Σύμφωνα με τους συγγραφείς του βιβλίου, η ραγδαία ανάπτυξη της Κίνας δεν θα οδηγήσει σε ευημερία τον λαό της, γιατί λείπουν από τη χώρα οι θεσμοί που εξασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή.

αυτό, μας έκαναν τη χάρη να γράψουν ένα έργο που βρίσκεται στην αιχμή του σύγχρονου προβληματισμού και που είναι όχι απλώς ευανάγνωστο αλλά συναρπαστικό. Ακαταμάχητος συνδυασμός: ζωτικό θέμα, κορυφαίοι μελετητές και ένα καλογραμμένο βιβλίο.

Δεν είναι μόνο αυτό όμως. Ο λόγος που αξίζει να διαβάσουμε το «Γιατί αποτυγχάνουν τα έθνη» είναι ότι η άποψη που αναλύεται εδώ αποδομεί τα δύο μεγάλα δεδομένα της παγκόσμιας ανάπτυξης. Ο Ακέμογλου και ο Ρόμπινσον όχι μόνο δεν βλέπουν την Κίνα σαν το υπόδειγμα για την εξάπλωση της ευημερίας, αλλά τη βλέπουν σαν ένα επιπλέον παράδειγμα κοινωνίας που βαδίζει ολοταχώς προς ένα αδιέξοδο. Ο δρόμος που ακολουθεί η Κίνα, σύμφωνα με την ανάλυσή τους, δεν θα την οδηγήσει σε επίπεδο ευημερίας όπως αυτό που έχει κατακτηθεί στη Δύση.

Το επείγουσμά τους είναι ότι το σύγχρονο επίπεδο ευημερίας σπρρίζεται σε πολιτικά θεμέλια. Σε γενικές γραμμές, η ευημερία σπρ-

ζεται στην επένδυση και στην καινοτομία, αυτές όμως με τη σειρά τους σπρρίζονται στην πίστη, στην εμπιστοσύνη. Επενδυτές και καινοτόμοι πρέπει να έχουν πειστικούς λόγους να θεωρούν ότι, εφόσον επιτύχουν, δεν θα τους ληστέψουν οι ισχυροί.

Για να προσφέρει η Πολιτεία τέτοια διαβεβαίωση, πρέπει να ισχύουν δύο συνθήκες: η εξουσία να είναι και συγκεντρωμένη και οι θεσμοί να είναι κοινωνικά συνεκτικοί. Χωρίς συγκεντρωμένη εξουσία υπάρχει αταξία, η οποία είναι ανάθεμα για την επένδυση.

Η Κίνα σίγουρα παίρνει καλό βαθμό σ' αυτό το θέμα – έχει συγκεντρωμένη εξουσία και μπλόκιν τάξη. Μερικές αφρικανικές χώρες δεν το διαθέτουν αυτό – οι τοπικές εξουσίες σφετερίζονται τις αρμοδιότητες του κράτους και επικρατεί χάος. Η Κίνα όμως βαθμολογείται πολύ χαμηλά στη δεύτερη προϋπόθεση, τους θεσμούς κοινωνικών συνοχής. Ο Ακέμογλου και ο Ρόμπινσον λένε συνοπτικά για τη δομή της κινεζικής πολιτικής εξουσίας: «Το κόμμα ελέγχει τις έ-

νοπλες δυνάμεις· το κόμμα ελέγχει τα στελέχη· το κόμμα ελέγχει τις ειδήσεις».

Το ότι τα κράτη χρειάζονται την τάξη για να ευημερήσουν είναι σημαντικό και πλέον δεν αμφισβητείται. Αμφισβητείται όμως, με δεδομένη τη ραγδαία ανάπτυξη της Κίνας, το ότι χρειάζονται κοινωνικά συνεκτικούς θεσμούς. Το επίκεντρο των συγγραφέων είναι ότι η τάξη χωρίς συνεκτικούς θεσμούς μπορεί να βοηθήσει μια οικονομία να ξεφύγει από τη φτώχεια αλλά δεν θα επιτρέψει την πλήρη άνοδο στη σύγχρονη κοινωνική ευημερία.

Η εξήγηση είναι ότι αν οι θεσμοί εξουσίας δίνουν τη δυνατότητα στην ελίτ να υπαρτεεί τα δικά της συμφέροντα – οι συγγραφείς αποκαλούν αυτούς τους θεσμούς «extractive» (θεσμοί που αποσπούν τον πλούτο από την ευρύτερη κοινωνία) – τα συμφέροντα της ελίτ έρχονται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα της μεγάλης μάζας του πληθυσμού και επιβάλλονται σ' αυτά.

THE OBSERVER

Ριζοσπαστική άποψη

Εφόσον, λοιπόν, οι συνεκτικοί θεσμοί είναι απαραίτητοι, πώς δημιουργούνται; Οι συγγραφείς είναι, και σ' αυτό, ριζοσπαστικοί. Υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει φυσική διαδικασία μέσω της οποίας ο αυξανόμενος πλούτος σε ένα αυταρχικό καθεστώς εξελίσσεται σε κοινωνική συνοχή. Η μόνη περίπτωση που τα συμφέροντα της ελίτ θα την αναγκάσουν να παραχωρήσει εξουσία σε συνεκτικούς θεσμούς, είναι όταν έλθει αντιμετώπιση με κάτι χειρότερο, δηλαδή την προοπτική της επανάστασης. Θεμέλιο της ευημερίας είναι ο πολιτικός αγώνας εναντίον των προνομίων. Η δύναμη αυτού του βιβλίου ξεπερνά τις δυνατότητες περιλήψης: είναι γεμάτο, από την αρχή έως το τέλος, με συναρπαστικές βινέτες ιστορικών στοιχείων. Όπως γράφει το οπισθόφυλλο: «Θα σας κάνουν φωσιτάρη στις συζητήσεις».

Η αλήθεια για το σύμπαν της διεθνούς ψευδολογίας

Ένας οδικός χάρτης για το ψέμα ως εργαλείο διακυβέρνησης και ως μέσο παραπλάνησης στην εξωτερική πολιτική

JOHN J. MEARSHEIMER
Γιατί οι πολιτικοί λένε ψέματα
Η αλήθεια για το ψέμα
στη διεθνή πολιτική σκηνή
μετ. Νίνα Μπούρν
Εκδ. Πατάκη, σελ. 220.

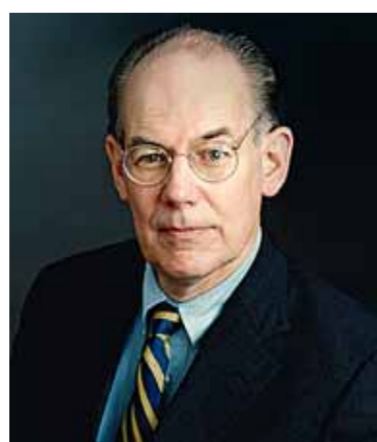
Του ΘΑΝΑΣΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Αν πιστεύουμε ότι η πρασινάδα ζει κάτω από την κρούστα του πάγου της βαρucheιωνιάς, αυτό σημαίνει ότι προσδοκώμε στην αλήθεια, ακόμα κι όταν στη διεθνή πολιτική ζωή υπάρχει ένα μείζον θέμα: κυκλοφορούν τα ψέματα, οι αποκρύψεις της αλήθειας, οι παραπλανήσεις... Δηλαδή, αυτό που ο Τζόνθαν Σουίφτ είχε αποκαλέσει, καιρό τώρα, «εκδημοκρατισμό του ψεύδους».

Ο συγγραφέας Τζον Μιροσάμιερ, γεννημένος το 1947 στο Μπρούκλιν της Ν. Υόρκης, είναι από τους εγχευρότερους νεορεαλιστές Αμερικανούς θεωρητικούς των Διεθνών Σχέσεων. Από το 1982 είναι καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στην έδρα R. Wendell Harrison Distinguished Service του Πανεπιστημίου του Σικάγου, πρόεδρος

του τμήματος της Πολιτικής Επιστήμης την περίοδο 1989-92 και συνδιευθυντής του προγράμματος Πολιτικής Διεθνούς Ασφάλειας. Από το 2003 είναι μέλος της Αμερικανικής Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών. Αρθρογραφεί σε περιοδικά όπως τα «International Security», «Atlantic Monthly» κ. ά. Στην Ελλάδα είναι γνωστός από το έργο «Η τραγωδία της πολιτικής των μεγάλων δυνάμεων» (Ποιότητα, 2007) και το «Η επίδραση του εβραϊκού λόμπι και η εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ» (Θύραθεν, 2006 & Antilogos, 2006) που έγραψε μαζί με τον διευθυντή του Χάρβαρντ Στίβεν Ουόλτ, με το οποίο μάλιστα απέκτησε παγκόσμια φήμη.

Διαβάζοντας κάποιος το βιβλίο του Τζον Μιροσάμιερ μπαίνει στο πνεύμα των ημερών. Αντιλαμβάνεται πως η υπόθεση του ψεύδους είναι δύσκολο, πιθανώς να μην οφείλει, να επιλυθεί στο κουβάρι της πολιτικής και των διεθνών σχέσεων. Ως αναγνώστης, νιώθει πως δεν επιτρέφουν τα πάντα σ' ένα ad majorem Dei gloriam. Κι αν δεν μπορεί να ζήσει σε αυτόν τον «παράδεισο», τό-

Ο συγγραφέας Τζον Μιροσάμιερ είναι από τους εγχευρότερους νεορεαλιστές Αμερικανούς θεωρητικούς των Διεθνών Σχέσεων. Από το 2003 είναι μέλος της Αμερικανικής Ακαδημίας Τεχνών και Επιστημών.

τε δικαίως θα ήθελε να ήταν κάπου αλλού. Δυστυχώς, στην πολιτική υπάρχουν ψέματα, ακόμα και το πλατωνικό «γενναίο ψεύδος». Αυτό είναι το πόρισμα.

Ψεύδη για εθνικό συμφέρον

Αυτά τα συμπεράσματα δεν είναι απότοκα ενός ελεύθερου στοχασμού, αλλά πορίσματα αντίληψης από παραδείγματα ή μελέτες περίπτωσης στο πλαίσιο της πειθαρχίας της Πολιτικής Επιστήμης και των Διεθνών Σχέσεων.

Ο Τζον Μιροσάμιερ, αντιδρώντας στο θέμα της διεθνούς ψευδολογίας, κατασκεύασε εδώ ένα θεωρητικό υπόδειγμα σκέψης, έναν οδικό χάρτη της στα συγκεκριμένα της πολιτικής και της θεωρίας των διεθνών σχέσεων.

Επιχειρεί μια απογραφή διεθνών ψευδών, κατηγοριοποιώντας τις ποικίλες μορφές της πολιτικής ψευδολογίας, διακριτικά ψεύδη, κινδυνολογίες, στρατηγικές συγκαλύψεις, ακριβείς συγκαλύψεις, παραγωγή εθνικιστικών μύθων είναι μερικά μόνον από την ποικιλία των ψευδών στο σύμπαν της διε-

θνούς ψευδολογίας. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα φιλελεύθερα ψεύδη, που επιτρέπουν σε χώρες ή συνασπισμούς να δρουν με βαναυσότητα εις βάρος άλλων χωρών, και τα ψεύδη του κοινωνικού ιμπεριαλισμού για την πρόωθηση ειδικών συμφερόντων.

Δίκως ο ίδιος να είναι θιασώτης της ψευδολογίας, ξεκαθαρίζει στο βιβλίο του πως οι πολιτικοί λένε ψέματα σε διεθνές επίπεδο. Τα μεν στρατηγικά ψεύδη (strategic lies), στην υπηρεσία του εθνικού συμφέροντος, χρησιμοποιούνται προκειμένου να επιβιώσει η χώρα τους στο πανδαιμόνιο των διακρατικών σχέσεων. Τα δε εγωιστικά ψεύδη (selfish lies), που ουδεμία σχέση έχουν με το εθνικό συμφέρον (raison d'etat), στοχεύουν στην προστασία των ιδιοτελών συμφερόντων των πολιτικών.

Σίγουρα, το θέμα δεν είναι απλό. Ο Χομπς είχε επισφαιρίσει πως «ακριβώς επειδή οι άνθρωποι κολακίζονται όταν γίνονται πιστευτοί, η ευπιστία υποβάλλει την ψευδολογία. Έτσι πολλοί πιστεύουν σε πράγματα αδύνατα». Αρκετοί πο-

λιτικοί ζουν σε ιδιαίτερους κόσμους και ανήκουν σε μια κουλτούρα στην οποία είναι καθιερωμένο να πιστεύουν ή, έστω, να μισοπιστεύουν τα ψέματα που λένε. Μερικοί, μάλιστα, κατασκευάζουν ακλόνητα άλλοθι: εν γνώσει τους λένε ψέματα για να μείνουν ζωντανοί ώστε, οφείποτε, να μπορέσουν να πουν την αλήθεια. Αυτήν την γκρίζα ζώνη για τις σύγχρονες Δημοκρατίες ο Μιροσάμιερ τη θεωρεί «τοξική κουλτούρα ανεντιμότητας». Υποστηρίζει ότι η διάχυτη ψευδολογία, παρά τα προσδοκώμενα οφέλη, αναπόφευκτα θα προκαλέσει σοβαρή ζημία στην Πολιτεία. Δεν είναι σπάνιο, όμως, σε ειδικές περιπτώσεις, όπως έλεγε ο Καμί, να βλέπουμε πιο καθαρά στα λόγια εκείνου που μας λέει ψέματα παρά στα λόγια του αλήθους που μας λέει αλήθεια. Μία παρηγοριά είναι ότι, τελικά, τα ψέματα μας βάζουν στον δρόμο της αλήθειας. Ο Μιροσάμιερ ζητάει κριτικά τις όλες συνέπειες της ψευδολογίας και τους κινδύνους που αυτή εγκυμονεί, στην πρωτότυπη, οξυδερκή και διορατική μέλητη του.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΟΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

Το καλοκαίρι έφτασε στα σινεμά

Δύο επανεκδόσεις των κλασικών «Key Largo» και «Καζαμπλάνκα» με πρωταγωνιστή τον Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Κάθε γενιά έχει τους μύθους της, τα ινδάλματα και τα συνθήματά της. Για την Αμερική του '40, όλα αυτά συνοψίζονται και στην εικόνα του Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ. Πριν από 70 χρόνια, όταν μεσουήντος του πολέμου το Χόλιγουντ κατέπλευσε στην Καζαμπλάνκα, ο Μπόγκι αγαπήθηκε όσο λίγοι σταρ του κινηματογράφου, ίσως γιατί το πρόσωπό του ήταν σκληρό ενώ η καρδιά του ραγισμένη. Στην Ευρώπη, η γοητεία του ανακαλύφθηκε κάπως αργά, κυρίως κάρη στους Γάλλους, που στράφηκαν με θαυμασμό στο πιο παρωρωμένο είδος του Χόλιγουντ, το φιλμ νουάρ.

Στις παρυφές αυτού του είδους είναι και το «Key Largo» του Τζον Χιούστον, που προβάλλεται σε επανέκδοση με ολοκαίνουργια κόπια στην «Αθηναία». Σε δύο θερινά της πόλης ξαναπαίζεται και η «Καζαμπλάνκα» - η μυθική ταινία του Μάικλ Κέρτις, που παραμένει μία από τις δημοφιλέστερες στην ιστορία του κινηματογράφου. Είναι οι μεγαλύτερες χολιγουντιανός μύθος μετά το «Όσα παίρνει ο άνεμος».

Play «As time goes by»...

Ο Ρικ και η Ιζα έζησαν έναν σύντομο έρωτα στο Παρίσι, σε ένα παρελθόν που φαντάζει τόσο κοντινό, αλλά και τόσο μακρινό λόγω του πολέμου. Ο Ρικ πληγώθηκε στον σιδηροδρομικό σταθμό περιμένοντας μάταια στη βροχή την Ιζα. Σε ενενεστάτα χρόνο, όταν ξανασυναντιούνται τυχαία στην Καζαμπλάνκα, ο Ρικ συνειδητοποιεί ότι η αγαπημένη του ήταν και παραμένει μετέωρη ανάμεσα στο καθήκον και το συναίσθημα. Στο ίδιο δίλημμα είναι εγκλωβισμένοι και αυτός: ένας Αμερικανός τυχοδιώκτης και ιδεαλιστής που έχει πολεμήσει στον ισπανικό εμφύλιο κατά των φασιστών. Ποτέ άλλοτε στο σινεμά ο έρωτας δεν θυσιάστηκε τόσο λιτά και πιστευτικά στον βωμό της ηθικής όσο στην «Καζαμπλάνκα».

Κλερ Τρέβορ (Οσκαρ β' γυναικείου ρόλου), Εντουαρντ Ρόμπινσον, Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ, Λορίν Μπακόλ στο «Key Largo», 1948, του Τζον Χιούστον. Ο Μπόγκι και η Μπακόλ ήταν ζευγάρι στη ζωή από το 1944.

Ο πληγωμένος Ρικ είναι η προσωποποίηση μιας ακατέργαστης τρυφερότητας και παράλληλα ο άντρας που θα κολακεύει εσασί, λόγω της «ήττας» του, την «απόρρητη» ιδανική γυναίκα. «Play it, Sam. Play "As time goes by"», λέει η Ιζα στον μαύρο πανίστα στο κλαμπ του Ρικ. Μόνο ο χρόνος επουλώνει βαθιές πληγές... Αν η «Καζαμπλάνκα» οφείλει τη διαχρονική της γοητεία στη χημεία μεταξύ Μπόγκαρτ και Ινγκριντ Μπέργκιαν, δύσκολα αναλογίζεται κάποιος ποια θα 'ταν η μοίρα της αν στη Γουόρνερ είχαν επιμείνει στην αρχική επιλογή του Ρόναλντ Ρέιγκαν για τον ρόλο του Ρικ.

Το χαστούκι του γκάνγκστερ

Στην πιο χαρακτηριστική σκηνή στο «Key Largo», ο σκληρός Εντουαρντ Ρόμπινσον, ένας αρχινοδός, χαστουκίζει τον Μπόγκαρτ, βετεράνο-ήρωα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Μπόγκι δεν αντιδρά ηρωικά, όπως θα περίμενε κανείς, μένει α-

“

Πριν από 70 χρόνια, ο Μπόγκι αγαπήθηκε όσο λίγοι σταρ του κινηματογράφου, ίσως γιατί το πρόσωπό του ήταν σκληρό ενώ η καρδιά του ραγισμένη

τάραχος σοκάροντας τη Λορίν Μπακόλ και τον Λάιονελ Μπάρμπορ (η χήρα και ο πατέρας ενός στρατιώτη που έπεσε μαχόμενος στην Ιταλία). Το θάρρος του και ο ανδρισμός του θα φανούν λίγο μετά και με τρόπο ταιριαστό σε αληθινούς άντρες και όχι σε οπλισμένους νταήδες του υποκόσμου: αγνοεί επιδεικτικά τον Ρόμπινσον, ο οποίος βράζει από θυμό, προσφέροντας σαν τζέντλεμαν ένα ποτό στην αλκοολική Κλερ Τρέβορ (μία ξεπεσμένη τραγουδίστρια που υψιάζεται τα πάνδεινα από τον αρχινοδό αγαπητικό της).

Σήμερα στο «Key Largo» ανακαλύπτουμε όχι την καλύτερη ταινία του Χιούστον, αλλά ένα παραγνωρισμένο έργο του. Ο Χέμινγουεϊ του αμερικανικού κινηματογράφου (και έτσι έχει χαρακτηριστεί ο Χιούστον) κωφεύει στις ιαχές της νίκης, παρουσιάζοντας μια αλληγορία για την Αμερική την επομένη του πολέμου. Ο ήρωάς του, ο Φρανκ Μακ Κλάουντ, είναι ένας κουρασμένος βε-

τεράνος. Πολέμησε στο μέτωπο της Ιταλίας με τον βαθμό του ταγματάρχη και τώρα επέστρεψε με την επιθυμία να ασχοληθεί μόνο με τη θάλασσα. Ο δρόμος του τον φέρνει στο Κι Λάργκο, στο μεγαλύτερο από μια συστάδα νησιών της Φλόριντα, τα οποία επικοινωνούν μεταξύ τους με γέφυρες, για να εκπληρώσει ένα ήθικο χρέος: να συναντήσει τον ανάπηρο πατέρα και τη νεαρή σύζυγο ενός νεκρού στρατιώτη από το τάγμα του. Στο ξενοδοχείο της οικογένειας του νεκρού έχει καταλύσει μια συμμορία μαφιόζων, εξοριστών στην Κούβα, που σχεδιάζουν την επιστροφή τους στην πατρίδα.

Το «Key Largo» γυρίστηκε το 1948, εποχή φόβου στο Χόλιγουντ λόγω της μαύρης λίστας. Ενα χρόνο πριν, ο Μπόγκι είχε ηγηθεί πορείας καλλιτεχνών στην Ουάσιγκτον κατά της μακαρθικής αντικομμουνιστικής υστερίας. dbouras@kathimerini.gr

Δείτε

Καζαμπλάνκα (Casablanca, 1942)

Στα χρόνια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η Καζαμπλάνκα έχει μετατραπεί σε σταυροδρόμι κυνηγημένων που θέλουν να διαφύγουν στις ΗΠΑ, κατασκοπών και τυχοδιωκτών. Το πιο κοσμοπολίτικο στέκι της πόλης είναι το κλαμπ του Ρικ, ενός Αμερικανού που υποφέρει από έναν άδοξο έρωτα. Ενα βράδυ μπαίνει στο κλαμπ αυτή που του προκάλεσε το τραύμα, η Ουγγαρέζα Ιζα, με τον σύζυγό της, που είναι ηγέτης της Αντίστασης. Γυρίστηκε από τον Μάικλ Κέρτις. Παίζουν: Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ, Ινγκριντ Μπέργκιαν (φωτ.), Κλοντ Ρέιντ.

Key Largo (1948)

Ο απόστρατος ταγματάρχης Φρανκ Μακ Κλάουντ επιστρέφει από τον πόλεμο. Στον πρόλογο της ταινίας, ο Τζον Χιούστον μάς τον παρουσιάζει με έναν αμφιβίο τρόπο, που θα ταίριαζε και για σύσταση φυγάδα, κυνηγημένο από κάτι που δεν προσδιορίζεται επακριβώς. Προορισμός του είναι το νησάκι Κι Λάργκο της Φλόριντα, όπου βρίσκεται το ξενοδοχείο της οικογένειας Τεμπλ. Ο γιος της οικογένειας έπεσε ηρωικά μαχόμενος και είναι θαμμένος κάπου στην Ιταλία. Το σενάριο βασίζεται στο θεατρικό του Μάτζουελ Αντερσον. Παίζουν: Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ, Λορίν Μπακόλ, Εντουαρντ Ρόμπινσον, Κλερ Τρέβορ, Λάινελ Μπάρμπορ.

ΜΗΝΑΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
Τετάρτη
13 Ιουνίου
ώρα 20:00

13 Ιουνίου - 29 Ιουνίου
10:00-13:00 | 17:00-20:00

is not gallery

Οδυσσέως 11, 1017 Παλιά Λευκωσία,
τηλ.22343670 κιν.99569498,
art@isnotgallery.com
www.isnotgallery.com

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

BATSHEVA

DANCE COMPANY ARTISTIC DIRECTOR OHAD NAHARIN

ΣΤΟ ΕΡΓΟ Deca Dance

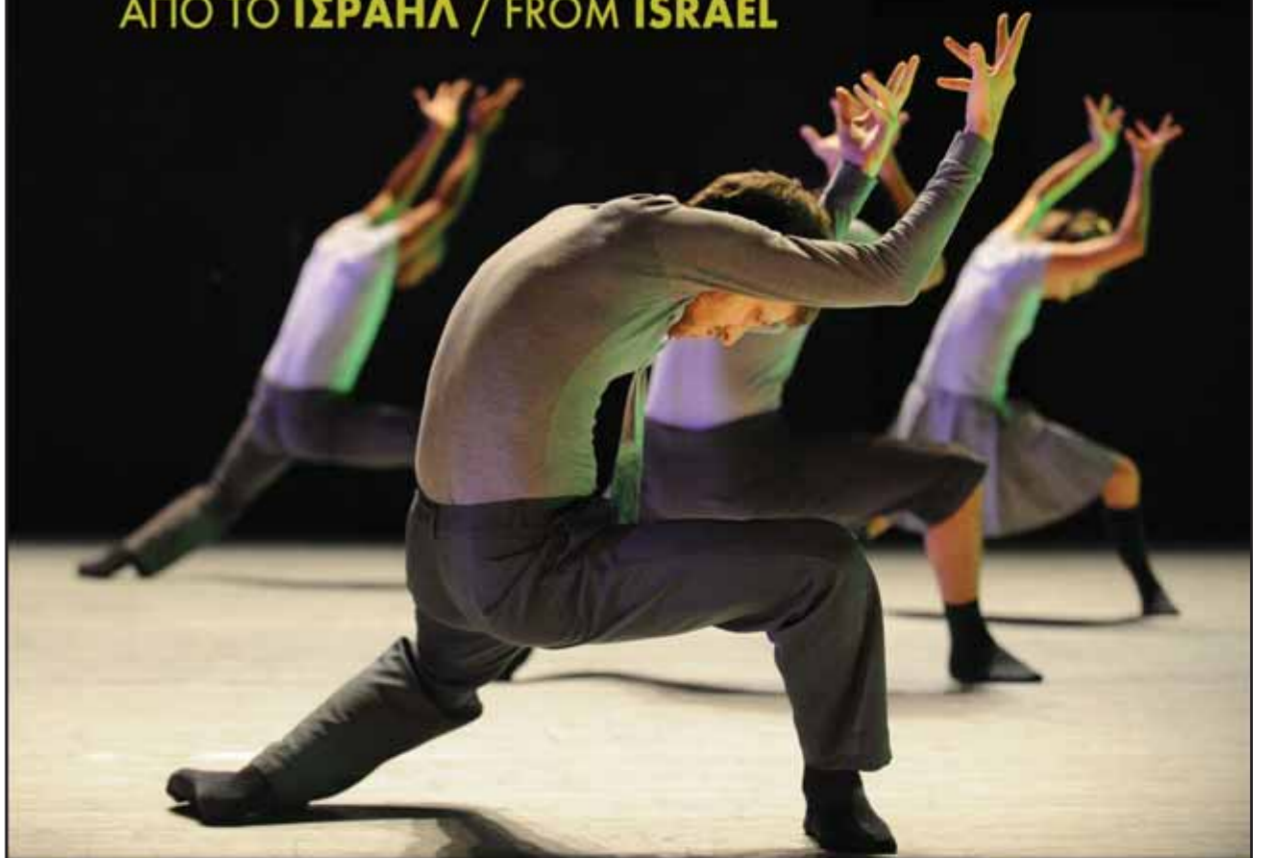

22 & 23 ΙΟΥΝΙΟΥ - JUNE 2012

ΩΡΑ / TIME: 20:30

Δημοτικό Κηποθέατρο Λεμεσού
Limassol Municipal Garden Theatre

ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ / FROM ISRAEL

ONLINE BOOKINGS: 77 77 73 73
www.tickethour.com.cy

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ - TICKETS:
ΤΑΜΕΙΟ "ΕΙΡΗΝΗΣ 158"
BOX OFFICE AT "158 IRINIS" STR.
25 87 87 44

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΟΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

Όταν η Bild συνένωσε την τέχνη με τον Τύπο

Έκθεση με έργα 56 εικαστικών και χορηγό την πιο εμπορική γερμανική εφημερίδα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΡΗΓΟΥΤΣΟΥ

«Μια εντυπωσιακή έκθεση» χαρακτηρίζει η εφημερίδα Bild την έκθεση με τον τίτλο «Τέχνη και Τύπος. Τέχνη. Αλήθεια. Πραγματικότητα» στο περίφημο μουσείο Μάρτιν Γκρόπιους του Βερολίνου. Και έχει κάθε λόγο να το κάνει. Πρώτον γιατί θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και η έκθεση των stars στις εικαστικές τέχνες και δεύτερον διότι η Bild είναι ο χορηγός επικοινωνίας.

Η τέχνη και ο Τύπος χρειάζονται πολύ ο ένας τον άλλο παρά τις κατά καιρούς επικρίσεις και αλληλοκατηγορίες. Η τέχνη χρειάζεται την προβολή και ο Τύπος το πνεύμα που δεν διαθέτει πάντα ο ίδιος. Και τι πιο τρανή απόδειξη για αυτό, από την ίδια την έκθεση. Κάποτε οι φοιτητές και η διανομή της Γερμανίας αναθεμάτιζαν τη σκανδαλοθηρική εφημερίδα και έβγαιναν στους δρόμους διαδηλώνοντας εναντίον της. Σήμερα η Bild διεκδικεί μερίδιο στη σοβαρότητα.

Διάκριση

Μάλιστα πρόσφατα κάποιοι δημοσιογράφοι της κέρδισαν, από κοινού με δημοσιογράφους της εγκυρής και πραγματικά σοβαρής εφημερίδας Süddeutsche Zeitung, το βραβείο Henri Nannen στον τομέα της ερευνητικής δημοσιογραφίας. Πρόκειται για την ανώτερη τιμητική δημοσιογραφική διάκριση στη Γερμα-

νία και η επιτροπή έκρινε πως η Bild άξιζε το βραβείο για την έρευνα και τις αποκαλύψεις σχετικά με τον παρατηθέντα πρόσφατα Γερμανό ομοσπονδιακό πρόεδρο Κρίστιαν Βουλφ. Ο τώως ομοσπονδιακός πρόεδρος εφέρετο να έχει πάρει ιδιωτικά δάνεια όχι με τον προσήκοντα τρόπο και να διατρεί με ανάλογο τρόπο σχέσεις με διάφορους επιχειρηματίες.

Αλλαγή προσέγγισης

Οι δημοσιογράφοι της Süddeutsche Zeitung αρνήθηκαν πάντως να παραλάβουν το βραβείο θεωρώντας μη τιμητική την από κοινού διάκριση με την Bild. Η τελευταία όμως βρήκε κατανοήσιμη από το περιοδικό Spiegel, το οποίο έγραφε πως «ο αιώνιος αγώνας κατά της εφημερίδας Bild είναι ο αγώνας ενάντια στους δικούς σου δαίμονες. Η αλήθεια είναι πως όχι μόνο η Bild μοιάζει όλο και περισσότερο στα άλλα μίντια. Αλλαγή μέσω προσέγγισης υπάρχει και από τις δύο πλευρές».

Η Bild λοιπόν, σε μια προσπάθεια προσέγγισης του πνεύματος και της σοβαρότητας, παρουσιάζει στην καθημερινή της έκδοση ξεχωριστά το έργο καθενός από τους 56 καλλιτέχνες που παίρνουν μέρος στην έκθεση στο Martin Gropius Bau. Στόχος της είναι, όπως λέει, να κάνει κατανοητό στο κοινό με απλά λόγια την τέχνη. Να μια ωραία πρόθεση. Και μια ωραία ευκαιρία βεβαίως το έργο των 56 stars να διαβαστεί από το πολύπλοκο κοινό της πρώτης σε κυκλοφορία εφημερίδας στη Γερμανία. Και να λοιπόν πόσο κοντά βρίσκεται ο Τύπος με την τέχνη. Παρουσιάζονται έργα καλλιτεχνών όπως των Γιόζεφ Μπίσι, Ρόμπερτ Ράου-σενμπεργκ, Ιβ Κλάιν, Ντάμιεν Χιρστ, Γιόργκ Ιμμεντορφ, Αντι Γουόρκολ, Ντάνιελ Ρίχτερ, Γκέρχαρτ Ρίχτερ, Λικ Τιμάνς, Αϊ Γουάι-Γουάι, Γιάννη Κουνέλλη.

Στις τεράστιες αίθουσες του μουσείου τα έργα έχουν τοποθετηθεί κατά τρόπο που να διατηρούν την αυτονομία τους και να «αναπνέουν». Εντυπωσιακότερο όλων, μάλλον όμως λόγω διαστάσεων, είναι αναμφισβήτητο το έργο του Άνσελμ Κίφερ. Τεράστιες μηχανές τυπογραφείου έχουν καταλάβει το αίθριο του επιβλητικού μουσείου. Από τις μηχανές ξεφυτρώνουν τεράστια σιδερένια κλαδιά. Μοιάζουν σαν μαρμαμένα λουλούδια. Η αγάπη του Άνσελμ Κίφερ για την τυπογραφία και τα βιβλία είναι γνωστή. Χωρίς την τυπογραφία δεν θα μπορούσαν να διαδοθούν ευρέως ούτε τα βιβλία ούτε οι εφημερίδες. Σήμερα όμως τα πα-

Ζίγκμαρ Πόλκε, «Original + Fälschung», (1973).

λαιά μέσα έχουν πέσει σε μαρσισμό και άλλα πιο σύγχρονα παίρνουν τη θέση τους.

Λογοκρισία

Πο γριφώδης, ο πολυσυζητημένος Κινέζος καλλιτέχνης Αϊ Γουάι-Γουάι. Σε μια εγκατάσταση έχει τοποθετήσει στο πάτωμα σιδερα από ένα κτίριο. Το κτίριο αυτό ήταν ένα α-

πό τα σχολεία που κατέρρευσαν σε έναν μεγάλο σεισμό στην Κίνα το 2008. Το αποτέλεσμα ήταν 1.000 μαθητές να χάσουν τη ζωή τους. Από ό,τι φάνηκε δεν είχαν τηρηθεί οι κανόνες κατασκευής. Το θέμα παίχτηκε «χαμηλά» στην Κίνα και έγινε προσοχή απεριορίστη του. Το έργο του Αϊ Γουάι-Γουάι δεν έχει τίτλο. Παρ' όλα αυτά είναι ένα μικρό σχό-

λιο πάνω στη λογοκρισία των κινεζικών ΜΜΕ.

Με το θέμα της λογοκρισίας ασχολείται και ο Ιρανός Φαρχάντ Μοσίρι. Εκεί στήσει το λεγόμενο «Περριπτερο της περιέργειας», το οποίο αποτελείται από στοίβες εξώφυλλων περιοδικών από τη Δύση και την Ανατολή και τα οποία έχουν τυπωθεί πάνω στο πιο χαρακτηριστικό

Γαζώνοντας πρωτοσέλιδα

Η πάντα ποιητική ματιά του Γιάννη Κουνέλλη δεσπόζει σε μια άλλη εγκατάσταση. Τα γνώριμα υλικά της καθημερινότητας, όπως είναι τα σοκιά γεμάτα κάρβουνα σχηματίζουν έναν κύκλο. Πάνω τους είναι τοποθετημένες παλιές ραπομπαζόνες. Στο σημείο που οι ραπομπαζόνες μπορούν να γαζώσουν έχουν τοποθετηθεί τα πρωτοσέλιδα εφημερίδων. Στην εγκατάσταση με τον τίτλο «Berlin 2012» οι συνειρμοί είναι ελεύθεροι για το τι μπορεί να «γαζώνουν» στα πρωτοσέλιδά τους οι εφημερίδες.

Εγκατάσταση του Γιάννη Κουνέλλη.

προϊόν του Ιράν: τα χαλιά. Μικρά χαλιά με μια τεράστια τρύπα στη μέση είναι το σόκλιο του Ιρανού καλλιτέχνη και πάλι για τη λογοκρισία.

Τέλος, με το τι είναι αληθινό και τι είναι ψεύτικο ασχολείται το έργο του Ζίγκμαρ Πόλκε. Ο καλλιτέχνης έφτιαχνε φανταστικούς κόσμους με πραγματικά στοιχεία που συνέλεγε από εφημερίδες. Σε αυτόν τον κύκλο των 38 έργων που έφτιαξε πριν από περίπου 40 χρόνια και που στην έκθεση στο Βερολίνο παρουσιάζονται δεκαέξι από αυτά, το ερώτημα που τον απασχολούσε είναι κατά πόσο ένα έργο που παραποιείται και αντιγράφεται ανήκει στον αρχικό καλλιτέχνη. Μήπως και το αντίγραφο δεν έχει άραγε κάποια αυτονομία; Και τι γίνεται όταν ο πρώτος καλλιτέχνης φτιάξει κάτι άλλο πάνω στο έργο του καλλιτέχνη-αντιγράφου. Το έργο του ενός δεν νοείται χωρίς τον άλλο. Και πρέπει ο θεατής να ξέρει την αλήθεια; Και γιατί;

Μια ενδιαφέρουσα έκθεση από κάθε άποψη. Κυρίως ίσως γιατί σπόνσορας του πνεύματος γίνεται η Bild!

“

Στις τεράστιες αίθουσες του μουσείου τα έργα έχουν τοποθετηθεί κατά τρόπο που να διατηρούν την αυτονομία τους και να «αναπνέουν».

Εντυπωσιακότερο όλων, κυρίως λόγω διαστάσεων, είναι αναμφισβήτητο το έργο του Άνσελμ Κίφερ

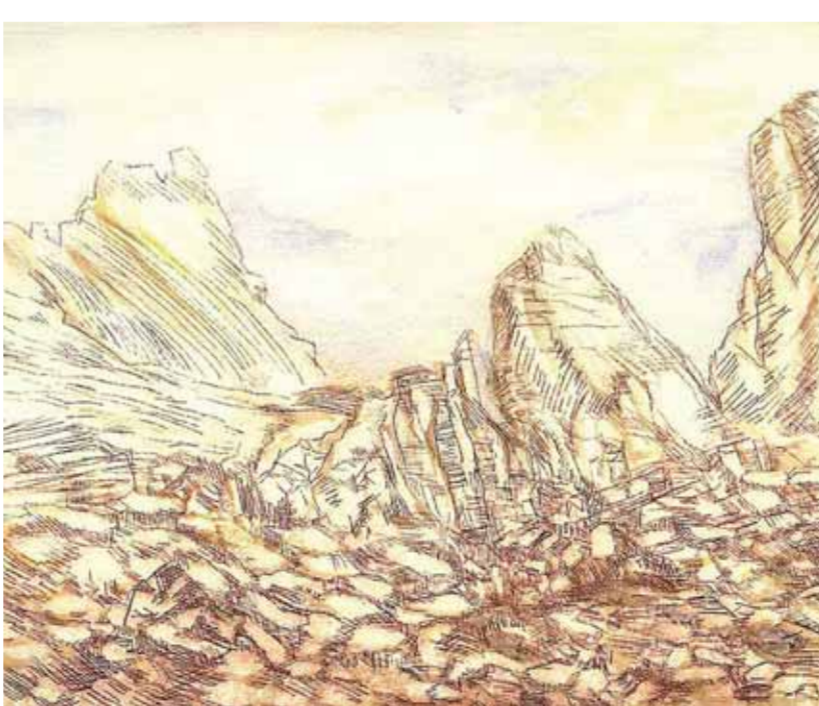
ΠΡΟΣΩΠΑ

Της ΡΙΤΣΑΣ ΜΑΣΟΥΡΑ

Πολλές φορές σκέπτομαι πως τα χρόνια της επίπλαστης ευημερίας -σε αντιδιαστολή με τα πέτρινα χρόνια- μου θυμίζουν τις ανοιξιάτικες καταιγίδες που βρέχουν τα φύλλα και το χορτάρι, αλλά ποτέ δεν φτάνουν βαθιά στις ρίζες. Να φτυρώσει ο σπόρος, να καρποφορήσει. Σαν τους επιφανειακούς έρωτες κι αυτές, τους δίχως έλκος έρωτες, χωρίς όμως την κατάληξη που μπορεί καμιά φορά να έχουν: την αγάπη. Επιχειρώ μια συναισθηματική περιγραφή της τελευταίας 30ετίας, μέσα από τα αυτονόητα: Τελικά, δεν ανακαλύψαμε το δικό μας στερέωμα, δεν αγαπήσαμε το σπικτό μας, δεν αγαπήθηκαμε μεταξύ μας και δεν αναλάβαμε την ευθύνη των πράξεών μας. Σήμερα, παραμονές της εκλογικής αναμέτρησης, εξαντλημένοι από τον μαρτυρικό μας της ωραίας εποχής, πληγωμένοι από φόβητρα από τα λογύδρια των δανειστών και την καλβινιστική συμπεριφορά τους είμαστε έτοιμοι να απομακρυνθούμε από την πηγή που μπορεί να μας ξαναδώσει νερό. Κι αυτή η πηγή παραμένει η Ευρώπη, αν και βυθίστηκε εξίσου με μας σε λάθη πολιτικής, αν και υπέκυψε στην ισχύ των αγορών (για όλα υπάρχει ερμηνεία), αν και μας κούνισε το δάκτυλο σε βαθμό που, ταπεινά θα πω, δεν μας άξιζε.

Κοτούσα τις προάλλες μια ζυλογραφία της σπουδαίας χαράκτριας Ρένας Ανούση - Ηλία (στη φωτ. Οι Άγγελος). Αν θυμάμαι καλά ήταν ένα από τα έργα της σειράς «Οδοιπορικό στον Ολύμπο» που παρουσιάστηκε στην γκαλερί Τεχνοχώρος, κοντά στο Μουσείο της Ακρόπολης. Και ενώ εκείνη είχε μαζέψει γύρω της μια ομάδα δημιουργικών ανθρώπων, εισάγοντάς τους με διδακτική ταπεινότητα στα πρώτα βήματα της χαρακτικής, εγώ προσπαθούσα να αποκωδικοποιήσω το εκτυφλωτικό μήνυμα των σκληρών επιφανειών των έργων της. Μου θυμίζαν τόσο πολύ τα δικά μας σκληρά πια συναισθήματα. Οι ρωγμές και οι σχισμές στους βράχους που στα χαρακτηριστικά της Ανούση αναδεικνύουν το μεγαλείο των βουνών με οδηγούσαν κατευθείαν στις βαθιές χαρακίες στον κοινωνικό μας ιστό. Στις ρωγμές που η κρίση γεννάει. Την απουσία λογικής, μέτρου και ισορροπιών στον πολιτικό μας κόσμο και στον καθημερινό άνθρωπο, σε αντίθεση με τη μοναδική λογική των βράχων στην Πολιτεία του Ολύμπου, όπου η φύση, αδιάφορη για τα δεινά μας, χαράσσει όπως διδάχτηκε εξ αρχής: με σοφία!

Τα σημάδια του Ολύμπου

Στον Ολύμπο ο άνθρωπος μετράει τις χαρακίες και τις ρωγμές των βράχων, ακολουθώντας τη φύση. Στην πραγματική ζωή μας οι χαρακίες των πολιτών τείνουν να μείνουν για πάντα σημάδια που χάσκουν στους καιρούς (στη φωτ. χαρακτηριστικό της Ρένας Ανούση - Ηλία, από το Οδοιπορικό στον Ολύμπο).

Και ύστερα επιστροφή στην πραγματικότητα. Στην πολιτική ρητορική, την τηλεοπτική ρητορική. Στις πολλαπλές επικαλύψεις, στα ερωτήματα ανάμεσα στις λέξεις, στην απουσία αμεσότητας προς το πρόβλημα, στην αναβλητικότητα της σκέψης, στο παλιομοδίτικο που αποπνέουν όλοι, δίχως φρόνηση περίσσια, σαν να έχουμε μπροστά τους μια χέρσα γη και επικειρούν να την καλλιεργήσουν με ακατάλληλα εργαλεία. Και με την απατηλή βεβαιότητα ότι ο άνθρωπος που μεγάλωσε με τη θολή όραση ενός καλοζωισμένου pet μπορεί να παραμείνει εσαεί pet με θολή όραση. Χμ, δεν ξέρω. Ο Άγγλος φιλόσοφος Τζον Λοκ, γράφοντας για θέματα θρησκευτικά μεταξύ άλλων, αναφέρεται μεταφορικά στο λάθος φάρμακο που μπορεί να δοθεί σε έναν ασθενή προκειμένου να γίνει καλά. Το συγκεκριμένο φάρμακο δεν απορροφάται σωστά από τον οργανισμό, άρα δεν επιτυγχάνεται η προσδοκώμενη ίαση.

Δεν ξέρω αν δοθεί τελικά το ενδεχόμενο φάρμακο και αν έτσι το μέλλον μας θα θυμίζει περισσότερο Αναγεννησιακή Εποχή. Θέλω να το ελπίζω. Στο

μεταξύ ανακάλυψη ένα απόσπασμα από το βιβλίο του Κάρλος Φουέντες με τον τίτλο «Όλες οι ευτυχισμένες οικογένειες», όπου περιγράφει παραστατικά αυτό που εν πολλοίς ζούμε ομαδικά και ο καθένας μόνος του. «Όλες οι πόρτες έκλειναν. Δε σου προσέφεραν πιο ούτε πόλους μετρ ντ' οτέλ. Τουλάχιστον ξέρω να φοράω φράκο, ισχυριστικές. Να σε προσλάβουν σε ένα εστιατόριο πολυτελείας, σου αποκρίνονταν. Είναι που δεν υπάρχουν πιο εστιατόρια όπως παλιά αναστάσεις μόνος σου, επειδή κανένας δεν επρόκειτο πια να σε καταλάβει. Τέρμα το 1-2-3, ο μπάρμαν πνίγηκε στο Ακαπούλκο. Τέρμα το Ριβολί, το κατέστρεψε ο τελευταίος σεισμός. 'Η αλλάζεις γενιά ή η γενιά θα σε αλλάξει με άλλον star... Ησουν ένα τεράστιο φιάσκο και δεν είχες άλλη λύση από το να σκεφτείς ή να μείνεις κλειδωμένος στο κινητό βεστιαρίο σου, μωμιοποιημένος για πάντα...». Προχθές, η «Λιμπερασόν» έγραψε πως η Ελλάδα είναι το παρελθόν μας, αλλά και το μέλλον μας. Ας το σκεφτούμε όλοι μαζί πριν χάσουμε τις δυνάμεις μας και πριν εξελιχθούμε σε μορφές, γεμάτες χαρακίες, πάνω σε βράχους.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΟΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

Οι Γαλλίδες έχουν πάντα το κοινό τους

Ποιες ταινίες διασώθηκαν εισπρακτικά εν μέσω ανασφάλειας και εκλογών

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

Εισιτήρια της τάξεως του ενός εκατομμυρίου και άνω έχουμε πολύ καιρό να δούμε στο ελληνικό κινηματογραφικό box office. Ο συνδυασμός οικονομικής κρίσης και αψυχολόγητης συχνά διανομής των ταινιών (πότε δέκα ταινίες μαζί, πότε μόνο μία) είναι οι βασικές αιτίες για την πτώση των εισιτηρίων. Την περασμένη κινηματογραφική σεζόν, τα εισιτήρια είχαν πέσει ήδη κατά 7% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, ενώ τη σεζόν 2011-12 και ειδικά μετά το Πάσχα η πτώση είναι ιλιγγιώδης.

Οι απανωτές εκλογικές αναμετρήσεις έχουν συμβάλει στην έντονη οικονομική ανασφάλεια, με αποτέλεσμα ο κόσμος να μην έχει τη διάθεση να διασκεδάσει, αλλά πολύ περισσότερο να ξοδέψει χρήματα προκειμένου να διασκεδάσει. Έτσι, ακόμη και ο κινηματογράφος, που παραμένει η πιο οικονομική ψυχαγωγία, έχει πληγεί βαριά.

Διανομείς και αιθουσάρχες, με βαριά έκφραση, λένε κάθε τόσο ότι τα τετραήμερα Πέμπτης με Κυριακή, το «δυνατό» τετραήμερο του ανοιγματος των νέων ταινιών, θυμίζουν συστηματικά τη νύκτα του Δεκαπενταΐουστου. Η μείωση της τιμής των εισιτηρίων, τόσο στους πολυκινηματογράφους όσο και στις μεμονωμένες αίθουσες, δεν βοήθησε ιδιαίτερα να βελτιωθεί η κατάσταση.

Έτσι, επηρεάζεται και η διανομή, με διαρκείς αναβολές της εξόδου

ταινιών, που δεν ανήκουν στα μεγάλα στούντιο και οφείλουν να προβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, ταυτόχρονα με τις αγορές του εξωτερικού. Οι μικρότερες ταινίες που έχουν αγοραστεί από ανεξάρτητες εταιρείες, καθυστερούν ή αναβάλλονται ξανά και ξανά, επειδή κάποια από τα γραφεία διανομής έχουν πλέον σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας και αδυνατούν να πληρώσουν τα δικαιώματα, μία προϋπόθεση για να βγει η ταινία στις αίθουσες.

Μέσα σε αυτό το κλίμα ωστόσο, υπήρξαν ταινίες που βρήκαν το κοινό τους, ακόμη και αν δεν ήταν μεγάλο. Πέρα από την κατηγορία των μπλοκμπάστερ που έχουν ένα άλλο σύστημα υποστήριξης πίσω τους (το top 5 της χρονιάς μέχρι τώρα περιλαμβάνει το «Sherlock Holmes 2», τη «Νήσο 2», τα «Στρουμφάκια», το πρώτο μέρος της «Χαραυγής» και τους «Εκδικητές»), το ελληνικό κοινό έχει την ιδιαιτερότητα να προτιμά σε μεγάλο ποσοστό τις καλλιτεχνικές ταινίες. Ταινίες που είτε προέρχονται από την Ευρώπη είτε ανήκουν στο ανεξάρτητο, καλλιτεχνικό αμερικανικό σινεμά, αυτό που στην Αμερική ονομάζουν «arthouse», δίνονται τον έναν περιθωριακό χαρακτήρα, ενώ εδώ αποτελεί βασική επιλογή του κοινού.

Μακριά από τα νούμερα των εισιτηρίων υπάρχει μία ομάδα ταινιών με ιδιαίτερο χαρακτήρα, που κατάφεραν να τραβήξουν το ενδιαφέρον του κοινού και -τηρουμένων των αναλογιών- να σημειώσουν καλές εισπρακτικές επιδόσεις. Η πλειονότητά τους είναι γαλλικές. Αλλωστε η Ελλάδα είναι συγκριτικά η καλύτερη αγορά για τις γαλλικές ταινίες εκτός από τις γαλλόφωνες χώρες.

Οι «Αθικτοι», των Ολιβιέ Νακάς και Ερίκ Τολεντανό, ταινία που υπήρξε θριαμβευτική εμπορική επιτυχία στη Γαλλία, αλλά και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, είχε αντίστοιχη πορεία και στις ελληνικές αίθουσες. Η ιστορία φίλης ενός παραπληγικού πλούσιου άντρα με έναν μαύρο νεαρό από το γκέτο ξεπέρασε το φράγμα των εκατό χιλιάδων εισιτηρίων, επίδοση που πολύ λίγες, ακόμη και από τις

Το φράγμα των 100.000 εισιτηρίων, κάρθωμα αυτή τη δύσκολη κινηματογραφική σεζόν, έσπασαν οι «Αθικτοι», ταινία που έφτασε στις ελληνικές αίθουσες με τη φήμη της γαλλικής επιτυχίας.

Η σημαντική επιτυχία της «Γυναίκας με τα μαύρα» υπήρξε καθοριστική για την αναγέννηση του ιστορικού βρετανικού στούντιο της «Hammer».

«εμπορικές» ταινίες, καταφέρνουν πια. Γύρω στις 90.000 κινήθηκε το «The Artist» του Μισέλ Χαζαναβίσιους, που τιμήθηκε με τα βασικά Όσκαρ καλύτερης ταινίας, σκηνοθεσίας και αντρικού ρόλου για την ερμηνεία του Ζαν Ντιζαρντέν, προς το τέλος της πρώτης του προβολής, έχοντας όμως να αντιμετωπίσει τα εμπόδια του ότι είναι ένα ασπρόμαυρο και βουβό φιλμ.

Στις 35.000 εισιτήρια έχουν φτάσει τα «Χιόνια του Κιλμάντζαρ» του Ρομπέρ Γκεντιγκιάν, ταινία εργατικής και «αριστοτέλης» πηκής, με ανθρωπιά και καλά αισθήματα. Αντιεμπωρική με την πρώτη ματιά, η ταινία κατάφερε να συγκινήσει και εξακολουθεί να προβάλεται στις αίθουσες. Το ίδιο συμβαίνει και με το «Λιμάνι της Χάβρης», τη γαλλόφωνη ταινία του Ακι Καουρισμάκι, που ξεπέρασε τις

31.000 εισιτήρια σε εξαιρετικά περιορισμένο κύκλωμα αιθουσών. Ο ανθρωπισμός, το συναισθημα και το χιούμορ της ταινίας ήταν όμως αρκετά, όπως και στην περίπτωση της ταινίας του Γκεντιγκιάν, ώστε να λειτουργήσει το «από στόμα σε στόμα», που έχει παρατηρήσει την παραμονή τους στις αίθουσες.

Οι Βρετανοί

Στηριγμένες στις βρετανικές παραδόσεις, δύο βρετανικές παραγωγές κέρδισαν την εκτίμηση του κοινού. Το «Κι ο κληρός έπεσε στον Σμαίλι», βρετανική παραγωγή με σουπερδική σκηνοθετική υπογραφή του Τόμας Άλφρεντσον, μετέφερε στη μεγάλη οθόνη μια τηλεοπτική σειρά του BBC βασισμένη σε βιβλίο του Τζον Λε Καρέ και με πρωταγωνιστές μερικούς από τους καλύτερους Βρετανούς ηθοποιούς. Αυ-

τό το απαύγασμα του βρετανικού ταλέντου συγκίνησε περίπου 65.000 θεατές. Περισσότερους από 100.000 ωστόσο, τράβηξε η «Γυναίκα με τα μαύρα» με τον Ντάνιελ Ράντκλιφ, μια ταινία που, ανεξάρτητα από το καλλιτεχνικό της αποτέλεσμα, έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί σηματοδοτεί την αναγέννηση του στούντιο της Hammer, της βρετανικής εταιρείας με ειδίκευση στις ταινίες τρόμου. Η επιλογή του Ράντκλιφ ήταν έξυπνη και τράβηξε το κοινό. Η καλή εισπρακτική πορεία της ταινίας εξασφαλίζει και τη συνέχιση της πορείας του βρετανικού κινηματογραφικού συμβόλου.

Ιράν και Ελλάδα

Ο «Αδικος κόσμος» του Φίλιππου Τσίτου δεν είναι η ελληνική ταινία με τα περισσότερα εισιτήρια. Για την ακρίβεια, απέχει πολύ από τα περισσότερα από 200.000 εισιτήρια της «Νήσου 2». Όμως, η ταινία του Τσίτου κατάφερε να συγκινήσει, να συζητηθεί, να προκαλέσει σχόλια αρκετά, όπως και στην περίπτωση της ταινίας του Γκεντιγκιάν, ώστε να λειτουργήσει το «από στόμα σε στόμα», που έχει παρατηρήσει την παραμονή τους στις αίθουσες.

Οι Αμερικανοί

Δύο διαφορετικές περιπτώσεις του αμερικανικού ανεξάρτητου κινηματογράφου έχουν κερδίσει την εκτίμηση του κοινού αυτήν τη σεζόν. Πρώτο με διαφορά το «Μεσόμυκτα στο Παρίσι», του όκι και τόσο ανεξάρτητου Γούντι Αλεν, ο οποίος όμως διανέμει τις ταινίες του μέσω των παράλληλων τμημάτων των μεγάλων στούντιο. Το «Μεσόμυκτα στο Παρίσι» μπορεί να μην ήταν από τις καλές ταινίες του Αλεν, είχε όμως όλα τα στοιχεία για να τραβήξει το μεγάλο κοινό. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι στην Αμερική είναι με διαφορά η πιο εμπορική ταινία της καριέρας του. Έτσι, από εκεί που ο Αλεν γύριζε στην Ευρώπη αναζητώντας χρηματοδότες, τώρα εγκατέλειψε τα σχέδια για ταινία στην Κοπεγχάγη και επιστρέφει στο Σαν Φρανσίσκο. Στο ελληνικό box office, το «Μεσόμυκτα στο Παρίσι» είναι ανάμεσα στις μεγαλύτερες εμπορικές επιτυχίες της χρονιάς, ξεπερνώντας τις 200.000 εισιτήρια.

Το «Drive» του Νίκολας Βίντιγκ Ρεφν, με τον Ράιν Γκόσλινγκ και την Κάρι Μάλιγκαν έφτασε τις 50.000 εισιτήρια, όμως το κλίμα των b-πονιές της δεκαετίας του '80, το στυλ της ταινίας και το εντυπωσιακό σάουντρακ δούσαν καλά ξεχάσθηκαν από εκείνους που την είδαν. Η εντύπωση διεθνώς ήταν τόσο έντονη, ώστε ο Ρεφν τιμήθηκε στις Κάννες για τη σκηνοθεσία σε ένα είδος που συνήθως δεν βραβεύεται, ενώ άμεσα έγκριση πήρε η επόμενη ταινία του, το «Only God Forgives», πάλι με τον Γκόσλινγκ.

Το χιούμορ δεν είναι ασύμβατο με το Ισλάμ

Οι Δυτικοί μουσουλμάνοι κωμικοί σαρκάζουν από Μπιν Λάντεν έως τζικάντ

Είναι Παρασκευή βράδυ και στην Arena 02 του Λονδίνου το πλήθος ακούει μια εξομολόγηση από τον Πρίτσερ Μος, έναν μαύρο Αμερικανό που ασπάστηκε το Ισλάμ: «Δεν θα πω ψέματα για όσα έκανα πριν γίνω μουσουλμάνος», λέει στο κοινό. «Όπως το ότι περνούσα καλά». Όταν έπαψε να μεθάει και να τριγυρίζει με κορίτσια, εξομολογείται, η μαμά του νόμιζε πως ο γιος της έγινε γκέι. Κωμικοί σαν τον Μος κάνουν μια δύσκολη δουλειά. Το Ισλάμ και το χιούμορ θεωρούνται αταίριαστος συνδυασμός. Ακόμα και οι πιο τολμηροί μουσουλμάνοι κωμικοί σπανίως αστεϊεύονται με την ίδια την πίστη.

Ωστόσο, οι μουσουλμάνοι κωμικοί ευδοκούν. Ο Μος μαζί με άλλους δύο Αμερικανούς μουσουλμάνους έχει ένα νούμερο σταντ-απ κωμωδίας με τίτλο «Ο Αλλάχ μ' έκανε αστείος». Στη Βρετανία, ο Ομίντ Τζαλίλι και η Σάζια Μίρζα έχουν κι αυτοί πολλούς ενθουσιώδεις οπαδούς. Και παρότι η stand-up

comedy μπορεί να είναι δυτικό είδος, το Ισλάμ έχει μακρά παράδοση στο χιούμορ. Η Χαντίθ, το δεύτερο πιο ιερό βιβλίο των μουσουλμάνων, αφηγείται με λεπτομέρειες κάθε αστείο που είπε ποτέ ο Μωάμεθ, όπως για παράδειγμα: «Γιατί δεν υπάρχουν γριές στον Παράδεισο; Γιατί γίνονται νεαρές κοπέλες μόλις φτάσουν εκεί».

Οι Δυτικοί μουσουλμάνοι κωμικοί, όπως ο Πρίτσερ Μος, γίνονται ευνοϊκά δεκτοί στον μουσουλμανικό κόσμο, όπου αναπτύσσεται επίσης μια τοπική σκηνή κωμωδίας. Στο Φεστιβάλ Stand-Up Comedy του Αμμάν, που διοργανώνεται κάθε χρόνο στην Ιορδανία από το 2008, πολλά νούμερα είναι στα αραβικά (σ' ένα απ' αυτά, ένας μουσουλμάνος βρικολάκας τρομάζει όταν βλέπει κορινθό κρέας αντί για τον σταυρό). Κλιπ στο YouTube που δείχνουν έναν Σαουδάραβα κωμικό, τον Φαχάντ Αλμπουταϊρί, έχουν δεχτεί εκατομμύρια «χτυπήματα».

Οι μουσουλμάνοι κωμικοί δεν

Τηλεοπτικά σίριαλ στη Συρία διακωμωδούν εδώ και πολύ καιρό τις δυνάμεις ασφαλείας, τη διαφθορά και τους περιορισμούς της ελευθερίας του λόγου

σαρκάζουν μόνο τις ιδιοτροπίες των συμπολιτών τους. Η πολιτική σάτιρα κάνει αισθητή την παρουσία της και στα πιο καταπιεστικά καθεστώτα. Τηλεοπτικά σίριαλ στη Συρία διακωμωδούν εδώ και πολύ καιρό τις δυνάμεις ασφαλείας, τη διαφθορά και τους περιορισμούς της ελευθερίας του λόγου. Οι κάτοικοι της Χομς, της τρίτης μεγαλύτερης πόλης της χώρας, αποτελούν παραδοσιακό στόχο ανεκδοτών («Πώς κρατάς έναν Χομισανό απασχολημένο όλη μέρα; Τον βάζεις σ' ένα στρωγυλό δωμάτιο και του λες να πάει να καθήσει στη γωνία»). Τώρα οι Χομισανοί εκμεταλλεύονται τη φήμη τους ως ανοήτων για να κατασκευάζουν λαθραία βίντεο που σατιρίζουν την καταπίεση.

Μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001, η τρομοκρατία και η αντίδραση της Δύσης σ' αυτήν έχουν προμηθεύσει πλούσιο υλικό στους μουσουλμάνους κωμικούς. Τα νούμερα για τον Οσάμα μπιν Λάντεν και την τζικάντ αφθονούν. Οι κωμικοί

O Preacher Moss μαζί με άλλους δύο Αμερικανούς μουσουλμάνους, σε ένα νούμερο σταντ απ κωμωδίας με τίτλο «Ο Αλλάχ μ' έκανε αστείος».

όμως έχουν και μια αίσθηση επείγουσας ανάγκης. Ο Μοχάμεντ Αμέρ, που συμμετέχει στο τριό του Μος, λέει ότι οι μουσουλμάνοι δεν έχουν κάνει καθόλου αποτελεσματικά δουλειά στην επικοινωνία

με τον υπόλοιπο κόσμο. Το χιούμορ, πιστεύει, είναι πολύ καλύτερος τρόπος να πείσεις για την ειρηνική φύση του Ισλάμ απ' ό,τι τα σοβαρά, συνοφρωμένα κηρύγματα. THE ECONOMIST

kathimerini.com.cy

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΩΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

Σύνθεση φωτογραφιών από την εντυπωσιακή ελεγχόμενη έκρηξη στα δίδυμα κτίρια «Ruskaer» και «Agerkaer» που βρίσκονταν έξω από την Κοπεγχάγη. Την περασμένη εβδομάδα υλοποιήθηκε η απόφαση για κατεδάφιση των δύο κτηρίων προκειμένου να δημιουργηθεί χώρος πρασίνου.

Η Κοπεγχάγη επεκτείνεται χωρίς ρύπους

Τα δύο νέα της προάστια, σε Ορεσταντ και Νόρτνχαβν, έχουν βιοκλιματικά κτίρια, ενώ πολλές επιχειρήσεις μετακομίζουν εκεί

THE NEW YORK TIMES

Πώς μπορεί μια πόλη να εξακολουθεί να μεγαλώνει και την ίδια στιγμή να μειώνει τόσο τη χρήση των αυτοκινήτων όσο και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα; Αξιωματικοί στην Κοπεγχάγη πιστεύουν ότι ένα μέρος της απάντησης βρίσκεται στη δυνατότητα που υπάρχει για επέκταση του δικτύου των μέσων μαζικής μεταφοράς σε συνδυασμό με τον περιορισμό της ανάγκης μετακίνησης για την εργασία συνολικά.

Η Κοπεγχάγη, μια πόλη με έναν πληθυσμό 1.200.000 κατοίκων, θα χρειασθεί μέχρι το 2025 να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες περίπου 100.000 νέων κατοίκων. Ευτυχώς,

Αυτή τη στιγμή στο Ορεσταντ κατοικούν 6.100 Δανοί, εκ των οποίων περίπου 3.000 εργάζονται στο εμπορικό κέντρο του προαστίου.

Η πρωτεύουσα της Δανίας έχει στόχο να μη χάσει τον χαρακτήρα της και να μην επιβαρύνει το περιβάλλον

η πόλη αυτή έχει αρκετά περιθώρια να επεκταθεί.

Το 2001 ολοκληρώθηκε το πρώτο κτίριο στο Ορεσταντ, ένα νέο προάστιο το οποίο σχεδιάστηκε εξ ολοκλήρου από την αρχή και πήρε την ονομασία του από το κανάλι Ορεσταντ, το οποίο χωρίζει τη Δανία από τη Σουηδία. Τώρα ξεκινούν αντίστοιχες εργασίες στην περιοχή Νόρτνχαβν, στα βόρεια της πόλης, που μέχρι πρότινος φιλοξενούσε ένα τμήμα της βαριάς βιομηχανίας. Την ευθύνη για την αποπεράτωση των έργων, συνολικού κό-

Η Κοπεγχάγη έχει 1.200.000 κατοίκους, ενώ μέχρι το 2025 θα χρειασθεί να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες περίπου 100.000 νέων κατοίκων. Η επέκταση της πόλης προχωρεί και ταυτόχρονα μειώνονται η χρήση των αυτοκινήτων και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

στος αρκετών δισεκατομμυρίων ευρώ, έχει αναλάβει ένας οργανισμός στον οποίο μετέχουν ο δήμος της Κοπεγχάγης και η δανέζικη κυβέρνηση. Παρά τις δυσκολίες που έχουν προκύψει από την οικονομική κρίση, η οποία επηρεάζει και την εκτός Ευρωζώνης Δανία, οι εργασίες δεν έχουν σταματήσει.

«Όταν η δανέζικη κυβέρνηση αποφάσισε να προχωρήσει στην ανάπτυξη του Ορεσταντ στις αρχές της δεκαετίας του '90, οι πολιτικοί συνειδητοποίησαν ότι η Κοπεγχάγη υ-

στερούσε σε δυναμική και σχεδιασμό ώστε

να λειτουργήσει ως κινητήριος δύναμη της Δανίας, αλλά και να ανταγωνιστεί άλλα μητροπολιτικά κέντρα της Ευρώπης», υποστηρίζει η Ρίτα Τζούστεσεν, υπεύθυνη σχεδιασμού του οργανισμού Copenhagen City and Port Authority (Δημοτική και Λιμενική Αρχή της Κοπεγχάγης). Στόχος της ανάπτυξης του Ορεσταντ ήταν να το αλλάξει αυτό, δίνοντας μια νέα πνοή στη δανέζικη πρωτεύουσα.

Εκατοντάδες στρέμματα γης απλώνονταν στην άκρη της πόλης, και εκεί οι πο-

λεοδόμοι μπορούσαν να αναπτύξουν σχέδια για τη δημιουργία σύγχρονων κτιρίων που σέβονται το περιβάλλον χρησιμοποιώντας όλες τις τελευταίες βιοκλιματικές τεχνολογίες. Η ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιοχής, μάλιστα, συνδυαζόταν τέλεια με την απόφαση που ελήφθη στα μέσα της δεκαετίας του '90 για τη σύνδεση της Κοπεγχάγης με τη σουηδική πόλη Μάλμο, στην άλλη πλευρά του στενού που χωρίζει τις δύο χώρες, μέσω της κατασκευής γέφυρας και τούνελ. Το έργο, το μεγαλύτερο στην Ευρώπη, το οποίο ολο-

κληρώθηκε το 2000, συνδέει πλέον οδικώς και σιδηροδρομικώς τη δανέζικη πρωτεύουσα με τη μικρή σουηδική πόλη των 300.000 κατοίκων, και το Ορεσταντ τυχαίνει να βρίσκεται στην καρδιά αυτής της νέας αρτηρίας.

Η Δημοτική και Λιμενική Αρχή της Κοπεγχάγης στην πραγματικότητα είχε δύο βασικούς στόχους: να οδηγήσει τις νέες επιχειρήσεις να αναπτυχθούν μέσα και όχι στην ευρύτερη περιοχή της πόλης, ενθαρρύνοντας παράλληλα νεαρές οικογένειες να παραμείνουν στο κέντρο και να αποφύγουν να αγοράσουν κατοικίες στα πιο μακρινά προάστια, περιορίζοντας έτσι τις μετακινήσεις. Ωστόσο, οι στόχοι αυτοί έχουν μέχρι στιγμής επιτευχθεί κατά το ήμισυ. Παρότι πολλές επιχειρήσεις έχουν ήδη μετακομίσει στο Ορεσταντ, η περιοχή δεν έχει ακόμη προσελκύσει νέους κατοίκους, εξαιτίας των υψηλών σε σύγκριση με άλλες περιοχές τιμών, αν και αυτό αποδίδεται εν μέρει στο γενικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η αγορά ακινήτων στη Δανία.

Διδάγματα από το παρελθόν

Ο προσεκτικός σχεδιασμός για την επέκταση της πόλης δεν αποτελεί κάτι καινούργιο για την Κοπεγχάγη. Δύο από τις περιοχές που σήμερα θεωρούνται «φυσικά» τμήματα της πόλης σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν τον 17ο και 18ο αιώνα προκειμένου να καλυφθούν τότε οι ανάγκες επέκτασης της πόλης. Και τότε, όπως και σήμερα, υπήρχε η ίδια δυσκολία προσέλκυσης νέων κατοίκων, η οποία τελικώς ξεπεράστηκε με τον χρόνο.

Στο διαφημιστικό φυλλάδιο με τίτλο «Η Κοπεγχάγη μεγαλώνει: Η ιστορία του Ορεσταντ», μπορεί κανείς να θαυμάσει δύο αγγελίδες που βόσκουν σε έναν αγρό, ενώ στο βάθος διακρίνεται ένα υπερσύγχρονο κτίριο, το οποίο στεγάζει κατοικίες, μαγαζιά και γραφεία και μόλις τώρα αρχίζει να γεμίζει από τους νέους του κατοίκους. Αυτή τη στιγμή κατοικούν στο νέο προάστιο μόλις 6.100 πολίτες, εκ των οποίων περίπου 3.000 εργάζονται στο εμπορικό κέντρο. Με την ολοκλήρωση της κατασκευής, οι Αρχές ελπίζουν ότι το νέο προάστιο θα αριθμεί 20.000 νέους κατοίκους, με δυνατότητα εργασίας για 80.000 ανθρώπους.

Ωστόσο, όπως και άλλες βορειοευρωπαϊκές πόλεις με φιλόδοξα σχέδια πολεοδομικής ανάπτυξης, όπως το Αμβούργο και το Αμστερνταμ, έτσι και η Κοπεγχάγη ανακαλύπτει το πόσο μεγάλη πρόκληση είναι για μια τέτοια πόλη να αναπτυχθεί χωρίς να χάσει τον χαρακτήρα της. «Στη διάρκεια των τελευταίων ετών η Κοπεγχάγη έχει χάσει τον επαρχιώτικο χαρακτήρα της και έχει μετατραπεί σε μια πραγματικά κοσμοπολίτικη πόλη», υποστηρίζει ο Τόμας Κένεντι, Αμερικανός συγγραφέας ο οποίος ζει στη δανέζικη πρωτεύουσα από το 1976. Αυτό έχει τα θετικά αλλά και τα αρνητικά του. Χάνονται πολλά από εκείνα που έδιναν έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα στην πόλη αυτή.

Από την άλλη πλευρά, όπως τονίζει ο πρώην δήμαρχος της Κοπεγχάγης, Γιενς Κράμερ Μίκελσεν, είναι σημαντικό να «μπορούμε να δημιουργούμε χώρο για τις επόμενες γενιές».

ασφάλεια είναι ένας ζωντανός θλανήτης

μάθετε περισσότερα στο www.eurolife.com.cy/eurolife/socialresponsibility_gr/

ασφάλεια

Table with 10 columns: ΕΒΔΟΜΑΔΑ, ΧΩΡΟΣ, ΒΙΒΛΙΟ, ΑΠΟΦΕΙΣ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΠΡΟΒΟΛΕΣ, ΠΡΟΣΩΠΑ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΜΟΔΑ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

21/5/2012 - 27/5/2012

Το 82,1% δεν το λες απλώς ευφορία

Μυθικό ρεκόρ τηλεθέασης για τον τελικό του μουσικού διαγωνισμού της Γιουροβίζιον

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ο 57ος Διαγωνισμός Τραγουδιού της Γιουροβίζιον που πραγματοποιήθηκε στο μακρινό Μπακού...

Σύμφωνα με το κρατικό κανάλι η τηλεθέαση κατά τη διάρκεια της εμφάνισης της κυπριακής συμμετοχής ξεπέρασε το 90%, καταγράφοντας έτσι νούμερα ρεκόρ στην ιστορία της τηλεόρασης

αλλά τρέλα και τον παρακολούθησαν 223.000 τηλεθεατές. Σύμφωνα με το κρατικό κανάλι η τηλεθέαση κατά τη διάρκεια της εμφάνισης της κυπριακής συμμετοχής ξεπέρασε το 90% καταγράφοντας έτσι νούμερα ρεκόρ στην ιστορία της τηλεόρασης της χώρας

μας. Ταυτόχρονα όμως οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι η Γιουροβίζιον είναι ένα από τα δημοφιλέστερα τηλεοπτικά προϊόντα στην Ευρώπη που αγαπιέται ιδιαίτερα και στην Κύπρο. Το γεγονός μάλιστα ότι η χώρα μας, ειδικά τις τελευταίες μέρες φιγούραρε ανάμεσα στα φαβορί προκάλεσε μεγαλύτερο ενδιαφέρον στο τηλεοπτικό κοινό. Ο πρώτο ημιτελικός στον οποίο συμμετείχαν τόσο η Κύπρος όσο και η Ελλάδα που μεταδόθηκε την Τρίτη 22/5 βρέθηκε στη δεύτερη θέση του πίνακα των δημοφιλέστερων προγραμμάτων της εβδομάδας με μερίδιο τηλεθέασης 55,7% με 156.000 τηλεθεατές. Ο δεύτερος ημιτελικός της Πέμπτης 24/5 που δεν είχε σχεδόν κανένα ενδιαφέρον για την Κύπρο έπεσε στην έβδομη θέση με τηλεμερίδιο 36,6% και 98.000 τηλεθεατές. Η Γιουροβίζιον όπως κάθε χρόνο αγαπάει τις προβλέψεις, τα

στοιχήματα, τις αναλύσεις, τις αναδρομές αλλά γίνεται και η καλύτερη αφορμή για χαβαλέ, παρέα και συναντήσεις στο σπίτι με πιτσές, μπύρες και σουβλάκια. Αυτή τη χρονιά είχαμε και ένα λόγο παραπάνω βέβαια να αισθανθούμε μεγαλύτερη εθνική υπερφρόνηση και να ζήσουμε για λίγο το όνειρο της πεντάδας. Και όμως πάλι αδικηθήκαμε, πάλι βιώσαμε απόρριψη και θύματα των σκοπιμοτήτων και των συμμαχιών.

Η μεγάλη όμως νικήτρια Loreen με το Euphoria από τη Σουηδία με την εκπληκτική φωνή και την εξαιρετική παρουσία κατάφερε να διασώσει το κύρος ενός διαγωνισμού που θα συνεχίσει να υπάρχει και να μας εκνευρίζει με πολλούς τόνους στρας, φανταχτερές παγιέτες, παραφρονίες, μουσική και λαβωμένη εθνική υπερφρόνηση. Καλή αντάμωση λοιπόν και ραντεβού στη Σουηδία.

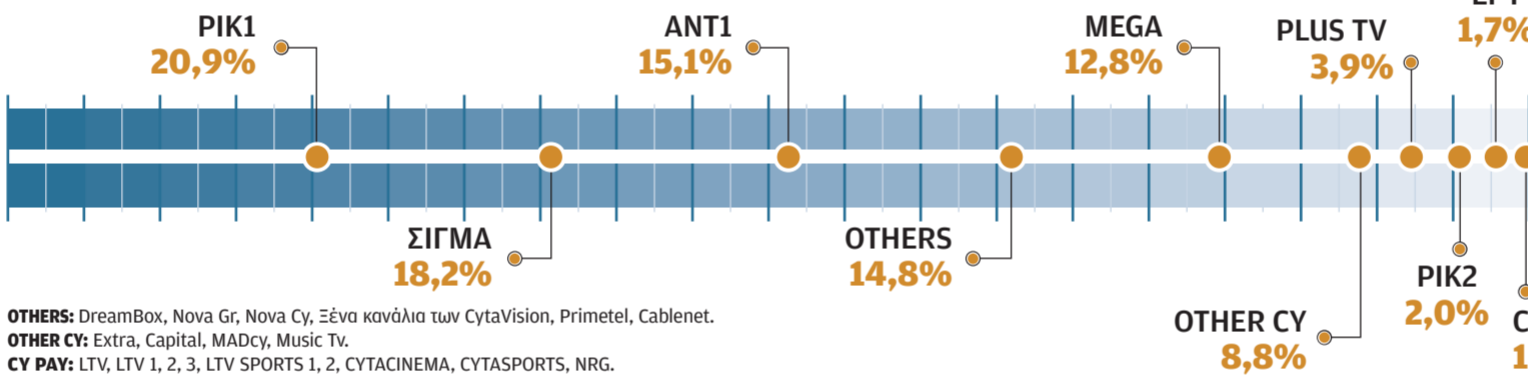
ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Η Κύπρος ψηφίζει τον MAD καλλιτέχνη της χρονιάς

Θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα μουσικά γεγονότα της χρονιάς που κάθε καλοκαίρι απασχολεί τόσο τα Μέσα όσο και το μουσικό κοινό. Το MAD Video Music Awards καταφέρνουν κάθε χρόνο να «παντρεύουν» καλλιτέχνες με τα καλύτερα ντουέτα, τα οποία έπειτα γίνονται οι επιτυχίες του καλοκαιριού και όχι μόνο. Φέτος, ο θεατός συμπληρώνει εννέα χρόνια ζωής και ετοιμάζει να μας εντυπωσιάσει ξανά. Το μουσικό κανάλι του MAD κατάφερε στα χρόνια ζωής του στην Ελλάδα να φέρει τη φρεσκάδα και την ανανέωση στην τηλεόραση μέσα από τις μουσικές εκπομπές και τις διάφορες εκδηλώσεις του. Πριν από ένα χρόνο σχεδόν το MAD έφθασε και στο νησί μας, φέρνοντας εκείνον τον αέρα ανανέωσης και στην κυπριακή τηλεόραση. Το MAD Cy αυτή τη χρονιά έχει έναν λόγο παραπάνω για να γιορτάσει τα πρώτα του γενέθλια, αφού φέτος οι Κύπριοι τηλεθεατές και φίλοι του θα έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν τον αγαπημένο τους καλλιτέχνη και να τον ψηφίσουν στα MAD Video

Music Awards 2012. Φέτος, λοιπόν, τα δημοφιλή βραβεία δημιούργησαν μια ξεχωριστή κατηγορία ειδικά για την Κύπρο. Στην κατηγορία «Καλλιτέχνης της Χρονιάς - Κύπρος» θα βραβευθεί ο τραγουδιστής που ξεχώρισε για το 2011 οι φίλοι του MAD στο νησί μας. Έχετε, λοιπόν, τη δυνατότητα να ψηφίσετε τον αγαπημένο σας καλλιτέχνη στο www.madtv.com.cy και να διεκδικήσετε μια διπλή πρόκληση για το μεγάλο μουσικό γεγονός της χρονιάς με όλα τα έξοδα πληρωμένα. Τα MAD Video Music Awards 2012 θα πραγματοποιηθούν φέτος στις 20 Ιουνίου και ένας από εσάς θα έχει τη δυνατότητα μέσα από την ψηφοφορία του MAD και το διαγωνισμό να βρεθεί στην Αθήνα και το μεγάλο μουσικό πάρτι. Οι υποψήφιοι για τη σχετική κατηγορία είναι: Ήβη Αδάμου, Ελένη Φουρέιρα, Otherview, Τάμτα, Μιχάλης Χατζηγιάννης

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet. OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG. ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

Table with 10 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, ΣΙΓΜΑ, MADcy, TV PLUS, EXTRA, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1), Time, Program Name, and Description.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΧΟΡΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΠΟΦΕΙΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΠΡΟΒΟΛΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-------	--------	---------	------------	----------	---------	----------------	-----------	-----------	------

Η έκθεση «Louis Vuitton - Marc Jacobs» φιλοξενεί συλλογή με τσάντες από τη θητεία του κ. Τζέικομπς ως σχεδιαστή, σε προθήκη που θυμίζει κουτί με σοκολατάκια.

Από τον Vuitton στον Jacobs

Οι βαλίτσες ετοιμάστηκαν για ένα εικονικό ταξίδι στον κόσμο της διάσημης επωνυμίας

Της SUZY MENKES

ΠΑΡΙΣΙ. Σίγουρα αυτό το μανεκέν υποτίθεται ότι είναι η Κέιτ Μος – ακόμη και αν είναι μέσα σε ένα κλουβί, στα τέσσερα, με κεφάλι πάνθηρα. Και αυτές οι δημιουργίες με τα ζαχαρωτά, τοποθετημένες μέσα σε πλισαρισμένο χαρτί για να θυμίζουν κλασικό κουτί με σοκολατάκια, είναι τοάντες: τσάντες Louis Vuitton. Γιατί αυτή είναι μια έκθεση αφιερωμένη τόσο στον ιδρυτή της εταιρείας, που έβαζε τη σφραγίδα με τα αρχικά του σε ταξιδιωτικά μπαούλα, όσο και στον Μαρκ Τζέικομπς, τον σημερινό σχεδιαστή που εισήγαγε το σεξ, τη λάμψη και τη διάθεση rock εν' ρολό στην επωνυμία.

«Louis Vuitton - Marc Jacobs», το σόου στο Μουσείο Διακοσμητικών Τεχνών είναι μια περίεργη υβριδική έκθεση. Είναι ευφάνταστη στον τρόπο με τον οποίο εκτίθενται τα ιστορικά ταξιδιωτικά μπαούλα, αποκαλύπτοντας μια εκδοχή όλων όσα μπήκαν μέσα σε αυτά, από καλοσούδες μέχρι νυχτικά. Και είναι τολμηρή και πληθωρική, όπως στη ρόδα με τα 10 κορευ-

Η έκθεση είναι ένα περίεργο, υβριδικό σόου.

τικά πόδια, με τίτλο «Just for kicks» και τον τοίχο που καθοδηγεί το βλέμμα προς τις επιδείξεις μόδας του κ. Τζέικομπς, ο οποίος είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του Louis Vuitton από το 1997. Το πρόβλημα είναι να βρεθεί ένας τρόπος να βάλες τον Louis και τον Μαρκ μαζί. Η Πάμελα Γκόλμπιν, επιμελήτρια της έκθεσης, προσπάθησε να αναζητήσει σημεία επαφής. «Ολα ξεκινούν με μία τσάντα», είπε. «Είναι αντικείμενο του πόθου».

Το κομμάτι της παραγωγής υπογράφουν ο Σαμ Γκίνσμπορυ και η Άννα Γουάιτινγκ, με καλλιτεχνική διεύθυνση του Τζόζεφ Μπίννετ. Η ίδια ομάδα ήταν και πίσω από την έκθεση «Savage Beauty» στη μνήμη του Αλεξάντερ Μακουίν στο Μουσείο Μετροπόλιταν της Νέας Υόρκης, τον περασμένο χρόνο.

Αλλά δεν υπάρχουν πολλοί τρόποι για να παρουσιάσεις το εξαιρετικά ελαφρύ ταξιδιωτικό μπαούλο, που γεννήθηκε στη βιομηχανική επανάσταση του 19ου αιώνα και σημάδεψε μια νέα εποχή για το ταξίδι. Οι βαλίτσες είναι πιο ενδιαφέρουσες για το εσωτερικό τους, αυτό που περιέχουν, παρά το εξωτερικό τους, ακόμη και αν το περιβλήμα ζωντανεύει με το χαρακτηριστικό μονόγραμμα Vuitton ή το καρό μοτίβο Damier.

Οπότε μετά τις ιστορικές αναφορές κάτω, η έκθεση εξελίσσεται στον επάνω όροφο με το διασκεδαστικό κομμάτι. Εδώ, οι επισκέπτες έρχονται αντιμέτωποι με μια έκρηξη από εικόνες: σαρτ του Χόλιγουντ, χαρακτηριστικές τοποθεσίες, εξώφυλλα από άλμπουμ, κινηματογραφικές αναφορές – αυτό που η κ. Γκόλμπιν αποκαλεί «πολι-

Η παραγωγή της έκθεσης έγινε από την ίδια ομάδα ανθρώπων που επιμελήθηκαν και τη δημοφιλή έκθεση «Alexander McQueen: Savage Beauty» στη Νέα Υόρκη πέρυσι.

«Ολα ξεκινούν με μία τσάντα. Είναι αντικείμενο του πόθου», είπε η Πάμελα Γκόλμπιν, επιμελήτρια της έκθεσης «Louis Vuitton - Marc Jacobs».

τιστικές αποσκευές του Μαρκ Τζέικομπς». Υπάρχουν προθήκες εξωτερικές και ερωτικές: παραμυθένια κεφάλια ζώων, πλαστικές συνεργασίες με τον Ιάκωβα Τακάσι Μουρακάμι και τον καλλιτέχνη του γκράφιτι Στίβεν Σπράους. Υπάρχει μια φανταστική ι-

στορία εδώ, για το πώς, όταν ο κ. Τζέικομπς βρέθηκε στον Vuitton το 1997, δημοφιλείς εταιρείες αξεσουάρ στην Ευρώπη κυριαρχούσαν σαν πρωτοστάτες της πολυτέλειας. Αυτή ήταν η εποχή που η Πράντα απομακρύνθηκε από την παραδοσιακή εμφάνιση στις τσάντες και στα παπούτσια, όταν ο Τομ Φορντ ξεκίνησε τη δεκαετία της «τσάντας-σαρτ» και όταν ο κομψός Hermes επέλεξε τον Βέλγο σχεδιαστή Μαρτίν Ματζελά για να είναι ο καλλιτεχνικός του διευθυντής.

Στο τέλος της ημέρας, έχει σημασία εάν αυτή η έκθεση μοιάζει περισσότερο με προώθηση της επωνυμίας από ότι μια εικαστική συνάντηση;

«Δεν είναι δημοσιότητα», είπε η Μπεατρίς Σαλμόν, διευθύντρια των μουσείων Διακοσμητικών Τεχνών. Είπε ότι είναι αλήθεια πως όλες οι εκθέσεις του μουσείου είναι υπογεγραμμένες, αναφερόμενη στις εκθέσεις του Γιόζι Γαμαμότο, της Σόνια Ρικέλ και των Viktor&Rolf. «Δεν έχουμε πολλά έσοδα και το πρόβλημα είναι κοινό για όλα τα μουσεία», είπε. «Δεν υπάρχει σύγχρονη έκθεση τέχνης που να μην έχει την υποστήριξη της γκαλερί του καλλιτέχνη».

Η έκθεση «Louis Vuitton - Marc Jacobs» φιλοξενείται στο Μουσείο Διακοσμητικών Τεχνών στο Παρίσι έως τις 16 Σεπτεμβρίου.

Το παρελθόν και το μέλλον του ντιζάιν σε ένα κουτάλι για ριζότο

Της ALICE RAWSTHORN

ΛΟΝΔΙΝΟ. Υπήρχαν άλλα, πιο ακριβά αντικείμενα που παρουσιάστηκαν στο Salone del Mobile στο Μιλάνο τον περασμένο μήνα, και πολλά πιο μεγάλα, φανταστικά και τεχνολογικά εξελιγμένα, επίσης. Αλλά απ' ό,τι φαίνεται, έργο από τα πιο ελκυστικά από τα χιλιάδες νέα προϊόντα που λανσαρίστηκαν στην ετήσια έκθεση επίπλων ήταν ένα κουτάλι: ένα κομψό, εξαιρετικά φτιαγμένο κουτάλι για ριζότο.

Ένας λόγος είναι, φυσικά, πως η πρόκληση για ένα λαχταριστό ριζότο α λα मिलानέζε είναι πρόκληση για οποιαδήποτε επίσκεψη στο Μιλάνο.

Ένας άλλος είναι συναισθηματικός: μία χαρακτηριστική δήλωση της «κρυφής» εποχής του ιταλικού ντιζάιν στα μέσα του 20ού αιώνα ήταν η δήλωση του Μιλανέζου αρχιτέκτονα Ερνέστο Ρότζερς ότι ευχόταν να σχεδιάσει «τα πάντα από το κουτάλι μέχρι την πόλη». Αυτό το συγκεκριμένο κουτάλι, έργο της Γαλλίδας ντιζάινερ Inga Sempé και του Ιταλού κατασκευαστή Alessi, θυμίζει τα καλύτερα αντικείμενα εκείνης της εποχής. Εκτός από το ότι είναι ευχάριστο να το

κοιτάξεις, έχει αποκτήσει τέτοιο σκάμμα ώστε να εξυπηρετεί τη λειτουργικότητά του με ένα έξυπνο τελειώμα που μαζεύει το ριζότο με τεχνικιά.

Δελεαστικό και έτοιμο για χρήση – μακάρι το ίδιο να μπορούσε να επιβιώσει για όλα τα υπόλοιπα προϊόντα που παρουσιάστηκαν στο Μιλάνο. Η αναζήτηση για προϊόντα που ανταποκρίνονται σε αυτά τα υψηλά στάνταρντ, γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη κάθε χρόνο, καθώς η έκθεση επίπλων και οι διάφορες εκδηλώσεις επηρεάζονται από τις διαφημιστικές ενέργειες των τραπεζών, των οίκων μόδας, των αυτοκινητοβιομηχανιών και άλλων εταιρειών που βρίσκονται στην πόλη. Καμία έκπληξη που ο Βρετανός σχεδιαστής Τζάσπερ Μόρισον πρότεινε το Salone del Mobile να μετονομαστεί σε «Salone del Marketing».

Ειδικά η τελευταία έκθεση στο Μιλάνο θα μπορούσε να λέγεται και «Salone della Macchina» γιατί τόσο πολλές από τις εκθέσεις αυτό τον

Το κουτάλι για ριζότο που ξεχώρισε φέρει την υπογραφή της Inga Sempé και της εταιρείας Alessi, και η καρέκλα είναι βαφτισμένη Medici από τον Konstantin Grcic.

χρόνο έδωσαν έμφαση στις νέες τεχνολογίες παραγωγής – ειδικά την τρισδιάστατη εκτύπωση. Η γαπωνέζικη ομάδα ντιζάιν Nendo παρουσίασε μια νέα σειρά από τρισδιάστατα αντικείμενα στη γκαλερί Nilufar. Και ο Βρετανός ντιζάινερ Τομ Ντίξον έφτιαξε καρέκλες και λάμπες σε μια ζωντανή ψηφιακή παραγωγή και τα έδωσε δωρεάν σαν κοι-

μάτι σειράς εκδηλώσεων που διοργάνωσε στο Μουσείο Επιστήμης και Τεχνολογίας. Ψηφιακά συστήματα όπως οι τρισδιάστατες εκτυπώσεις έχουν χαρακτηριστεί το μέλλον της κατασκευής. Το περιοδικό Economist πρόσφατα πρόβλεψε ότι η εκτύπωση 3D θα είναι τόσο πρωτοποριακή όσο και η εφεύρεση της μηχανής ατμού και του τριανζίστορ. Οι καταξιωμένες

αγορές της βιομηχανίας της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής είναι ακόμη υποτονικές, αλλά υπάρχει ανάπτυξη σε αναπτυσσόμενες οικονομίες όπως αυτές της Κίνας, της Ινδίας και της Βραζιλίας. Την ίδια στιγμή, εμφανίζονται άλλοι νέοι κατασκευαστές επίπλων. Η γαλλική εταιρεία LaChance παρουσίασε την πρώτη της συλλογή από αντικείμενα, κυρίως από νέους Ευρωπαίους σχεδιαστές, όπως έκανε και η Discipline, ένα ιταλικό γκρουπ που έχει στόχο να χρησιμοποιεί ανθεκτικά υλικά και συστήματα παραγωγής. Και όμως περισσότερες επωνυμίες μόδας, ανάμεσα τους η Marni και ο Ρομπέρτο Καβάλι, λανσάρουν δικές τους σειρές επίπλων.

Ανάμεσα στα πιο ενδιαφέροντα καινούργια προϊόντα στο Μιλάνο ήταν το Medici, μια ξύλινη καρέκλα από τον Γερμανό ντιζάινερ Konstantin Grcic για το Mattiazzi, όπως και τα ράφια Corniches που σχεδιάστηκαν από τους Γάλλους Ronan και Erwan Bouroullec για τη Vitra, και το κάθισμα Μαλακό Μάρμαρο από τον ντιζάινερ από το Ισραήλ Ron Gilad για την εταιρεία Salvatori.

International Herald Tribune THE GLOBAL EDITOR OF THE NEW YORK TIMES

Το εμπιρίμ ανθεί όλες τις εποχές

Του ROBB YOUNG

Αν κρίνουμε από πρόσφατη έκθεση υφασμάτων, τα έντονα εμπιρίμ παρμένουν δημοφιλή.

Τα δυναμικά εμπιρίμ έχουν μακρά διάρκεια στην πασαρέλα τα τελευταία 10 χρόνια. Τέτοια αντοχή είναι μάλλον αξιοζήλευτη, αν σκεφτεί κανείς την ευμετάβλητη φύση της μόδας και την εξαιρετικά σύντομη διάρκειά της. Και όμως, ορισμένες από τις πιο σημαντικές επωνυμίες της βιομηχανίας και νέοι σχεδιαστές που χαράζουν τάσεις, μοιάζουν να εξακολουθούν να εντυπωσιάζονται από τα έντονα μοτίβα, επιστρέφοντας Ξανά και Ξανά σε ζωνρά, γραφιστικά στοιχεία.

Είτε τα ανακαλύψει κανείς στην εκρηκτική συλλογή του Μπαλενσιάγκα από το 2001 με τα φορέματα – τουλίπες σε ετερόκλητα εμπιρίμ, ή στη σταθερή εισβολή νέων σχεδιαστών από το Λονδίνο, όπως είναι ο Τζόνθαν Σόντερς, ο Πιτερ Πιλότο και η Μαίρη Κατράντζου, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι τα έντονα εμπιρίμ έχουν υπάρξει ασυνήθιστα ανθεκτικά και μεταδοτικά.

Σε τέτοιο βαθμό ώστε να έχουν υιοθετηθεί από την ταξιαρχία των σχεδιαστών «των 30 και κάτω» που είναι γνώστες του εμπορίου της Νέας Υόρκης, από παγκόσμιες αλυσίδες του μαζικού εμπορίου, ακόμη και από ορισμένες από τις πιο γνωστές επωνυμίες μόδας.

Αλλά μήπως είναι η στιγμή για τους σχεδιαστές να τοποθετήσουν τα εμπιρίμ για λίγο στην άκρη ή, τουλάχιστον, να ριζούν κάπως τους τόνους; Μάλλον όχι, αν κρίνουμε από τον τρόπο που εμφανίστηκαν στο Premiere Vision Preview, που πραγματοποιήθηκε στη Νέα Υόρκη, τον Ιανουάριο. Σαν το αριστοκρατικό παζάρι που κυριαρχεί στην αγορά των υφασμάτων της μόδας, δεν υπάρχει καλύτερο μέρος για να συγυμμετρήσεις μοτίβα.

«Δεν είμαι μάγος, αλλά νιώθω ότι διανύουμε μια μακρά περίοδο από πολλαπλές τάσεις, οπότε ακόμη και αν οι κυρίαρχοι σχεδιαστές μόδας επέστρεψαν σε μια πιο μινιμαλιστική συνολική τάση, άλλες κατηγορίες της βιομηχανίας θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούν δυνατά εμπιρίμ», είπε ο Ζιλ Λασμπόρντ, διευθυντής εκθέσεων στο Premiere Vision. «Τα εμπιρίμ έχουν γίνει απαραίτητο στυλ για κάθε συλλογή ενός σχεδιαστή μόδας, με τον ίδιο τρόπο που οι καμπάρντες και τα πλεκτά θεωρούνται βασικό αντικείμενο επανάλψης για όλες τις επωνυμίες».

«Ένας ακόμη λόγος για την άνθηση των εμπιρίμ είναι η ανάγκη της βιομηχανίας μόδας να εξακολουθεί να προωθεί νέα προϊόντα στα καταστήματα». Για να προσθέσει: «Τελικά, τα εμπιρίμ είναι ένας γρήγορος, έξυπνος και εύκολος τρόπος στο πλαίσιο της εξέλιξης του προϊόντος για να φτιάξεις το καλύτερο σε πωλήσεις φόρεμα με νέο μοτίβο προκειμένου να ανανεώσεις και να αναπληρώσεις το στοκ».

Οι εκθέτες στο Premiere Vision πρόσφεραν υφάσματα για ρούχα που θα πουληθούν την επόμενη χρονιά, και δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι τα έντονα εμπιρίμ θα έχουν σημαντική παρουσία στις συλλογές για την άνοιξη του 2013.

Η Πάμελα Γκόλμπιν, επιμελήτρια στο Μουσείο Μόδας και Υφασμάτων στο Λούβρο στο Παρίσι, εξηγεί ότι υπάρχει παραπάνω από ένα πιθανό μοτίβο στην έκρηξη των εμπιρίμ που διήρκεσε μια δεκαετία τώρα.

«Για τους σχεδιαστές του Λονδίνου, είναι κομμάτι της εκπαίδευσής τους να πειραματιστούν σε βάθος με τα υφάσματα και να ανακαλύψουν μοναδικό ντιζάιν στην επιφάνεια», είπε. «Αλλά, με ορισμένους από τους νεότερους Αμερικανούς και άλλους σχεδιαστές να χρησιμοποιούν έντονα εμπιρίμ, θα έθετα το ερώτημα: διαλέγουν τα εμπιρίμ για να εξερευνήσουν νέα είδη υφής ή απλώς για να φτιάξουν όμορφα, δομημένα ρούχα».

«Για μεγάλο κομμάτι της ιστορίας», εξήγησε, «τα εμπιρίμ έχουν συνδεθεί με τη δομή. Σικνά, πιο απλές μορφές γίνονται αφορμή για μεγαλύτερη εξερεύνηση στα υφάσματα, γι' αυτό και μοτίβα».

Ισως γι' αυτό σχεδιαστές όπως ο Φίμπερ Φίλο και ο Ραφ Σίμονς μόνο σπάνια καταπιάνονται με έντονα εμπιρίμ. Και επίσης γιατί, όταν και οι δύο το έκαναν πριν από έναν χρόνο, τα ρούχα δημιούργησαν αίσθηση στη βιομηχανία.

Τα έντονα μοτίβα θεωρούνται πλέον απαραίτητα στη συλλογή κάθε σχεδιαστή.